

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Krajský akční plán
Libereckého kraje

Krajský akční plán rozvoje vzdělávání Libereckého kraje III.

2023

ISBN: 978-80-908671-2-3

kolektiv autorů

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Krajský akční plán
Libereckého kraje

Tento dokument vznikl v rámci projektu Strategické plánování rozvoje vzdělávací soustavy Libereckého kraje II, registrační číslo: CZ.02.3.68/0.0/0.0/20_082/0019560 (projekt KAP LK II) a je financován z Evropských strukturálních a investičních fondů prostřednictvím Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV), ze státního rozpočtu a z rozpočtu Libereckého kraje.

Obsah

Poděkování	9
Minitým platformy Rozvoj potenciálu	9
Minitým platformy Odborné a polytechnické vzdělávání	9
Úvod	10
Metodika	11
Analýza potřeb v území	11
Analýza potřeb škol	11
Prioritizace potřeb	11
Krajský akční plán rozvoje vzdělávání Libereckého kraje III.	12
Roční akční plány na roky 2023, 2024 a 2025	12
Analýza potřeb v území – obecné charakteristiky	13
Demografický vývoj	13
Odvětvová struktura hospodářství	15
Trh práce	17
Zaměstnanost v Libereckém kraji	17
Nezaměstnanost v Libereckém kraji	19
Vzdělávací systém Libereckého kraje	20
Vzdělávací soustava Libereckého kraje	21
Analýza potřeb v území – oblasti intervence	30
Relevantní strategické dokumenty	30
Kariérové poradenství	32
Zhodnocení uplatňování klíčového tématu	32
Kariérové poradenství ve strategických dokumentech	36
Vstupní analýza stavu klíčového tématu Kariérové poradenství	37
Rozvoj podnikavosti, iniciativy a kreativity	38
Zhodnocení uplatňování klíčového tématu Rozvoj podnikavosti, iniciativy a kreativity	39
Rozvoj podnikavosti, iniciativy a kreativity ve strategických dokumentech	41
Vstupní analýza stavu klíčového tématu Rozvoj podnikavosti, iniciativy a kreativity	42
Podpora čtenářské gramotnosti	44
Zhodnocení uplatňování klíčového tématu Podpora čtenářské gramotnosti	44
Podpora čtenářské gramotnosti ve strategických dokumentech	45
Vstupní analýza stavu klíčového tématu Podpora čtenářské gramotnosti	46
Rozvoj potenciálu každého žáka	46

Zhodnocení uplatňování klíčového tématu.....	47
Rozvoj potenciálu každého žáka ve strategických dokumentech	52
Vstupní analýza stavu klíčového tématu Rozvoj potenciálu každého žáka.....	53
Podpora odborného vzdělávání a spolupráce škol se zaměstnavateli.....	55
Zhodnocení uplatňování klíčového tématu Podpora odborného vzdělávání a spolupráce škol se zaměstnavateli	55
Podpora odborného vzdělávání a spolupráce škol se zaměstnavateli ve strategických dokumentech	58
Vstupní analýza klíčového tématu Podpora odborného vzdělávání a spolupráce škol se zaměstnavateli	60
Podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání	62
Zhodnocení uplatňování klíčového tématu Podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání.....	62
Podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání ve strategických dokumentech	64
Vstupní analýza stavu klíčového tématu Podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání	65
Polytechnické vzdělávání	66
Zhodnocení uplatňování klíčového tématu Polytechnické vzdělávání	66
Polytechnické vzdělávání ve strategických dokumentech	69
Vstupní analýza klíčového tématu Polytechnické vzdělávání	70
Podpora matematické gramotnosti	72
Zhodnocení uplatňování klíčového tématu Podpora matematické gramotnosti	72
Podpora matematické gramotnosti ve strategických dokumentech	73
Vstupní analýza stavu klíčového tématu Podpora matematické gramotnosti	74
Analýza potřeb škol	76
Prioritizace.....	77
Kariérové poradenství	77
Rozvoj podnikavosti, iniciativy a kreativity	77
Podpora čtenářské gramotnosti.....	78
Rozvoj potenciálu každého žáka.....	78
Podpora odborného vzdělávání a spolupráce škol se zaměstnavateli.....	78
Podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání	78
Polytechnické vzdělávání	79
Podpora matematické gramotnosti	79
Krajský akční plán rozvoje vzdělávání	80
Roční akční plány.....	89

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Krajský akční plán
Libereckého kraje

Seznam zdrojů	90
Seznam zkratk.....	93

Seznam obrázků

Obrázek 1 Mapa ČR – Liberecký kraj	13
Obrázek 2 Administrativní členění Libereckého kraje	14
Obrázek 3 Evropský rámec kompetence k podnikavosti EntreComp	38
Obrázek 4 Barevná škála prioritních skupin cílů	80
Obrázek 5 Podpora odborného vzdělávání a spolupráce škol se zaměstnavateli	81
Obrázek 6 Podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání	82
Obrázek 7 Rozvoj podnikavosti, iniciativy a kreativity	83
Obrázek 8 Podpora matematické gramotnosti	84
Obrázek 9 Rozvoj potenciálu každého žáka	85
Obrázek 10 Polytechnické vzdělávání	86
Obrázek 11 Podpora čtenářské gramotnosti	87
Obrázek 12 Kariérové poradenství	88

Seznam tabulek

Tabulka 1 Vybrané základní údaje pro Liberecký kraj	15
Tabulka 2 VaV v Libereckém kraji – základní přehled	16
Tabulka 3 Obyvatelstvo podle ekonomické aktivity v Libereckém kraji (počet osob v tis.) v roce 2021	17
Tabulka 4 Zaměstnanost v Libereckém kraji podle CZ-NACE	18
Tabulka 5 Věková struktura zaměstnaných v letech 2020–2021 (v tis.)	19
Tabulka 6 Vzdělanostní struktura zaměstnaných v letech 2020–2021 (v tis.)	19
Tabulka 7 Vzdělanostní struktura obyvatelstva ve věku 15+ let v Libereckém kraji a v ČR (průměr za rok 2021)	20
Tabulka 8 Počet škol a školských zařízení v Libereckém kraji ve školním roce 2021/2022	21
Tabulka 9 Vývoj počtu žáků v běžných a speciálních třídách MŠ	22
Tabulka 10 Vývoj počtu žáků na ZŠ podle stupňů vzdělávání	23
Tabulka 11 Rozdělení počtu žáků SŠ podle druhu vzdělávání	24
Tabulka 12 Vyšší odborné školy v číslech	24
Tabulka 13 Počet žáků/studentů SŠ a VOŠ v LK podle skupin oborů v letech 2019/2020 až 2021/2022	25
Tabulka 14 TUL v číslech a počet studentů a absolventů s bydlištěm v LK	28
Tabulka 15 Počty zájmových útvarů SVČ v LK a jejich účastníků	29
Tabulka 16 Šablony pro SŠ a VOŠ nejčastěji využívané k podpoře klíčového tématu v území	33
Tabulka 17 Přehled podaktivit NAKAP LK II umožňující návaznost aktivit projektů zjednodušeného vykazování	33
Tabulka 18 Vybrané podaktivity klíčové aktivity č. 2: Podpora polytechnického vzdělávání projektu NAKAP LK II využívané k podpoře zájmu žáků o technické profese a řemesla	34
Tabulka 19 Podaktivity klíčové aktivity č. 5 Prevence předčasných odchodů ze vzdělávání projektu NAKAP LK II	35
Tabulka 20 Kariérové poradenství ve strategických dokumentech	36
Tabulka 21 Nejčastěji využívané šablony k podpoře klíčového tématu v území	39
Tabulka 22 Mezinárodní mobilita na SŠ v LK v rámci Erasmus+ Odborné vzdělávání a příprava	40
Tabulka 23 Podaktivity NAKAP LK II podporující podnikavost ve vzdělávání	41
Tabulka 24 Rozvoj podnikavosti, iniciativy a kreativity ve strategických dokumentech	42

Tabulka 25 Podpora čtenářské gramotnosti ve strategických dokumentech	45
Tabulka 26 Personální šablony pro SŠ a VOŠ umožňující podporu klíčového tématu	47
Tabulka 27 Šablony pro SŠ a VOŠ využívané k rozvoji kompetencí pedagogů ke zvládnutí společného vzdělávání	48
Tabulka 28 Šablony využívané k inovaci výuky a zlepšování vztahů s rodiči žáků	48
Tabulka 29 Podaktivity NAKAP LK II umožňující návaznost aktivit projektů zjednodušeného vykazování	48
Tabulka 30 Další aktivity NAKAP LK II podporující klíčové téma v území	49
Tabulka 31 Inspirativní projekty pro sociálně znevýhodněné lokality	50
Tabulka 32 Počty žáků se speciálními vzdělávacími potřebami na SŠ v Libereckém kraji	50
Tabulka 33 Průběžné počty ukrajinských žáků v SŠ a VOŠ v Libereckém kraji k 19. 9. 2022	51
Tabulka 34 Seznam středních škol určených k poskytování jazykové přípravy žáků – cizinců pro školní rok 2022/2023 podle § 6a vyhlášky č. 13/2005 Sb. k 16. 9. 2022	52
Tabulka 35 Rozvoj potenciálu každého žáka ve strategických dokumentech.....	52
Tabulka 36 Počet žáků vzdělávajících se ve stipendijně podporovaných oborech vzdělání – podle škol	56
Tabulka 37 Náklady na realizaci Stipendijního programu v jednotlivých letech v tis. Kč.....	57
Tabulka 38 Šablony pro SŠ a VOŠ nejčastěji využívané k podpoře klíčového tématu v území	57
Tabulka 39 Přehled podaktivit NAKAP LK II umožňující návaznost aktivit projektů zjednodušeného vykazování	58
Tabulka 40 Podpora odborného vzdělávání a spolupráce se zaměstnavateli ve strategických dokumentech	59
Tabulka 41 Podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání ve strategických dokumentech.....	64
Tabulka 42 Počty nově přijímaných žáků do technických oborů v LK	67
Tabulka 43 Šablony pro SŠ a VOŠ nejčastěji využívané k podpoře klíčového tématu v území	68
Tabulka 44 Polytechnické vzdělávání ve strategických dokumentech.....	70
Tabulka 45 Šablony pro SŠ a VOŠ nejčastěji využívané k podpoře klíčového tématu v území	72
Tabulka 46 Podpora matematické gramotnosti ve strategických dokumentech	74
Tabulka 47 Prioritizace klíčových témat – dle potřeb škol v LK	Chyba! Záložka není definována.
Tabulka 48 Kariérové poradenství – prioritizace cílů	77
Tabulka 49 Rozvoj podnikavosti, iniciativy a kreativity – prioritizace cílů	77
Tabulka 50 Podpora čtenářské gramotnosti – prioritizace cílů.....	78
Tabulka 51 Rozvoj potenciálu každého žáka – prioritizace cílů.....	78
Tabulka 52 Podpora odborného vzdělávání a spolupráce škol se zaměstnavateli – prioritizace cílů...	78
Tabulka 53 Podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání – prioritizace cílů	78
Tabulka 54 Polytechnické vzdělávání – prioritizace cílů	79
Tabulka 55 Podpora matematické gramotnosti – prioritizace cílů	79

Seznam grafů

Graf 1 Ekonomické subjekty podle sektorů v %	16
Graf 2 Zaměstnaní pracující v Libereckém kraji podle odvětvových sektorů.....	18
Graf 3 Vývoj podílu nezaměstnaných osob v Libereckém kraji a ČR v letech 2020-2021	20
Graf 4 Počty žáků/studentů v MŠ, ZŠ, SŠ/VOŠ a VŠ v Libereckém kraji	22
Graf 5 Počty žáků 1. ročníků SŠ a VOŠ podle skupin oborů za školní roky 2019/2020 až 2021/2022 ..	25

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Krajský akční plán
Libereckého kraje

Graf 6 Vývoj míry nezaměstnanosti absolventů v letech 2018–2022 v procentech (dle druhů vzdělávání).....	27
Graf 7 Předčasné ukončování ZŠ	34
Graf 8 Opakované nástupy do prvního ročníku SŠ v roce 2020/2021	35
Graf 9 Diagnostikování nadání a mimořádně nadaní žáci na SŠ v LK.....	49
Graf 10 Žáci – cizinci ve středním vzdělávání v Libereckém kraji.....	51
Graf 11 Počet učitelů ve školách v Libereckém kraji	63

Poděkování

Poděkování patří všem, kteří se na tvorbě tohoto dokumentu podíleli, především pak členům tzv. odborných minitýmů.

Minitým platformy Rozvoj potenciálu

PhDr. Milan Adamec	Mgr. Silvie Havelková	Ing. Iva Prokopová
Mgr. Martina Bambuszová	Ing. Denisa Hojsáková	Lukáš Průcha
Ing. Bc. Petra Buchtová	Mgr. Jakub Jelínek	Mgr. Gabriela Samšiňáková
Ing. Jana Černá	Mgr. Dagmar Kasalová	doc. PaedDr. Aleš Suchomel, Ph.D.
Mgr. Adam Červenka	Mgr. Lenka Nováková	Kateřina Vítková
Mgr. Eva Dušková, DiS.	Mgr. Lenka Matuszná	Mgr. Lucie Winklerová, MA
Mgr. Antonín Ferdan	Ing. Jana Otavová	
Bc. Martin Fišer	Mgr. Petra Picková	

Minitým platformy Odborné a polytechnické vzdělávání

Mgr. Radek Cíkl	Ing. Iva Linderová	Ing. Dana Štěpánová
Mgr. Petr Desenský	Romana Maňanová	Mgr. Lenka Šulanová
Mgr. Helena Friolová	Ing. Eva Mrštíková	Ing. Petr Veselý
Mgr. Silvie Havelková	Ing. Iva Prokopová	Ing. Naděžda Vojtíšková
Mgr. Dagmar Kasalová	Mgr. Gabriela Samšiňáková	Mgr. Magdalena Zábranská
Ing. Eva Kotková	Ing. Jaroslav Semerád	Ing. Markéta Zelinková
Ing. Zdeněk Krabs, Ph.D.	Ing. Jana Šímanová, Ph.D.	
Mgr. Hana Kubátová Ortová	Mgr. Jana Štefková	

Úvod

Tento dokument vznikl v rámci projektu Strategické plánování rozvoje vzdělávací soustavy Libereckého kraje II, registrační číslo CZ.02.3.68/0.0/0.0/20_082/0019560 (projekt KAP LK II) a je financován z Evropských strukturálních a investičních fondů prostřednictvím OP VVV, ze státního rozpočtu České republiky a z rozpočtu Libereckého kraje.

Smyslem Krajského akčního plánu rozvoje vzdělávání Libereckého kraje III. (KAP LK III.) je na regionální úrovni přispět ke zlepšení řízení škol, k rozvoji strategického plánování na úrovni škol i zřizovatelů a k rozvoji spolupráce různých aktérů ve vzdělávání napříč Libereckým krajem. KAP LK III. volně navazuje na dokumenty [KAP LK I.](#) a [KAP LK II.](#) a řeší především oblast vzdělávání na SŠ a VOŠ. Podle posledních informací se předpokládá začlenění prvků strategického plánování a částí tohoto dokumentu do nové podoby Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Libereckého kraje na období 2024-2028.

KAP LK III. nelze chápat jako novou strategii. Dokument staví na tom, co již v kraji vzniklo a funguje, a využívá těchto výstupů k rozvoji spolupráce, při diskusi s partnery v území, popřípadě k zacílení konkrétních aktivit.

Od předchozích Krajských plánů rozvoje vzdělávání Libereckého kraje se KAP LK III. částečně liší tematickým obsahem. Sestává se z 8 klíčových témat a 5 průřezových témat, která jsou stanovena přílohou č. 4 výzvy č. 02_20_082 Akční plánování v území – Postupy KAP III.

Klíčová témata

- Kariérové poradenství
- Rozvoj podnikavosti, iniciativy a kreativity
- Podpora čtenářské gramotnosti
- Rozvoj potenciálu každého žáka
- Podpora odborného vzdělávání a spolupráce škol se zaměstnavateli
- Podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání
- Polytechnické vzdělávání
- Podpora matematické gramotnosti

Průřezová témata

1. Proměna obsahu a způsobu vzdělávání
2. Podpora učitelů, ředitelů a dalších pracovníků ve vzdělávání
3. Digitální kompetence
4. Snižování nerovností v přístupu ke vzdělávání
5. Spolupráce ZŠ – SŠ a SŠ – VŠ a součinnosti a spolupráce škol v území

Každé klíčové téma je zpracováno ve všech průřezových tématech. Ke znázornění průřezových témat v rámci klíčových jsou využívány číslice 1–5. Nově KAP LK III. obsahuje i tři Roční akční plány na roky 2023, 2024 a 2025.

Metodika

Základním dokumentem stanovujícím postup tvorby KAP LK III. je příloha č. 4 Postupy KAP III výzvy OP VVV č. 02_20_082 Akční plánování v území. Při tvorbě dokumentu se vycházelo také ze III. vlny dotazníkového šetření na středních školách, které bylo realizováno projektem P-KAP v roce 2021. Dále byla využita data z dotazníkového šetření na středních školách, které realizovalo MŠMT na konci roku 2022.

Dokument KAP LK III. obsahuje tyto části:

- Analýza potřeb v území
- Analýza potřeb škol
- Prioritizace potřeb
- Krajský akční plán rozvoje vzdělávací soustavy Libereckého kraje III.
- Roční akční plány na roky 2023, 2024 a 2025

Analýza potřeb v území

Analýza potřeb v území zahrnuje informace o současném stavu, řešerši stávajících strategických dokumentů ke klíčovým tématům, významné instituce, subjekty, projekty, dotační programy, soutěže atd. Východiskem analýzy u každého z klíčových témat jsou hlavní strategické dokumenty z oblasti školství, které jsou společné pro všechna klíčová témata. Jejich popis je uveden v kapitole Relevantní strategické dokumenty. Data pro analýzu byla čerpána ze strategických dokumentů vztahujících se ke školství a vzdělávání na národní i krajské úrovni, výročních zpráv MŠMT i Libereckého kraje, z datových zdrojů institucí, jako je Český statistický úřad nebo Úřad práce či evaluace KAP LK II. Konkrétní zdroje informací jsou vždy uvedeny v příslušné části analýzy.

Zásadním krokem k aktualizaci Analýzy potřeb v území pro KAP LK III. byla setkání odborných minitýmů. K zajištění kontinuity byli nejprve osloveni členové původních odborných minitýmů, kteří se podíleli na tvorbě KAP LK I. a KAP LK II., jako další byli osloveni zástupci

dalších klíčových aktérů dle tematického zaměření KAP LK III. Do minitýmů byly mimo jiné přizvány osoby odpovědné za tvorbu dlouhodobého záměru rozvoje vzdělávání a vzdělávací soustavy v Libereckém kraji. Jednání se zúčastnila i konzultantka AP projektu P-AP. Na setkáních se diskutovaly silné a slabé stránky rozvoje klíčových témat v národním i krajském měřítku a s nimi související příležitosti a hrozby. Na základě analýzy potřeb v území a diskuse v minitýmech byl sestaven finální seznam potřeb, který se stal spolu s prioritizací podkladem pro finální podobu cílů KAP LK III.

Analýza potřeb škol

Analýza potřeb na školách vychází především z výsledků III. vlny dotazníkového šetření NPI. Výslednou Analýzu potřeb na školách v Libereckém kraji zpracoval Národní pedagogický institut České republiky v rámci projektu P-KAP Pro svou obsáhlost je analýza uvedena v příloze č. 1a Analýza potřeb na školách v Libereckém kraji – NPI.

Vzhledem k tomu, že výstupy dotazníkového šetření zcela neodpovídají aktuálně povinným klíčovým tématům pro KAP LK III., bylo rozhodnuto o doplnění analýzy v oblasti nových klíčových témat. V dubnu 2023 byla zveřejněna data z dotazníkového šetření, realizovaného pro MŠMT výzkumným konsorciem STEM a PAQ Research přes program BETA2 Technologické agentury, které doplňuje výše zmíněné šetření NPI z roku 2022. Data byla v tomto dokumentu zpracována do doplňující analýzy (příloha 1b - Analýza potřeb na školách v Libereckém kraji - MŠMT) a její výsledky byly zapracovány do relevantních částí KAP LK III.

Prioritizace potřeb

Prioritizace potřeb KAP LK III. identifikovaných v analýzách potřeb v území a škol probíhala na úrovni klíčových témat a cílů, a to ve dvou fázích. V první fázi byli dotazováni klíčoví aktéři v území zastoupení v odborných minitýmech a Pracovní skupině Vzdělávání při Regionální stálé konferenci Libereckého kraje. Každý cíl

mohli označit za více či méně důležitý. Cíle, které byly častěji hodnocené jako důležité, získaly 2 body, a cíle, u kterých převažovala označení za méně důležité, získaly 1 bod.

Ke zohlednění preferencí SŠ a VOŠ v Libereckém kraji bylo v září 2022 pro prioritizaci osloveno 47 ředitelů SŠ a VOŠ v Libereckém kraji. Ředitelé označovali, která klíčová témata jsou pro ně více důležitá, a mohli takto vybrat až 5 klíčových témat z osmi. Všechny cíle klíčových témat, která ředitelé častěji označovali jako prioritní, získaly 2 body. Analogicky všechny cíle spadající do klíčových témat, která ředitelé vyhodnotili jako méně důležitá, získaly 1 bod.

Ve druhé fázi prioritizace došlo k vyhodnocení bodového skóre u každého cíle a následně rozřazení do tří skupin (A, B, C) dle důležitosti. Do skupiny A se dostaly cíle, které v obou případech získaly 2 body. Ve skupině B jsou cíle, které získaly celkem 3 body, bez ohledu na to, zda je za více důležitý označili zástupci klíčových aktérů nebo ředitelé SŠ a VOŠ. Skupina C byla definována pro cíle, které v obou případech získaly pouze 1 bod, tzn. obě skupiny je vyhodnotily jako méně důležitý. V souladu

Krajský akční plán rozvoje vzdělávání

Roční akční plány na roky 2023, 2024 a 2025

Roční akční plány na jednotlivé roky vedou k naplňování cílů KAP LK III. a jsou přílohami č. 2, 3, 4. Při tvorbě ročních akčních plánů bylo postupováno podle metodického listu č. 4 a je v nich zahrnuto všech 36 cílů. Naplňování některých cílů probíhá kumulativně po dobu 3 let a u některých jsou stanovená kritéria naplnění pro jednotlivé roky. U každého cíle je uvedena činnost nebo činnosti, průřezová témata, předpokládané zdroje financování a kritéria splnění cíle. Více informací je uvedeno v kapitole Roční akční plány a v [interaktivní verzi KAP LK III.](#)

Vyhotovení dokumentu KAP LK III. zajišťoval projektový tým KAP LK II ve složení: Ing. Lucie Foglová, Ing. Leona Patočková, Mgr. Jana Štefková, Mgr. Michaela Valentová, Ing. Martina Vojtěchová a Bc. Monika Pittnerová.

s metodickým listem č. 3 patří do skupiny C i takové cíle, které nemají oporu ve strategických dokumentech na národní úrovni (v Dlouhodobém záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR a Strategii vzdělávací politiky ČR do roku 2030+).

Výsledná prioritizace cílů KAP LK III. je uvedena v kapitole Prioritizace.

Krajský akční plán rozvoje vzdělávání Libereckého kraje III.

Ve spolupráci s odbornými institucemi byla u každého cíle definována minimálně jedna činnost, která vede k jeho naplnění, a zároveň bylo stanoveno kritérium pro vyhodnocení, kdy se činnost považuje za úspěšně splněnou. Při tvorbě byl kladen důraz na využívání principů metody SMART.

Jednotlivé cíle klíčových témat jsou realizovány prostřednictvím průřezových témat. Každé průřezové téma je využito aspoň v jednom cíli klíčového tématu. Klíčová a průřezová témata jsou uvedena v kapitole Úvod a celý krajský akční plán je v kapitole Krajský akční plán rozvoje vzdělávání.

Analýza potřeb v území – obecné charakteristiky

Analýza potřeb v území je první povinnou částí dokumentu Krajský akční plán rozvoje vzdělávání Libereckého kraje III. (KAP LK III.). Tato analýza popisuje demografický vývoj, vývoj trhu práce a situaci ve vzdělávání v Libereckém kraji.

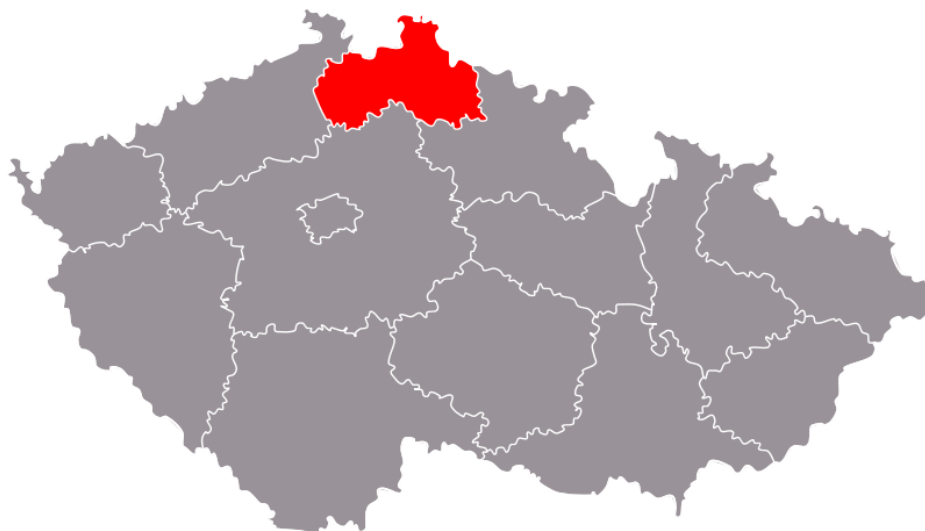
Jednotlivé kapitoly analýzy potřeb v území zachycují současný stav hlavních oblastí ovlivňujících vzdělávání v kraji, včetně uvedení relevantních dostupných údajů. Tyto kapitoly popisují demografický vývoj, podobu odvětvové struktury hospodářství a její krajská specifika, vývoj trhu práce a jeho problémy. Analýza potřeb v území dále obsahuje charakteristiku vzdělávacího systému v Libereckém kraji, která popisuje strukturu škol v kraji včetně oborové struktury, jejich naplněnost žáky, vývoj počtu žáků a absolventů atd.

KAP LK III. se primárně věnuje rozvoji vzdělávání na středních a vyšších odborných školách a oblastem vzdělávání dotýkajících se regionálního trhu práce a inovací. Rozvoj vzdělávání dětí do 15 let je prioritou místních akčních plánů (MAP), které jsou v Libereckém kraji realizovány místními akčními skupinami (MAS, LAG) a zahrnují oblasti včasné péče, předškolního a základního vzdělávání, zájmového a neformálního vzdělávání. V rámci přípravy KAP LK III. a realizace s ním spojených aktivit nicméně dochází ke vzájemné spolupráci s jednotlivými MAS v rámci Libereckého kraje tak, aby byla zajištěna výměna informací (např. o plánovaných akcích a jejich provázanosti) a zkušeností.

V rámci Libereckého kraje je realizováno celkem 9 MAP. Jsou zpracovávány a realizovány místními akčními skupinami, z nichž 7 má sídlo v Libereckém kraji. Více informací o místních akčních skupinách je uvedeno na www.maslik.eu.

Demografický vývoj

Obrázek 1 Mapa ČR – Liberecký kraj

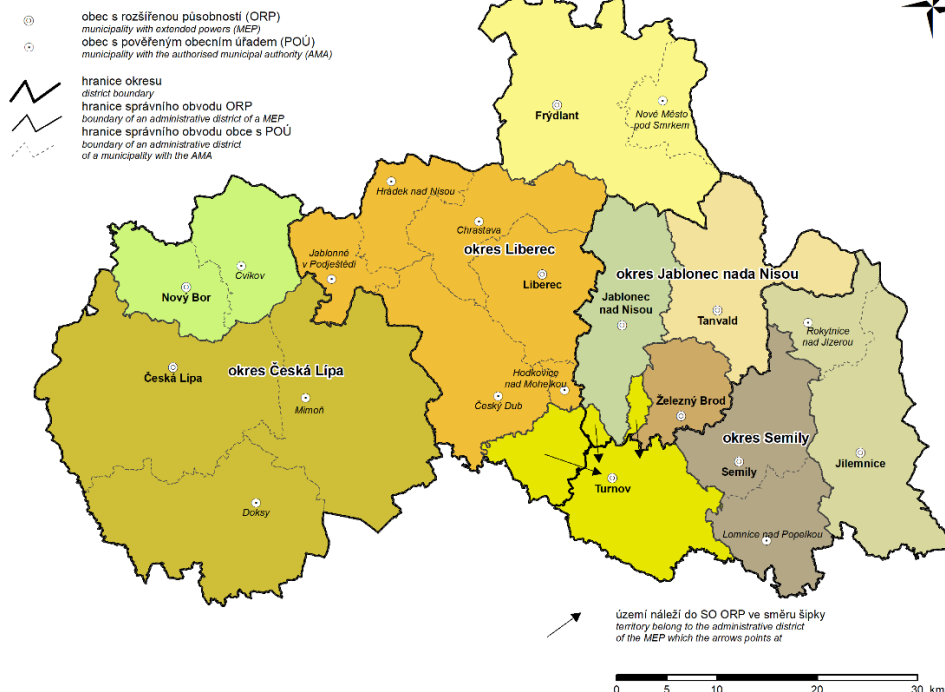
Zdroj: [NPI – Infoabsolvent – Regionální statistiky](#)

Liberecký kraj tvoří pouze 4,0 % území celé České republiky. S výjimkou hlavního města Prahy je kraj se svými 3 163 km² nejmenší v republice. Sídlní strukturu regionu tvoří 4 okresy (Česká Lípa, Jablonec nad Nisou, Liberec a Semily), 10 správních obvodů obcí s rozšířenou působností (obce III. stupně) a v rámci nich 21 územních obvodů pověřených obcí (obce II. stupně).

Obrázek 2 Administrativní členění Libereckého kraje

Administrativní členění Libereckého kraje Administrative map of the Liberecký Region

(1. 1. 2021 / As at 1 January 2021)

Zdroj: ČSÚ – [Administrativní mapa Libereckého kraje](#)

Ke konci roku 2021 měl Liberecký kraj celkem 437 570 obyvatel (4,2 % z České republiky), podle tohoto ukazatele je druhý nejmenší. Průměrná hustota osídlení je 138,3 obyvatel na km². Tato hodnota oproti předchozím rokům klesá, nicméně stále převyšuje republikový průměr, který je v roce 2021 na hodnotě 133 obyvatel na km². (1)

K 31. 12. 2021 bylo na území kraje 215 obcí (z toho 39 měst a 4 městyse) a průměrná rozloha obce činila 14,7 km². Podíl městského obyvatelstva dosahoval 76,8 %, což je o 0,4 % méně než v roce 2018. Pokračuje tedy trend, kdy se obyvatelstvo stěhuje z měst do okolních vesnic. Méně urbanizován je pouze okres Semily, kde ve městech v roce 2018 bydlelo pouze 55,7 % obyvatel (v roce 2018 to bylo 56,7 % obyvatel). Se 102 951 obyvateli je hlavním centrem kraje město Liberec. Z dat vyplývá, že za poslední 3 roky se počet obyvatel Liberce zvýšil o 1 157 osob. Druhým největším městem je Jablonec nad Nisou se 44 588 obyvateli. (1)

Následující tabulka Vybrané základní údaje pro Liberecký kraj zobrazuje srovnání vybraných základních údajů pro Liberecký kraj, z nichž lze vyčíst tendence demografického a sociálního vývoje v předchozím tříletém období, tedy od konce roku 2018 do konce roku 2021 (uvedená data jsou vždy k 31. 12. daného roku).

Tabulka 1 Vybrané základní údaje pro Liberecký kraj

Ukazatel	LK 2018	LK 2021	Rozdíl LK 2018 vs. 2021	ČR 2018	ČR 2021	Rozdíl ČR 2018 vs. ČR 2021
Počet obyvatel	442 356	437 570	↓ 4 786	10 649 800	10 516 707	↓ 133 093
Průměrný věk obyvatel	42,1	42,7	↑ 0,6	42,3	42,8	↑ 0,5

Údaje o ekonomické aktivitě obyvatel ve věku od 15 let						
	LK 2018	LK 2021	Rozdíl LK 2018 vs. 2021	ČR 2018	ČR 2021	Rozdíl ČR 2018 vs. ČR 2021
Podíl ekonomicky aktivních obyvatel (v %)	57,9	57,6	↓ 0,3	60,6	59,8	↓ 0,2
Míra nezaměstnanosti (v %)	1,9	2,6	↑ 0,5	2,2	2,8	↑ 0,6

Zdroj: [ČSÚ – Veřejná databáze](#)

Populační vývoj Libereckého kraje se výrazně neodchyluje od vývoje v ostatních krajích České republiky. Obyvatelstvo má proti republikovému průměru nepatrně mladší věkovou strukturu. Stejně tak se Liberecký kraj neodlišuje od celorepublikových údajů v ostatních uvedených kategoriích. V období posledních tří let klesá podíl ekonomicky aktivních obyvatel a zejména v posledním roce mírně stoupla míra nezaměstnanosti.

V roce 2020 dosáhla úroveň HDP v Libereckém kraji v běžných cenách 179 682 mil. Kč, což představuje 3,2 % republikového HDP. Tento podíl je od roku 2011 neměnný. V přepočtu na 1 obyvatele dosáhla hodnota HDP v Libereckém kraji za rok 2020 76,2 % republikového průměru.

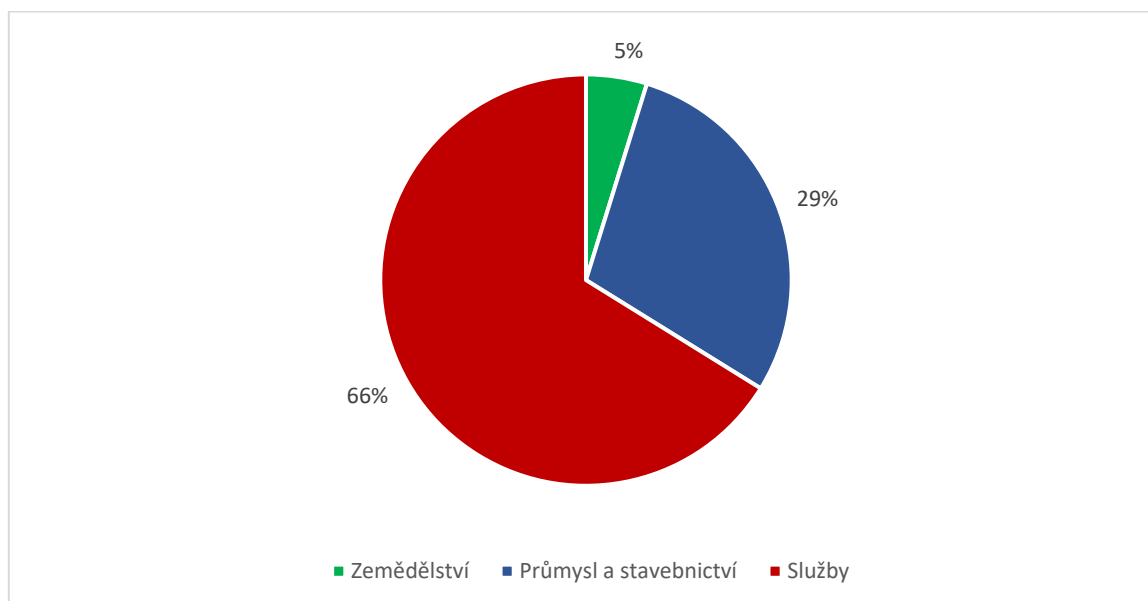
Odvětvová struktura hospodářství

Liberecký kraj si v oblasti ekonomiky udržuje průmyslový charakter. Po hospodářské recesi z roku 2008, která oslabil průmysl skla a bižuterie, došlo k masivnímu rozvoji zpracovatelského průmyslu zaměřeného na výrobu automobilů a výrobu pryžových a plastových výrobků. Zemědělství je pouze doplňkovým odvětvím. Nezanedbatelnou součástí ekonomiky Libereckého kraje je cestovní ruch. (2)

Na konci roku 2020 bylo v Libereckém kraji registrováno 118 047 ekonomických subjektů. Z tohoto počtu bylo více než 58 000 ekonomických subjektů se zjištěnou aktivitou. Více jak 79 % těchto subjektů je registrováno jako fyzické osoby, 21 % jsou právnické osoby. (2)

Následující graf Ekonomické subjekty podle sektorů v % ukazuje procentuální zastoupení ekonomických subjektů podle sektorů ekonomiky.

Graf 1 Ekonomické subjekty podle sektorů v %

Zdroj: ČSÚ – Statistická ročenka LK 2021

Z grafu vyplývá, že dvě třetiny ekonomických subjektů se sídlem v Libereckém kraji jsou ekonomicky aktivní v oblasti služeb. Necelou jednu třetinu představují subjekty s průmyslovou činností nebo aktivitami v oblasti stavebnictví. Jen nepatrnou část tvoří subjekty podnikající v oblasti zemědělství.

Nejvýznamnější oblastí průmyslu je zpracovatelský průmysl zaměřený zejména na strojírenství, výrobu komponentů pro automobilový průmysl a výrobu pryžových a plastových výrobků. Liberecký kraj disponuje dobrými předpoklady pro další rozvoj průmyslu. Existuje zde několik kvalitních průmyslových zón jako např. zóna Liberec-Jih, Liberec-Sever, Česká Lípa, Hrádek nad Nisou a Turnov. (3)

Pro ekonomiku kraje a k zajištění dlouhodobého růstu a konkurenceschopnosti je klíčová oblast výzkumu, vývoje a inovací, ve které region v některých segmentech zaujímá v mezikrajském srovnání přední příčky. Inovační infrastruktura je v současné době tvořena Technickou univerzitou v Liberci, výzkumnými organizacemi, podnikovými výzkumnými centry, technologickými platformami, klastrovými iniciativami a dalšími zastřešujícími subjekty. (3) V regionu působí 9 výzkumných organizací, zvyšuje se podíl firem s vlastním VaV, celkové výdaje na VaV na obyvatele jsou 4. nejvyšší, v porovnání s ČR je nadprůměrný podíl VaV pracovišť v podnikatelském sektoru. (4) V následující tabulce je uveden přehled údajů o VaV za uplynulé tři roky.

Tabulka 2 VaV v Libereckém kraji – základní přehled

	2019	2020	2021
VaV pracoviště (počet)	133	130	136
Výdaje na VaV (mil. Kč)	3 681	3 565	3 480
Pracovníci ve VaV (počet)	3 531	3 577	3 718

Zdroj: ČSÚ - [Ukazatele výzkumu a vývoje za kraje České republiky v letech 2005–2021](#)

Z tabulky je patrný nárůst počtu VaV pracovišť, který je nejvyšší od roku 2005, stejně jako počet pracovníků. Úroveň výdajů na VaV sice od roku 2019 klesá, nicméně nikdy nebyla vyšší než v posledních 3 letech. VaV pracoviště v kraji jsou především menší firmy a jsou z cca. ¾ zaměřena na oblast technických věd. Pracoviště zaměřená na přírodní vědy představují málo přes 10 % celkového počtu.

Výzkumné organizace v kraji jsou zaměřené na vědní oblasti nanotechnologií, pokročilého strojírenství, superpřesné optiky, materiálového výzkumu, pokročilých technologií, membránových technologií, sanačních technologií. (4) V kraji dále působí 5 klastrových iniciativ a technologických platforem zaměřených na textil, nanotechnologie a membránové technologie. (3)

Trh práce

Zpráva o situaci na krajském trhu práce, Realizace APZ v roce 2021 a strategie pro rok 2022 uvádí že: "k 31. 12. 2021 bylo prostřednictvím Krajské pobočky ÚP ČR v Liberci a jejich kontaktních pracovišť evidováno celkem 9 143 volných pracovních míst. Meziročně tak došlo k poklesu o 972 míst." Počet volných míst klesal meziročně již od konce roku 2019. (5)

Ze strany zaměstnavatelů byly nejčastěji poptávány tyto pozice: montážní dělník, obsluha strojů na výrobky z plastu, svářeč, dělník v oblasti výstavby budov, skladník, obsluha šicích a vyšívacích strojů, pomocný pracovník v rostlinné výrobě a strojírenský kovodělník. Nejčastějším požadavkem zaměstnavatelů na vzdělání pracovníků bylo dokončené základní vzdělání. Meziročně se však snížil celkový počet míst pro osoby s dokončeným základním vzděláním i jejich podíl na celkovém počtu volných pracovních míst. (5)

Zaměstnanost v Libereckém kraji

Ke konci roku 2021 měl Liberecký kraj 437 570 obyvatel. Tabulka Obyvatelstvo podle ekonomické aktivity v Libereckém kraji (počet osob v tis.) v roce 2021 ukazuje rozdělení této populace podle jejich ekonomické aktivity.

Tabulka 3 Obyvatelstvo podle ekonomické aktivity v Libereckém kraji (počet osob v tis.) v roce 2021

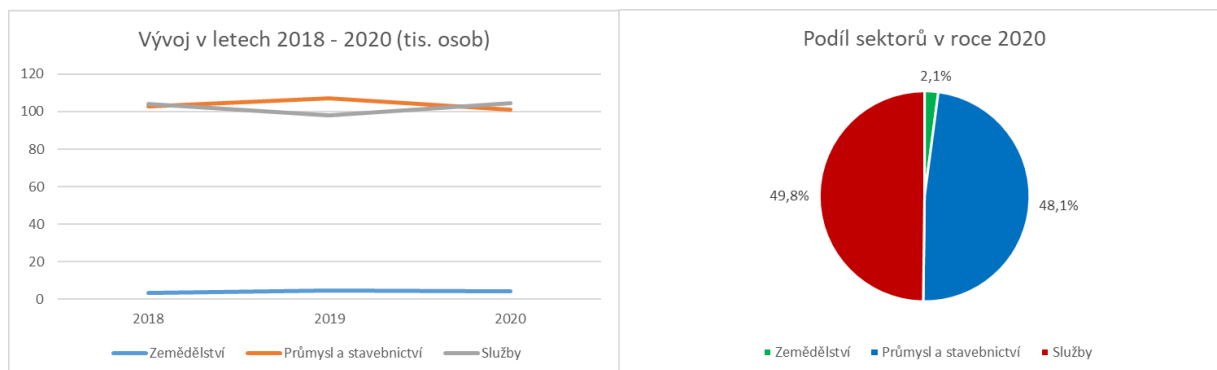
Obyvatelstvo celkem	437,6	
Obyvatelstvo ve věku 15 a více let	369,5	84,4 %
ekonomicky aktivní populace 15 a více let (pracovní síla)	212,7	48,6 %
v tom: zaměstnaní nezaměstnaní	207,2 5,5	
ekonomicky neaktivní	156,7	35,8 %
Míra ekonomické aktivity		57,6 %
Míra zaměstnanosti		56,1 %
Obecná míra nezaměstnanosti		2,6 %

Zdroj: ČSÚ – [Statistika zaměstnanosti \(LK\)](#)

Následující graf Zaměstnaní pracující v Libereckém kraji podle odvětvových sektorů ukazuje vývoj počtu zaměstnaných v tis. osobách a aktuální počet v procentech v odvětvových sektorech (platné pro rok 2020).

Graf 2 Zaměstnaní pracující v Libereckém kraji podle odvětvových sektorů

Zdroj: ČSÚ – Statistická ročenka LK 2021

Ze Zprávy o situaci na krajském trhu práce, Realizace APZ v roce 2021 a strategie pro rok 2022 vydaném Úřadem práce ČR – Krajskou pobočkou v Liberci, že se počet zaměstnaných v roce 2020 zvýšil, nicméně v následujícím roce došlo ke snížení a ke konci třetího čtvrtletí roku 2021 bylo zaměstnáno 207,8 tis. osob. Vývoj po roce 2020 v oblasti zaměstnanosti je uveden v tabulce.

Tabulka 4 Zaměstnanost v Libereckém kraji podle CZ-NACE

Zaměstnanost dle CZ-NACE (zdroj ČSÚ) v tis. osob					
CZ-NACE		9/2020	9/2021	rozdíl	% celku
A	zemědělství, lesnictví, rybářství	4,5	3,2	-1,3	1,5 %
B	těžba a dobývání	2,2	1,4	-0,8	0,7 %
C	zpracovatelský průmysl	75,7	83,3	+7,6	40,4 %
D	výroba a rozvod elektřiny, tepla, plynu	1,3	0	-1,3	0 %
E	zásob. vodou, činnost související s odpady	4,2	4,3	+0,1	2,1 %
F	stavebnictví	18,5	15,9	-2,6	7,7 %
G	velko a maloobchod, oprava mot. vozidel	20,3	16,1	-4,2	7,8 %
H	doprava a skladování	8,1	9,7	+1,6	4,7 %
I	ubytování, stravování, pohostinství	6,2	6,0	-0,2	2,9 %
J	informační a komunikační činnosti	3,5	3,8	+0,3	1,8 %
K	peněžnictví a pojišťovnictví	2,9	1,4	-1,5	0,7 %
L	činnosti v oblasti nemovitostí	0,8	0,9	+0,1	0,4 %
M	profesní, vědecké a technické činnosti	9,9	8,9	-1,0	4,3 %
N	administrativní a podpůrné činnosti	5,2	4,9	-0,3	2,4 %
O	veřejná správa a obrana, pov. soc. zabezpečení	12,5	12,0	-0,5	5,8 %
P	vzdělávání	12,9	15,0	+2,1	7,2 %
Q	zdravotní a sociální péče	15,0	13,4	-1,6	6,5 %
R	kulturní, zábavní a rekreační činnosti	4,9	2,9	-2,0	1,4 %

S	ostatní činnosti	3,4	3,3	-0,1	1,6 %
---	------------------	-----	-----	------	-------

Zdroj: [Zpráva o situaci na krajském trhu práce, 2021](#) – Krajská pobočka ÚP ČR

Z tabulky je patrné, že nejvyšší počet zaměstnaných osob působí ve zpracovatelském průmyslu, přes 40 % všech zaměstnaných v Libereckém kraji (celorepublikový podíl tohoto odvětví na celkové zaměstnanosti činil 25,9 %). Toto odvětví zaznamenalo také nejvýraznější meziroční nárůst zaměstnanosti, naopak nejvýraznější pokles zaznamenala odvětví velko a maloobchod, oprava mot. vozidel, stavebnictví a kulturní, zábavní a rekreační činnosti.

Podíváme-li se na věkovou strukturu zaměstnaných, největší podíl na celkovém počtu zaměstnaných tvoří stále osoby ve věku 45–59 let. Nejvýraznější nárůst zaměstnanosti byl zaznamenán ve stejné věkové skupině osob. K mírnému zvýšení došlo u osob ve věku 15–29 let, počet zaměstnaných osob ve zbylých dvou skupinách poklesl výrazněji. (5)

Tabulka 5 Věková struktura zaměstnaných v letech 2020–2021 (v tis.)

věk	9/2020	9/2021	rozdíl	% celku
15-29 let	30,0	31,0	+1,0	14,9 %
30-44 let	83,2	78,3	-4,9	37,7 %
45-59 let	80,3	83,1	+2,8	40,0 %
60 a více let	19,3	15,4	-3,9	7,4 %

Zdroj: [Zpráva o situaci na krajském trhu práce, 2021](#) – Krajská pobočka ÚP ČR

Z hlediska vzdělanostní struktury (viz následující tabulka) tvoří největší podíl zaměstnaných osoby se středním vzděláním bez maturity. Oproti roku 2018, který byl uveden KAP LK II., se snížil podíl zaměstnaných se základním vzděláním nebo bez vzdělání a také těch s vysokoškolským vzděláním.

Tabulka 6 Vzdělanostní struktura zaměstnaných v letech 2020–2021 (v tis.)

vzdělání	9/2020	9/2021	rozdíl	% celku
základní a bez vzdělání	11,5	11,8	+0,3	5,7 %
střední bez maturity	85,3	82,7	-2,6	39,8 %
střední s maturitou	75,5	75,2	-0,3	36,2 %
vysokoškolské	40,3	38,2	-2,1	18,4 %

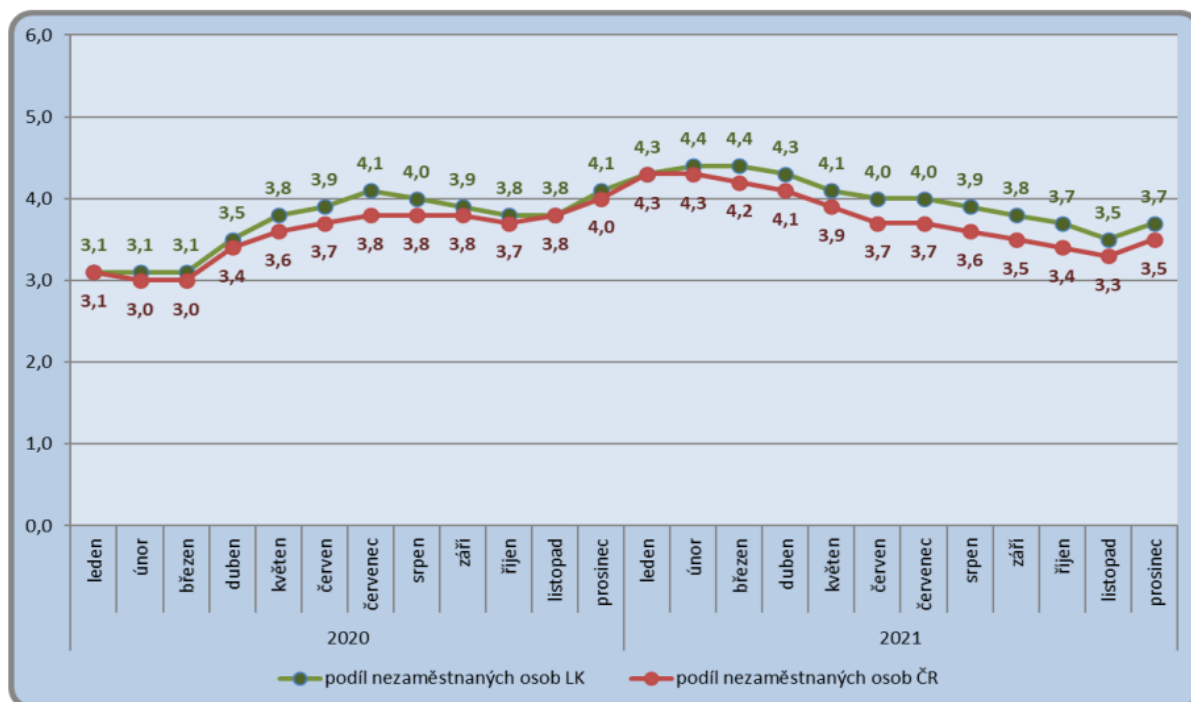
Zdroj: [Zpráva o situaci na krajském trhu práce, 2021](#) – Krajská pobočka ÚP ČR

Nezaměstnanost v Libereckém kraji

Od roku 2012, kdy byla míra nezaměstnanosti v Libereckém kraji nejvyšší (9,3 %), došlo k pozvolnému snižování nezaměstnanosti v území až do roku 2019 (1,8 %). V letech 2020 a 2021 došlo k opětovnému nárůstu míry nezaměstnanosti na 2,6 %. Graf níže ilustruje vývoj míry nezaměstnanosti v LK a ČR v průběhu let 2020 a 2021. Je patrné, že vývoj podílu nezaměstnaných v podstatě kopíroval celorepublikový trend.

Graf 3 Vývoj podílu nezaměstnaných osob v Libereckém kraji a ČR v letech 2020-2021

Zdroj: [Zpráva o situaci na krajském trhu práce, 2021](#) – Krajská pobočka ÚP ČR

Vzdělávací systém Libereckého kraje

Celkový stav vzdělávání v Libereckém kraji včetně vzdělávací soustavy mapuje výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávání a vzdělávací soustavy Libereckého kraje (VZ LK) za příslušný školní rok. Výroční zprávu zpracovává odbor školství, mládeže, tělovýchovy a sportu Krajského úřadu Libereckého kraje a je dostupná na Informačním a vzdělávacím portálu Libereckého kraje [EDULK.cz](https://edulk.cz).

Vzdělanost obyvatel má vliv na ekonomický i technologický rozvoj regionu. Nízká vzdělanost obyvatelstva může mít negativní vliv na celkový rozvoj regionu a na jeho atraktivitu pro zaměstnavatele. S akcelerací vývoje společnosti, prostupováním technologií do pracovního i občanského života, nástupem Průmyslu 4.0, digitalizace a robotizace se stále mění požadavky na vzdělávací systém. Nároky se v posledních letech navíc stupňují i kvůli neočekávaným událostem, jako je nástup pandemie Covid-19 a válečná agrese Ruské federace na území Ukrajiny, které velmi ovlivňují organizaci, formy, obsah vzdělávání i kapacity vzdělávacích zařízení.

Následující tabulka Vzdělanostní struktura obyvatelstva ve věku 15+ let v Libereckém kraji a v ČR (průměr za rok 2021) ilustruje vzdělanostní strukturu obyvatelstva ve věku 15+ let v Libereckém kraji ve srovnání s celorepublikovým průměrem (podle nejvyššího dosaženého vzdělání a pohlaví) dle výsledků Sčítání lidu, bytů a domů 2021.

Tabulka 7 Vzdělanostní struktura obyvatelstva ve věku 15+ let v Libereckém kraji a v ČR (průměr za rok 2021)

Dokončené vzdělání	Liberecký kraj			ČR		
	Celkem %	Muži	Ženy	Celkem %	Muži	Ženy
Bez vzdělání	0,8	0,8	0,7	0,6	0,7	0,6
Základní vč. neukončeného	13,7	11,5	15,8	12,5	10,3	14,7
Střední bez maturity	34,1	39,1	29,3	30,9	36,0	26,2
Střední s maturitou	29,9	26,8	32,9	30,9	28,2	33,5

Vysokoškolské a Vyšší odborné	14,5	13,5	15,6	19,1	18,0	20,2
Nezjištěno	6,9	8,3	5,6	5,8	6,9	4,7

Zdroj: [ČSÚ – Sčítání lidu, domů a bytů 2021 \(Výsledky – vzdělání\)](#)

Z uvedených údajů vyplývá, že v Libereckém kraji je ve srovnání s celorepublikovým průměrem více obyvatel bez vzdělání, se základním vzděláním, nebo se středním vzděláním bez maturity. Naopak obyvatel se středním vzděláním ukončeným maturitou a vysokoškolským a vyšším odborným vzděláním je méně, než představuje republikový průměr. Nejvýraznější rozdíl je v kategorii středního vzdělání bez maturity, kde podíl obyvatel s tímto vzděláním převyšuje celorepublikový průměr o více než 3 procentní body, a vysokoškolského nebo vyššího odborného vzdělání, kdy naopak leží hodnota podílu téměř 5 procentních bodů pod republikovým průměrem.

Vzdělanostní struktura obyvatelstva kraje vzhledem k trendům ve společnosti neodpovídá potřebám rozvoje znalostní ekonomiky. Nicméně negativnímu dopadu nízké vzdělanosti obyvatel v kraji je možné i nadále předcházet systematickým usilováním o zkvalitnění vzdělávacího systému, zatraktivněním a popularizací vzdělávání mezi širší veřejností a zvýšením podílu obyvatel s ukončeným terciálním vzděláním, zejména ve výhledově perspektivních oborech. Počet vysokoškolsky vzdělaných obyvatel lze v budoucnu zvýšit jednak motivací k vysokoškolskému vzdělávání (nejen v Libereckém kraji), tak přilákáním vysokoškolsky vzdělaných obyvatel z jiných regionů atraktivními pracovními nabídkami.

Vzdělávací soustava Libereckého kraje

Vzdělávací soustava LK zahrnuje všechny školy a školská zařízení v kraji, tedy školy všech stupňů vzdělávání (předškolní, primární, sekundární i terciální), dále školní družiny a školní kluby, střediska volného času, poradenská zařízení a školská ubytovací zařízení. Následující tabulka Počet škol a školských zařízení v Libereckém kraji ve školním roce 2021/2022 shrnuje počty všech škol a školských zařízení na území Libereckého kraje podle zřizovatele.

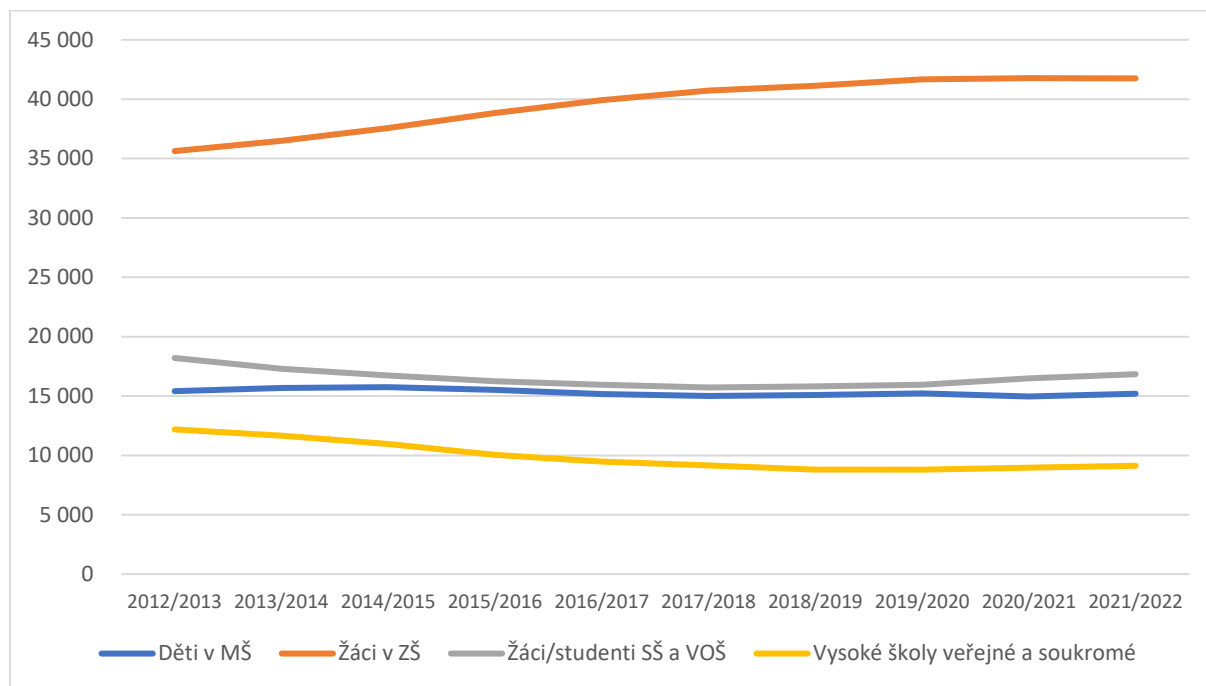
Tabulka 8 Počet škol a školských zařízení v Libereckém kraji ve školním roce 2021/2022

Typ	Zřizovatel					Celkem
	Obec	Kraj	MŠMT	Soukromý zřizovatel	Církev	
Mateřská škola	214	8	-	16	1	239
Základní škola	184	10	3	5	2	204
Střední škola	2	37	-	9	1	49
Vyšší odborná škola	-	6	-	-	-	6
Základní umělecká škola	21	-	-	-	-	21
Dětský domov	-	7	-	-	-	7
Dětský domov se školou	-	-	2	-	-	2
Diagnostický ústav	-	-	1	-	-	1
Domov mládeže a internát	-	17	-	1	1	19
Pedagogicko-psychologická poradna	-	4	-	-	-	4
Středisko volného času	16	-	-	-	1	17
Školní družina	183	8	-	4	2	197
Školní klub	17	-	-	-	1	18
Školní jídelna	336	33	3	26	3	401

Zdroj: OŠMTS, [MŠMT – školský rejstřík](#)

Následující graf ukazuje vývoj počtu žáků v MŠ, ZŠ a SŠ v Libereckém kraji.

Graf 4 Počty žáků/studentů v MŠ, ZŠ, SŠ/VOŠ a VŠ v Libereckém kraji

Zdroj: ČSÚ – časové řady pro oblast vzdělávání

Z grafu je patrný setrvalý vzestup počtu žáků v ZŠ, který ale v druhé půli sledovaného období zpomaluje. Počet dětí v MŠ stejně jako počet žáků a studentů SŠ/VOŠ do roku 2017/2018 klesal, poté se trend obrátil. Počet studentů VŠ (s trvalým bydlištěm v LK) klesal až do roku 2019/2020, poté se začal mírně zvyšovat.

Mateřské školy

Ve školním roce 2021/2022 MŠ poskytovaly vzdělávání 15 195 dětem. V tomto školním roce opět, po mírném poklesu v předchozím školním roce, vzrostl počet dětí v předškolním vzdělávání. Věková struktura dětí v předškolním vzdělávání zůstává poměrně vyvážená a stabilní. Dochází k postupnému snižování počtu dětí mladších 3 let (o 3 procentní body od školního roku 2019/2020), naopak počet 5letých dětí se od školního roku 2019/2020 zvýšil o 2,5 procentního bodu.

Ve sledovaném období došlo ke zvýšení počtu běžných tříd a zároveň k poklesu průměrné naplněnosti tříd všeobecně. To plně koresponduje s cíli a opatřeními DZ LK 2020-2024. (6)

Vzdělávání žáků s SVP je realizováno buď za pomoci podpůrných opatření v běžných školách, nebo ve speciálních třídách. Forma vzdělávání je zvolená na základě doporučení ŠPZ po posouzení individuálních vzdělávacích potřeb dítěte/žáka. (6)

Tabulka 9 Vývoj počtu žáků v běžných a speciálních třídách MŠ

	2019/2020	2020/2021	2021/2022
Žáci v běžných třídách	14 865	14 623	14 867
Žáci ve speciálních třídách	363	339	328
Celkem	15 228	14 962	15 195

Zdroj: VZ LK 2020/2021, OŠMTS

Z vývoje počtu žáků v běžných a speciálních třídách MŠ v tabulce Vývoj počtu žáků v běžných a speciálních třídách MŠ je dobře patrný celkový pokles žáků ve speciálních třídách. Počet speciálních tříd v Libereckém kraji byl ve školním roce 2021/2022 33, jejich počet v období 2019/2020–2021/2022 klesl. Naopak počet žáků se ZP v běžných třídách postupně roste. (6)

Základní školy

Ve školním roce 2021/2022 bylo na území Libereckého kraje registrováno celkem 204 zařízení poskytujících základní vzdělání, z toho 69 malotřídních. Většinovým zřizovatelem ZŠ jsou obce, pouze 17 ZŠ v Libereckém kraji má jiného zřizovatele. Ve školním roce 2021/2022 bylo poskytováno základní vzdělávání celkem 41 652 dětem.

Nárůst celkového počtu žáků v základních školách konstantně zpomaluje, v posledním sledovaném školním roce dokonce poklesl. Zvyšující se počet žáků na prvním stupni končí školním rokem 2018/2019. Demografický vývoj předchozích let se projevuje setrvalým nárůstem žáků na druhém stupni, do nějž vstupují populačně silnější ročníky.

Tabulka 10 Vývoj počtu žáků na ZŠ podle stupňů vzdělávání

	2019/2020	2020/2021	2021/2022
Žáci v běžných třídách	39 876	40 037	39 908
Žáci ve speciálních třídách	1 698	1 651	1 744
1. stupeň	24 353	23 647	22 860
2. stupeň	17 221	18 041	18 792
Celkem	41 574	41 688	41 652

Zdroj: OŠMTS

Do počtu žáků základních škol jsou zahrnuti pouze žáci škol, které poskytují základní vzdělávání, včetně základních škol speciálních a základních škol praktických. Nejsou zahrnuti žáci nižšího stupně víceletých gymnázií. Tím se vysvětluje rozdíl v počtu žáků mezi prvním a druhým stupněm základních škol.

Stejně jako v případě všech dalších stupňů vzdělávání se vzdělávání žáků se SVP na základních školách uskutečňuje v rámci běžných nebo speciálních tříd na základě doporučení ŠPZ po posouzení individuálních vzdělávacích potřeb dítěte/žáka za podpory ŠPZ, školních metodiků prevence, výchovných poradců, školních speciálních pedagogů a školních psychologů. Stejně jako v případě MŠ je i u ZŠ v posledních letech patrný pokles počtu žáků ve speciálních třídách i speciálních tříd. (6)

Střední školy a vyšší odborné školy

Podle Rejstříku škol a školských zařízení MŠMT v regionu funguje 49 středních škol. 37 SŠ zřizuje LK, dále se v regionu nachází 1 církevní, 2 obecní a 9 soukromých SŠ. Všechny tyto instituce poskytovaly ve školním roce 2021/2022 vzdělávání celkem 16 581 žákům, z toho 16 282 v denní formě studia. V následující tabulce Rozdělení počtu žáků SŠ podle druhu vzdělávání jsou shrnuty údaje o počtech žáků v jednotlivých oborech podle kategorií (dle [nařízení vlády č. 689/2004 Sb.](#), o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů). (6)

Tabulka 11 Rozdělení počtu žáků SŠ podle druhu vzdělávání

SŠ	2019/2020	2020/2021	2021/2022
Obory vzdělání			
střední vzdělání – C	39	36	36
střední vzdělání s výučním listem – E	501	515	482
střední vzdělání s výučním listem – H	3 373	3 495	3 519
střední vzdělání – J	13	17	16
střední vzdělání s maturitou – K	4 034	4 055	4 025
střední vzdělání s maturitou – L	652	662	717
obory nástavbového studia – L5	545	571	529
střední vzdělání s maturitou – M	6 601	6 923	7 257
Forma vzdělávání			
denní	15 410	15 923	16 282
ostatní	348	351	299
Celkem	15 758	16 274	16 581

Zdroj: VZ LK 2020/2021, OŠMTS

V Libereckém kraji se nachází 6 vyšších odborných škol, všechny zřizované LK. Tabulka Vyšší odborné školy v číslech shrnuje základní údaje o vyšších odborných školách v LK za školní roky 2019/2020 až 2021/2022.

Tabulka 12 Vyšší odborné školy v číslech

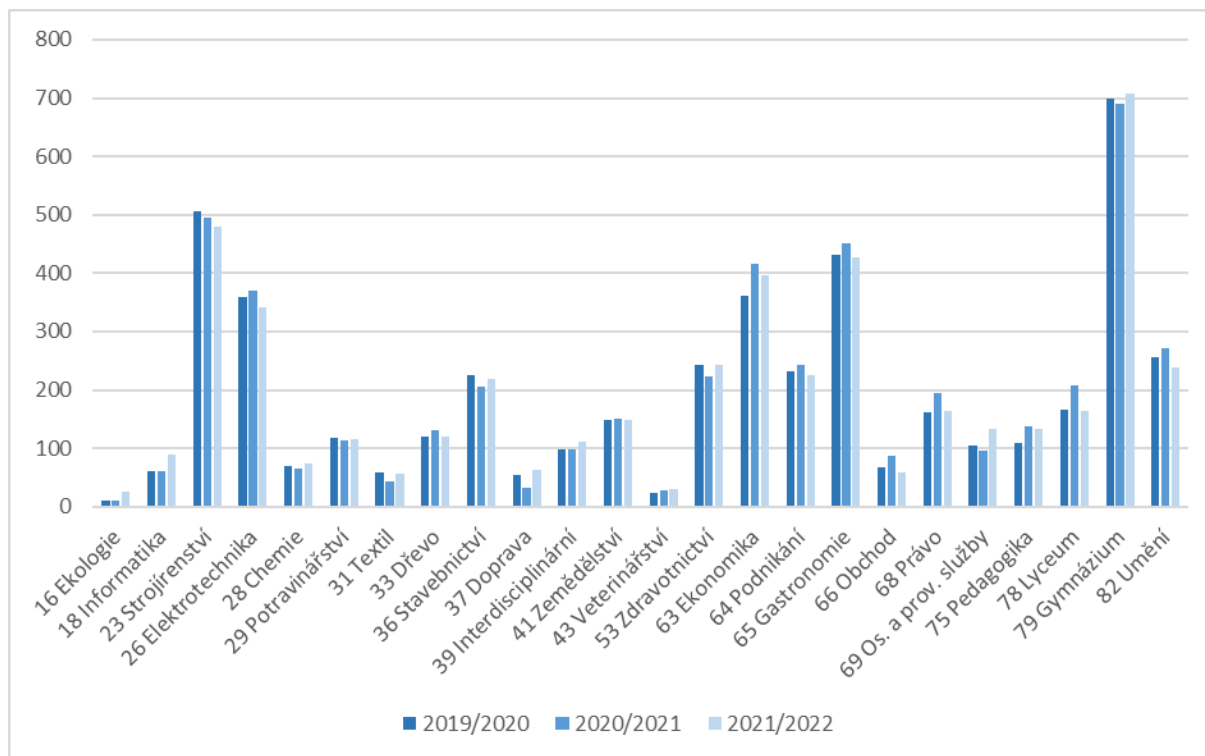
VOŠ	2019/2020	2020/2021	2021/2022
počet studentů	199	224	259
z toho denní forma vzdělávání	174	194	238

Zdroj: OŠMTS

SŠ a VOŠ v LK poskytují vzdělávání ve vybraných oborových skupinách podle klasifikace kmenových oborů vzdělání (KKOV). Z následujícího grafu Počty žáků 1. ročníků SŠ a VOŠ podle skupin oborů za školní roky 2019/2020 až 2021/2022 můžeme vyčíst v meziročním srovnání markantní nárůst ve skupinách oborů Ekologie a Informatika, Veterinářství nebo Osobní a provozní služby, přičemž ale tyto oborové skupiny patří k menším, co se týká počtu přijatých žáků. Celkově nejvíce žáků bylo v 1. ročnících ve skupinách oborů Gymnázium, Strojírenství a Gastronomie. V meziročním srovnání došlo k nejvýraznějšímu poklesu nově přijatých žáků ve skupinách oborů Obchod, Umění, Strojírenství a Elektrotechnika. Skupina oboru Strojírenství byla jediná, u které došlo k poklesu ve všech třech uvedených školních rocích.

Graf 5 Počty žáků 1. ročníků SŠ a VOŠ podle skupin oborů za školní roky 2019/2020 až 2021/2022

Zdroj: OŠMTS

Tabulka Počet žáků/studentů SŠ a VOŠ v LK podle skupin oborů v letech 2019/2020 až 2021/2022 obsahuje přehled o celkovém počtu žáků oborových skupin SŠ a VOŠ všech zřizovatelů v LK v letech 2019/2020 až 2021/2022 s grafickým vyznačením rozdílu v počtu žáků v jednotlivých školních letech.

Tabulka 13 Počet žáků/studentů SŠ a VOŠ v LK podle skupin oborů v letech 2019/2020 až 2021/2022

	2019/2020	2020/2021	2021/2022
16 Ekologie a ochrana životního prostředí	24	37 ↑↑↑	52 ↑↑↑
18 Informatické obory	268	249 ↓	271 ↑
23 Strojírenství a strojírenská výroba	1 740	1 658 ↓	1 574 ↓
26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika	1 042	1 111 ↑	1 160 ↑
28 Technická chemie a chemie silikátů	195	191 ↓	185 ↓
29 Potravinářství a potravinářská chemie	236	272 ↑↑	296 ↑
31 Textilní výroba a oděvnictví	201	188 ↓	186 ↓
33 Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů	329	344 ↑	339 ↓
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	574	613 ↑	651 ↑
37 Doprava a spoje	137	113 ↓↓	141 ↑↑↑
39 Speciální a interdisciplinární obory	270	324 ↑↑↑	354 ↑
41 Zemědělství a lesnictví	356	341 ↓	364 ↑
43 Veterinářství a veterinární prevence	74	84 ↑↑	99 ↑↑
53 Zdravotnictví	637	726 ↑↑	728 -
63 Ekonomika a administrativa	1 290	1 376 ↑	1 386 ↑
64 Podnikání v oborech, odvětví	419	429 ↑	382 ↓↓

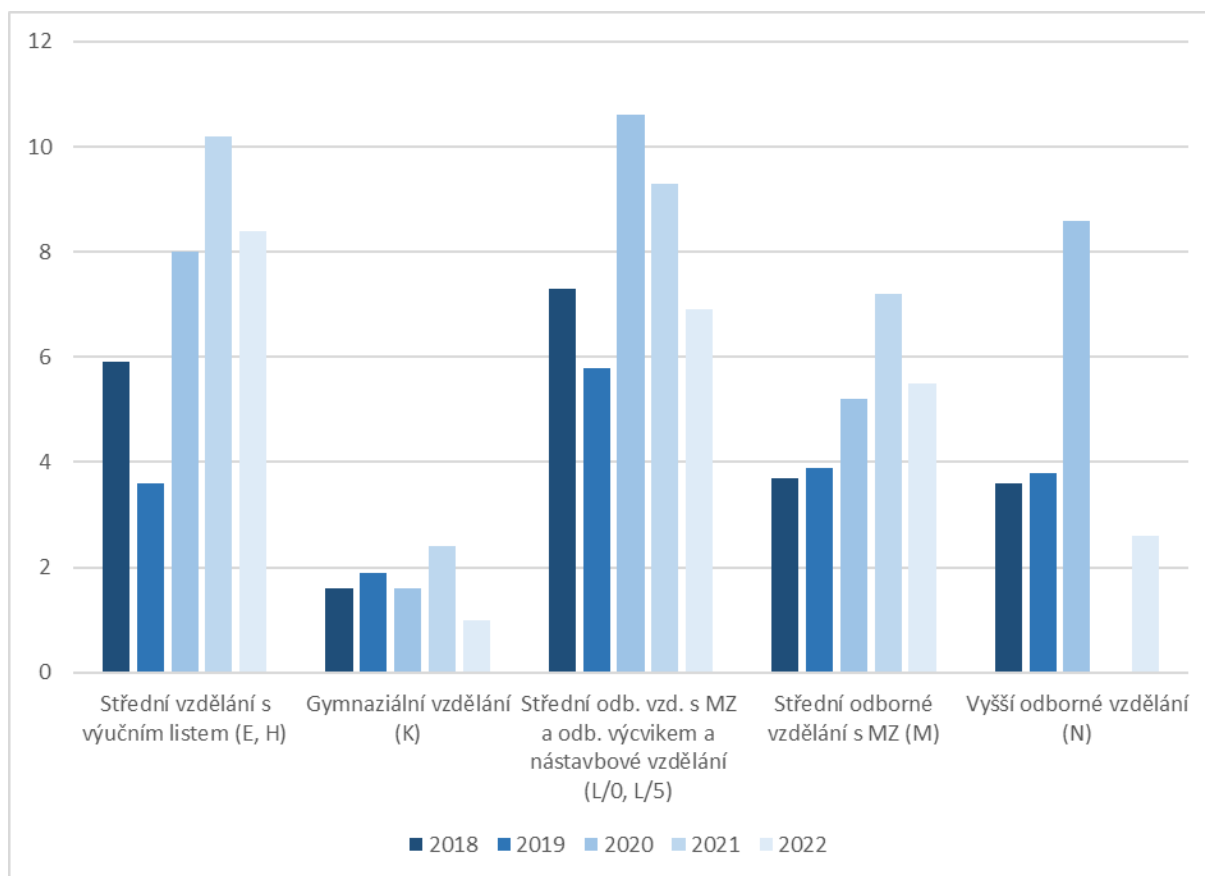
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	1 120	1 205 ↑	1 214 ↑
66 Obchod	170	191 ↑↑	186 ↓
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost	595	635 ↑	659 ↑
69 Osobní a provozní služby	280	283 ↑	311 ↑↑
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	375	420 ↑↑	442 ↑
78 Obecně odborná příprava (Lyceum)	659	678 ↑	649 ↓
79 Obecná příprava (Gymnázium)	4 034	4 055 ↑	4 025 ↓
82 Umění a užité umění	932	975 ↑	927 ↓

Zdroj: OŠMTS

Celkový počet absolventů SŠ a VOŠ v roce 2021 činil 3158, z toho absolventů studia následujícího po základní škole bylo 3049, nástavbového a vyššího odborného studia 109. V Libereckém kraji je ve srovnání s celorepublikovým průměrem dlouhodobě větší podíl absolventů středního vzdělání s výučním listem a středního odborného vzdělání s maturitní zkouškou. Naopak v kategorii gymnaziálního vzdělání je v Libereckém kraji menší podíl absolventů, než je celorepublikový průměr. V kategorii středního vzdělání s maturitní zkouškou a odborným výcvikem docházelo k postupnému nárůstu absolventů, nicméně v roce 2021 podíl opět poklesl a dostal se výrazně pod celorepublikový průměr. (7)

Absolventi SŠ a VOŠ pokračují v dalším studiu, nebo odcházejí do pracovního procesu. Na trhu práce patří absolventi mezi skupiny obyvatelstva, které jsou obtížněji zaměstnatelné. V rámci celkového srovnání kopíruje míra nezaměstnanosti absolventů celorepublikový trend, kdy po letech poklesu došlo v roce 2020 k výraznému nárůstu míry nezaměstnanosti u všech skupin vzdělávání, kromě gymnaziálních oborů. Tento trend pokračoval u skupin Střední vzdělání s výučním listem, Gymnaziální vzdělání a Střední odborné vzdělání s MZ i v roce 2021. V roce 2022 míra nezaměstnanosti u téměř všech skupin oborů opět poklesla. Vývoj míry nezaměstnanosti absolventů v letech 2017–2021 je zachycen v grafu Vývoj míry nezaměstnanosti absolventů v letech 2018–2022 v procentech (dle druhů vzdělávání).

Graf 6 Vývoj míry nezaměstnanosti absolventů v letech 2018–2022 v procentech (dle druhů vzdělávání)

Zdroj: [NPI – Infoabsolvent \(Nezaměstnanost absolventů středních a vyšších odborných škol v Libereckém kraji 2022\)](#)

K motivaci žáků ke studiu vybraných oborů v Libereckém kraji slouží Stipendijní program pro žáky středních škol. Ten funguje od roku 2010 a ve školním roce 2020/2021 podporoval celkem 27 oborů vzdělávání s různým zaměřením na 14 středních školách v regionu, některé z nich ve spolupráci s významnými partnerskými subjekty. (6)

K posílení zájmu žáků o studium a k podpoře aktivit nejen na školách slouží v Libereckém kraji také rozvojové a dotační programy na národní i krajské úrovni. Pokud takového programu svým zaměřením spadají do některého z klíčových témat KAP LK, jsou uvedeny v příslušných kapitolách Analýzy potřeb území.

Vysoké školy

V Libereckém kraji se nachází pouze jedna veřejná vysoká škola, Technická univerzita v Liberci (TUL). TUL má 7 fakult (Fakulta strojní, Fakulta textilní, Fakulta přírodovědně-humanitní a pedagogická, Ekonomická fakulta, Fakulta umění a architektury, Fakulta mechatroniky, informatiky a mezioborových studií, Fakulta zdravotnických studií) a 1 ústav (Ústav pro nanomateriály, pokročilé technologie a inovace).

Následující tabulka TUL v číslech a počet studentů a absolventů s bydlištěm v LK shrnuje údaje o TUL a studujících s bydlištěm v LK.

Tabulka 14 TUL v číslech a počet studentů a absolventů s bydlištěm v LK

	2018	2019	2020
studenti TUL	5 833	5 994	6 012
absolventi TUL	1 238	1 124	1 141
studenti – fyzické osoby s trvalým bydlištěm v LK	8 832	8 836	8 976
absolventi – fyzické osoby s trvalým bydlištěm v LK	2 063	1 926	1 887

Zdroj: ČSÚ (Statistické ročenky Libereckého kraje za roky [2021](#), [2020](#), [2019](#))

Jednotlivé součásti TUL spolupracují se ZŠ i SŠ v LK a podílejí se na aktivitách v oblasti vývoje a výzkumu. Přestože se v oblasti vzdělávání podařilo navázat úspěšnou spoluprací mezi TUL a LK v rámci projektu NAKAP LK II, bylo by v následujícím období vhodné i nadále prohlubovat spolupráci TUL se SŠ a VOŠ v Libereckém kraji.

Celoživotní vzdělávání

Střední školy v Libereckém kraji poskytují zpravidla podle svých možností, odborného zaměření a poptávky kurzy dalšího vzdělávání (ekonomické, pedagogické, právní, sociální, zdravotnické nebo v oblasti poskytování služeb, ale také o kurzy všeobecně vzdělávací, zájmové, technické či umělecké). Specifickou kategorií v oblasti dalšího vzdělávání je ověřování profesních kvalifikací ve smyslu [zákona č. 179/2006 Sb.](#), o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů. Ve školním roce 2020/2021 v Libereckém kraji fungovalo 8 středních škol, které byly k ověřování profesních kvalifikací oprávněny, tyto školy nabízely celkem 99 dílčích profesních kvalifikací v různých oblastech. (6)

Školy dále zprostředkovávají DVPP svých zaměstnanců. Od roku 2017 působí při Střední odborné škole a mateřské škole, Na Bojišti 15, Liberec [Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků](#), které se zabývá pořádáním kurzů DVPP, celoživotního vzdělávání a realizací aktivit a projektů s tím spojených na celokrajské úrovni. Na nabídku a organizaci kurzů DVPP se zaměřuje také krajská pobočka NPI se sídlem v Liberci.

Poradenská zařízení

V současné době fungují v Libereckém kraji celkem 4 pedagogicko-psychologické poradny (PPP) (Liberec, Jablonec nad Nisou, Semily, Česká Lípa). PPP poskytují služby žákům všech stupňů vzdělávání. Nejčastějšími důvody, které klienty do PPP přivedou, jsou výukové problémy a školní zralost, dále výchovné problémy a profesní orientace.

V Libereckém kraji dále působí 5 speciálně pedagogických center (SPC), která jsou součástí základních škol. Jejich služby se zaměřují na žáky se zdravotním postižením, s hlubokým mentálním postižením nebo se zdravotním znevýhodněním. Obsahem činnosti SPC je zabezpečovat speciálně pedagogickou, psychologickou a další potřebnou podpůrnou péči svým klientům. Zároveň SPC poskytují odbornou pomoc v procesu pedagogické a sociální integrace, a to ve spolupráci s rodinou, školou, školskými a dalšími zařízeními a dalšími odborníky. (6)

Zájmové a umělecké vzdělávání

Zájmové a umělecké vzdělávání je realizováno různými subjekty v kraji. Jedná se o školní družiny (ŠD) a školní kluby (ŠK) při základních školách, dále o střediska volného času (SVČ) a základní umělecké školy (ZUŠ).

Na území Libereckého kraje je registrováno 17 SVČ. 16 z nich zřizují obce, pouze SVČ Narnie v Liberci má jiného zřizovatele (církev). Následující tabulka shrnuje počet zájmových útvarů a jejich účastníků v rámci neformálního vzdělávání v SVČ Libereckého kraje během posledních 3 školních let.

Tabulka 15 Počty zájmových útvarů SVČ v LK a jejich účastníků

	2019/2020	2020/2021	2021/2022
Počet účastníků	10 041	8 925	9 337
Počet zájmových útvarů	912	932	899

Zdroj: VZ LK 2020-2021, OŠMTS

Z údajů je patrný markantní propad v počtu účastníků se dětí ve školním roce 2020/2021. Důvodem je zřejmě situace spojená s pandemií Covid-19, kdy byla omezena nebo i částečně zakázaná realizace skupinových volnočasových aktivit. Ve stejném školním roce došlo k dalšímu nárustu počtu zájmových útvarů, který se ale již v následujícím školním roce snížil, zřejmě z důvodu předchozího snížení počtu účastníků.

Na území Libereckého kraje působí 21 ZUŠ, všechny jsou zřizovány obcemi. Převažují ZUŠ zřízené jako samostatné právnické osoby, pouze tři (Liberec Jabloňová, Frýdlant a Hrádek nad Nisou) jsou organizačně spojeny se základní školou. Základní umělecké vzdělávání poskytuje základy vzdělání v hudebním, tanečním, výtvarném a literárně-dramatickém uměleckém oboru. Ve školním roce 2020/2021 se do základního uměleckého vzdělávání zapsalo 9 550 účastníků.

Analýza potřeb v území – oblasti intervence

Tato část analýzy potřeb v území KAP LK III. popisuje klíčové oblasti podpory (klíčová témata projektu KAP LK II), konkrétní problémy a jejich příčiny, základní návrhy řešení a identifikované cíle.

Klíčová témata KAP LK III. jsou:

- Kariérové poradenství
- Rozvoj podnikavosti, iniciativy a kreativity
- Podpora čtenářské gramotnosti
- Rozvoj potenciálu každého žáka
- Podpora odborného vzdělávání a spolupráce škol se zaměstnavateli
- Podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání
- Polytechnické vzdělávání
- Podpora matematické gramotnosti

Každé z klíčových témat je rozpracováno do několika částí. První uvádí téma a jeho definici, následně je představeno uplatňování tématu ve vzdělávání v Libereckém kraji, včetně zhodnocení naplňování cílů vymezených v předchozím KAP LK II., uvedení klíčových aktérů a aktivit. Další část se věnuje rešerši klíčového tématu ve stávajících strategických a koncepčních dokumentech na národní a krajské úrovni. Výstupem je přehled problémů/oblastí rozvoje, jejich příčin a cílů změny. Závěrem je představena vstupní analýza stavu klíčového tématu v území.

Výstupem této části Analýzy potřeb v území je tabulka s finálním souhrnem výsledků, která obsahuje identifikaci problémů v jednotlivých vzdělávacích oblastech, jejich příčiny a navrhované cíle, kterých má být v průběhu realizace projektu dosaženo. Tento přehled je uveden v kapitolách Prioritizace a Krajský akční plán rozvoje vzdělávání.

Relevantní strategické dokumenty

Východiskem analýzy u každého z klíčových témat jsou hlavní strategické dokumenty týkající se oblasti vzdělávání, které jsou společné pro všechna klíčová témata.

Strategie vzdělávací politiky do roku 2030+ (dále jen [S2030+](#)) je stěžejní strategický dokument MŠMT k rozvoji vzdělávací soustavy České republiky, který nastavuje ke strategickým liniím konkrétní opatření a aktivity implementace na období 2020-2023. Opatření a aktivity implementace na období 2023-2027 a 2027-2031 budou součástí DZ ČR po roce 2023. Segmentu středního školství se týkají zejména stávající implementační karty [Podpora řízení škol](#) a [Inovace oborové soustavy](#). Hovoří se zde mimo jiné o pilotáži středního článku podpory (pro SŠ až v návazných patřích po roce 2023), snižování administrativní zátěže škol prostřednictvím zavedení resortního informačního systému a zefektivnění finančních toků (posílení institucionálního financování namísto projektového), inovaci RVP, zvýšení kvality praktického vzdělávání, získávání profesní kvalifikace a spolupráci se sociálními partnery. Některé z výstupů S2030+ se však zatím pohybují pouze na úrovni resortního plánování a nastavování standardů (např. institucionalizace specializovaných pozic ve školách, spolupodílení se zřizovatelů na nepedagogických činnostech školy atd).

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR 2019-2023 (dále jen [DZ ČR 2019-2023](#)) je stěžejním dokumentem udávajícím směr rozvoje vzdělávací soustavy na národní úrovni. Obsahuje 3 zásadní cíle: navýšení finančních prostředků za kvalitní práci učitelů, dokončení revize RVP a jejich implementace do škol a zlepšení spolupráce centra a středního článku řízení. Pro oblast středního školství se DZ ČR 2019-2023 zaměřuje na inovaci soustavy oborů vzdělání RVP,

zdokonalení systému přijímacího řízení a ukončování středoškolského vzdělávání, zvýšení zapojení zaměstnavatelů a věcně příslušných resortů, podporu zavádění a posilování prvků duálního vzdělávání a snižování rizika předčasných odchodů ze vzdělávání. DZ ČR 2019-2023 je v souladu se S2030+ a přestavuje východisko pro DZ jednotlivých krajů.

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Libereckého kraje 2020-2024 (dále jen [DZ LK 2020-2024](#)) vychází po obsahové stránce z DZ ČR 2019-2023 a jeho doporučení, adaptuje jej a zpřesňuje na regionální podmínky Libereckého kraje. V návaznosti na úpravy [vyhlášky č. 15/2005 Sb.](#), kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy, projde budoucí podoba DZ ČR i DZ LK podstatnou formální i obsahovou změnou, související s integrací principů akčního plánování.

Strategie rozvoje Libereckého kraje 2021-2027 (dále jen [SRLK 2021-2027](#)) je koncepčním dokumentem regionální politiky Libereckého kraje na období 2021-2027. Jejím cílem je navrhnout takové aktivity, které povedou jednak k naplňování cílů regionální politiky na úrovni EU a ČR, ale především k odstraňování problémů, naplňování potřeb a vyváženému rozvoji území celého Libereckého kraje. Vzdělávání a školství je jedním z hlavních témat v analytické i návrhové části strategie, přičemž vytyčené cíle jsou zaměřeny na podporu rozvoje zaměstnanců ve vzdělávání, rovných příležitostí ke vzdělávání, infrastruktury a vybavení vzdělávacích zařízení a kvality a efektivity vzdělávání.

Národní výzkumná a inovační strategie pro inteligentní specializaci České republiky (dále jen [Národní RIS3](#)) je strategický dokument, který udává základ a implementační zdroje pro zvýšení konkurenceschopnosti ekonomiky a znalostní ekonomiky. Je propojena s nastavením dotačních zdrojů. Pro všechny kraje jsou zpracovány a aktualizovány tzv. krajské přílohy, tedy i příloha pro Liberecký kraj ([poslední aktualizace 2020](#)). V kapitolách týkajících se lidských zdrojů pro výzkum a inovace rezonuje malý zájem o studium technických oborů a z něj vyplývající nedostatek technicky zaměřených kvalifikovaných absolventů, omezené kapacity zaměstnavatelů pro odborný výcvik žáků, nedostatečná podpora k podnikání, kreativě a kritickému myšlení, rezervy ve vybavenosti škol či nedostatečná práce s nadanými a talentovanými.

Národní plán obnovy (dále jen [NPO](#)) je mezirezortní plán reforem a investic ČR, které budou podpořeny z prostředků EU. Jeho harmonogram není pevně stanoven. Základními pilíři NPO jsou i Vzdělávání a trh práce, Digitální transformace nebo Výzkum, vývoj a inovace. NPO je zaměřen na podporu vybavení škol technologiemi, podporu digitálních kompetencí žáků i pedagogů a snižování nerovného přístupu ke vzdělávání v podobě doučování a podpory škol ve znevýhodněných lokalitách. Z NPO byl v posledních letech podpořen např. nákup digitálního vybavení do ZŠ i SŠ.

Součástí polytechnického vzdělávání je také ekologické vzdělávání, výchova a osvěta (dále jen EVVO). V Libereckém kraji byla aktualizována samostatná **Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty Libereckého kraje 2021-2030** (dále jen [Koncepce EVVO 2021-2030](#)), jejíž součástí je Akční plán EVVO LK na roky 2021-2023. Tvorbou a rozvojem Koncepce EVVO a její implementací se v rámci organizační struktury KÚ LK zabývají zaměstnanci odboru životního prostředí. Koncepce vznikla ve spolupráci široké škály aktérů a vytyčuje základní směry kultivace systému EVVO v území a vzájemné spolupráce, a to se zaměřením na různé cílové skupiny (rodiny s dětmi, turisté, školy atd.).

Školská inkluzivní koncepce Libereckého kraje ([ŠIK LK](#)) je krátkodobý koncepční dokument Libereckého kraje, který vznikl v rámci projektu Naplňování krajského akčního plánu Libereckého kraje I. Koncepce se zaměřuje na období od března 2020 do prosince 2021, a to v návaznosti na Akční plán pro inkluzivní vzdělávání na období 2019-2020. Cíle koncepce se soustředí na podporu speciálního

vzdělávání, spolupráce škol a školských poradenských zařízení, podporu společného vzdělávání a prevence předčasných odchodů ze vzdělávání. Podle evaluace ŠIK LK se podařilo naplnit pouze přibližně 25 % opatření. K naplňování některých opatření stále dochází díky aktivitám projektu NAKAP LK II.

Strategie sociálního začleňování Libereckého kraje 2021+ ([SSZ LK 2021+](#)) je rozvojový strategický dokument, který navrhuje cíle a opatření pro Liberecký kraj, která mohou zlepšit podmínky sociálně vyloučených osob a osob sociálním vyloučením ohrožených. Strategie se zaměřuje i na vzdělávání, a to ve třech oblastech: podpora účasti na nepovinném předškolním vzdělávání, podpora dokončování základního vzdělání a podpora při výběru a přijímacím řízení na střední školy. Konkrétní opatření pak míří k systému multidisciplinární spolupráce, proškolení pedagogických sborů v principech sociální práce, doplnění školských poradenských pracovišť apod.

Krajský akční plán rozvoje vzdělávání Libereckého kraje II. ([KAP LK II.](#)) je strategický dokument z projektu Strategické plánování rozvoje vzdělávací soustavy Libereckého kraje. KAP LK II. pokrýval 10 klíčových témat a byl podmínkou realizace implementačního projektu NAKAP LK II. Pro zajištění návaznosti je obsah KAP LK II. jedním z východisek KAP LK III. Na základě tematické restrukturalizace však došlo k nutným obsahovým úpravám. Záměrem také byla významná redukce rozsahu.

Kariérové poradenství

Kariérové poradenství má pomáhat žákům v zjišťování informací a osvojování kompetencí a dovedností potřebných pro jejich další vzdělávací a pracovní dráhu. Ústřední roli v podpoře kariérového poradenství hraje školní kariérový poradce. Součástí kariérového poradenství je i řešení změn vzdělávací dráhy a prevence předčasných odchodů ze vzdělávání¹. Klíčové téma kariérového poradenství lze rozdělit na čtyři dílčí vzájemně propojené oblasti:

1. kariérové vzdělávání, jehož cílem je vybavit žáky znalostmi a dovednostmi pro řízení vlastní kariéry
2. profesní orientace, směřování žáků při výběrů povolání, a to často ve spolupráci s rodiči a také zaměstnavateli
3. individuální či skupinové poradenství
4. prevence předčasných odchodů ze vzdělávání (8)

Zhodnocení uplatňování klíčového tématu

V rámci realizace KAP LK v letech 2016–2022 byl rozvoj kariérového poradenství podporován vzdělávacími a osvětovými aktivitami v rámci platformy Vzdělávání pro všechny. V rámci platformy se uskutečnilo 11 setkání pro pedagogické pracovníky i odbornou veřejnost.

Kariérové poradenství je v rámci školy podle [vyhlášky č. 197/2016 Sb.](#) povinno zajišťovat školní poradenské pracoviště (ŠPP) – především výchovný poradce. Díky zapojení do projektů zjednodušeného vykazování se školám v Libereckém kraji dařilo školní poradenská pracoviště rozšířit o další profesionály jako je školní kariérový poradce, v méně případech také školní psycholog. Školám se v oblasti kariérového poradenství tradičně dobře daří i spolupráce se školskými poradenskými

¹ Předčasnými odchody ze vzdělávání se v rámci EU rozumí situace, kdy mladý člověk ve věku 18-24 let nezískal ani nižší střední vzdělání (vyučení), ani nestuduje. V roce 2021 se podle [šetření Eurostatu](#) v Česku taková situace dotýkala 6,4 % mladých lidí v dané věkové skupině.

zařízeními a také s Úřadem práce ČR. Ačkoliv především školská poradenská zařízení v Libereckém kraji dlouhodobě trápí nedostatečné kapacity.

Pro profesní orientaci žáků je velmi důležitá dobrá informovanost žáků, ale také pedagogů a kariérových poradců o regionálním trhu práce. Střední školy v Libereckém kraji jsou tradičně dobře navázány na lokální zaměstnavatele, se kterými spolupracují. Užší provázání škol s trhem práce se daří prohlubovat i díky zapojení škol do projektů zjednodušeného vykazování a také do projektu NAKAP LK II. Tyto projekty školám umožňují vysílat pedagogické pracovníky na stáže k zaměstnavatelům, zapojovat odborníky z praxe do výuky a využívat projektové dny k návštěvám u zaměstnavatelů či k workshopům s odborníky. Spolupráce středních škol se zaměstnavateli funguje dlouhodobě, v rámci projektů zjednodušeného vykazování pak byla dále podpořena pozicí Koordinátora spolupráce školy a zaměstnavatele. Ke sbližování vzdělávacího sektoru a trhu práce dochází i díky projektům přeshraniční spolupráce. K významným aktérům v regionu patří Svaz průmyslu a dopravy ČR, který pořádá Živé knihovny povolání a motivuje zaměstnavatele, aby spolupracovali se školami. Významnou událostí je každoroční veletrh vzdělávacích a pracovních příležitostí EDUCA WEEK LIBEREC. V menším měřítku probíhají v regionu i další lokální burzy škol a zaměstnavatelů.

Tabulka 16 Šablony pro SŠ a VOŠ nejčastěji využívané k podpoře klíčového tématu v území

Šablona	Počet SŠ (ze 48)	Počet VOŠ (ze 6)	Počet DM (ze 16)
Školní kariérový poradce	28	1	5
Školní psycholog	6	X	X
Koordinátor spolupráce školy a zaměstnavatele	13	3	X
Stáže pedagogů u zaměstnavatelů	19	5	X
Zapojení odborníka z praxe do výuky na SŠ/VOŠ	28	2	3
Projektový den ve škole/DM	27	3	9
Projektový den mimo školu/DM	31	X	6

Zdroj: NPI

Tabulka 17 Přehled podaktivit NAKAP LK II umožňující návaznost aktivit projektů zjednodušeného vykazování

Podaktivita	Počet zapojených SŠ a VOŠ
7a: Zahraniční mobility pedagogických pracovníků škol a školských poradenských zařízení	17
7b: Zapojení odborníka z praxe do výuky na SŠ/VOŠ	15
7c: Tandemová výuka na SŠ/VOŠ	8
7d: Doučování žáků SŠ ohrožených školním neúspěchem	22
7e: Stáže pedagogů SŠ/VOŠ u zaměstnavatelů	9
7f: Personální podpora – Koordinátor spolupráce školy a zaměstnavatele	10
7g: Personální podpora – Školní kariérový poradce	25

Zdroj: vlastní

Cíle KAP LK II. v oblasti kariérového poradenství se velkou měrou soustředily také na podporu zájmu o technické profese a řemesla. V tomto ohledu pracuje v regionu mnoho subjektů. Velmi aktivní jsou realizátoři projektů MAP, kteří často financují polytechnické volnočasové aktivity a také vybavují základní a mateřské školy polytechnickými pomůckami. Významné jsou i projekty přeshraniční

spolupráce, např. Škola a sklo nebo Kompetence 4.0. V neposlední řadě se podpoře zájmu o technické obory věnuje i projekt NAKAP LK II, do jeho aktivit na pořízení souvisejícího vybavení se zapojilo celkem 54 % SŠ a 67 % VOŠ v regionu. Kromě nákupu vybavení projekt NAKAP LK II podporuje polytechnické vzdělávání žáků, a to pomocí podaktivit uvedených v tabulce Vybrané podaktivity klíčové aktivity č. 2: Podpora polytechnického vzdělávání projektu NAKAP LK II využívané k podpoře zájmu žáků o technické profese a řemesla. Důležitými aktéry v podpoře zájmu o technické profese² jsou i jednotlivá Centra odborného vzdělávání LK, která vznikla na osmi středních školách v Libereckém kraji. Více o podpoře polytechnického vzdělávání lze dočíst v kapitole Polytechnické vzdělávání.

Tabulka 18 Vybrané podaktivity klíčové aktivity č. 2: Podpora polytechnického vzdělávání projektu NAKAP LK II využívané k podpoře zájmu žáků o technické profese a řemesla

Podaktivity klíčové aktivity č. 2: Podpora polytechnického vzdělávání
1: Projektové dny pro žáky ZŠ pořádané SŠ
2: Volnočasové aktivity zaměřené na polytechnické vzdělávání žáků SŠ
3: Metodické centrum na podporu polytechnického vzdělávání
4: Dny pro žáky SŠ v návaznosti na RVP a ŠVP
5: Projektové dny pro žáky SŠ pořádané TUL

Zdroj: vlastní

Důležitou součástí klíčového tématu je také prevence předčasných odchodů ze vzdělávání. V Libereckém kraji každoročně opouští základní školu bez vysvědčení z deváté třídy přibližně 200 žáků. Na úrovni základních škol je tento problém výrazně tematizován v několika pracovních skupinách (MAS Frýdlantsko, PS Sociální začleňování a zaměstnanost při RSK LK, Platforma pro rovné příležitosti ve vzdělávání projektu NAKAP LK II). Nově je prevence předčasného ukončování základního vzdělání součástí [Strategie sociálního začleňování Libereckého kraje 2021+](#).

Graf 7 Předčasné ukončování ZŠ

Zdroj: MŠMT

² Technické profese jsou pro účely KAP LK III. definovány v kapitole Zhodnocení uplatňování klíčového tématu Polytechnické vzdělávání

Na úrovni středních škol chybí ohledně předčasných odchodů ze vzdělávání přesná data. K 30. 9. 2022 bylo v Libereckém kraji registrováno na úřadech práce 191 mladistvých uchazečů o zaměstnání. Lze však odhadovat, že žáků, kteří nedokončí střední školu, je ještě více. Tento problém trápí především střední odborné školy a učiliště. (9) V rámci projektu NAKAP LK II se tomu věnuje klíčová aktivita č. 5: Prevence předčasných odchodů ze vzdělávání, a to pomocí harmonizačních pobytů pro žáky středních škol, na kterých probíhá diagnostika žáků ohrožených předčasným odchodem ze vzdělávání, a v průběhu studia pak cílená péče o tyto a další vytipované žáky. Tato aktivita probíhá na 14 středních školách pro 65 tříd. Ke konci školního roku 2021/2022 mělo individuální podporu 200 žáků.

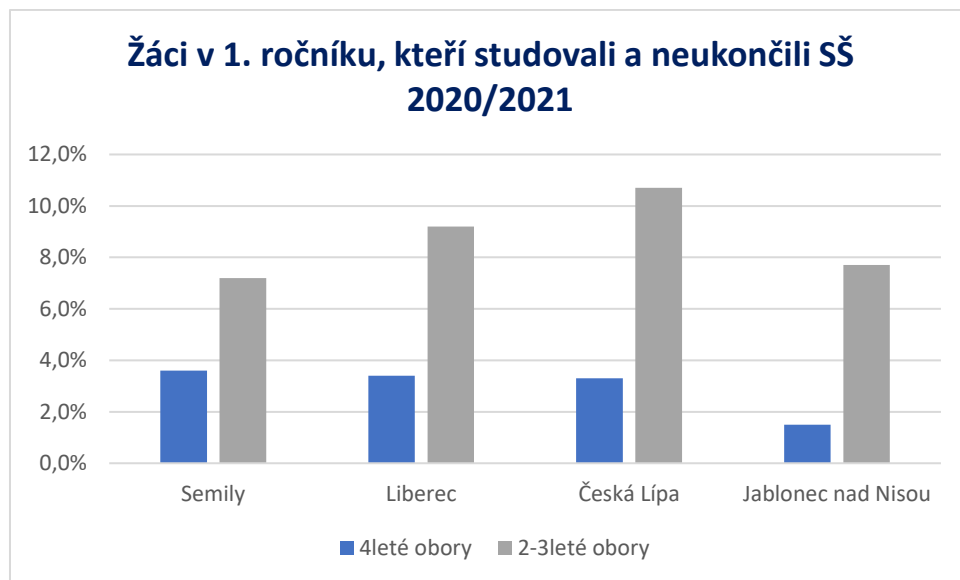
Tabulka 19 Podaktivity klíčové aktivity č. 5 Prevence předčasných odchodů ze vzdělávání projektu NAKAP LK II

Podaktivity klíčové aktivity č. 5: Prevence předčasných odchodů ze vzdělávání
1: Pilotní projekt na vzdělávání kariérových poradců na ZŠ
2: Harmonizační pobyty pro SŠ s následnou péčí pro žáky ohrožené předčasným odchodem ze vzdělávání

Zdroj: vlastní

Důležitým aspektem, který má vliv na předčasné ukončování vzdělávání, je také prostupnost vzdělávací soustavy. Z pohledu dat, která jsou k tomuto tématu dostupná, známe pouze procentuální podíl žáků, kteří nastupují znovu do prvního ročníku SŠ (viz graf Opakované nástupy do prvního ročníku SŠ v roce 2020/2021 níže). Ačkoli se rozhodně jedná o nedokonalý ukazatel, minimálně na Českolipsku svědčí o větším rozsahu opakovaných nástupů do 2-3letých oborů i v republikovém srovnání. Bez ohledu na rozsah problému je pro celý Liberecký kraj důležitá dobrá informovanost kariérových a výchovných poradců a postupná optimalizace oborové soustavy, jak ze strany ředitelů, tak kraje.

Graf 8 Opakované nástupy do prvního ročníku SŠ v roce 2020/2021

Zdroj: ČŠI

Systémový problém s prostupností vnímají členové odborných minitýmů KAP LK II především v nejasné návaznosti mezi VŠ a VOŠ. V rámci Technické univerzity v Liberci (jediné vysoké školy v regionu) tuto otázku řeší každá fakulta samostatně. Systémově má přístup k absolventům VOŠ nastavený pouze Ekonomická fakulta TUL. Nabízí absolventům vybraných VOŠ možnost nastoupit do druhého ročníku studia (viz. [směrnice děkana č. 1/2020 rev. 1](#)). V praxi ale tato možnost není příliš doporučována,

protože obsah studia není zcela srovnatelný a studenti si musejí část učiva doplnit. Je jisté, že zde chybí jednotné systémové řešení. Jak lépe nastavit prostupnost mezi VŠ a VOŠ je minimálně na regionální úrovni otázkou k diskuzi relevantních aktérů.

Kariérové poradenství ve strategických dokumentech

Seznam strategických dokumentů, které byly jedním z východisek KAP LK III., najdete v samostatné kapitole Relevantní strategické dokumenty. Z každého ze strategických dokumentů byly vybrány konkrétní cíle související s klíčovým tématem Kariérové poradenství a byly doplněny o problém, který by měly řešit, a jeho příčinu. Tento koncept vychází z metodických pokynů ke tvorbě *Analýzy potřeb v území* (z projektu P-AP). Opatření bývají ve strategických dokumentech transparentně nastaveny, problémy a příčiny byly často doplněny na základě analytických textů či logickou úvahou.

Tabulka 20 Kariérové poradenství ve strategických dokumentech

Problém/oblast rozvoje	Příčina	Opatření	Zdroj
Předčasné ukončování studia a opakované nástupy do prvních ročníků	Nevhodná volba, nepodnětné prostředí ke studiu v rodině	Snížení rizika předčasných odchodů ze vzdělávání pomocí kariérového poradenství	S2030+, DZ ČR 2019-2023, ŠIK LK, SSZ LK 2021+
Obtížná uplatnitelnost žáků s nedokončeným SŠ vzděláním na trhu práce	Malá informovanost/využívání NSK, autorizovaných osob a certifikátů	Získávání odborné kvalifikace v průběhu studia	S2030+
Překážky při změně studijního či učebního oboru Nedostatečné ukotvení VOŠ a neprostupnost mezi VŠ a VOŠ	Nedostatečná informovanost o možnostech prostupnosti na SŠ Legislativně neurčité postavení VOŠ vůči VŠ	Vhodné podmínky pro vertikální i horizontální oborovou prostupnost SŠ-SŠ, VOŠ-VOŠ, VOŠ-VŠ	S2030+, DZ ČR 2019-2023, DZ LK 2020-2024
Propojení škol se zaměstnavateli, návaznost na trh práce	Nedostatečný technologický a znalostní transfer, nevyhovující profil absolventa atd.	Podpora spolupráce se zaměstnavateli a sociálním partnery včetně věcně příslušných resortů, podpora zavádění a posilování prvků duálního vzdělávání a zvyšování kvality praktického vyučování	S2030+, DZ ČR 2019-2023, DZ LK 2020-2024, KAP LK II.
Nedostatek absolventů technických oborů	Náročnost studia Demotivace v průběhu studia Nízké povědomí o uplatnění v oborech Nízká motivace žáků Obava z náročnosti studia	Podpora technického a polytechnického vzdělávání jako součást ŠVP i v mimoškolních aktivitách Podpora žáků k výběru technických oborů	DZ ČR 2019-2023, DZ LK 2020-2024, KAP LK II.

Zdroj: vlastní

Vstupní analýza stavu klíčového tématu Kariérové poradenství

Tým odborníků Libereckého kraje identifikoval v oblasti Kariérové poradenství aktuální silné a slabé stránky v Libereckém kraji a dále budoucí příležitosti i hrozby.

Silné stránky

- + propojení škol se zaměstnavateli,
- + fungující znaky duálního vzdělávacího systému: stáže, exkurze, praxe v podniku, konzultace pedagogických pracovníků, žáků, nepedagogů u sociálních partnerů, změny ŠVP za základe požadavků zaměstnavatelů, zapojení zaměstnavatelů do tvorby koncepčních záměrů škol
- + pozice kariérových poradců na školách
- + rozsáhlá nabídka vzdělávání a metodického vedení kariérových poradců
- + nabídka projektů a soutěží pro školy (iQLANDIA, TUL, Lipo.ink, NPI, Křišťálové údolí, Hospodářská komora apod.)
- + inspirativní komplexní projekty jako Férové školy v Liberci, Kompetence 4.0 apod.
- + úspěšné projekty škol v rámci projektů zjednodušeného vykazování

Slabé stránky

- malý důraz na kariérové vzdělávání a osobnostní rozvoj
- nedostatečná kvalifikace kariérových poradců
- kumulace funkcí pracovníků na podpůrných pozicích ve školách
- nedostatečná časová dotace školních kariérových poradců
- nízká spolupráce podpůrných pozic
- poradenská činnost školy často nastupuje až při problémech
- nízká naplněnost a popularita učebních oborů
- předčasné odchody ze vzdělávání
- nedostatek psychologů v regionu

Příležitosti

- ↑ zpřístupnění kariérní diagnostiky žákům
- ↑ posílení pozice kariérového poradce (samostatná pozice, povinné vzdělávání, snížený rozsah přímé pedagogické činnosti apod.)
- ↑ lepší provázání kariérového poradenství s ŠVP (a provázání vzdělávacího obsahu s praktickým životem)
- ↑ používání nových metod pro rozvoj potenciálu žáků (tvůrčí práce s texty, dramatická výchova, neformální vzdělávání apod.)
- ↑ příležitost zlepšit prostupnost vzdělávací soustavy včetně informovanosti pedagogů i veřejnosti
- ↑ rozšíření školního poradenského pracoviště o další podpůrné pozice
- ↑ vzdělávání všech pedagogů v kariérovém poradenství
- ↑ podpora wellbeingu žáků i pedagogů (supervize, koučink, podpora třídního a školního klimatu)
- ↑ prohloubení spolupráce se zaměstnavateli (např. zlepšení využívání NSK)
- ↑ využívání příkladů inspirativní praxe škol při spolupráci s rodiči
- ↑ rozšíření metodické podpory a DVPP do hůře dostupných regionů

Hrozby

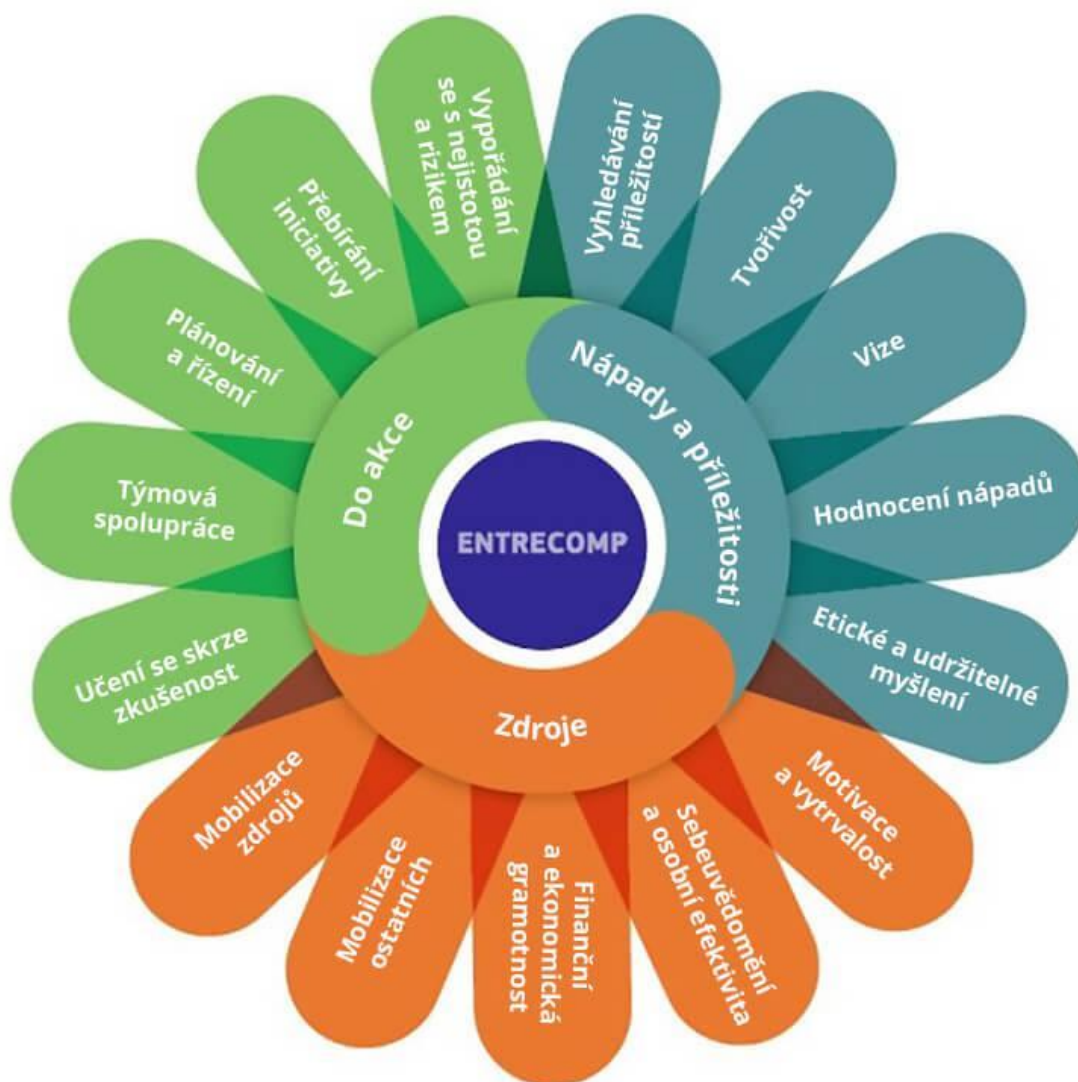
- ↓ růst předčasných odchodů
- ↓ chybějící psychologové a další podpůrné pozice na školách
- ↓ odtrženost pedagogů od praxe

- ↓ chybějící systém supervizí pro pedagogické pracovníky
- ↓ vyhoření a nízká motivace pedagogů, odchod ze školství
- ↓ nedostatek pedagogů (především učitelů odborných předmětů)
- ↓ konflikty s rodiči žáků
- ↓ nové formy sociálně patologických jevů ve třídách
- ↓ chybějící návaznost na projektové aktivity
- ↓ nedostatek efektivní spolupráce pedagogů
- ↓ transformace společnosti (např. neschopnost pedagogů držet krok s digitálními technologiemi, nebo potřebnost nových oborů a oblastí vzdělávání)
- ↓ zvýšení administrativní zátěže pedagogů, změny legislativy, nezdařená revize RVP

Rozvoj podnikavosti, iniciativy a kreativity

Rozvoj podnikavosti, iniciativy a kreativity míří především k podpoře tzv. kompetence k podnikavosti, ta v sobě skrývá tři základní dimenze.

Obrázek 3 Evropský rámec kompetence k podnikavosti [EntreComp](#)

Zdroj: europass.cz

Za prvé je to práce s nápady, tvořivostí a schopností vidět příležitosti. Za druhé jde o schopnost dávat věci do pohybu, převzít iniciativu, plánovat, spolupracovat, vyrovnávat se s rizikem. Za třetí jde především o dovednost získat a mobilizovat zdroje. A to jak lidské, tedy schopnost přesvědčit ostatní lidi, tak i zdroje finanční, pro jejichž získání i správu je zásadní finanční gramotnost. (10)

Zhodnocení uplatňování klíčového tématu Rozvoj podnikavosti, iniciativy a kreativity

Zapojování podnikavého, kreativního přístupu ve vzdělávání podporovala v rámci KAP LK platforma Rozvoj osobnosti. Uskutečnila se např. konference s workshopem Podporuj podnikavost svých žáků nebo webinář na podporu designového myšlení u žáků, kterých se účastnili kromě pedagogů SŠ i zástupci jiných subjektů.

Rozvoji kompetence k podnikavosti pomáhá spolupráce škol s lidmi tzv. z praxe. Podle dotazníkového šetření NPI z roku 2021 realizuje návštěvy a přednášky podnikatelů ve výuce 54 % SŠ v regionu. Jejich zapojení do vzdělávání školám umožňovaly také projekty zjednodušeného vykazování.

Kromě zapojování odborníků do výuky umožňovaly projekty zjednodušeného vykazování vzdělávání pedagogů v inovativních a podnikavých metodách, podpoře podnikavosti se mohly v rámci personálních šablon věnovat vybrané podpůrné pozice na školách. Další šablony školám sloužily k inovaci výuky, aktivnějšímu zapojení žáků do vlastního učení i k propojení výuky se světem práce.

Školy měly také možnost využít šablony sloužící k neformálnímu vzdělávání žáků. Vzhledem k omezeným personálním kapacitám však tato možnost nebyla hojně využívána. Nejčastěji školy volily šablonu pro klub komunikace v cizím jazyce.

Přehled počtu SŠ, VOŠ a DM, které v rámci svých projektů zjednodušeného vykazování zvolily šablony, které podporují podnikavost, iniciativu a kreativitu ve vzdělání, naleznete v následující tabulce. Nejčastěji využívané šablony k podpoře klíčového tématu v území. Inovativní metody ve vzdělávání podporovala také metodická centra pro pedagogy projektu NAKAP LK II. Velký nárůst příležitostí k online vzdělávání umožnil pedagogům účastnit se i kurzů z jiných koutů republiky.

Tabulka 21 Nejčastěji využívané šablony k podpoře klíčového tématu v území

Šablony využívané k podpoře klíčového tématu	Počet SŠ (ze 48)	Počet VOŠ (ze 6)	Počet DM (ze 16)
Rozvoj pedagogů v oblasti podnikavosti			
Vzdělávání pedagogických pracovníků SŠ – DVPP v rozsahu 8 hodin d) osobnostně sociální rozvoj	28	2	5
Vzdělávání pedagogických pracovníků SŠ – DVPP v rozsahu 8 hodin f) výchova k podnikavosti	11	1	X
Vzdělávání pedagogických pracovníků SŠ – DVPP v rozsahu 8 hodin h) projektové vyučování	2	0	0
Sdílení zkušeností pedagogů z různých škol/školských zařízení prostřednictvím vzájemných návštěv	9	2	4
Stáže pedagogů u zaměstnavatelů	19	5	X
Profesní rozvoj pedagogů SŠ prostřednictvím supervize/mentoringu/koučinku	4	X	X
Vzájemná spolupráce pedagogů	16	2	1

Personální podpora			
Koordinátor spolupráce školy a zaměstnavatele	13	3	X
Školní kariérový poradce	28	1	5
Školní psycholog	6	X	X
Inovace výuky			
Tandemová výuka	14	3	X
Projektový den ve škole/DM	27	3	9
Projektový den mimo školu/DM	31	X	6
Zapojení odborníka z praxe do výuky v SŠ	28	2	3
Využití ICT ve vzdělávání	10	X	1
Neformální vzdělávání			
Klub pro žáky SŠ c) klub komunikace v cizím jazyce	10	X	X
Klub pro žáky SŠ d) badatelský klub	6	X	2
Klub pro žáky SŠ e) klub občanského vzdělávání a demokratického myšlení	3	X	X
Klub pro žáky DM e) klub sociálních a občanských dovedností	X	X	4

Zdroj: NPI

Většina středních škol v Libereckém kraji také úzce spolupracuje se zaměstnavateli, a to jak v rámci zajišťování praktického výcviku, tak například participací sociálních partnerů na tvorbě koncepčních záměrů škol. Osvědčenou aktivitou škol na podporu podnikavosti jsou tzv. fiktivní firmy. V Libereckém kraji byly realizovány dva projekty přeshraniční spolupráce právě na vzdělávání skrze žákovské fiktivní firmy (Společně k podnikavosti na školách, Kompetence 4.0). Podle dotazníkového šetření NPI z roku 2021 zapojuje žáky do činnosti fiktivních firem 11 středních škol v Libereckém kraji. 4 střední školy v regionu byly také zapojeny do projektu InnoSchool, kde se žáci v online prostředí vzdělávací hry věnují sociálním inovacím a podnikání.

Podnikavému a kreativnímu vzdělávání pomáhají i mezinárodní mobility, které žákům i pedagogům rozšiřují obzory, předkládají nové výzvy i příležitosti. Pandemie Covid-19 způsobila značný pokles ve výjezdech žáků. Následující tabulka Mezinárodní mobilita na SŠ v LK v rámci Erasmus+ Odborné vzdělávání a příprava shrnuje počty výjezdů v rámci programu Erasmus+ 2014-2020 v oblasti Odborné vzdělávání a příprava. Podle zkušeností Eurocentra Liberec se v roce 2022 zájem škol o mezinárodní mobilitu opět mírně navýšuje.

Tabulka 22 Mezinárodní mobilita na SŠ v LK v rámci Erasmus+ Odborné vzdělávání a příprava

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Výjezdy žáků	225	200	229	293	309	199	116
Výjezdy pedagogů	8	16	6	8	7	7	16

Zdroj: Eurocentrum Liberec

Návaznost některých aktivit škol podporující podnikavost ve vzdělávání umožnil projekt NAKAP LK II díky své klíčové aktivitě Podpora škol a školských zařízení formou jednotkových nákladů. Jak je vidět z tabulky Podaktivity NAKAP LK II podporující podnikavost ve vzdělávání níže, největší zájem měly zapojené školy o pozici školního kariérového poradce a také o mezinárodní mobilitu pedagogů.

Tabulka 23 Podaktivity NAKAP LK II podporující podnikavost ve vzdělávání

Podaktivita	Počet zapojených SŠ a VOŠ
7a: Zahraniční mobility pedagogických pracovníků škol a školských poradenských zařízení	17
7b: Zapojení odborníka z praxe do výuky na SŠ/VOŠ	15
7c: Tandemová výuka na SŠ/VOŠ	8
7e: Stáže pedagogů SŠ/VOŠ u zaměstnavatelů	9
7f: Personální podpora – Koordinátor spolupráce školy a zaměstnavatele	10
7g: Personální podpora – Školní kariérový poradce	25

Zdroj: vlastní

V regionu jsou aktivní také další subjekty, které podporují podnikavost ve vzdělávání. Jde např. o Liberecký podnikatelský inkubátor (Lipo.ink), Inovační centrum DEX, science centrum iQLANDIA, Agentura regionálního rozvoje, Technická Univerzita v Liberci (např. soutěž Start-up TUL) a další.

Školy z Libereckého kraje se v uplynulém období zapojovaly³ i do celorepublikových soutěží, např. JA Czech Studentská Firma Roku, JA EXPO, Top logo, Soutěž & Podnikej, Pohár vědy, Logická a Ekonomická olympiáda, T-profi, AMAVET, Soutěž Finanční gramotnost, Navrhni projekt apod. Naopak školy často narážejí na nízký zájem žáků se těchto aktivit nad rámec běžné výuky účastnit. V dotazníkovém šetření NPI z roku 2021 uvádí školy jako nejčastější překážku k rozvoji kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě především malý zájem žáků o ekonomické aktivity, cvičení a projekty (30 respondentů, tj. 63 %). Nabízí se proto hledat cesty, jak z těchto aktivit tzv. nad rámec tvořit součást ŠVP.

V regionu také působí Regionální dobrovolnické centrum Libereckého kraje (ADRA), které však doposud své aktivity necítilo na žáky středních škol. Příležitosti k dobrovolnictví nabízí i komunitní středisko KONTAKT Liberec p.o., nebo další organizace i napřímo, např. Člověk v tísni, o.p.s., Občanské sdružení DRAK, z.s., Český červený kříž, Krajská Nemocnice Liberec, Nemocnice Jilemnice a další. Podpora dobrovolnictví žáků SŠ je téma, které by v budoucím období nemělo zůstat opomenuto.

Rozvoj podnikavosti, iniciativy a kreativity ve strategických dokumentech

Seznam strategických dokumentů, které byly jedním z východisek KAP LK III., najdete v samostatné kapitole Relevantní strategické dokumenty. Z každého ze strategických dokumentů byly vybrány konkrétní cíle související s klíčovým tématem Rozvoj podnikavosti, iniciativy a kreativity a byly doplněny o problém, který by měly řešit, a jeho příčinu. Tento koncept vychází z metodických pokynů ke tvorbě *Analýzy potřeb v území* (z projektu P-AP). Opatření bývají ve strategických dokumentech transparentně nastaveny, problémy a příčiny byly často doplněny na základě analytických textů či logickou úvahou.

³ V letech 2020-2021 byla značná část soutěží zrušena nebo převedena do online podoby.

Tabulka 24 Rozvoj podnikavosti, iniciativy a kreativity ve strategických dokumentech

Problém/oblast rozvoje	Příčina	Opatření	Zdroj
Výuka ke kompetencím pro aktivní občanský a profesní život v 21. století	Rozvoj technologií a jejich pronikání do soukromého i profesního života	Začleňovat nové technologie do výuky, podporovat využívání digitálních technologií s důrazem na rozvoj digitálních kompetencí, technického myšlení, technické tvořivosti, informatického myšlení žáků a na prohlubování znalostí z oblasti kybernetické bezpečnosti	S2030+, DZ ČR 2019-2023, RIS 3
		Zvyšování kvality kompetencí lidských zdrojů v oblasti podnikavosti, kreativity, STEM a STEAM vzdělávání a jazykového vzdělávání v rámci formálního a neformálního vzdělávání	S2030+, RIS3, KAP LK II.
Mezinárodní spolupráce a přenášení dobrých praxí Rozšiřování obzorů žáků, studentů a pedagogů	Rozvoj společnosti	Mezinárodní mobility žáků, studentů, pedagogů	RIS3, KAP LK II.
Spolupráce škol se zaměstnavateli a dalšími subjekty, návaznost na trh práce	Proměny trhu práce, rychlý společenský a technologický vývoj, proměny požadavků na absolventy, automatizace, digitalizace	Podpora spolupráce se zaměstnavateli a sociálním partnery včetně příslušných resortů	S2030+, DZ ČR 2019-2023, DZ LK 2020-2024, KAP LK II.

Zdroj: vlastní

Vstupní analýza stavu klíčového tématu Rozvoj podnikavosti, iniciativy a kreativity

Tým odborníků Libereckého kraje identifikoval v oblasti Rozvoj podnikavosti, iniciativy a kreativity aktuální silné a slabé stránky v Libereckém kraji a dále budoucí příležitosti i hrozby.

Silné stránky

- + zájem škol o využívání programu Erasmus+ pro výjezdy žáků i pedagogů
- + široká nabídka projektů a soutěží
- + osvědčené programy na podporu podnikavosti od regionálních poskytovatelů (iQLANDIA, TUL, Lipo.ink, NPI)
- + stáže žáků u zaměstnavatelů
- + fungující spolupráce škol s profesními organizacemi, zaměstnavateli a dalšími sociálními partnery
- + propagace unikátních řemesel v Libereckém kraji (Křišťálové údolí)
- + úspěšné projekty zjednodušeného vykazování
- + dobré povědomí veřejnosti o poskytovatelích neformálního vzdělávání
- + provázání ZŠ a SŠ (projektové dny NAKAP LK II)

- + existence inovativních a alternativních škol
- + využívání ICT platforem k doplnění prezenční formy vzdělávání

Slabé stránky

- nedostatečné využívání příležitostí přes Evropský sbor solidarity a Erasmus+ mobility mládeže
- nedostatečné využívání výjezdů pedagogů do zahraničí
- nedostatečná finanční gramotnost žáků
- nevyhovující formy hodnocení (známkový labelling, zaměření na chybu, neznalost a trest, chybně pojaté formativní hodnocení)
- chybějící systémová podpora nadaných a mimořádně nadaných žáků
- chybějící podpůrná pozice na podporu podnikavosti s návazností na neformální vzdělávání
- nedostatečné kapacity škol pro preventivní poradenskou činnost
- nízká motivace některých pedagogů
- přehlacení škol nabídkami různé kvality
- nezáměr škol navazovat spolupráci s novými partnery
- malý důraz vzdělávání na seberozvoj, budování pozitivního sebeobrazu žáka
- nízká motivace žáků (demotivace z 2. stupně ZŠ)
- přetížení pedagogů
- přetížení vedení škol administrativou, nedostatek prostoru pro pedagogické vedení
- nedostatek příležitostí k neformálnímu vzdělávání v některých částech regionu
- finanční náročnost neformálního vzdělávání

Příležitosti

- ↑ aktivnější využívání příležitostí skrze Erasmus+, Evropský sbor solidarity, aktivnější spolupráce s Domem zahraniční spolupráce (DZS)
- ↑ větší zapojení inovativních metod do vzdělávání (tandemová výuka, CLIL, projektová výuka)
- ↑ systémové nastavení fiktivních firem (např. po vzoru Slovenska)
- ↑ užší spolupráce škol s firmami (i začínajícími podnikateli, s rodiči žáků apod.)
- ↑ zlepšení informovanosti škol o projektech na podporu podnikavosti
- ↑ začleňování neformálního vzdělávání do ŠVP
- ↑ zaměření na rozvoj hudebních dovedností žáků
- ↑ umožnění větší kreativity a volnosti pedagogů i v rámci projektů
- ↑ zlepšení informovanosti o možnostech využívání výstupů EPALE
- ↑ rozšíření metodické podpory a DVPP do hůře dostupných regionů
- ↑ systém koučinku a supervizí pro celý pedagogický sbor
- ↑ inovace vzdělávání budoucích pedagogů
- ↑ systémové nastavení financování podpůrných pozic
- ↑ kombinace distančních a prezenčních forem DVPP

Hrozby

- ↓ nedostatečné dovednosti žáků se prezentovat (mluvit a psát)
- ↓ neexistence alternativních způsobů vzdělávání
- ↓ nové formy sociálně patologických jevů ve třídách
- ↓ chybějící návaznost na projektové aktivity
- ↓ zvyšující se finanční náročnost udržování zavedených aktivit
- ↓ chybějící psychologové a další podpůrné pozice na školách
- ↓ nízká motivace pedagogů, syndrom vyhoření a odcházení ze školství
- ↓ chybějící systém supervizí pro pedagogické pracovníky

- ↓ nedostatek efektivní spolupráce pedagogů
- ↓ konflikty s rodiči žáků
- ↓ odtrženost pedagogů od praxe
- ↓ nedostatečná sociální odpovědnost firem a spolupráce firem se školami
- ↓ pomalá reakce školství na transformaci společnosti (např. neschopnost pedagogů držet krok s digitálními technologiemi, potřebnost nových oborů a oblastí vzdělávání atd.)
- ↓ neúčelné využívání digitálních technologií
- ↓ administrativní přetížení pedagogů
- ↓ změny legislativy, nezdařená revize RVP

Podpora čtenářské gramotnosti

Čtenářskou gramotnost lze chápat jako schopnost rozumět psanému textu, schopnost s ním pracovat a využívat ho k dosahování vlastních cílů. Ve své podstatě jde o aktivní práci s informacemi – o schopnost informací v textu nalézt, porozumět jí a dále s ní nakládat. Čtenářská gramotnost má čtyři složky: porozumění textu, využívání přečteného, posuzování a angažování se. Nedostatečná čtenářská gramotnost představuje silnou překážku v učení, ale i v osobním či pracovním životě. Kromě práce s texty a výuky čtenářských strategií se podpora čtenářské gramotnosti soustředí na rozvoj aktivního učení a kritického myšlení. (11) Kompletní pojetí tematických oblastí matematické a čtenářské gramotnosti je dostupné v [archivu projektu P-KAP](#).

Zhodnocení uplatňování klíčového tématu Podpora čtenářské gramotnosti

Mezinárodní šetření PISA sleduje každé 3 roky výsledky 15letých žáků v základních gramotnostech – čtenářské, matematické a přírodovědné. „Na rozdíl od jiných mezinárodních šetření (např. TIMSS, PIRLS), která jsou zaměřena především na zjišťování vědomostí žáků, klade šetření PISA větší důraz na dovednosti a tzv. funkční gramotnosti žáků, které mají velký význam pro uplatnění mladých lidí v jejich dalším životě, ať již při jejich dalším studiu, nebo při vstupu na pracovní trh.“ (12) V roce 2018 se Česká republika s průměrným hodnocením umístila v polovině žebříčku všech testovaných zemí. ČŠI se věnovala i [sekundární analýze TALIS-PISA](#), výsledky jsou dostupné v publikaci [Inspirace pro efektivnější management škol při snižování nerovností](#). Testování PISA 2021 bylo přeloženo na rok 2022, dle informací ČŠI by měly být první výsledky zveřejněny v posledním čtvrtletí roku 2023 a kompletní výsledky inovativní a volitelné domény v roce 2024. Aktuální informace jsou dohledatelné na stránce <https://www.oecd.org/pisa/>

[Mezinárodní výzkum PIAAC](#), který se věnuje průzkumu úrovně čtenářské gramotnosti dospělých, je zaměřený na každodenní činnosti (např. čtení, vyhledávání informací atd.). Poslední šetření proběhlo na přelomu let 2011 a 2012. Ve čtenářské gramotnosti vyšla Česká republika ze srovnání s ostatními zeměmi nadprůměrně ([výsledky průzkumu v českém jazyce](#), [prezentace v anglickém jazyce](#)). Další kolo průzkumu začíná v České republice 1. 9. 2022, garantem pro Českou republiku je NPI. Aktuální informace k tomto průzkumu jsou dostupné na jeho [webových stránkách](#).

Výsledek srovnání s ostatními zeměmi se potvrzuje u žáků, kteří se účastní mezinárodního šetření PIRLS 2016. To je „zaměřeno na testování čtenářské gramotnosti žáků 4. ročníku základních škol a sleduje také význam rodinného, školního a širšího prostředí pro rozvoj čtenářských dovedností žáků.“ (13) Poslední sběr dat proběhl na jaře 2021 a [zveřejnění výsledků](#) je plánováno na závěr roku 2022.

V rámci projektů KAP LK, NAKAP LK a NAKAP LK II. byla v letech 2016-2022 realizována řada aktivit nejen pro učitele ZŠ a SŠ s aprobací českého jazyka. Aktivita byly zaměřené na podporu čtenářství a technik, které vedou žáky ke čtenářství, dále na kritické myšlení a práci s chybou.

Aktivitám na podporu čtenářské gramotnosti žáků a pedagogů ZŠ a MŠ se v území věnují realizátoři projektů MAP formou dílen čtení, mezigeneračního čtení, [festivalu čtení Knihosaurus](#) a spolupráce s projektem [Paměť národa](#). Projekty MAP se orientují také na podporu spolupráce ZŠ a MŠ s knihovnami.

K rozvoji čtenářské gramotnosti na SŠ sloužily také projekty zjednodušeného vykazování. Školy si volily šablony Doučování žáků ohrožených školním neúspěchem, Klub pro žáky SŠ a) čtenářský klub a DVPP v rozsahu 8 hodin a) čtenářská gramotnost.

Mezi hlavní aktéry tohoto klíčového tématu v území patří Krajská vědecká knihovna v Liberci. Kromě klasických služeb knihovny a e-knihovny nabízí programy pro školy, poskytuje školám konzultace při nakupování knih do školních knihoven, realizuje vzdělávání pedagogů a pořádá vzdělávací akce pro veřejnost zaměřené na literaturu, kritické myšlení, fake news atd. Své programy zveřejňuje na <https://www.kvkl.cz/sluzby/vzdelavani>.

Podpora čtenářské gramotnosti ve strategických dokumentech

Seznam strategických dokumentů, které byly jedním z východisek KAP LK III., najdete v samostatné kapitole Relevantní strategické dokumenty. Z každého ze strategických dokumentů byly vybrány konkrétní cíle související s klíčovým tématem Podpora čtenářské gramotnosti a byly doplněny o problém, který by měly řešit, a jeho příčinu. Tento koncept vychází z metodických pokynů k tvorbě *Analýzy potřeb v území* (z projektu P-AP). Opatření bývají ve strategických dokumentech transparentně nastavena, problémy a příčiny byly často doplněny na základě analytických textů či logickou úvahou.

Tabulka 25 Podpora čtenářské gramotnosti ve strategických dokumentech

Problém/oblast rozvoje	Příčina	Opatření	Zdroj
Nedostatečný význam klíčových kompetencí a základních gramotností (čtenářské, matematické, digitální) v rámci výuky i kurikula	Stále se zvyšující množství a různá kvalita informací a jejich zdrojů -> potřeba vyšší úrovně čtenářské gramotnosti	Podporovat rozvoj kompetencí žáků Revize RVP v oblasti čtenářské gramotnosti	S2030+, KAP LK II.
Dostupnost vybavení pro čtenářskou gramotnost pro každého žáka	Sociální rozdíly – ekonomické, dojezdová vzdálenost	Finančně více podporovat modernizaci vybavení pro podporu čtenářské gramotnosti	KAP LK II.
Nedostatečná čtenářská gramotnost má negativní vliv na školní úspěšnost, úspěšnost na trhu práce i osobní život	Je kladen důraz na znalosti získané memorováním Nedostatečné využívání formativního hodnocení	Popularizace čtenářské gramotnosti Motivace žáků a pedagogů k rozvoji čtenářské gramotnosti	KAP LK II.
Nedostatečná komunikace a spolupráce škol s knihovnami	Přetíženost pedagogů, přesycenost škol různými programy a akcemi, knihovny zůstávají opomíjené	Spolupráce škol a knihoven	KAP LK II.

Zdroj: vlastní

Vstupní analýza stavu klíčového tématu Podpora čtenářské gramotnosti

Tým odborníků identifikoval v oblasti klíčového tématu Podpora čtenářské gramotnosti silné a slabé stránky v Libereckém kraji a dále i budoucí příležitosti a hrozby.

Silné stránky

- + programy Krajské vědecké knihovny v Liberci (KVKLI) pro pedagogy
- + velký zájem škol o spolupráci s KVKLI
- + kabinety projektu SYPO
- + zapojení do projektů (přínos realizace aktivit z projektů zjednodušeného vykazování)
- + spolupráce ZŠ, SŠ, KVKLI
- + aktivity na podporu čtenářské gramotnosti realizované MAS v Libereckém kraji

Slabé stránky

- chybí digitalizace školních knihoven
- nedostatečné kompetence pedagogů pro výuku mediální gramotnosti
- nedostatečná síť školních knihoven (překážky BOZP/požární ochrany)
- omezená kapacita knihoven na spolupráci se školami
- nevyhovující formy hodnocení (známkový labelling, zaměření na chybu, neznalost a trest, chybně pojaté formativní hodnocení)
- kladen důraz na memorování učiva
- nedostatečné využívání formativního hodnocení

Příležitosti

- ↑ zvýšení finančních prostředků na zřízení dílen čtení (i odborných textů)
- ↑ tvůrčí práce s texty, dramatická výchova
- ↑ větší zapojení tandemové výuky a CLIL
- ↑ lepší didaktická a metodická podpora čtenářské gramotnosti
- ↑ užší spolupráce škol a knihoven
- ↑ rozvoj kompetence sebepoznání a sebehodnocení
- ↑ rozvoj neformálního vzdělávání jako součást ŠVP
- ↑ podpora kreativity pedagogů, umožnění v rámci projektů OP JAK
- ↑ rozšíření metodické podpory neformálně vzdělávacích institucí do hůře dostupných regionů
- ↑ využívání sociálních sítí pro podporu čtenářské a mediální gramotnosti

Hrozby

- ↓ riziko nerozpoznání a uvěření falešným zprávám (fake news)
- ↓ absence grantů/projektů na obnovu školních knihoven
- ↓ nakupování knih bez spolupráce/doporučení knihoven
- ↓ nedostatečné dovednosti žáků se prezentovat (mluvit a psát)
- ↓ nedostatečný prostor pro individuální péči o každého žáka ve společném vzdělávání
- ↓ administrativní přetížení pedagogů

Rozvoj potenciálu každého žáka

Společné vzdělávání, které otevírá dveře běžných škol i žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, běží v českém školství již od roku 2016. Je upraveno [vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných](#). Staví na systému pěti stupňů podpůrných opatření a na spolupráci rodičů žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, škol a školských

poradenských zařízení (PPP a SPC). Více o podpůrných opatřeních se lze dočíst v [Katalogu podpůrných opatření](#) od Univerzity Palackého v Olomouci.

Klíčové téma Rozvoj potenciálu každého žáka představuje zajištění podmínek pro optimální rozvoj každého jednotlivého žáka ve společném vzdělávání, a to jak žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, tak žáků, kteří takové potřeby diagnostikované nemají. Právě druzí zmínění se často ztrácejí z hledáčku cílené podpory. Klíčové téma Rozvoj potenciálu každého žáka zahrnuje především snahu o podporu pedagogů v zavádění didaktických metod, které umožňují vzdělávání různorodých kolektivů, individualizaci a diferenciaci, z čehož profitují všichni žáci. Cílem je také podpořit spolupráci pedagogů s dalšími aktéry jako jsou školská poradenská zařízení, rodiny žáků či organizace poskytující sociální služby a neformální vzdělávání. Rozvoj potenciálu se také soustředí na prevenci předčasných odchodů ze vzdělávání (která je v rámci KAP LK III. pojednána v kapitole Kariérové poradenství) a propojování formálního a neformálního vzdělávání (které je v tomto dokumentu uchopeno v rámci tématu Polytechnické vzdělávání). (14) (15) (16)

Zhodnocení uplatňování klíčového tématu

Klíčové téma Rozvoj potenciálu každého žáka volně navazuje na dvě intervence KAP LK II.: Podpora inkluze a Zkvalitnění péče o žáky nadané a talentované. Tyto intervence byly v rámci realizace KAP LK v letech 2016–2022 vzdělávacími a osvětovými aktivitami v rámci platformy Vzdělávání pro všechny a platformy Rozvoj osobnosti.

Cíle intervence Podpora inkluze se soustředily na snižování rizika předčasného ukončování vzdělávání, posilování kapacit škol a poradenských zařízení k vzájemné spolupráci a ke sdílení inspirativní praxe a podporu neformálního vzdělávání a komunikace škol s rodinou. Cíle intervence Zkvalitnění péče o žáky nadané a talentované se zaměřovaly na zlepšení vzdělávání nadaných žáků včetně finanční podpory, propojování formálního a neformálního vzdělávání pro nadané a v neposlední řadě na motivaci a vzdělávání pedagogů k lepší práci s nadanými žáky.

K naplňování těchto cílů pomáhaly školám projekty zjednodušeného vykazování. Díky personálním šablonám mohly školy doplnit svá školní poradenská pracoviště. Jak je vidět v následující tabulce Personální šablony pro SŠ a VOŠ umožňující podporu klíčového tématu nejvyužívanější byla v Libereckém kraji možnost obsazení místa školního kariérového poradce.

Tabulka 26 Personální šablony pro SŠ a VOŠ umožňující podporu klíčového tématu

Šablona	Počet SŠ (ze 48)	Počet VOŠ (ze 6)	Počet DM (ze 16)
Sociální pedagog	1	X	3
Školní asistent	2	X	X
Školní kariérový poradce	28	1	5
Školní psycholog	6	X	X
Školní speciální pedagog	2	X	9

Zdroj: NPI

Společné vzdělávání klade na učitele a další pedagogické pracovníky velké nároky. K lepšímu zvládnutí těchto nároků školy využívaly možnosti vzdělávat pedagogy pomocí šablon uvedených v tabulce Šablony pro SŠ a VOŠ využívané k rozvoji kompetencí pedagogů ke zvládnutí společného vzdělávání.

Tabulka 27 Šablony pro SŠ a VOŠ využívané k rozvoji kompetencí pedagogů ke zvládnutí společného vzdělávání

Šablona	Počet SŠ (ze 48)	Počet VOŠ (ze 6)	Počet DM (ze 16)
Vzdělávání pedagogických pracovníků SŠ – DVPP v rozsahu 8 hodin – inkluze	8	X	3
Vzdělávání pedagogických pracovníků SŠ – DVPP v rozsahu 8 hodin – osobnostně sociální rozvoj	28	2	5
Vzdělávání pedagogického sboru SŠ zaměřené na inkluzi – vzdělávací akce v rozsahu 8 hodin	7	X	1
Profesní rozvoj pedagogů SŠ prostřednictvím supervize/mentoringu/koučinku	4	X	X
Vzájemná spolupráce pedagogů	16	2	1
Sdílení zkušeností pedagogů z různých škol/školských zařízení prostřednictvím vzájemných návštěv	9	2	4
Stáže pedagogů u zaměstnavatelů	19	5	X

Zdroj: NPI

Kromě vzdělávání pedagogů využívaly školy i další šablony k přímé inovaci vzdělávání podle vzdělávacích potřeb jednotlivých žáků nebo na navazování lepších vztahů s rodiči. Jak je vidět z tabulky Šablony využívané k inovaci výuky a zlepšování vztahů s rodiči žáků níže, školy nejčastěji přistupovaly k inovacím samotné výuky, případně doučování žáků ohrožených školním neúspěchem.

Tabulka 28 Šablony využívané k inovaci výuky a zlepšování vztahů s rodiči žáků

Šablona	Počet SŠ (ze 48)	Počet VOŠ (ze 6)	Počet DM (ze 16)
Doučování žáků ohrožených školním neúspěchem	32	X	4
Komunitně osvětová setkání	5	X	2
Projektový den ve škole/DM	27	3	9
Projektový den mimo školu/DM	31	X	6
Zapojení odborníka z praxe do výuky v SŠ	28	2	3

Zdroj: NPI

Projekt NAKAP LK II v rámci klíčové aktivity Podpora škol a školských zařízení formou jednotkových nákladů umožnil návaznost některých aktivit škol. K podpoře klíčového tématu Rozvoj potenciálu každého žáka byly využívány následující podaktivity.

Tabulka 29 Podaktivity NAKAP LK II umožňující návaznost aktivit projektů zjednodušeného vykazování

Podaktivita	Počet zapojených SŠ a VOŠ
7b: Zapojení odborníka z praxe do výuky na SŠ/VOŠ	15
7c: Tandemová výuka na SŠ/VOŠ	8
7d: Doučování žáků SŠ ohrožených školním neúspěchem	22
7e: Stáže pedagogů SŠ/VOŠ u zaměstnavatelů	9
7g: Personální podpora – Školní kariérový poradce	25

Zdroj: vlastní

Kromě podpory škol formou jednotkových nákladů je projekt NAKAP LK II přímým hybatelem kvalitativních změn ve vzdělávání v Libereckém kraji v oblasti péče o nadané žáky, prevence

předčasných odchodů ze vzdělávání i podpory rovných příležitostí. Konkrétní výčet aktivit lze nalézt v tabulce Další aktivity NAKAP LK II podporující klíčové téma v území níže.

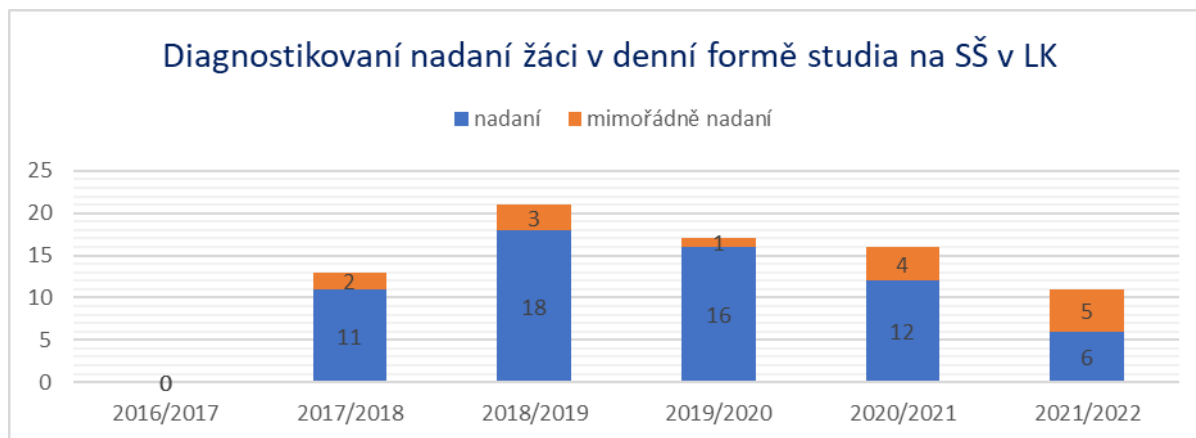
Tabulka 30 Další aktivity NAKAP LK II podporující klíčové téma v území

Klíčová aktivita	Podaktivita
KA 3 Zkvalitnění péče o nadané žáky	1 Vytvoření systémové podpory péče o nadané žáky
	2 Platforma na podporu zkvalitnění péče o nadané
KA 5 Prevence předčasných odchodů ze vzdělávání	1 Pilotní projekt na vzdělávání kariérových poradců na ZŠ
	2 Harmonizační pobyty pro SŠ s následnou péčí pro žáky ohrožené předčasným odchodem ze vzdělávání
KA 6 Podpora rovných příležitostí ve vzdělávání	1 Platforma na podporu spolupráce PPP a SPC
	2 Monitoring na ZŠ zaměřený na školní poradenská pracoviště
	3 Odborné stáže ve školských poradenských zařízeních
	4 Platforma pro rovné příležitosti ve vzdělávání

Zdroj: vlastní

Téma podpory nadaných a mimořádně nadaných žáků si Liberecký kraj zvolil jako svou prioritu nad rámec povinných intervencí KAP LK I. a KAP LK II. V rámci projektu NAKAP LK II probíhá vzdělávání a motivace pedagogů k práci s nadanými žáky. V území působí metodičky nadání, které pomáhají základním školám nastavovat prvky systémové péče o nadané žáky. V rámci tohoto projektu vznikla a je aktualizována Metodická příručka na podporu nadaných žáků v Libereckém kraji, kterou lze nalézt spolu s dalšími materiály o identifikaci a vzdělávání nadaných na společném úložišti <https://tinyurl.com/nadani>. V území proběhly kromě menších vzdělávacích akcí také 2 konference O nadání, které jsou inspirací i za hranicemi kraje.

Graf 9 Diagnostikování nadání a mimořádně nadání žáci na SŠ v LK

Zdroj: MŠMT

Každá pedagogicko-psychologická poradna v regionu má proškolené profesionály pro diagnostiku nadaných žáků. Trend růstu počtu diagnostikovaných nadaných ve středním vzdělávání, který byl

identifikován v rámci [KAP LK II.](#), v navazujícím období nepokračuje. S ohledem na výzvy, kterým školství čelí v posledních letech, je třeba počkat na dlouhodobější srovnání. Vzdělávání nadaných žáků je v regionu již silně etablováno jako téma, na kterém je třeba pracovat. Zvětšuje se skupina pedagogů, kteří jsou motivováni se v této oblasti vzdělávat. Postupně se rozšiřuje i nabídka rozvojových mimoškolních aktivit pro nadané.

V Libereckém kraji byly také realizovány komplexní projekty na podporu žáků v regionech se sociálně vyloučenými lokalitami (viz tabulka Inspirativní projekty pro sociálně znevýhodněné lokality níže). Těmto projektům se podařilo nastavit systémy multidisciplinární spolupráce a jsou inspirací ostatním lokalitám nejen v Libereckém kraji.

Tabulka 31 Inspirativní projekty pro sociálně znevýhodněné lokality

Projekty OP VVV z Výzvy č. 02_19_075 Inkluzivní vzdělávání pro sociálně vyloučené lokality II
Na jedné lodi II (MAS Frýdlantsko, z.s.)
Férové školy v Liberci II (Statutární město Liberec)
Společné vzdělávání ve Velkých Hamrech II (Město Velké Hamry)
S rodinou k inkluzi II (Rodina v centru, z.ú.)

Zdroj: [DotaceEU.cz](#)

Klíčové téma Rozvoj potenciálu každého žáka si klade za cíl rozvíjet také žáky se zdravotním znevýhodněním. Jak je vidět z tabulky Počty žáků se speciálními vzdělávacími potřebami na SŠ v Libereckém kraji níže, mezi žáky s diagnostikovanými speciálními vzdělávacími potřebami stále převažují žáci se zdravotním postižením. Část z nich se v Libereckém kraji vzdělává ve speciálních třídách. Zachovat speciální třídy jako legitimní volbu v inkluzivním vzdělávání bylo i cílem [Školské inkluzivní koncepce Libereckého kraje](#). Pro usnadnění přístupu ke vzdělávání v běžných třídách pro žáky se zdravotním postižením dochází postupně na středních školách v Libereckém kraji k bezbariérovým úpravám díky projektům z IROP.

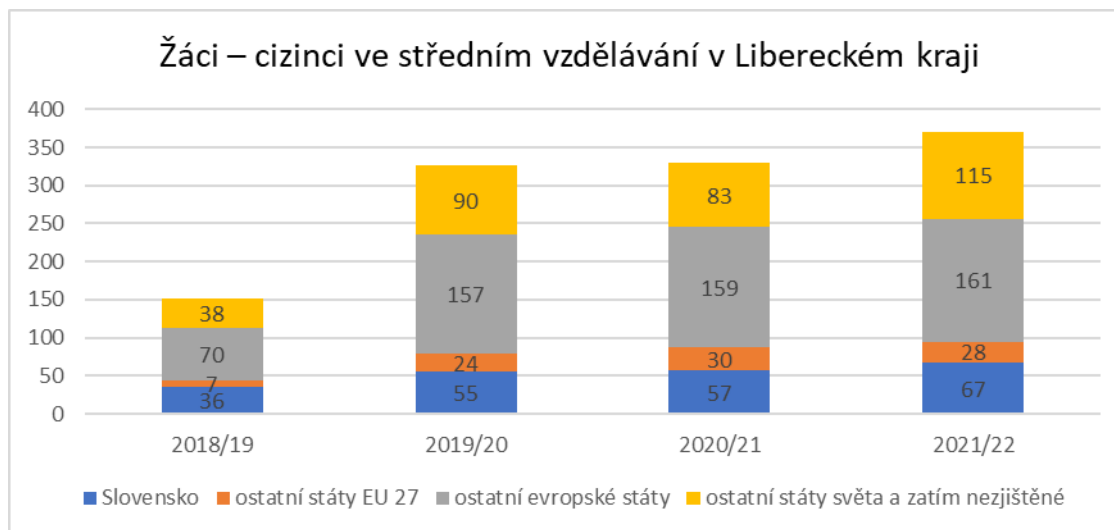
Tabulka 32 Počty žáků se speciálními vzdělávacími potřebami na SŠ v Libereckém kraji

Školní rok	2018/2019	2019/2020	2020/2021
Žáci SŠ v LK v denní formě vzdělávání	15195	15410	15923
Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP)	706	886	792
z počtu SVP zdravotně postižených (§16 odst. 9 ŠZ)	573	724	694
se zdravotním postižením ve speciálních třídách	229	282	294
se zdravotním postižením v běžných třídách	344	442	400

Zdroj: [VZ LK 2020/2021](#)

Speciální vzdělávací potřeby mají i žáci s odlišným mateřským jazykem. Počet žáků – cizinců ve středním vzdělávání v Libereckém kraji dlouhodobě stoupá (viz graf Žáci – cizinci ve středním vzdělávání v Libereckém kraji níže). Ruská invaze na Ukrajinu způsobila značný nárůst ukrajinských žáků v českých školách a připravila pro vzdělávací systém nové výzvy. Z následující tabulky Průběžné počty ukrajinských žáků v SŠ a VOŠ v Libereckém kraji k 19. 9. 2022 lze vyčíst počty nových ukrajinských žáků ve středních školách v Libereckém kraji.

Graf 10 Žáci – cizinci ve středním vzdělávání v Libereckém kraji

Zdroj: MŠMT

Tabulka 33 Průběžné počty ukrajinských žáků v SŠ a VOŠ v Libereckém kraji k 19. 9. 2022

STŘEDNÍ ŠKOLY				VYŠŠÍ ODBORNÉ ŠKOLY			
přijato 2021/2022		přijato 2022/2023		přijato 2021/2022		přijato 2022/2023	
celkem	45	Celkem	136	Celkem	0	celkem	3
v tom do maturitních oborů	39	v tom do maturitních oborů	61	z toho již nenavštěvující	0	z toho do 1. roč.	2
z maturitních již nenavštěvující	16	z maturitních do 1. roč. v prvním kole	17				
v tom do nematuritních oborů	6	z maturitních do 1. roč. v dalších kolech	36				
z nematuritních již nenavštěvující	2	v tom do nematuritních oborů	75				
		z nematuritních do 1. roč. v prvním kole	11				
		z nematuritních do 1. roč. v dalších kolech	61				

Zdroj: MŠMT, [mimořádné šetření Ukrajina 2](#)

Rozšiřuje se také seznam škol určených pro jazykovou přípravu žáků – cizinců. K 20. 10. 2022 poskytovalo bezplatnou jazykovou přípravu dokonce 59 základních škol v Libereckém kraji. Ve školním roce 2022/2023 nově mezi určené školy přibýly i školy střední.

Tabulka 34 Seznam středních škol určených k poskytování jazykové přípravy žáků – cizinců pro školní rok 2022/2023 podle § 6a vyhlášky č. 13/2005 Sb. k 16. 9. 2022

Školy s alespoň 5 % žáků cizinců k 31. 3. 2022
Gymnázium, Mimoň, Letná 263, příspěvková organizace
Střední škola řemesel a služeb, Jablonec nad Nisou, Smetanova 66, příspěvková organizace
Školy s alespoň 5 žáky cizinci podle § 6b odst. 2 vyhlášky
Obchodní akademie, Hotelová škola a Střední odborná škola, Turnov, Zborovská 519, příspěvková organizace
Střední škola strojní, stavební a dopravní, Liberec II, Truhlářská 360/3, příspěvková organizace

Zdroj: EDULK.cz

Rozvoj potenciálu každého žáka ve strategických dokumentech

Seznam strategických dokumentů, které byly jedním z východisek KAP LK III., najdete v samostatné kapitole Relevantní strategické dokumenty. Z každého ze strategických dokumentů byly vybrány konkrétní cíle související s klíčovým tématem Rozvoj potenciálu každého žáka a byly doplněny o problém, který by měly řešit, a jeho příčinu. Tento koncept vychází z metodických pokynů ke tvorbě *Analýzy potřeb v území* (z projektu P-AP). Opatření bývají ve strategických dokumentech transparentně nastaveny, problémy a příčiny byly často doplněny na základě analytických textů či logickou úvahou.

Tabulka 35 Rozvoj potenciálu každého žáka ve strategických dokumentech

Problém/oblast rozvoje	Příčina	Opatření	Zdroj
Problematické personální i odborné zajištění podpůrných pozic na školách	Způsob financování z projektů EU	Institucionalizace specializovaných pozic na školách	S2030+
Nevyužitý potenciál žáků s OMJ ve vzdělávání i na trhu práce	Náročnost vzdělávání žáků s OMJ, nedostatečný podpůrný systém, problémy s odpuštěním zkoušky z ČJ	Podpora vzdělávání dětí a žáků s odlišným mateřským jazykem (OMJ) a zdokonalit systémy přijímacího řízení a ukončování středoškolského vzdělávání	S2030+, DZ ČR 2019-2023
Velké nároky společného vzdělávání na pedagogy	Nedostatečné kapacity pedagogů a škol na přípravu na společné vzdělávání. Sociální a regionální disparity	Podporovat vzdělávání pedagogů a osob připravujících se na výkon pedagogické profese v oblasti inkluze a zvýšit motivaci v této oblasti	DZ LK 2020-2024, ŠIK LK, KAP LK II., NPO, SSZ LK 2021+
Riziko zhoršeného přístupu ke vzdělávání pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami	Hrozba omezování provozu speciálních škol v důsledku inkluze vzdělávání	Nadále udržovat nabídku oborů středního vzdělávání pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a speciálního školství jako relevantní možnosti inkluze vzdělávání	DZ LK 2020-2024, ŠIK LK

Spolupráce škol, rodiny a poradenského zařízení	Chybí sjednocené postupy při diagnostice žáků s SVP a s nadáním a doporučování podpůrných opatření, omezené kapacity škol při spolupráci s rodinou	Podporovat efektivnější spolupráci školských poradenských zařízení, škol a rodičů	DZ ČR 2019-2023, DZ LK 2020-2024, ŠIK LK, KAP LK II., SSZ LK 2021+
Chybějící prostředí, které podporuje učení	Nemotivovaní pedagogové a nemotivovaní žáci	Podporovat dobré klima školy a kvalitu vzdělávání na všech stupních	DZ LK 2020-2024
Sběr zpětné vazby v rámci výuky žáka i zlepšování kvality školy	Náročné, chybí podpora systémového přístupu založeného na formativním hodnocení	K průběžnému zvyšování kvality vzdělávání zavádět prvky formativního hodnocení včetně externího a interního hodnocení	DZ ČR 2019-2023, DZ LK 2020-2024
Nerovnost v přístupu ke vzdělávání	Sociální rozdíly – regionální, ekonomické, zdravotní atp.	Podporovat rovnost v přístupu ke vzdělávání na všech úrovních škol, která umožní každému dítěti, žákovi a studentovi plně rozvinout svůj potenciál	DZ ČR 2019-2023
Nedostatečně propojené formální a neformální vzdělávání	Dosavadní převažující chápání obou forem vzdělání jako samostatných a oddělených, nedostatečná podpora pro jejich propojení	Podporovat zájmové vzdělávání a jeho kurikulárně využitelné vazby na formální vzdělávání	DZ ČR 2019-2023, KAP LK II.
Ohrožení žáků školním neúspěchem	Rozdíly v potenciálu a v zázemí žáků	Doučování žáků	NPO
Práce s nadanými dětmi, žáky a studenty mimo formální vzdělávání	Nedostatečná podpora pedagogů volného času pro práci s nadanými dětmi, žáky a studenty mimo formální vzdělávání	Vytvářet příležitosti pro pregraduální přípravu i další vzdělávání pedagogických pracovníků působících v oblasti zájmového vzdělávání a práce s nadanými dětmi, žáky a studenty	DZ ČR 2019-2023

Zdroj: vlastní

Vstupní analýza stavu klíčového tématu Rozvoj potenciálu každého žáka

Tým odborníků Libereckého kraje identifikoval v oblasti Rozvoj potenciálu každého žáka aktuální silné a slabé stránky v Libereckém kraji a dále budoucí příležitosti i hrozby.

Silné stránky

- + podpora nadání v regionu (NAKAP LK II, NPI)
- + dotační program KÚLK (nákup kompenzačních pomůcek, volnočasové aktivity)

- + podařené komplexní projekty pro sociálně vyloučené lokality (Férové školy v Liberci, Na jedné lodi apod.)
- + kvalitní volnočasové aktivity (Dětská univerzita TUL apod.)
- + systémové projekty (APIV A, APIV B, SYPO, SYNAPSE)
- + stipendijní programy (KÚLK, nadace, firmy)
- + kvalitní školská poradenská zařízení
- + silný neziskový sektor
- + inovativní školy
- + komunikace mezi aktéry ve vzdělávání
- + spolupráce škol se sociálními partnery
- + propojování středních a základních škol skrze projektové dny NAKAP LK II

Slabé stránky

- nízká podpora systému k rozvoji potenciálu každého žáka
- nedostatek příležitostí k neformálnímu vzdělávání pro každého žáka
- různorodá kvalita neformálního vzdělávání
- nedostatečné kapacity škol pro preventivní poradenskou činnost
- nedostatečná spolupráce pedagogů a podpůrných pozic
- nízká míra individualizace a diferenciací
- chybějící podpora průměrných žáků
- chybějící systémová podpora nadaných a mimořádně nadaných žáků
- nevyhovující formy hodnocení (známkový labelling, zaměření na chybu, neznalost a trest, chybně pojaté formativní hodnocení)
- nízká míra spolupráce škol s NNO
- chybějící školní psychologové, sociální a speciální pedagogové
- nedostatečné vzdělávání osob vykonávajících podpůrné pozice
- obtížná cesta k posudku z ŠPZ (příliš závisí na rodičích, dlouhé čekací lhůty apod.)
- přetížení vedení škol administrativou, nedostatek prostoru pro pedagogické vedení

Příležitosti

- ↑ zaměření na psychohygienu, wellbeing žáků i pedagogů
- ↑ rozvoj kompetence sebepoznání a sebehodnocení
- ↑ větší zapojení tandemové výuky, CLIL a dalších inovativních metod
- ↑ využívání digitalizované psychologické pomoci
- ↑ otevření psychologického studijního programu na TUL
- ↑ aktivnější fungování Krajské sítě podpory nadání NPI
- ↑ rozvoj neformálního vzdělávání jako součást ŠVP
- ↑ zaměření na rozvoj hudebních dovedností žáků
- ↑ podpora kreativity pedagogů, umožnění v rámci projektů OP JAK
- ↑ zajistit dostatek podpůrných pozic, nastavit systémové financování
- ↑ lépe využívat výstupy platformy EPALE
- ↑ rozšíření metodické podpory a DVPP do hůře dostupných regionů
- ↑ inovace vzdělávání budoucích pedagogů (soft skills, práce s kolektivem atp.)
- ↑ systém koučinku a supervizi pro celý pedagogický sbor
- ↑ systémové nastavení financování podpůrných pozic

Hrozby

- ↓ nedostatečné dovednosti žáků se prezentovat (mluvit a psát)
- ↓ replikace sociální nerovnosti

- ↓ nedostatečný prostor pro individuální péči o každého žáka ve společném vzdělávání
- ↓ růst předčasných odchodů ze vzdělávání
- ↓ selhávání při vzdělávání cizinců
- ↓ nedostatečná mezikulturní výchova a tolerance
- ↓ omezování alternativních způsobů vzdělávání
- ↓ chybějící psychologové a další podpůrné pozice na školách
- ↓ nestálé financování psychologů v PPP
- ↓ ignorace posudků a doporučení PPP/SPC
- ↓ přetížení výchovných poradců
- ↓ nejistá návaznost aktivit z projektů
- ↓ nedostatečná firemní sociální odpovědnost a spolupráce se školami
- ↓ neuskutečnitelná spolupráce s rodiči
- ↓ nové formy sociálně patologických jevů ve třídách
- ↓ nízká motivace pedagogů, syndrom vyhoření, odcházení ze školství
- ↓ chybějící systém supervizí
- ↓ administrativní přetížení pedagogů
- ↓ chybějící efektivní spolupráce pedagogů
- ↓ nástup nových technologií, které pedagogové neovládají
- ↓ měnící se legislativa, nezdařená revize RVP

Podpora odborného vzdělávání a spolupráce škol se zaměstnavateli

Odborné vzdělávání vede k získání znalostí, dovedností a kompetencí, které odpovídají určité kvalifikaci a je možné je přímo uplatnit na trhu práce při výkonu povolání. Směřuje k osvojení klíčových kompetencí, vědomostí, dovedností a návyků pro další vzdělávání a život, včetně budoucí profesní specializace a občanského života. (17)

DZ ČR stanovuje, že: „Cílem středního odborného vzdělávání je tak připravit absolventa na kvalifikovaný výkon povolání a pracovních činností, příp. na jeho další vzdělávání. Současně má vytvářet předpoklady pro kvalitní a plnoprávný život, celoživotní učení, samostatné rozhodování a získávání informací. V nárocích na střední vzdělávání se tak odráží potřeba zaměřit se na posilování společných prvků všeobecného základu ve středním vzdělávání, kladení důrazu na rozvoj klíčových kompetencí nejen s ohledem na dlouhodobé uplatnění na trhu práce, na další vzdělávání a na vytváření vhodných podmínek pro snazší přechod absolventů do zaměstnání, ale také usnadňování přechodu žáků zdravotně a sociálně znevýhodněných do vyššího odborného nebo vysokoškolského vzdělávání.“ (18)

Spolupráce škol se zaměstnavateli je v této oblasti zásadní z důvodu osvojování profesních kompetencí v reálném pracovním prostředí, zajištění souladu s technologickým vývojem v profesní oblasti, dále také z důvodu vědomostního transferu mezi pracovním a školním prostředím a v ideálním případě i z důvodu možné materiální podpory škol zaměstnavateli. (17)

Do odborného vzdělávání v ČR se tradičně řadí všechny SŠ s výjimkou gymnázií, profesní charakter má také studium na VŠ a VOŠ.

Zhodnocení uplatňování klíčového tématu Podpora odborného vzdělávání a spolupráce škol se zaměstnavateli

V rámci realizace KAP LK v letech 2016–2022 byly odborné vzdělávání a spolupráce škol se zaměstnavateli podporovány v rámci aktivit platformy Volba povolání, a to vzdělávacími aktivitami pro pedagogy a osvětovými aktivitami (6 setkání po dobu realizace projektu). Klíčové téma také bylo

pravidelnou součástí programu workshopů s řediteli. Z konzultací s řediteli v rámci odborných platforem ke tvorbě KAP LK III. a workshopů s řediteli v průběhu projektu KAP LK vyplynulo, že není třeba na krajské úrovni zavádět duální vzdělávání či koordinovat spolupráci se zaměstnavateli. Spolupráce se zaměstnavateli i dalšími sociálními partnery je ponechána v gesci jednotlivých škol a funguje dle smluvených podmínek zúčastněných stran. Z výročních zpráv škol vyplývá, že nejen praktické vyučování je zajišťováno se zapojením zaměstnavatelů v příslušném oboru, také koncepční materiály škol jsou tvořeny ve spolupráci se sociálními partnery.

Oborová struktura škol v Libereckém kraji je popsána v části Střední školy a vyšší odborné školy. Můžeme z ní vyčíst setrvalou preferenci gymnaziálního vzdělávání mezi uchazeči o studium na středních školách. Ve stejné kapitole jsou uvedeny také údaje o počtu absolventů jednotlivých druhů vzdělávání. Počtu nově přijímaných žáků a absolventů technických oborů se věnuje také kapitola Polytechnické vzdělávání tohoto dokumentu.

Aktuální informace o počtu nově přijímaných žáků a absolventů všech oborových skupin jsou dostupné na portálu [Infoabsolvent](#), který spravuje Národní pedagogický institut. Portál cílí na různé cílové skupiny, nahlédnutí jsou zde národní i regionální statistiky i další informace o návaznosti vzdělávání na trh práce.

Potřeba absolventů technických oborových skupin dlouhodobě rezonuje strategickými dokumenty na krajské i národní úrovni. Za účelem motivace žáků ke studiu nedostatkových oborů funguje v regionu od roku 2010 stipendijní program pro žáky středních škol, který je zaměřen na obory vzdělávání, jejichž absolventi jsou neúspěšně poptáváni trhem práce, nebo hrozí jejich zánik. Stipendia, která mohou žáci získat, jsou motivační a prospěchová. Stipendijní program je v některých případech realizován se zapojením zaměstnavatelů. Aktuální stipendijní řád včetně podporovaných oborů je dostupný na [webových stránkách](#) Libereckého kraje.

Tabulka 36 Počet žáků vzdělávajících se ve stipendijně podporovaných oborech vzdělání – podle škol

	2017/2018	2018/2019	2019/2020
SŠSSD Liberec	214	211	153
SOŠ a SOU Česká Lípa	183	185	198
OA, HŠ a SOŠ Turnov	115	127	137
SŠ řemesel a služeb Jablonec	4	9	13
ISŠ Semily	94	97	128
SPŠ technická Jablonec	120	122	119
VOŠ sklářská a SŠ Nový Bor	56	56	50
SŠ hospodářská a lesnická Frýdlant	70	64	82
SŠ a MŠ Liberec	70	64	82
SUPŠS Železný Brod	5	7	9
SZŠ Turnov			14
SZŠ Liberec			95
ISŠ Vysoké nad Jizerou			16
SŠ gastronomie a služeb Liberec			29
Celkem	931	942	1 125

Zdroj: VZ LK 2020/2021

Tabulka 37 Náklady na realizaci Stipendijního programu v jednotlivých letech v tis. Kč

	2010 +2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Vyplaceno v tis. Kč	476,4	900,3	1 466,25	1 883,85	2 041,6	2 287,62	2 367,33	2 446,98	2 686,85	2 393,43

Zdroj: VZ LK 2020/2021

V roce 2020 se kvůli epidemiologické situaci a vládním opatřením nemohl uskutečnit v obvyklé podobě 14. ročník tradičního veletrhu EDUCA MYJOB Liberec. Organizátoři proto připravili náhradní řešení – veletrh EDUCA ONLINE. Tato forma přinesla řadu výhod a oslovila mnohem širší škálu návštěvníků. Webové stránky veletrhu www.educaliberec.cz navštívilo přes 105 tisíc zájemců o nabídku středních škol a nejrůznějších zaměstnavatelů z celé České republiky. Online formát se natolik osvědčil, že se stal doplňkem 15. ročníku veletrhu, který již mohl (při dodržení podmínek) proběhnout i prezenčně, a byl realizován i v 16. ročníku v roce 2022.

V roce 2021 byla zahájena výuka i v posledním Centru odborného vzdělávání Libereckého kraje řemesel. Centra odborného vzdělávání byla vybudována z dotací IROP v letech 2017–2021 na 8 místech po Libereckém kraji. Centra odborného vzdělávání byla podrobněji popsána ve strategickém dokumentu KAP LK II.

Prostředky na rozvoj odborného vzdělávání získávají školy v Libereckém kraji také z projektů přeshraniční spolupráce, především z Programu spolupráce Česká republika a Svobodný stát Sasko a Interreg V-A Česká republika – Polsko. Žadateli či partnery v programech přeshraniční spolupráce jsou např. SUPŠ sklářská v Kamenickém Šenově (KREATIV, Škola a sklo – Inkubátor na cestě do života), SPŠSE a VOŠ Masarykova v Liberci, nebo VOŠMO a OA v Jablonci nad Nisou (Kompetence 4.0). Konkrétní informace o projektech přeshraniční spolupráce uvádí na svých webových stránkách Euroregion Nisa, který tyto projekty administruje.

K rozvoji odborného vzdělávání a podpoře spolupráce se zaměstnavateli a odborníky z praxe směřovala také výzva OP VVV Výzva č. 02_18_065 Šablony pro SŠ a VOŠ II – MRR, která umožňovala SŠ, VOŠ a DM realizovat projekty zjednodušeného vykazování v letech 2019–2022. V Libereckém kraji však SŠ a VOŠ ukončovaly realizaci některých šablon dříve, a to z důvodu návaznosti šablon v implementačním projektu Naplňování krajského akčního plánu Libereckého kraje II (NAKAP LK II) a riziku dvojího financování. Následující tabulka uvádí seznam nejčastěji volených šablon a jejich četnost v území.

Tabulka 38 Šablony pro SŠ a VOŠ nejčastěji využívané k podpoře klíčového tématu v území

Šablona	Počet SŠ (ze 48)	Počet VOŠ (ze 6)	Počet DM (ze 16)
Zapojení odborníka z praxe do výuky na SŠ/VOŠ	28	2	3
Tandemová výuka v SŠ/VOŠ	14	3	X
Koordinátor spolupráce školy a zaměstnavatele	13	3	X
Stáže pedagogů u zaměstnavatelů	19	5	X
Projektový den ve škole/DM	27	3	9
Projektový den mimo školu/DM	31	X	6

Zdroj: NPI

V rámci projektu NAKAP LK II byl partnerům umožněn nákup vybavení do škol dle jejich vlastní potřeby a uvážení, a to orientačně za 40 mil. Kč. Jednou z podaktivit klíčové aktivity č. 2 Podpora polytechnického vzdělávání jsou Projektové dny pro žáky ZŠ pořádané SŠ. Do této aktivity je zapojeno 22 SŠ v regionu a projektové dny využívají mimo jiné ke zlepšení informovanosti žáků ZŠ o oborech ve škole, jejich náplni a možnostech jejich uplatnění v budoucí praxi. Každý z projektových dnů má konkrétní tematické zaměření.

Samostatnou klíčovou aktivitu projektu NAKAP LK II je Podpora škol a školských zařízení formou jednotkových nákladů. Tato aktivita v sobě obsahuje podaktivity, které umožňují pokračování některých šablon Výzvy OP VVV č. 02_18_065 Šablony pro SŠ a VOŠ II – MRR. Výčet podaktivit směřujících k rozvoji odborného vzdělávání a spolupráce škol se zaměstnavateli obsahuje následující tabulka Přehled podaktivit NAKAP LK II umožňující návaznost aktivit projektů zjednodušeného vykazování.

Tabulka 39 Přehled podaktivit NAKAP LK II umožňující návaznost aktivit projektů zjednodušeného vykazování

Podaktivita	Počet zapojených SŠ a VOŠ
7a: Zahraniční mobility pedagogických pracovníků škol a školských poradenských zařízení	17
7b: Zapojení odborníka z praxe do výuky na SŠ/VOŠ	15
7c: Tandemová výuka na SŠ/VOŠ	8
7e: Stáže pedagogů SŠ/VOŠ u zaměstnavatelů	9
7f: Personální podpora – Koordinátor spolupráce školy a zaměstnavatele	10

Zdroj: vlastní

Kromě projektů z OP VVV byly na podporu spolupráce se zaměstnavateli zaměřeny i některé projekty z OP Z, mimo jiné např. Rozvoj dalšího profesního vzdělávání: [Systémové prostředí k prohlubování kompetencí](#) (UpSkilling), Rozvoj služeb zaměstnanosti: [Predikce trhu práce](#) (KOMPAS) nebo Rozvoj dalšího profesního vzdělávání: [Mistrovská zkouška systém](#) (MiZk).

Nejen v Libereckém kraji má dlouholetou tradici [středoškolská odborná činnost](#) (SOČ), na níž kooperují významní aktéři ve vzdělávání napříč Libereckým krajem. SOČ je součástí projektu Libereckého kraje s názvem Okresní a krajská kola soutěží v Libereckém kraji 2022, který je podpořen dotací ze státního rozpočtu a současně je financován z rozpočtu Libereckého kraje. Administrátorem projektu je odbor školství, mládeže, tělovýchovy a sportu, na realizaci se podílí kromě žáků škol také Dům dětí a mládeže Větrník nebo TUL.

Kromě SOČ v Libereckém kraji probíhají další technicky orientované soutěže, ideathony a hackathony. Za všechny jmenujme např. soutěž [TPROFI](#) – Talent pro firmy, na které participuje Hospodářská komora ČR, soutěž [Bussiness Talent](#), na které spolupracuje iQLANDIA s ARR, nebo ideathony IC DEX či projekt [QHero](#) se zaměřením na automobilový průmysl.

Podpora odborného vzdělávání a spolupráce škol se zaměstnavateli ve strategických dokumentech

Seznam strategických dokumentů, které byly jedním z východisek KAP LK III., najdete v samostatné kapitole Relevantní strategické dokumenty. Z každého ze strategických dokumentů byly vybrány konkrétní cíle související s klíčovým tématem Podpora odborného vzdělávání a spolupráce škol se zaměstnavateli a byly doplněny o problém, který by měly řešit, a jeho příčinu. Tento koncept vychází z metodických pokynů ke tvorbě *Analýzy potřeb v území* (z projektu P-AP). Opatření bývají ve

strategických dokumentech transparentně nastaveny, problémy a příčiny byly často doplněny na základě analytických textů či logickou úvahou.

Tabulka 40 Podpora odborného vzdělávání a spolupráce se zaměstnavateli ve strategických dokumentech

Problém/oblast rozvoje	Příčina	Opatření	Zdroj
Nedostatečná finanční podpora odborného vzdělávání	Trvalá potřeba inovací, rychlý rozvoj trhu práce	Finanční podpora odborného vzdělávání	S2030+, DZ ČR 2019-2023, KAP LK II.
Odlišné potřeby škol a zaměstnavatelů v organizačním uspořádání	Uspořádání školního roku, rozdílnost školního a pracovního prostředí	Flexibilní uspořádání ŠVP a výuky	S2030+
Povinně propojit RVP s obsahy profesních kvalifikací dle Zákona 179/2006 Sb.	Proměny trhu práce, rychlý společenský a technologický vývoj, proměny požadavků na absolventy, automatizace, digitalizace	Revize RVP v základních gramotnosti a oblasti společného odborného základu	S2030+
Oborová struktura maturitních oborů neodpovídající požadavkům trhu práce		Oborová revize a inovace soustavy oborů vzdělávání – úprava skladby oborů středního vzdělávání v souladu s požadavky trhu práce	S2030+, DZ ČR 2019-2023, DZ LK 2020-2024, KAP LK II.
Zastarávání vzdělávacích programů VOŠ		Inovace nových akreditovaných vzdělávacích programů VOŠ s ohledem na měnící se trh práce Návaznost na NSK	DZ ČR 2019-2023
Propojení škol se zaměstnavateli, návaznost na trh práce	Nedostatečný technologický a znalostní transfer, nevyhovující profil absolventa atd.	Podpora spolupráce se zaměstnavateli a sociálním partnery včetně věcně příslušných resortů, podpora zavádění a posilování prvků duálního vzdělávání	S2030+, DZ ČR 2019-2023, DZ LK 2020-2024, KAP LK II.
Prostupnost vzdělávací soustavy	Překážky při změně studijního či učebního oboru	Vhodné podmínky pro vertikální i horizontální oborovou propustnost	S2030+, DZ LK 2020-2024
		Získávání odborné kvalifikace v průběhu studia	S2030+
Nedostatečné ukotvení VOŠ a nepropustnost mezi VŠ a VOŠ	Legislativně neurčité postavení VOŠ vůči VŠ	Rozšíření nabídky programů VOŠ a pokračování v odborné diskusi vedoucí k lepší propustnosti mezi VOŠ a VŠ	DZ ČR 2019-2023

Rezervy ve znalostech a uplatnění technologií umělé inteligence, znalostech kyberbezpečnosti, zpracování velkých objemů dat atd.	Rozvoj technologií a jejich pronikání do soukromého i profesního života	Zlepšování kompetencí lidských zdrojů v oblasti digitalizace a průmyslové transformace	RIS 3
Nesoulad mezi očekáváním zaměstnavatelů a kompetencemi absolventů	Odlišnost a rozdílnost školního a pracovního prostředí	Zvýšení kvality praktického vyučování	S2030+
Nedostatek kvalifikovaných řemeslníků	Nedostatečný zájem o obory s výučním listem Zkreslené představy o profesním uplatnění	Podpora tradičních řemeslných oborů s výučním listem	DZ LK 2020-2024
Nízká podpora máločetných a ohrožených oborů	Nedostatek uchazečů o studium konkrétních (nedostatkových) oborů	Víceoborové třídy u málo naplňovaných oborů žádaných na trhu práce	DZ LK 2020-2024
Udržení jedinečných oborů	Stanoveno v DZ LK 2021-2024	Podpora jedinečných oborů	DZ LK 2020-2024
Nedostatek absolventů technicky zaměřených a unikátních oborů VOŠ	Náročnost studia, nedostatečný počet uchazečů o studium	Podporovat VOŠ s vysokou uplatnitelností absolventů na trhu práce – technicky zaměřené a unikátní obory	DZ LK 2020-2024

Zdroj: vlastní

Vstupní analýza klíčového tématu Podpora odborného vzdělávání a spolupráce škol se zaměstnavateli

V rámci tvorby strategického dokumentu KAP LK III. byla vytvořena platforma Odborné a polytechnické vzdělávání. Na jednom ze vstupních setkání platforma vydefinovala silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby ke klíčovému tématu Podpora odborného vzdělávání a spolupráce škol se zaměstnavateli. Výstupy setkání se staly jedním ze vstupních zdrojů k návrhové části tohoto dokumentu.

Silné stránky

- + fungující znaky duálního vzdělávacího systému: stáže, exkurze, praxe v podniku, konzultace pedagogických pracovníků, žáků, nepedagogických pracovníků u sociálních partnerů, změny ŠVP za základě požadavků zaměstnavatelů, zapojení zaměstnavatelů do tvorby koncepčních záměrů škol
- + vstřícné klima na odborných školách
- + dobrá oborová struktura SŠ
- + aplikace konkrétních poznatků, přizpůsobení hloubky učiva
- + jasný profil absolventa odborné školy vč. budoucí uplatitelnosti
- + velká nabídka tradičních řemesel
- + spolupráce ZŠ-SŠ a SŠ-VŠ v rámci projektových dnů: pozitivní dopad projektových dnů na profesní orientaci žáků
- + názorné pomůcky (3D tisk)

- + rekvalifikační programy pro zaměstnavatele nabízené SŠ v pozici autorizovaných osob i po dohodě (konkurence soukromého sektoru)
- + zjednodušení administrace a síťování v rámci projektů

Slabé stránky

- nedostatek odborných pedagogických pracovníků
- roztržitá struktura zaměstnavatelů ke spolupráci s odbornými školami v kraji (stavebnictví)
- zaostávání odborného vzdělávání za vývojem v praxi
- nedostatečné ohodnocení odborných pedagogických pracovníků oproti soukromému sektoru
- nedostatek financí na nákup kvalitních pomůcek
- finanční náročnost údržby a obnovy vybavení, zastarávání vybavení
- prohlubování nechuti ke studiu technických oborů a nezájmu o ně (z důvodu náročnosti studia)
- vysoký počet absolventů humanitních oborů ze SŠ, VŠ
- nedostatek absolventů technických oborů
- vysoký počet žáků ve třídě na ZŠ
- brzká selekce žáků v 5. třídě (přechod na víceletá gymnázia)

Příležitosti

- ↑ využití zkušených pracovníků firem pro výuku – částečně, jen na specializované činnosti, přednášky (bez nutnosti doplňovat znalost celého studijního oboru)
- ↑ zatraktivnění učebních oborů
- ↑ mediální kampaň pro rodiče MŠ a ZŠ
- ↑ posílení marketingu moderní formou – sociální sítě, internetové PR
- ↑ fungující poměr teoretické a praktické výuky
- ↑ udržení současného množství oborů vzdělávání
- ↑ nabídka rozšiřující kvalifikace NSK pro studenty příbuzných oborů na školách (celoživotní učení)
- ↑ rekvalifikace dle potřeb zájemců (kurzy na zakázku)
- ↑ možnost rozšíření vzdělání rekvalifikací dle NSK pro veřejnost
- ↑ silný průmyslový region – silný potenciál spolupráce se zaměstnavateli
- ↑ informovanost na ZŠ, SŠ – podpora informační dostupnosti od vedení škol k jednotlivým oborovým vyučujícím (nabídka aktivit, zapojení do projektů, iniciace spolupráce)

Hrozby

- ↓ nedostatek odborných učitelů
- ↓ odtržení, izolace odborných učitelů od praxe
- ↓ špatná informovanost rodičů i studentů o možnostech uplatnění na trhu práce
- ↓ snižování úrovně znalostí/kompetencí studentů z důvodu úprav ŠVP (tlak na wellbeing)
- ↓ široká nabídka a nadměrná kapacita oborů SŠ
- ↓ chybějící dostupnost VOŠ – VŠ mezi příbuznými obory
- ↓ výrazný úbytek studentů technických oborů VŠ
- ↓ nedostatek zájmu o technické obory (náročnost studia)
- ↓ obtížný přestup mezi školami (absence orientačních osnov pro jednotlivé ročníky)
- ↓ spojování oborů s různým zaměřením, např. silnoproud slaboproud (vs. úzká specializace)
- ↓ předčasné odchody ze vzdělávání v důsledku přetěžování učňovských oborů

Podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání

Vzhledem k důležitosti tématu, které se prolíná strategickými dokumenty ČR i krajů, byla podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání vyčleněna jako samostatné klíčové téma. Kapitola Podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání ve strategických dokumentech popisuje pojetí nového tématu a shrnuje jeho zastoupení ve strategických dokumentech a vybrané aktivity k tomuto tématu na území Libereckého kraje.

Pro zvyšování kvality vzdělávání je vedle investic do infrastruktury a vybavení škol klíčová kvalita pedagogických pracovníků a řízení škol. Důraz by měl být kladen na podporu rozvoje kompetencí ředitelů jako pedagogických lídrů a rozvoj pedagogických pracovníků nejen v rámci povinností daných v platné legislativě. Pedagogický sbor by měl rozvíjet svou kvalifikaci, spolupráci uvnitř i mezi školami navzájem, pracovníci by měli být motivováni a jejich plán dalšího profesního rozvoje by měl být v souladu s vizí školy. Stručný popis tématu vychází z Pojetí tematické oblasti Podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pedagogů, dokument je spolu s dalšími dostupný na stránkách [Jednotného modelu strategického plánování – Metodiky NPI a informační materiály](#). (19)

„Takové školy potřebují schopné ředitele a jejich kvalitní pedagogické vedení a dobře připravené a motivované učitele, kteří jsou v profesi spokojeni a dovedou vytvářet kvalitní a spravedlivé učební prostředí pro své žáky.“ (20)

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR na období 2019-2023 stanovuje, že *„hlavním cílem v této oblasti je vytvoření a implementace systému ucelené podpory, přispívajícího ke zvyšování profesního rozvoje vedoucích pracovníků v oblasti strategického řízení rozvoje škol a pedagogického vedení, a ucelené podpory učitelů v oblasti oborových didaktik, efektivních forem výuky se zaváděním moderních metod, práce s žáky ohroženými školním neúspěchem, účelné využívání prostředků informačních a komunikačních technologií (dále jen „ICT“), rozvoj kompetencí v oblasti formativního hodnocení, dovednost komunikace se zákonnými zástupci žáků, vzdělávání žáků se SVP a žáků nadaných, primární prevence rizikového chování a dovednosti v oblasti rozvoje spolupráce učitele a asistenta pedagoga. Ke zvýšení kvality vzdělávání je dále třeba vytvořit systém podpory začínajících učitelů i jejich uvádějících učitelů (mentorů), organizačně zajistit institucionální, personální a obsahové podmínky pro činnost systému metodických kabinetů a jejich implementaci, vytvořit podporu pro plánování profesního rozvoje ve školách a systém hodnocení práce pedagogů v souvislosti s jejich profesním rozvojem.“* (21)

Zhodnocení uplatňování klíčového tématu Podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání

Kapitola Zhodnocení uplatňování klíčového tématu Podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání popisuje výběr z aktivit v Libereckém kraji v období 2019-2021.

V mezinárodním měřítku se sledování školnímu prostředí věnuje šetření TALIS, probíhá na 2. stupni ZŠ a nižším stupni víceletých gymnázií. Česká republika je jeho součástí. *„Představuje důležitou zpětnou vazbu, která má sloužit jako podklad ke zlepšení podmínek pro učitele, zvýšení jejich spokojenosti při vykonávání své profese, a tím zefektivnění celé vzdělávací politiky. Šetření také umožňuje doplnit důležité informace potřebné k porovnávání vzdělávacích systémů jednotlivých zemí a identifikovat příklady dobré praxe.“* (22) Závěry TALIS 2018 najdete na [stránkách OECD věnujících se šetření](#)

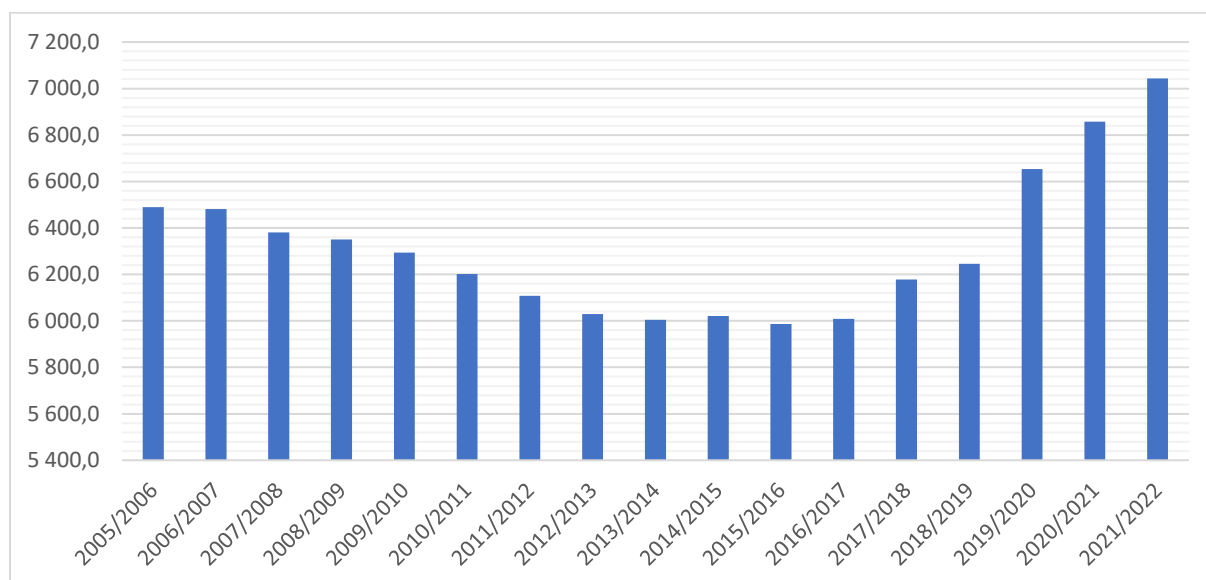

a [v českém jazyce na stránkách ČŠI](#). V českém jazyce je na stránkách ČŠI dostupná i [sekundární analýza TALIS-PISA](#).

Mezinárodní spolupráce škol a získávání zkušeností žáků i pedagogů je podporovaná [programem Erasmus+](#). Zapojit se mohou i firmy, neziskové organizace a další organizace ve vzdělávání.

V Libereckém kraji se v posledních letech zvyšuje počet učitelů, ve školním roce 2021/2022 vzrostl jejich počet na 7000. Vývoj počtu od školního roku 2005/2006 zachycuje Graf 11 Počet učitelů ve školách v Libereckém kraji. Z [Výroční zprávy o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy Libereckého kraje za školní rok 2020-2021](#) vyplývá, že kromě počtu pedagogů roste i počet nekvalifikovaných učitelů. V Libereckém kraji nabízí NPI každoročně Studium pedagogiky podle § 22, odst. 1, písm. a) [zákona č. 563/2004 Sb.](#), kterého se účastní 20-25 zájemců. Další možností pro doplnění kvalifikace je Centrum dalšího vzdělávání TUL.

Graf 11 Počet učitelů ve školách v Libereckém kraji

Zdroj: Statistika KÚLK z Výkazů o ředitelství škol za příslušné školní roky k 30.9.

Bližší údaje za školní roky 2018/2019 až 2020/2021 jsou k dispozici ve [Výroční zprávě o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy Libereckého kraje za školní rok 2020-2021](#). Vývoj od roku 2015 je dostupný ve výročních zprávách zveřejněných na [Informačním a vzdělávacím portále Libereckého kraje](#).

V rámci realizace projektu KAP LK v letech 2016–2022 bylo podpořeno celkem 630 pedagogických a vedoucích pracovníků na SŠ a VOŠ i ZŠ v Libereckém kraji. Pro vedoucí pracovníky SŠ a VOŠ bylo zorganizováno celkem 9 setkání s odborným programem a diskuzí ředitelů se zástupci Krajského úřadu Libereckého kraje. 2x ročně se koná také setkání ředitelů škol a školských zařízení zřizovaných Libereckým krajem. Pro pracovníky škol uskutečnilo v období od roku 2016 řadu aktivit i 8 realizátorů projektů MAP v kraji. Jejich aktivity jsou primárně mířené na pracovníky MŠ a ZŠ, více informací je dostupných na adrese <https://maslik.eu/>.

SŠ a VOŠ v Libereckém kraji se zapojily i do projektů zjednodušeného vykazování MŠMT, z aktivit vybíraly Osobnostně sociální rozvoj pedagogů na SŠ a VOŠ, Sdílení zkušeností pedagogů SŠ a VOŠ, Zapojení ICT technika do výuky SŠ, Využití ICT ve vzdělávání SŠ a Vzdělávání pedagogického sboru SŠ zaměřené na inkluzi.

Projekt NAKAP LK a NAKAP LK II realizoval řadu metodických center nejen pro pedagogické pracovníky, v oblasti SŠ a VOŠ podpořil 8 škol skrze šablony Tandemová výuka na SŠ/VOŠ. Metodické kabinety a semináře, webináře pořádá i projekt SYPO Národního pedagogického institutu České republiky.

Mimo projekty realizované Libereckém krajem a samotnými školami je k dispozici široká nabídka DVPP od různých subjektů v prezenční i online formě. V kraji existuje i Centrum digitálních technologií, které provozuje Elixír do škol ve spolupráci s Nadací Jablotron.

„Liberecký kraj se už potřetí zapojil do dotačního programu Ministerstva vnitra ČR projektem na ochranu škol a školských zařízení v kraji jako měkkých cílů s názvem: Liberecký kraj – ochrana škol a školských zařízení jako měkkých cílů III. Smyslem projektu bylo navázat na dosavadní spolupráci s krajským ředitelstvím Policie ČR a vytvořit komplexní řešení ke zvýšení ochrany a bezpečnosti vybraných škol a školských zařízení v Libereckém kraji.“ (23) Ve školním roce 2020/2021 proběhl praktický výcvik na Střední zdravotnické škole Turnov.

V oblasti investic se v roce 2022 podařilo dokončit relaxační studovnu pro studenty i pedagogy na Gymnáziu Frýdlant. K dispozici jsou prvky pro aktivní relaxaci a zdravé pracovní prostředí pro práci s počítačem včetně ergonomického vybavení. (24)

Podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání ve strategických dokumentech

Seznam strategických dokumentů, které byly jedním z východisek KAP LK III., najdete v samostatné kapitole Relevantní strategické dokumenty. Z každého ze strategických dokumentů byly vybrány konkrétní cíle související s klíčovým tématem Podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání a byly doplněny o problém, který by měly řešit, a jeho příčinu. Tento koncept vychází z metodických pokynů ke tvorbě *Analýzy potřeb v území* (z projektu P-AP). Opatření bývají ve strategických dokumentech transparentně nastaveny, problémy a příčiny byly často doplněny na základě analytických textů či logickou úvahou.

Tabulka 41 Podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání ve strategických dokumentech

Problém/oblast rozvoje	Příčina	Opatření	Zdroj
Akademické zaměření pedagogických fakult, nedostatek praxe v průběhu studia	Změny v požadavcích na roli učitele a výkon učitelského povolání	Zvýšení kvality přípravného vzdělávání pedagogických pracovníků	S2030+
Nové nároky na roli učitele a pracovníků ve vzdělávání	Společenský vývoj, nové metody výuky	Podpora profesního rozvoje učitelů i ředitelů, zahrnující všechny prvky profesionalizačního kontinua	S2030+, DZ ČR 2019-2023
Nové digitální technologie uplatnitelné v procesu vzdělávání a organizaci chodu školy	Rychlý vývoj digitálních technologií, jejich pronikání do všech oblastí lidské činnosti	Podpora rozvoje digitálních kompetencí pracovníků ve školství	S2030+, DZ ČR 2019-2023
Nízké finanční ohodnocení ve srovnání se soukromým sektorem	Nedostatečná motivace a kvalifikace pedagogů SŠ a VOŠ	Získávání a udržení kvalifikovaných učitelů (nejen) odborného výcviku	DZ LK 2020-2024, KAP LK II.

Nedostatečná atraktivita pedagogické profese	Výše odměny za práci Náročnost profese	Zlepšovat odměňování pracovníků v regionálním školství, zajistit jim růst platů a zlepšovat podmínky pro práci ředitelů Priorita dalšího růstu finančního ohodnocení v navazujícím období	DZ ČR 2019-2023
Vysoké nároky na vedoucí pracovníky škol, náročná dynamika kolektivu školních sborovny	Kumulace povinností ředitele školy	Posilování kompetencí vedoucích pracovníků v pedagogickém řízení školy	S2030+
Přetěžování ředitelů i pedagogů výkonem více pozic	Velké množství funkcí, kumulace povinností	Fakultativní rozdělení kompetencí vedení škol a podpora nepedagogické práce	S2030+
Procesy strategického řízení rozvoje školy a pedagogického vedení	Jeho podpora je stanovena v DZ ČR 2019-2023	Podporovat procesy strategického řízení rozvoje školy a pedagogického vedení	DZ ČR 2019-2023
Spolupráce zřizovatelů, ředitelů a úředníků	Je stanoveno v S2030+	Efektivní spolupráce zřizovatelů, ředitelů a úředníků	S2030+
Vysoká administrativní zátěž pracovníků ve školství	Nesystémové nastavení, projektová řešení místo systémových Požadavky výkaznictví	Snižování administrativní zátěže	S2030+

Zdroj: vlastní

Vstupní analýza stavu klíčového tématu Podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání

Tým odborníků Libereckého kraje identifikoval v oblasti Podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání aktuální silné a slabé stránky v Libereckém kraji a dále budoucí příležitosti i hrozby.

Silné stránky

- + zapojení do projektů (přínos realizace aktivit projektů zjednodušeného vykazování)
- + sdílení příkladů dobré praxe, propojení s praxí
- + široká nabídka vzdělávacích programů pro pedagogické pracovníky
- + iQLANDIA v území (výukové programy, spolupráce v projektech, vybavení pro DVPP)
- + COV v území a jejich vybavení
- + úroveň vybavení SŠ a VOŠ
- + podpora zřizovatelem (uváděno pro SŠ a VOŠ)

Slabé stránky

- nedostatečné kapacity odborných pedagogů na SŠ ke spolupráci se ZŠ (např. vedení kroužků)
- různá úroveň nabízeného DVPP

- nedostatek kvalitních a probraných učitelů
- odborníci vyučující na VŠ nejsou flexibilní (práce + výuka) pro spolupráci se SŠ
- velký počet žen na ZŠ

Příležitosti

- ↑ efektivnější vybavení iQLANDIA a COV pro školení pedagogů
- ↑ rozvoj přeshraniční spolupráce (výměnné pobyty, výměna zkušeností se zahraničím)
- ↑ rozvoj responzivní výuky, formativního hodnocení
- ↑ vyhledávání a podpora přirozeného talentu žáka
- ↑ vzdělávání budoucích pedagogů v soft skills v souladu s aktuálními poznatky moderní psychologie a v oblasti práce s kolektivem
- ↑ změna v zaměření vzdělávání budoucích pedagogů (důraz na odbornost i didaktickou stránku profese)
- ↑ zvýšení platů nepedagogických pracovníků v odborně náročnějších pracovních pozicích minimálně na úroveň zaručených mezd podle Zákoníku práce
- ↑ u škol s převahou učebních oborů změnit normativní výčet počtu nepedagogických pracovníků a zohlednit tak všechny činnosti, které v souladu se Školským zákonem jsou školy povinny při výuce učebních oborů zajistit (odborný výcvik)
- ↑ podpora informační dostupnosti na ZŠ a SŠ od vedení škol k pedagogům
- ↑ spolupráce s externími odborníky formou např. návštěv, přednášek atd.
- ↑ skupinový koučink pro sborovnu

Hrozby

- ↓ zastarávání vybavení škol (nedostatek financí na nákup pomůcek, ICT)
- ↓ nedostatek financí na podporu propojení neformálního a formálního vzdělávání
- ↓ nedostatek kvalitních učitelů matematiky
- ↓ odtržení odborných pedagogů od praxe
- ↓ přetížení pedagogů (administrativní zátěž, centrální podpora – přílišný tlak na DVPP, nedostatek času k navazujícím činnostem)
- ↓ odliv pedagogů do komerční sféry
- ↓ rozšiřování RVP (nejen všeobecné složky)
- ↓ administrativní zátěž (politika, legislativa, přibývající složitost a rozsah formálních požadavků)

Polytechnické vzdělávání

Polytechnické vzdělávání slučuje přírodovědné, technické a environmentální vzdělávání. Zahrnuje více oborů techniky do jednoho integrovaného celku s uplatněním širších souvislostí z dalších oblastí vzdělávání. Pro vymezení polytechnického vzdělávání je východiskem integrační koncept STEM (Science, Technology, Engineering, Mathematics). (25)

Zhodnocení uplatňování klíčového tématu Polytechnické vzdělávání

V rámci realizace KAP LK v letech 2016–2022 bylo polytechnické vzdělávání podporováno v rámci aktivit platformy Přírodovědné a technické vzdělávání, která se věnovala vzdělávacím a osvětovým akcím pro pedagogy a vedení škol, převážně s tématem polytechnického vzdělávání a digitálních kompetencí. V této platformě proběhlo celkem 16 tematických setkání, některá z nich byla přímo zaměřena na rozvoj badatelské výuky a podporu konceptu STEM ve výuce.

Oborovou strukturou škol v Libereckém kraji se podrobněji zabývá kapitola Střední školy a vyšší odborné školy tohoto dokumentu, ve stejné kapitole jsou také informace o počtu žáků 1. ročníků

jednotlivých oborových skupin. Pro účely tohoto dokumentu jsou jako technické obory započítány oborové skupiny uvedené v následující tabulce Počty nově přijímaných žáků do technických oborů v LK. O technické obory je v kraji zájem bez větších výkyvů. Počty nově přijímaných žáků do těchto oborů uvádíme vždy včetně nadstavbových oborů a oborů VOŠ. Počty nově přijímaných žáků reflektují i změny v oborové struktuře v Libereckém kraji. Nárůst nově přijímaných žáků je patrný především v oborové skupině 53 Zdravotnictví, pokles zaznamenala oborová skupina 23 Strojírenství a strojírenská výroba.

Tabulka 42 Počty nově přijímaných žáků do technických oborů v LK

Oborová skupina	počet nově přijatých ve školním roce				
	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022
16 Ekologie a ochrana životního prostředí	6	7	10	11	23
18 Informatické obory	72	71	60	60	89
23 Strojírenství a strojírenská výroba	539	559	478	487	460
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. Technika	295	347	332	356	331
28 Technická chemie a chemie silikátů	51	59	65	60	63
29 Potravinářství a potravinářská chemie	87	81	114	113	111
31 Textilní výroba a oděvnictví	70	58	50	42	55
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	92	106	93	100	92
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	175	150	211	200	209
37 Doprava a spoje	51	34	25	32	63
39 Speciální a interdisciplinár. tech. obory	83	74	95	96	109
41 Zemědělství a lesnictví	119	115	139	134	140
43 Veterinářství a veterinární prevence	11	21	21	27	30
53 Zdravotnictví	147	184	239	219	288
78 Obecně odborná příprava	195	171	164	205	158
82 Umění a užité umění	252	265	247	259	250

Zdroj: vlastní zpracování dat NPI (Infoabsolvent)

Na podporu polytechnického vzdělávání na školách částečně cílila výzva OP VVV Výzva č. 02_18_065 Šablony pro SŠ a VOŠ II – MRR, která umožňovala SŠ, VOŠ a DM realizovat projekty zjednodušeného vykazování v letech 2019–2022. Následující tabulka Šablony pro SŠ a VOŠ nejčastěji využívané k podpoře klíčového tématu v území uvádí seznam nejčastěji volených šablon a jejich četnost v území.

Tabulka 43 Šablony pro SŠ a VOŠ nejčastěji využívané k podpoře klíčového tématu v území

Šablona	Počet SŠ (ze 48)	Počet VOŠ (ze 6)	Počet DM (ze 16)
Tandemová výuka	14	3	X
Vzdělávání pedagogických pracovníků SŠ – DVPP v rozsahu 8 hodin h) projektové vyučování	2	0	0
Vzdělávání pedagogických pracovníků SŠ – DVPP v rozsahu 8 hodin i) polytechnické vzdělávání	14	1	0
Využití ICT ve vzdělávání	10	X	1
Projektový den ve škole/DM	27	3	9
Projektový den mimo školu/DM	31	X	6
Klub pro žáky SŠ b) klub zábavné logiky a deskových her	5	X	8
Klub pro žáky SŠ d) badatelský klub	6	X	2

Zdroj: NPI

OP VVV Výzva č. 02_18_063 Šablony II – mimo hlavní město Praha, která byla určena pro MŠ, ZŠ, SVČ/DDM, také umožňovala podporu polytechnického vzdělávání na školách prostřednictvím projektů zjednodušeného vykazování. Šablony se zaměřením na polytechnické vzdělávání umožňovaly např. vzdělávání pedagogů, volnočasové aktivity či nákup vybavení ICT dle zadaných podmínek. Mimořádné prostředky pro ZŠ na nákup digitálního vybavení byly směřovány také prostřednictvím Národního plánu obnovy či mimořádných dotací v r. 2020 v souvislosti s online výukou při pandemii Covid-19.

Podpora polytechnického vzdělávání je jednou z klíčových aktivit právě probíhajícího implementačního projektu NAKAP LK II. Podaktivita 1 – Projektové dny pro žáky ZŠ pořádané SŠ rozvíjí vzájemnou spolupráci SŠ a ZŠ prostřednictvím sdílení učeben, dílen a laboratoří, aktivity pro žáky ZŠ připravují žáci SŠ se zapojením pedagogů. Do podaktivity se zapojuje 22 SŠ napříč Libereckým krajem, za celou dobu realizace projektu proběhne více než 500 projektových dnů s různým zaměřením. Kromě projektových dnů jsou do projektu zařazeny volnočasové aktivity zaměřené na polytechnické vzdělávání žáků SŠ navazující na ŠVP a rozšiřující probrané učivo za účelem hlubšího pochopení látky a praktického vyzkoušení. Do této podaktivity se zapojuje 16 SŠ v regionu, podpořeno bude do konce realizace bezmála 40 kroužků pro žáky SŠ. Podaktivitou zaměřenou na zlepšení vybavení a kompetencí pedagogů je Zvýšení odborných kompetencí pedagogů ZŠ a SŠ, které zahrnuje jak nákup nového moderního vybavení, tak sdílení zkušeností mezi pedagogy a DVPP v rámci Metodického centra na podporu polytechnického vzdělávání, které probíhá 4 ročně.

Podpoře polytechnického vzdělávání se v implementačním projektu věnují také podaktivity partnerů. Dny pro žáky SŠ s návazností na ŠVP realizuje iQLANDIA, o.p.s., s důrazem na moderní vybavení, zkušené lektory a mezipředmětové vazby. Aktivita je realizována v prostorách iQLANDIA s využitím pracovních listů různého tématu a stupně obtížnosti. Plánováno je 80 návštěv po 50 žácích a 50 návštěv po 30 žácích. Projektové dny pro žáky SŠ organizuje také Technická univerzita v Liberci, přímo v prostorách TUL a se zaměřením dle jednotlivých fakult. SŠ mohou vybírat z téměř 20 typů projektových dnů. Plánováno je cca 180 návštěv po 30 žácích. Polytechnické vzdělávání pro MŠ realizuje v projektu Malá technika, z.ú., která v průběhu projektu proškolí cca 60 učitelů z 30 MŠ v regionu ve vzdělávacích programech s polytechnickým zaměřením (vč. potřebných pomůcek). ZŠ jsou dále podpořeny prostřednictvím Nadačního fondu LISTEM 21, z něž bylo v prvním roce realizace vybaveno minimálně 45 ZŠ v Libereckém kraji.

V KAP LK III. zůstává mírně stranou problematika ekologické výchovy, vzdělávání a osvěty (EVVO). V rámci organizační struktury Krajského úřadu Libereckého kraje se otázkám EVVO primárně věnuje odbor životního prostředí. Výstupem více než roční práce jeho zaměstnanců je aktualizována Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty Libereckého kraje 2021–2030 (dále jen [Koncepce EVVO 2021–2030](#)), jejíž součástí je Akční plán EVVO LK na roky 2021–2023. Tvorba koncepce probíhala ve spolupráci široké škály aktérů, s využitím odborných pracovních skupin i veřejných konzultací. Koncepce vytyčuje základní směry kultivace systému EVVO v území a vzájemné spolupráce, a to se zaměřením na různé cílové skupiny (rodiny s dětmi, turisté, školy atd.). Odbor životního prostředí má taktéž v gesci dotační program 8.1 Podpora environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty. Kraj rovněž zřizuje SEV STŘEVLIK. Odbor životního prostředí a odbor školství, mládeže, tělovýchovy a sportu spolupracují na realizaci EVVO a osvětě cílových skupin.

V Libereckém kraji pod NPI fungují také metodické kabinety projektu Systém podpory profesního rozvoje učitelů a ředitelů SYPO, které fungují již od roku 2019 a v území se etablovaly. Metodický kabinet Přírodovědné vzdělávání umožňuje setkávání učitelů, sdílení příkladů inspirativní praxe, zkušenostní transfer a kolegiální podporu při zavádění inovací do výuky polytechnických předmětů. Koncept metodických kabinetů SYPO také těží z možnosti přenosu zkušeností a potřeb z oblastní na krajskou i národní úroveň.

Ve science centru iQLANDIA pořádá organizace Elixír do škol pravidelná setkání center kolegiálního sdílení pro učitele napříč předměty, již s několikaletou tradicí. Fyzikální a Digitální elixír zve jednou měsíčně učitele na vzdělávací setkání s praktickým zaměřením. Digitální elixír se zaměřuje na zapojení digitálních technologií do výuky všech předmětů, neslouží tedy primárně pro učitele ICT. Smyslem Elixíru do škol je zavádění nových metod, zpestřování výuky, praktické zaměření a zábavná forma technických předmětů.

Na podporu polytechnického vzdělávání formou DVPP, sdílení zkušeností, ale i nákupu některého vybavení se pro oblast ZŠ a MŠ zaměřovaly také projekty místního akčního plánování. Jednalo se o vzdělávací aktivity, organizaci mimoškolních volnočasových aktivit a polytechnických kroužků i nákup pomůcek včetně možnosti jejich zapůjčení a proškolení (MAPí kabinety). Více informací o místním akčním plánování najdete v kapitole Analýza potřeb v území – obecné charakteristiky.

Polytechnické vzdělávání ve strategických dokumentech

Seznam strategických dokumentů, které byly jedním z východisek KAP LK III., najdete v Relevantní strategické dokumenty. Z každého ze strategických dokumentů byly vybrány konkrétní cíle související s klíčovým tématem Polytechnické vzdělávání a byly doplněny o problém, který by měly řešit, a jeho příčinu. Tento koncept vychází z metodických pokynů ke tvorbě *Analýzy potřeb v území* (z projektu P-AP). Opatření bývají ve strategických dokumentech transparentně nastaveny, problémy a příčiny byly často doplněny na základě analytických textů či logickou úvahou.

Tabulka 44 Polytechnické vzdělávání ve strategických dokumentech

Problém/oblast rozvoje	Příčina	Opatření	Zdroj
Nedostatečná a obtížně dostupná finanční podpora	Finanční náročnost pomůcek a nástrojů	Podpora pořízení a obnovy vybavení v pravidelných cyklech	S2030+, DZ ČR 2019-2023, DZ LK 2020-2024, Koncepce EVVO
Nedostatek uchazečů o technické obory na SŠ	Nedostatečné povědomí o uplatnitelnosti na trhu práce	Podpora motivace žáků k výběru technických oborů	KAP LK II.
	Nízká motivace žáků		
	Obava z náročnosti studia		
Nevyhovující obsah polytechnického vzdělávání na SŠ a VOŠ	Nedostatečná provázanost s praxí	Podpora kompetencí v oblasti STEM a STEAM v rámci formálního a neformálního vzdělávání, propojování disciplín	Strategie 2030+ RIS 3, KAP LK II.
	Složitost zavádění mezipředmětových vztahů		
Nedostatek absolventů technických oborů	Náročnost studia Demotivace v průběhu studia	Podporovat technické a polytechnické vzdělávání jako součást ŠVP i v mimoškolních aktivitách	DZ ČR 2019-2023, DZ LK 2020-2024
Nedostatečná kapacita a kvalita neformálního vzdělávání	Organizační problémy, nedostatečná motivace žáků	Podpora neformálního polytechnického vzdělávání	RIS 3, KAP LK II.
Pronikání tematiky udržitelného rozvoje i do dalších oblastí lidské činnosti	Potřeba ekologického chování a udržitelný rozvoj	Podpora integrace principů EVVO do výuky ve školách	S2030+, Koncepce EVVO
Spolupráce aktérů v území na realizaci polytechnického vzdělávání	Potřeba zapojování odborníků z praxe do přípravy vzdělávání	Podpora spolupráce a propojení aktérů na různých úrovních	S2030+, DZ ČR 2019-2023, KAP LK II. Koncepce EVVO
Zkušenostní a znalostní transfer, evaluace vlastních aktivit	Stanoveno Konceptí EVVO	Zvyšování kvality vzdělávacích aktivit prostřednictvím evaluace a propagace příkladů dobré praxe	Koncepce EVVO

Zdroj: vlastní

Vstupní analýza klíčového tématu Polytechnické vzdělávání

V rámci tvorby strategického dokumentu KAP LK III. byla vytvořena platforma Odborné a polytechnické vzdělávání. Na jednom ze vstupních setkání platforma vydefinovala silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby ke klíčovému tématu Polytechnické vzdělávání. Výstupy setkání se staly jedním ze vstupních zdrojů k návrhové části tohoto dokumentu.

Silné stránky

- + spolupráce ZŠ-SŠ a SŠ-VŠ v rámci projektových dnů (pozitivní dopad na profesní orientaci žáků)
- + zapojení odborníků z praxe – specializované tematicky zaměřené přednášky
- + iQLANDIA v území (zapojení v projektech, výukové programy, vybavení pro DVPP, osvěta)
- + sdílení příkladů dobré praxe, propojení s praxí
- + aplikace konkrétních poznatků
- + přizpůsobení hloubky učiva
- + slušná úroveň vybavení některých škol
- + nové formy výuky (mezipředmětové vazby, projektová výuka atd.)
- + spolupráce se sociálními partnery (ZŠ, TUL, kulturní a jiné veřejné instituce)
- + zapojení do projektů, síťování (přínos realizace aktivit projektů zjednodušeného vykazování)

Slabé stránky

- využívání nových nástrojů, nedostatek kvalitních pomůcek (finančně náročné)
- finanční náročnost obnovy a údržby vybavení a zajištění spotřebního materiálu
- náklady na dojíždění do lépe vybavených škol/center
- nezáměr o studium technických oborů (náročnost učiva)
- vysoký počet žáků ve třídě na ZŠ
- nedostatek uchazečů i absolventů technických oborů
- nedostatečná flexibilita odborníků vyučujících na VŠ (práce vs. výuka)
- nestrukturovaná práce s technickými talenty (např. oproti sportu) - nedostatečné příležitosti k rozvoji, nedostatečné zázemí
- DVPP – finanční náročnost specializovaných kurzů, nízká motivace pedagogů (přetížení)
- nedostatek kvalitních kariérových poradců na ZŠ

Příležitosti

- ↑ uplatnitelnost získaných kompetencí na trhu práce
- ↑ využití moderních komunikačních nástrojů i informovanosti rodičů ZŠ a MŠ (kampaň)
- ↑ fungující poměr teoretické a praktické výuky
- ↑ současné množství oborů vzdělávání
- ↑ vyhledávání a podpora přirozeného talentu každého jedince
- ↑ jednotné orientační osnovy na ZŠ (nastavení společného povinného základu)
- ↑ zkušenostní transfer mezi školami navzájem i mezi školami a praxí (zapojení dalších institucí do výuky – přednášky, návštěvy, exkurze)
- ↑ rozvoj přeshraniční spolupráce, výměnné pobyty, výměna zkušeností
- ↑ lepší informovanost o aktivitách v území na ZŠ, SŠ – podpora informační prostupnosti od vedení k jednotlivým oborovým vyučujícím
- ↑ systematická práce s talenty, podpora žáků školou, zřizovatelem i zaměstnavateli (stipendia)
- ↑ zapojení do projektů, využívání dotačních příležitostí na krajské, národní i evropské úrovni

Hrozby

- ↓ nedostatky ve vybavení škol, rychlé zastarávání
- ↓ rychlý technologický vývoj, zaostávání škol
- ↓ nedostatek kvalitních pedagogů, stárnutí pedagogických sborů
- ↓ špatná informovanost rodičů i studentů o možnostech uplatnění na trhu práce
- ↓ nedostatečná podpora propojení neformálního a formálního vzdělávání
- ↓ všeobecné rozšiřování RVP (nejen všeobecné složky)
- ↓ snižování úrovně znalostí/kompetencí studentů z důvodu úprav ŠVP (tlak na wellbeing)

- ↓ podfinancování škol v oblasti ICT (obnova vybavení, zálohování, upgrade, bezpečnost...)
- ↓ nedostatek zájmu (z důvodu náročnosti studia), úbytek studentů a absolventů technických oborů
- ↓ nedostatek podpory příhraničních regionů (pragocentrismus)
- ↓ obtížný přestup mezi školami (absence osnov pro jednotlivé ročníky)
- ↓ politika a legislativa

Podpora matematické gramotnosti

Matematická gramotnost spočívá převážně ve schopnosti používat početní dovednosti, porozumět různým typům matematického textu, používat či dotvářet matematický jazyk, získávat a třídit zkušenosti pomocí vlastní manipulativní a spekulativní (badatelské) činnosti, zobecňovat získané zkušenosti, odhalovat souvislosti, tvořit modely, vhodně argumentovat, analyzovat procesy, pojmy, vztahy a situace, kriticky myslet a v neposlední řadě pracovat s chybou. (26)

Rozvoj matematické gramotnosti se prolíná všemi předměty prostřednictvím mezipředmětových vazeb. Je nedílnou součástí konceptu STEM (viz. kapitola Polytechnické vzdělávání) a souvisí rovněž s rozvojem finanční gramotnosti. Rozvoj matematické gramotnosti probíhá na všech stupních vzdělávání, nejen v hodinách matematiky.

Zhodnocení uplatňování klíčového tématu Podpora matematické gramotnosti

Podpoře matematické gramotnosti se věnoval již projekt KAP LK v rámci platformy Rozvoj kompetencí (spolu s rozvojem cizích jazyků a rozvojem čtenářské gramotnosti). V rámci této platformy se uskutečnilo celkem 11 setkání, z nichž 4 byla věnována matematické (a finanční) gramotnosti.

Rozvoj matematické gramotnosti se promítá i do implementačního projektu NAKAP LK II, a to hned v několika podaktivitách. Metodické centrum pro podporu matematické gramotnosti se schází 4krát ročně a je určeno pedagogům ZŠ i SŠ. Science centrum iQLANDIA, o.p.s. z projektu financovala novou matematickou expozici, v níž probíhá realizace 2 matematických vzdělávacích programů. Tyto programy jsou zaměřeny na problematická místa v učivu a zprostředkovávají žákům učivo novým, zábavným a praktickým způsobem. V průběhu projektu je v iQLANDIA plánováno 140 návštěv ZŠ a SOU po 50 žácích.

K rozvoji matematické gramotnosti na školách bylo možné využít také projekty zjednodušeného vykazování z OP VVV Výzvy č. 02_18_065 Šablony pro SŠ a VOŠ II, které SŠ, VOŠ a DM realizovaly v letech 2019–2022. Následující tabulka Šablony pro SŠ a VOŠ nejčastěji využívané k podpoře klíčového tématu v území obsahuje nejčastěji volené šablony k podpoře matematické gramotnosti.

Tabulka 45 Šablony pro SŠ a VOŠ nejčastěji využívané k podpoře klíčového tématu v území

Šablona	Počet SŠ (ze 48)	Počet VOŠ (ze 6)	Počet DM (ze 16)
Vzdělávání pedagogických pracovníků SŠ – DVPP v rozsahu 8 hodin b) matematická gramotnost	17	0	0
Doučování žáků SŠ ohrožených školním neúspěchem	32	X	4
Klub pro žáky SŠ b) klub zábavné logiky a deskových her	5	X	8
Klub pro žáky SŠ d) badatelský klub	6	X	2

Zdroj: NPI

OP VVV Výzva č. 02_18_063 Šablony II – mimo hlavní město Praha, která byla určena pro MŠ, ZŠ, SVC/DDM, také umožňovala rozvoj matematické gramotnosti na školách prostřednictvím projektů zjednodušeného vykazování. Šablony se zaměřením na polytechnické vzdělávání umožňovaly na školách v regionu např. vzdělávání pedagogů, volnočasové aktivity či nákup ICT.

V Libereckém kraji pod NPI fungují metodické kabinety projektu Systém podpory profesního rozvoje učitelů a ředitelů SYPO, které se setkávají již od roku 2019 a v území se etablovaly. Metodický kabinet Matematika a didaktika matematiky umožňuje setkávání učitelů, sdílení příkladů inspirativní praxe, zkušenostní transfer a kolegiální podporu při zavádění inovací do výuky polytechnických předmětů. Koncept metodických kabinetů SYPO také staví na možnosti přenosu zkušeností a potřeb z oblastní na krajskou i národní úroveň.

Do konce listopadu 2021 byl v realizaci také projekt NPI Podpora budování kapacit pro rozvoj základních pre/gramotnosti v předškolním a základním vzdělávání – podpora práce učitelů (PPUČ), který se intenzivně zabýval rozvoje matematické gramotnosti na školách prostřednictvím tvorby materiálů do výuky, odborných panelů a DVPP. Z Libereckého kraje se zapojila pouze 1 ZŠ, osvětové aktivity však byly otevřeny široké veřejnosti a výstupy projektu jsou volně dostupné všem zájemcům na [webu projektu](#).

Liberecký kraj pravidelně uděluje záštitu krajským kolům [matematické olympiády](#). Ve školním roce 2022/2023 se koná již 72. ročník matematické olympiády v ČR. V Libereckém kraji okresní a krajská kola dlouhodobě organizuje DDM Větrník v Liberci, komise tvoří tradičně např. pedagogové nebo zástupci TUL. Paralelně s matematickou olympiádou se Liberecký kraj podílí také na organizaci mezinárodně koordinované soutěže [Matematický klokan](#).

Technická univerzita v Liberci, Fakulta přírodovědně humanitní a pedagogická, Katedra matematiky a didaktiky matematiky pravidelně pořádá didaktické semináře pro učitele, některé také v hybridním nebo online formátu. TUL zprostředkovává do území také populární seriál seminářů MFF UK Matematické problémy nematematiků.

Rozvojem matematické gramotnosti pro oblast ZŠ a MŠ se zabývaly také projekty místního akčního plánování. Každá MAP vede pracovní skupinu na podporu matematické gramotnosti, která je určena k setkávání zástupců realizačního týmu a učitelů matematiky z území a kde jsou plánovány aktivity MAP vhodné pro podporu matematické gramotnosti a náplň center kolegiální podpory z MAP (jsou-li zřízena). Některé MAP zařadily do svých aktivit i matematické kroužky pro děti ZŠ. Více informací o místním akčním plánování najdete v kapitole Analýza potřeb v území – obecné charakteristiky.

Podpora matematické gramotnosti ve strategických dokumentech

Seznam strategických dokumentů, které byly jedním z východisek KAP LK III. najdete v samostatné kapitole Relevantní strategické dokumenty. Z každého ze strategických dokumentů byly vybrány konkrétní cíle související s klíčovým tématem Podpora matematické gramotnosti a byly doplněny o problém, který by měly řešit, a jeho příčinu. Tento koncept vychází z metodických pokynů ke tvorbě *Analýzy potřeb v území* (z projektu P-AP). Opatření bývají ve strategických dokumentech transparentně nastaveny, problémy a příčiny byly často doplněny na základě analytických textů či logickou úvahou.

Tabulka 46 Podpora matematické gramotnosti ve strategických dokumentech

Problém/oblast rozvoje	Příčina	Opatření	Zdroj
Nedostatečné kompetence žáků v oblasti matematické gramotnosti	Vliv prostředí Vliv uspořádání učiva Izolovanost poznatků	Podpora rozvoje matematické gramotnosti na všech stupních vzdělávání	S2030+, DZ ČR 2019-2023
Nedostatečná motivace žáků k rozvoji matematické gramotnosti	Nedostatečné propojení s praxí, neatraktivnost	Podpora motivace žáků k rozvoji matematické gramotnosti	S2030+, KAP LK II.
Nedostatečné kompetence pedagogů k rozvoji matematické gramotnosti	Příliš teoretická výuka	Podpora DVPP k rozvoji matematické gramotnosti	KAP LK II.
Nedostatek pedagogů s aprobací matematika	Náročnost studia	Motivace uchazečů ke studiu učitelství matematiky	KAP LK II.
Nedostatečná podpora financování vybavení	Finanční náročnost pomůcek a nástrojů	Podpora modernizace vybavení na podporu matematické gramotnosti	KAP LK II.

Zdroj: vlastní

Vstupní analýza stavu klíčového tématu Podpora matematické gramotnosti

V rámci tvorby strategického dokumentu KAP LK III. byla vytvořena platforma Odborné a polytechnické vzdělávání. Na jednom ze vstupních setkání platforma vydefinovala silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby ke klíčovému tématu Podpora matematické gramotnosti. Výstupy setkání se staly jedním ze vstupních zdrojů k návrhové části tohoto dokumentu.

Silné stránky

- + vybavení a výukové programy iQLANDIA vhodné i pro SOU
- + dělení hodin matematiky
- + individualizace výuky, prostor pro nové metody
- + přizpůsobení hloubky učiva
- + sdílení příkladů dobré praxe, propojení s praxí (názorné pomůcky, aplikace poznatků v běžných situacích)
- + slušná úroveň vybavení škol
- + aktivity MAP
- + možnost financovat aktivity k rozvoji MG z projektů

Slabé stránky

- nedostatek financí na nákup kvalitních pomůcek
- nedostatek kvalitních učitelů matematiky (s praxí i absolventů)
- nedostatečné výstupy z matematiky na ZŠ (chybí provázanost, neodpovídají požadavkům SŠ)
- převládající frontální výuka na ZŠ, nedostatečné propojení matematiky s praxí
- vysoký počet žáků ve třídě na ZŠ
- prohlubování nezájmu nechuti ke studiu matematiky
- nutnost sjednotit "myšlení žáků" v oblasti matematické gramotnosti při nástupu do SŠ
- časová náročnost systematického rozvoje matematické gramotnosti v ostatních předmětech

Příležitosti

- ↑ proměna rozvoje matematické gramotnosti – přiblížení praktickému životu, sdílení dobré praxe, zkušenostní transfer
- ↑ popularizace rozvoje matematické gramotnosti již od MŠ
- ↑ využití digitálních technologií na podporu matematické gramotnosti pro rodiče MŠ a ZŠ
- ↑ využití RVP ZV pro stanovení společného povinného základu (sjednocení výstupní úrovně)
- ↑ srovnávací testy výstupní úrovně ZŠ, např. pro přijímací řízení
- ↑ snižování počtu žáků ve třídách
- ↑ rozvoj přeshraniční spolupráce, výměnné pobyty, výměna zkušeností se zahraničím
- ↑ využití dalších osob pro školství – zavedení netradičních metod do výuky (spolupráce s externími odborníky z institucí formou např. návštěv, přednášek atd.)
- ↑ rozvoj didaktických kompetencí pedagogů matematiky
- ↑ STEM, rozvoj mezipředmětových vazeb

Hrozby

- ↓ dopad nedostatečné matematické gramotnosti na finanční gramotnost
- ↓ zastarávání a nedostatky ve vybavení škol
- ↓ nezájem škol i neformálních vzdělavatelů o další rozvoj matematické gramotnosti
- ↓ snižování úrovně znalostí a kompetencí studentů z důvodu úprav ŠVP (tlak na wellbeing)
- ↓ nedostatek kvalitních (i aprobovaných) učitelů matematiky na všech stupních škol
- ↓ nedostatek zájmu o technické obory z důvodu nezájmu učiva matematiky

Analýza potřeb škol

V roce 2021 provedl NPI v rámci projektu P-AP III. vlnu dotazníkového šetření na školách a výsledné analýzy byly poskytnuty krajům k dispozici i k dalšímu zpracování. Z tohoto dotazníkového šetření vychází také Analýza potřeb na školách v Libereckém kraji – NPI, která je přílohou č. 1a tohoto dokumentu. Obsahuje i zhodnocení povinných témat, a to konkrétně v Grafu 4: Prioritizace povinných oblastí pro Krajský akční plán v Libereckém kraji a Grafu 10: Důležitost nepovinných oblastí v Libereckém kraji.

V roce 2022 bylo provedeno doplňkové dotazníkové šetření na školách, realizované pro MŠMT výzkumným konsorciem STEM a PAQ Research přes program BETA2 Technologické agentury. Zaměřovalo se na tři klíčové oblasti vzdělávání: Komplexní rozvoj každého žáka, Podpora pedagogických, didaktických a manažerských dovedností pracovníků ve vzdělávání a Neformální vzdělávání a školská poradenská zařízení. Z dodaných dat byla pro KAP LK III. vytvořena analýza potřeb škol, která je přílohou č. 1b tohoto dokumentu.

Závěry z Analýzy potřeb v území a Analýzy potřeb škol jsou reflektovány v identifikovaných cílech a opatřeních, zahrnutých v Krajském akčním plánu rozvoje vzdělávání.

Prioritizace

Na prioritizaci potřeb území Libereckého kraje se podílely odborné minitymy, Pracovní skupina Vzdělávání Regionální stálé konference Libereckého kraje (PS Vzdělávání) a ředitelé SŠ a VOŠ v kraji. Součástí KAP LK III. je příloha č. 5 Souhrnný rámec pro investice do infrastruktury středních a vyšších odborných škol a příloha č. 6 Souhrnný rámec pro investice do infrastruktury školských poradenských zařízení a vzdělávání ve školách a třídách zřízených dle §16, odst. 9 školského zákona. Podrobnější informace k oběma rámcům jsou uvedeny v [Regionálním akčním plánu Libereckého kraje 2020 střední školství a speciální školství 2020+](#).

Hodnocení jednotlivých cílů KAP LK III. proběhlo prostřednictvím dotazníkového šetření u odborných minitymů a PS Vzdělávání (dále jen „kraje“) a prostřednictvím hodnocení klíčových témat řediteli SŠ a VOŠ v Libereckém kraji (dále jen „školy“). Metodika tvorby prioritizace potřeb/cílů KAP LK III. je blíže popsána v kapitole Prioritizace potřeb. Prioritizace za „školy“ byla prováděna na úrovni klíčových témat, nikoliv cílů. Jakmile bylo klíčové téma vyhodnoceno jako více důležité, získaly všechny cíle klíčového tématu 2 body. V případě méně důležitého tématu získaly všechny jeho cíle 1 bod.

V následujících tabulkách jsou uvedena klíčová témata, jejich cíle, hodnocení za „kraj“, „školy“ a výsledné zařazení do skupin A, B, C. Cíle skupiny A mají pro Liberecký kraj nejvyšší důležitost, cíle B střední důležitost a cíle C nejnižší důležitost. Je ovšem důležité zmínit, že při definování cílů KAP LK III. byl důraz kladen na výběr těch nejzásadnějších cílů pro území Libereckého kraje. Tomu odpovídá i rozdělení do prioritních skupin. Ze 36 cílů je 21 ve skupině A, 13 ve skupině B a pouze 2 ve skupině C. Cíle ve skupině C nemají nejnižší prioritu v Libereckém kraji, mají pouze nejnižší prioritu ze zásadních cílů Libereckého kraje.

Do skupiny C byl na základě metodického listu č. 3, vytvořeného v rámci projektu Metodická podpora akčního plánování, zařazen cíl Zkvalitnit pracovní prostředí pro individuální i společnou přípravu pedagogických a vedoucích pracovníků, protože nemá přímou oporu ve strategických dokumentech na národní úrovni.

Kariérové poradenství

Tabulka 47 Kariérové poradenství – prioritizace cílů

Cíl	Kraj	Školy	Priorita
Podpořit kariérové poradenství na školách	2	1	B
Předcházet předčasným odchodům ze vzdělávání	2	1	B
Podpořit provázanost vzdělávání a trhu práce	2	1	B
Zefektivnit kurz pro získání základního vzdělání	1	1	C

Zdroj: vlastní

Rozvoj podnikavosti, iniciativy a kreativity

Tabulka 48 Rozvoj podnikavosti, iniciativy a kreativity – prioritizace cílů

Cíl	Kraj	Školy	Priorita
Podpořit žákovskou iniciativu	2	2	A
Podpořit spolupráci škol a firem	2	2	A
Podpořit rozvoj pedagogů v oblasti podnikavosti	2	2	A
Podpořit školy k mezinárodní spolupráci	2	2	A
Podpořit zapojování škol do dalších projektů a soutěží	2	2	A

Zdroj: vlastní

Podpora čtenářské gramotnosti

Tabulka 49 Podpora čtenářské gramotnosti – prioritizace cílů

Cíl	Kraj	Školy	Priorita
Podpořit kritické myšlení žáka	2	1	B
Podpořit odborné části vzdělávání pedagoga	2	1	B
Podpořit motivaci žáka k rozvoji čtenářské gramotnosti	2	1	B
Podpořit zapojení odborníků a etablovaných organizací do vzdělávání	2	1	B

Zdroj: vlastní

Rozvoj potenciálu každého žáka

Tabulka 50 Rozvoj potenciálu každého žáka – prioritizace cílů

Cíl	Kraj	Školy	Priorita
Podpořit žáky se speciálními vzdělávacími potřebami	2	2	A
Zvýšit počet podpůrných pozic na SŠ	2	2	A
Podpořit využívání metod k rozvoji potenciálu každého žáka	2	2	A
Zlepšit klima škol	2	2	A
Podpořit spolupráci s rodiči	1	2	B

Zdroj: vlastní

Podpora odborného vzdělávání a spolupráce škol se zaměstnavateli

Tabulka 51 Podpora odborného vzdělávání a spolupráce škol se zaměstnavateli – prioritizace cílů

Cíl	Kraj	Školy	Priorita
Využít evropské fondy pro investice do škol	2	2	A
Podpořit vzdělávání pedagogických pracovníků	2	2	A
Motivovat žáky k výběru a ke studiu technických oborů	2	2	A
Přiblížit obsah odborného vzdělávání potřebám trhu práce a NSK	2	2	A

Zdroj: vlastní

Podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání

Tabulka 52 Podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání – prioritizace cílů

Cíl	Kraj	Školy	Priorita
Podpořit ředitele škol k rozvoji role pedagogického lídra	2	2	A
Podpořit pedagogy k dalšímu vzdělávání	2	2	A
Podpořit rozvoj dovedností vedoucích i pedagogických pracovníků v komunikaci s rodiči žáka	2	2	A
Podpořit zapojení odborníků a etablovaných organizací do vzdělávání	2	2	A
Podpořit informovanost pedagogů o nabídce aktivit pro pedagogy i žáky v území	1	2	B
Zkvalitnit pracovní prostředí pro individuální i společnou přípravu pedagogických a vedoucích pracovníků	1	2	C ⁴

Zdroj: vlastní

⁴ Cíl zařazen do skupiny C na základě metodického listu č. 03, vytvořeného v rámci projektu Metodická podpora akčního plánování, protože nemá přímou oporu ve strategických dokumentech na národní úrovni.

Polytechnické vzdělávání

Tabulka 53 Polytechnické vzdělávání – prioritizace cílů

Cíl	Kraj	Školy	Priorita
Využít evropské fondy pro investice do škol	2	1	B
Podpořit mezipředmětové vazby	2	1	B
Podpořit vzdělávání pedagogů	2	1	B
Zvýšit motivaci žáků k výběru a ke studiu technických oborů	2	1	B

Zdroj: vlastní

Podpora matematické gramotnosti

Tabulka 54 Podpora matematické gramotnosti – prioritizace cílů

Cíl	Kraj	Školy	Priorita
Podpořit vybavení škol	2	2	A
Zvýšit využívání matematických znalostí v životě a v praxi	2	2	A
Podpořit odborné části vzdělávání pedagoga	2	2	A
Podpořit matematickou gramotnost v neformálním vzdělávání	2	2	A

Zdroj: vlastní

Krajský akční plán rozvoje vzdělávání

KAP LK III. se primárně soustředí na rozvoj vzdělávání v osmi klíčových tématech:

- Kariérové poradenství,
- Rozvoj podnikavosti, iniciativy a kreativity,
- Podpora čtenářské gramotnosti,
- Rozvoj potenciálu každého žáka,
- Podpora odborného vzdělávání a spolupráce škol se zaměstnavateli,
- Podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání,
- Polytechnické vzdělávání,
- Podpora matematické gramotnosti,

přičemž každé klíčové téma je realizováno prostřednictvím průřezových témat. Každé průřezové téma je využito aspoň v jednom cíli klíčového tématu.

Průřezová témata:

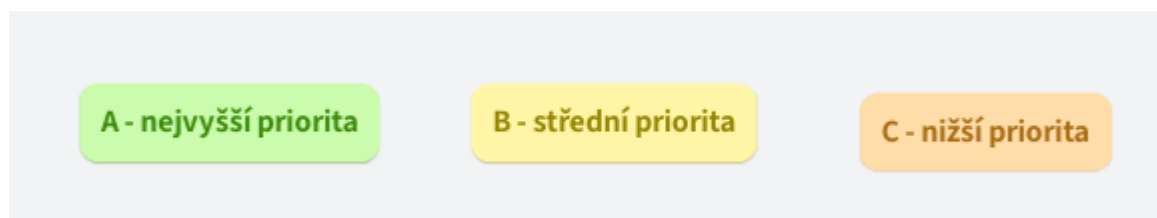
1. Proměna obsahu a způsobu vzdělávání
2. Podpora učitelů, ředitelů a dalších pracovníků ve vzdělávání
3. Digitální kompetence
4. Snižování nerovností v přístupu ke vzdělávání
5. Spolupráce ZŠ – SŠ a SŠ – VŠ a součinnosti a spolupráce škol v území

V každém tématu byly identifikovány cíle rozvoje, které byly následně rozřazeny dle důležitosti do třech kategorií. Zároveň byla u každého cíle definována minimálně jedna činnost, která povede k jeho naplnění. Z důvodu možnosti evaluace bylo u každé činnosti identifikováno kritérium naplnění, které se řídí principy metody SMART.

Celý Krajský akční plán rozvoje vzdělávání je k nahlédnutí v [interaktivní verzi KAP LK III.](#)

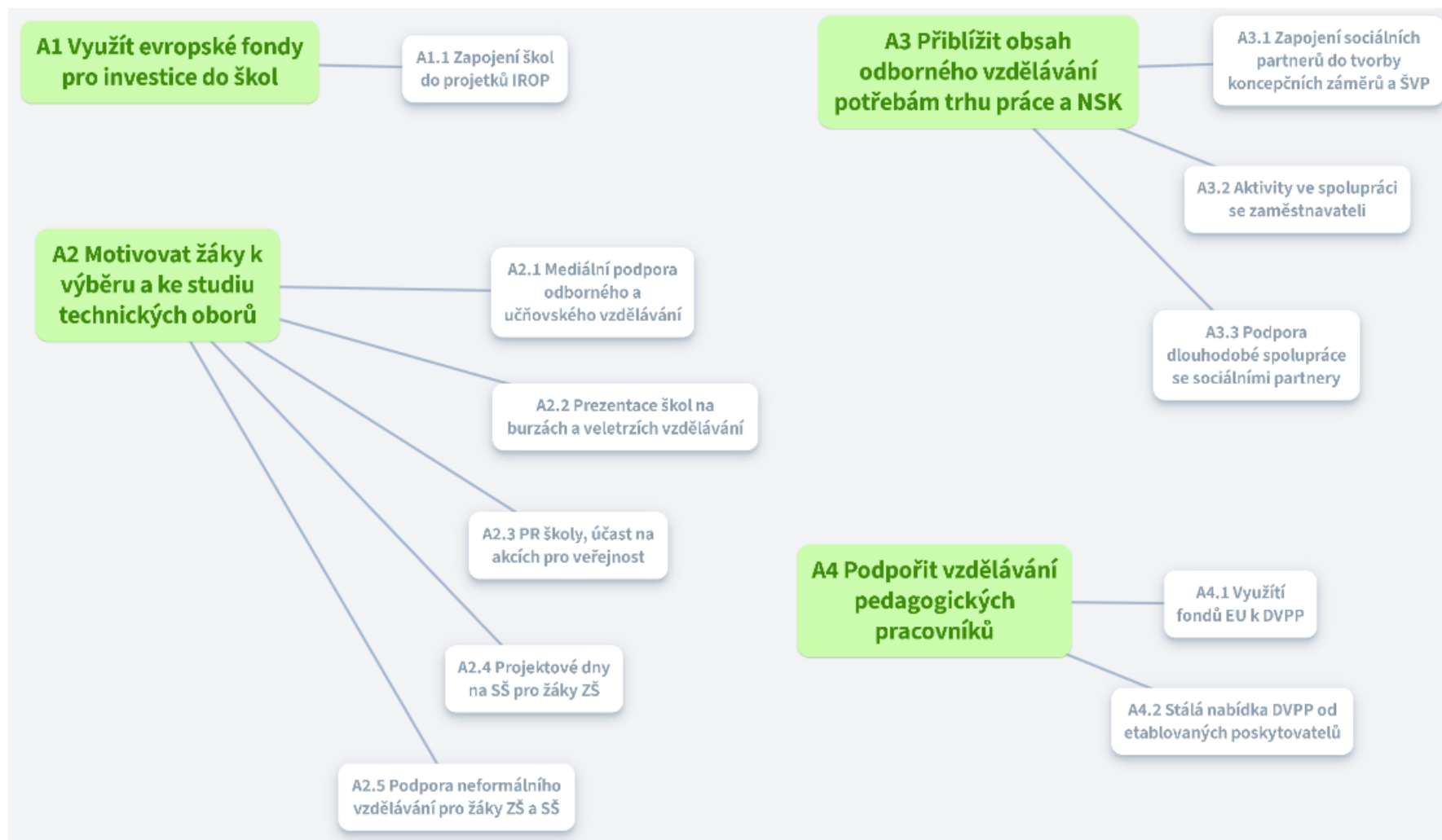
Následuje finální souhrn cílů KAP LK III. a souvisejících činností pro všechna klíčová témata. Bližší informace k jednotlivým cílům jsou uvedeny v Ročních akčních plánech, v přílohách č. 2, 3, 4.

Obrázek 4 Barevná škála prioritních skupin cílů

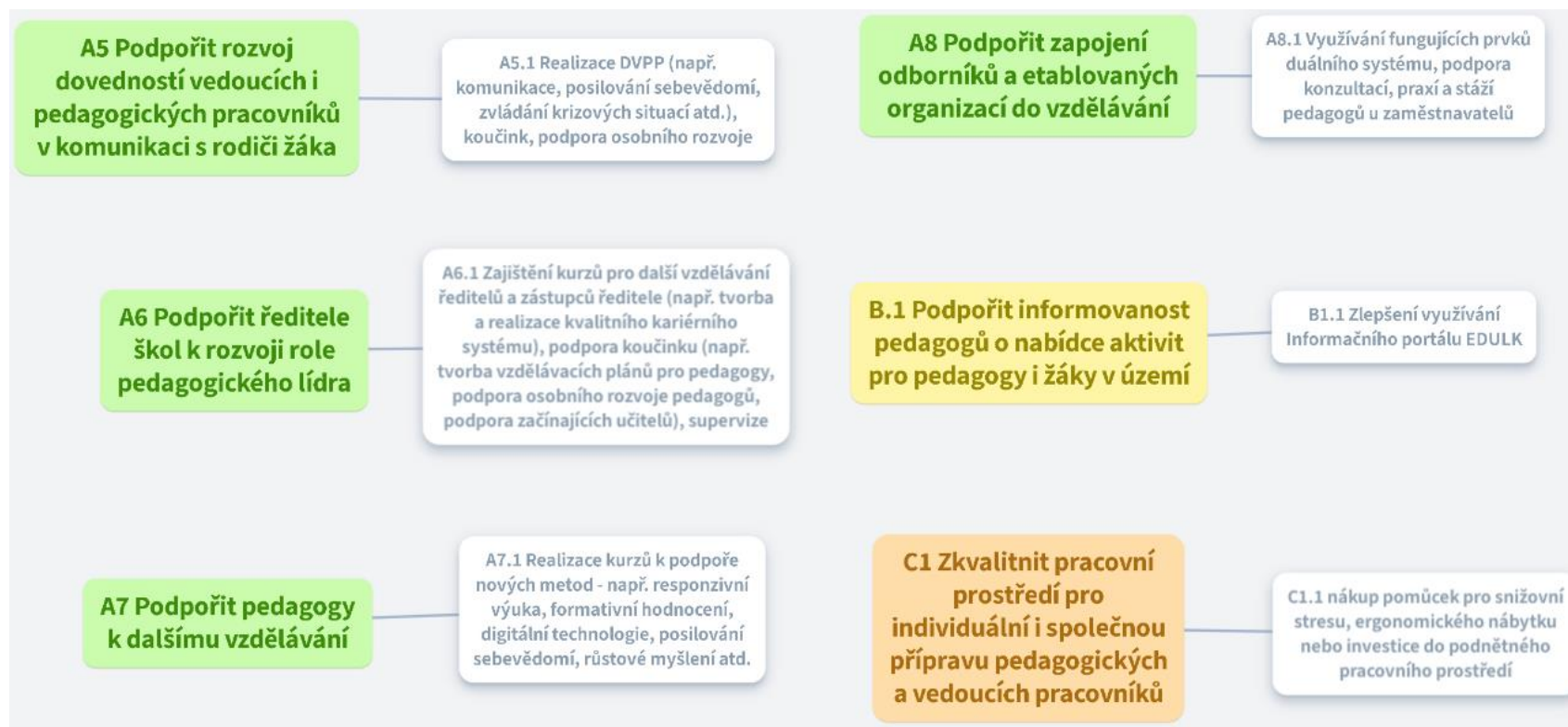
Zdroj: vlastní

Obrázek 5 Podpora odborného vzdělávání a spolupráce škol se zaměstnavateli

Zdroj: vlastní

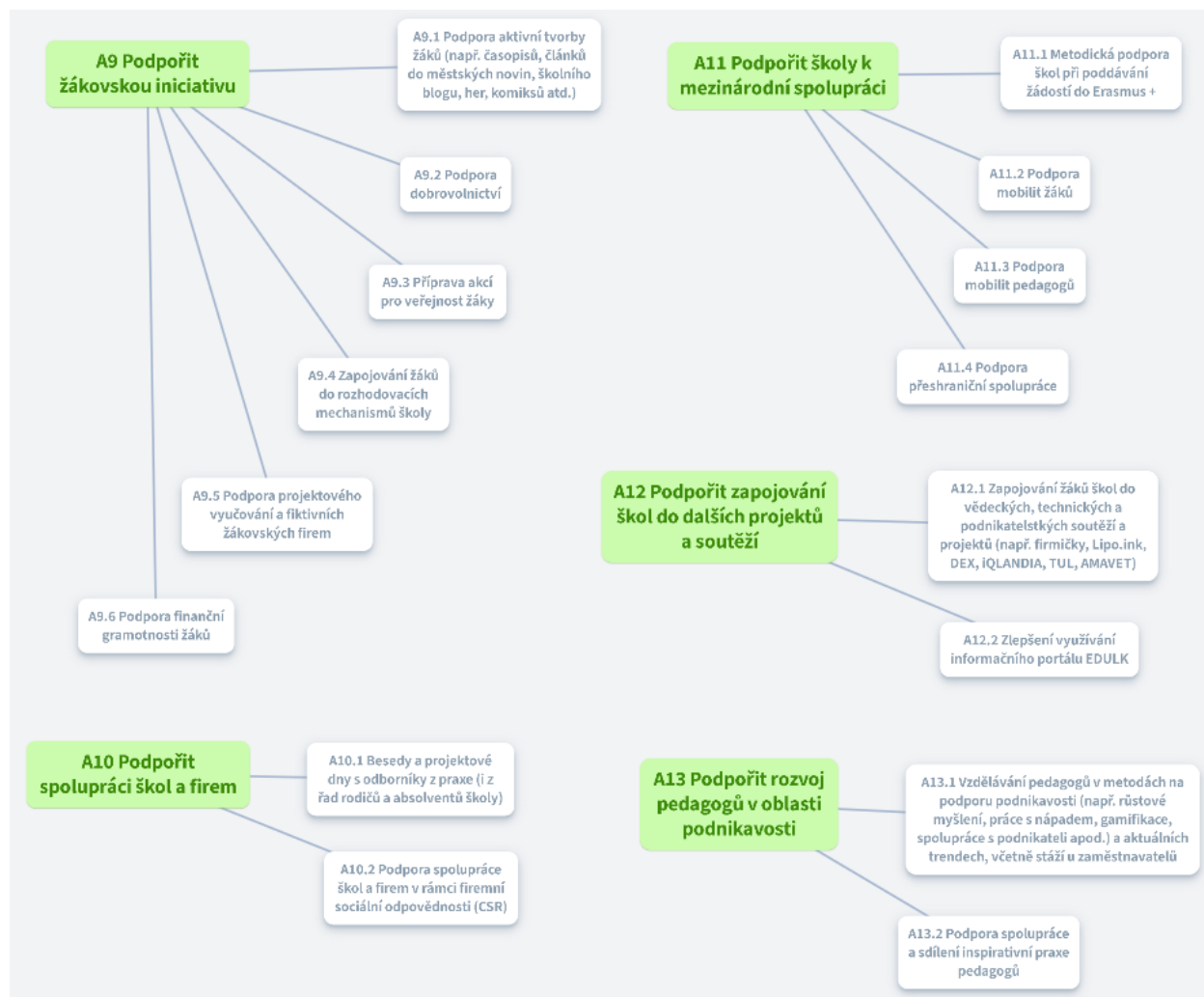
Obrázek 6 *Podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání*

Zdroj: vlastní

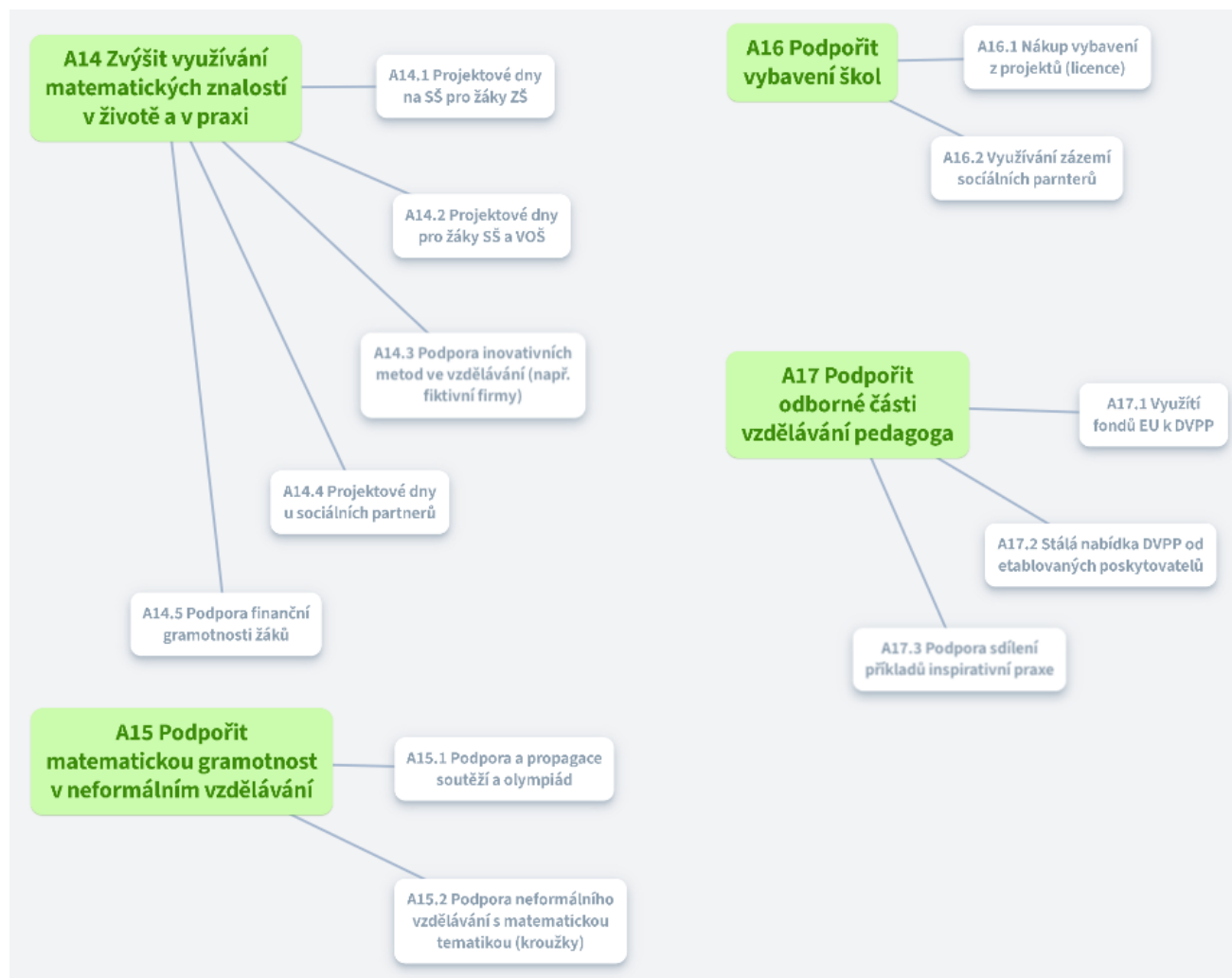
Obrázek 7 Rozvoj podnikavosti, iniciativy a kreativity

Zdroj: vlastní

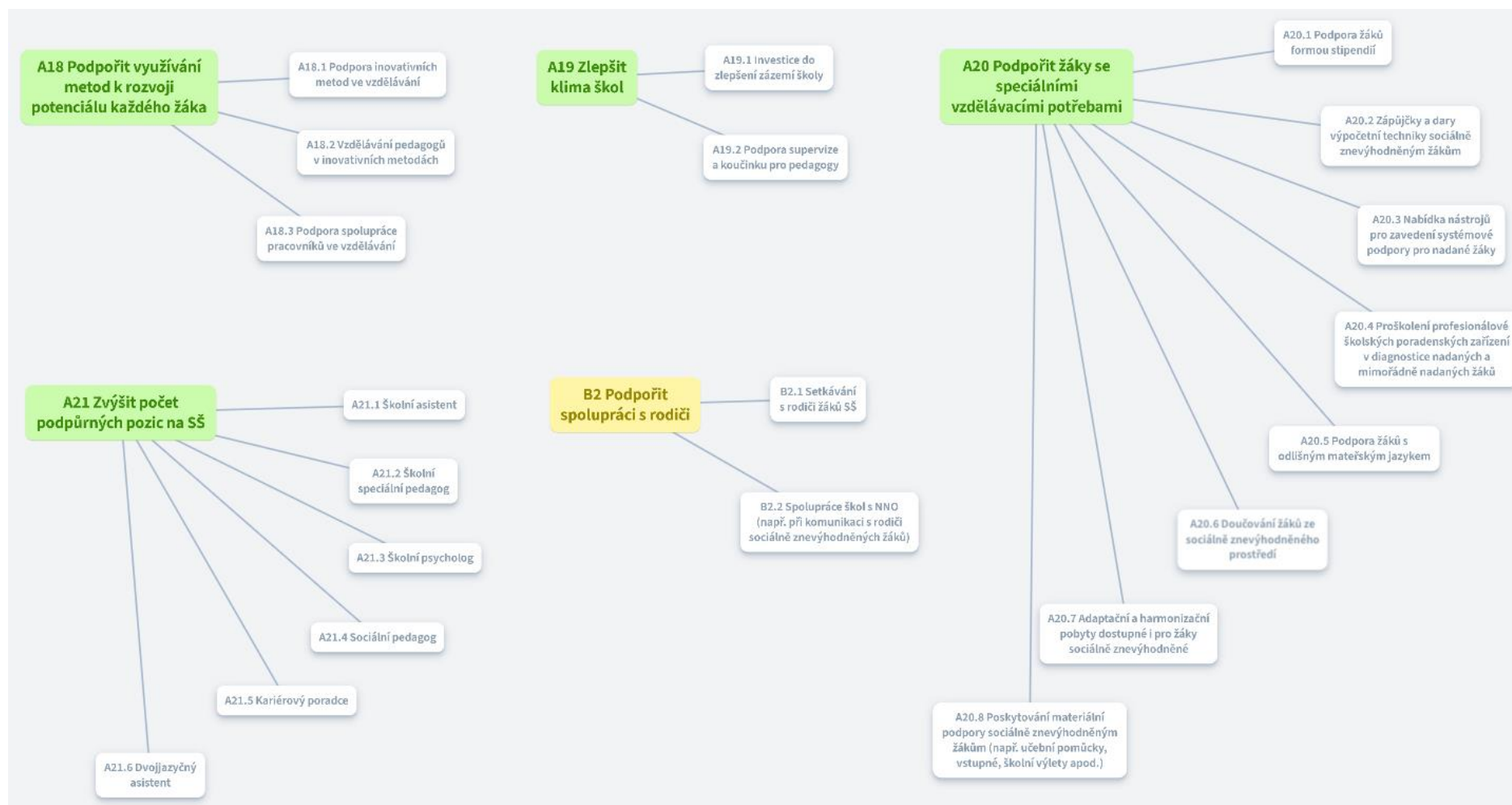
Obrázek 8 Podpora matematické gramotnosti

Zdroj: vlastní

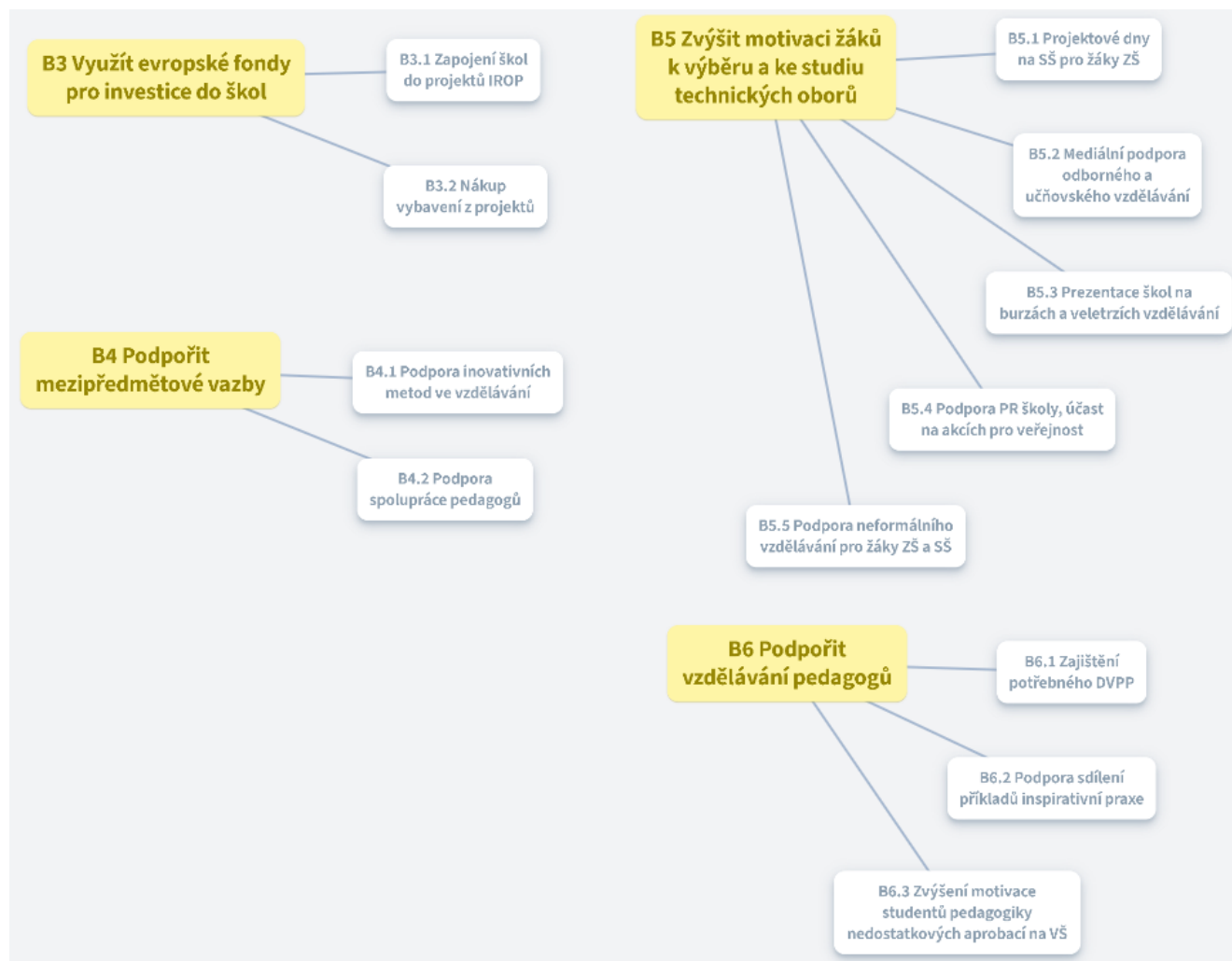
Obrázek 9 Rozvoj potenciálu každého žáka

Zdroj: vlastní

Obrázek 10 Polytechnické vzdělávání

Zdroj: vlastní

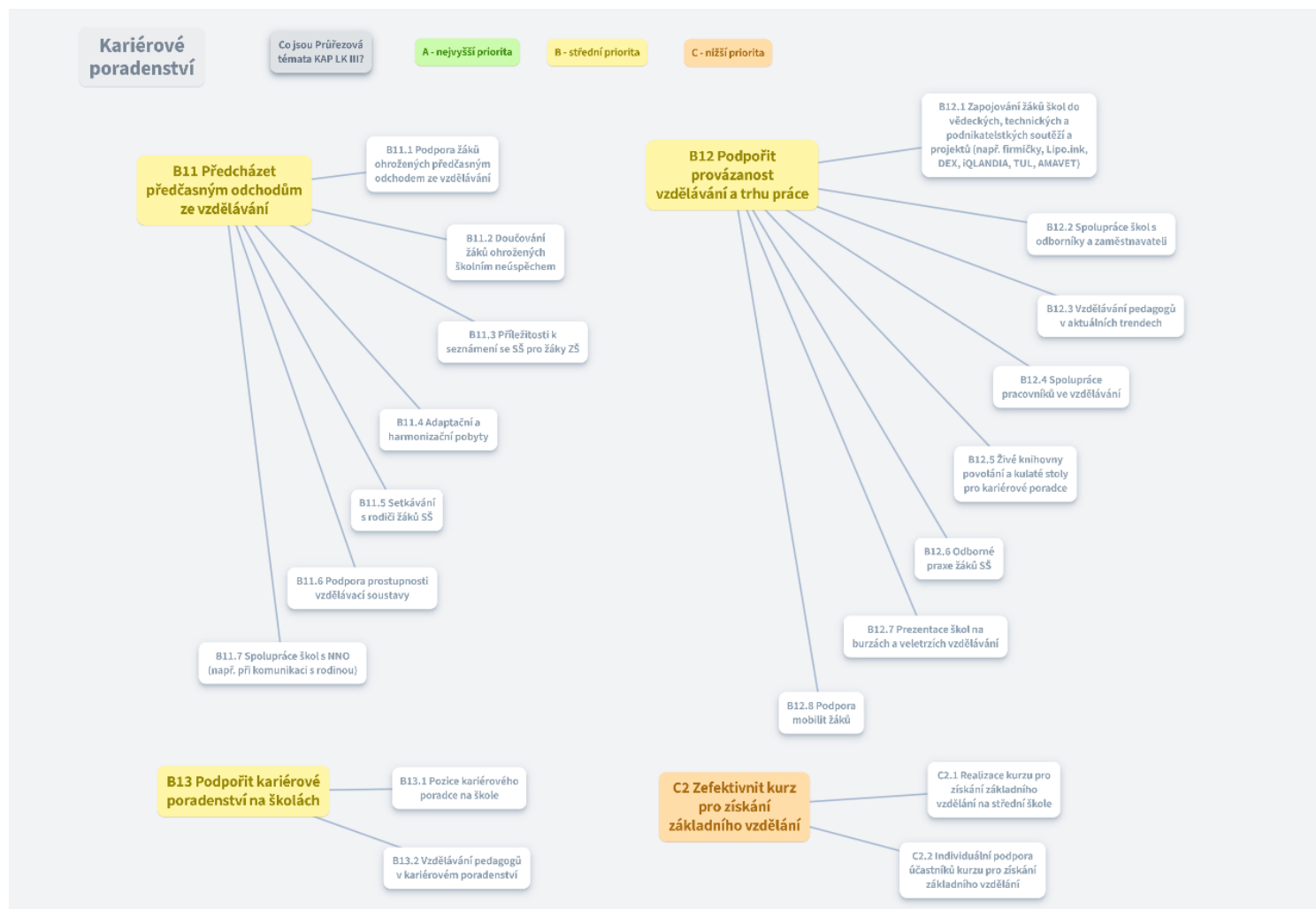
Obrázek 11 Podpora čtenářské gramotnosti

Zdroj: vlastní

Obrázek 12 Kariérové poradenství

Zdroj: vlastní

Roční akční plány

Roční akční plány na jednotlivé roky vedou k naplňování cílů KAP LK III. a jsou jeho přílohami č. 2, 3, 4. V ročních akčních plánech je zahrnuto všech 36 cílů, identifikovaných při tvorbě KAP LK III. U každého cíle je uvedena činnost či činnosti, průřezová témata, předpokládané zdroje financování a kritéria splnění cíle.

Průřezová témata jsou pro přehlednost v ročních akčních plánech označována následujícími čísly:

1. proměna obsahu a způsobu vzdělávání,
2. podpora učitelů, ředitelů a dalších pracovníků ve vzdělávání,
3. digitální kompetence,
4. snižování nerovností v přístupu ke vzdělávání,
5. spolupráce ZŠ – SŠ a SŠ – VŠ a součinnost a spolupráce škol v území.

Naplňování některých z cílů probíhá kumulativně po dobu 3 let a u některých jsou stanovená kritéria naplnění pro jednotlivé roky. Roční akční plány budou každý rok evaluovány a aktualizovány s ohledem na stav plnění jednotlivých cílů a činností.

Seznam zdrojů

1. Charakteristika kraje | ČŠÚ v Liberci. *Český statistický úřad*. [Online] 4. 5 2022. [Citace: 23. 9 2022.] https://www.czso.cz/csu/xl/charakteristika_kraje.
2. Krajská správa Českého statistického úřadu v Liberci. Statistická ročenka Libereckého kraje - 2021. *Český statistický úřad*. [Online] 20. 12 2021. [Citace: 22. 10 2022.] <https://www.czso.cz/csu/czso/statisticka-rocenka-libereckeho-kraje-2021.978-80-250-3107-0>.
3. Lukáš Chmel, Ivana Pecháčková, Zuzana Šiftová. Strategie rozvoje Libereckého kraje 2021-2027. *Liberecký kraj*. [Online] 2020. [Citace: 31. 10 2022.] <https://regionalni-rozvoj.kraj-lbc.cz/page1874/rozvojove-dokumenty-strategie-rozvoje-lk-a-program-rozvoje-lk/strategie-rozvoje-libereckeho-kraje-2021/dokument>.
4. Krajská příloha Národní výzkumné a inovační strategie pro inteligentní specializaci České republiky pro území Libereckého kraje. *Liberecký kraj*. [Online] [Citace: 31. 10 2022.] <https://regionalni-rozvoj.kraj-lbc.cz/getFile/case:show/id:1079873/2020-07-20%2014:32:08.000000>.
5. Krajská pobočka úřadu práce ČR v Liberci. Zpráva o situaci na krajském trhu práce Realizace aktivní politiky zaměstnanosti v roce 2021 a strategie pro rok 2022. *Statistiky*. [Online] 2022. [Citace: 23. 10 2022.] <https://www.uradprace.cz/web/cz/statistiky-lbk>.
6. Odbor školství, mládeže, tělovýchovy a sportu Krajského úřadu Libereckého kraje. Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Libereckém kraji za školní rok 2020-2021. *Informační a vzdělávací portál Libereckého kraje | EDU LK*. [Online] 2022. [Citace: 04. 11 2022.] <https://edulk.cz/management-skol/strategicke-a-koncepcni-dokumenty/vyrocní-zprava-o-stavu-a-rozvoji-vzdelavaci-soustavy-v-libereckem-kraji-za-skolni-rok-2020-2021-n468176.htm>.
7. Národní pedagogický institut České republiky. Nově přijatí žáci a absolventi_LBK_2021. *Informační systém o uplatnění absolventů škol na trhu práce*. [Online] 2022. [Citace: 4. 11 2022.] <https://www.infoabsolvent.cz/Temata/ClanekAbsolventi/2-0-95/Nove-prijati-zaci-a-absolventi-LBK-2021/4003>.
8. Ing. Martina Hausdorfová, RNDr. Petr Pokorný, Mgr. Eva Růtová. *Pojetí tematické oblasti v projektu P-KAP Rozvoj kariérového poradenství včetně prevence předčasných odchodů ze vzdělávání*. místo neznámé : Národní pedagogický institut České republiky, 2021. 978-80-7578-068-3.
9. EDUin. Analýza obecná detail. *Audit vzdělávacího systému 2021*. [Online] [Citace: 2. 11 2022.] https://audit.eduin.cz/2021/analyza-obecna-detail/?analyza_id=3057.
10. Ing. Martina Hausdorfová, Ing. Kateřina Lichtenberková, Mgr. Eva Růtová. *Pojetí tematické oblasti v projektu P-KAP Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativě*. místo neznámé : Národní pedagogický institut České republiky, 2021. 978-80-7578-070-6.
11. Mgr. Veronika Fiedlerová, Mgr. Květa Popjuková, Mgr. Eva Růtová. *Pojetí tematické oblasti v projektu P-KAP Čtenářská a matematická gramotnost*. místo neznámé : Národní pedagogický institut České republiky, 2021. stránky 9-10, 24-25. 978-80-7578-066-9.
12. O šetření PISA. *Česká školní inspekce*. [Online] [Citace: 2. 11 2022.] <https://www.csicr.cz/cz/Mezinarodni-setreni/PISA/O-setreni-PISA>.

13. O šetření PIRLS. *Česká školní inspekce*. [Online] [Citace: 2. 11 2022.] <https://csicr.cz/cz/Mezinarodni-setreni/PIRLS/O-setreni-PIRLS>.
14. Mgr. et Bc. Michaela Foglová, Mgr. Jan Matouš-Malbohan, Mgr. Martin Poboři, Mgr. Eva Růtová. *Pojetí tematické oblasti v projektu P-KAP Podpora inkluze*. místo neznámé : Národní pedagogický institut České republiky, 2021. 978-80-7578-067-6.
15. Ministerstvo školství, mládeže, tělovýchovy a sportu. Krajské akční plány rozvoj vzdělávání (KAP) Postupy KAP III. *Operační program Výzkum, vývoj, vzdělávání*. [Online] 2021. [Citace: 4. 11 2022.] <https://opvvv.msmt.cz/download/file5643.pdf>.
16. Národní pedagogický institut České republiky. D_PA-P - Klíčové téma - Rozvoj potenciálu každého žáka. *Jednotný model strategického plánování - Metodiky NPI a informační materiály*. [Online] 2022. [Citace: 4. 11 2022.] https://nidv.sharepoint.com/sites/D_PA-P716/Sdilen%20dokumenty/Forms/AllItems.aspx?id=%2Fsites%2FD%5FP%2DAP716%2FSdilen%20dokumenty%2FMethodici%20a%20analytici%2FOnline%20pr%C5%AFvodce%20jednotn%C3%BDm%20modelem%20FINAL%2FMethodiky%20a%20informa%C4%8Dn%C3.
17. Mgr. Martina Kaňáková, Ing. Jitka Pohanková, JUDr. et Mgr. Petr Jansa, Mgr. Eva Růtová. *Pojetí tematické oblasti v projektu P-KAP Odborné vzdělávání a spolupráce škol se zaměstnavateli*. místo neznámé : Národní pedagogický institut České republiky, 2021.
18. *Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky 2019–2023*. Praha : Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2019. str. 46.
19. Národní pedagogický institut České republiky. D_P-AP - KT_Podpora pedagogů_rozšířená verze. *Jednotný model strategického plánování - Metodiky NPI a informační materiály*. [Online] 2022. [Citace: 4. 11 2022.] https://nidv.sharepoint.com/sites/D_P-AP716/Sdilen%20dokumenty/Forms/AllItems.aspx?id=%2Fsites%2FD%5FP%2DAP716%2FSdilen%20dokumenty%2FMethodici%20a%20analytici%2FOnline%20pr%C5%AFvodce%20jednotn%C3%BDm%20modelem%20FINAL%2FMethodiky%20a%20informa%C4%8Dn%C3.
20. PhDr. Jindřich Fryč, RNDr. Zuzana Matušková, Mgr. Pavla Katzová, PhDr. Karel Kovář, Ph.D., Mgr. Jaromír Beran,. *Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2030+*. místo neznámé : Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2020. 978-80-87601-46-4.
21. DZ ČR 2019-2023. *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy*. [Online] [Citace: 2. 11 2022.] <https://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/dz-cr-2019-2023>.
22. O šetření TALIS. *Česká školní inspekce*. [Online] [Citace: 2. 11 2022.] <https://www.csicr.cz/cz/Mezinarodni-setreni/TALIS/O-setreni-TALIS>.
23. Odbor školství, mládeže, tělovýchovy a sportu Krajského úřadu Libereckého kraje. Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Libereckém kraji za školní rok 2020/2021. 2022. str. 56.
24. Frýdlantské gymnázium má republikově unikátní relaxační studovnu pro studenty i kantory. *Město Frýdlant*. [Online] 22. 5 2022. [Citace: 2. 11 2022.] <https://www.mesto-frydlant.cz/cs/obcan/archiv/archiv-2022/frydlantske-gymnazium-ma-republikove-unikatni-relaxacni-studovnu-pro-studenty-i-kantory.html>.
25. *Pojetí tematické oblasti v projektu P-KAP Podpora polytechnického vzdělávání*. Praha : Národní pedagogický institut České republiky, 2021. 978-80-7578-071-3.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Krajský akční plán
Libereckého kraje

26. Mgr. Veronika Friedlerová, Mgr. Květa Popjuková, Mgr. Eva Růtová. *Pojetí tematické oblasti v projektu P-AP Čtenářská a matematická gramotnost.* místo neznámé : Národní pedagogický institut České republiky, 2021. stránky 25-27. 978-80-7578-066-9.

27. Charakteristika kraje. *Český statistický úřad.* [Online] 4. 5 2022. [Citace: 23. 9 2022.] <https://statis.msmt.cz/data/>.

Seznam zkratek

APIV A – Společné vzdělávání a podpora škol krok za krokem. Implementace Akčního plánu inkluzivního vzdělávání – metodická podpora

APIV B – Podpora společného vzdělávání v pedagogické praxi

ARR – Agentura regionálního rozvoje

BOZP – bezpečnost a ochrana zdraví při práci

CLIL – integrovaná výuka předmětu a cizího jazyka (Content and Language Integrated Learning)

COV – centrum odborného vzdělávání

ČR – Česká republika

ČSÚ – Český statistický úřad

ČŠI – Česká školní inspekce

DM – domov mládeže

DVPP – další vzdělávání pedagogických pracovníků

DZ ČR 2019-2023 - Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2019-2023

DZ LK 2020-2024 - Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Libereckého kraje na období 2020–2024

DZS – Dům zahraniční spolupráce

EVVO – ekologické vzdělávání, výchova a osvěta

HDP – hrubý domácí produkt

IC DEX – DEX Innovation Centre

ICT – informační a komunikační technologie

iDZ – projekt implementace Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Libereckého kraje

IROP – Integrovaný regionální operační program

KAP LK (I. – III.) – strategické dokumenty Krajský akční plán rozvoje vzdělávání Libereckého kraje I. – III.

KAP LK (II) – projekt Strategické plánování rozvoje vzdělávací soustavy Libereckého kraje (II)

KKOV – klasifikace kmenových oborů vzdělání

KÚLK – Krajský úřad Libereckého kraje

KVKLI – Krajská vědecká knihovna v Liberci

LAG – Místní akční skupina (Local action group)

LK – Liberecký kraj

MAP – Místní akční plán

MAS – Místní akční skupina

MRR – méně rozvinutý region

MŠ – mateřská škola

MŠMT – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky

NAKAP LK (II) – projekt Naplňování krajského akčního plánu rozvoje vzdělávání Libereckého kraje (II)

NNO – nestátní neziskové organizace

NPI – Národní pedagogický institut České republiky

NPO – Národní plán obnovy

NSK – Národní soustava kvalifikací

OA – obchodní akademie

OECD – Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (Organisation for Economic Co-operation and Development)

OP JAK – Operační program Jan Ámos Komenský

OP VVV – Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

ORP – obec s rozšířenou působností

OŠMTS – Odbor školství, mládeže, tělovýchovy a sportu Krajského úřadu Libereckého kraje

PIAAC – Mezinárodní výzkum dospělých (Programme for the International Assessment of Adult Competencies)

PIP – příklady inspirativní praxe

PIRLS – Progress in International Reading Literacy Study

PISA – Program pro mezinárodní hodnocení studentů (Programme for International Student Assessment)

PPP – pedagogicko-psychologické poradny

PS – pracovní skupina

P-AP – projekt Metodická podpora akčního plánování

P-KAP – projekt Podpora akčního plánování

RVP – rámcový vzdělávací program

S2030+ – Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2030+

SOČ – středoškolská odborná činnost

SOU – střední odborné učiliště

SPC – speciálně pedagogické centrum

Šablony – aktivity projektů výzvy Šablony III č. 02_20_080 (MRR)

SŠ – střední škola

STEAM – koncept integrující výuku přírodovědných předmětů s technickými předměty, matematikou a uměním (Science, Technology, Engineering, Art, Mathematics)

STEM – koncept integrující výuku přírodovědných předmětů s technickými předměty a matematikou (Science, Technology, Engineering, Mathematics)

SPŠ – střední průmyslová škola

SUPŠ – střední umělecká průmyslová škola

SVČ – středisko volného času

SYPO – projekt Systém podpory profesního rozvoje učitelů a ředitelů

SZŠ – střední zdravotnická škola

ŠD – školní družina

ŠK – školní klub

ŠPP – školní poradenské pracoviště

ŠPZ – školské poradenské zařízení

ŠVP – školní vzdělávací program

SVP – speciální vzdělávací potřeby

TALIS – Teaching and Learning International Survey

TIMSS – Trends in International Mathematics and Science Study

TUL – Technická univerzita v Liberci

ÚP ČR – Úřad práce České republiky

VaV – výzkum a vývoj

VOŠ – vyšší odborná škola

VZ LK (2020/2021) – Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Libereckém kraji (za školní rok 2020-2021)

VŠ – vysoká škola

ZŠ – základní škola

ZUŠ – základní umělecká škola

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Analýza potřeb na školách v Libereckém kraji

Dokument Analýza potřeb na školách v Libereckém kraji vznikl jako výstup systémového projektu Podpora krajského akčního plánování, realizovaného v období 1. 3. 2016 – 31. 12. 2021. Je zaměřen na podporu vzdělávání na středních a vyšších odborných školách v souladu se vzdělávací strategií MŠMT. Má za cíl zajistit metodickou podporu při využívání akčního plánování na úrovni kraje i škol. Je spolufinancován z Evropských strukturálních a investičních fondů a jeho realizaci zajišťuje Národní pedagogický institut ČR. Veškeré informace je nutno chápat v kontextu výstupů projektu P-KAP.

Kolektiv autorů P-KAP, 2021

Materiál je pod licencí Creative Commons CC BY SA 4.0

Uveďte původ – Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní.

Projekt P-KAP je projektem Národního pedagogického institutu České republiky. Je zaměřen na podporu vzdělávání na středních a vyšších odborných školách a akcentuje soulad se vzdělávací strategií MŠMT. Má za cíl zajistit metodickou a supervizní podporu při využívání akčního plánování na úrovni krajů i škol.

Obsah

1	Analýza potřeb na školách	6
1.1	CÍLE ANALÝZY POTŘEB NA ŠKOLÁCH A JEJÍ VÝZNAM PRO KRAJSKÉ AKČNÍ PLÁNOVÁNÍ	6
1.2	POZADÍ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ „ANALÝZA POTŘEB NA ŠKOLÁCH“ A EVALUACE SBĚRU DAT ..	6
1.2.1	<i>Charakteristika datového souboru</i>	7
1.3	VNÍMÁNÍ DŮLEŽITOSTI PLÁNOVANÝCH POVINNÝCH OBLASTÍ INTERVENČÍ ŠKOLAMI V LIBERECKÉM KRAJI	8
1.4	ROZDÍLY VE VNÍMÁNÍ DŮLEŽITOSTI PLÁNOVANÝCH POVINNÝCH OBLASTÍ INTERVENČÍ PODLE TYPU ŠKOLY (III. VLNA DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ)	10
1.5	VNÍMÁNÍ DŮLEŽITOSTI PLÁNOVANÝCH NEPOVINNÝCH OBLASTÍ INTERVENČÍ ŠKOLAMI V LIBERECKÉM KRAJI	11
2	Rozvoj kariérového poradenství	12
2.1	SOUČASNÁ ÚROVEŇ ŠKOL A JEJICH PŘEDPOKLÁDANÝ POSUN	14
2.2	AKTIVITY, KTERÉ ŠKOLY REALIZUJÍ V RÁMCI TÉTO INTERVENČE	15
2.2.1	<i>Důležitost nejčastěji zmiňovaných aktivit na vybraných typech škol</i>	16
2.3	PŘEKÁŽKY, NA KTERÉ ŠKOLY NARÁŽÍ V RÁMCI TÉTO INTERVENČE	18
2.4	OPATŘENÍ PRO ZLEPŠENÍ REALIZACE INTERVENČE	18
2.4.1	<i>Důležitost nejčastěji zmiňovaných opatření na vybraných typech škol</i>	19
2.5	AKTIVITY, NA KTERÝCH SE ŠKOLY PODÍLÍ V RÁMCI PREVENČE A INTERVENČE V OBLASTI PŘEDČASNÝCH ODCHODŮ	21
2.5.1	<i>Důležitost nejčastěji zmiňovaných aktivit na vybraných typech škol</i>	22
2.6	GRAFICKÁ SUMARIZACE HLAVNÍCH ZJIŠTĚNÍ TÝKAJÍCÍCH SE OBLASTI „ROZVOJE KARIÉROVÉHO PORADENSTVÍ“ NA SOŠ, SOU A NA GYMNÁZIÍCH	24
3	Podpora polytechnického vzdělávání	27
3.1	SOUČASNÁ ÚROVEŇ ŠKOL A JEJICH PŘEDPOKLÁDANÝ POSUN	29
3.2	AKTIVITY, KTERÉ ŠKOLY REALIZUJÍ V RÁMCI TÉTO INTERVENČE	30
3.2.1	<i>Důležitost nejčastěji zmiňovaných aktivit na vybraných typech škol</i>	31
3.3	PŘEKÁŽKY, NA KTERÉ ŠKOLY NARÁŽÍ V RÁMCI TÉTO INTERVENČE	32
3.4	OPATŘENÍ PRO ZLEPŠENÍ REALIZACE INTERVENČE	33
3.4.1	<i>Důležitost nejčastěji zmiňovaných opatření na vybraných typech škol</i>	34
3.5	GRAFICKÁ SUMARIZACE HLAVNÍCH ZJIŠTĚNÍ TÝKAJÍCÍCH SE OBLASTI „PODPORY POLYTECHNICKÉHO VZDĚLÁVÁNÍ“ NA SOŠ, SOU A NA GYMNÁZIÍCH	36
4	Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě	40
4.1	SOUČASNÁ ÚROVEŇ ŠKOL A JEJICH PŘEDPOKLÁDANÝ POSUN	41
4.2	AKTIVITY, KTERÉ ŠKOLY REALIZUJÍ V RÁMCI TÉTO INTERVENČE	42
4.2.1	<i>Důležitost nejčastěji zmiňovaných aktivit na vybraných typech škol</i>	43
4.3	PŘEKÁŽKY, NA KTERÉ ŠKOLY NARÁŽÍ V RÁMCI TÉTO INTERVENČE	45
4.4	OPATŘENÍ PRO ZLEPŠENÍ REALIZACE INTERVENČE	46
4.4.1	<i>Důležitost nejčastěji zmiňovaných opatření na vybraných typech škol</i>	47
4.5	GRAFICKÁ SUMARIZACE HLAVNÍCH ZJIŠTĚNÍ TÝKAJÍCÍCH SE OBLASTI „PODPORY KOMPETENCÍ K PODNIKAVOSTI“ NA SOŠ, SOU A NA GYMNÁZIÍCH	49
5	Rozvoj škol jako center celoživotního učení	53
5.1	SOUČASNÁ ÚROVEŇ ŠKOL A JEJICH PŘEDPOKLÁDANÝ POSUN	56

5.2	AKTIVITY, KTERÉ ŠKOLY REALIZUJÍ V RÁMCI TÉTO INTERVENCE	57
5.2.1	Důležitost nejčastěji zmiňovaných aktivit na vybraných typech škol.....	57
5.3	PŘEKÁŽKY, NA KTERÉ ŠKOLY NARÁŽÍ V RÁMCI TÉTO INTERVENCE.....	59
5.4	OPATŘENÍ PRO ZLEPŠENÍ REALIZACE INTERVENCE.....	60
5.4.1	Důležitost nejčastěji zmiňovaných opatření na vybraných typech škol	61
5.5	GRAFICKÁ SUMARIZACE HLAVNÍCH ZJIŠTĚNÍ TÝKAJÍCÍCH SE OBLASTI „ROZVOJ ŠKOL JAKO CENTER CELOŽIVOTNÍHO UČENÍ“ NA SOŠ, SOU A NA GYMNÁZIÍCH	63
6	Podpora odborného vzdělávání a spolupráce škol se zaměstnavateli.....	66
6.1	SOUČASNÁ ÚROVEŇ ŠKOL A JEJICH PŘEDPOKLÁDANÝ POSUN	68
6.2	AKTIVITY, KTERÉ ŠKOLY REALIZUJÍ V RÁMCI TÉTO INTERVENCE	69
6.2.1	Důležitost nejčastěji zmiňovaných aktivit na vybraných typech škol.....	70
6.3	PŘEKÁŽKY, NA KTERÉ ŠKOLY NARÁŽÍ V RÁMCI TÉTO INTERVENCE.....	72
6.4	OPATŘENÍ PRO ZLEPŠENÍ REALIZACE INTERVENCE.....	73
6.4.1	Důležitost nejčastěji zmiňovaných opatření na vybraných typech škol	74
6.5	GRAFICKÁ SUMARIZACE HLAVNÍCH ZJIŠTĚNÍ TÝKAJÍCÍCH SE OBLASTI „PODPORY ODBORNÉHO VZDĚLÁVÁNÍ A SPOLUPRÁCE SE ZAMĚSTNAVATELI“ NA SOŠ, SOU A NA GYMNÁZIÍCH	76
7	Podpora inkluzivního vzdělávání	80
7.1	SOUČASNÁ ÚROVEŇ ŠKOL A JEJICH PŘEDPOKLÁDANÝ POSUN	82
7.2	AKTIVITY, KTERÉ ŠKOLY REALIZUJÍ V RÁMCI TÉTO INTERVENCE	83
7.2.1	Důležitost nejčastěji zmiňovaných aktivit na vybraných typech škol.....	84
7.3	PŘEKÁŽKY, NA KTERÉ ŠKOLY NARÁŽÍ V RÁMCI TÉTO INTERVENCE.....	86
7.4	OPATŘENÍ PRO ZLEPŠENÍ REALIZACE INTERVENCE.....	87
7.4.1	Důležitost nejčastěji zmiňovaných opatření na vybraných typech škol	88
7.5	AKTIVITY, KTERÉ ŠKOLY REALIZUJÍ V RÁMCI PODPORY NADANÝCH A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH ŽÁKŮ	90
7.5.1	Důležitost nejčastěji zmiňovaných aktivit na vybraných typech škol.....	91
7.6	GRAFICKÁ SUMARIZACE HLAVNÍCH ZJIŠTĚNÍ TÝKAJÍCÍCH SE OBLASTI „PODPORY INKLUZIVNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ“ NA SOŠ, SOU A NA GYMNÁZIÍCH	93
8	Rozvoj cizích jazyků	97
8.1	SOUČASNÁ ÚROVEŇ ŠKOL A JEJICH PŘEDPOKLÁDANÝ POSUN	98
8.2	AKTIVITY, KTERÉ ŠKOLY REALIZUJÍ V RÁMCI TÉTO INTERVENCE	100
8.2.1	Důležitost nejčastěji zmiňovaných aktivit na vybraných typech škol.....	100
8.3	PŘEKÁŽKY, NA KTERÉ ŠKOLY NARÁŽÍ V RÁMCI TÉTO INTERVENCE.....	102
8.4	OPATŘENÍ PRO ZLEPŠENÍ REALIZACE INTERVENCE.....	103
8.4.1	Důležitost nejčastěji zmiňovaných opatření na vybraných typech škol	104
8.5	GRAFICKÁ SUMARIZACE HLAVNÍCH ZJIŠTĚNÍ TÝKAJÍCÍCH SE OBLASTI „ROZVOJE CIZÍCH JAZYKŮ“ NA SOŠ, SOU A NA GYMNÁZIÍCH.....	106
9	Digitální kompetence a rozvoj ICT infrastruktury	110
9.1	SOUČASNÁ ÚROVEŇ ŠKOL A JEJICH PŘEDPOKLÁDANÝ POSUN	111
9.2	AKTIVITY, KTERÉ ŠKOLY REALIZUJÍ V RÁMCI TÉTO INTERVENCE	113
9.2.1	Důležitost nejčastěji zmiňovaných aktivit na vybraných typech škol.....	114
9.3	PŘEKÁŽKY, NA KTERÉ ŠKOLY NARÁŽÍ V RÁMCI TÉTO INTERVENCE.....	116
9.4	OPATŘENÍ PRO ZLEPŠENÍ REALIZACE INTERVENCE.....	116
9.4.1	Důležitost nejčastěji zmiňovaných opatření na vybraných typech škol	117

9.5	GRAFICKÁ SUMARIZACE HLAVNÍCH ZJIŠTĚNÍ TÝKAJÍCÍCH SE OBLASTI „ROZVOJE DIGITÁLNÍCH KOMPETENCÍ“ NA SOŠ, SOU A NA GYMNÁZIÍCH	119
10	Rozvoj čtenářské gramotnosti	123
10.1	SOUČASNÁ ÚROVEŇ ŠKOL A JEJICH PŘEDPOKLÁDANÝ POSUN	124
10.2	AKTIVITY, KTERÉ ŠKOLY REALIZUJÍ V RÁMCI TÉTO INTERVENCE	126
10.2.1	<i>Důležitost nejčastěji zmiňovaných aktivit na vybraných typech škol.....</i>	126
10.3	PŘEKÁŽKY, NA KTERÉ ŠKOLY NARÁŽÍ V RÁMCI TÉTO INTERVENCE.....	128
10.4	OPATŘENÍ PRO ZLEPŠENÍ REALIZACE INTERVENCE.....	129
10.4.1	<i>Důležitost nejčastěji zmiňovaných opatření na vybraných typech škol</i>	130
10.5	GRAFICKÁ SUMARIZACE HLAVNÍCH ZJIŠTĚNÍ TÝKAJÍCÍCH SE OBLASTI „ROZVOJE ČTENÁŘSKÉ GRAMOTNOSTI“ NA SOŠ, SOU A NA GYMNÁZIÍCH	132
11	Rozvoj matematické gramotnosti	136
11.1	SOUČASNÁ ÚROVEŇ ŠKOL A JEJICH PŘEDPOKLÁDANÝ POSUN.....	137
11.2	AKTIVITY, KTERÉ ŠKOLY REALIZUJÍ V RÁMCI TÉTO INTERVENCE	139
11.2.1	<i>Důležitost nejčastěji zmiňovaných aktivit na vybraných typech škol.....</i>	139
11.3	PŘEKÁŽKY, NA KTERÉ ŠKOLY NARÁŽÍ V RÁMCI TÉTO INTERVENCE.....	141
11.4	OPATŘENÍ PRO ZLEPŠENÍ REALIZACE INTERVENCE.....	142
11.4.1	<i>Důležitost nejčastěji zmiňovaných opatření na vybraných typech škol</i>	143
11.5	GRAFICKÁ SUMARIZACE HLAVNÍCH ZJIŠTĚNÍ TÝKAJÍCÍCH SE OBLASTI „ROZVOJE MATEMATICKÉ GRAMOTNOSTI“ NA SOŠ, SOU A NA GYMNÁZIÍCH	145

1 Analýza potřeb na školách

1.1 Cíle analýzy potřeb na školách a její význam pro krajské akční plánování

KAP (krajský akční plán) je zaměřen na intervence směřující ke zkvalitnění řízení škol a zvýšení kvality ve vzdělávání a začlenění či rozvoj dlouhodobého plánování jako nástroje ke kvalitnímu řízení škol. To je podpořeno vzděláváním vedení škol a zřizovatelů, spoluprací v území. Klíčová témata, tzv. intervence, byla vybrána s ohledem na to, že mohou být svým konkrétním zaměřením územně specifická. Projekt P-KAP pomůže krajskému projektu a školám.

Povinné intervence:

- Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě
- Podpora polytechnického vzdělávání (přírodovědné, technické a environmentální vzdělávání)
- Podpora odborného vzdělávání včetně spolupráce škol a zaměstnavatelů
- Rozvoj kariérového poradenství
- Rozvoj škol jako center dalšího profesního vzdělávání
- Inkluzivní vzdělávání
- Infrastruktura SŠ a VOŠ (oblast podpory přírodovědného a technického vzdělávání, podpora center odborného vzdělávání, podpora cizích jazyků, konektivity škol a digitálních kompetencí, sociální inkluze, celoživotního vzdělávání, zájmového a neformálního vzdělávání)

Nepovinné intervence:

- Rozvoj výuky cizích jazyků
- Oblast ICT včetně potřeb infrastruktury
- Čtenářská a matematická gramotnost
- Vlastní volitelné intervence v oblasti podle potřeb území

1.2 Pozadí dotazníkového šetření „analýza potřeb na školách“ a evaluace sběru dat

Priority krajů a škol v krajských akčních plánech a plánech aktivit škol se opírají o podrobné a o sběr relevantních dat opřené analýzy. Pro projekt P-KAP je zpracoval a školám a krajům poskytl projektový tým Národního pedagogického institutu České republiky.

Hlavním cílem šetření, které proběhlo v období listopad 2015 – leden 2016, bylo zmapování aktuální situace škol a jejich potřeb v rámci oblastí vymezených operačním programem Výzkum, vývoj a vzdělávání. Cílem následného šetření, které proběhlo v období říjen – prosinec 2018, bylo jednak zmapování aktuální situace škol a jejich potřeb a dále vyhodnocení posunu, který se na školách udál, od období prvního šetření realizovaného v období listopad 2015 – leden 2016 v rámci oblastí vymezených operačním programem Výzkum, vývoj a vzdělávání od období prvního dotazníkového šetření. Cílem závěrečného šetření realizovaného v období březen – květen 2021 bylo opět zmapování situace škol a jejich potřeb a vyhodnocení posunu, který na školách proběhl od období prvního a druhého šetření. Výstupy ze závěrečného dotazníkového šetření budou sloužit jako podklad pro vyhodnocení Krajských akčních plánů v jednotlivých krajích. Dotazníkové šetření jako takové pak pro školy slouží jako podklad pro tvorbu a aktualizaci Školních akčních plánů.

V rámci šetření byla sledována situace v oblastech kariérového poradenství, spolupráce škol a firem, dalšího vzdělávání poskytovaného sítěmi škol v krajích, polytechnického vzdělávání, podpory kompetencí k podnikavosti, společného vzdělávání a infrastruktury školy. Mezi další sledované oblasti byly zařazeny oblast ICT, jazykové vzdělávání a rozvoj čtenářské a matematické gramotnosti.

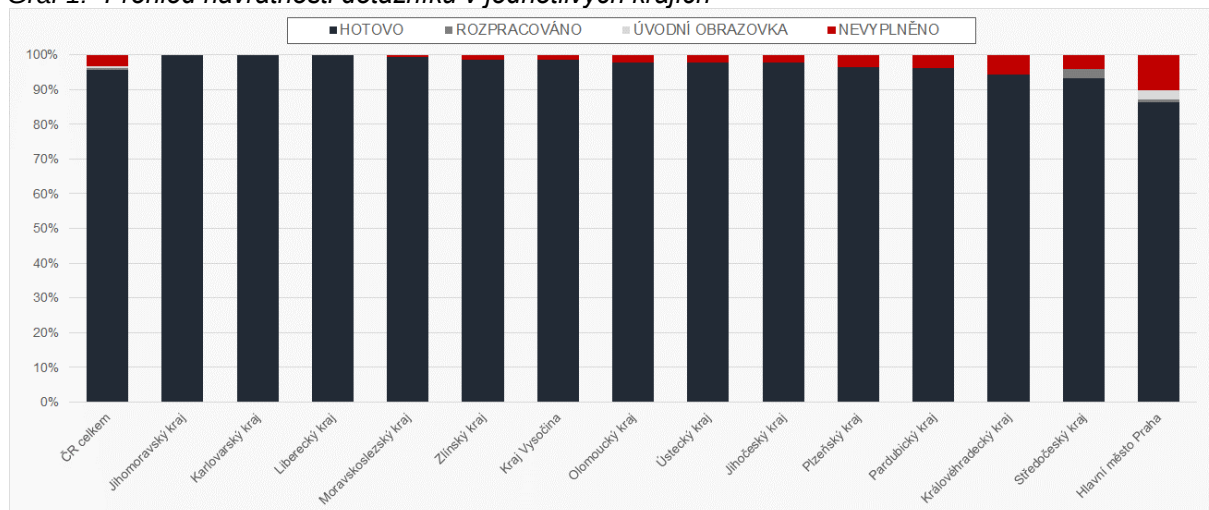
Na dotazníkové šetření zareagovalo 97 % škol.

Sběr dat se uskutečnil v rámci šetření formou internetového dotazování (CASI – computer-assisted self-interviewing). Osloveny byly všechny SŠ a VOŠ v celé ČR, tedy 1310 škol. Z těchto škol se Národnímu pedagogickému institutu České republiky vrátilo 1254 kompletně vyplněných dotazníků, návratnost dotazníků se tedy v tomto šetření pohybuje na úrovni 96 %. Takto vysoké návratnosti se podařilo

dosáhnout díky spolupráci s odbory školství v jednotlivých krajích, se Sdružením soukromých škol Čech, Moravy a Slezska a krajskými guaranty projektu, kteří jsou členy našeho projektového týmu.

Vzhledem k povaze a rozsahu šetření lze konstatovat, že jde o unikátní datový výstup, který, vezmeme-li v úvahu dosaženou úroveň návratnosti dotazníků, pokrývá potřeby téměř všech SŠ a VOŠ v ČR.

Graf 1: Přehled návratnosti dotazníků v jednotlivých krajích

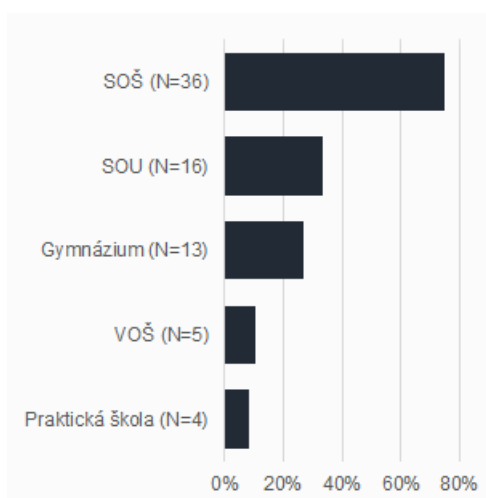

1.2.1 Charakteristika datového souboru

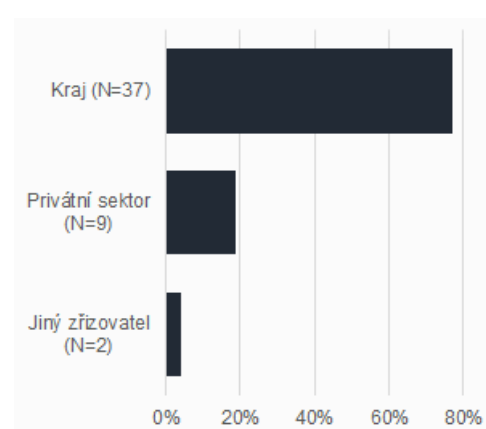
Ve struktuře středních a vyšších odborných škol v Libereckém kraji jsou zastoupeny střední odborná učiliště, střední odborné školy, gymnázia, praktické školy a vyšší odborné školy. Vedle škol, které nabízejí jeden typ vzdělání (obvykle gymnázia), jsou i školy kombinované, které nabízejí více typů vzdělávání (např. SOU a SOŠ nebo SOŠ a VOŠ apod.). Nejvíce jsou zastoupeny školy, které poskytují obory středního odborného vzdělání s maturitní zkouškou (75 %). Následují školy s obory středního vzdělání s výučním listem (33 %), gymnázia (27 %), vyšší odborné školy (10 %) a praktické školy (8 %).

Největší zastoupení škol v datovém souboru podle zřizovatele mají kraje, a to 77 %. Podíl soukromých škol je výrazně nižší (19 %). Podíl škol, kde je jiný zřizovatel, se pohybuje na úrovni 4 % a církevní školy v kraji zastoupené nejsou.

Graf 2: Zastoupení škol v datovém souboru

Graf 3: Zastoupení škol v datovém souboru podle zřizovatele

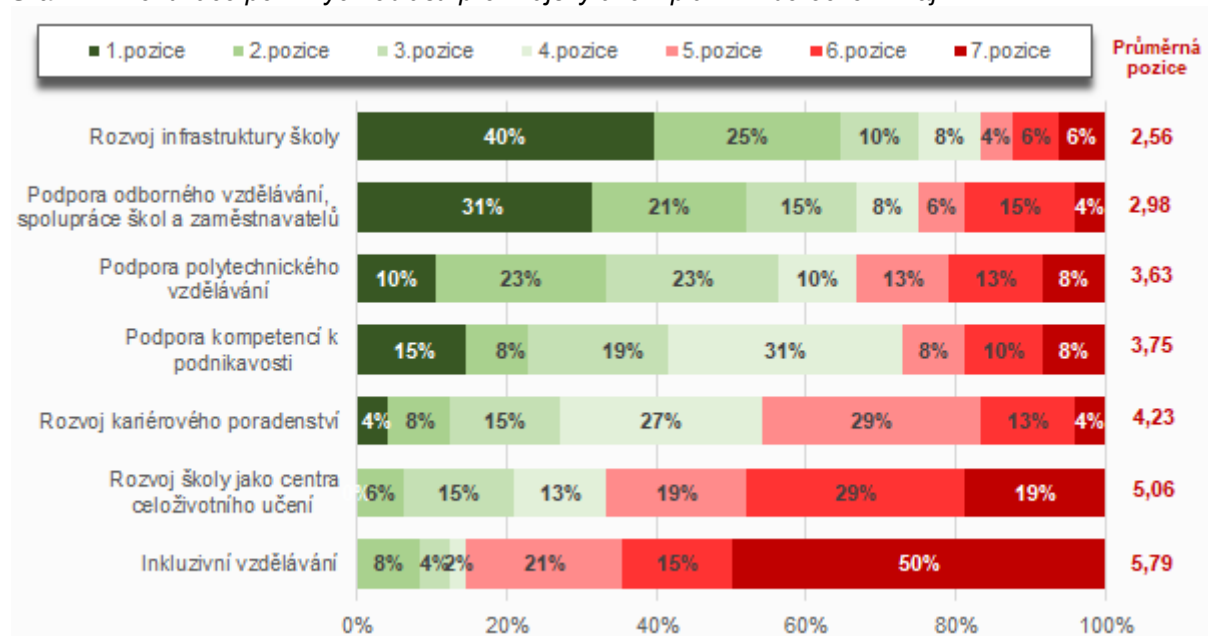

1.3 Vnímání důležitosti plánovaných povinných oblastí intervencí školami

Střední a vyšší odborné školy v Libereckém kraji měly možnost hodnotit důležitost 7 povinných a 4 nepovinných oblastí pro Krajský akční plán. Pro střední a vyšší odborné školy v Libereckém kraji je nejdůležitější oblastí rozvoj infrastruktury školy. Celkem 40 % škol ji vnímá jako nejdůležitější, 25 % škol ji zařadilo na druhou pozici a na třetím místě se umístila u 10 % škol. Na nižší pozice školy tuto oblast zařazovaly v nižší míře.

Na druhém místě se umístila oblast podpory odborného vzdělávání a spolupráce škol se zaměstnavateli. Této oblasti přisoudilo nejvyšší míru důležitosti 31 % škol, dalších 21 % škol ji zařadilo na druhou pozici a 15 % škol na třetí pozici. Na nižší pozice školy tuto oblast zařazovaly již pouze v malé míře. Třetí nejdůležitější oblastí podle průměrné pozice je podpora polytechnického vzdělávání. Tuto oblast považuje za nejdůležitější 10 % škol, na druhé místo ji řadí 23 % škol a stejný podíl škol tuto oblast řadí i na třetí místo v Libereckém kraji.

Graf 4: Prioritizace povinných oblastí pro Krajský akční plán v Libereckém kraji

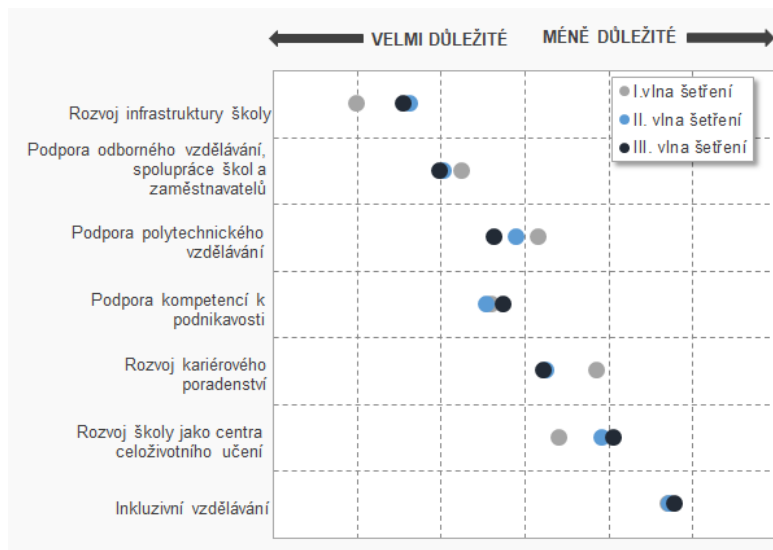

Pozn. Jednotlivé oblasti jsou seřazeny podle průměrné pozice, která byla školami pro danou oblast přiřazena.

O něco nižší celkovou důležitost připisují školy v Libereckém kraji podpoře kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě, i když ji na první místo důležitosti řadí 15% škol, 8 % škol ji řadí na druhou pozici a 19 % na třetí pozici. Oblast rozvoje kariérového poradenství je pouze pro 4 % škol zdaleka nejdůležitější a 8 % škol ji řadí na druhou pozici.

Menší důležitost je přisuzována rozvoji školy jako centra celoživotního učení. Za nejméně důležitý ho označilo 19 % škol. Nejmenší význam ve srovnání s jednotlivými oblastmi intervencí přisuzovaly školy rozvoji inkluzivního vzdělávání, který 50 % škol řadilo na nejnižší pozici.

Graf 5: Srovnání prioritizace povinných oblastí pro Krajské akční plány v čase – Liberecký kraj

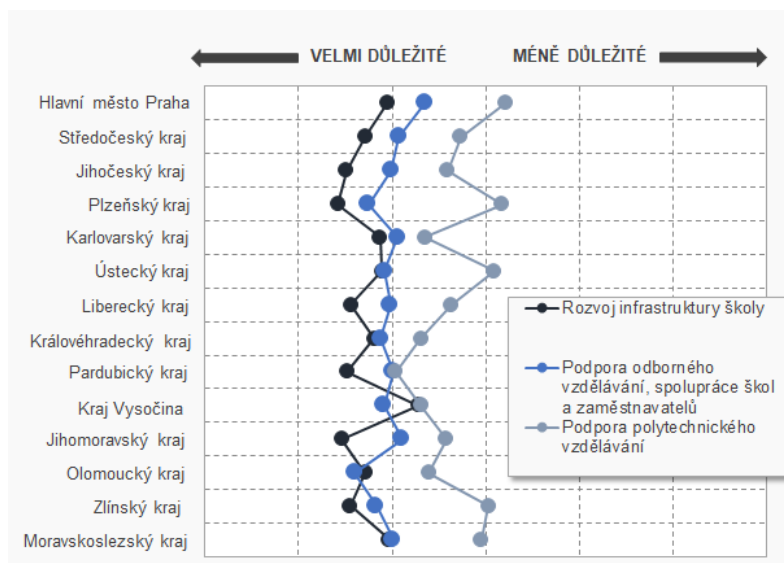
Stejně jako v minulých vlnách šetření školy častěji akcentují důležitost rozvoje infrastruktury a podporu odborného vzdělávání a spolupráce škol se zaměstnavateli.

Vnímání důležitosti rozvoje infrastruktury školy je ve třetí vlně vyšší než ve druhé vlně, ale nejvyššího skóre dosáhlo v první vlně šetření.

K postupnému nárůstu důležitosti došlo v podpoře polytechnického vzdělávání a v rozvoji kariérového poradenství. Naopak ve třetí vlně mírně klesla podpora kompetencí

k podnikavosti a rozvoje školy jako centra celoživotního učení. V případě rozvoje školy jako centra celoživotního učení dochází k postupnému snižování důležitosti, jelikož je každou vlnu šetření považován za méně důležitý než ve vlně předchozí. Důležitost inkluzivního vzdělávání dosahuje přibližně stejných hodnot jako ve druhé a první vlně šetření.

Graf 6: Prioritizace povinných oblastí v jednotlivých krajích

Vymezené tři nejdůležitější povinné oblasti rozvoje škol v Libereckém kraji – podpora rozvoje infrastruktury školy, podpora odborného vzdělávání, včetně spolupráce se zaměstnavateli a podpora polytechnického vzdělávání – jsou v jednotlivých krajích hodnoceny odlišně.

Rozvoj infrastruktury školy je prioritní oblastí téměř ve všech krajích, zejména pak pro školy v Plzeňském, Jihomoravském, Jihočeském, Pardubickém, Zlínském a Libereckém kraji. V Libereckém kraji je této oblasti

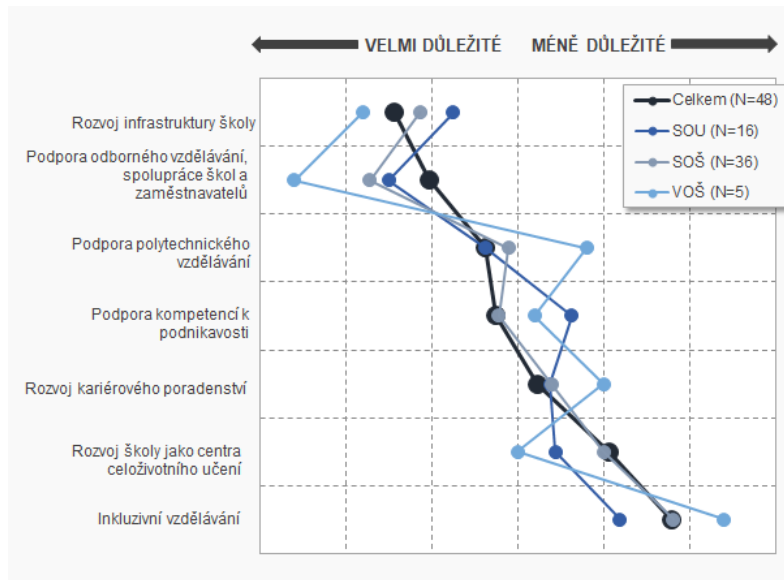
přisuzována průměrná důležitost. Olomoucký kraj společně s Krajem Vysočina jsou jedinými kraji, ve kterých je rozvoj infrastruktury méně důležitý než odborné vzdělávání. Ve srovnání s ostatními kraji v ČR je důležitost podpory odborného vzdělávání, včetně spolupráce škol a zaměstnavatelů, deklarována především v Plzeňském, Zlínském a Královéhradeckém kraji.

Podpora polytechnického vzdělávání je považována za velmi důležitou zejména v Pardubickém kraji, v Kraji Vysočina, v Královéhradeckém, Karlovarském a Olomouckém kraji.

1.4 Rozdíly ve vnímání důležitosti plánovaných povinných oblastí intervencí podle typu školy (III. vlna dotazníkového šetření)

Hodnocení důležitosti povinných oblastí pro Krajské akční plány se ve velké míře liší v závislosti na typu školy.

Graf 7: Prioritizace povinných oblastí v Libereckém kraji – SOU, SOŠ a VOŠ

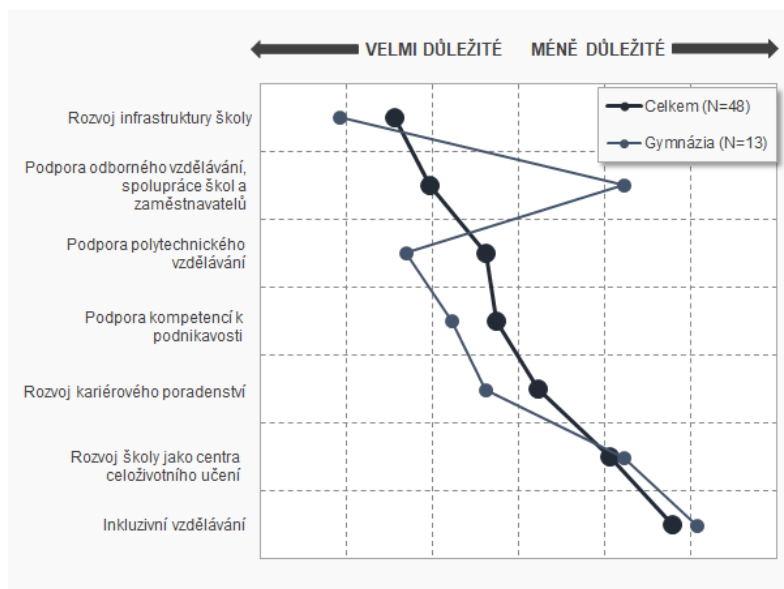
SOU, SOŠ a VOŠ v Libereckém kraji vyzdvihují především důležitost podpory odborného vzdělávání, včetně spolupráce se zaměstnavateli. Druhou nejvýznamnější oblastí je rozvoj infrastruktury školy.

Pro SOU a SOŠ je důležitá také podpora polytechnického vzdělávání a pro VOŠ rozvoj školy jako centra celoživotního učení.

Všechny tři typy škol považují za nejméně důležité inkluzivní vzdělávání. SOU a SOŠ považují ve srovnání s VOŠ za důležitější rozvoj kariérového poradenství.

Ve srovnání s výsledky hodnocení povinných oblastí za celý kraj je shodně pro SOU, SOŠ a VOŠ důležitější podpora odborného vzdělávání, včetně spolupráce škol a zaměstnavatelů a méně důležitý rozvoj kariérového poradenství. Za méně důležitou VOŠ a SOŠ považují podporu kompetencí k podnikavosti. Vyšší odborné školy kladou větší důraz na rozvoj školy jako centra celoživotního učení a naopak menší důraz na rozvoj kariérového poradenství. Inkluzivní vzdělávání a podporu polytechnického vzdělávání vnímají VOŠ za méně důležité než školy v celém kraji.

Graf 8: Prioritizace povinných oblastí v Libereckém kraji – gymnázium

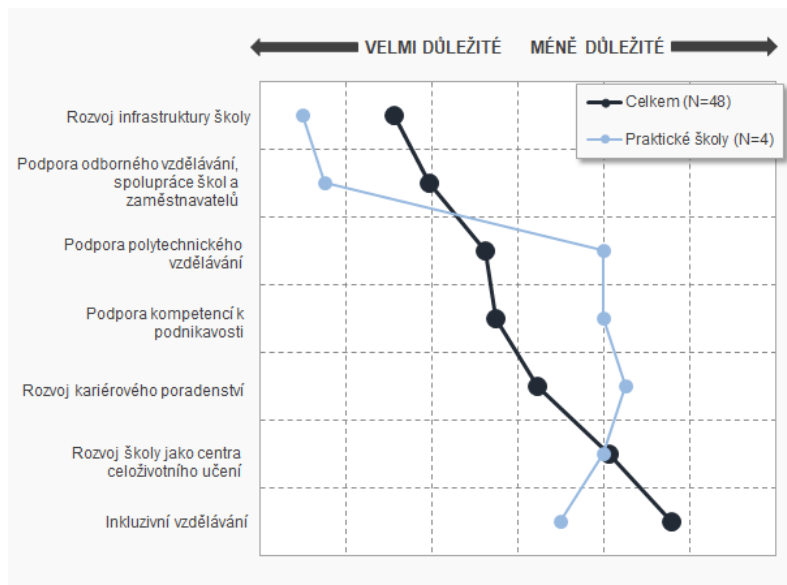
V případě gymnázií je kladen důraz zejména na rozvoj infrastruktury školy, dále pak na podporu polytechnického vzdělávání. V menší míře dávají gymnázia do popředí zájmu také podporu kompetencí k podnikavosti.

Naopak relativně malou důležitost gymnázia přisuzují podpoře odborného vzdělávání, rozvoji školy jako centra celoživotního učení a inkluzivnímu vzdělávání.

Z porovnání důležitosti jednotlivých oblastí s celkovým hodnocením škol v Libereckém kraji vyplývá, že pro gymnázia

jsou více důležité oblasti rozvoje infrastruktury školy, podpory polytechnického vzdělávání, rozvoje kariérového poradenství a podpory kompetencí k podnikavosti. Naopak výrazně menší důležitost gymnázia připisují podpoře odborného vzdělávání.

Graf 9: Prioritizace povinných oblastí v Libereckém kraji – praktická škola

Pro praktické školy jsou prioritami především rozvoj infrastruktury školy a podpora odborného vzdělávání, včetně spolupráce škol a zaměstnavatelů.

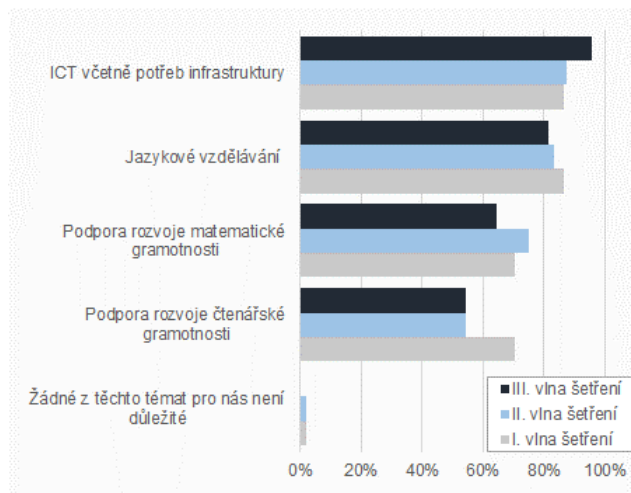
Relativně menší důležitost pak přisuzují praktické školy rozvoji polytechnického vzdělávání, podpoře kompetencí k podnikavosti a rozvoji kariérového poradenství. Za nejméně důležitý přitom považují rozvoj kariérového poradenství.

Oproti celkovým výsledkům praktické školy více vyzdvihují rozvoj infrastruktury škol, podporu odborného vzdělávání a inkluzivní

vzdělávání. Méně důležité jsou pro ně oblasti podpory polytechnického vzdělávání, podpory kompetencí k podnikavosti a rozvoje kariérového poradenství.

1.5 Vnímání důležitosti plánovaných nepovinných oblastí intervencí školami

Graf 10: Důležitost nepovinných oblastí v Libereckém kraji

Z hlediska nepovinných oblastí školy akcentují především oblast ICT včetně potřeb infrastruktury (96 %) a jazykové vzdělávání (81 %).

65 % škol označilo jako důležitou oblast podporu rozvoje matematické gramotnosti a 54 % škol považuje za důležitou oblast podpory rozvoje čtenářské gramotnosti.

Žádná ze škol ve třetí vlně šetření neuvedla, že pro ně není důležitá žádná z nepovinných oblastí.

Oblast podpory rozvoje čtenářské gramotnosti se ustálila na hodnotách z druhé vlny šetření. Ve srovnání s druhou vlnou šetření nastal

nárůst u oblasti ICT včetně potřeb infrastruktury. U ostatních nepovinných oblastí došlo k mírnému poklesu ve vnímání důležitosti oproti druhé vlně šetření.

2 Rozvoj kariérového poradenství

Podle definice Evropské sítě politik celoživotního poradenství (ELGPN) je kariérové poradenství „Interakcí mezi kariérovým poradcem a jednotlivcem. Individuální nebo skupinový proces poradenství ve vzdělávání, zaměstnání a v rozhodování při přechodech a také při zvládání reakcí na změny po celou dobu života s důrazem na posilování sebeuvědomění, porozumění a usnadňování směřování k uspokojivému a smysluplnému životu a zaměstnání.“

Tato tematická oblast se soustředí na poradenství ve středním a vyšším odborném školství. Od rozvoje kariérového poradenství ve středním školství si lze slibovat **snížení nezaměstnanosti absolventů, snížení počtu předčasných odchodů ze vzdělávání**, a naopak **vyšší množství žáků, kteří se budou vzdělávat i po úspěšném absolvování aktuálního vzdělávání** a kteří se budou **schopni snáze adaptovat na změny pracovního trhu v průběhu celé své životní-profesní dráhy**.

Kariérové poradenství ve škole by ve své optimální podobě mělo mít svého **koordinátora kariérového poradenství** (koordinace podpůrných služeb, které škola svým žákům poskytuje). Nemělo by však být vykonáváno jen tímto jediným pracovníkem, ale podílet by se na něm měli **všichni pracovníci školy**. **Posláním školy je připravit mladého člověka na život, a tedy i na jeho kariérovou dráhu**. Kariérové poradenství by proto mělo být **provázáno s celou vzdělávací a výchovnou činností školy**. Vedle **obsahu jednotlivých vyučovacích předmětů**, kde by se žáci měli mj. dozvídat, jak konkrétní znalosti, dovednosti, postoje či návyky využijí v pracovním životě, se jedná **zejména o rozvoj klíčových kompetencí, které jsou základem pro osobnostní rozvoj žáků, jejich aktivního zapojení do společnosti a uplatnění v životě**. **Osobnostní rozvoj žáků je nedílnou součástí kariérového poradenství** – se znalostí svých silných stránek a schopností reflexe těch slabých se žák může např. daleko **snáz rozhodovat o svém profesním zaměření** a daleko **snáz se bude adaptovat na pracovní trh a změny**, které v posledních letech přináší. Některé školy již dnes nenabízí kariérové poradenství pouze svým žákům, ale i širší veřejnosti.

Je zřejmé, že cesta k optimálnímu pojetí kariérového poradenství je v současných podmínkách pro většinu škol dlouhá a náročná. Lze ji však zvládat postupně a dosahovat takové úrovně, která je pro školu v daném časovém období realistická.

Na úrovni středních škol lze odlišit tři oblasti rozvoje kariérového poradenství:

- **Kurikulární oblast**, kde žáci dostávají užitečné informace či absolvují praktická cvičení v rámci běžné výuky (např. vzdělávací oblast Člověk a svět práce).
- **Oblast interních služeb kariérového poradenství**, kde žáci školy mohou navštěvovat skupinové či individuální poradenství, pro které byl vyčleněn prostor a které poskytuje adekvátně vzdělaná osoba.
- **Oblast externích služeb kariérového poradenství**, kde škola organizuje návštěvy jiných poradenských pracovišť (např. PPP, IPS ÚP) nebo si škola platí služby, které by jinak měla problém zajistit (např. sběr a vyhodnocení psychometrických dat).

Obecně lze říci, že kariérové poradenství ve středním školství se realizuje prostřednictvím několika forem, které by v optimálním případě měly být propojené a vzájemně se doplňovat:

- **Diagnostika a sebepoznání**: Poradce (případně jiný specialista) pomáhá klientovi uvědomit si jeho charakteristiky (zájmy, předpoklady, limity). Využívá přitom různé diagnostické metody a prostředky (rozhovor, zájmové dotazníky, osobnostní testy, výkonové testy, projekční metody aj.).
- **Vzdělávání**: Klient (žák, student) si osvojuje kompetence vedoucí k jeho osobnostnímu rozvoji – schopnost **identifikovat** a vyhodnocovat dostupné informační zdroje a poradenské služby, schopnost rozhodovat se, plánovat svou **kariérovou** dráhu, schopnost komunikovat (nácvik přijímacího pohovoru apod.), schopnost adaptovat se na změny v průběhu své vzdělávací či pracovní dráhy apod.
- **Poskytování informací**: Klient (žák, student) dostává nabídku informací. Poradce mu buď podá konkrétní informace na základě jeho dotazu, nebo mu doporučí určité informační zdroje.

- **Komplexní poradenství:** Poradce poskytuje klientovi komplexní poradenskou podporu v návaznosti na jeho konkrétní situaci a potřeby. Možnosti by mu měly být předkládány tak, aby se na jejich základě dokázal klient sám rozhodovat. Součástí komplexního poradenství přitom jsou i všechny tři výše uvedené formy, v míře a úrovni odpovídající situaci a potřebám klienta.

Hlavní zjištění

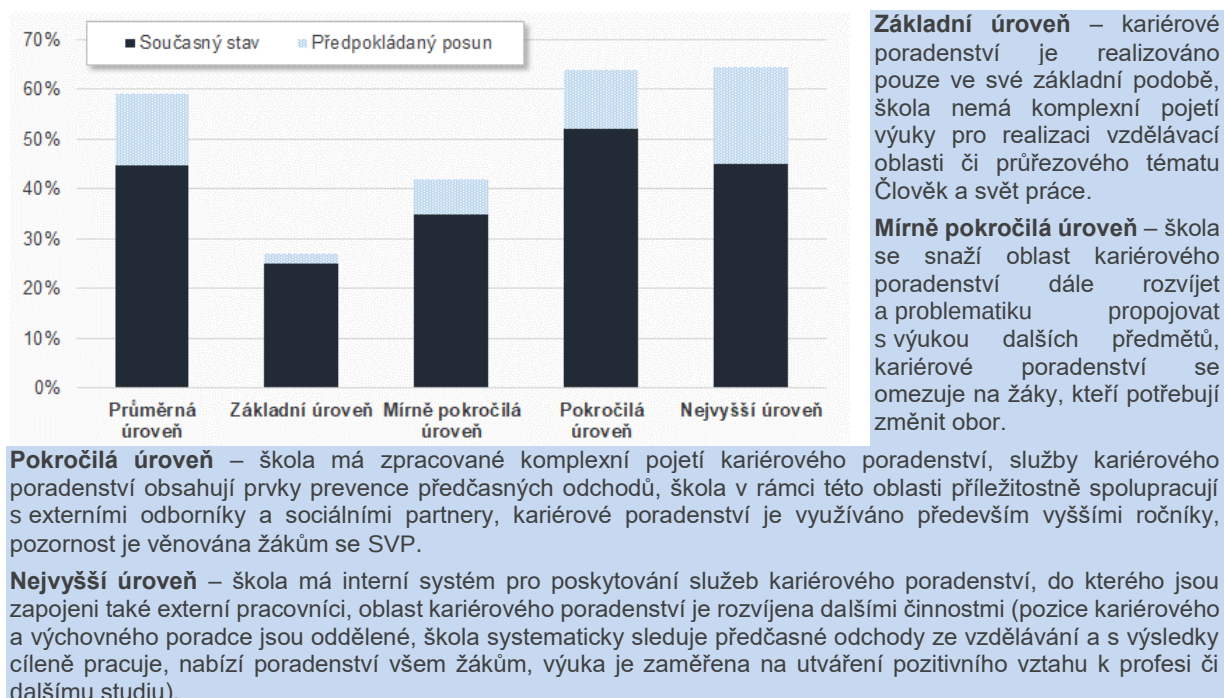
- Pokud jde o rozvoj škol v oblasti kariérového poradenství v Libereckém kraji, v nejvyšší míře jsou vykonávány aktivity patřící do pokročilé úrovně, ve které má škola zpracované komplexní pojetí kariérového poradenství, které obsahuje i prvky prevence předčasných odchodů. Ve vysoké míře jsou realizovány také aktivity z nejvyšší úrovně. V té škole disponuje interním systémem pro poskytování kariérového poradenství. V již nižší míře jsou rozvíjeny aktivity z mírně pokročilé a základní úrovně. Posun školy plánují v rámci nejvyšší úrovně, čímž deklarují zájem o úplné pojetí kariérového poradenství. Činnosti z mírně pokročilé úrovně dosáhly minima ve třetí vlně šetření. Nejvyšší a pokročilá úroveň zaznamenaly souvislé zvyšování v rámci jednotlivých vln šetření.
- V oblasti podpory kariérového poradenství více než 90 % středních škol a vyšších odborných škol organizuje exkurze a besedy pro kariérovou orientaci žáků, poskytuje individuální služby kariérového poradenství, zapojuje odborníky z praxe do výuky a prevence a intervence předčasných odchodů žáků ze školy. Nejvyšší podíl SOU a SOŠ realizuje odborný výcvik nebo praxi v reálném pracovním prostředí. Gymnázia nejčastěji poskytují individuální kariérové poradenství a podporují žáky se zdravotním nebo sociálním znevýhodněním. Oproti předchozím vlnám vzrostl u většiny realizovaných činností podíl aktivních škol.
- Polovina škol v Libereckém kraji se setkává s malým zájmem o kariérové poradenství ze strany rodičů a žáků. Třetina škol zmiňuje nízkou časovou dotaci poradců pro poskytování služeb kariérového poradenství a absenci pozice samostatného kariérového poradce. Přibližně třetina škol taky zmiňuje malý zájem ze strany zaměstnavatelů. Na žádnou překážku nenarází 6 % škol. Oproti předchozím vlnám šetření došlo u většiny překážek k mírnému poklesu škol, které se s nimi potýkají. Nejvíce se zlepšila situace u nedostatečných finančních prostředků pro zajištění kariérového poradenství ve škole. Naopak se situace zhoršila v případě malého zájmu o kariérové poradenství ze strany žáků a rodičů.
- Tři čtvrtiny škol by ocenily finanční prostředky na realizaci exkurzí a besed. Přibližně polovina škol zmiňuje rozvoj spolupráce s VŠ a vytvoření odpovídající časové dotace vyučujícím pro poskytování služeb kariérového poradenství. Podobnému podílu škol by pomohly exkurze pro vyučující SŠ i ZŠ do provozů různých zaměstnavatelů. Gymnázia by ocenila rozvoj spolupráce s VŠ relativně častěji než SOU a SOŠ.
- V rámci prevence a intervence předčasných odchodů střední a vyšší odborné školy nejčastěji pořádají dny otevřených dveří. Alespoň čtyři pětiny škol posilují motivaci žáků ke studiu jejich zapojením do odborných soutěží, realizují programy s cílem usnadnit adaptaci žáků v 1. ročnících a žákům se špatným prospěchem nabízejí individuální vyučování a konzultace. Gymnázia a SOŠ se relativně častěji realizují programy s cílem usnadnit adaptaci v 1. ročnících než SOU. Oproti druhé vlně šetření u většiny realizovaných činností alespoň mírně stoupl podíl aktivních škol.

2.1 Současná úroveň škol a jejich předpokládaný posun

Pokud jde o rozvoj škol v oblasti kariérového poradenství v Libereckém kraji, v nejvyšší míře jsou vykonávány aktivity patřící do pokročilé úrovně (52 %), ve které má škola zpracované komplexní pojetí kariérového poradenství, které obsahuje i prvky prevence předčasných odchodů. Pozornost se věnuje žákům se SVP. Ve vysoké míře jsou realizovány také aktivity z nejvyšší úrovně (45 %). V té škole disponuje interním systémem pro poskytování kariérového poradenství, do kterého jsou zapojeni i externí pracovníci. V již nižší míře jsou rozvíjeny aktivity z mírně pokročilé úrovně (35 %), ve které se problematika kariérového poradenství rozvíjí, ale je zaměřená především na žáky, kteří potřebují změnit obor. V nejnižší míře se vykonávají aktivity základní úrovně (25 %), ve které je kariérové poradenství realizováno pouze v základní podobě.

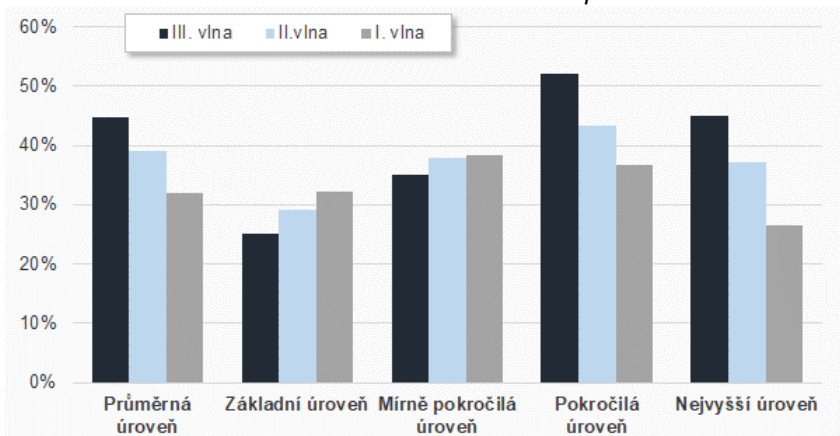
Pakliže měly školy zhodnotit předpokládaný posun v oblasti rozvoje kariérového poradenství, plánují rozvoj činností především v rámci nejvyšší úrovně (předpokládaný posun o 20 p. b.), čímž deklarují zájem o úplné pojetí kariérového poradenství. Určitý posun lze očekávat také v rámci pokročilé (předpokládaný posun o 12 p. b.) a mírně pokročilé úrovně (předpokládaný posun o 7 p. b.). V základní úrovni se očekává minimální posun o 2 p. b.

Graf 11: Současná úroveň rozvoje kariérového poradenství a předpokládaný posun

Oproti předchozím vlnám šetření školy vykazují pokles činností spadajících do základní úrovně. Činnosti z mírně pokročilé úrovně dosáhly maxima v první a ve druhé vlně šetření. Nejvyšší a pokročilá úroveň zaznamenaly souvislé zvyšování v rámci jednotlivých vln šetření.

Graf 12: Srovnání současné úrovně kariérového poradenství

Základní úroveň – kariérové poradenství je realizováno pouze ve své základní podobě, škola nemá komplexní pojetí výuky pro realizaci vzdělávací oblasti či průřezového tématu Člověk a svět práce.

Mírně pokročilá úroveň – škola se snaží oblast kariérového poradenství dále rozvíjet a problematiku propojovat s výukou dalších předmětů, kariérové poradenství se omezuje na žáky, kteří potřebují změnit obor.

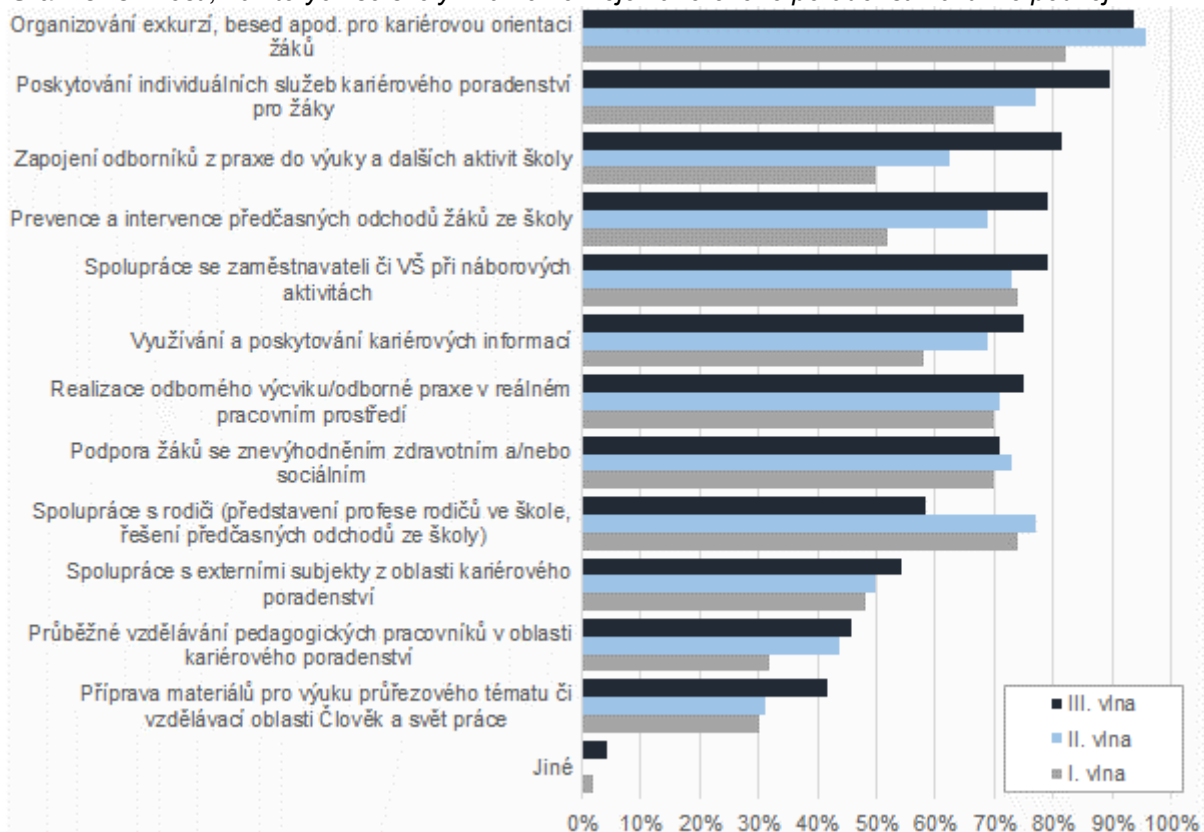
Pokročilá úroveň – škola má zpracované komplexní pojetí kariérového poradenství, služby kariérového poradenství obsahují prvky prevence předčasných odchodů, škola v rámci této oblasti příležitostně spolupracuje s externími odborníky a sociálními partnery, kariérové poradenství je využíváno především vyššími ročníky, pozornost je věnována žákům se SVP.

Nejvyšší úroveň – škola má interní systém pro poskytování služeb kariérového poradenství, do kterého jsou zapojeni také externí pracovníci, oblast kariérového poradenství je rozvíjena dalšími činnostmi (pozice kariérového a výchovného poradce jsou oddělené, škola systematicky sleduje předčasné odchody ze vzdělávání a s výsledky cíleně pracuje, nabízí poradenství všem žákům, výuka je zaměřena na utváření pozitivního vztahu k profesi či dalšímu studiu).

2.2 Aktivita, které školy realizují v rámci této intervence

V rámci oblasti rozvoje kariérového poradenství střední školy a vyšší odborné školy nejčastěji organizují exkurze, besedy pro kariérovou orientaci žáků (94 %). Dále školy poskytují individuální služby kariérového poradenství pro žáky (90 %) a zapojují odborníky z praxe do výuky a dalších aktivit školy (81 %).

Graf 13: Činnosti, na kterých se školy v rámci rozvoje kariérového poradenství aktivně podílejí

79 % škol se zaměřuje na prevenci a intervenci předčasných odchodů a spolupráci se zaměstnavateli či VŠ při náborových aktivitách. Zhruba tři čtvrtiny škol se snaží využívat a poskytovat kariérové informace a realizovat odborný výcvik/praxe v reálném pracovním prostředí (shodných 75 %). V podobné míře školy podporují žáky se znevýhodněním (71 %).

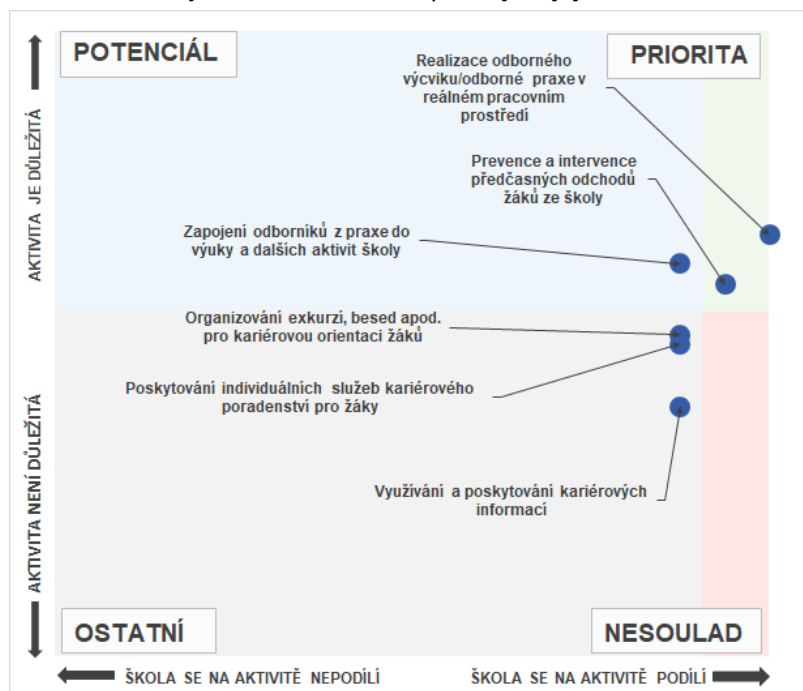
Více než polovina škol spolupracuje s rodiči (58 %) a s externími subjekty z oblasti kariérového poradenství (54 %). Ostatní aktivity pro rozvoj kariérového poradenství realizuje méně než polovina škol v Libereckém kraji.

Během druhé a třetí vlny šetření u většiny aktivit postupně narůstal podíl škol, které tyto aktivity realizovaly. K nejvyššímu zvýšení došlo u zapojení odborníků z praxe do výuky a dalších aktivit (nárůst o 31 p. b. oproti I. vlně šetření a 19 p. b. oproti II. vlně šetření) a u prevence a intervence předčasných odchodů žáků ze školy (nárůst o 27 p. b. oproti I. vlně šetření a 10 p. b. oproti II. vlně šetření). Naopak relativně nejvíce poklesl podíl škol, který spolupracuje s rodiči (pokles o 16 p. b. oproti I. vlně šetření a 19 p. b. oproti II. vlně šetření).

2.2.1 Důležitost nejčastěji zmiňovaných aktivit na vybraných typech škol

Střední odborná učiliště z výše uvedených aktivit v oblasti kariérového poradenství nejčastěji organizují odborný výcvik a praxi v reálném pracovním prostředí (100 %) a zaměřují se na prevenci a intervenci předčasných odchodů žáků ze školy (94 %). Více než čtyři pětiny učilišť organizují besedy a exkurze pro kariérovou orientaci žáků, poskytují individuální služby kariérového poradenství pro žáky, zapojují odborníky z praxe do výuky a dalších aktivit a využívají a poskytují kariérové informace (shodných 88 %). Pokud bychom v souvislosti s realizovanými aktivitami měli zohlednit jejich důležitost, prioritou pro střední odborná učiliště je realizace odborného výcviku v reálném pracovním prostředí a prevence a intervence předčasných odchodů žáků ze školy. Tyto aktivity realizuje nejvyšší podíl SOU, který jim přisuzuje také nadprůměrnou důležitost.

Graf 14: Aktivity, na nichž se SOU, podílejí, a jejich důležitost

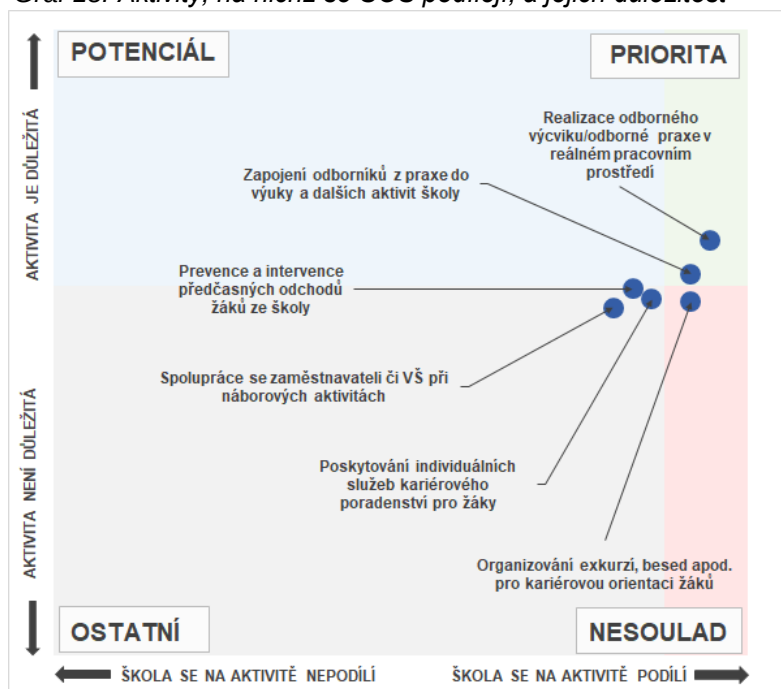

Aktivitou s potenciálem pro rozvoj kariérového poradenství je zapojení odborníků z praxe do výuky. Tuto aktivitu realizuje nižší podíl škol než aktivity prioritní, ale školy jí přikládají nadprůměrně vysokou důležitost.

Organizování exkurzí a besed pro kariérovou orientaci žáků, poskytování individuálních služeb kariérového poradenství pro žáky a využívání a poskytování kariérových informací školy zmiňují méně často a zároveň je považují za méně důležité.

Střední odborné školy jsou v oblasti rozvoje kariérového poradenství velmi aktivní. Nejčastěji realizují odborný výcvik v reálném pracovním prostředí (94 %). Naprostá většina škol také organizuje exkurze a besedy pro kariérovou orientaci žáků a zapojuje odborníky z praxe do výuky (shodných 92 %). Více než čtyři pětiny škol poskytují individuální služby kariérového poradenství (86 %), zaměřují se na prevenci a intervenci předčasných odchodů žáků ze školy (83 %) a spolupracují se zaměstnavateli či VŠ při náborových aktivitách (81 %).

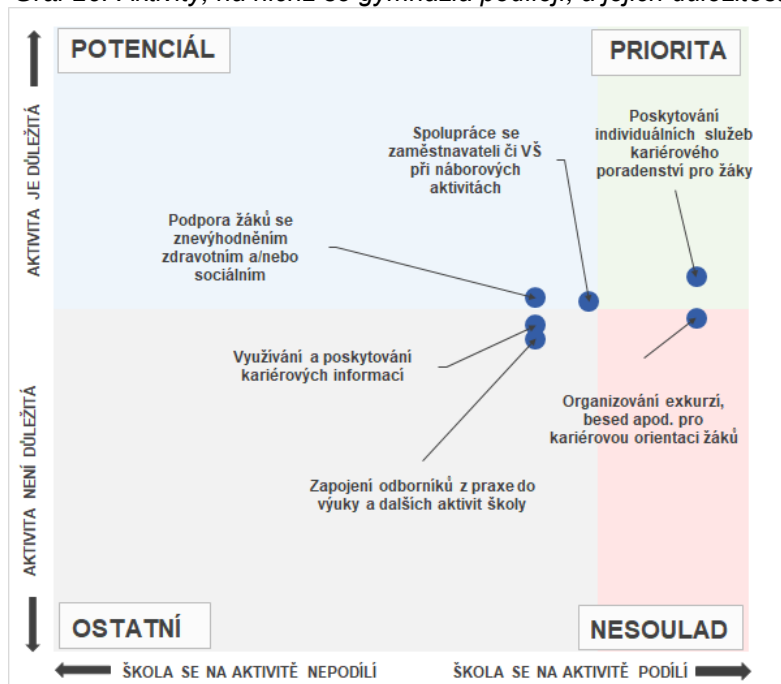
Graf 15: Aktivita, na nichž se SOŠ podílejí, a jejich důležitost

ale ty tuto aktivitu považují za průměrně důležitou. Ostatní aktivity jsou pro školy méně důležité a také se na nich podílejí v menší míře.

Gymnázia v rámci podpory rozvoje kariérového poradenství nejčastěji organizují exkurze a besedy pro kariérovou orientaci žáků a poskytují individuální služby kariérového poradenství (shodně 92 %). Více než tři čtvrtiny gymnázií spolupracují se zaměstnavateli či VŠ při náborových aktivitách (77 %). Dvě třetiny gymnázií podporují žáky se znevýhodněním, zapojují odborníky z praxe do výuky a využívají a poskytují kariérové informace (shodně 69 %).

Graf 16: Aktivita, na nichž se gymnázia podílejí, a jejich důležitost

vysoká důležitost. Ostatní aktivity jsou vykonávané relativně méně často a zároveň je jim přisuzována menší důležitost.

Prioritami pro SOŠ je realizace odborného výcviku v reálném pracovním prostředí a zapojení odborníků z praxe do výuky. Tyto aktivity realizují téměř všechny školy a přikládají jim nejvyšší důležitost.

Organizování exkurzí a besed pro kariérovou orientaci žáků realizuje vysoký podíl škol, ale je jim přisuzována nižší důležitost než aktivitám prioritním. Z tohoto důvodu se ocitají v tzv. nesouladu.

Aktivitou s potenciálem pro rozvoj kariérového poradenství je prevence a intervence předčasných odchodů žáků ze školy. Tato aktivita se ocitá na hranici potenciálu, jelikož se na ní podílí relativně menší podíl škol,

Prioritou je pro gymnázia poskytování individuálních služeb kariérového poradenství. Tuto aktivitu gymnázia zmiňují nejčastěji a má pro ně velký význam.

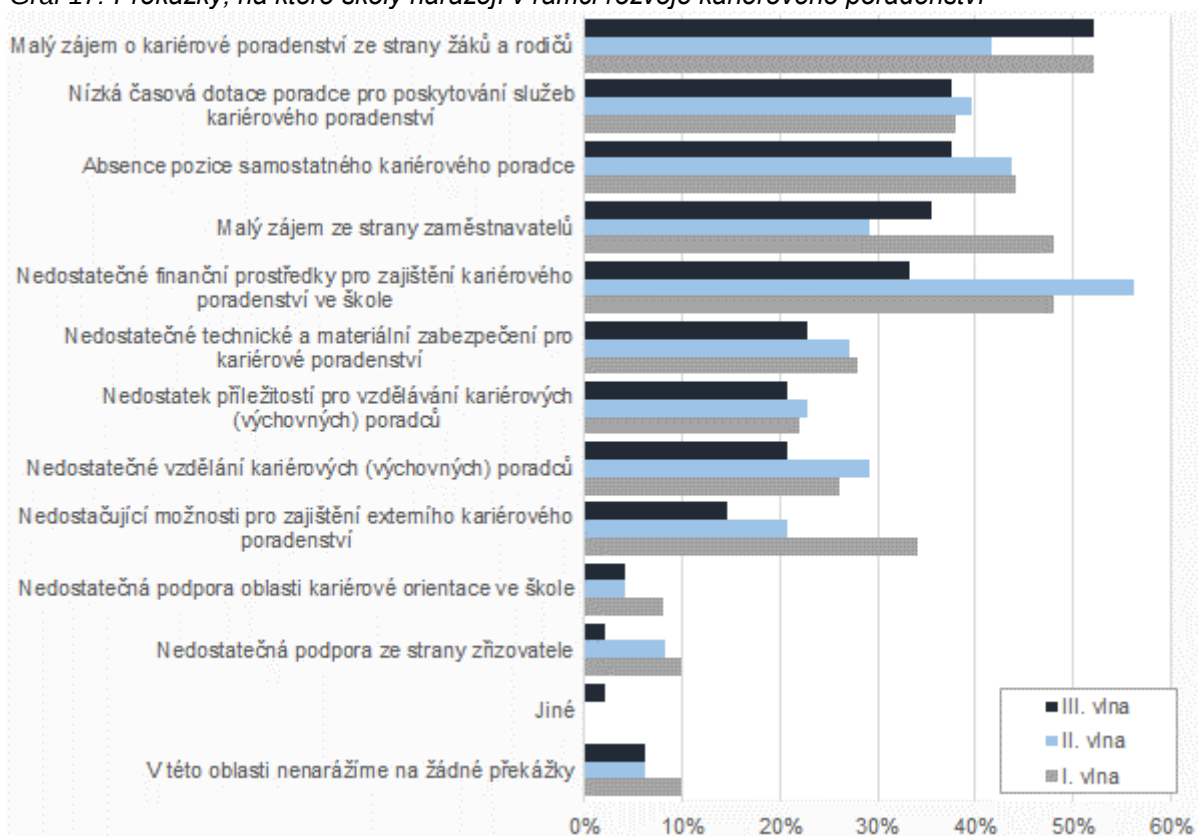
Organizování exkurzí a besed pro kariérovou orientaci žáků realizuje stejný podíl gymnázií jako prioritní aktivitu, ale přisuzovaná důležitost je mírně podprůměrná, takže se ocitá v určitém nesouladu.

Aktivitami mírně nad hranicí potenciálu jsou pro gymnázia podpora žáků se znevýhodněním a spolupráce se zaměstnavateli či VŠ při náborových aktivitách. Tyto aktivity realizuje nižší podíl gymnázií než výše zmíněné aktivity, ale je jim přisuzována

2.3 Překážky, na které školy naráží v rámci této intervence

V souvislosti s překážkami, které omezují rozvoj kariérového poradenství na středních a vyšších odborných školách v Libereckém kraji, se školy nejčastěji potýkají s malým zájmem o kariérové poradenství ze strany žáků a rodičů (52 %). Více než třetina škol uvádí nízkou časovou dotaci pro poskytování služeb kariérového poradenství a absenci pozice samostatného kariérového poradce (shodných 38 %). Podobný podíl škol zmiňuje malý zájem ze strany zaměstnavatelů (35 %) a celkem 33 % škol nemá dostatečné finanční prostředky pro zajištění kariérového poradenství. Na žádnou překážku nenaráží 6 % škol v Libereckém kraji.

Graf 17: Překážky, na které školy narážejí v rámci rozvoje kariérového poradenství

Oproti předchozím vlnám šetření došlo u většiny překážek k mírnému poklesu škol, který se s nimi potýká. Nejvíce se zlepšila situace u nedostatečných finančních prostředků pro zajištění kariérového poradenství ve škole (pokles o 23 p. b. vůči II. vlně šetření) a malého zájmu ze strany zaměstnavatelů (pokles o 13 p. b. vůči I. vlně šetření). Oproti druhé vlně šetření narostl podíl škol, který se setkává s malým zájmem o kariérové poradenství ze strany žáků a rodičů (nárůst o 10 p. b. oproti II. vlně šetření).

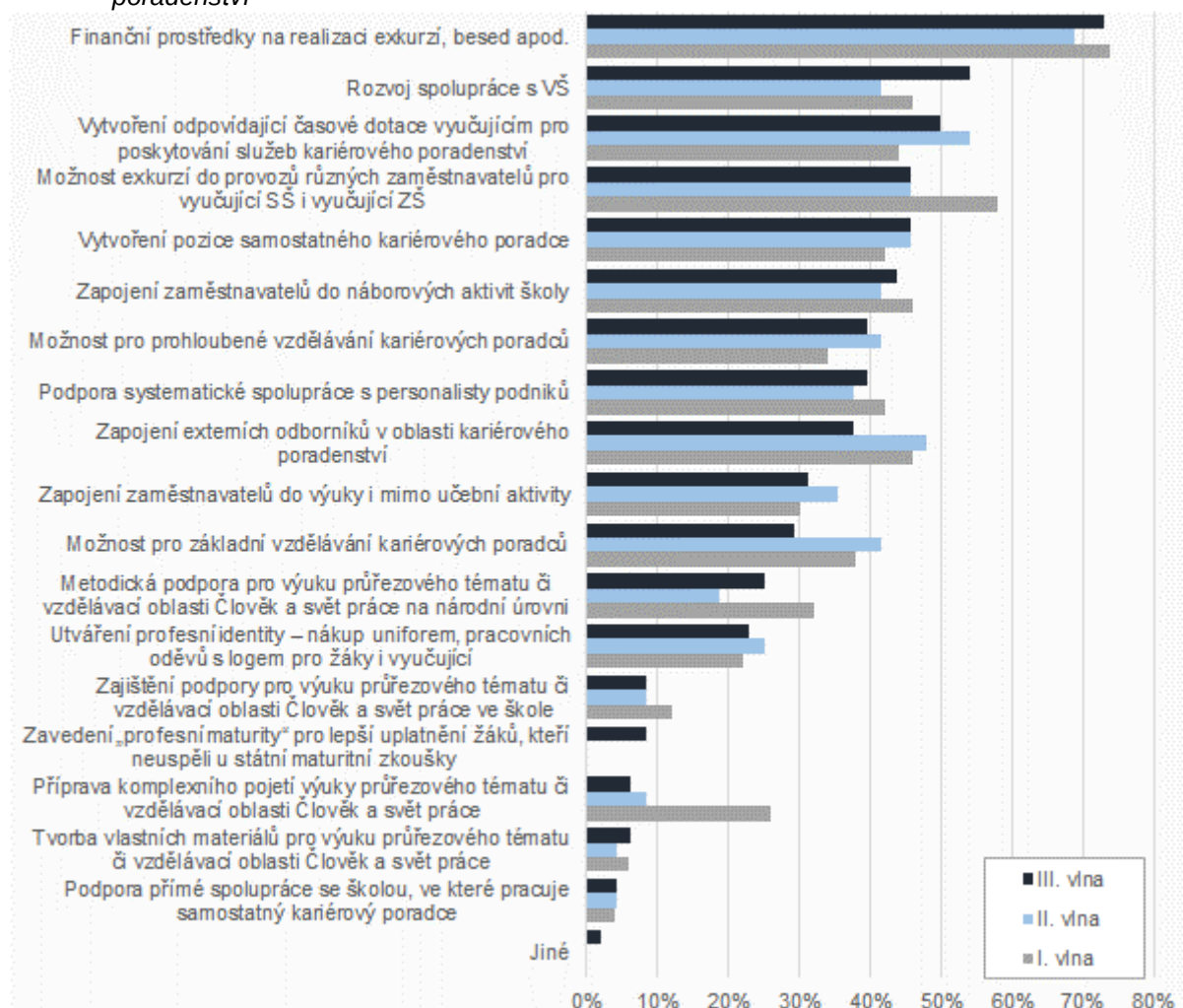
2.4 Opatření pro zlepšení realizace intervence

V oblasti kariérového poradenství by školy v Libereckém kraji nejvíce ocenily finanční prostředky na realizaci exkurzí a besed (73 %). Nadpoloviční většině škol by pomohl rozvoj spolupráce s VŠ (54 %) a vytvoření odpovídající časové dotace vyučujícím pro poskytování kariérového poradenství (50 %). Více než dvě pětiny škol zmiňují možnosti exkurzí do provozů různých zaměstnavatelů pro vyučující SŠ i ZŠ a vytvoření pozice samostatného kariérového poradce (shodných 46 %). Školy dále zmiňují zapojení zaměstnavatelů do náborových aktivit školy (44 %), možnost pro prohloubené vzdělávání kariérových poradců a podporu systematické spolupráce s personalisty podniků (shodných 40 %). Celkem 38 % škol zapojuje externí odborníky v oblasti kariérového poradenství. Ostatní opatření by ocenila méně než třetina škol.

Oproti I. vlně šetření došlo k nejvýznamnějšímu poklesu u možností exkurzí do provozů různých zaměstnavatelů pro vyučující SŠ i ZŠ (pokles o 12 p. b.). Oproti I. i II. vlně šetření se nejvíce snížila

potřeba základního vzdělávání kariérových poradců (pokles o 9 p. b. oproti I. vlně šetření, 13 p. b. oproti II. vlně šetření). Naopak školy častěji zmiňují rozvoj spolupráce s VŠ (nárůst o 13 p. b. oproti II. vlně šetření).

Graf 18: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvoleného cíle v rámci rozvoje kariérového poradenství

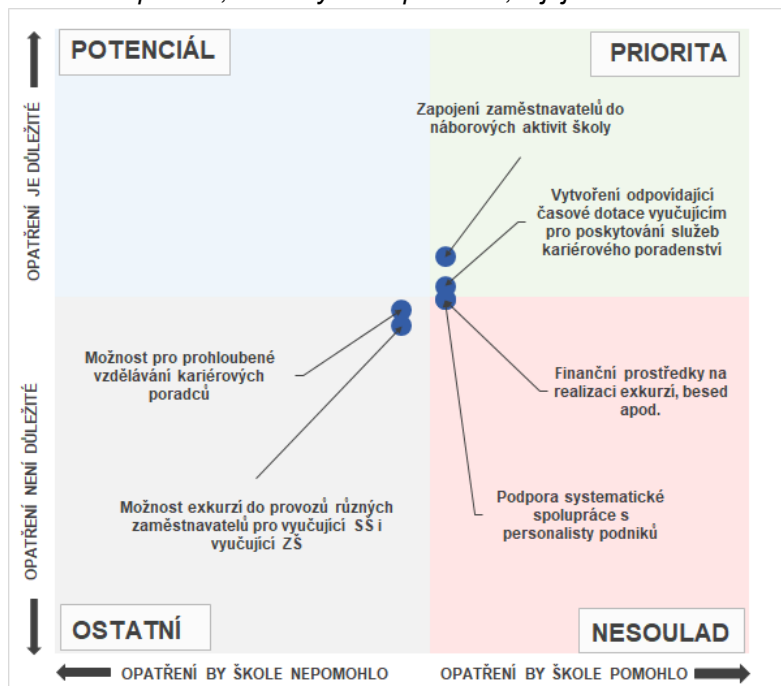
2.4.1 Důležitost nejčastěji zmiňovaných opatření na vybraných typech škol

Střední odborná učiliště uvedla, že by jim pro podporu rozvoje kariérového poradenství pomohlo především vytvoření odpovídající časové dotace vyučujícím pro poskytování služeb kariérového poradenství, finanční prostředky na realizaci exkurzí a besed, zapojení zaměstnavatelů do náborových aktivit školy a podpora systematické spolupráce s personalisty podniků (shodných 56 %). Polovina škol by dále ocenila možnost pro prohloubené vzdělávání kariérových poradců a možnost exkurzí do provozů různých zaměstnavatelů pro vyučující SŠ i ZŠ (shodných 50%).

Pokud bychom v souvislosti s navrhovanými opatřeními pro rozvoj kariérového poradenství zohlednili také jejich důležitost, představují priority středních odborných učilišť zapojení zaměstnavatelů do náborových aktivit školy a vytvoření odpovídající časové dotace vyučujícím pro poskytování služeb kariérového poradenství. Tato opatření zmiňují školy nejčastěji a zároveň je ve srovnání s ostatními sledovanými položkami hodnotí jako nejdůležitější.

Na hranici priorit a nesouladu je zajištění finančních prostředků na realizaci exkurzí a besed a podpora systematické spolupráce s personalisty podniků. Tato opatření školy zmiňují často, ale přiřadí jim relativně podprůměrnou důležitost.

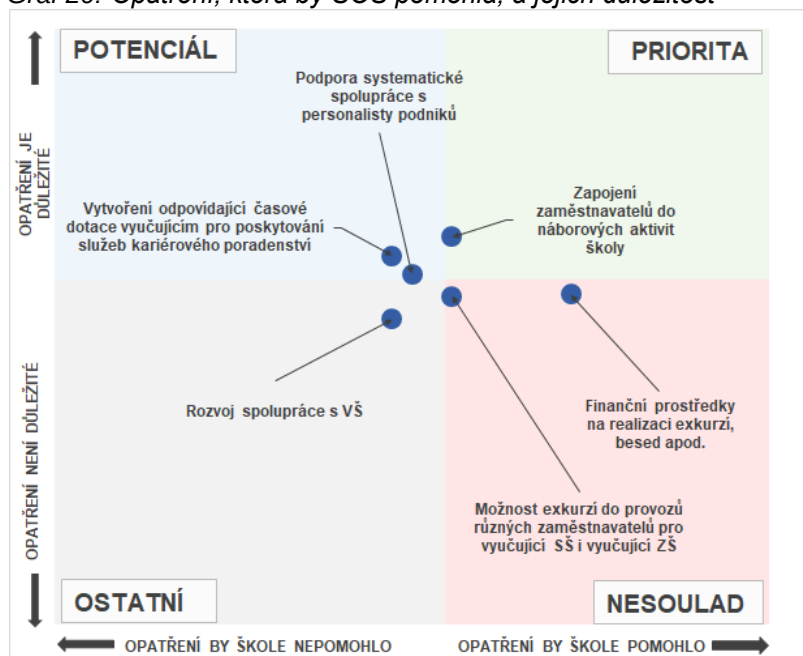
Graf 19: Opatření, která by SOU pomohla, a jejich důležitost

Možnost pro prohloubené vzdělávání kariérových poradců a možnost exkurzí do provozů různých zaměstnavatelů pro vyučující SŠ i ZŠ vyžaduje nižší podíl středních odborných učilišť než opatření zmíněná výše a zároveň je jim přisuzována nižší důležitost.

Střední odborné školy by nejvíce ocenily finanční prostředky na realizaci exkurzí a besed (72 %). Více než polovině škol by pomohlo zapojení zaměstnavatelů do náborových aktivit a exkurze do provozů různých zaměstnavatelů pro vyučující SŠ i ZŠ (shodných 56 %). Polovina škol by ocenila podporu systematické spolupráce s personalisty podniků. Podobný podíl škol zmiňuje vytvoření odpovídající časové dotace vyučujícím pro poskytování služeb kariérového poradenství a rozvoj spolupráce s VŠ (shodných 47 %).

Graf 20: Opatření, která by SOŠ pomohla, a jejich důležitost

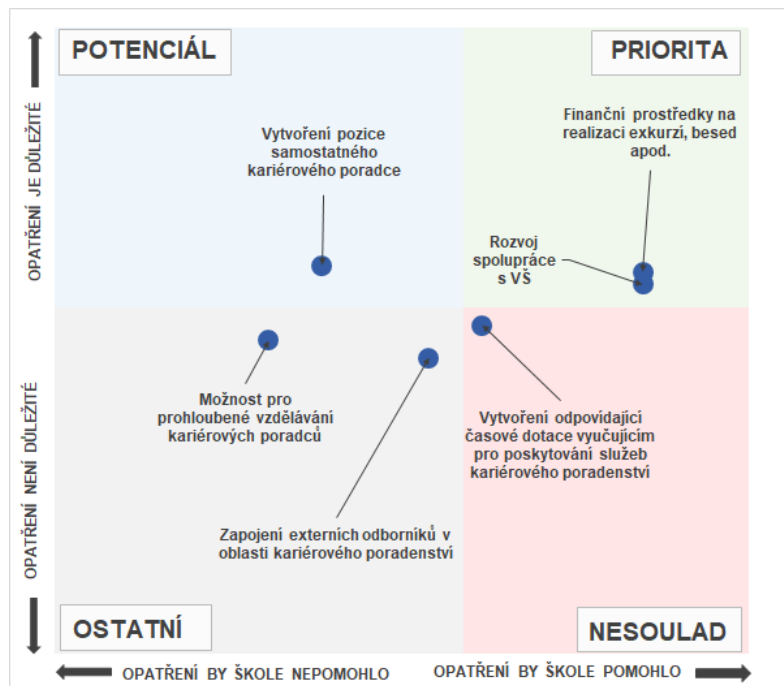
Z hlediska důležitosti jednotlivých opatření rozvoje kariérového poradenství představuje největší prioritu zapojení zaměstnavatelů do náborových aktivit školy. Toto opatření školy zmiňují často a zároveň ho ve srovnání s ostatními sledovanými položkami hodnotily jako velice důležité.

Finanční prostředky na realizaci exkurzí a besed a možnost exkurzí do provozů různých zaměstnavatelů pro vyučující SŠ i ZŠ se ocitají spíše v nesouladu, jelikož je školy považují za méně významné, i když tato opatření školy zmiňovaly nejčastěji.

Vytvoření odpovídající časové dotace vyučujícím pro poskytování služeb kariérového poradenství a podporu systematické spolupráce s personalisty podniků by ocenil nižší podíl škol než opatření prioritní. Střední odborné školy však těmto opatřením přisuzují nadprůměrnou důležitost, proto pro ně představuje potenciál pro rozvoj kariérového poradenství. Rozvoj spolupráce s VŠ se řadí mezi méně důležité aktivity.

Gymnázia by v rámci podpory kariérového poradenství nejvíce ocenila finanční prostředky na besedy a exkurze a rozvoj spolupráce s VŠ (shodných 85 %). Téměř dvě třetiny gymnázií by potřebovaly vytvoření odpovídající časové dotace vyučujícím pro poskytování služeb kariérového poradenství (62 %). Více než polovina gymnázií by pomohlo zapojení externích odborníků v oblasti kariérového poradenství (54 %). Přibližně třetina škol dále zmiňuje vytvoření pozice samostatného kariérového poradce (39 %) a možnost pro prohloubené vzdělávání kariérových poradců (31 %).

Graf 21: Opatření, která by gymnáziím pomohla, a jejich důležitost

poskytování služeb kariérového poradenství je spíše v nesouladu, jelikož toto opatření gymnázia zmiňují často, ale nepřikládají mu velkou důležitost. Ostatní opatření jsou spíše méně významná.

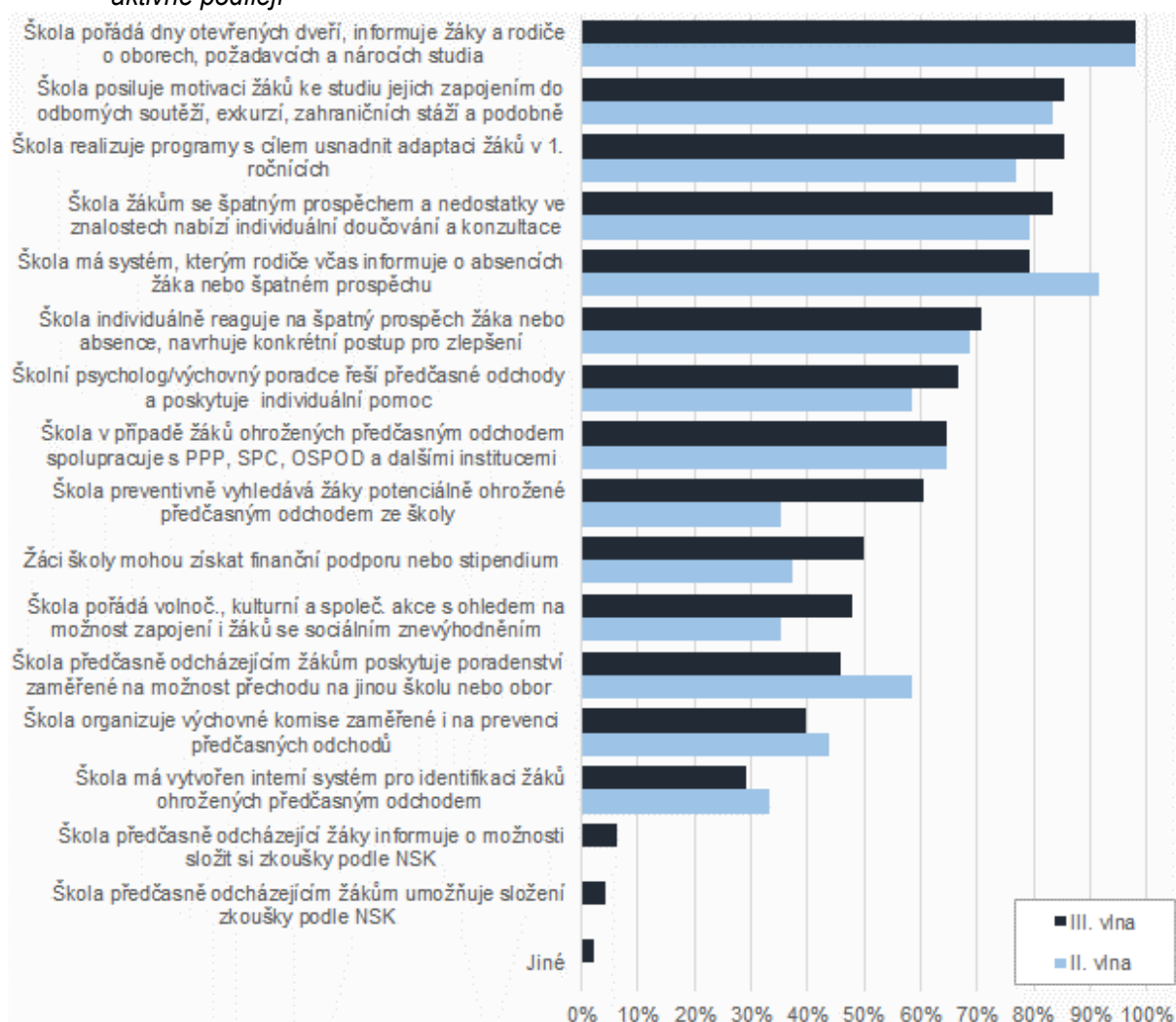
Při zohlednění důležitosti jednotlivých opatření pro rozvoj kariérového poradenství představují prioritní opatření: finanční prostředky na realizaci exkurzí a besed a rozvoj spolupráce s VŠ. Tato opatření jsou gymnáziím zmiňována nejčastěji a zároveň jsou ve srovnání s ostatními sledovanými položkami hodnocena jako velice důležitá. Vytvoření pozice samostatného kariérového poradce představuje pro gymnázia potenciál v oblasti kariérového poradenství. Sice se nejedná o nejčastěji zmiňované opatření, ale je mu přisuzována vysoká důležitost. Naopak vytvoření odpovídající časové dotace vyučujícím pro

2.5 Aktivita, na kterých se školy podílí v rámci prevence a intervence v oblasti předčasných odchodů

V rámci prevence a intervence v oblasti předčasných odchodů střední a vyšší odborné školy nejčastěji pořádají dny otevřených dveří (98 %). Alespoň čtyři pětiny škol posilují motivaci žáků ke studiu jejich zapojením do odborných soutěží, exkurzí, zahraničních stáží a realizují programy s cílem usnadnit adaptaci žáků v 1. ročnících (shodných 85 %). Podobný podíl škol žákům se špatným prospěchem nabízí individuální vyučování a konzultace (83 %). Celkem 79 % škol má systém, kterým rodiče včas informuje o absencích nebo špatném prospěchu, a 71 % škol individuálně reaguje na špatný prospěch žáka nebo absence a navrhuje konkrétní postup pro zlepšení. Ve dvou třetinách škol řeší předčasné odchody a poskytuje individuální pomoc psycholog nebo výchovný poradce (67 %) a podobný podíl škol v případě žáků ohrožených předčasným odchodem spolupracuje s PPP, SPC, OSPOD a dalšími institucemi (65 %). 60 % škol preventivně vyhledává žáky potenciálně ohrožené předčasným odchodem ze školy. Ostatní aktivity realizuje méně než polovina škol.

Oproti druhé vlně šetření u většiny realizovaných činností podíl aktivních škol alespoň mírně stoupl. K nejvyššímu zvýšení došlo u škol, které preventivně vyhledávají žáky potenciálně ohrožené předčasným odchodem ze školy (nárůst o 25 p. b.), pořádají volnočasové, kulturní a společenské akce s ohledem na možnost zapojení i žáků se sociálním znevýhodněním a jejichž žáci mohou získat finanční podporu nebo stipendium (nárůst shodně o 13 p. b.). Ve srovnání s druhou vlnou mají školy méně často systém, kterým rodiče včas informují o absencích nebo špatném prospěchu (pokles o 13 p. b.). Současně školy méně často předčasně odcházejícím žákům poskytují poradenství zaměřené na možnost přechodu na jinou školu nebo obor (pokles o 12 p. b.). U ostatních aktivit byly zaznamenány nižší nárůsty nebo poklesy.

Graf 22: Činnosti, na kterých se školy v rámci prevence a intervence v oblasti předčasných odchodů aktivně podílejí

Pozn. data za první vlnu šetření nejsou k dispozici.

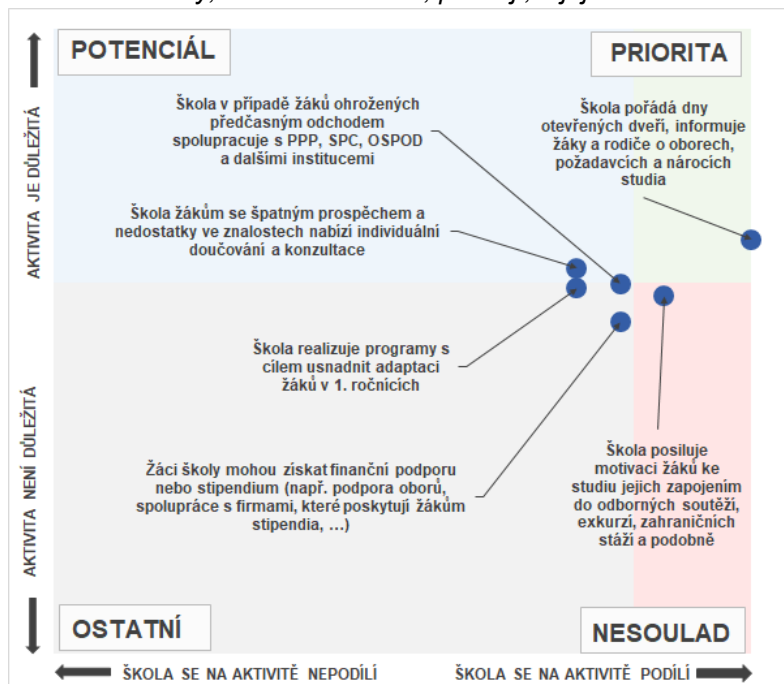
2.5.1 Důležitost nejčastěji zmiňovaných aktivit na vybraných typech škol

Střední odborná učiliště z výše uvedených aktivit v oblasti předčasných odchodů nejčastěji pořádají dny otevřených dveří (100 %). Většina škol posiluje motivaci žáků ke studiu jejich zapojením do odborných soutěží, exkurzí, zahraničních stáží a podobně (88 %). Podobný podíl škol v případě žáků ohrožených předčasným odchodem spolupracuje s PPP, SPC, OSPOD a dalšími institucemi a ve stejném podílu škol žáci mohou získat finanční podporu nebo stipendium (81 %). Celkem 75 % škol realizuje programy s cílem usnadnit adaptaci žáků v 1. ročnících a nabízí individuální doučování a konzultace žákům se špatným prospěchem a nedostatky ve znalostech.

Pokud bychom v souvislosti s realizovanými aktivitami měli zohlednit jejich důležitost, prioritou pro střední odborná učiliště je pořádání dnů otevřených dveří. Tuto aktivitu realizuje nejvyšší podíl SOU, který jí přisuzuje také nadprůměrnou důležitost.

Nabídka individuálních konzultací a doučování žáků se špatným prospěchem má pro školy nadprůměrný význam, ačkoli je školy zmiňují méně často.

Graf 23: Aktivita, na nichž se SOU, podílejí, a jejich důležitost

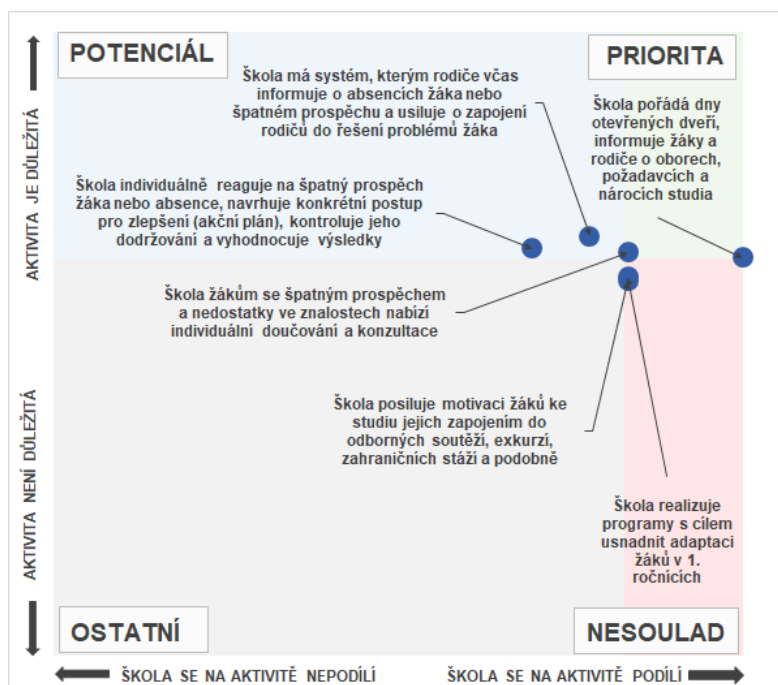

Ve značné míře také školy posilují motivaci žáků ke studiu jejich zapojením do odborných soutěží, exkurzí a zahraničních stáží. Nicméně této aktivitě přiřkládají mírně podprůměrnou důležitost, a proto pro učiliště představuje určitý nesoulad.

Ostatní aktivity jsou pro školy méně důležité a zároveň je školy méně často vykonávají. Dvě ze tří zmíněných aktivit jsou na hranici aktivit, které skýtají potenciál.

Střední odborné školy jsou v oblasti předčasných odchodů velmi aktivní. Všechny školy pořádají dny otevřených dveří (100 %). Většina škol také realizuje programy s cílem usnadnit adaptaci žáků v 1. ročnících, nabízí individuální doučování a konzultace žákům se špatným prospěchem a posiluje motivaci žáků ke studiu zapojením do odborných soutěží, exkurzí apod. (shodných 83 %). 78 % škol má systém, kterým rodiče včas informují o absencích nebo špatném prospěchu. Více než dvě třetiny škol individuálně reagují na špatný prospěch žáka a absence (69 %).

Graf 24: Aktivita, na nichž se SOŠ podílejí, a jejich důležitost

Prioritou pro SOŠ může být pořádání dnů otevřených dveří a nabídka doučování a konzultací žákům se špatným prospěchem. Tyto aktivity realizuje většina škol, ale přiřkládají jim menší důležitost, takže jsou na hranici priorit a nesouladu.

V nesouladu se nachází také posilování motivace žáků ke studiu jejich zapojením do odborných soutěží, exkurzí, zahraničních stáží apod. a realizace programů s cílem adaptace žáků v 1. ročnících. Ačkoli jde o často vykonávané aktivity, tak je školy považují za méně důležité, takže jsou na hranici nesouladu.

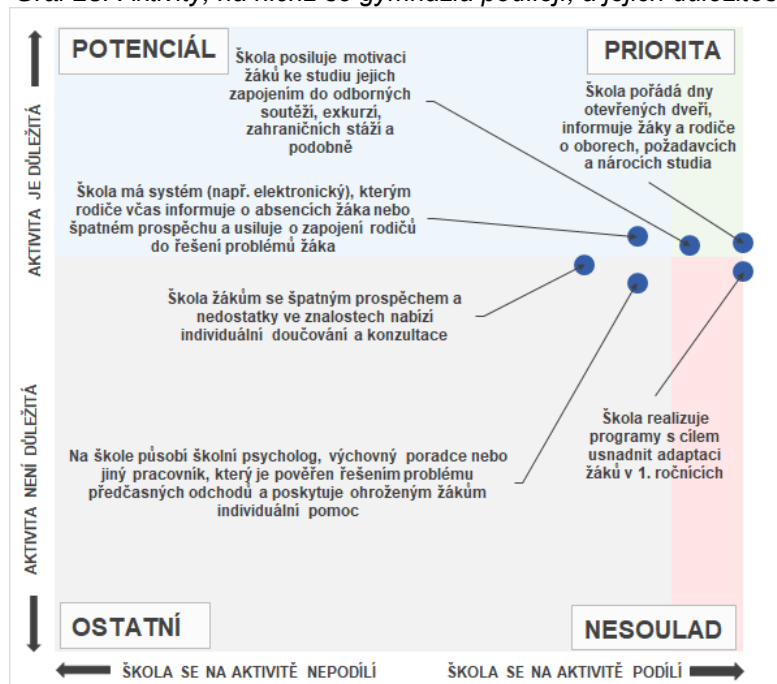
Disponování systémem, kterým se včas informují rodiče o absencích

nebo špatném prospěchu, a individuální reakce na špatný prospěch nebo absence představuje pro školy určitý potenciál pro prevenci předčasných odchodů ze vzdělávání.

Gymnázia v rámci prevence předčasných odchodů nejčastěji pořádají dny otevřených dveří a realizují programy s cílem usnadnit adaptaci žáků v 1. ročnících (shodných 100 %). Celkem 92 % škol posiluje motivaci žáků ke studiu jejich zapojením do odborných soutěží, exkurzí a zahraničních stáží. Na většině

gymnázií působí školní psycholog, výchovný poradce nebo jiný pracovník, který je pověřen řešením problému předčasných odchodů a poskytuje ohroženým žákům individuální pomoc, a školy mají systém, kterým rodiče informují o absencích a špatném prospěchu žáka (shodných 85 %). 77 % škol nabízí žákům se špatným prospěchem a nedostatky ve znalostech individuální doučování a konzultace.

Graf 25: Aktivita, na nichž se gymnázia podílejí, a jejich důležitost

Prioritami pro gymnázia je pořádání dnů otevřených dveří a posilování motivace žáků ke studiu jejich zapojením do odborných soutěží, exkurzí, zahraničních stáží apod. Tyto aktivity jsou pro školy nadprůměrně důležité a podílejí se na nich ve velké míře.

Realizace programů s cílem usnadnit adaptaci žáků v 1. ročnících realizují všechna gymnázia, ale přisuzují jim nižší důležitost než prioritním aktivitám. Proto se v grafu tato aktivita ocitá v oblasti nesouladu.

Potenciál v oblasti předčasných odchodů představuje pro gymnázia systém, kterým se informují rodiče o absencích a špatném prospěchu.

Tuto aktivitu realizuje nižší podíl gymnázií než výše zmíněné aktivity, ale je jí přisuzována vysoká důležitost. Ostatní aktivity jsou spíše méně významné a školy se na nich méně podílejí.

2.6 Grafická sumarizace hlavních zjištění týkajících se oblasti „rozvoje kariérového poradenství“ na SOŠ, SOU a na gymnáziích

Následující tři grafická schémata přehledně shrnují klíčová zjištění týkající se oblasti *rozvoje kariérového poradenství* na třech nejčastěji zastoupených typech škol (SOŠ, SOU a gymnázia). Každé schéma je sestaveno ze tří (dále členěných) boxů – žlutého, modrého a oranžového.

V horním žlutém boxu jsou uvedeny školami nejčastěji volené položky z rozsáhlého seznamu jednotlivých atributů reprezentujících 4 úrovně rozvoje oblasti *rozvoje kariérového poradenství*. Tento box tak zprostředkovává stručný obraz aktuální situace v této oblasti v době před realizací intervence (projektů).

V prostředním modrém boxu jsou nejprve uvedeny školami nejčastěji realizované činnosti spadající do této oblasti, následně pak nejčastěji uváděné překážky, které komplikují její rozvoj, a nakonec nejčastěji uváděná opatření, která by školám v rozvoji této oblasti pomohla.

V dolním oranžovém boxu jsou uvedeny opět nejčastěji volené položky ze seznamu atributů reprezentujících 4 úrovně rozvoje oblasti *rozvoje kariérového poradenství*. V tomto případě však již nevypovídají o skutečné současné situaci, ale představují zamýšlený stav dané oblasti na škole po realizaci plánované intervence (projektů). Jedná se tedy o stručný obraz ideálního budoucího stavu, k němuž škola plánuje dospět s pomocí podpůrných projektů (realizované intervence).

Aktuální stav rozvoje kariérového poradenství na SOU

Většina vyučujících usiluje o utváření pozitivního vztahu žáků ke zvolené profesi či dalšímu studiu. (88 % škol)

Služby kariérového poradenství zahrnují prvky prevence předčasných odchodů ze školy. (69 % škol)

úroveň 1
úroveň 2
úroveň 3
úroveň 4

Systematicky sledujeme předčasné odchody žáků, s výsledky sledování cíleně pracujeme. (69 % škol)

Výuka je zaměřena i na utváření pozitivního vztahu žáků ke zvolené profesi či dalšímu studiu. (69 % škol)

Činnosti, které SOU v rámci rozvoje kariérového poradenství

- Realizace odborného výcviku/odborné praxe v reálném pracovním prostředí (100 % škol)
- Prevence a intervence předčasných odchodů žáků ze školy (94 % škol)
- Organizování exkurzí, besed apod. pro kariérovou orientaci žáků (88 % škol)
- Poskytování individuálních služeb kariérového poradenství pro žáky (88 % škol)
- Zapojení odborníků z praxe do výuky a dalších aktivit školy (88 % škol)
- Využívání a poskytování kariérových informací (88 % škol)

Prekážky, na něž SOU při realizaci těchto činností narážejí

- Malý zájem o kariérové poradenství ze strany žáků a rodičů (81 % škol)
- Nízká časová dotace poradce pro poskytování služeb kariérového poradenství (44 % škol)
- Nedostatečné finanční prostředky pro zajištění kariérového poradenství ve škole (44 % škol)
- Absence pozice samostatného kariérového poradce (38 % škol)
- Malý zájem ze strany zaměstnavatelů (38 % škol)
- Nedostatečné vzdělání kariérových (výchovných) poradců (25 % škol)

Opatření, která by SOU pomohla ke stanoveným cílům

- Finanční prostředky na realizaci exkurzí, besed apod. (56 % škol)
- Vytvoření odpovídající časové dotace vyučujícím pro poskytování služeb kariérového poradenství (56 % škol)
- Zapojení zaměstnavatelů do náborových aktivit školy (56 % škol)
- Podpora systematické spolupráce s personalisty podniků (56 % škol)
- Možnost exkurzí do provozů různých zaměstnavatelů pro vyučující SŠ i vyučující ZŠ (50 % škol)
- Možnost pro prohloubené vzdělávání kariérových poradců (50 % škol)

Cíle, které si v rámci rozvoje kariérového poradenství stanovila SOU

Služby kariérového poradenství zahrnují prvky prevence předčasných odchodů ze školy. (81 % škol)

Pozice kariérového poradce a výchovného poradce jsou oddělené. (69 % škol)

Kariérový poradce úzce spolupracuje s jednotlivými vyučujícími. (81 % škol)

úroveň 1
úroveň 2
úroveň 3
úroveň 4

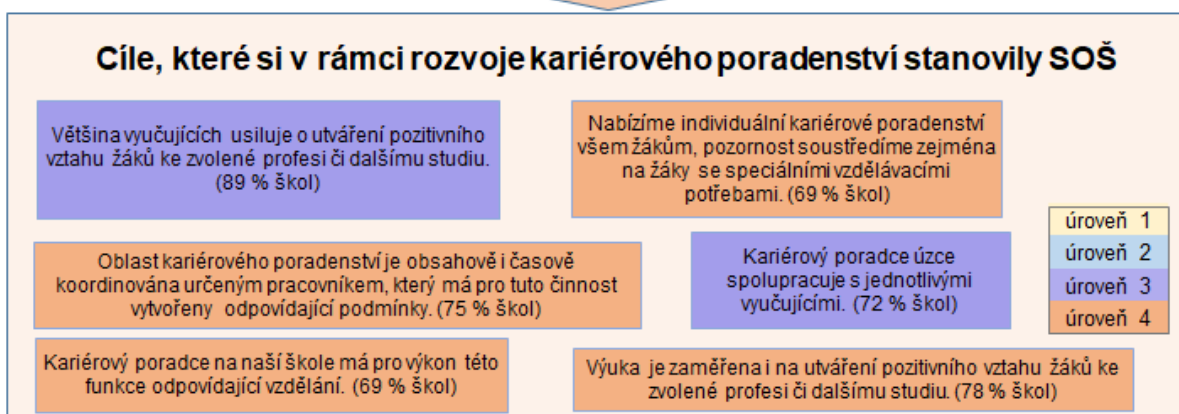
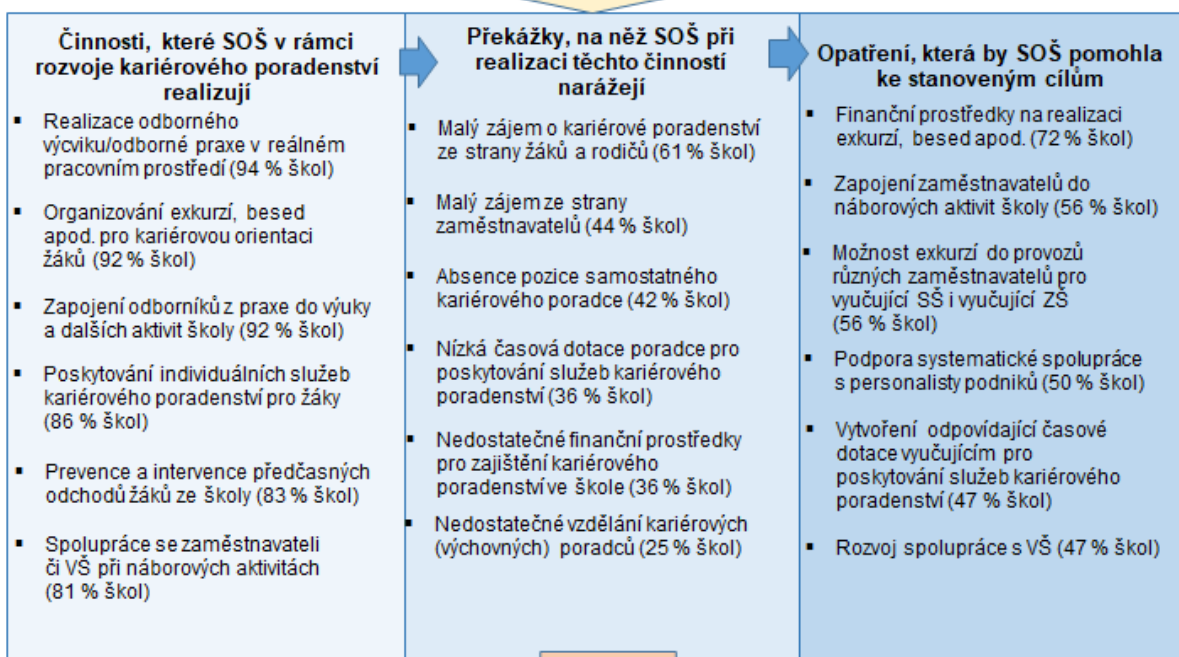
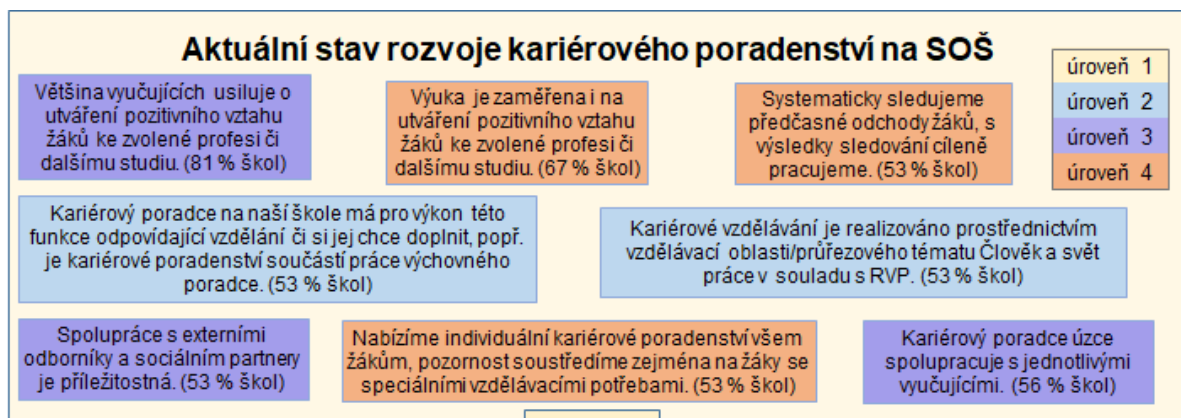
Systematicky sledujeme předčasné odchody žáků, s výsledky sledování cíleně pracujeme. (75 % škol)

Výuka je zaměřena i na utváření pozitivního vztahu žáků ke zvolené profesi či dalšímu studiu. (81 % škol)

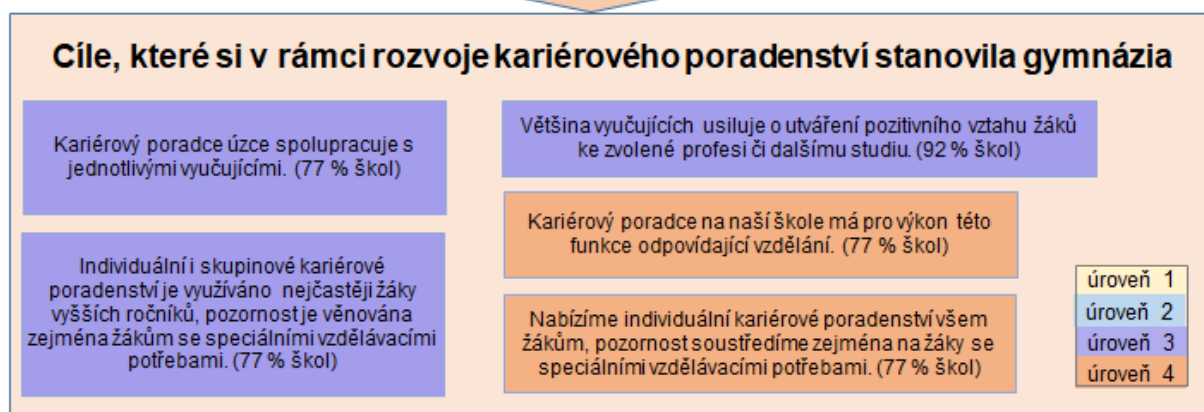
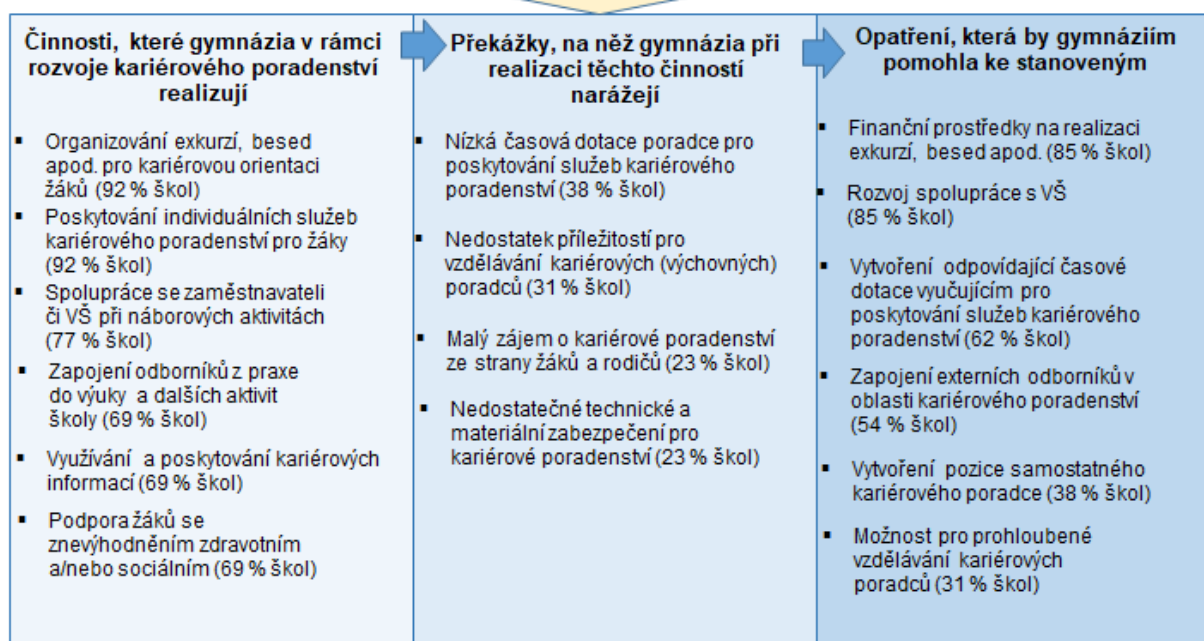
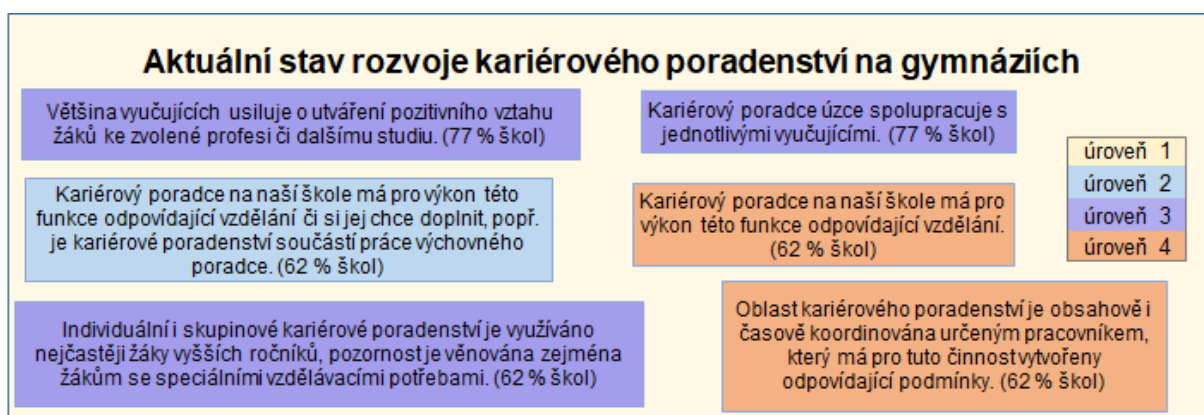
Oblast kariérového poradenství je obsahově i časově koordinována určeným pracovníkem, který má pro tuto činnost vytvořeny odpovídající podmínky. (69 % škol)

Většina vyučujících usiluje o utváření pozitivního vztahu žáků ke zvolené profesi či dalšímu studiu. (94 % škol)

*Každé schéma zobrazuje prvních 4-7 nejčastěji uváděných položek z dané oblasti. Procenta uvádějí podíl škol, které danou položku zvolily.

*Každé schéma zobrazuje prvních 6-8 nejčastěji uváděných položek z dané oblasti.
Procenta uvádějí podíl škol, které danou položku zvolily.

*Každé schéma zobrazuje prvních 4-6 nejčastěji uváděných položek z dané oblasti.
Procenta uvádějí podíl škol, které danou položku zvolily.

3 Podpora polytechnického vzdělávání

Polytechnické vzdělávání je nutno chápat jako vzdělávání integrující přírodovědné, technické a environmentální vzdělávání a jako komplex vzájemných implikací mezi složkami vzdělávání a jednotlivými předmětovými oblastmi. Jedná se o integraci:

- všeobecné složky vzdělávání x odborné složky vzdělávání;
- společenskovedních a humanitních předmětů x matematiky x polytechnických předmětů x uměleckých předmětů.

Polytechnické vzdělávání je definováno jako vzdělávání poskytující vědomosti o vědeckých principech a odvětvích výroby, znalosti z technických a jiných oborů a všeobecně technické dovednosti. Přispívá nejen k rozšiřování poznatků, ale především k vytváření pracovních dovedností a návyků, které jsou využívány v běžném a později i pracovním životě. To je vázáno na technické myšlení jako aplikaci vědomostí, dovedností a zkušeností v členění na praktické, vizuální, intuitivní a koncepční myšlení.

Cílem polytechnického vzdělávání je rozvíjet znalosti o technickém prostředí a pomáhat vytvářet a fixovat správné pracovní postupy a návyky, rozvoj spolupráce, vzájemnou komunikaci a volní vlastnosti a podporovat touhu tvořit a práci zdárně dokončit. Polytechnické vzdělávání má posilovat zájem nejen o technické obory, ale i o přírodovědné a environmentální obory.

Přírodovědné vzdělávání je definováno jako vzdělávání zaměřené na porozumění **základním přírodovědným pojmům a zákonům**, na porozumění a užívání **metod vědeckého zkoumání přírodních faktů** (přírodních objektů, procesů, vlastností, zákonitostí). Cílem v přírodovědném vzdělávání je **rozvíjet schopnosti potřebné při využívání** přírodovědných vědomostí a dovedností pro řešení konkrétních problémů, podporovat odpovědné rozhodování v osobním životě člověka, naplňovat osobní potřeby a fungování v občanském a případně budoucím profesním životě.

Technické vzdělávání jako součást technické výchovy se zaměřuje na osvojování potřebných technických vědomostí, dovedností a návyků, vytváření vztahu k technice a rozvoj tvořivého technického myšlení. Osvojení je realizováno na vědeckém základě, uvědoměle a při aktivitách majících vztah k technice, s níž se v životě setká každý jedinec. Cílem **technické výchovy** je získat správné postoje k technice a k využívání techniky v životě.

Environmentální vzdělávání dělíme na výchovu a osvětu. Environmentální výchovou rozumíme systematické působení na mladou generaci (včetně dětí předškolního věku) za účelem přijetí hodnot a jednání nezbytného pro ochranu a péči o životní prostředí. Oblastmi vzdělávání jsou: výchova o životním prostředí, výchova v životním prostředí, výchova pro životní prostředí. Úkoly **osvěty** jsou zejména v rovině informativní a jsou zaměřené na dospělou populaci a obecně na veřejnost.

Hlavní zjištění

- Pokud jde o rozvoj škol v oblasti polytechnického vzdělávání v Libereckém kraji, v nejvyšší míře jsou vykonávány aktivity patřící do základní úrovně, ve které je podpora polytechnického vzdělávání omezena na realizaci v souladu s RVP. Ve vysoké míře se realizují také aktivity z pokročilé úrovně a mírně pokročilé úrovně. V těchto úrovních již začíná podpora polytechnického vzdělávání i mimo rámec RVP. V nejnižší míře jsou realizovány aktivity nejvyšší úrovně, ve které je systematická podpora doplněna o dílčí aktivity. Nejvyšší posun školy plánují v rámci základní úrovně, čímž deklarují zájem o rozvoj podpory polytechnického vzdělávání v souladu s RVP. Oproti předchozím vlnám šetření došlo v základní úrovni k poklesu činností, mírně pokročilá úroveň vykazuje po mírném poklesu ve druhé vlně šetření prakticky stejnou hodnotu jako v první vlně šetření. Pokročilá a nejvyšší úroveň zaznamenaly souvislé zvyšování v rámci jednotlivých šetření.
- V oblasti podpory polytechnického vzdělávání střední školy a vyšší odborné školy zahrnují laboratorní cvičení, pokusy apod. do polytechnických předmětů, zapojují žáky do soutěží a olympiád a realizují motivační akce pro žáky ZŠ. Více než polovina škol spolupracuje se ZŠ a připravuje výukové materiály pro výuku. SOU a SOŠ spolupracují se ZŠ relativně častěji než gymnázia, která naopak spolupracují častěji s VŠ. Oproti předchozím vlnám vzrostl u většiny realizovaných činností podíl aktivních škol.

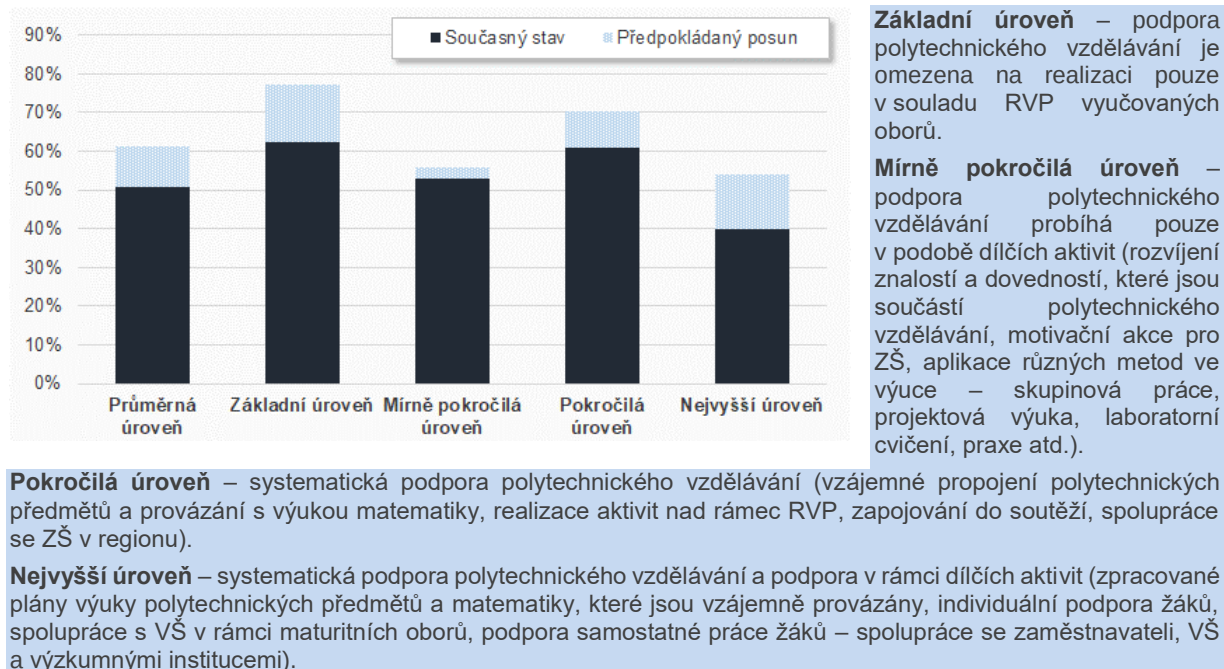
- V oblasti podpory polytechnického vzdělávání více než tři pětiny škol naráží na nedostatečnou znalost žáků ze ZŠ v oblasti polytechnického vzdělávání a na nedostatečnou motivaci žáků ze ZŠ k polytechnickému vzdělávání. Dvě pětiny škol naráží na zastaralé vybavení IT pro výuku a nezáměr žáků školy o polytechnické vzdělávání. Oproti předchozím vlnám šetření došlo u většiny překážek alespoň k mírnému poklesu škol, které se s nimi potýkají.
- Nejvíce by školy ocenily zvýšení počtu a kvality počítačů, notebooků, tabletů, zkvalitnění IT sítí, zlepšení vybavení odborných učeben, laboratoří a dílen a zvýšení softwarového vybavení školy. Alespoň polovina škol by potřebovala nákup softwarového vybavení pro podporu polytechnického vzdělávání, účast pedagogických pracovníků na školení IT různé úrovně a nákup a přípravu materiálů pro výuku. Relativně více gymnázií by ocenilo podporu spolupráce s VŠ a s jinými výzkumnými institucemi než SOU a SOŠ.

3.1 Současná úroveň škol a jejich předpokládaný posun

Pokud jde o rozvoj škol v oblasti polytechnického vzdělávání v Libereckém kraji, v nejvyšší míře jsou vykonávány aktivity patřící do základní úrovně (63 %), ve které je podpora polytechnického vzdělávání omezena na realizaci v souladu s RVP. Ve vysoké míře se realizují také aktivity z pokročilé úrovně (61 %) a mírně pokročilé úrovně (53 %). V těchto úrovních již začíná podpora polytechnického vzdělávání i mimo rámec RVP. V nejnižší míře jsou realizovány aktivity nejvyšší úrovně (40 %), ve které je systematická podpora doplněna o dílčí aktivity.

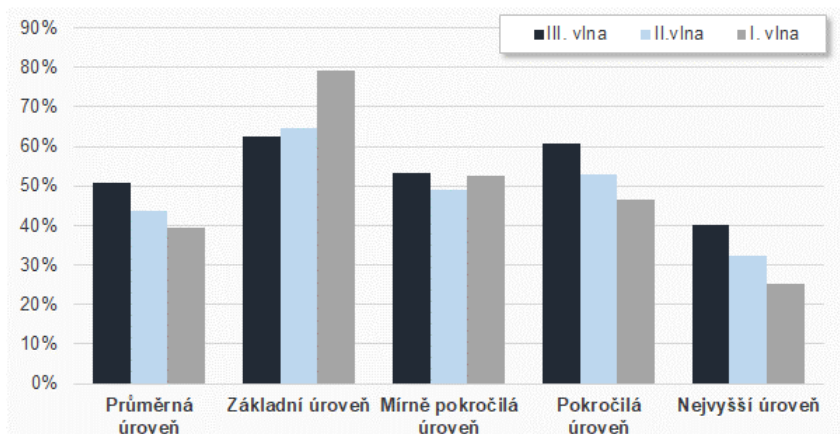
Pakliže měly školy zhodnotit předpokládaný posun v oblasti podpory polytechnického vzdělávání, plánují rozvoj činností především v rámci základní úrovně (předpokládaný posun o 15 p. b.), čímž deklarují zájem o rozvoj polytechnického vzdělávání v souladu s RVP. Zájem o rozvoj polytechnického vzdělávání deklarují i předpokládaným rozvojem v rámci nejvyšší úrovně (předpokládaný posun o 14 p. b.). Určitý posun lze očekávat také v rámci pokročilé úrovně (předpokládaný posun o 10 p. b.). Nejnížší předpokládaný posun vykazuje mírně pokročilá úroveň (předpokládaný posun o 3 p. b.).

Graf 26: Současná úroveň podpory polytechnického vzdělávání a předpokládaný posun

Oproti předchozím vlnám šetření došlo v základní úrovni k poklesu činností, mírně pokročilá úroveň vykazuje po mírném poklesu ve druhé vlně šetření prakticky stejnou hodnotu jako v první vlně šetření. Pokročilá a nejvyšší úroveň zaznamenaly souvislé zvyšování v rámci jednotlivých šetření. Oproti první vlně narostla ve třetí vlně šetření především nejvyšší úroveň (nárůst o 15 p. b.) a pokročilá úroveň (nárůst o 14 p. b.), k nejvýraznějšímu poklesu došlo v případě základní úrovně (pokles o 17 p. b.).

Graf 27: Srovnání současné úrovně polytechnického vzdělávání

Základní úroveň – podpora polytechnického vzdělávání je omezena na realizaci pouze v souladu RVP vyučovaných oborů.

Mírně pokročilá úroveň – podpora polytechnického vzdělávání probíhá pouze v podobě dílčích aktivit (rozvíjení znalostí a dovedností, které jsou součástí polytechnického vzdělávání, motivační akce pro ZŠ, aplikace různých metod ve výuce – skupinová práce, projektová výuka, laboratorní cvičení, praxe atd.).

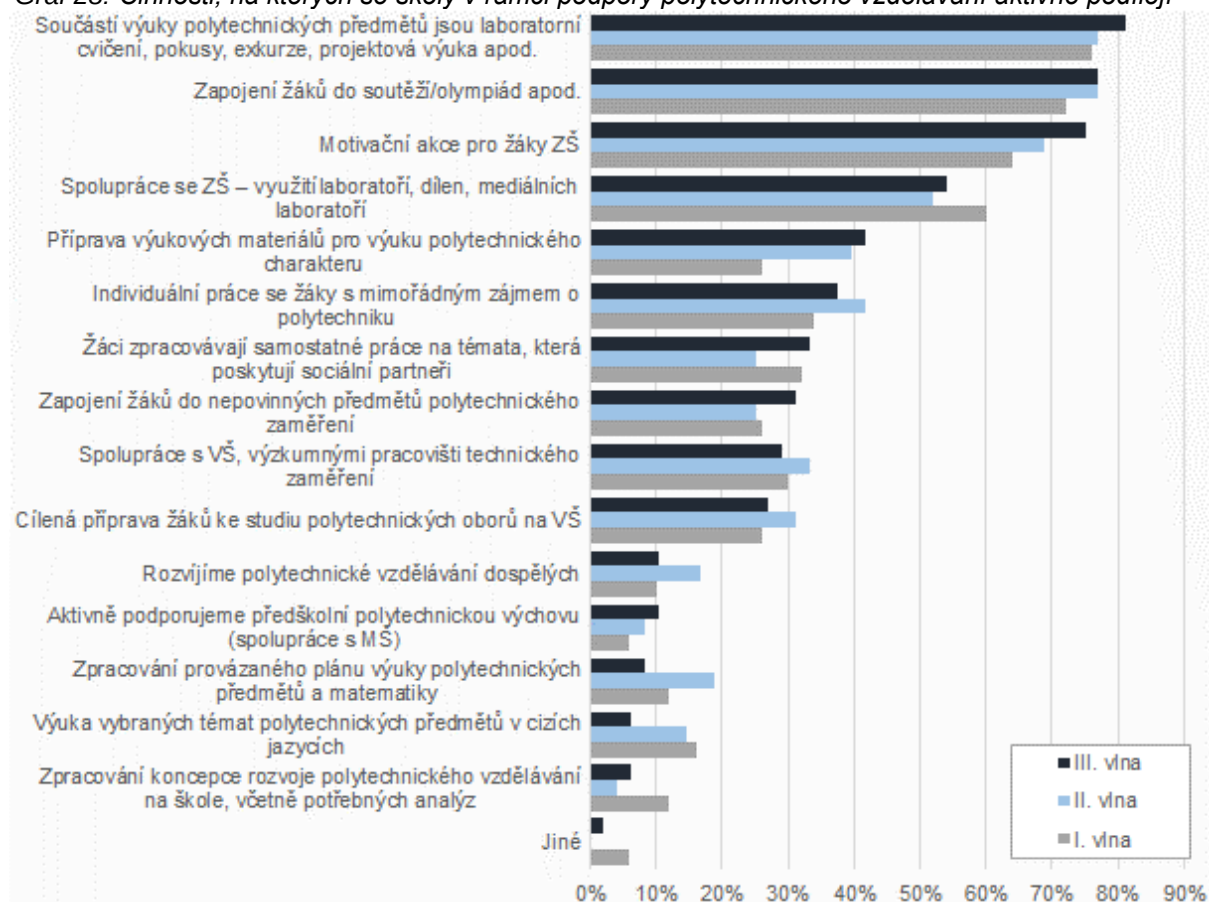
Pokročilá úroveň – systematická podpora polytechnického vzdělávání (vzájemné propojení polytechnických předmětů a provázání s výukou matematiky, realizace aktivit nad rámec RVP, zapojování do soutěží, spolupráce se ZŠ v regionu).

Nejvyšší úroveň – systematická podpora polytechnického vzdělávání a podpora v rámci dílčích aktivit (zpracované plány výuky polytechnických předmětů a matematiky, které jsou vzájemně provázány, individuální podpora žáků, spolupráce s VŠ v rámci maturitních oborů, podpora samostatné práce žáků – spolupráce se zaměstnavateli, VŠ a výzkumnými institucemi).

3.2 Aktivity, které školy realizují v rámci této intervence

V rámci oblasti podpory polytechnického vzdělávání střední školy a vyšší odborné školy nejčastěji zahrnují do výuky polytechnických předmětů laboratorní cvičení, pokusy, exkurze apod. (81 %).

Graf 28: Činnosti, na kterých se školy v rámci podpory polytechnického vzdělávání aktivně podílejí

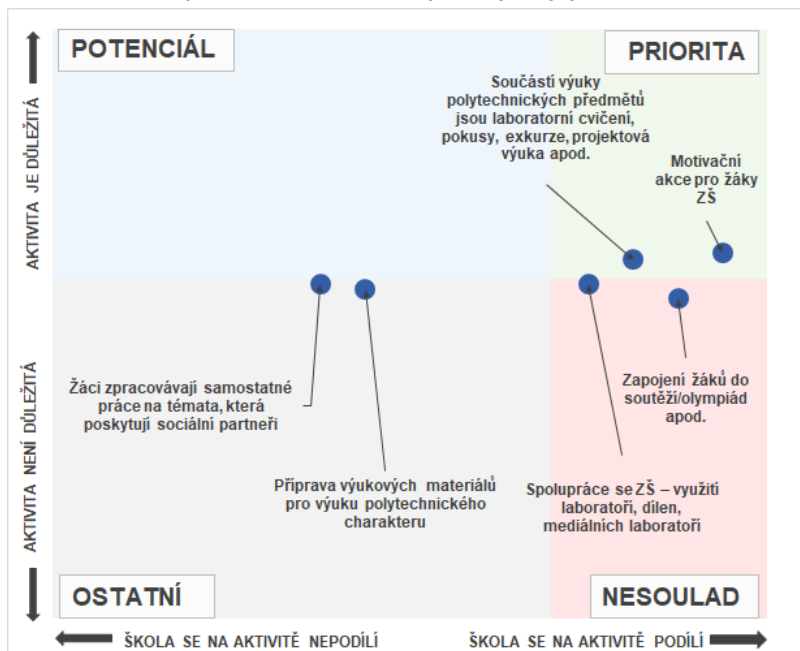
Více než tři čtvrtiny škol zapojují žáky do soutěží/olympiád apod. (77 %) a organizují motivační akce pro žáky (75 %). Více než polovina škol spolupracuje se ZŠ (54 %) a podobný podíl škol se podílí na přípravě výukových materiálů pro výuku polytechnického charakteru (42 %).

Oproti první vlně šetření u většiny aktivit narostl podíl škol, které tyto aktivity realizují. K nejvyššímu zvýšení došlo u přípravy výukových materiálů pro výuku polytechnického charakteru (nárůst o 16 p. b. vůči I. vlně šetření). Na podobné úrovni ve všech třech vlnách šetření zůstalo zapojení žáků do soutěží nebo olympiád a spolupráce s VŠ a výzkumnými pracovišti technického zaměření.

3.2.1 Důležitost nejčastěji zmiňovaných aktivit na vybraných typech škol

Střední odborná učiliště z výše uvedených aktivit v oblasti polytechnického vzdělávání nejčastěji realizují motivační akce pro žáky základních škol (94 %) a zapojují žáky do soutěží a olympiád (88 %). Značná část učilišť do výuky polytechnických předmětů zahrnuje také laboratorní cvičení, exkurze apod. (81 %). Tři čtvrtiny škol spolupracují se základními školami ve využívání laboratoří nebo dílen (75 %). Celkem 44 % škol připravuje výukové materiály pro výuku polytechnického charakteru a ve více než třetině škol žáci zpracovávají samostatné práce na témata, která poskytují sociální partneři (38 %).

Graf 29: Aktivita, na nichž se SOU, podílejí, a jejich důležitost

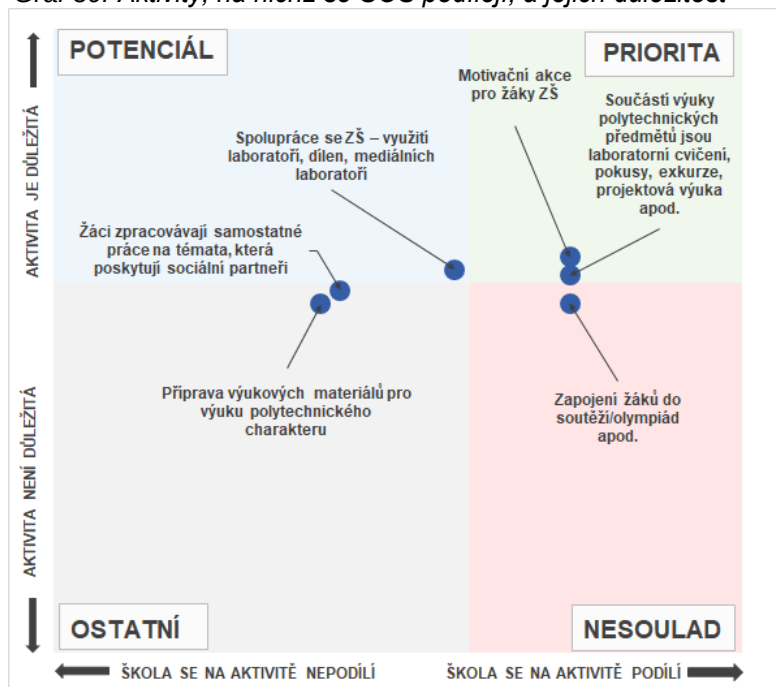
Pokud bychom v souvislosti s realizovanými aktivitami měli zohlednit jejich důležitost, prioritami pro střední odborná učiliště jsou motivační akce pro žáky ZŠ a zařazování do výuky polytechnických předmětů laboratorní cvičení, pokusy, exkurze apod. Tyto aktivity realizuje nejvyšší podíl SOU, který jim přisuzuje také nadprůměrnou důležitost.

Zapojení žáků do soutěží a olympiád a spolupráci se ZŠ realizuje vysoký podíl SOU. Nicméně těmto aktivitám přiřkládají mírně podprůměrnou důležitost, a proto pro učiliště představují určitý nesoulad.

Ostatní aktivity jsou pro učiliště podprůměrně významné a školy je méně často vykonávají.

Střední odborné školy jsou v oblasti polytechnického vzdělávání podobně aktivní jako střední odborná učiliště. Nejčastěji školy zařazují do výuky polytechnických předmětů laboratorní cvičení, pokusy, exkurze apod., pořádají motivační akce pro základní školy a zapojují žáky do soutěží a olympiád (shodných 75 %). Více než polovina škol spolupracuje se základními školami (58 %) a ve 42 % škol žáci zpracovávají samostatné práce na témata, která poskytují sociální partneři. Více než třetina škol připravuje výukové materiály pro výuku polytechnických předmětů (39 %).

Graf 30: Aktivita, na nichž se SOŠ podílejí, a jejich důležitost

Prioritou v oblasti polytechnického vzdělání je pro SOŠ realizace motivačních akcí pro žáky ZŠ a zahrnutí laboratorních cvičení, pokusů apod. do výuky polytechnických předmětů. Tyto aktivity realizuje vysoký podíl škol, který je považuje za důležité.

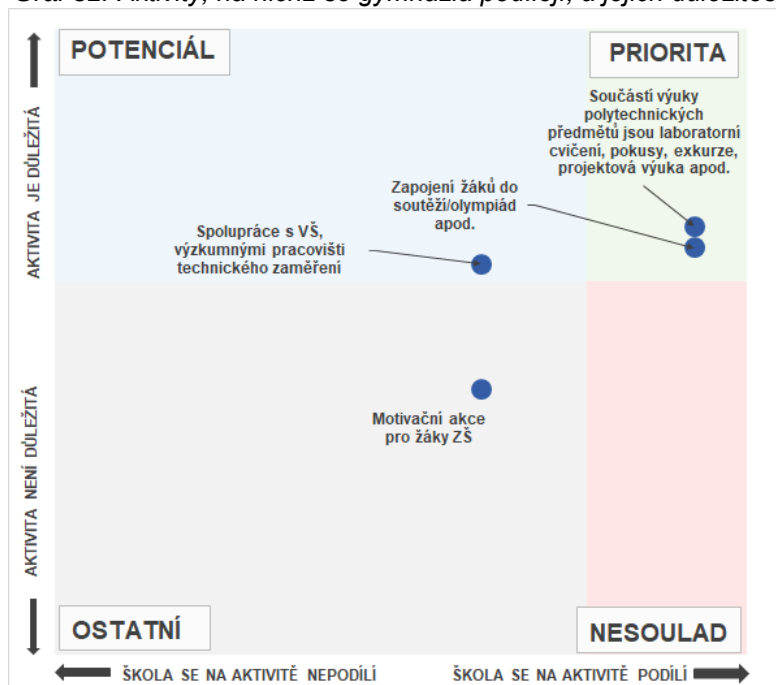
Zapojení žáků do soutěží a olympiád umožňuje vysoký podíl škol, ale je mu přisuzována nižší důležitost než aktivitám prioritním. Z tohoto důvodu se ocitá v tzv. nesouladu.

Aktivitou s potenciálem pro podporu polytechnického vzdělávání je spolupráce se ZŠ. Tuto aktivitu realizuje nižší podíl škol než aktivity prioritní, ale je jí přisuzována nadprůměrně vysoká

důležitost. Ostatní aktivity jsou spíše méně významné a školy se na nich podílejí méně často.

Gymnázia v rámci podpory polytechnického vzdělávání v největší míře zahrnují do polytechnických předmětů laboratorní cvičení, pokusy, exkurze a projektovou výuku a zapojují žáky do soutěží a olympiád (shodných 92 %). Téměř dvě třetiny gymnázií pořádají motivační akce pro žáky ZŠ a spolupracují s VŠ a výzkumnými pracovišti technického zaměření shodných 62 %.

Graf 31: Aktivita, na nichž se gymnázia podílejí, a jejich důležitost

Prioritami pro gymnázia jsou aktivity v podobě zapojení žáků do soutěží a olympiád a zahrnutí laboratorních cvičení, pokusů apod. do výuky polytechnických předmětů.

Spolupráce s VŠ se pro gymnázia jeví jako aktivita s potenciálem pro podporu polytechnického vzdělávání, jelikož je pro gymnázia nadprůměrně důležitá.

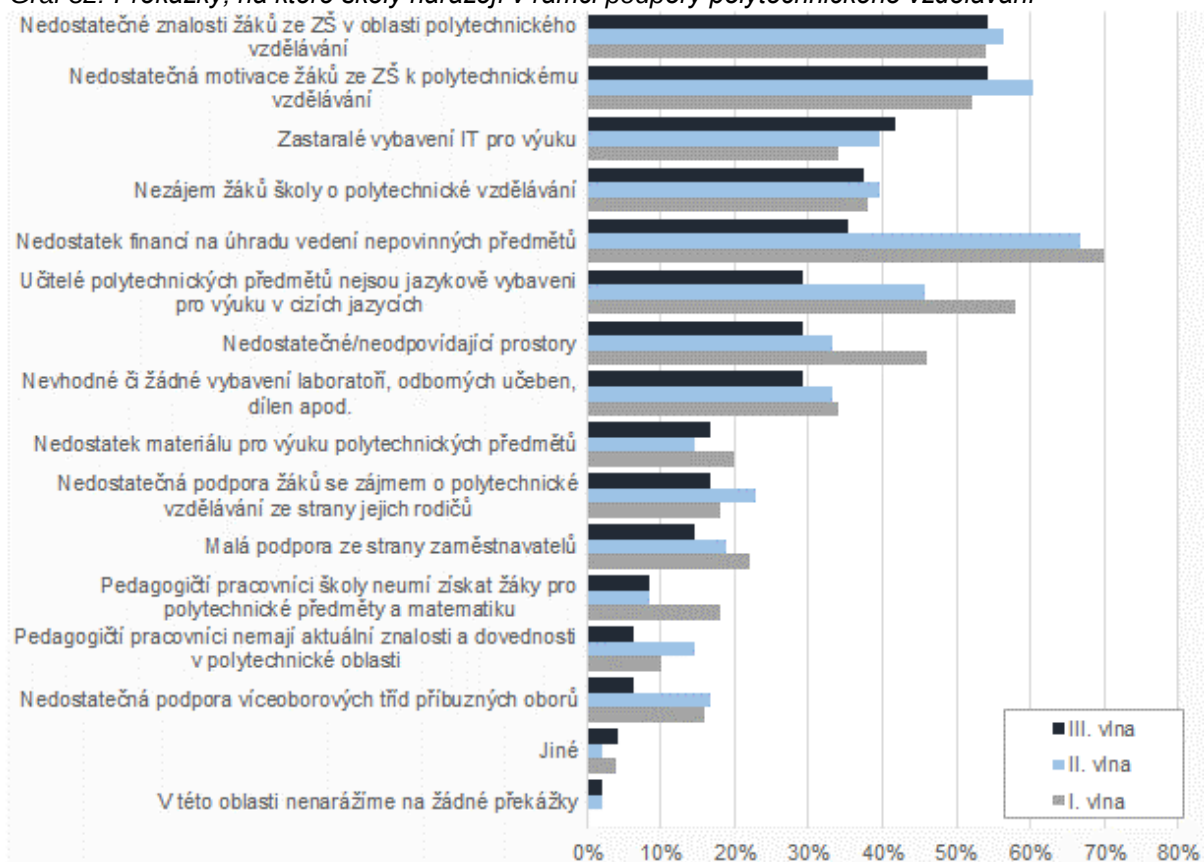
Aktivitou, kterou realizuje nižší podíl škol a přisuzuje se jí také nižší důležitost, je realizace motivačních akcí pro žáky základních škol.

3.3 Překážky, na které školy naráží v rámci této intervence

V souvislosti s překážkami, které omezují podporu polytechnického vzdělávání na středních a vyšších odborných školách v Libereckém kraji, se školy nejčastěji potýkají s nedostatečnou znalostí žáků ze ZŠ v oblasti polytechnického vzdělávání a s nedostatečnou motivací žáků ze ZŠ k polytechnickému vzdělávání (shodných 54 %). Dvě čtvrtiny škol naráží na zastaralé vybavení IT pro výuku (42 %).

Přibližně třetina škol zmiňuje nezáměr žáků školy o polytechnické vzdělávání (38 %) a nedostatek financí na úhradu vedení nepovinných předmětů (35 %). Naopak na žádnou překážku nenaráží pouze 2 % škol v Libereckém kraji.

Graf 32: Překážky, na které školy narážejí v rámci podpory polytechnického vzdělávání

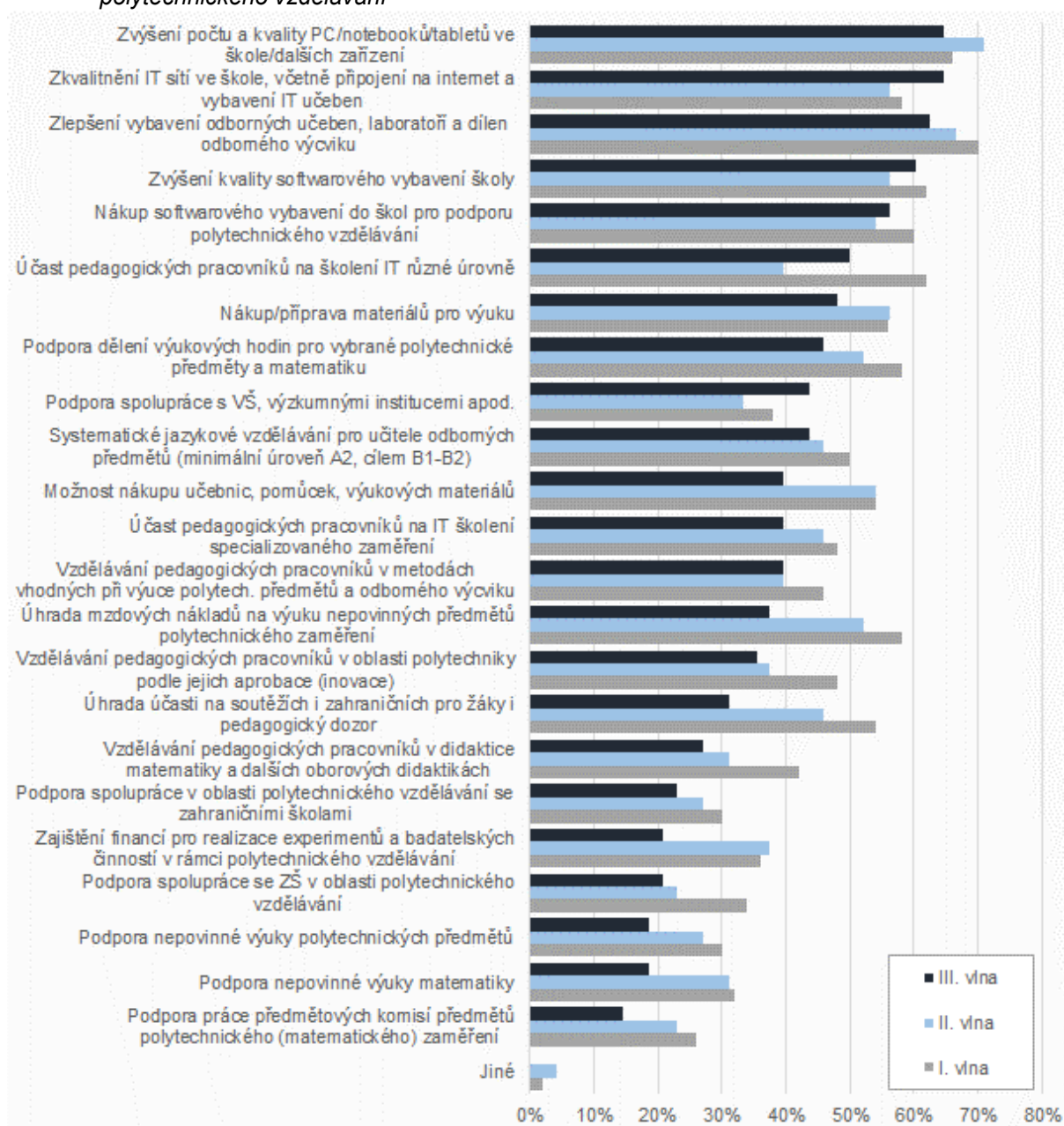
Oproti předchozím vlnám šetření došlo u většiny překážek k alespoň mírnému poklesu škol, který se s nimi potýká. Nejvíce se zlepšila situace u nedostatku financí na úhradu vedení nepovinných předmětů (pokles o 31 p. b. vůči II. vlně šetření, o 35 p. b. vůči I. vlně šetření) a jazyková nevybavenost učitelů polytechnických předmětů pro výuku v cizím jazyce (pokles o 17 p. b. vůči II. vlně šetření, o 29 p. b. vůči I. vlně šetření). Ve všech třech vlnách téměř nedošlo ke změně u podílu škol, ve kterých mají žáci ze ZŠ nedostatečné znalosti v oblasti polytechnického vzdělávání a nemají zájem o polytechnické vzdělávání.

3.4 Opatření pro zlepšení realizace intervence

V oblasti polytechnického vzdělávání by školy v Libereckém kraji nejvíce ocenily zvýšení počtu a kvality počítačů, notebooků, tabletů a zkvalitnění IT sítě (shodných 65 %). Podobný podíl škol zmiňuje zlepšení vybavení odborných učeben, laboratoří a dílen (63 %) a zvýšení softwarového vybavení školy (60 %). Přibližně polovině škol by pomohl nákup softwarového vybavení pro podporu polytechnického vzdělávání (56 %) a účast pedagogických pracovníků na školení IT různé úrovně (50 %). Alespoň dvě čtvrtiny škol by potřebovaly nákup a přípravu materiálů pro výuku (48 %) a podporu při dělení výukových hodin pro vybrané polytechnické předměty a matematiku (46 %). 44 % škol by ocenilo podporu spolupráce s VŠ a systematické jazykové vzdělávání pro učitele odborných předmětů. Ostatní opatření by ocenilo alespoň 15 % škol.

Oproti předchozím vlnám šetření došlo u většiny opatření k poklesu jejich potřebnosti. K nejvyššímu poklesu došlo u potřeby úhrady mzdových nákladů na výuku nepovinných předmětů polytechnického zaměření (pokles o 15 p. b. vůči II. vlně šetření, o 21 vůči I. vlně), úhradu účasti na soutěžích i zahraničních pro žáky i pedagogický dozor (pokles o 15 p. b. vůči II. vlně šetření, o 23 vůči I. vlně). Oproti oběma předchozím vlnám mírně vzrostla potřeba zkvalitnění IT sítě ve škole.

Graf 33: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvoleného cíle v rámci podpory polytechnického vzdělávání

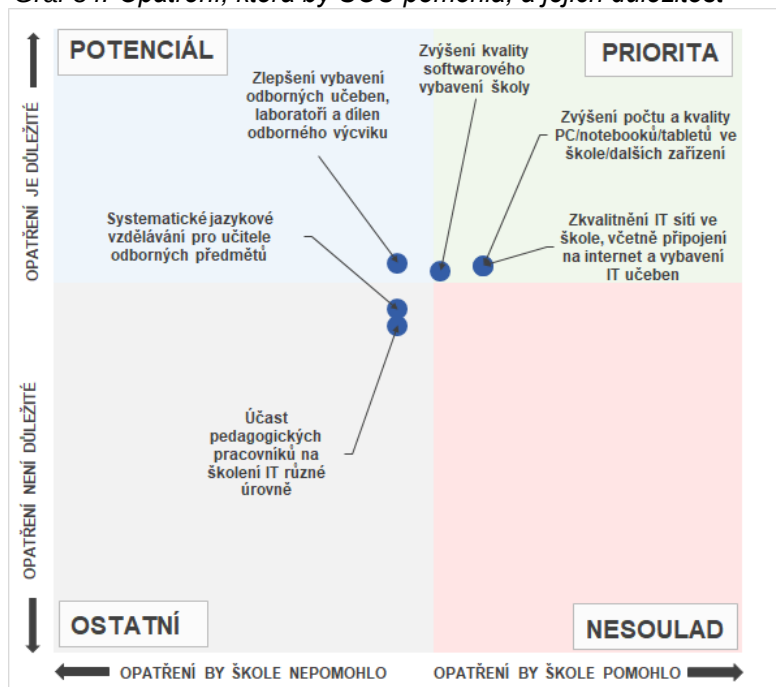

3.4.1 Důležitost nejčastěji zmiňovaných opatření na vybraných typech škol

Střední odborná učiliště uvedla, že by jim v podpoře polytechnického vzdělávání pomohlo především zvýšení počtu a kvality počítačů, notebooků a tabletů a zkvalitnění IT sítě ve škole (shodných 63 %). Vysoký podíl učilišť se vyslovil také pro zvýšení kvality softwarového vybavení školy (56 %). Polovina škol by pomohlo zlepšení vybavení odborných učeben, laboratoří a dílen, účast pedagogických pracovníků na školení IT různé úrovně a systematické jazykové vzdělávání pro učitele odborných předmětů (shodně 50 %).

Pokud bychom v souvislosti s navrhovanými opatřeními pro podporu polytechnického vzdělávání zohlednili také jejich důležitost, představují priority středních odborných učilišť opatření v podobě zvýšení počtu a kvality PC, notebooků a tabletů, zkvalitnění IT sítě ve škole, včetně připojení na internet a zvýšení kvality softwarového vybavení školy. Tato opatření zmiňují školy nejčastěji a zároveň je ve srovnání s ostatními sledovanými položkami hodnotí jako nejdůležitější.

Graf 34: Opatření, která by SOU pomohla, a jejich důležitost

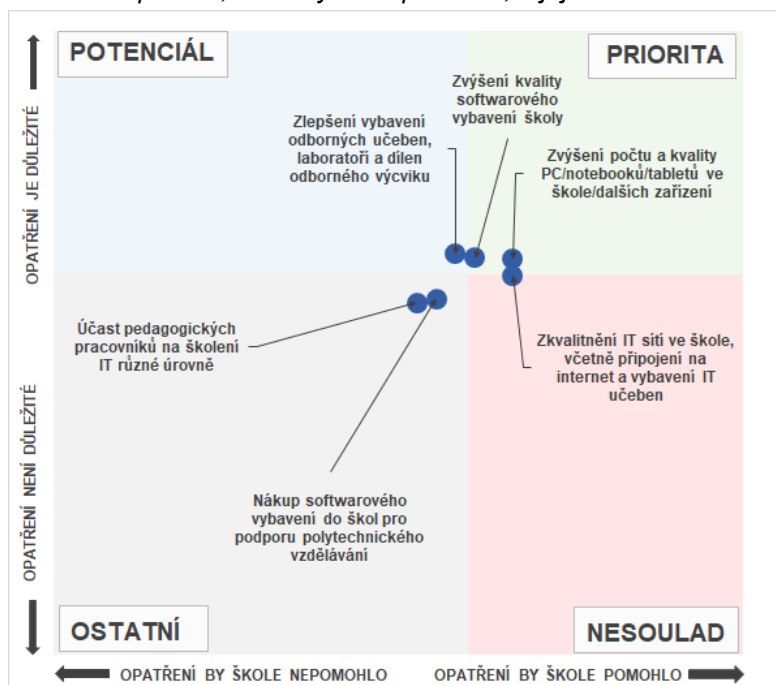

Zlepšení vybavení odborných učeben, laboratoří a dílen vyžaduje nižší podíl středních odborných učilišť než opatření prioritní, tomuto opatření je však přisuzována vysoká důležitost. Z tohoto důvodu toto opatření pro školy představuje určitý potenciál pro rozvoj polytechnické vzdělávání.

Ostatní opatření by pomohla nižšímu podílu škol a zároveň je školy považují za méně významná.

Střední odborné školy by nejvíce ocenily zvýšení počtu a kvality PC, notebooků a tabletů a zkvalitnění IT sítě ve škole (shodných 67 %). Celkem 61 % škol by stálo o zvýšení kvality softwarového vybavení školy. Více než polovina škol zmiňuje zlepšení vybavení odborných učeben, laboratoří a dílen (58 %), nákup učebnic, pomůcek a materiálů (56 %) a účast pedagogických pracovníků na školení IT různé úrovně (53 %).

Graf 35: Opatření, která by SOŠ pomohla, a jejich důležitost

Z hlediska důležitosti jednotlivých opatření podpory polytechnického vzdělávání představují priority opatření v podobě zvýšení počtu a kvality PC, notebooků a tabletů a zvýšení kvality softwarového vybavení školy. Tato opatření školy zmiňovaly nejčastěji a zároveň je ve srovnání s ostatními sledovanými položkami hodnotily jako velice důležitá. Na hranici priorit a nesouladu je zkvalitnění IT sítě, jelikož je tomuto opatření přisuzována průměrná důležitost.

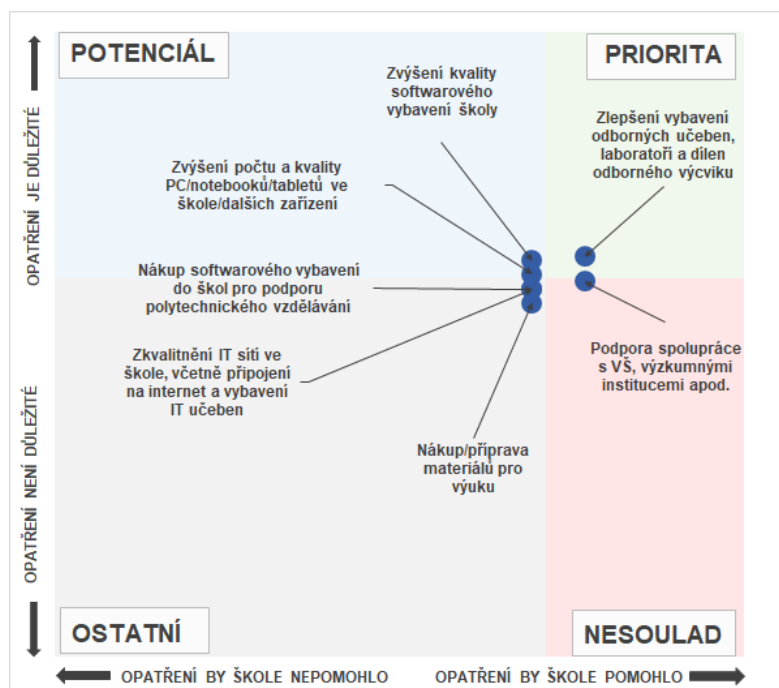
Zlepšení vybavení odborných učeben, laboratoří a dílen by ocenil nižší podíl škol než opatření prioritní. Střední odborné školy však tomuto opatření přisuzují nadprůměrnou důležitost, proto pro ně představuje potenciál pro

rozvoj polytechnického vzdělávání. Ostatní opatření jsou pro školy méně důležitá a zmiňuje je i nižší podíl škol.

Gymnázia by v rámci podpory polytechnického vzdělávání nejvíce ocenila zlepšení vybavení odborných učeben, laboratoří a dílen a podporu spolupráce s VŠ a výzkumnými institucemi (shodných 77 %). Dvě třetiny gymnázií zmiňují zvýšení počtu a kvality PC, notebooků a tabletů, zkvalitnění IT sítě

ve škole, zvýšení kvality softwarového vybavení školy, nákup softwarového vybavení do škol a nákup nebo přípravu materiálů pro výuku (shodných 69 %).

Graf 36: Opatření, která by gymnáziím pomohla, a jejich důležitost

Při zohlednění důležitosti jednotlivých opatření pro podporu polytechnického vzdělávání je prioritou opatření v podobě zlepšení vybavení odborných učeben, laboratoří a dílen odborného výcviku. Toto opatření je gymnázii zmiňováno nejčastěji a zároveň je ve srovnání s ostatními sledovanými položkami hodnoceno jako velice důležité.

Podporu spolupráce s VŠ, výzkumnými institucemi potřebuje vysoký podíl gymnázií, ale přisouzená důležitost je průměrná.

Zvýšení počtu a kvality PC, notebooků a tabletů a zvýšení kvality softwarového vybavení školy představují pro gymnázia potenciál v oblasti polytechnického

vzdělávání. Sice se nejedná o nejčastěji zmiňovaná opatření, ale je jim přisuzována vysoká důležitost. Ostatní opatření by ocenil nižší podíl škol a je jim přisuzována také nižší důležitost.

3.5 Grafická sumarizace hlavních zjištění týkajících se oblasti „podpory polytechnického vzdělávání“ na SOŠ, SOU a na gymnáziích

Následující tři grafická schémata přehledně shrnují klíčová zjištění týkající se oblasti *podpory polytechnického vzdělávání* na třech nejčastěji zastoupených typech škol (SOŠ, SOU a gymnázia). Každé schéma je sestaveno ze tří (dále členěných) boxů – žlutého, modrého a oranžového.

V horním žlutém boxu jsou uvedeny školami nejčastěji volené položky z rozsáhlého seznamu jednotlivých atributů reprezentujících 4 úrovně rozvoje oblasti *podpory polytechnického vzdělávání*. Tento box tak zprostředkovává stručný obraz aktuální situace v této oblasti v době před realizací intervence (projektů).

V prostředním modrém boxu jsou nejprve uvedeny školami nejčastěji realizované činnosti spadající do této oblasti, následně pak nejčastěji uváděné překážky, které komplikují její rozvoj, a nakonec nejčastěji uváděná opatření, která by školám v rozvoji této oblasti pomohla.

V dolním oranžovém boxu jsou uvedeny opět nejčastěji volené položky ze seznamu atributů reprezentujících 4 úrovně rozvoje oblasti *podpory polytechnického vzdělávání*. V tomto případě však již nevypovídají o skutečné současné situaci, ale představují zamýšlený stav dané oblasti na škole po realizaci plánované intervence (projektů). Jedná se tedy o stručný obraz ideálního budoucího stavu, k němuž škola plánuje dospět s pomocí podpůrných projektů (realizované intervence).

Aktuální stav podpory polytechnického vzdělávání na SOU

Škola se snaží rozvíjet znalosti a dovednosti žáků, které jsou součástí polytechnického vzdělávání. (81 % škol)	Jsme ochotni realizovat pro ZŠ motivační akce (práci v dílnách, pokusy, semináře apod.) na podporu zájmu žáků ZŠ o polytechnické vzdělávání. (75 % škol)
Pozornost věnujeme také výuce matematiky, která je pro technické vzdělávání nezbytná. (69 % škol)	úroveň 1 úroveň 2 úroveň 3 úroveň 4
Zapojujeme žáky do soutěží orientovaných do oblasti polytechnického vzdělávání či soutěží odborných dovedností. (88 % škol)	
Snažíme se spolupracovat se ZŠ v regionu a umožňujeme jim využívat naše dílny či laboratoře. (94 % škol)	
Důraz je kladen na to, aby ve výuce byly využívány různé metody (např. skupinová práce, projektová výuka, laboratorní cvičení, exkurze, praxe či odborný výcvik ve firmách). (81 % škol)	

Činnosti, které SOU v rámci podpory polytechnického	Překážky, na něž SOU při realizaci těchto činností narážejí	Opatření, která by SOU pomohla ke stanoveným cílům
- Motivační akce pro žáky ZŠ (94 % škol) - Zapojení žáků do soutěží/olympiád apod. (88 % škol) - Součástí výuky polytechnických předmětů jsou laboratorní cvičení, pokusy, exkurze, projektová výuka apod. (81 % škol) - Spolupráce se ZŠ – využití laboratoří, dílen, mediálních - Příprava výukových materiálů pro výuku polytechnického charakteru (44 % škol) - Žáci zpracovávají samostatné práce na témata, která poskytují sociální partneři (38 % škol)	- Nedostatečné znalosti žáků ze ZŠ v oblasti polytechnického vzdělávání (81 % škol) - Nedostatečná motivace žáků ze ZŠ k polytechnickému vzdělávání (75 % škol) - Nezájem žáků školy o polytechnické vzdělávání (63 % škol) - Zastaralé vybavení IT pro výuku (31 % škol) - Nedostatek financí na úhradu vedení nepovinných předmětů (31 % škol) - Učitelé polytechnických předmětů nejsou jazykově vybaveni pro výuku v cizích jazycích (31 % škol)	- Zvýšení počtu a kvality PC/notebooků/tabletů ve škole/dalších zařízeních (63 % škol) - Zkvalitnění IT sítě ve škole, včetně připojení na internet a vybavení IT učeben (63 % škol) - Zvýšení kvality softwarového vybavení školy (56 % škol) - Zlepšení vybavení odborných učeben, laboratoří a dílen odborného výcviku (včetně středisek pracovního vyučování, školních provozů a statků, center polytechnického vzdělávání apod.) (50 % škol) - Účast pedagogických pracovníků na školení IT různé úrovně (50 % škol) - Systematické jazykové vzdělávání pro učitele odborných předmětů (minimální úroveň A2, cílem B1-B2) (50 % škol)

Cíle, které si v rámci podpory polytechnického vzdělávání stanovila SOU

Technické, přírodovědné a environmentální vzdělávání je na naší škole realizováno v souladu s RVP oborů, které vyučujeme. (81 % škol)	Snažíme se spolupracovat se ZŠ v regionu a umožňujeme jim využívat naše dílny či laboratoře. (94 % škol)	úroveň 1
Jsme ochotni realizovat pro ZŠ motivační akce (práci v dílnách, pokusy, semináře apod.) na podporu zájmu žáků ZŠ o polytechnické vzdělávání. (88 % škol)	Zapojujeme žáky do soutěží orientovaných do oblasti polytechnického vzdělávání či soutěží odborných dovedností. (94 % škol)	úroveň 2
Škola se snaží rozvíjet znalosti a dovednosti žáků, které jsou součástí polytechnického vzdělávání. (81 % škol)	Důraz je kladen na to, aby ve výuce byly využívány různé metody (např. skupinová práce, projektová výuka, laboratorní cvičení, exkurze, praxe či odborný výcvik ve firmách). (81 % škol)	úroveň 3
		úroveň 4

*Každé schéma zobrazuje prvních 6-7 nejčastěji uváděných položek z dané oblasti.
Procenta uvádějí podíl škol, které danou položku zvolily.

Aktuální stav podpory polytechnického vzdělávání na SOŠ

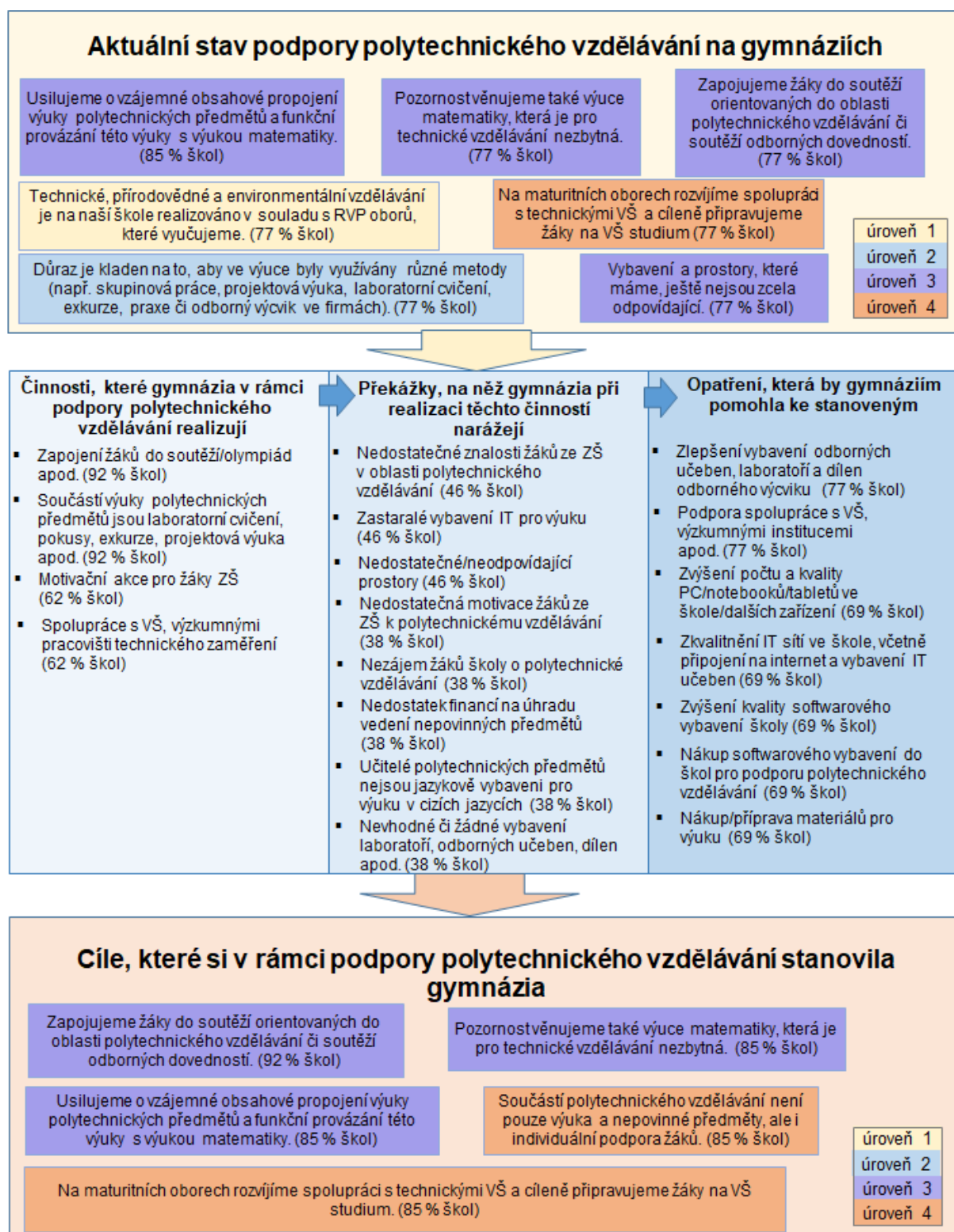
Důraz je kladen na to, aby ve výuce byly využívány různé metody. (81 % škol)	Snažíme se spolupracovat se ZŠ v regionu a umožňujeme jim využívat naše dílny či laboratoře. (69 % škol)	úroveň 1
Součástí polytechnického vzdělávání není pouze výuka a nepovinné předměty, ale i individuální podpora žáků (58 % škol)	Zapojujeme žáky do soutěží orientovaných do oblasti polytechnického vzdělávání či soutěží odborných dovedností. (69 % škol)	úroveň 2
Škola se snaží rozvíjet znalosti a dovednosti žáků, které jsou součástí polytechnického vzdělávání. (58 % škol)	Pozornost věnujeme také výuce matematiky, která je pro technické vzdělávání nezbytná. (81 % škol)	úroveň 3
Technické, přírodovědné a environmentální vzdělávání je na naší škole realizováno v souladu s RVP oborů, které vyučujeme. (58 % škol)	Jsme ochotni realizovat pro ZŠ motivační akce (práci v dílnách, pokusy, semináře apod.) na podporu zájmu žáků ZŠ o polytechnické vzdělávání. (58 % škol)	úroveň 4

Činnosti, které SOŠ v rámci podpory polytechnického vzdělávání realizují	Překážky, na něž SOŠ při realizaci těchto činností narážejí	Opatření, která by SOŠ pomohla ke stanoveným cílům
- Motivační akce pro žáky ZŠ (75 % škol) - Zapojení žáků do soutěží/olympiád apod. (75 % škol) - Součástí výuky polytechnických předmětů jsou laboratorní cvičení, pokusy, exkurze, projektová výuka apod. (75 % škol) - Spolupráce se ZŠ – využití laboratoří, dílen, mediálních laboratoří (58 % škol) - Žáci zpracovávají samostatné práce na témata, která poskytují sociální partneři (42 % škol) - Příprava výukových materiálů pro výuku polytechnického charakteru (39 % škol)	- Nedostatečné znalosti žáků ze ZŠ v oblasti polytechnického vzdělávání (56 % škol) - Nedostatečná motivace žáků ze ZŠ k polytechnickému vzdělávání (56 % škol) - Zastaralé vybavení IT pro výuku (39 % škol) - Nezájem žáků školy o polytechnické vzdělávání (36 % škol) - Nedostatek financí na úhradu vedení nepovinných předmětů (36 % škol) - Učitelé polytechnických předmětů nejsou jazykově vybaveni pro výuku v cizích jazycích (28 % škol)	- Zvýšení počtu a kvality PC/notebooků/tabletů ve škole/dalších zařízeních (67 % škol) - Zkvalitnění IT sítě ve škole, včetně připojení na internet a vybavení IT učeben (67 % škol) - Zvýšení kvality softwarového vybavení školy (61 % škol) - Zlepšení vybavení odborných učeben, laboratoří a dílen odborného výcviku (58 % škol) - Nákup softwarového vybavení do škol pro podporu polytechnického vzdělávání (56 % škol) - Účast pedagogických pracovníků na školení IT různé úrovně (53 % škol)

Cíle, které si v rámci podpory polytechnického vzdělávání stanovily SOŠ

Zapojujeme žáky do soutěží orientovaných do oblasti polytechnického vzdělávání či soutěží odborných dovedností. (81 % škol)	Pozornost věnujeme také výuce matematiky, která je pro technické vzdělávání nezbytná. (86 % škol)	úroveň 1
Snažíme se spolupracovat se ZŠ v regionu a umožňujeme jim využívat naše dílny či laboratoře. (72 % škol)	Technické, přírodovědné a environmentální vzdělávání je na naší škole realizováno v souladu s RVP oborů, které vyučujeme. (75 % škol)	úroveň 2
Důraz je kladen na to, aby ve výuce byly využívány různé metody (např. skupinová práce, projektová výuka, laboratorní cvičení, exkurze, praxe či odborný výcvik ve firmách). (81 % škol)	Jsme ochotni realizovat pro ZŠ motivační akce (práci v dílnách, pokusy, semináře apod.) na podporu zájmu žáků ZŠ o polytechnické vzdělávání. (64 % škol)	úroveň 3
		úroveň 4

*Každé schéma zobrazuje prvních 6-8 nejčastěji uváděných položek z dané oblasti.
Procenta uvádějí podíl škol, které danou položku zvolily.

*Každé schéma zobrazuje prvních 4-8 nejčastěji uváděných položek z dané oblasti.
 Procenta uvádějí podíl škol, které danou položku zvolily.

4 Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě

V projektu P-KAP je oblast kompetencí k iniciativě, kreativitě a podnikavosti chápána v nejširším slova smyslu, tedy ve smyslu **proaktivního přístupu** jedince ke svému uplatnění na trhu práce i v rámci občanského života. Správné uchopení těchto kompetencí vede k zajištění potřeby **seberealizace** (při využití silných stránek jedince) a je také důležitým předpokladem pro tvorbu **inovací**.

Podpora rozvoje těchto kompetencí se dá shrnout pod pojem **výchova k podnikavosti** (dále VkP), používaný i odbornou veřejností, která zahrnuje všechny **výukové metody, jež směřují k posílení podnikatelských přístupů a postupů, znalostí a dovedností** (i mimo sféru podnikání). S VkP je pak také spojen pojem „**podnikavý člověk**“, kterého lze definovat jako: osobu aktivně hledající příležitosti, jež umí také využít (nikoliv však zneužít).

Podnikavost a související kompetence tedy vycházejí z podnikatelských přístupů, lze je však uplatnit nejen v komerční sféře (v podnikání i v zaměstnání), ale také v neziskovém sektoru a v občanském životě. Z tohoto pohledu je součástí **VkP ekonomické vzdělávání se zaměřením na nauku o podnikání** (vč. problematiky etiky v podnikání a oblasti společenské odpovědnosti z pohledu firmy, sociálních projektů i z pohledu jednotlivce, tj. ve smyslu dobrovolnictví). VkP také úzce navazuje na kariérové vzdělávání a poradenství.

Zejména se však v rámci VkP jedná o rozvoj určitých kompetencí, které by se daly nazvat „podnikavé“ a jsou rozvíjeny v rámci těchto témat:

- vidění příležitostí – tj. schopnost vyhledávat, kriticky hodnotit příležitosti,
- iniciativa a aktivita – tj. schopnost využívat příležitosti, aktivně přicházet s nápady a realizovat je,
- kreativní myšlení a tvořivost – tj. schopnost rozvíjet nápady,
- strategické řízení – tj. kombinační schopnosti, schopnost zpracovat nápady do podoby záměrů, dlouhodobě plánovat, schopnost předvídat,
- týmová práce – tj. leadership a schopnost práce v týmu,
- flexibilita – tj. schopnost přizpůsobovat se změnám,
- vytrvalost a smysl pro odpovědnost,
- schopnost přijímat riziko,
- finanční povědomí – tj. schopnost vidět věci i ve finančních souvislostech.

Na Evropské úrovni najdeme tzv. **Evropský rámec kompetence k podnikavosti (EntreComp)**, který popisuje celkem 15 dílčích kompetencí a u každé stanovuje 8 úrovní od základní až po expertní. Tento rámec může sloužit jako dobrý podklad k revizím RVP.

Podle závěrů Evropské komise definovaných ve strategii Evropa 2020 **musí získat každý žák během počátečního vzdělávání praktickou zkušenost s VkP**. Prováděcím opatřením evropského cíle v ČR by mělo být **začlenění VkP plošně do výuky středních a vyšších odborných škol**. Právě uchopení podnikavosti jako klíčové kompetence dává dobrý základ pro rozvinutí výchovy k podnikavosti v rámci celé školy a většiny předmětů. Na nejvyšší úrovni pak podnikavost „**proroste**“ do celé **kultury školy**, kdy ji většina učitelů vědomě rozvíjí v rámci svých předmětů.

Pro začlenění podnikavosti do výuky je zapotřebí zejména **vzdělávání pedagogů a jejich pozitivní motivace k rozšíření praktické a interaktivní výuky**, která bude zajímavější a lépe přijatelná ze strany žáků a studentů.

Doporučujeme, aby **na každé škole** byl ustanoven **jeden pracovník**, který bude VkP zaštiťovat, bude se seznamovat s aktuálními informacemi a ty předávat dál ostatním učitelům. Tímto pracovníkem nemusí nezbytně být vyučující ekonomických předmětů. Vhodnou osobou je například vyučující, který má osobní zkušenost s podnikáním, či vyučující, který organizuje školní i mimoškolní aktivity. Tato role může být také dána koordinátorovi spolupráce škol a firem či kariérovému poradci, na jehož oblast VkP úzce navazuje. V některých případech může být vhodnou osobou i aktivní rodič.

V rámci volnočasových aktivit nebo **dalších aktivit školy** souvisejících s odborným vzděláváním by měli mít žáci **možnost vyzkoušet si podnikání v praxi**. K tomu slouží např. akcelerační a start-up programy či inkubátory, jejichž síť by měla být přístupná také pro středoškoláky. Cílem by v tomto směru

mělo být hlavně praktické vzdělávání. Zde je třeba konstatovat, že některé aktivity, které se na většině škol dějí formou vyučovacích předmětů, mohou být zařazeny i jako **předmět volitelný či nepovinný** (fiktivní firmy, JA firmy, ad.)

Na národní úrovni je zapotřebí vybudovat metodickou podporu a bázi znalostí, aby měli učitelé z čeho čerpat nové znalosti a dovednosti spojené s rozvojem podnikavosti a mohli kvalitně pracovat s žáky a studenty. Rozvoj podnikavosti by měl být součástí krajských i národních inovačních a dalších strategií.

Hlavní zjištění

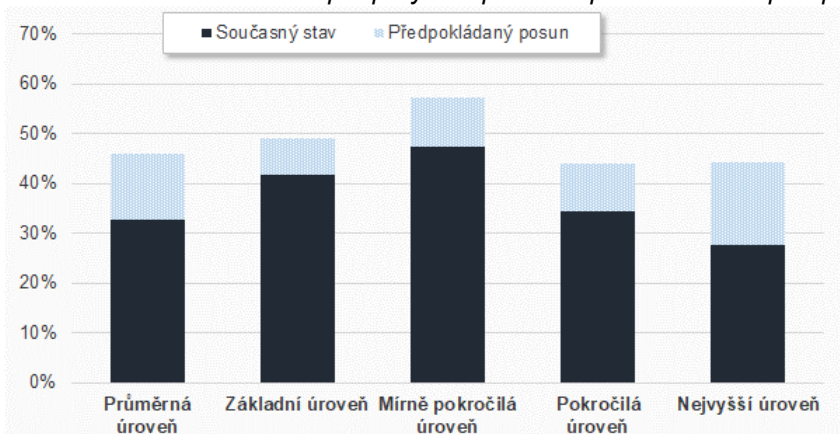
- Pro podporu kompetencí k podnikavosti na školách v Libereckém kraji jsou v nejvyšší míře vykonávány aktivity z mírně pokročilé a základní úrovně. Kompetence k podnikavosti jsou tedy rozvíjeny především dílčími aktivitami. V již nižší míře jsou rozvíjeny aktivity spadající do pokročilé a nejvyšší úrovně. V těchto úrovních již probíhá systematická podpora kompetencí k podnikavosti. Posun plánují školy především v nejvyšší úrovni. Oproti předchozím vlnám šetření školy vykazují pokles činností spadajících do základní úrovně. Ostatní úrovně zaznamenaly souvislé zvyšování v rámci jednotlivých šetření.
- V oblasti podpory kompetencí k podnikavosti se dvě třetiny středních škol a vyšších odborných škol snaží žáky naučit myslet kriticky, vnímat problémy ve svém okolí a nacházet inovativní podnikatelská řešení a organizují návštěvy a přednášky podnikatelů ve výuce. Více než polovina škol realizuje výchovu k podnikavosti v rámci všeobecného vzdělávání. SOU i SOŠ nejčastěji realizují návštěvy a přednášky podnikatelů a výchovu k podnikavosti v rámci odborného vzdělávání. Gymnázia se nejčastěji snaží žáky naučit myslet kriticky a realizují také výchovu k podnikavosti v rámci odborného vzdělávání. Oproti předchozím vlnám vzrostl u většiny realizovaných činností podíl aktivních škol.
- Dvě třetiny škol se v Libereckém kraji setkávají s malým zájmem žáků o ekonomické aktivity a více než polovina škol naráží na nedostatek finančních prostředků pro realizaci vzdělávání mimo vlastní výuku. Školy se dále potýkají s malým zájmem zaměstnavatelů a podnikatelů o spolupráci se školami a malým zájmem pedagogů o podporu podnikavosti. Oproti předchozím vlnám šetření nedošlo u většiny překážek k významnému poklesu.
- Školy by pro podporu kompetencí k podnikavosti ocenily přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe, podporu školních projektů a kvalitativní či kvantitativní zlepšení ICT vybavení školy. Méně než polovina škol by potřebovala metodické materiály a kurzy pro pedagogy na témata kreativity a podnikavosti. Oproti předchozím vlnám šetření došlo u většiny opatření k mírnému nárůstu jejich potřebnosti.

4.1 Současná úroveň škol a jejich předpokládaný posun

Pokud jde o rozvoj škol v oblasti kompetencí k podnikavosti v Libereckém kraji, v nejvyšší míře jsou vykonávány aktivity patřící do mírně pokročilé úrovně (47 %), ve které má podpora kompetencí k podnikavosti podobu dílčích aktivit. V podobné míře jsou rozvíjeny aktivity základní úrovně (42 %), ve které podpora probíhá podle RVP. V již nižší míře jsou rozvíjeny aktivity spadající do pokročilé úrovně (34 %), ve které se školy snaží o systematický rozvoj kompetencí k podnikavosti. V nejnižší míře školy realizují aktivity nejvyšší úrovně (28 %), ve které se podpora kompetencí k podnikavosti stává jednou z priorit školy.

Pakliže měly školy zhodnotit předpokládaný posun v oblasti podpory kompetencí k podnikavosti, plánují rozvoj činností především v rámci nejvyšší úrovně (předpokládaný posun o 17 p. b.), čímž deklarují zájem, aby se podpora kompetencí k podnikavosti stala plnohodnotnou součástí školy. Určitý posun lze očekávat také v rámci pokročilé úrovně a v rámci mírně pokročilé úrovně (shodný předpokládaný posun o 10 p. b.) a základní úrovně (předpokládaný posun o 7 p. b.), ve které jsou odhadovány nejnižší posuny.

Graf 37: Současná úroveň podpory kompetencí i podnikavosti a předpokládaný posun

Základní úroveň – podpora kompetencí k podnikavosti probíhá na informativní bázi, škola tuto oblast podporuje tak, jak je zadáno v RVP.

Mírně pokročilá úroveň – podpora kompetencí k podnikavosti probíhá pouze v podobě dílčích aktivit, bez celkové strategie (zapojení do projektů ESF, mezinárodních programů Leonardo Da Vinci, využití těchto zkušeností bez celkové koncepce).

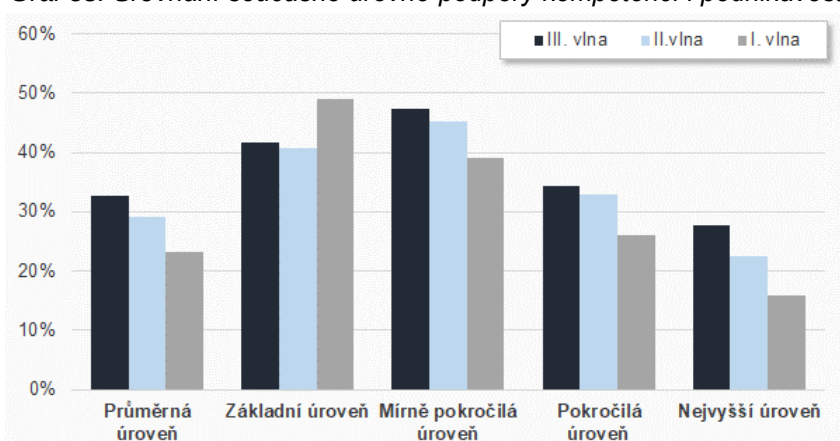
Pokročilá úroveň –

systematický a aktivní rozvoj podpory kompetencí k podnikavosti (škola spolupracuje s celorepublikovými iniciativami na podporu podnikavosti – CEFIF, spoluúčast na projektech na celostátní nebo krajské úrovni, pravidelné využívání informací a podnětů k rozvoji oblasti).

Nejvyšší úroveň – systematický rozvoj podpory kompetencí k podnikavosti je jednou z priorit školy, pro oblast je vyčleněn pracovník školy, který se o aktivity podporující podnikavost a koordinaci učitelů a je doplňován dalšími dílčími aktivitami (projektové dny, konzultace a exkurze, aktivní zapojení žáků do vedení vyučování, kooperace s podnikateli z okolí).

Oproti předchozím vlnám šetření školy vykazují pokles činností spadajících do základní úrovně. Ostatní úrovně zaznamenaly souvislé zvyšování v rámci jednotlivých vln šetření. Nejvyšší zvýšení je patrné u nejvyšší úrovně, která oproti první vlně šetření narostla o 12 p. b.

Graf 38: Srovnání současné úrovně podpory kompetencí i podnikavosti

Základní úroveň – podpora kompetencí k podnikavosti probíhá na informativní bázi, škola tuto oblast podporuje tak, jak je zadáno v RVP

Mírně pokročilá úroveň – podpora kompetencí k podnikavosti probíhá pouze v podobě dílčích aktivit, bez celkové strategie (zapojení do projektů ESF, mezinárodních programů Leonardo Da Vinci, využití těchto zkušeností bez celkové koncepce).

Pokročilá úroveň –

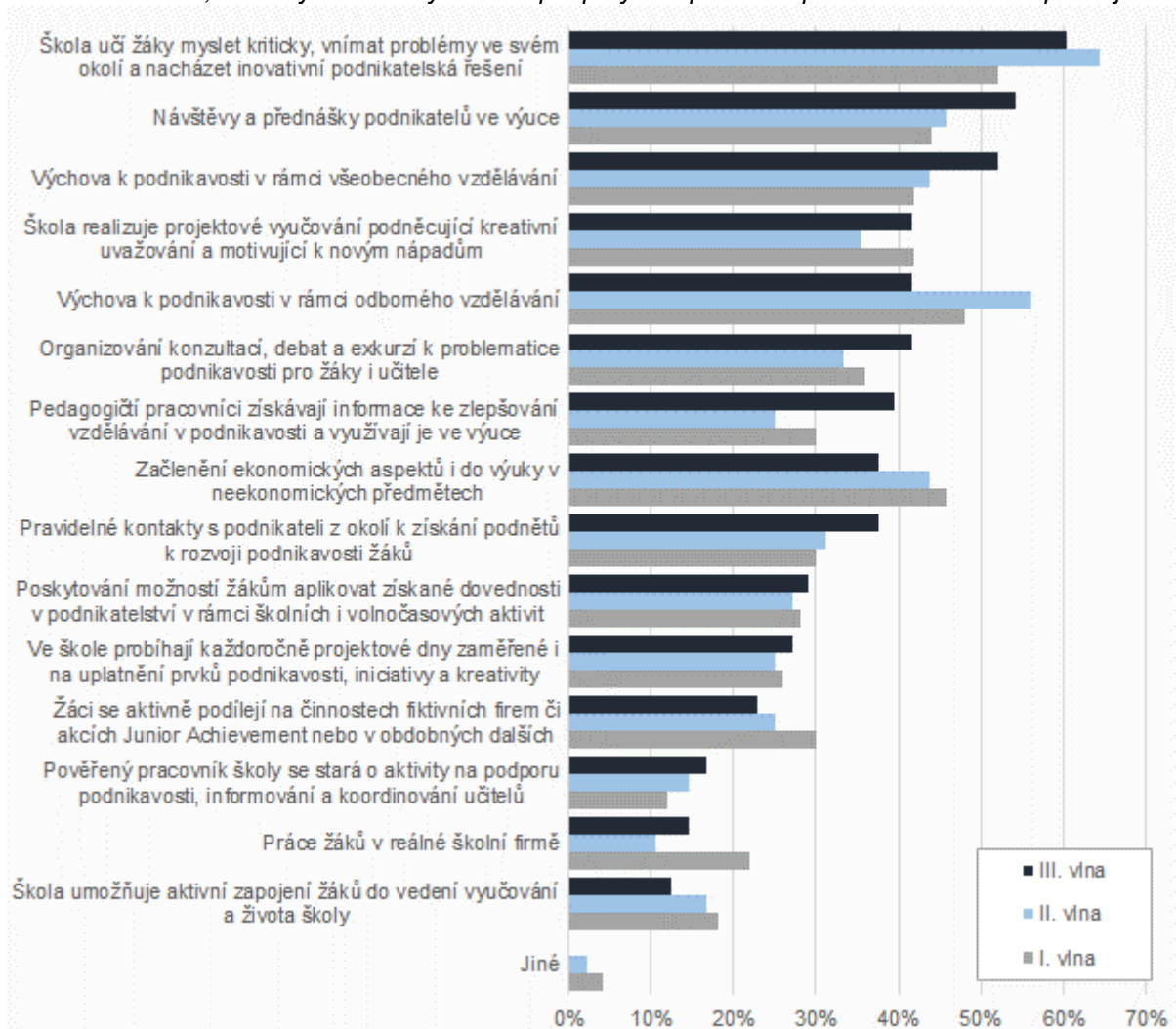
systematický a aktivní rozvoj podpory kompetencí k podnikavosti (škola spolupracuje s celorepublikovými iniciativami na podporu podnikavosti – CEFIF, spoluúčast na projektech na celostátní nebo krajské úrovni, pravidelné využívání informací a podnětů k rozvoji oblasti).

Nejvyšší úroveň – systematický rozvoj podpory kompetencí k podnikavosti je jednou z priorit školy, pro oblast je vyčleněn pracovník školy, který se o aktivity podporující podnikavost a koordinaci učitelů a je doplňován dalšími dílčími aktivitami (projektové dny, konzultace a exkurze, aktivní zapojení žáků do vedení vyučování, kooperace s podnikateli z okolí).

4.2 Aktivity, které školy realizují v rámci této intervence

V rámci podpory kompetencí k podnikavosti střední školy a vyšší odborné školy v největší míře učí žáky myslet kriticky a vnímat problémy ve svém okolí (60 %). Více než polovina škol organizuje návštěvy a přednášky podnikatelů (54 %), realizuje výchovu k podnikavosti v rámci všeobecného vzdělávání (52 %). 42 % škol realizuje projektové vyučování podněcující kreativní uvažování a motivující k novým nápadům, výchovu k podnikavosti v rámci odborného vzdělávání a organizování konzultací, debat a exkurzí k problematice podnikavosti pro žáky i učitele. Ostatní aktivity vykonává méně než 40 % škol.

Graf 39: Činnosti, na kterých se školy v rámci podpory kompetencí k podnikavosti aktivně podílejí

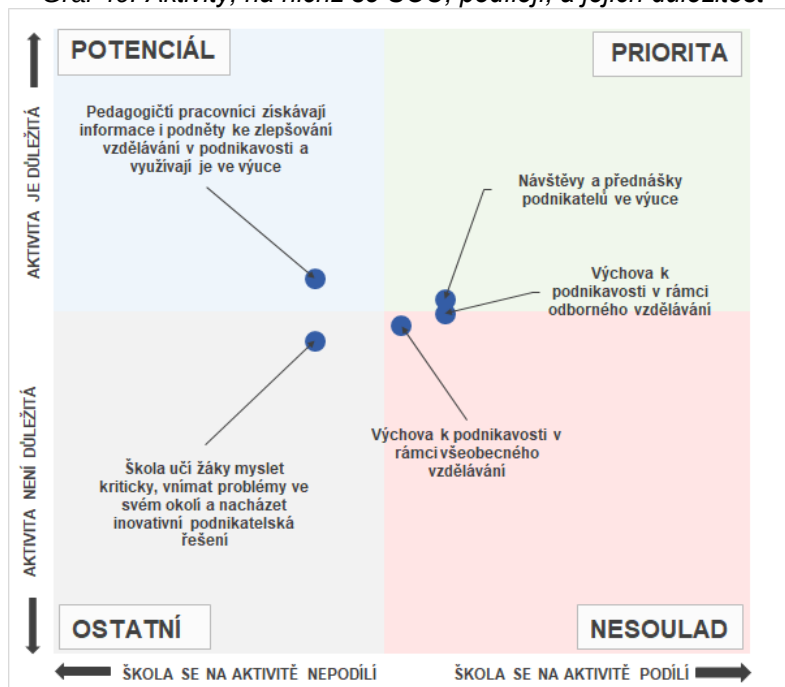
Oproti první vlně šetření se u většiny aktivit zvýšil podíl škol, které tyto aktivity realizovaly. Nejpatrnější je rozdíl u aktivit, kdy škola organizuje výchovu k podnikavosti v rámci všeobecného vzdělávání nebo návštěvy a přednášky podnikatelů ve výuce (nárůst shodně o 10 p. b. oproti I. vlně). Na podobné úrovni se ve všech třech vlnách šetření pohybuje organizování projektových dnů ve školách a poskytování možností žákům aplikovat získané dovednosti v podnikatelství v rámci školních i volnočasových aktivit.

4.2.1 Důležitost nejčastěji zmiňovaných aktivit na vybraných typech škol

Střední odborná učiliště z výše uvedených aktivit v oblasti podpory kompetencí k podnikavosti nejčastěji organizují návštěvy a přednášky podnikatelů ve výuce a výchovu k podnikavosti v rámci odborného vzdělávání (shodných 56 %). Polovina učilišť také realizuje výchovu k podnikavosti v rámci všeobecného vzdělávání. Přibližně třetina učilišť podporuje pedagogy v získávání informací a podnětů ke zlepšování vzdělávání v podnikavosti a jejich využívání ve výuce a učí žáky myslet kriticky (shodných 38 %).

Pokud bychom v souvislosti s realizovanými aktivitami měli zohlednit jejich důležitost, prioritou pro střední odborná učiliště je organizování návštěv a přednášek podnikatelů ve výuce. Tuto aktivitu realizuje nejvyšší podíl SOU, který jí přisuzuje také nadprůměrnou důležitost.

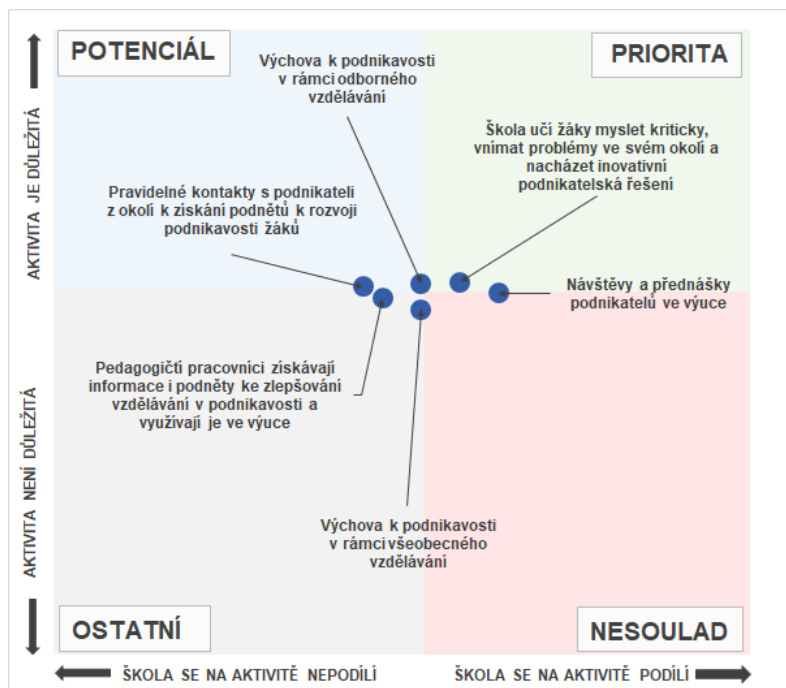
Graf 40: Aktivita, na nichž se SOU, podílejí, a jejich důležitost

Výchovu k podnikavosti v rámci odborného vzdělávání realizuje nejvyšší podíl SOU. Nicméně této aktivitě SOU přiřkládají mírně podprůměrnou důležitost, a proto je tato aktivita na hranici nesouladu. Podobně se v nesouladu nachází i výchova k podnikavosti v rámci všeobecného vzdělávání. Aktivitou s potenciálem pro podporu kompetencí k podnikavosti je získávání informací a podnětů ke zlepšování vzdělávání v podnikavosti pedagogickými pracovníky a jejich následné využívání ve výuce. Naopak naučit žáky myslet kriticky, vnímat problémy v okolí a nacházet inovativní podnikatelská řešení považují školy za méně důležité a méně se tomu věnují.

Střední odborné školy v oblasti podpory kompetencí k podnikavosti nejčastěji organizují návštěvy a přednášky podnikatelů ve výuce (64 %) a učí žáky myslet kriticky a hledat inovativní podnikatelská řešení (58 %). Přibližně polovina škol realizuje výchovu k podnikavosti v rámci všeobecného vzdělávání a odborného vzdělávání (shodných 53 %). Více než dvě pětiny škol podporují pedagogy v získávání informací a podnětů ke zlepšování vzdělávání v podnikavosti a jejich využívání ve výuce (47 %) a komunikují s podnikateli z okolí k získání podnětů k rozvoji podnikavosti žáků (44 %).

Graf 41: Aktivita, na nichž se SOŠ podílejí, a jejich důležitost

Prioritou pro SOŠ je naučit žáky myslet kriticky a nacházet podnikatelská řešení. Školy se této aktivitě věnují ve velké míře a přisuzují jí také velkou důležitost. Návštěvy a přednášky podnikatelů ve výuce jsou realizovány nadprůměrně často, ale školy jim přisuzují mírně podprůměrnou důležitost. Z tohoto důvodu se ocitají na hranici tzv. nesouladu.

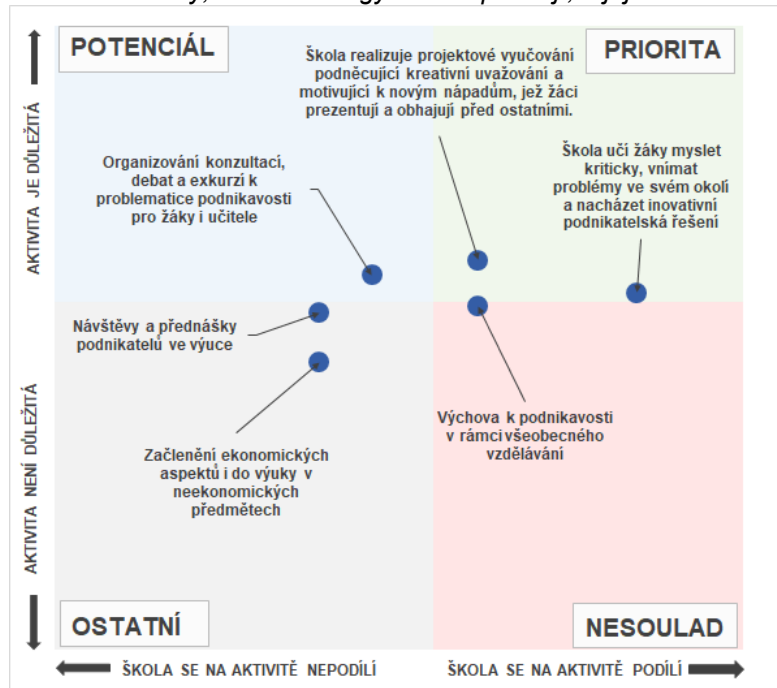
Blízko středu grafu se ocitá výchova k podnikavosti v rámci odborného vzdělávání. Tuto aktivitu realizuje mírně podprůměrný počet škol a hodnota přidělené důležitosti nabývá mírně nadprůměrných hodnot.

Aktivitou s potenciálem může být udržování pravidelných kontaktů

s podnikateli z okolí k získání podnětů k rozvoji podnikavosti žáků. Sice se na této aktivitě podílí menší podíl škol, ale ty ji považují za průměrně důležitou. Podpora pedagogů v získávání informací a podnětů ke zlepšování vzdělávání v podnikavosti a jejich využívání ve výuce a výchova k podnikavosti v rámci všeobecného vzdělávání patří k aktivitám s relativně menším významem.

Gymnázia se v rámci podpory kompetencí k podnikavosti nejčastěji snaží naučit žáky kriticky myslet (85 %). Téměř dvě třetiny škol realizují projektové vyučování a umožňují aktivní zapojení žáků do vedení vyučování a života školy a organizují výchovu k podnikavosti v rámci všeobecného vzdělávání (shodně 62 %). Více než dvě pětiny škol organizují konzultace, debaty a exkurze pro žáky i učitele (46 %). 39 % gymnázií realizuje návštěvy a přednášky podnikatelů ve výuce a začleňují ekonomické aspekty i do výuky v neekonomických předmětech.

Graf 42: Aktivita, na niž se gymnázia podílejí, a jejich důležitost

Prioritami jsou pro gymnázia aktivity v podobě realizace projektového vyučování a učení žáků myslet kriticky.

Těsně pod prioritní oblastí se ocitá výchova k podnikavosti v rámci všeobecného vzdělávání. Tuto aktivitu realizuje vyšší podíl gymnázií, ale přiřazená důležitost je mírně podprůměrná.

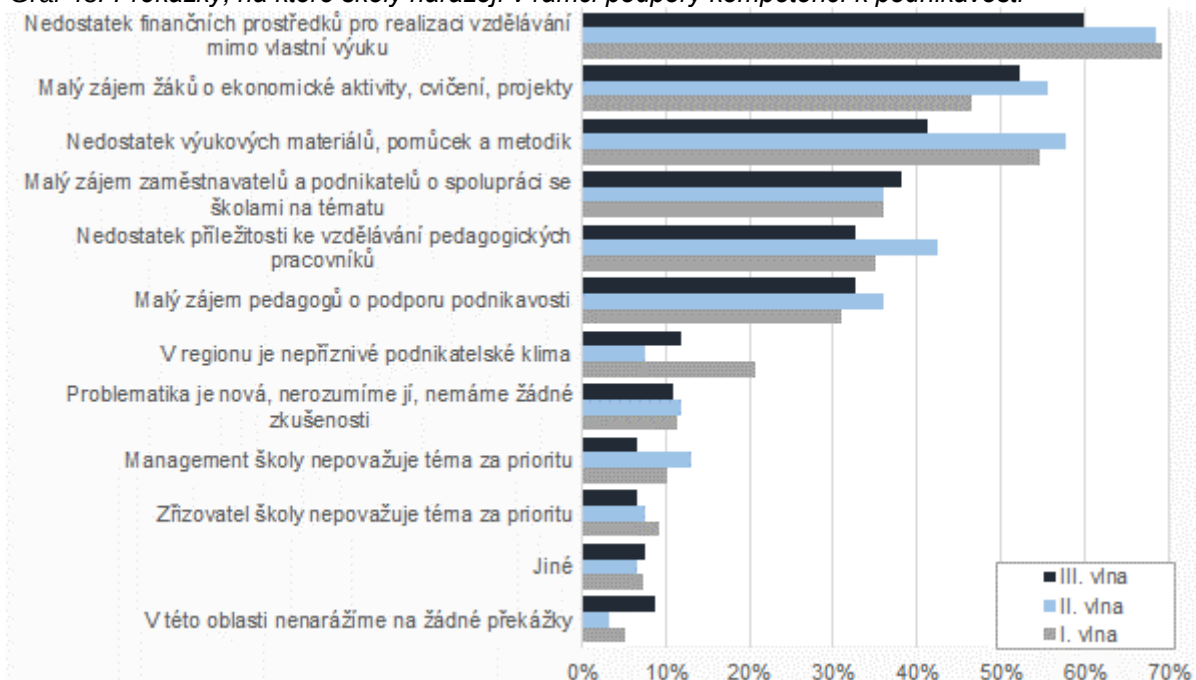
Organizování konzultací, debat a exkurzí k problematice podnikavosti pro žáky i učitele představuje potenciál pro rozvoj podpory kompetencí k podnikavosti. Ostatní uvedené aktivity mají pro gymnázia relativně nižší význam a školy se jim i méně věnují.

4.3 Překážky, na které školy naráží v rámci této intervence

V souvislosti s překážkami, které omezují podporu kompetencí k podnikavosti na středních a vyšších odborných školách v Libereckém kraji, se školy nejčastěji potýkají s malým zájmem žáků o ekonomické aktivity, cvičení a projekty (63 %). Více než polovina škol se potýká s nedostatkem finančních prostředků na realizaci vzdělávání mimo vlastní výuku (54 %). Podobný podíl škol se setkává s malým zájmem zaměstnavatelů a podnikatelů o spolupráci se školami (48 %). Třetina škol zaznamenává i malý zájem pedagogů o podporu podnikavosti (35 %). Čtvrtina škol poukazuje na nedostatek výukových materiálů, pomůcek a metodik (27 %) a nedostatek příležitostí ke vzdělávání pedagogických pracovníků (25 %). S ostatními překážkami se setkává méně než pětina škol. 6 % škol uvedlo, že v uvedené oblasti nenaráží na žádné překážky.

Oproti předchozím vlnám šetření u většiny překážek nedošlo k významnému posunu podílu škol, který se s nimi setkává. Nejvíce se situace zhoršila u malého zájmu žáků o ekonomické aktivity, cvičení a projekty (nárůst o 13 p. b. oproti II. vlně šetření). Od první vlny šetření klesl podíl škol, který se potýká s malým zájmem pedagogů o podporu podnikavosti (pokles o 19 p. b.). K téměř žádnému zlepšení za celé tři vlny šetření nedošlo u nedostatků finančních prostředků pro realizaci vzdělávání mimo vlastní výuku.

Graf 43: Překážky, na které školy narážejí v rámci podpory kompetencí k podnikavosti

4.4 Opatření pro zlepšení realizace intervence

V dalším rozvoji podpory kompetencí k podnikavosti by středním a vyšším odborným školám nejvíce pomohly přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce (73 %), podpora školních projektů (58 %) a kvalitativní či kvantitativní zlepšení ICT vybavení školy (56 %). Více než polovina škol by také ocenila metodické materiály a kurzy pro pedagogy na témata kreativity a podnikavosti (54 %).

Graf 44: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvoleného cíle v rámci podpory kompetencí k podnikavosti

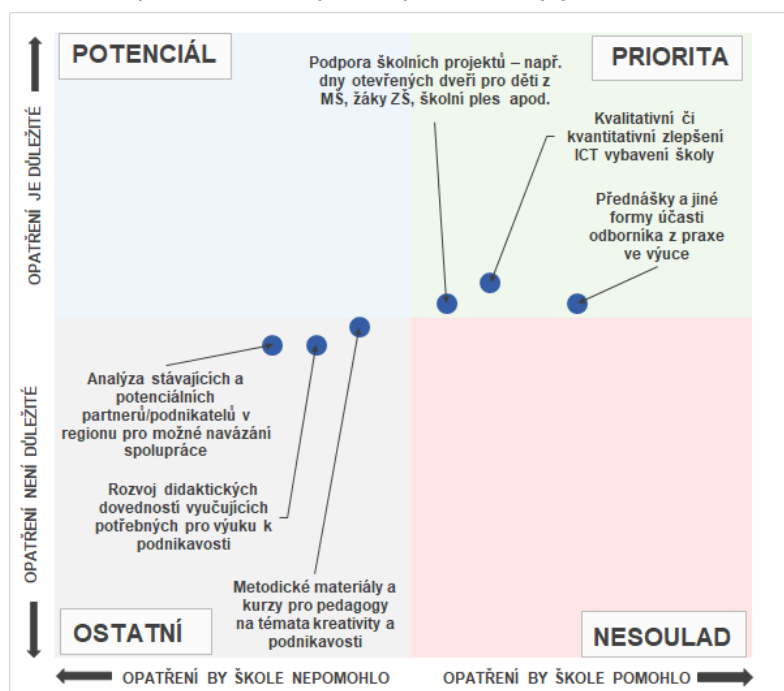
Oproti předchozím vlnám šetření se u většiny opatření míra potřebnosti jednotlivých opatření příliš nezměnila nebo se mírně snížila. K významnějším poklesům došlo u podpory školních projektů (pokles o 18 p. b. oproti I. vlně šetření) a analýzy stávajících a potenciálních partnerů/podnikatelů v regionu pro možné navázání spolupráce (pokles o 21 p. b. oproti I. vlně šetření).

Naopak určitý nárůst můžeme vidět u potřeby metodických materiálů a kurzů pro pedagogy na témata kreativity a podnikavosti (nárůst o 12 p. b. oproti I. vlně šetření). a u rozvoje didaktických dovedností vyučujících potřebných pro výuku k podnikavosti (nárůst o 8 p. b. oproti I. vlně šetření).

4.4.1 Důležitost nejčastěji zmiňovaných opatření na vybraných typech škol

Střední odborná učiliště uvedla, že by jim v rozvoji kompetencí k podnikavosti pomohly přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce (75 %). Více než dvě třetiny učilišť by ocenily kvalitativní či kvantitativní zlepšení ICT vybavení školy (63 %) a 56 % podporu školních projektových dnů. Méně než polovina škol by potřebovala metodické materiály a kurzy pro pedagogy na témata kreativity a podnikavosti (44 %). Přibližně třetina škola by potřebovala rozvoj didaktických dovedností vyučujících potřebných pro výuku k podnikavosti (38 %) a analýzu partnerů v regionu pro případnou spolupráci (31 %).

Graf 45: Opatření, která by SOU pomohla, a jejich důležitost

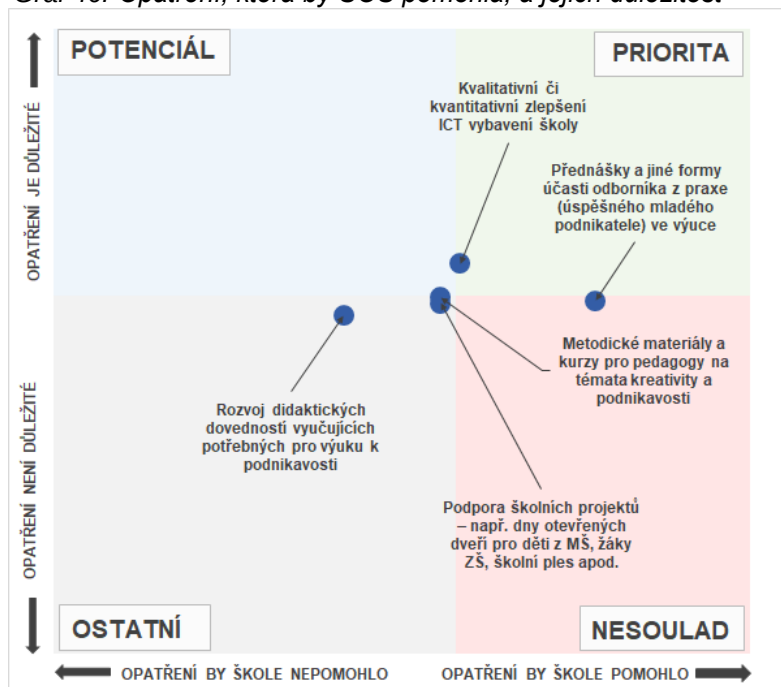

Pokud bychom v souvislosti s navrhovanými opatřeními pro podporu kompetencí k podnikavosti zohlednili také jejich důležitost, představují priority středních odborných učilišť tato opatření – kvalitativní a kvantitativní zlepšení ICT vybavení školy, podpora školních projektů a organizování přednášek a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce. Tato opatření zmiňují školy nejčastěji a zároveň je ve srovnání s ostatními sledovanými položkami hodnotí jako nejdůležitější.

Ostatní opatření školy považují za relativně méně důležitá.

Střední odborné školy by nejvíce ocenily přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce (78 %) a kvalitativní či kvantitativní zlepšení ICT vybavení školy (58 %). Více než polovina škol by potřebovala metodické materiály a kurzy pro pedagogy na témata kreativity a podnikavosti a podporu školních projektových dnů (shodných 56 %). Dvěma pětina škol by pomohl rozvoj didaktických dovedností vyučujících potřebných pro výuku k podnikavosti (42 %).

Graf 46: Opatření, která by SOŠ pomohla, a jejich důležitost

Z hlediska důležitosti jednotlivých opatření podpory kompetencí k podnikavosti představuje největší prioritu kvalitativní či kvantitativní zlepšení ICT vybavení školy. Toto opatření školy zmiňovaly častěji a zároveň ho ve srovnání s ostatními sledovanými položkami hodnotily jako velice důležité.

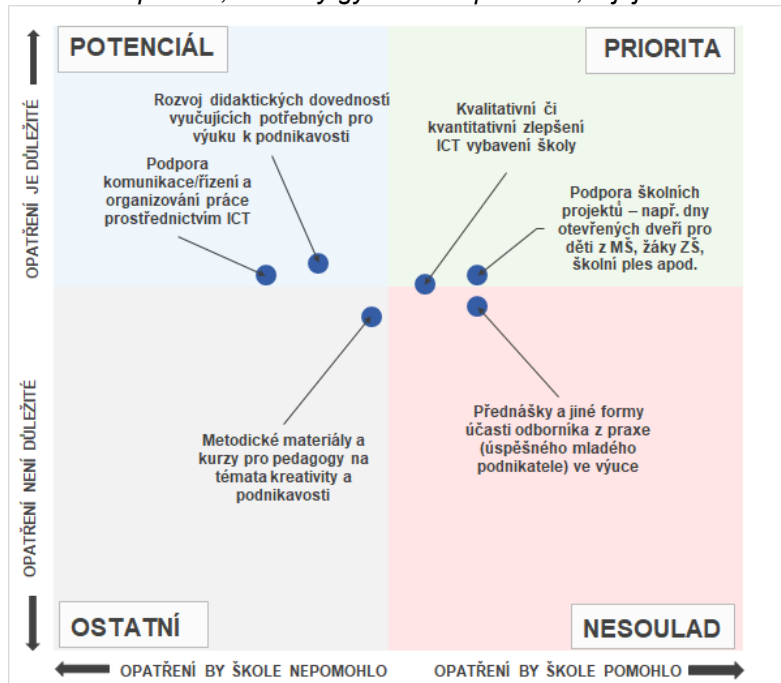
Přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce jsou nejčastěji žádaným opatřením, střední odborné školy mu však přisuzují podprůměrnou důležitost, proto se ocitá spíše v oblasti nesouladu.

Potřebu metodických materiálů a kurzů pro pedagogy by ocenil nižší podíl škol než prioritní

opatření. Střední odborné školy však tomuto opatření přisuzují průměrnou důležitost, proto pro školy může představovat potenciál v podpoře kompetencí k podnikavosti. Ostatní opatření jsou relativně méně významná.

Gymnázia v rámci podpory kompetencí k podnikavosti nejvíce potřebují přednášky a jiné formy účasti odborníka v praxe ve výuce a podporu školních projektů (shodných 62 %). Kvalitativní či kvantitativní zlepšení ICT vybavení školy by ocenilo 54 % gymnázií. Alespoň dvě pětiny gymnázií by ocenily metodické materiály a kurzy pro pedagogy na témata kreativity a podnikavosti (46 %), rozvoj didaktických dovedností vyučujících (39 %) a 31 % zmiňuje podporu komunikace, řízení a organizování práce prostřednictvím ICT.

Graf 47: Opatření, která by gymnáziím pomohla, a jejich důležitost

Při zohlednění důležitosti jednotlivých opatření pro rozvoj kompetencí k podnikavosti se jako priority jeví podpora školních projektů a částečně i kvalitativní či kvantitativní zlepšení ICT vybavení školy. Tato opatření jsou gymnáziím zmiňována často a zároveň jsou ve srovnání s ostatními sledovanými položkami hodnocena jako velice důležitá.

Přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce gymnázia realizují poměrně často, ale přisuzují jim podprůměrnou důležitost, proto pro ně představují určitý nesoulad. Podpora komunikace a organizování práce prostřednictvím ICT a rozvoj didaktických dovedností vyučujících představují pro

gymnázia potenciál. Sice se nejedná o nejčastěji zmiňovaná opatření, ale jsou považována za důležitá.

4.5 Grafická sumarizace hlavních zjištění týkajících se oblasti „podpory kompetencí k podnikavosti“ na SOŠ, SOU a na gymnáziích

Následující tři grafická schémata přehledně shrnují klíčová zjištění týkající se oblasti *podpory kompetencí k podnikavosti* na třech nejčastěji zastoupených typech škol (SOŠ, SOU a gymnázia). Každé schéma je sestaveno ze tří (dále členěných) boxů – žlutého, modrého a oranžového.

V horním žlutém boxu jsou uvedeny školami nejčastěji volené položky z rozsáhlého seznamu jednotlivých atributů reprezentujících 4 úrovně rozvoje oblasti *podpory kompetencí k podnikavosti*. Tento box tak zprostředkovává stručný obraz aktuální situace v této oblasti v době před realizací intervence (projektů).

V prostředním modrém boxu jsou nejprve uvedeny školami nejčastěji realizované činnosti spadající do této oblasti, následně pak nejčastěji uváděné překážky, které komplikují její rozvoj, a nakonec nejčastěji uváděná opatření, která by školám v rozvoji této oblasti pomohla.

V dolním oranžovém boxu jsou uvedeny opět nejčastěji volené položky ze seznamu atributů reprezentujících 4 úrovně rozvoje oblasti *podpory kompetencí k podnikavosti*. V tomto případě však již nevypovídají o skutečné současné situaci, ale představují zamýšlený stav dané oblasti na škole po realizaci plánované intervence (projektů). Jedná se tedy o stručný obraz ideálního budoucího stavu, k němuž škola plánuje dospět s pomocí podpůrných projektů (realizované intervence).

Aktuální stav podpory kompetencí k podnikavosti na SOU

Škola v rámci ŠVP podporuje klíčové kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám, jak je zadáno v RVP. (69 % škol)

Několik učitelů je připraveno na realizaci aktivit na podporu podnikavosti. (69 % škol)

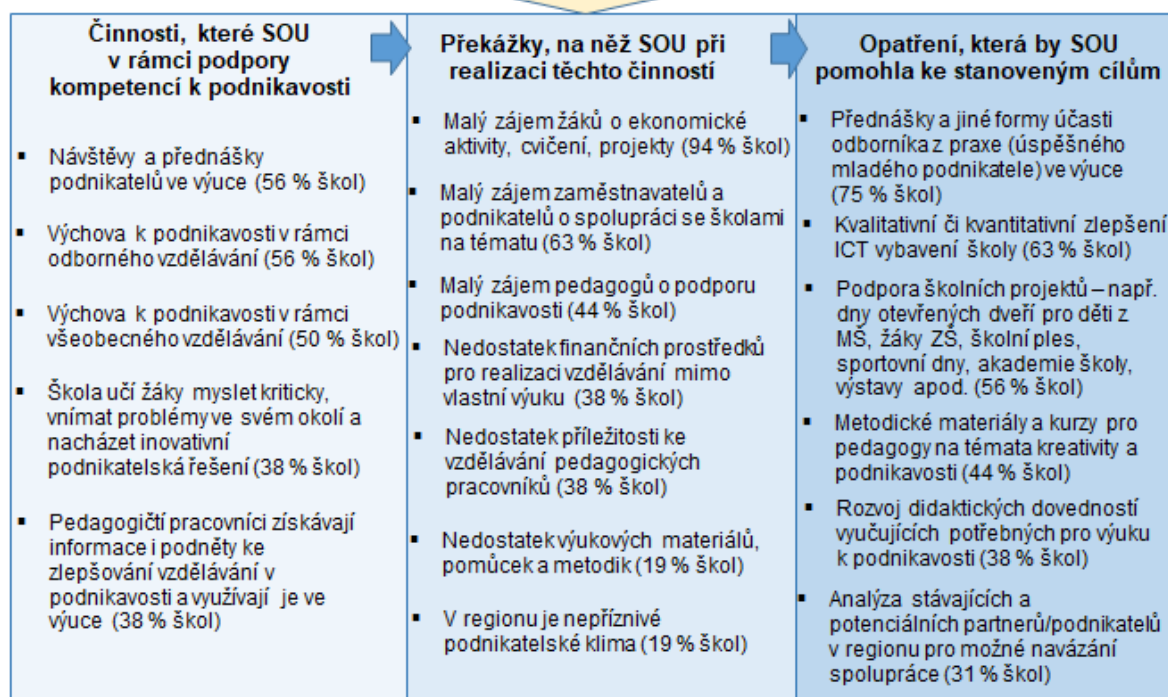
Škola učí žáky myslet kriticky, vnímat problémy ve svém okolí a nacházet inovativní podnikatelská řešení. (50 % škol)

Někteří učitelé ve výuce směřují k rozvoji kompetencí k podnikavosti, či iniciativě nebo ke kreativě. (75 % škol)

úroveň 1
úroveň 2
úroveň 3
úroveň 4

Škola již získala zkušenosti a hodlá je využít pro širší podporu podnikavosti v ŠVP. Získané zkušenosti jsou jednotlivé bez celkové strategie. (50 % škol)

Škola se v posledních 3 letech zapojila v rámci projektů (ESF, mezinárodních programů Leonardo da Vinci, Norských fondů, regionální spolupráce apod.) do praktických aktivit na podporu podnikavosti. (56 % škol)

Cíle, které si v rámci podpory kompetencí k podnikavosti stanovila SOU

Někteří učitelé ve výuce směřují k rozvoji kompetencí k podnikavosti, či iniciativě nebo ke kreativě. (75 % škol)

Škola již získala zkušenosti a hodlá je využít pro širší podporu podnikavosti v ŠVP. Získané zkušenosti jsou jednotlivé bez celkové strategie. (81 % škol)

Škola učí žáky myslet kriticky, vnímat problémy ve svém okolí a nacházet inovativní podnikatelská řešení. (81 % škol)

Škola v rámci ŠVP podporuje klíčové kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám, jak je zadáno v RVP. (88 % škol)

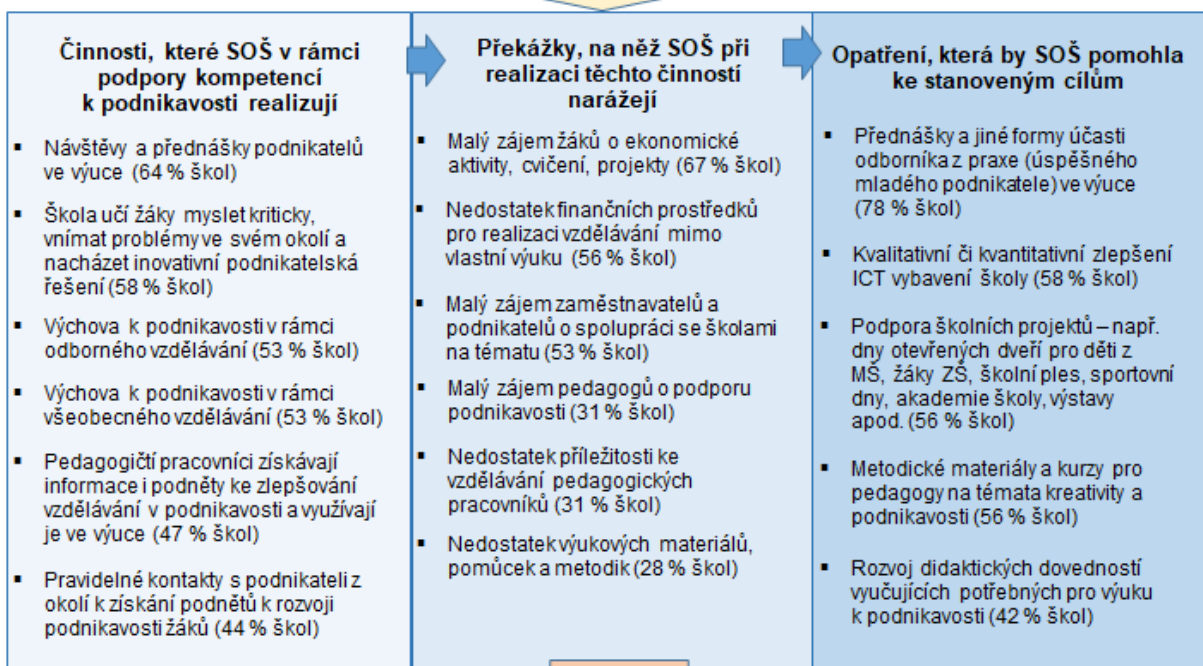
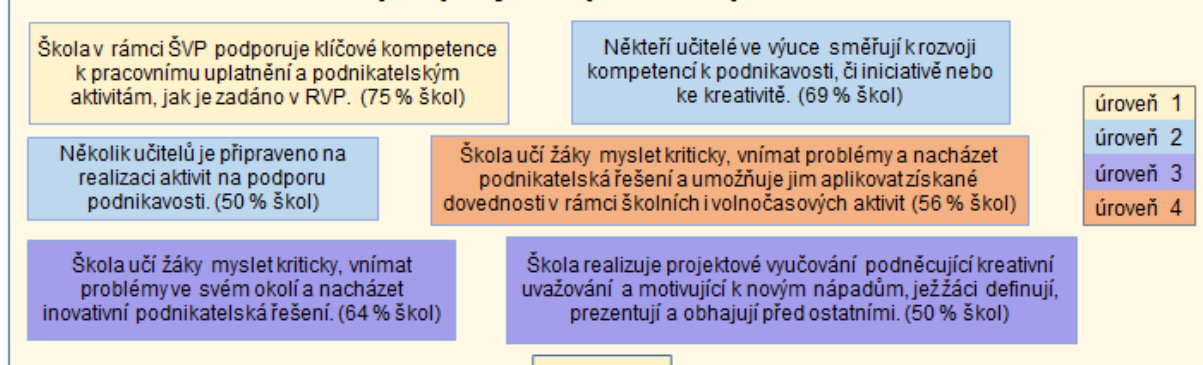
úroveň 1
úroveň 2
úroveň 3
úroveň 4

Několik učitelů je připraveno na realizaci aktivit na podporu podnikavosti. (75 % škol)

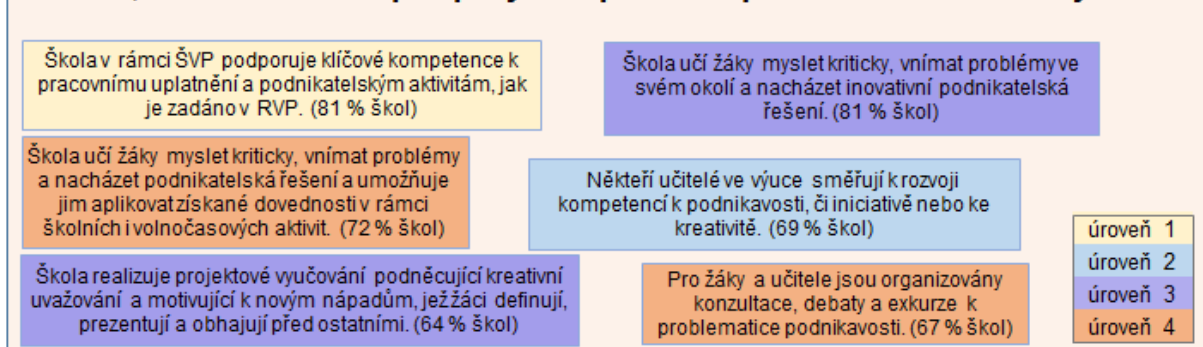
Škola se v posledních 3 letech zapojila v rámci projektů (ESF, mezinárodních programů Leonardo da Vinci, Norských fondů, regionální spolupráce apod.) do praktických aktivit na podporu podnikavosti. (69 % škol)

*Každé schéma zobrazuje prvních 5-7 nejčastěji uváděných položek z dané oblasti. Procenta uvádějí podíl škol, které danou položku zvolily.

Aktuální stav podpory kompetencí k podnikavosti na SOŠ

Cíle, které si v rámci podpory kompetencí k podnikavosti stanovily SOŠ

*Každé schéma zobrazuje prvních 5-6 nejčastěji uváděných položek z dané oblasti. Procenta uvádějí podíl škol, které danou položku zvolily.

Aktuální stav podpory kompetencí k podnikavosti na gymnáziích

Škola v rámci ŠVP podporuje klíčové kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám, jak je zadáno v RVP. (69 % škol)

Někteří učitelé ve výuce směřují k rozvoji kompetencí k podnikavosti, či iniciativě nebo ke kreativitě. (69 % škol)

Škola učí žáky myslet kriticky, vnímat problémy ve svém okolí a nacházet inovativní podnikatelská řešení. (69 % škol)

Škola realizuje projektové vyučování podněcující kreativní uvažování a motivující k novým nápadům, jež žáci definují, prezentují a obhajují před ostatními. (62 % škol)

úroveň 1
úroveň 2
úroveň 3
úroveň 4

Škola učí žáky myslet kriticky, vnímat problémy a nacházet podnikatelská řešení a umožňuje jim aplikovat získané dovednosti v rámci školních i volnočasových aktivit (46 % škol)

Ve škole probíhají projektové dny zaměřené i na uplatnění prvků podnikavosti, iniciativy a kreativity. (46 % škol)

Činnosti, které gymnázia v rámci podpory kompetencí k podnikavosti realizují

- Škola učí žáky myslet kriticky, vnímat problémy ve svém okolí a nacházet inovativní podnikatelská řešení (85 % škol)
- Výchova k podnikavosti v rámci všeobecného vzdělávání (62 % škol)
- Škola realizuje projektové vyučování podněcující kreativní uvažování a motivující k novým nápadům, jež žáci prezentují a obhajují před ostatními. (62 % škol)
- Organizování konzultací, debat a exkurzí k problematice podnikavosti pro žáky i učitele (46 % škol)
- Návštěvy a přednášky podnikatelů ve výuce (38 % škol)
- Začlenění ekonomických aspektů i do výuky v neekonomických předmětech (38 % škol)

Překážky, na něž gymnázia při realizaci těchto činností narážejí

- Nedostatek finančních prostředků pro realizaci vzdělávání mimo vlastní výuku (54 % škol)
- Malý zájem pedagogů o podporu podnikavosti (54 % škol)
- Malý zájem žáků o ekonomické aktivity, cvičení, projekty (46 % škol)
- Nedostatek výukových materiálů, pomůcek a metodik (38 % škol)
- Malý zájem zaměstnavatelů a podnikatelů o spolupráci se školami na tématu (31 % škol)
- V této oblasti nenarážíme na žádné překážky (15 % škol)

Opatření, která by gymnáziím pomohla ke stanoveným cílům

- Přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe (úspěšného mladého podnikatele) ve výuce (62 % škol)
- Podpora školních projektů – např. dny otevřených dveří pro děti z MŠ, žáky ZŠ, školní ples, sportovní dny, akademie školy, výstavy apod. (62 % škol)
- Kvalitativní či kvantitativní zlepšení ICT vybavení školy (54 % škol)
- Metodické materiály a kurzy pro pedagogy na témata kreativity a podnikavosti (46 % škol)
- Rozvoj didaktických dovedností vyučujících potřebných pro výuku k podnikavosti (38 % škol)
- Podpora komunikace/řízení a organizování práce prostřednictvím ICT (31 % škol)

Cíle, které si v rámci podpory kompetencí k podnikavosti stanovila gymnázia

Škola v rámci ŠVP podporuje klíčové kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám, jak je zadáno v RVP. (92 % škol)

Pro žáky a učitele jsou organizovány konzultace, debaty a exkurze k problematice podnikavosti. (77 % škol)

Někteří učitelé ve výuce směřují k rozvoji kompetencí k podnikavosti, či iniciativě nebo ke kreativitě. (77 % škol)

Škola učí žáky myslet kriticky, vnímat problémy ve svém okolí a nacházet inovativní podnikatelská řešení. (77 % škol)

Škola realizuje projektové vyučování podněcující kreativní uvažování a motivující k novým nápadům, jež žáci definují, prezentují a obhajují před ostatními. (77 % škol)

Ve škole probíhají projektové dny zaměřené i na uplatnění prvků podnikavosti, iniciativy a kreativity. (69 % škol)

úroveň 1
úroveň 2
úroveň 3
úroveň 4

*Každé schéma zobrazuje prvních 6 nejčastěji uváděných položek z dané oblasti. Procenta uvádějí podíl škol, které danou položku zvolily.

5 Rozvoj škol jako center celoživotního učení

Koncept celoživotního učení je vyjádřen v Memorandu o celoživotním učení (EK, 2001), kdy se pojmem celoživotní učení rozumí „veškeré účelné formalizované i neformální činnosti související s učením, které se průběžně realizují s cílem dosáhnout zdokonalení znalostí, dovedností a odborných předpokladů“. Celoživotní učení v tomto kontextu obsahuje veškeré vzdělávací aktivity jedince, které mají za cíl rozvoj kompetencí umožňující jak jeho osobnostní rozvoj a růst, tak občanské a profesní uplatnění. Těmito aktivitami rovněž dochází k rozvoji sítí středních škol jako Center celoživotního učení. Koncept škol jako center CŽU zahrnuje působení škol, zařazených v systému počátečního vzdělávání i v systému dalšího vzdělávání:

- V rovině systému life-long je umožněna jedinci individuální volba vzdělávací dráhy během života a volba způsobu získání svého vzdělání (rekvalifikace, rozšíření kompetencí, zvýšení kvalifikace),
- v rovině life-wide je poskytováno vzdělání různého charakteru:
 - formální a neformální, jsou vytvářeny příležitosti pro informální učení (učení v praxi) a jsou uznávány výsledky nejen formálního, ale se stejnou platností i výsledky neformálního vzdělávání a informálního učení. Vzdělávání různého charakteru v obou rovinách tvoří celek a je vzájemně propojováno.
- Škola je schopna v rámci profesního vzdělávání poskytovat vzdělávání různého charakteru:
 - formální – výsledkem dosažení stupně vzdělání, kvalifikace;
 - neformální – např. aktualizace, prohloubení znalostí.
- Škola může poskytovat i vzdělávání občanské a zájmové v rámci celé životní dráhy jedince jako dospělého, později seniora (rovina life-long).

V předchozím období byly krajské sítě středních odborných škol zakládány v souladu s celorepublikovým projektem ESF UNIV 2 KRAJE (realizovaným NÚV v roce 2009–2013) a bylo podporováno jejich využití při profesním vzdělávání dospělých. V období realizace projektu P-KAP (realizovaným NÚV, nyní NPI ČR, 2016 – 2021) je kladen důraz na aktivitu krajských sítí v jednotlivých krajích a rozšiřování jejich funkcí vůči zapojeným školám, dalším zájemcům z řad škol i vzdělávacímu prostředí dospělých (poradenství zájemcům o další vzdělávání dospělých z řad veřejnosti, poradenství poskytovatelům dalšího vzdělávání dospělých, sdružování škol s různými obory vzdělávání do společných vzdělávacích projektů, sdílení zkušeností s profesním vzděláváním dospělých, informování o programech vzdělávání dospělých poskytovaných středními školami v krajích ad.) Do sítě se svými vzdělávacími programy určenými dospělým zapojují nově i gymnázia, lycea a konzervatoře. Sítě svou působnost rozšiřují např. o působení v oblasti dalšího vzdělávání pedagogů odborných předmětů a odborného výcviku programy DVPP a spolupráci s jinými vzdělávacími organizacemi, které se podílejí na celoživotním vzdělávání v kraji.

Funkce Center CŽU ve středních odborných školách:

- **Vzdělávací** zahrnující poskytování dalšího vzdělávání dospělých (dále DVD) včetně vzdělávání seniorů.
- **Informační** zahrnující poskytování informací veřejnosti i jednotlivcům o organizaci a podmínkách DVD, včetně Národní soustavy povolání (NSP) a Národní soustavy kvalifikací (NSK).
- **Poradenská** zahrnující poradenství v oblasti orientace v DVD, individuální kariérové poradenství zaměřené na získání kvalifikace nebo rekvalifikace, provádění procesem uznávání (role průvodce, poradce).

Složky poskytovaného dalšího vzdělávání dospělých (DVD):

- Vzdělávání profesní,
- vzdělávání zájmové,
- vzdělávání občanské,
- vzdělávání seniorů.

Předpokládá se rozšíření počtu středních a vyšších odborných škol, které budou poskytovat DVD **profesní**, vedoucí ke složení zkoušky podle standardů Národní soustavy kvalifikací (NSK) v systému uznávání neformálních a informálních výsledků učení (předchozích výsledků učení), a zároveň budou působit jako autorizované osoby pro tuto zkoušku podle zákona č. 179/2006 Sb. o ověřování a uznávání dalšího vzdělávání.

Školy poskytující tento druh DVD vzdělávají podle programů akreditovaných MŠMT, a pokud chtějí zároveň působit jako zkušební orgán pro určitou profesní kvalifikaci, musí být autorizovány. Školy mají v současnosti volně k dispozici přes 350 vzdělávacích programů z různých oborů, vytvořených a pilotovaných v projektu UNIV 3, právě tak jsou k dispozici i ověřená konkrétní zadání pro zkoušku k získání jednotlivých profesních kvalifikací podle standardů NSK.

Zájemci z řad škol, které dosud nemají s profesním vzděláváním vedoucím k získání profesní kvalifikace zkušenost, mohou absolvovat v rámci intervence P-KAP program vzdělávání k přípravě a vedení zkoušky i k tvorbě vzdělávacího programu a zadání zkoušky podle standardů profesních kvalifikací NSK. Pedagogičtí pracovníci, kteří působí jako lektori DVD, by měli rozšířit svoji kvalifikaci a získat profesní kvalifikaci Lektor dalšího vzdělávání dospělých.

Zájmové vzdělávání dospělých, ale i dětí, poskytované středními školami, není předmětem zvýšené podpory vzdělávací politiky. Existuje celá, státem podporovaná, oblast zájmového vzdělávání se specializovanými institucemi a pedagogy. Zájmové vzdělávání je ale součástí komplexního pojetí celoživotního učení a školy mají možnost poskytovat vzdělávací programy i tohoto typu. Většinou nabízejí specifické vzdělávací programy, které nejsou součástí běžné vzdělávací nabídky, jsou veřejností žádané a vycházejí z oboru vzdělání, které škola poskytuje (např. programy zhotovování oděvů a konstrukce střihů; vyřezávání ovoce, míchané nápoje; roubování; aranžování květin atd). Programy zájmového vzdělávání, pro které školy mohou pravděpodobně získat podporu v rámci projektů, jsou programy určené předškolním dětem v oblasti polytechnického vzdělávání a žákům základních škol ve stejné oblasti.

Další oblastí vzdělávání dospělých, na které se střední školy mají podílet, je **vzdělávání občanské a zájmové**. Výzvou je rozšířit působení středních škol především v oblasti **občanského vzdělávání**. Toto vzdělávání nemá stejný cíl a obsah jako školní **občanské vzdělávání** v počátečním vzdělávání, je určeno občanům proto, aby si aktualizovali své znalosti nebo získávali nové znalosti především ve státem preferovaných oblastech – ve vybraných gramotnostech společných občanům EU:

- digitální, environmentální, finanční, jazyková (cizí jazyky jako prostředek porozumění občanů v rámci Evropy – ne cizojazyčné vzdělávání pro potřeby výkonu profese, jako např. němčina pro tesaře, angličtina pro kosmetičky nebo **zájmové**, kdy je studium jazyka koníčkem a předmětem osobnostního rozvoje, které školy také poskytují),
- politická (např. systém státní správy a politický systém včetně volebního), právní, také ve vzdělávání zaměřeného oblast zdravotní a bezpečnostní (zdravotní prevence, zdravý životní styl včetně cvičení, první pomoc, sebeobrana, ochrana spotřebitele, ochrana před živelními pohromami),
- znalost regionů (historie, osobnosti, příroda, umění), příprava na stáří a stárnutí, vzdělávání rodičů ad.

Školy tak mohou vytvářet vzdělávací programy využívající znalostí učitelů podle oborů vzdělání, které škola poskytuje v počátečním vzdělávání, nebo podle zájmových specializací učitelů.

Poslední oblastí celoživotního vzdělávání je **vzdělávání seniorů**. Střední školy mají být dalším vzdělávacím prostředím tohoto vzdělávání kromě univerzit třetího věku, knihoven, vzdělávacích agentur a kulturních center. Seniorům tak může být rozšířena dostupnost vzdělávání jak zvýšením dosažitelnosti v blízkosti bydliště, tak nabízenými tématy.

U vzdělávání seniorů ve středních školách je upřednostňováno mezigenerační učení, kdy se na programech podílejí žáci školy jako lektori, asistenti lektorů či instruktoři. Zároveň ale učitelé ve vzdělávání vytvářejí situace vzájemného učení i opačným směrem, kdy se žáci učí od seniorů.

Školy mohou pro seniory vytvářet programy:

- občanského nebo zájmového vzdělávání podle svých možností i cílů kurikula počátečního vzdělávání (např. obory gastronomické – moderní stravování a příprava pokrmů; sociální péče a zdravotnické – tréninky paměti, rozpomínání, arteterapie;
- technické školy – digitální vzdělávání aj.), žáci účastníci se programů pro seniory si nejen procvičují získané znalosti, ale mohou je prokázat i jinak, než je běžné v rámci zkoušení, tedy tím, že učí druhé, procvičují si tím i specifické profesní dovednosti spojené s komunikací, zároveň, a to je výchovný přínos pro počáteční vzdělávání žáků, společná účast v programech slouží k mezigeneračnímu poznávání a porozumění;
- vztah k seniorům je součástí kultivačního působení školy a promítá se do celé kultury školy.

V rámci intervence projektu P-KAP v této oblasti mohou školy získat podporu pro tvorbu vzdělávacích programů založených na principech mezigeneračního učení a pro vzdělávací postupy modifikované pro seniory.

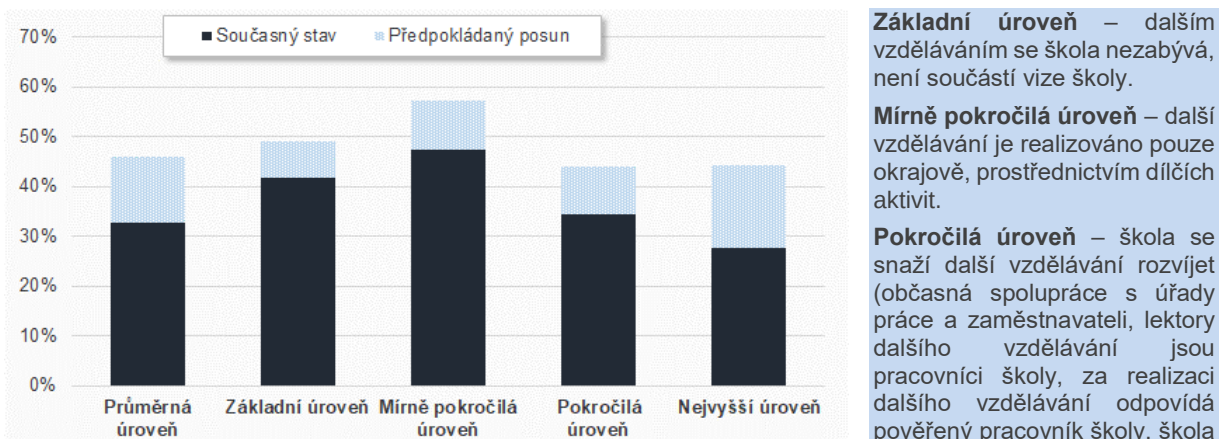
Hlavní zjištění

- Pokud jde o rozvoj škol jako center celoživotního učení na školách v Libereckém kraji, v nejvyšší míře jsou vykonávány aktivity z pokročilé úrovně, kterými se škola snaží rozvíjet další vzdělávání, např. spoluprací s úřady práce. V již nižší míře jsou rozvíjeny aktivity spadající do nejvyšší úrovně, ve které se další vzdělávání stává plnohodnotnou součástí práce školy a je systematicky rozvíjeno. Posun v rozvoji celoživotního učení plánují školy především v nejvyšší a pokročilé úrovni, čímž deklarují zájem o systematické pojetí celoživotního vzdělávání. Oproti předchozím vlnám šetření školy vykazují nárůst nejvyšší a pokročilá úroveň.
- V oblasti rozvoje celoživotního učení téměř polovina škol realizuje další vzdělávání pedagogů. Třetina škol organizuje zájmové vzdělávání pro veřejnost, vzdělání v oblasti ICT dovedností a rekvalifikace. Nejvyšší podíl SOU, necelá polovina, se nejvíce soustředí na zkoušky podle zákona 179/2006 Sb. a odborné vzdělávání pro zaměstnance. Na odborném vzdělávání pro zaměstnance se ve velké míře podílejí i SOŠ. Gymnázia v rámci dalšího vzdělávání v největší míře organizují zájmové vzdělávání pro veřejnost. Oproti předchozím vlnám se u většiny realizovaných aktivit mírně snížil podíl aktivních škol. Ke snižování docházelo již ve druhé vlně šetření.
- Více než polovina škol se v Libereckém kraji setkává s malým zájmem dospělých o další vzdělávání. Více než třetina škol se potýká s malým zájmem zaměstnavatelů o další vzdělávání, administrativou spojenou se získáním akreditace a s nedostatkem finančních prostředků pro pracovníka, který by zaštiťoval oblast dalšího vzdělávání na škole. Oproti předchozím vlnám šetření došlo u většiny překážek k alespoň mírnému poklesu podílu škol, který se s nimi potýká.
- Téměř polovina škol by pro rozvoj celoživotního učení ocenila pomoc v podobě přípravy pedagogických pracovníků jako lektorů dalšího vzdělávání. Přibližně třetina škol by ocenila finance na kvalitní materiál, zlepšení ICT školy po kvalitativní či kvantitativní stránce a zlepšení vybavení učeben teoretické výuky. Nejvyšší podíl SOU by ocenil zlepšení vybavení dílen pro odborný výcvik a rekvalifikace pro úřady práce bez výběrového řízení. SOŠ zmiňují častěji přípravu pedagogických pracovníků jako lektorů dalšího vzdělávání. Gymnaziím by nejvíce pomohlo zapojení odborníků z mimoškolního prostředí jako lektorů. Oproti předchozím vlnám šetření došlo u většiny opatření k poklesu jejich potřeby.

5.1 Současná úroveň škol a jejich předpokládaný posun

Pokud jde o rozvoj škol v oblasti celoživotního učení v Libereckém kraji, v nejvyšší míře jsou vykonávány aktivity patřící do pokročilé úrovně (27 %), ve které se školy snaží rozvíjet další vzdělávání. V podobné míře jsou rozvíjeny aktivity nejvyšší úrovně (25 %), ve které je další vzdělávání plnohodnotnou součástí práce školy, a mírně pokročilé úrovně (23 %), ve kterých škola realizuje další vzdělávání pouze okrajově. V již nižší míře je rozšířena pouze základní úroveň, v rámci které se škola dalšímu vzdělávání vůbec nevěnuje (15 %). Pakliže měly školy zhodnotit předpokládaný posun v oblasti celoživotního učení, plánují rozvoj činností především v rámci nejvyšší a pokročilé úrovně (shodný předpokládaný posun o 10 p. b.), čímž deklarují zájem celoživotní učení. Již menší posuny lze očekávat také v rámci mírně pokročilé (posun o 4 p. b.) a základní úrovně (předpokládaný posun o 1 p. b.).

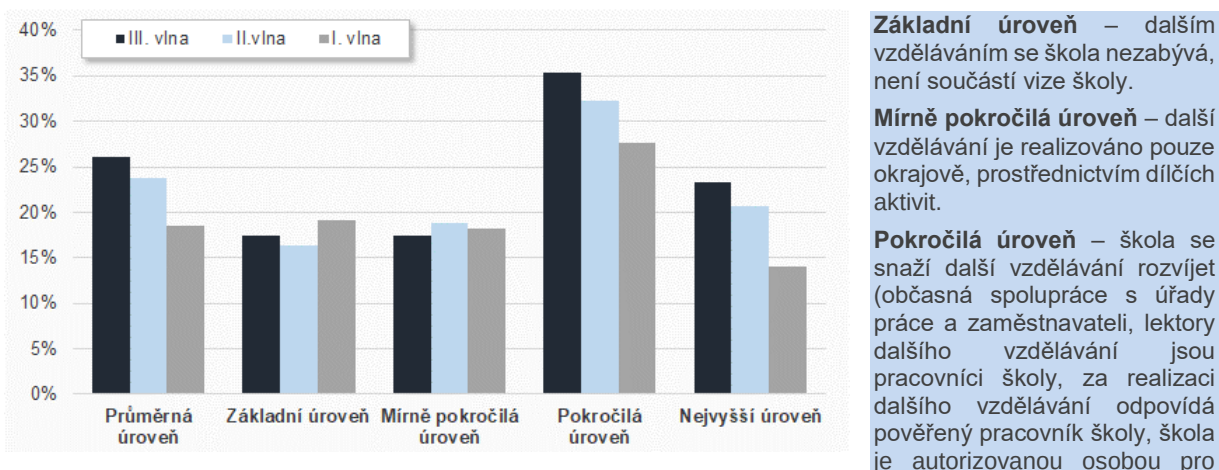
Graf 48: Současná úroveň rozvoje škol jako center celoživotního učení a předpokládaný posun

Nejvyšší úroveň – další vzdělávání je plnohodnotnou součástí práce školy a je systematicky rozvíjeno (spolupráce s úřady práce a zaměstnavateli, realizace kurzů pro samoplátce, příprava programů dalšího vzdělávání, škola je autorizovanou osobou pro některou z profesních kvalifikací podle zákona 179/2006 Sb. a realizuje kurzy, za realizaci dalšího vzdělávání odpovídá pověřený pracovník školy, většina lektorů prošla vzděláváním v oblasti lektorských dovedností, realizace zájmového a občanského vzdělávání).

Oproti předchozím vlnám šetření školy vykazují nárůst v pokročilé a nejvyšší úrovni, nicméně rozdíly nejsou příliš významné. Z vývojového hlediska nedochází k příliš velkým postupům, ačkoli průměrně úroveň vzrostla.

Graf 49: Srovnání současné úrovně rozvoje škol jako center celoživotního učení

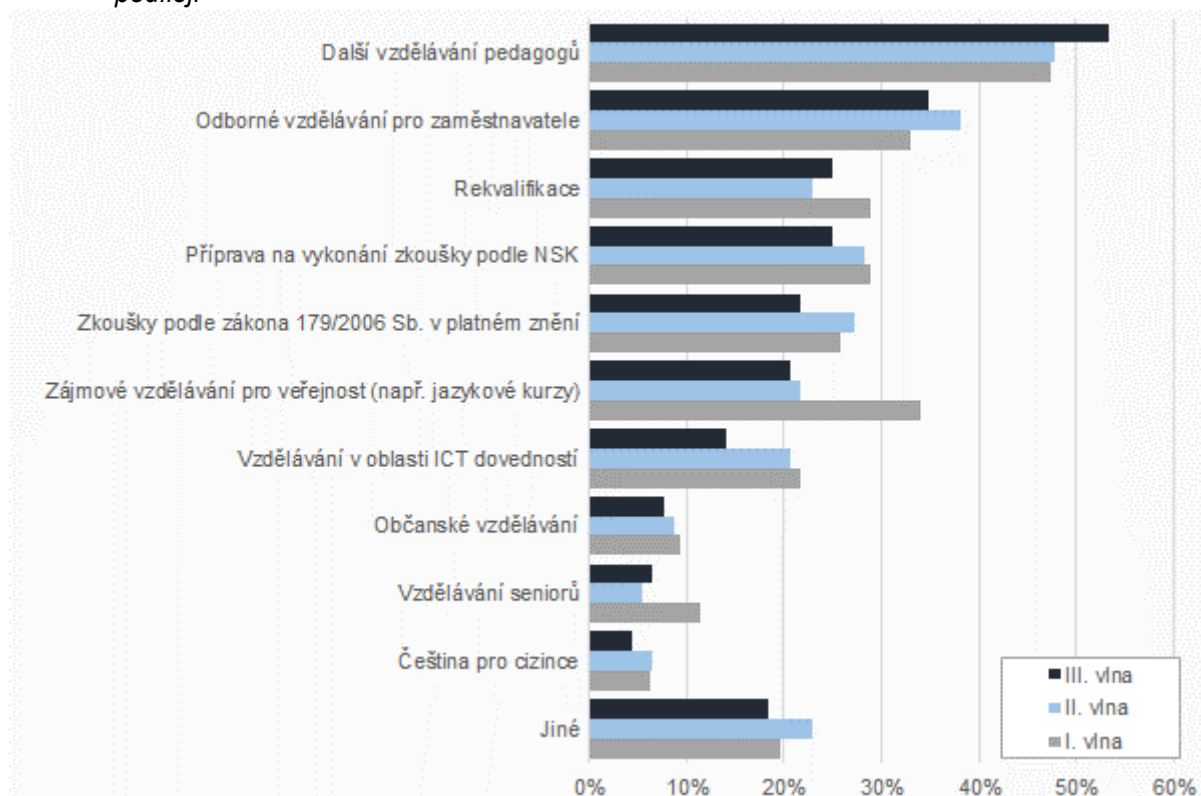
nektou z profesních kvalifikací podle zákona 179/2006 Sb.).

Nejvyšší úroveň – další vzdělávání je plnohodnotnou součástí práce školy a je systematicky rozvíjeno (spolupráce s úřady práce a zaměstnavateli, realizace kurzů pro samoplátce, příprava programů dalšího vzdělávání, škola je autorizovanou osobou pro některou z profesních kvalifikací podle zákona 179/2006 Sb. a realizuje kurzy, za realizaci dalšího vzdělávání odpovídá pověřený pracovník školy, většina lektorů prošla vzděláváním v oblasti lektorských dovedností, realizace zájmového a občanského vzdělávání).

5.2 Aktivity, které školy realizují v rámci této intervence

V rámci rozvoje škol jako center celoživotního učení střední a vyšší odborné školy nejčastěji realizují další vzdělávání pedagogů (48 %). Třetina škol organizuje zájmové vzdělávání pro veřejnost (35 %), vzdělávání v oblasti ICT dovedností (33 %), rekvalifikace (33 %) a odborné vzdělávání pro zaměstnavatele (31 %). Pětina škol organizuje zkoušky podle zákona 179/2006 Sb. (21 %) a 15 % připravuje na vykonání zkoušky podle NSK. Ostatním aktivitám se školy věnují v menší míře.

Graf 50: Činnosti, na kterých se školy v rámci rozvoje škol jako center celoživotního učení aktivně podílejí

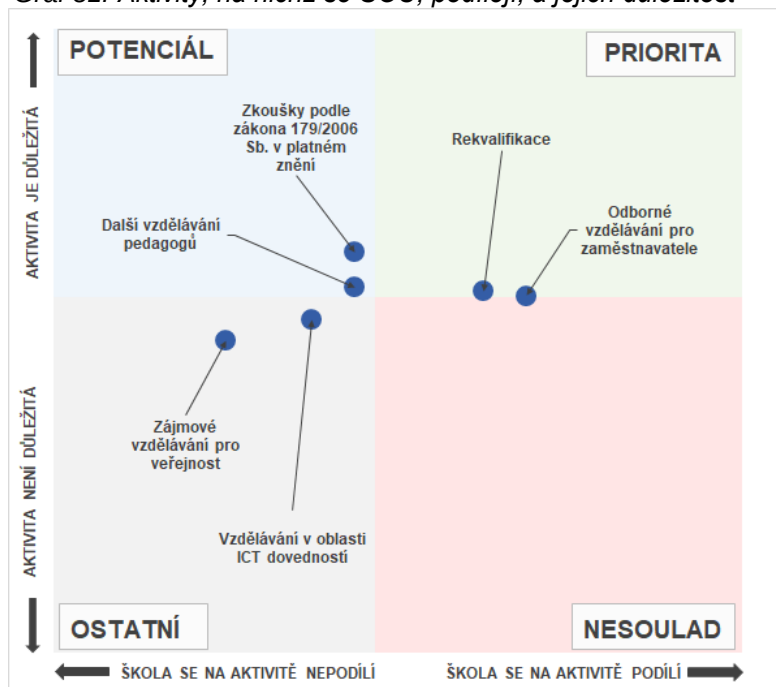
Oproti předchozím vlnám se u většiny realizovaných aktivit mírně snížil podíl aktivních škol. Ke snižování docházelo již ve druhé vlně šetření. K nejvyššímu poklesu došlo u vzdělávání v oblasti ICT dovedností (pokles o 19 p. b. vůči I. vlně šetření).

5.2.1 Důležitost nejčastěji zmiňovaných aktivit na vybraných typech škol

Střední odborná učiliště z výše uvedených aktivit v oblasti celoživotního učení nejčastěji organizují odborné vzdělávání pro zaměstnavatele (69 %) a rekvalifikace (63 %). Více než dvě pětiny středních odborných učilišť připravují zkoušky podle zákona 179/2006 Sb. a realizují další vzdělávání pedagogů (shodných 44 %). Třetina škol organizuje vzdělávání v oblasti ICT dovedností (38 %) a čtvrtina škol organizuje zájmové vzdělávání pro veřejnost (25 %).

Pokud bychom v souvislosti s realizovanými aktivitami měli zohlednit jejich důležitost, prioritou pro střední odborná učiliště je odborné vzdělávání pro zaměstnavatele a rekvalifikace. Tyto aktivity realizuje nejvyšší podíl SOU, který jim přisuzuje mírně nadprůměrnou důležitost.

Graf 51: Aktivita, na nichž se SOU, podílejí, a jejich důležitost

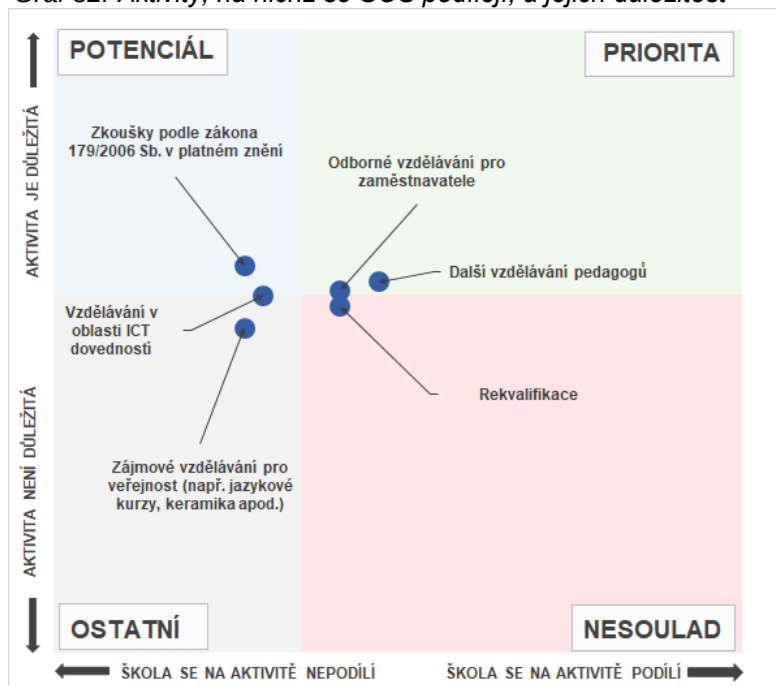

Další vzdělávání pedagogů a organizování zkoušek podle zákona 179 /2006 Sb. v platném znění realizuje mírně nižší podíl učilišť než aktivitu prioritní. Nicméně těmto aktivitám přikládají učiliště spíše nadprůměrnou důležitost, a proto pro učiliště představují určitý potenciál.

Na ostatních aktivitách se školy podílí v menší míře a považují je za méně důležité.

Střední odborné školy v oblasti celoživotního učení nejčastěji realizují další vzdělávání pedagogů (47 %), rekvalifikace a odborné vzdělávání pro zaměstnavatele (shodných 42 %). Téměř třetina škol organizuje vzdělávání v oblasti ICT dovedností (31 %), pořádá zkoušky podle zákona 179/2006 Sb. a realizuje zájmové vzdělávání pro veřejnost (shodných 28 %).

Graf 52: Aktivita, na nichž se SOŠ podílejí, a jejich důležitost

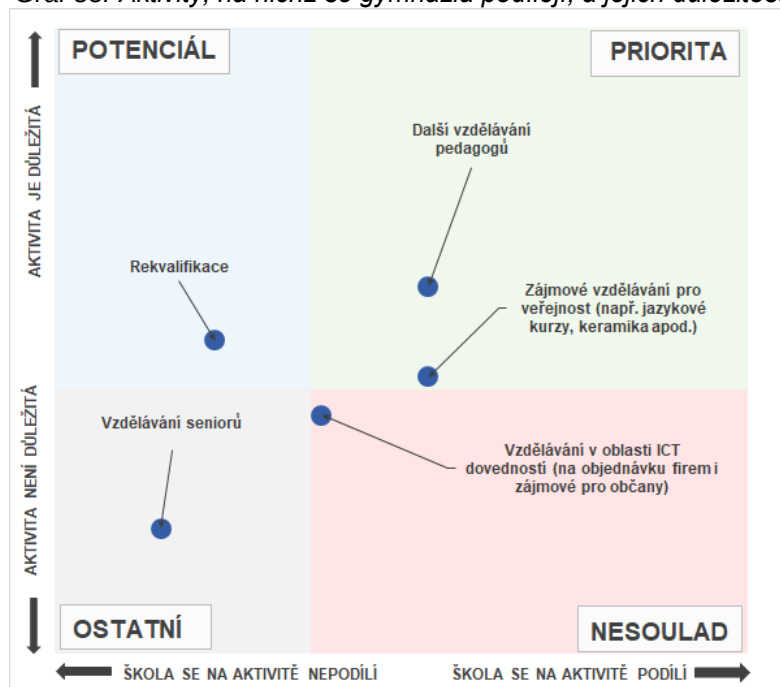

Prioritou v oblasti celoživotního učení je pro SOŠ další vzdělávání pedagogů. Tuto aktivitu realizuje vysoký podíl škol, který ji považuje za důležitou. Odborné vzdělávání pro zaměstnavatele vykonává nadpoloviční podíl škol, ale je mu přisuzována průměrná důležitost. Z tohoto důvodu se ocitá na hranici tzv. nesouladu.

Potenciál pro podporu celoživotního učení představují pořádání zkoušky podle zákona 179/2006 Sb. a částečně i vzdělávání v oblasti ICT dovedností. Tyto aktivity realizuje nižší podíl škol než aktivity prioritní, ale je jim přisuzována nadprůměrně vysoká důležitost. Ostatní aktivity jsou relativně méně významné.

Gymnázia nejsou v rámci rozvoje škol jako center celoživotního učení příliš aktivní. Nejvíce gymnázií realizuje další vzdělávání pro pedagogy a zájmové vzdělávání pro veřejnost (shodných 54 %). Přibližně třetina gymnázií uvedla vzdělávání v oblasti ICT dovedností (39 %) a čtvrtina se podílí na rekvalifikacích (23 %). Celkem 15 % gymnázií organizuje vzdělávání seniorů.

Graf 53: Aktivita, na nichž se gymnázia podílejí, a jejich důležitost

Prioritou je pro gymnázia další vzdělávání pedagogů a zájmové vzdělávání veřejnosti. Jedná se o jediné aktivity, které realizuje nadpoloviční část gymnázií v Libereckém kraji.

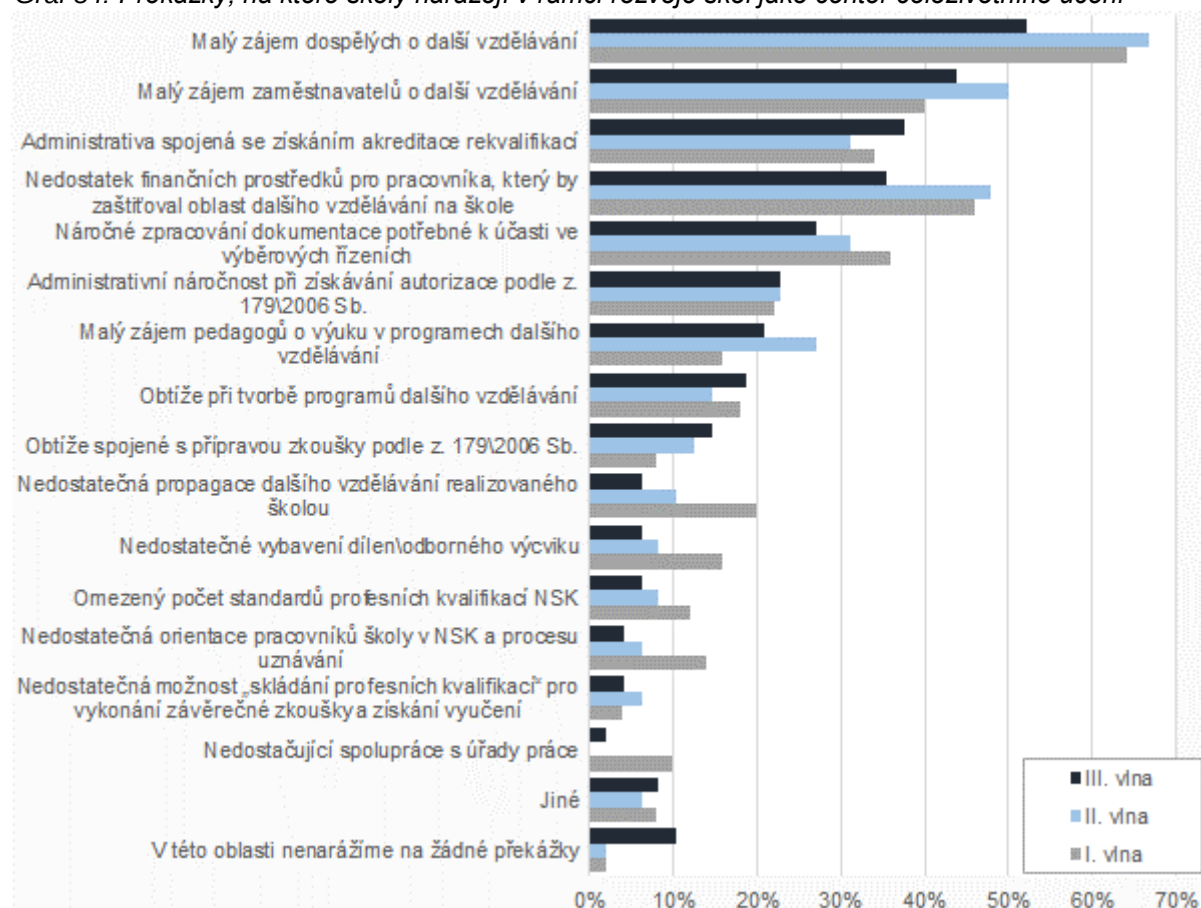
Rekvalifikace představují pro gymnázia v oblasti celoživotního učení potenciál. Tuto aktivitu realizuje menší podíl gymnázií, ale je jí přisouzena nadprůměrně vysoká důležitost.

Vzdělávání v oblasti ICT dovedností organizuje relativně vyšší podíl gymnázií, který jí ale přisuzuje nízkou důležitost. Vzdělávání seniorů je pro školy méně významné a příliš se mu nevěnují.

5.3 Překážky, na které školy naráží v rámci této intervence

V souvislosti s překážkami, které omezují rozvoj celoživotního učení, školy nejčastěji naráží na malý zájem dospělých o další vzdělávání (52 %).

Graf 54: Překážky, na které školy narážejí v rámci rozvoje škol jako center celoživotního učení

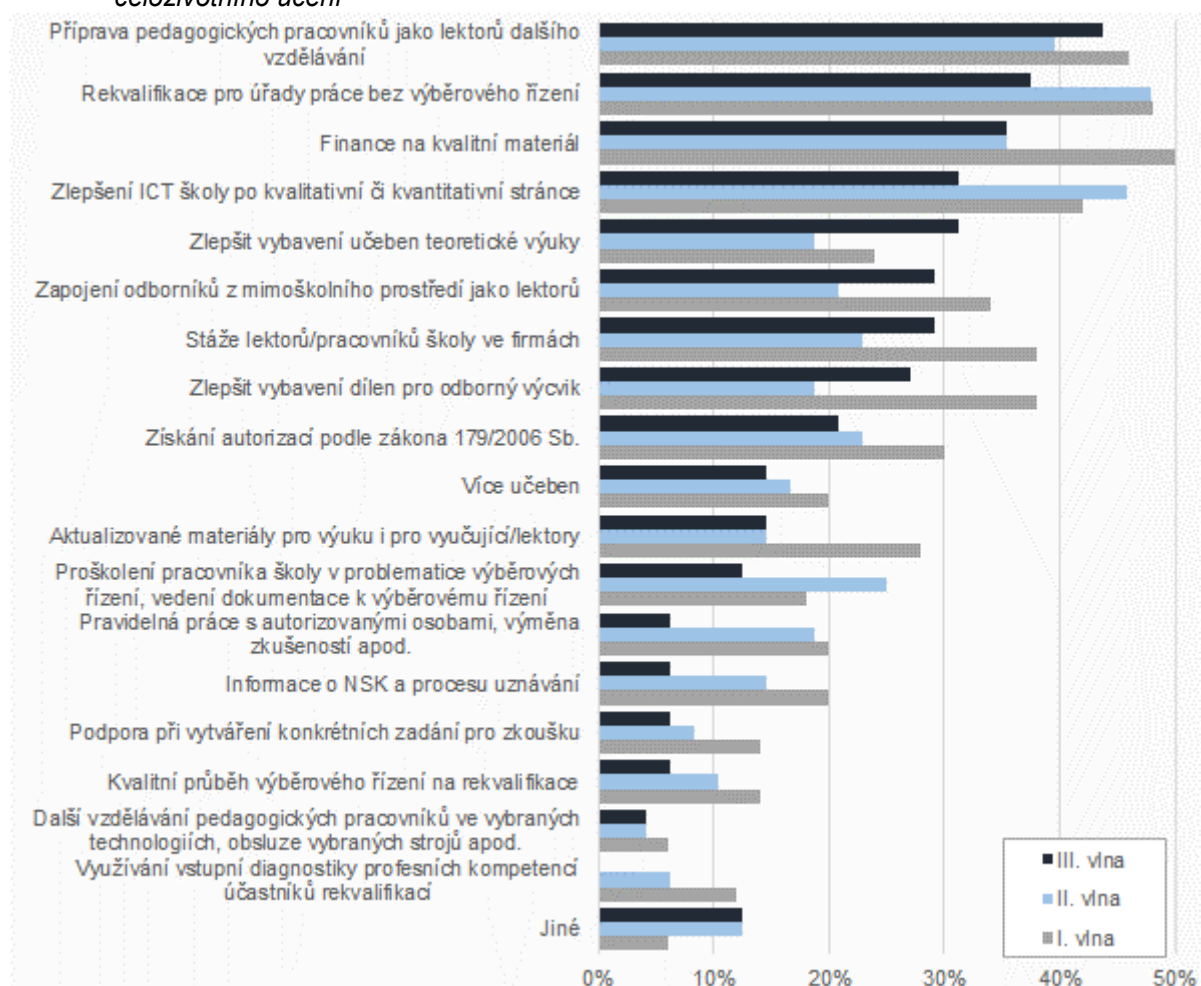
Více než dvě pětiny škol se potýkají s malým zájem zaměstnavatelů o další vzdělávání (44 %) a více než třetina se potýká s administrativou spojenou se získáním akreditace rekvalifikací (38 %). Celkem 35 % škol se potýká s nedostatkem finančních prostředků pro pracovníka, který by zaštiťoval oblast dalšího vzdělávání na škole. Čtvrtina škol naráží na náročné zpracování dokumentace potřebné k účasti ve výběrových řízeních (27 %) či administrativní náročnost při získávání autorizace podle z. 179/2006 Sb. (23 %). Desetina škol nenaráží na žádné překážky.

Oproti předchozím vlnám šetření došlo u většiny překážek k alespoň mírnému poklesu podílu škol, který se s nimi potýká. Nejvíce se zlepšila situace u malého zájmu dospělých o další vzdělávání (pokles o 15 p. b. vůči II. vlně šetření) a nedostatku finančních prostředků pro pracovníka, který by zaštiťoval další vzdělávání (pokles o 13 p. b. vůči II. vlně šetření).

5.4 Opatření pro zlepšení realizace intervence

V oblasti celoživotního učení by školy v Libereckém kraji nejvíce ocenily přípravu pedagogických pracovníků jako lektorů dalšího vzdělávání (44 %) a rekvalifikace pro úřady práce bez výběrového řízení (38 %). Třetina škol potřebuje finance na kvalitní materiál (35 %), zlepšení ICT školy a zlepšení vybavení učeben teoretické výuky (shodných 31 %). O ostatní opatření projevil zájem menší podíl škol.

Graf 55: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvoleného cíle v rámci rozvoje škol jako center celoživotního učení

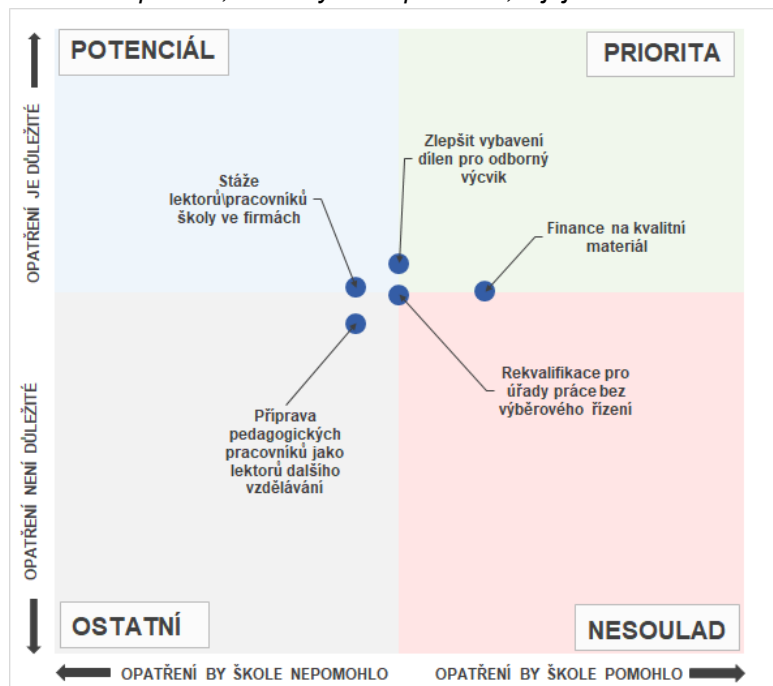
Oproti předchozím vlnám šetření došlo u většiny opatření k poklesu jejich potřeby. K nejvyššímu poklesu došlo u potřeby financí na kvalitní materiál (pokles o 15 p. b. vůči I. vlně šetření) a u zlepšení ICT školy po kvalitativní či kvantitativní stránce (pokles o 15 p. b. vůči II. vlně šetření).

5.4.1 Důležitost nejčastěji zmiňovaných opatření na vybraných typech škol

Střední odborná učiliště uvedla, že by jim v rozvoji škol jako center celoživotního učení nejvíce pomohly finance na kvalitní materiál (63 %), zlepšení vybavení dílen pro odborný výcvik a rekvalifikace pro úřady práce bez výběrového řízení (shodných 50 %). Více než dvě pětiny učilišť by také ocenily přípravu pedagogických pracovníků jako lektorů dalšího vzdělávání a stáže lektorů a pracovníků školy ve firmách (shodných 44 %).

Pokud bychom v souvislosti s navrhovanými opatřeními pro rozvoj dalšího vzdělávání zohlednili také jejich důležitost, střední odborná učiliště nemají jednoznačnou prioritu.

Graf 56: Opatření, která by SOU pomohla, a jejich důležitost

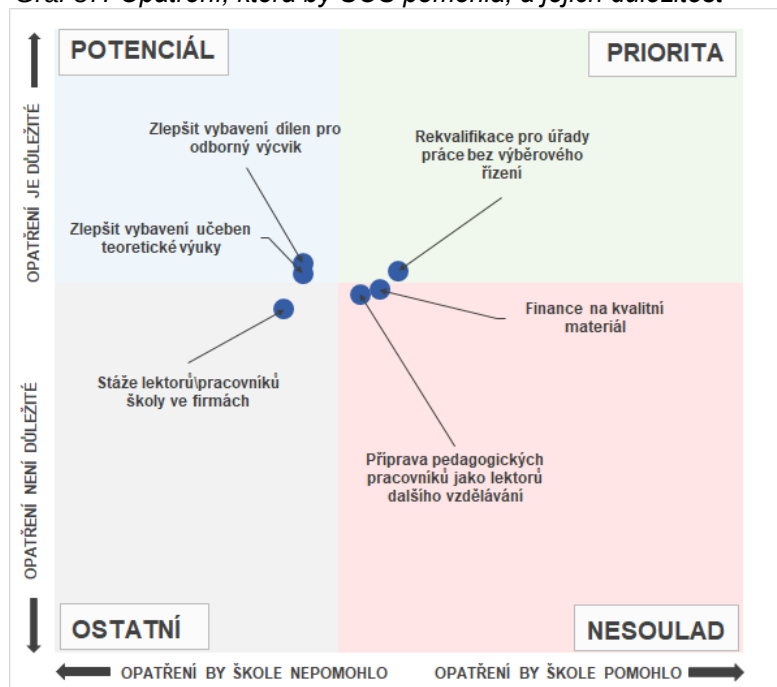
Finance na kvalitní materiál by pomohly vysokému podílu učilišť, ale učiliště toto opatření považují spíše za průměrně důležité. Z grafu je patrné, že se ocitají těsně na hranici prioritních opatření. Rekvalifikace pro úřady práce bez výběrových řízení se ocitají ve středu grafu, jelikož je jim přisuzována průměrná důležitost a zmiňuje je průměrný podíl středních odborných učilišť.

Zlepšení vybavení dílen pro odborný výcvik a stáže lektorů nebo pracovníků školy ve firmách patří mezi opatření, která skýtají potenciál, i když jde spíše o hraniční hodnoty. Ostatní opatření mají menší význam a školám by pomohla v menší míře.

Střední odborné školy by nejvíce ocenily rekvalifikace pro úřady práce bez výběrového řízení (50 %), financování kvalitního materiálu (47 %) a přípravu pedagogických pracovníků jako lektorů dalšího vzdělávání (44 %). 36 % škol zmiňuje zlepšení vybavení dílen pro odborný výcvik a učeben teoretické výuky. Třetina škol se také vyslovila pro stáže lektorů a pracovníků školy ve firmách (33 %).

Z hlediska důležitosti jednotlivých opatření rozvoje škol jako center celoživotního učení představují největší prioritu rekvalifikace pro úřady práce bez výběrového řízení. Toto opatření školy zmiňovaly nejčastěji a zároveň ho ve srovnání s ostatními sledovanými položkami hodnotily jako důležité.

Graf 57: Opatření, která by SOŠ pomohla, a jejich důležitost

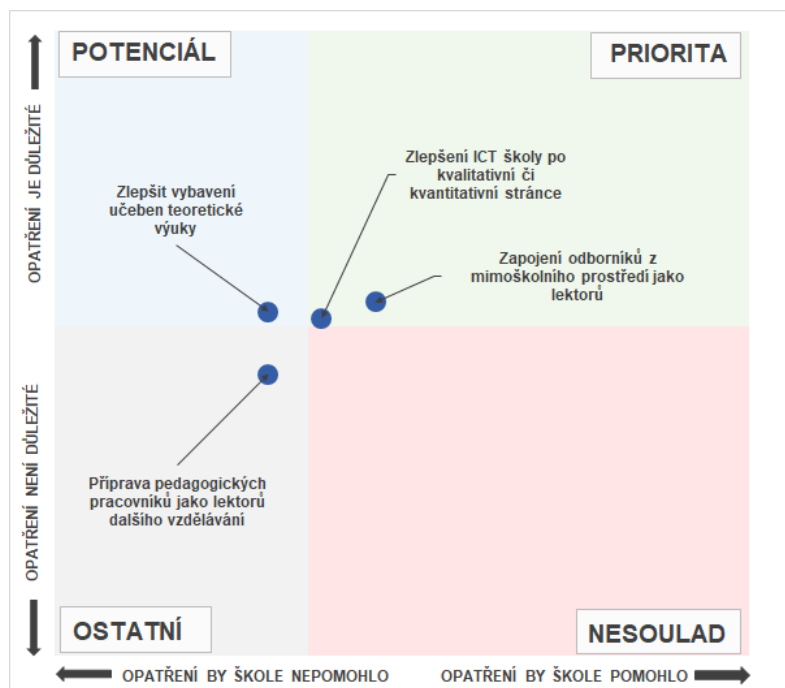
Finance na kvalitní materiál a přípravu pedagogických pracovníků jako lektorů dalšího vzdělávání by ocenil také vysoký podíl škol, ale přisouzená důležitost nabývá spíše podprůměrných hodnot.

Zlepšení vybavení dílen a teoretických učeben by potřeboval nižší podíl škol než opatření prioritní. Střední odborné školy však těmto opatřením přisuzují nadprůměrnou důležitost, proto pro ně představují potenciál pro rozvoj škol jako center celoživotního učení.

Stáže pro lektory a pracovníky školy ve firmách by ocenil nižší podíl škol a jsou považovány za méně důležité opatření.

Gymnázia by v rámci rozvoje škol jako center celoživotního učení nejvíce ocenila zapojení odborníků z praxe z mimoškolního prostředí jako lektorů (46 %). Dvě pětiny škol zmiňují zlepšení ICT školy (39 %), přípravu pedagogických pracovníků jako lektorů dalšího vzdělávání a zlepšení vybavení učeben teoretické výuky (shodných 31 %).

Graf 58: Opatření, která by gymnáziím pomohla, a jejich důležitost

Při zohlednění důležitosti jednotlivých opatření pro rozvoj škol jako center celoživotního učení je prioritou zlepšení ICT školy a zapojení odborníků z mimoškolního prostředí jako lektorů. Tato opatření jsou gymnáziím zmiňována nejčastěji a zároveň jsou ve srovnání s ostatními sledovanými položkami hodnocena jako velice důležitá.

Zlepšení vybavení učeben teoretické výuky představuje pro gymnázia potenciál v oblasti celoživotního učení. Sice se nejedná o nejčastěji zmiňované opatření, ale je mu přisuzována vysoká důležitost.

Přípravu pedagogických pracovníků jako lektorů dalšího vzdělávání by ocenil menší podíl škol a přisouzená důležitost je podprůměrná.

5.5 Grafická sumarizace hlavních zjištění týkajících se oblasti „rozvoj škol jako center celoživotního učení“ na SOŠ, SOU a na gymnáziích

Následující tři grafická schémata přehledně shrnují klíčová zjištění týkající se oblasti *rozvoje škol jako center celoživotního učení* na třech nejčastěji zastoupených typech škol (SOŠ, SOU a gymnázia). Každé schéma je sestaveno ze tří (dále členěných) boxů – žlutého, modrého a oranžového.

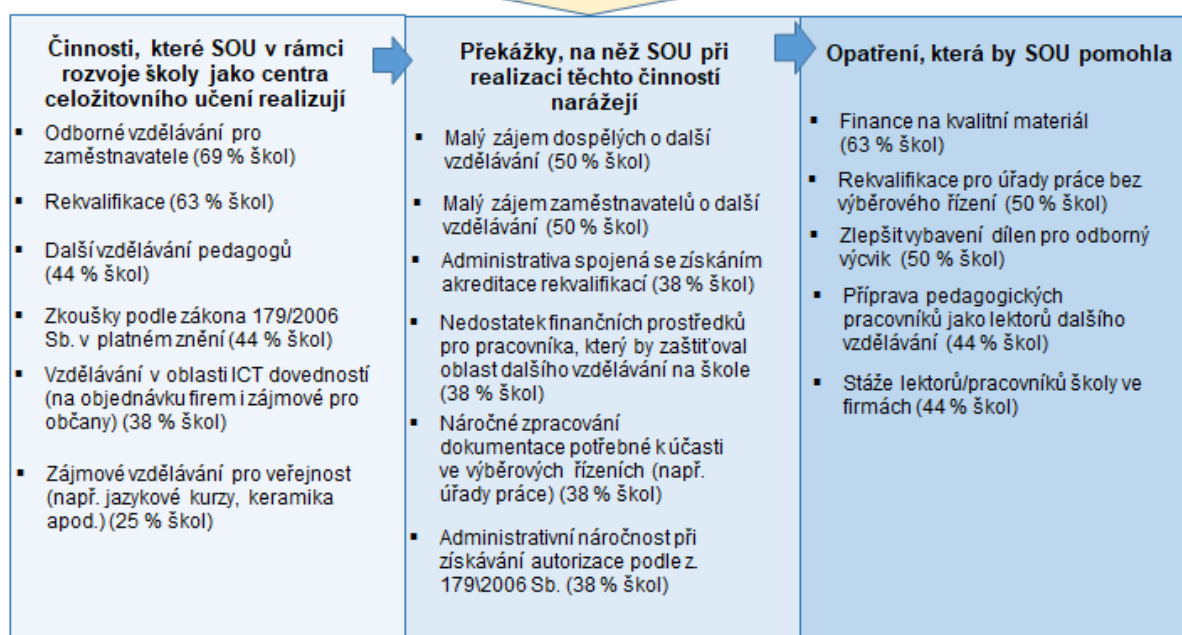
V horním žlutém boxu jsou uvedeny školami nejčastěji volené položky z rozsáhlého seznamu jednotlivých atributů reprezentujících 4 úrovně rozvoje oblasti *rozvoje škol jako center celoživotního učení*. Tento box tak zprostředkovává stručný obraz aktuální situace v této oblasti v době před realizací intervence (projektů).

V prostředním modrém boxu jsou nejprve uvedeny školami nejčastěji realizované činnosti spadající do této oblasti, následně pak nejčastěji uváděné překážky, které komplikují její rozvoj, a nakonec nejčastěji uváděná opatření, která by školám v rozvoji této oblasti pomohla.

V dolním oranžovém boxu jsou uvedeny opět nejčastěji volené položky ze seznamu atributů reprezentujících 4 úrovně rozvoje oblasti *rozvoje škol jako center celoživotního učení*. V tomto případě však již nevypovídají o skutečné současné situaci, ale představují zamýšlený stav dané oblasti na škole po realizaci plánované intervence (projektů). Jedná se tedy o stručný obraz ideálního budoucího stavu, k němuž škola plánuje dospět s pomocí podpůrných projektů (realizované intervence).

Aktuální stav rozvoje školy jako centra celoživotního učení na SOU

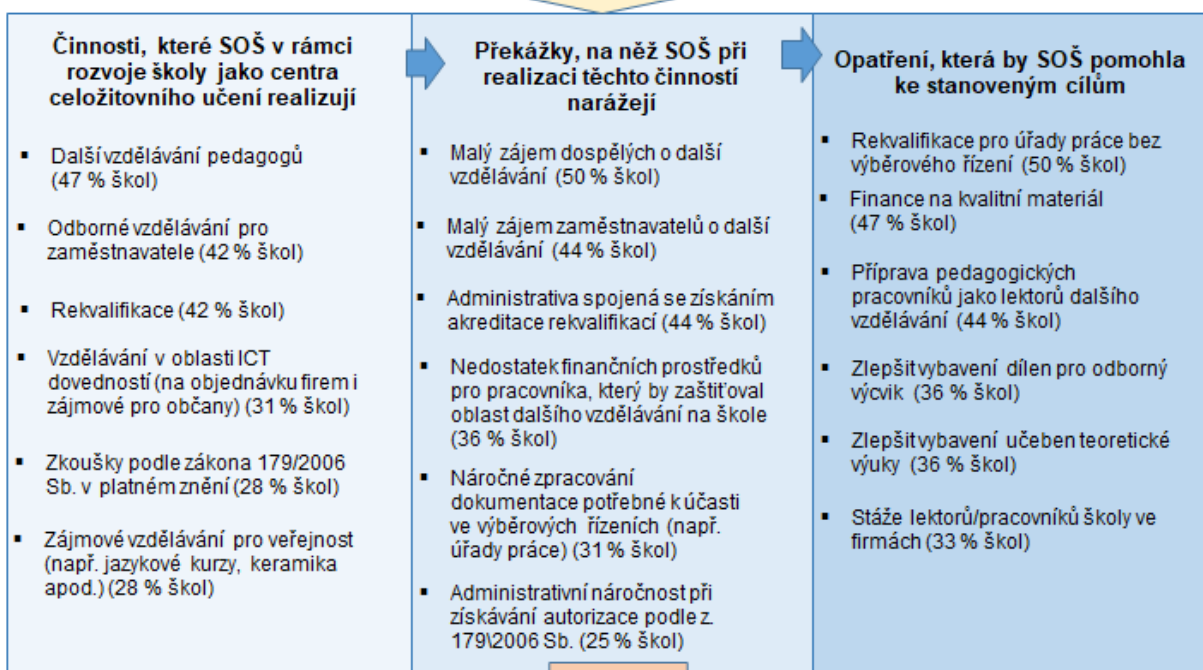
Spolupracujeme s úřady práce, zaměstnavateli apod., realizujeme kurzy pro samoplátce. (88 % škol)	Další vzdělávání je plnohodnotnou součástí práce školy. (44 % škol)	úroveň 1
Spolupracujeme občasné s úřady práce, někdy i se zaměstnavateli. (44 % škol)	Snažíme se realizovat i zájmové, popř. občanské vzdělávání. (44 % škol)	úroveň 2
Máme v zásobě programy dalšího vzdělávání, proto je naše reakce na poptávku rychlá. (50 % škol)	Jsmo autorizovanou osobou podle zákona 179/2006 Sb. v platném znění, realizujeme zkoušky. (44 % škol)	úroveň 3
Lektory dalšího vzdělávání jsou pracovníci školy, nejčastěji učitelé odborného výcviku a učitelé odborných předmětů. (75 % škol)	Realizujeme kurzy, které připravují na výkon zkoušky podle z. 179/2006 Sb. v platném znění. (44 % škol)	úroveň 4

Cíle, které si v rámci rozvoje školy jako centra celoživotního učení stanovila SOU

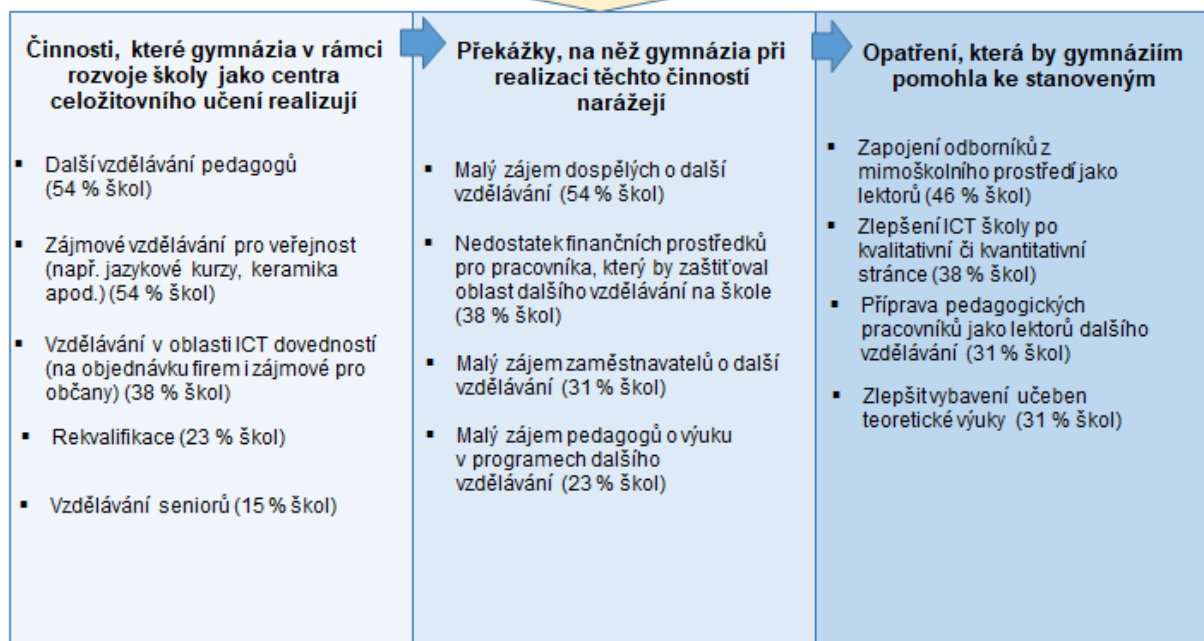
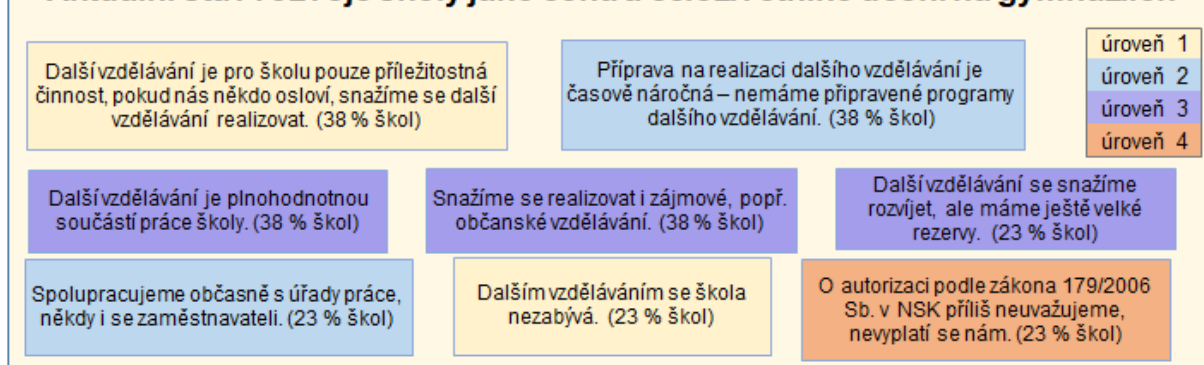
Spolupracujeme s úřady práce, zaměstnavateli apod., realizujeme kurzy pro samoplátce. (88 % škol)	Lektory dalšího vzdělávání jsou pracovníci školy, nejčastěji učitelé odborného výcviku a učitelé odborných předmětů. (81 % škol)	úroveň 1
Spolupracujeme občasné s úřady práce, někdy i se zaměstnavateli. (56 % škol)	Snažíme se realizovat i zájmové, popř. občanské vzdělávání. (56 % škol)	úroveň 2
Realizaci dalšího vzdělávání zajišťuje samostatný úsek/pracovník. (56 % škol)	Realizujeme kurzy, které připravují na výkon zkoušky podle z. 179/2006 Sb. v platném znění. (56 % škol)	úroveň 3
Jsmo autorizovanou osobou podle zákona 179/2006 Sb. v platném znění, realizujeme zkoušky. (56 % škol)	Další vzdělávání je plnohodnotnou součástí práce školy. (56 % škol)	úroveň 4

*Každé schéma zobrazuje prvních 6-8 nejčastěji uváděných položek z dané oblasti.
Procenta uvádějí podíl škol, které danou položku zvolily.

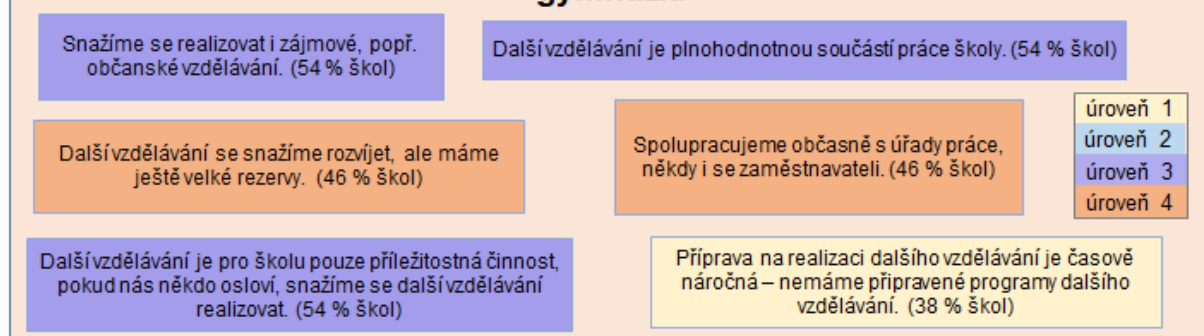

*Každé schéma zobrazuje prvních 6 nejčastěji uváděných položek z dané oblasti.
Procenta uvádějí podíl škol, které danou položku zvolily.

Aktuální stav rozvoje školy jako centra celoživotního učení na gymnáziích

Cíle, které si v rámci rozvoje školy jako centra celoživotního učení stanovila gymnázia

*Každé schéma zobrazuje prvních 4-8 nejčastěji uváděných položek z dané oblasti.
Procenta uvádějí podíl škol, které danou položku zvolily.

6 Podpora odborného vzdělávání a spolupráce škol se zaměstnavateli

Počáteční odborné vzdělávání směřuje k získání znalostí, dovedností a kompetencí, které odpovídají určité kvalifikaci a je možné je přímo uplatnit na trhu práce při výkonu povolání na určité pracovní pozici – na rozdíl od vzdělávání všeobecného, které směřuje k osvojení klíčových kompetencí, vědomostí, dovedností a návyků pro další vzdělávání a život, včetně budoucí profesní specializace a občanského života.

Podpora oblasti odborného vzdělávání a spolupráce škol se zaměstnavateli je v projektu P-KAP zaměřena na počáteční vzdělávání na všech středních školách a na vyšších odborných školách. Také gymnázia mohou spolupracovat se zaměstnavateli a přes svůj všeobecně-vzdělávací charakter dílčím způsobem rozvíjet i odborné kompetence využitelné v dalším studiu i při následném uplatnění absolventů na trhu práce.

Jedním z pilířů odborného vzdělávání je **spolupráce škol a zaměstnavatelů**. Objevuje se ve strategických dokumentech jako jeden ze základních předpokladů zajištění kvality odborného vzdělávání, a to zejména s ohledem na uplatnitelnost absolventů na trhu práce. Žákům a studentům umožňuje osvojit si odborné dovednosti v reálném pracovním prostředí, tedy v reálném tempu, čase, se skutečnými nároky, a především v souladu s aktuálními potřebami trhu práce, který rychleji reflektuje nové trendy a dynamiku změn v odvětvích. Role zaměstnavatelů je nezastupitelná také při rozvíjení sociálních dovedností, které zaměstnavatelé od absolventů očekávají a škola sama je nemůže v plné míře zajistit. Mezi ně patří běžné pracovní návyky, jako např. dochvilnost, schopnost převzít zodpovědnost, pracovat v týmu nebo přijímat kritiku. Významná je také možnost poznat firemní procesy a zvyky, které se ve školním prostředí nasimulovat nedají. Tyto dovednosti usnadňují absolventům přechod ze školy do praxe, pomáhají jim lépe se identifikovat s oborem a orientovat se v reálném pracovním prostředí.

Vzájemná dobře fungující spolupráce s poměrně dlouhou tradicí byla v 90. letech 20. století přerušena a důsledkem bylo odtržení praktického vyučování od skutečných potřeb zaměstnavatelů. Po roce 2000 se ze stran zaměstnavatelů začaly ozývat hlasy volající po nápravě, kterou někteří zaměstnavatelé spatřovali v zavedení duálního systému vzdělávání. O možnosti zavedení duálního systému se v České republice v posledních letech stále živě diskutuje. Pro jeho legislativní zavedení se všemi konsekvencemi ovšem chybí některé základní předpoklady. Překážkou zavedení duálního systému je např. nutnost zavedení dvojího statusu žáka (ve škole žák, ve firmě zaměstnanec) i velký podíl všeobecně vzdělávací složky v kurikulu odborného vzdělávání. Tím spíše je žádoucí rozvíjet spolupráci škol a zaměstnavatelů ve stávajícím systému a posilovat v něm tzv. prvky duálního vzdělávání. To v praxi znamená aktivní zapojení zaměstnavatelů do vzdělávacího procesu žáka na základě dobrovolnosti, které se děje na základě smlouvy zaměstnavatele se školou.

Platná legislativa ukládá škole povinnost uzavírat smlouvu se všemi zaměstnavateli, u nichž její žáci vykonávají praktické vyučování. Školský zákon umožňuje použití části finančních prostředků, které škola získává formou normativu ze státního rozpočtu, na úhradu nákladů, které v souvislosti se vzděláváním vznikají spolupracujícím zaměstnavatelům. S účinností od září 2017 je ve školském zákoně explicitně stanovena povinnost škol „vyvinout úsilí spolupracovat se zaměstnavateli při vytváření předpokladů pro výkon povolání nebo pracovní činnosti, je-li to s ohledem na obor vzdělání vhodné a možné“ a zákon i demonstrativně zmiňuje obvyklé formy spolupráce.

Určitým náznakem koordinace sociálních partnerů je uzavření dohody mezi MŠMT, Hospodářskou komorou ČR, Svazem průmyslu a dopravy ČR, Agrární komorou ČR a Konfederací zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR o rozdělení odpovědnosti za jednotlivé skupiny oborů vzdělání a s cílem koordinace praktické výuky žáků na pracovištích zaměstnavatelů v říjnu 2016. Na celostátní úrovni se před koncem roku 2017 zastoupení signatářů dohody promítlo v tzv. oborových skupinách externích odborníků, kteří se s podporou MŠMT zapojují do vývoje RVP středoškolského odborného vzdělávání. S posílením činností této dohody počítá také návrh Strategie 2030+.

Účinná koordinace s přímým dopadem na konkrétní školy, žáky a firmy ovšem stále probíhá spíš lokálně, tj. přímo mezi jednotlivými školami a zaměstnavateli, někdy s podporou regionálních aktérů (kraj, cechy).

Očekávání obou stran se občas liší, avšak to, co školy a zaměstnavatele spojuje, je zájem o kvalitního absolventa, připraveného v souladu s aktuálními i budoucími s potřebami trhu práce.

Hlavní zjištění

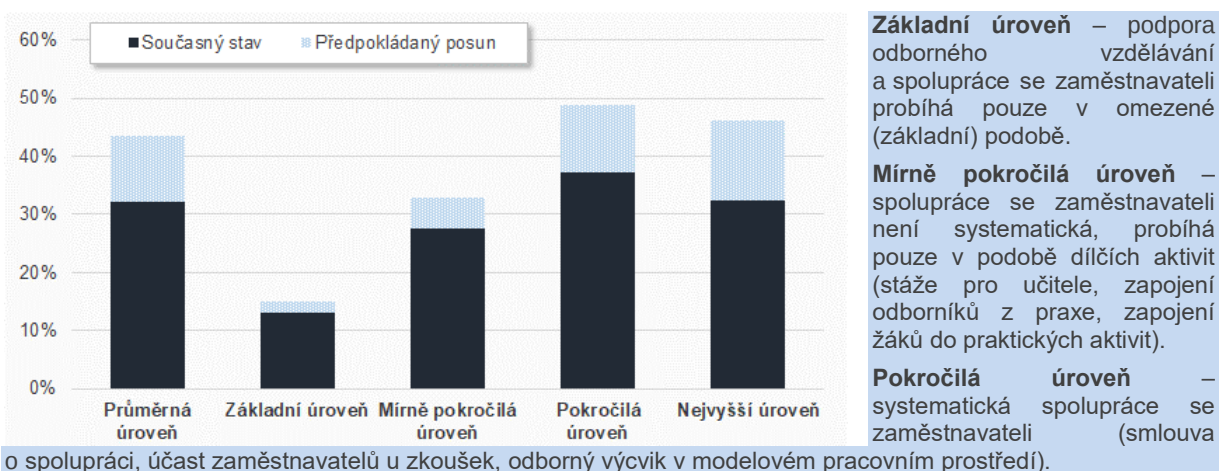
- Pro rozvoj škol v oblasti odborného vzdělávání a spolupráce se zaměstnavateli jsou v Libereckém kraji v nejvyšší míře vykonávány aktivity patřící do pokročilé úrovně, ve které probíhá systematická spolupráce se zaměstnavateli. Ve vysoké míře jsou realizovány také aktivity z nejvyšší úrovně. V té je systematická spolupráce se zaměstnavateli doplněna dílčími aktivitami. V již nižší míře jsou rozvíjeny aktivity z mírně pokročilé a základní úrovně. Posun školy plánují především v rámci nejvyšší úrovně, čímž deklarují zájem o systematickou spolupráci se zaměstnavateli. Oproti předchozím vlnám šetření školy vykazují pokles činností spadajících do základní úrovně. Ostatní úrovně zaznamenaly souvislé zvyšování v rámci jednotlivých šetření.
- V oblasti podpory odborného vzdělávání a spolupráce se zaměstnavateli většina středních škol a vyšších odborných škol pořádá přednášky a další formy účasti odborníka z praxe ve výuce či odborný výcvik žáků na pracovištích zaměstnavatelů. Necelá polovina škol spolupracuje se zaměstnavateli na kariérovém poradenství. Více než polovina středních odborných učilišť podporuje účast zástupců zaměstnavatelů na závěrečných zkouškách. Gymnázia příliš aktivní v oblasti odborného vzdělávání nejsou. Oproti předchozím vlnám vzrostl u většiny realizovaných činností podíl aktivních škol.
- Přibližně třetina škol v Libereckém kraji se setkává s firmami, které se nemohou přizpůsobit vzdělávacím potřebám žáků, finanční náročností zdravotních prohlídek a pojištění žáků školy před vstupem a pracoviště a zároveň s malou dostupností vhodných firem pro daný obor. Více než pětina škol naráží na firmy, které mají zájem, ale nemohou spolupráci ve svých podmínkách zorganizovat a na žáky, kteří pro práci v reálném prostředí nejsou motivováni. Oproti předchozím vlnám šetření došlo u většiny překážek k poklesu škol, který se s nimi setkává. Nejvíce se zlepšila situace u finanční náročnosti zdravotních prohlídek a pojištění žáků před vstupem na pracoviště. Zároveň mírně vzrostl podíl škol, které se s žádnými překážkami nesetkávají.
- Polovina škol by ocenila přednášky odborníka z praxe ve výuce a stáže žáků v zahraničních firmách. Přibližně dvě pětiny škol by potřebovaly vzdělávání vyučujících odborných předmětů, stáže pro pedagogy na pracovištích a moderních provozech a odborný výcvik žáků na pracovištích. Tři čtvrtiny SOU by ocenily podporu náborových aktivit realizovaných ve spolupráci se zaměstnavateli. SOŠ se nejčastěji vyslovovaly pro odborný výcvik nebo praxe žáků na pracovištích zaměstnavatelů. Gymnáziím by nejvíce pomohly stáže žáků v zahraničních firmách. Oproti předchozím vlnám šetření došlo u většiny opatření k poklesu jejich potřebnosti.

6.1 Současná úroveň škol a jejich předpokládaný posun

Pokud jde o rozvoj škol v oblasti odborného vzdělávání a spolupráce se zaměstnavateli v Libereckém kraji, v nejvyšší míře jsou vykonávány aktivity patřící do pokročilé úrovně (37 %), ve které probíhá systematická spolupráce se zaměstnavateli. Ve vysoké míře jsou realizovány také aktivity z nejvyšší úrovně (32 %). V té je systematická spolupráce se zaměstnavateli doplněna dílčími aktivitami. V již nižší míře jsou rozvíjeny aktivity z mírně pokročilé (28 %) a základní úrovně (13 %).

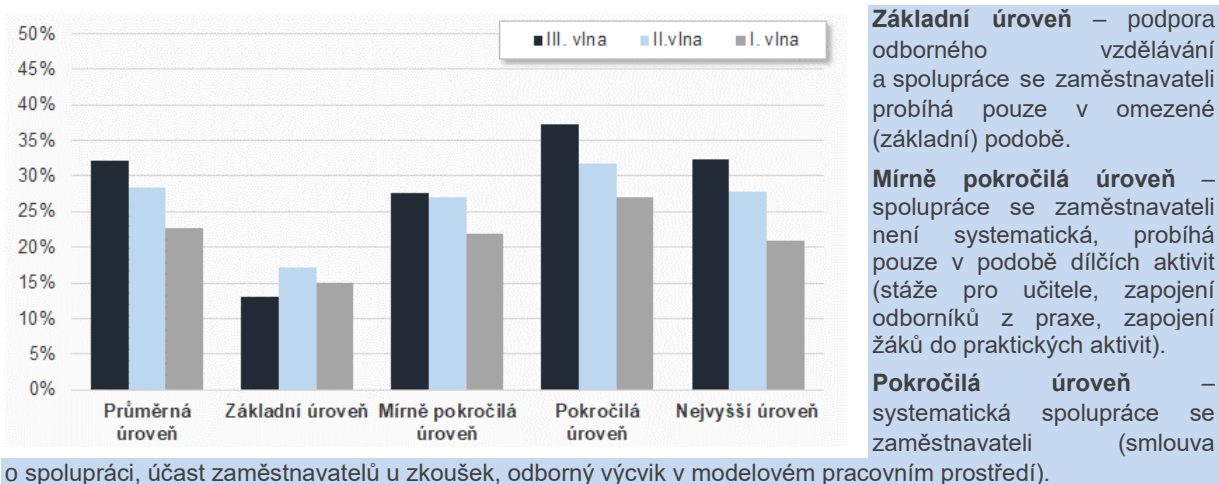
Pakliže měly školy zhodnotit předpokládaný posun v oblasti podpory odborného vzdělávání a spolupráce se zaměstnavateli, plánují rozvoj činností především v rámci nejvyšší úrovně (předpokládaný posun o 14 p. b.), čímž deklarují zájem o systematickou spolupráci se zaměstnavateli. Určitý posun lze očekávat také v rámci pokročilé (předpokládaný posun o 12 p. b.) a mírně pokročilé úrovně (předpokládaný posun o 5 p. b.).

Graf 59: Současná úroveň podpory odborného vzdělávání a spolupráce škol se zaměstnavateli a předpokládaný posun

Oproti předchozím vlnám šetření školy vykazují pokles činností spadajících do základní úrovně. Ostatní úrovně zaznamenaly souvislé zvyšování v rámci jednotlivých vln šetření. Nejvyšší zvýšení je patrné u nejvyšší úrovně, která oproti první vlně šetření narostla o 11 p. b.

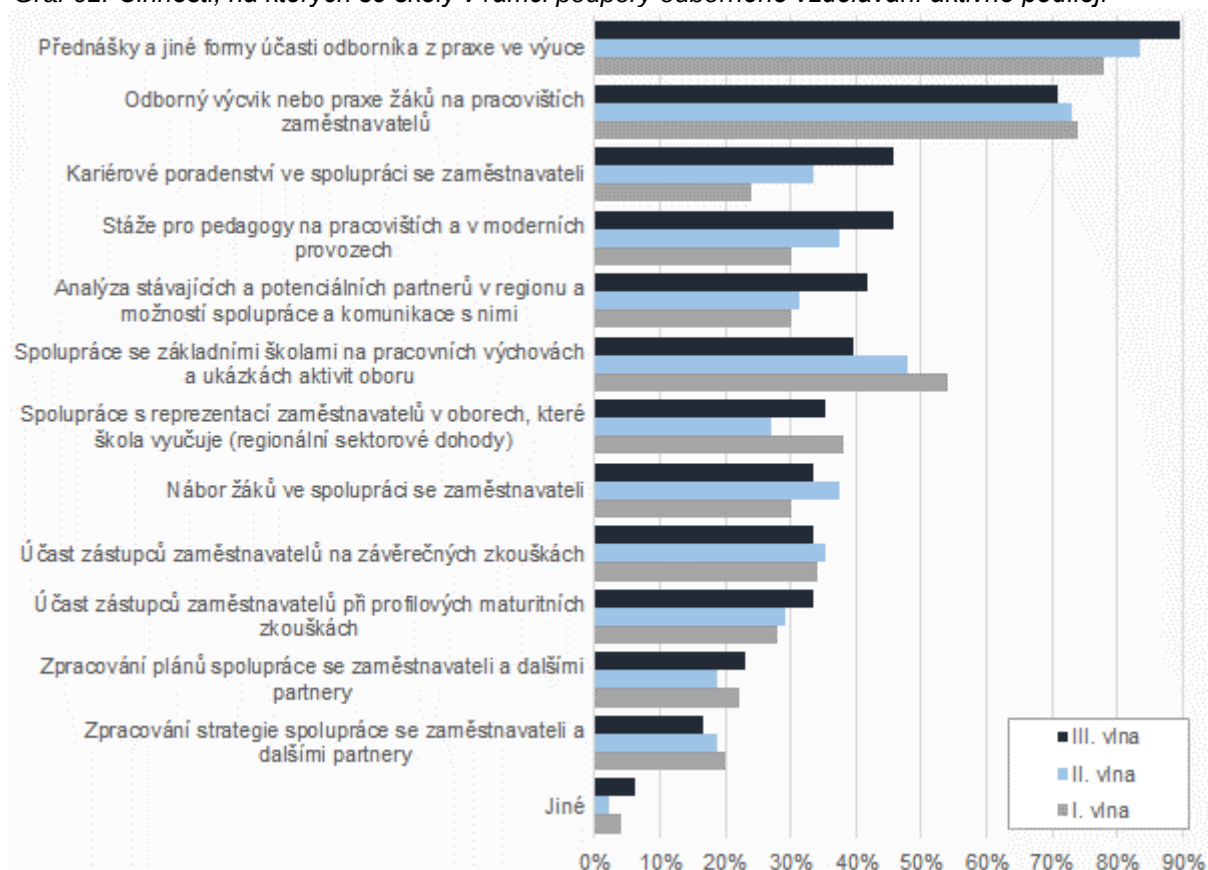
Graf 60: Srovnání současné úrovně podpory odborného vzdělávání a spolupráce škol se zaměstnavateli

6.2 Aktivita, které školy realizují v rámci této intervence

V rámci oblasti podpory odborného vzdělávání včetně spolupráce se zaměstnavateli střední školy a vyšší odborné školy v největší míře pořádají přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce (90 %) a realizují odborný výcvik nebo praxi žáků na pracovištích zaměstnavatelů (71 %). Zhruba polovina škol organizuje kariérové poradenství ve spolupráci se zaměstnavateli a pořádá stáže pedagogů na pracovištích (shodných 46 %). Dvě pětiny škol vypracovávají analýzu stávajících a potenciálních partnerů v regionu pro případnou spolupráci s nimi (42 %) a spolupracují se základními školami na pracovních výchovách a ukázkách aktivit oboru (40 %). Ostatní aktivity realizuje nanejvýš třetina škol v Libereckém kraji.

Graf 61: Činnosti, na kterých se školy v rámci podpory odborného vzdělávání aktivně podílejí

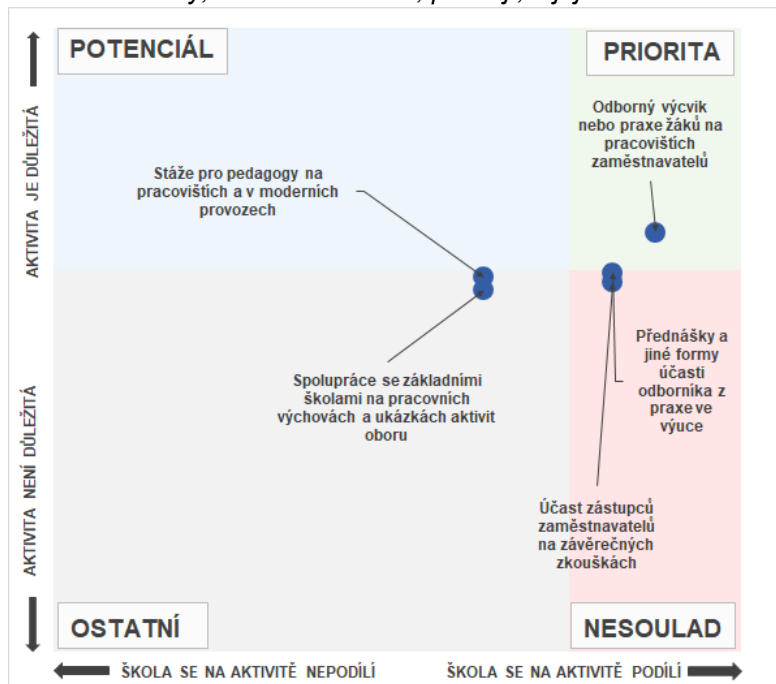
Oproti I. vlně šetření se u většiny aktivit zvýšil podíl škol, které tyto aktivity realizují. Nejpatrnější je rozdíl u kariérového poradenství ve spolupráci se zaměstnavateli (nárůst o 22 p. b. oproti I. vlně šetření) a u stáží pro pedagogy na pracovištích zaměstnavatelů (nárůst o 16 p. b. oproti I. vlně šetření). Naopak poklesl podíl škol, který spolupracuje se základními školami na pracovních výchovách a ukázkách aktivit oboru (pokles o 14 p. b. oproti I. vlně šetření).

6.2.1 Důležitost nejčastěji zmiňovaných aktivit na vybraných typech škol

Střední odborná učiliště z výše uvedených aktivit v oblasti odborného vzdělávání a spolupráce se zaměstnavateli nejčastěji organizují odborný výcvik a praxi žáků na pracovištích zaměstnavatelů (88 %). Čtyři pětiny učilišť realizují přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce a zajišťují účast zástupců zaměstnavatelů na závěrečných zkouškách (shodných 81 %). Téměř dvě třetiny škol podporují stáže pro pedagogy na pracovištích a moderních provozech a spolupracují se základními školami na pracovních výchovách (shodných 63 %).

Pokud bychom v souvislosti s realizovanými aktivitami měli zohlednit jejich důležitost, prioritou pro střední odborná učiliště je odborný výcvik nebo praxe žáků na pracovištích zaměstnavatelů. Ten realizuje nejvyšší podíl SOU, který mu přisuzuje také nadprůměrnou důležitost.

Graf 62: Aktivita, na nichž se SOU, podílejí, a jejich důležitost

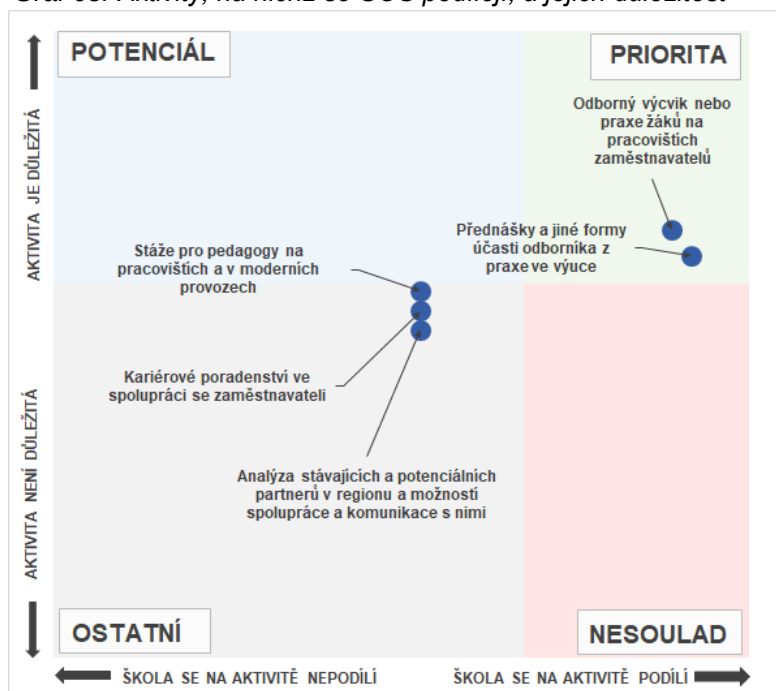

Účast zástupců zaměstnavatelů na závěrečných zkouškách a přednášky odborníků z praxe ve výuce realizuje nadprůměrně vysoký podíl učilišť. Nicméně těmto aktivitám přikládají mírně podprůměrnou důležitost, a proto pro učiliště představují určitý nesoulad.

Stáže pro pedagogy na pracovištích a spolupráce se ZŠ realizuje nižší podíl škol a ty jim přikládají podprůměrnou důležitost.

Střední odborné školy v oblasti podpory odborného vzdělávání nejčastěji realizují přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce (92 %) a odborný výcvik nebo praxe žáků na pracovištích zaměstnavatelů (89 %).

Graf 63: Aktivita, na nichž se SOŠ podílejí, a jejich důležitost

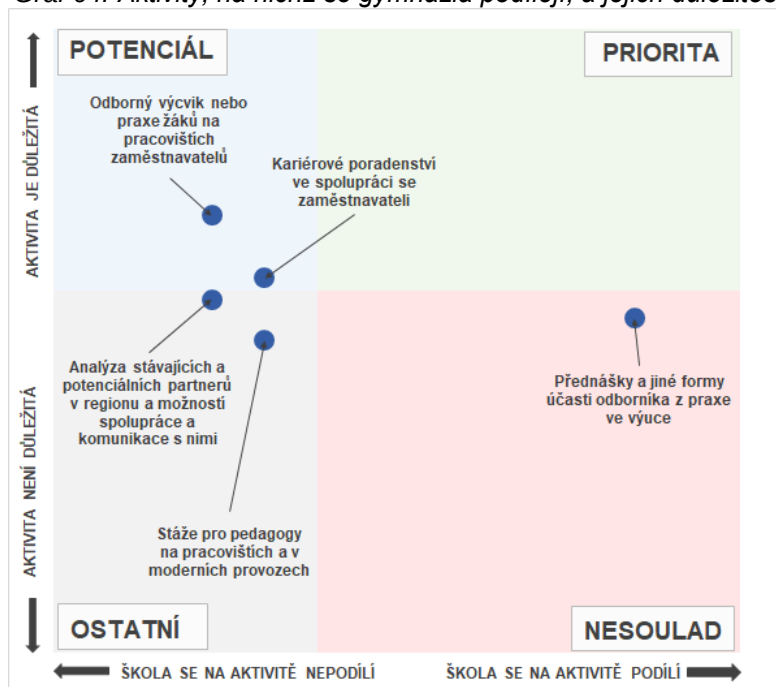
Více než polovina škol podporuje stáže pro pedagogy na pracovištích a v moderních provozech, analyzuje partnery v regionu a na kariérovém poradenství spolupracuje se zaměstnavateli (shodných 53 %).

Prioritami pro SOŠ je odborný výcvik nebo praxe žáků u zaměstnavatelů a přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce. Těmto aktivitám se věnují školy nejčastěji a přikládají jim také nejvyšší důležitost. Ostatní aktivity jsou pro školy relativně méně významné a podílí se na nich významně nižší podíl škol než na aktivitách prioritních.

Gymnázia v rámci podpory odborného vzdělávání a spolupráce se zaměstnavateli nejsou příliš aktivní. Nejčastěji pořádají přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce (85 %). Třetina škol podporuje stáže pro pedagogy na pracovištích a v moderních provozech a na kariérovém poradenství spolupracuje se zaměstnavateli (shodných 31 %).

Pětina gymnázií zajišťuje odborný výcvik na pracovištích zaměstnavatelů a analyzuje stávající a potenciální partnery v regionu (shodně 23 %).

Graf 64: Aktivita, na nichž se gymnázia podílejí, a jejich důležitost

Přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce jsou pro gymnázia relativně méně důležité, i když se této aktivitě nejčastěji věnují, proto se nachází v tzv. nesouladu.

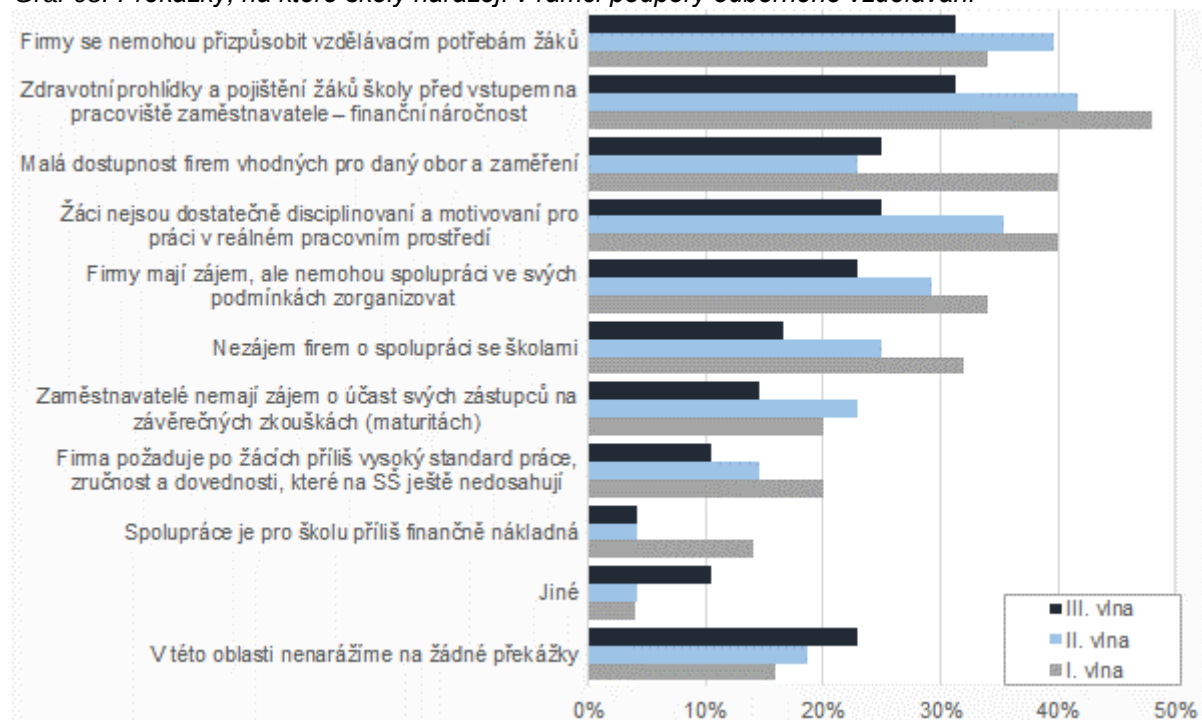
Spolupráce na kariérovém poradenství se zaměstnavateli a odborný výcvik na pracovištích zaměstnavatelů jsou aktivity skýtající potenciál. Tyto aktivity realizuje menší podíl, ale přisuzovaná důležitost těchto aktivit je vysoká.

Ostatní aktivity jsou pro gymnázia relativně méně významné a příliš se jim nevěnují.

6.3 Překážky, na které školy naráží v rámci této intervence

V oblasti odborného vzdělávání a spolupráce se zaměstnavateli se neobjevila žádná překážka, se kterou by se setkala alespoň polovina škol. Přibližně třetina škol naráží na firmy, které se nemohou přizpůsobit vzdělávacím potřebám žáků, a na finanční náročnost zdravotních prohlídek a pojištění žáků školy před vstupem na pracoviště zaměstnavatele (shodných 31 %).

Graf 65: Překážky, na které školy narážejí v rámci podpory odborného vzdělávání

Čtvrtina škol naráží na malou dostupnost firem vhodných pro daný obor a žáky, kteří nejsou dostatečně disciplinovaní a motivovaní pro práci v reálném prostředí (shodných 25 %). Podobný podíl škol naráží

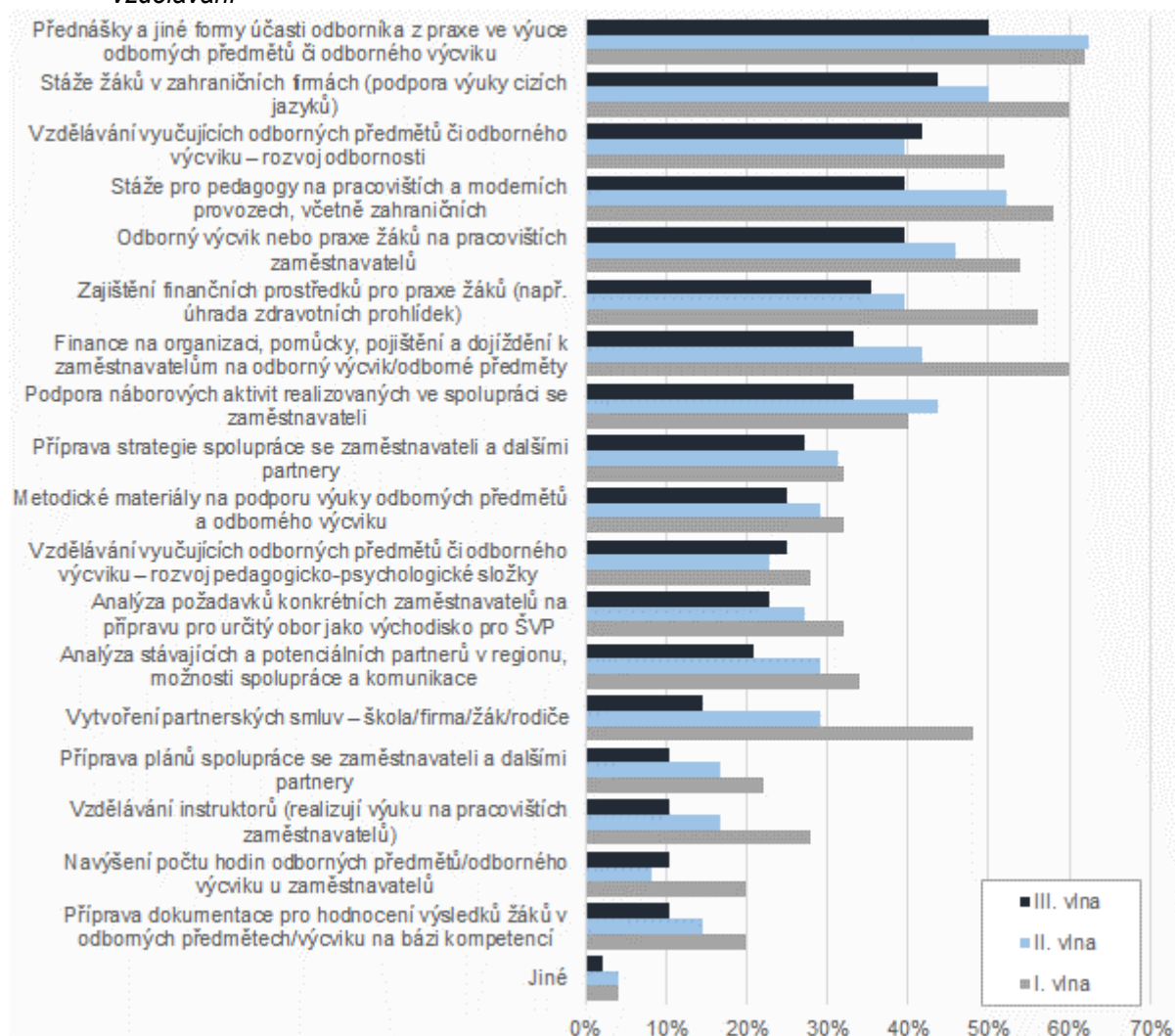
na firmy, které mají zájem, ale nemohou spolupráci ve svých podmínkách zorganizovat (23 %). Necelá čtvrtina škol se nepotýká se žádnými překážkami (23 %).

Oproti předchozím vlnám šetření došlo u většiny překážek k mírnému poklesu škol, který se s nimi potýká. Oproti I. vlně šetření se nejvíce zlepšila situace u finanční náročnosti zdravotních prohlídek a pojištění před vstupem na pracoviště (pokles o 17 p. b.). Podobná situace nastala u nezájmu firem o spolupráci se školami, u nedostatečné disciplinovanosti a motivovanosti žáků a u malé dostupnosti firem vhodných pro daný obor a zaměření (shodný pokles o 15 p. b.). Naopak vzrostl podíl škol, který uvedl, že nenaráží na žádné překážky (nárůst o 7 p. b. vůči I. vlně),

6.4 Opatření pro zlepšení realizace intervence

V oblasti odborného vzdělávání a spolupráce škol a zaměstnavatelů by školy v Libereckém kraji nejvíce ocenily přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce (50 %) a stáže žáků v zahraničních firmách (44 %). Dvě pětiny škol zmiňují vzdělávání vyučujících odborných předmětů a výcviku v oblasti rozvoje odbornosti (42 %), stáže pro pedagogy na pracovištích a odborný výcvik nebo praxe žáků na pracovištích (shodných 40 %). Třetina škol se vyslovila pro zajištění finančních prostředků pro praxe žáků (35 %), finance na organizaci, pomůcky, pojištění a dojíždění na odborný výcvik a podporu náborových aktivit realizovaných ve spolupráci se zaměstnavateli (shodných 33 %).

Graf 66: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvoleného cíle v rámci podpory odborného vzdělávání

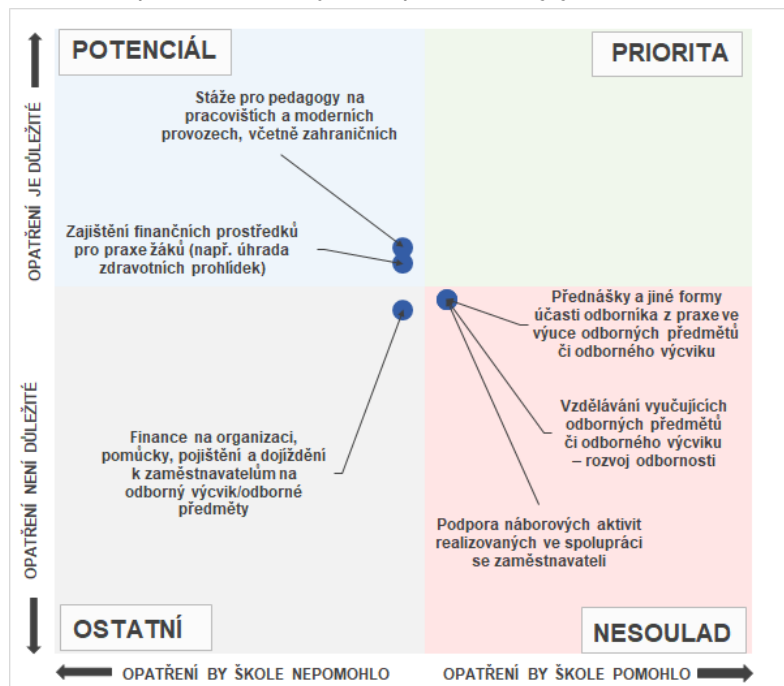
Oproti předchozím vlnám šetření došlo u většiny opatření k poklesu jejich potřebnosti. Oproti I. vlně šetření došlo k nejvyššímu poklesu u vytvoření partnerských smluv – škola/firma/žák/rodiče (pokles

o 33 p. b.), u zajištění financí na organizaci, pomůcky, pojištění a dojíždění k zaměstnavatelům (pokles o 27 p. b.) a u zajištění finančních prostředků pro praxe žáků (pokles o 21 p. b.).

6.4.1 Důležitost nejčastěji zmiňovaných opatření na vybraných typech škol

Střední odborná učiliště uvedla, že by jim pro podporu odborného vzdělávání a spolupráce se zaměstnavateli pomohlo především organizování přednášek a jiných forem účasti odborníků z praxe ve výuce, vzdělávání vyučujících odborných předmětů a podpora náborových aktivit realizovaných ve spolupráci se zaměstnavateli (shodných 56 %). Polovina SOU by dále ocenila realizaci stáží pro pedagogy na pracovištích a v moderních provozech a finance na organizaci odborného výcviku a praxe žáků (shodně 50 %).

Graf 67: Opatření, která by SOU pomohla, a jejich důležitost

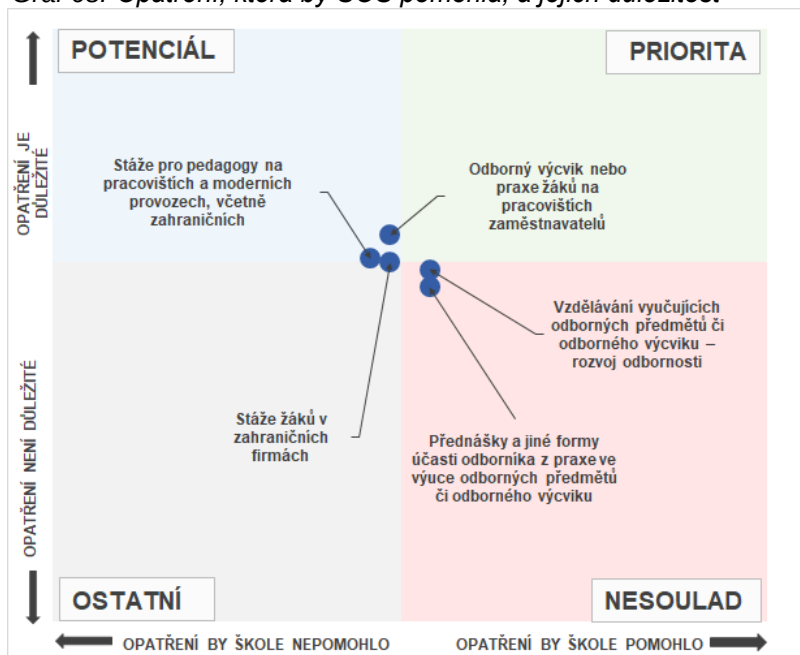
Pokud bychom v souvislosti s navrhovanými opatřeními pro podporu odborného vzdělávání a spolupráce se zaměstnavateli zohlednili také jejich důležitost, představují přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce, vzdělávání vyučujících odborných předmětů a podpora náborových aktivit ve spolupráci se zaměstnavateli určitý nesoulad. Tato opatření by potřeboval relativně vysoký podíl škol, ale přisuzují jim lehce podprůměrnou důležitost.

Finance na organizaci, pomůcky, pojištění a dojíždění k zaměstnavatelům vyžaduje nižší podíl škol a taky se mu menší podíl škol věnuje. Naopak stáže pro pedagogy na pracovištích

a zajištění finančních prostředků pro praxe žáků zmiňuje menší podíl škol, ale přisuzovaná důležitost je vysoká. Z tohoto důvodu pro školy představují opatření s potenciálem pro oblast odborného vzdělávání.

Střední odborné školy by nejvíce ocenily přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce a vzdělávání vyučujících odborných předmětů (shodných 53 %). Téměř polovina škol by potřebovala odborný výcvik nebo praxi žáků na pracovištích zaměstnavatelů a stáže žáků v zahraničních firmách (shodně 47 %). 44 % škol by ocenilo stáže pro pedagogy na pracovištích.

Graf 68: Opatření, která by SOŠ pomohla, a jejich důležitost

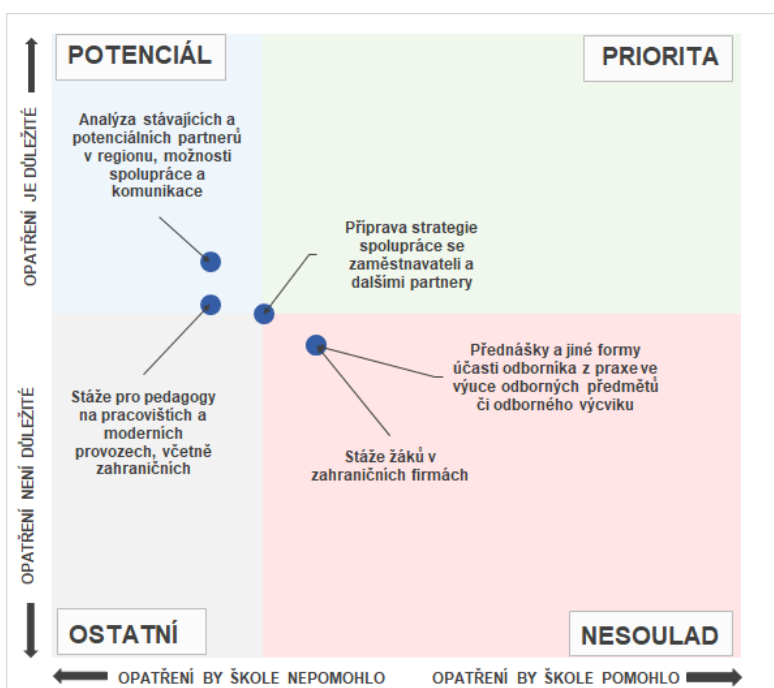
Přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce a vzdělávání vyučujících odborných předmětů jsou školami žádané často, ale není jim přisuzována tak vysoká důležitost jako opatřením prioritním. Z tohoto důvodu se ocitají v tzv. nesouladu. Z grafu je však patrné, že vzdělávání vyučujících se ocitlo těsně pod hranicí prioritní oblasti.

Odborný výcvik nebo praxe žáků, stáže pro pedagogy a stáže žáků by ocenil nižší podíl škol než opatření prioritní. Střední odborné školy však tomuto opatření přisuzují nadprůměrnou nebo průměrnou důležitost, proto pro ně

představuje potenciál v podpoře odborného vzdělávání a spolupráce se zaměstnavateli.

Gymnázia se v rámci podpory odborného vzdělání pro jednotlivá opatření příliš nevyslovovala. Nejvyšší podíl gymnázií by ocenil přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce a stáže žáků v zahraničních firmách (shodných 39 %). Podobný podíl gymnázií by ocenil přípravu strategie a plánů spolupráce se zaměstnavateli (31 %). Téměř čtvrtina gymnázií by potřebovala analýzu stávajících a potenciálních partnerů v regionu a stáže pro pedagogy na pracovištích (shodných 23 %).

Graf 69: Opatření, která by gymnáziím pomohla, a jejich důležitost

Při zohlednění důležitosti jednotlivých opatření pro podporu odborného vzdělávání představují přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce a stáže žáků v zahraničních firmách určitý nesoulad. Tato opatření zmiňují gymnázia ve větší míře ale přisuzovaná důležitost je nízká.

Přesně ve středu grafu, tedy s průměrnými hodnotami důležitosti, se nachází příprava strategie spolupráce se zaměstnavateli a dalšími partnery.

Analýza stávajících a potenciálních partnerů a stáže pro pedagogy na pracovištích jsou gymnázii zmiňovány méně často, ale jsou ve srovnání s ostatními

sledovanými položkami hodnoceny jako důležité, proto pro školy představují určitý potenciál.

6.5 Grafická sumarizace hlavních zjištění týkajících se oblasti „podpory odborného vzdělávání a spolupráce se zaměstnavateli“ na SOŠ, SOU a na gymnáziích

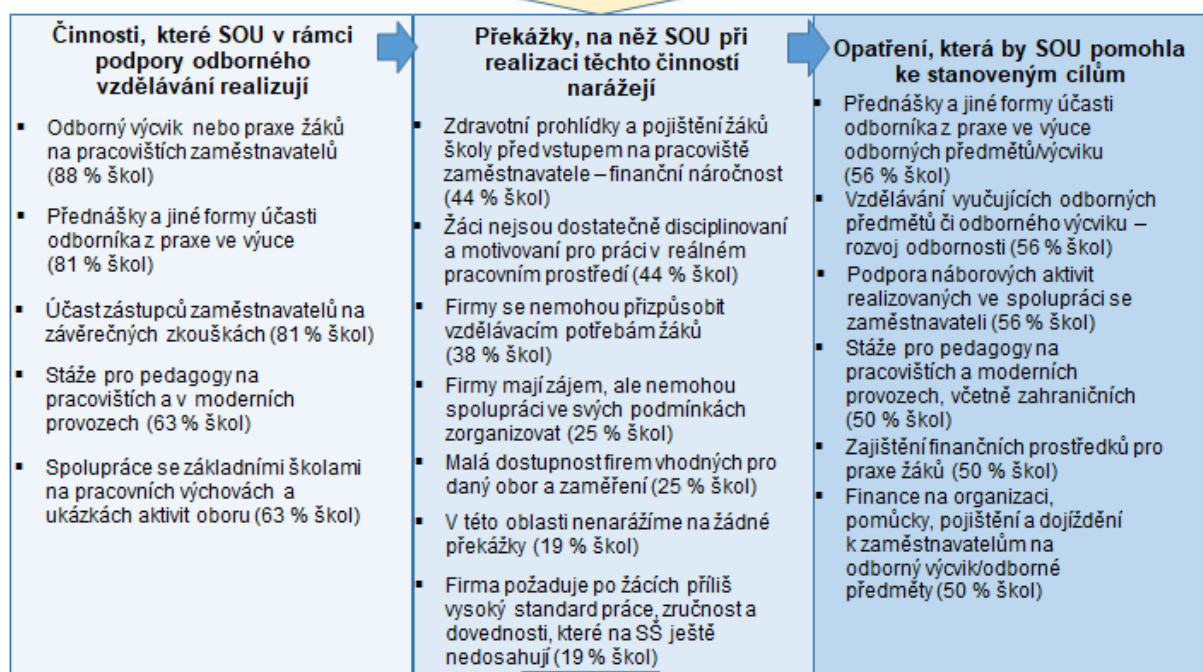
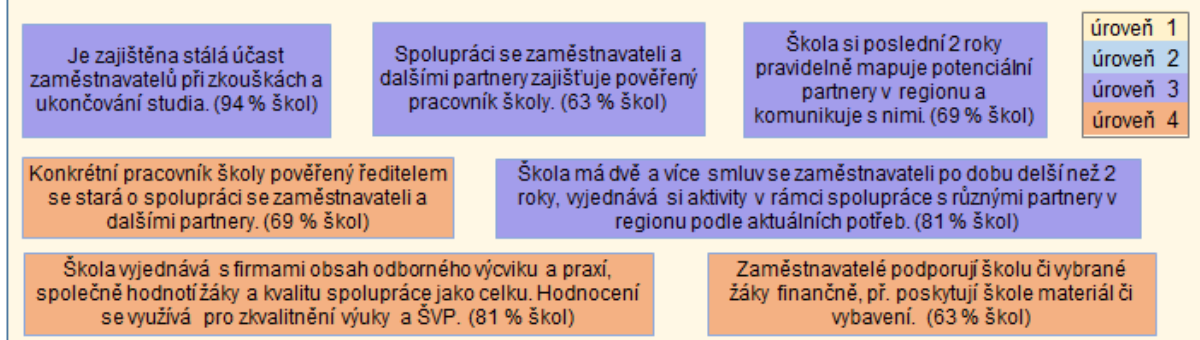
Následující tři grafická schémata přehledně shrnují klíčová zjištění týkající se oblasti *podpory odborného vzdělávání a spolupráce se zaměstnavateli* na třech nejčastěji zastoupených typech škol (SOŠ, SOU a gymnázia). Každé schéma je sestaveno ze tří (dále členěných) boxů – žlutého, modrého a oranžového.

V horním žlutém boxu jsou uvedeny školami nejčastěji volené položky z rozsáhlého seznamu jednotlivých atributů reprezentujících 4 úrovně rozvoje oblasti *podpory odborného vzdělávání a spolupráce se zaměstnavateli*. Tento box tak zprostředkovává stručný obraz aktuální situace v této oblasti v době před realizací intervence (projektů).

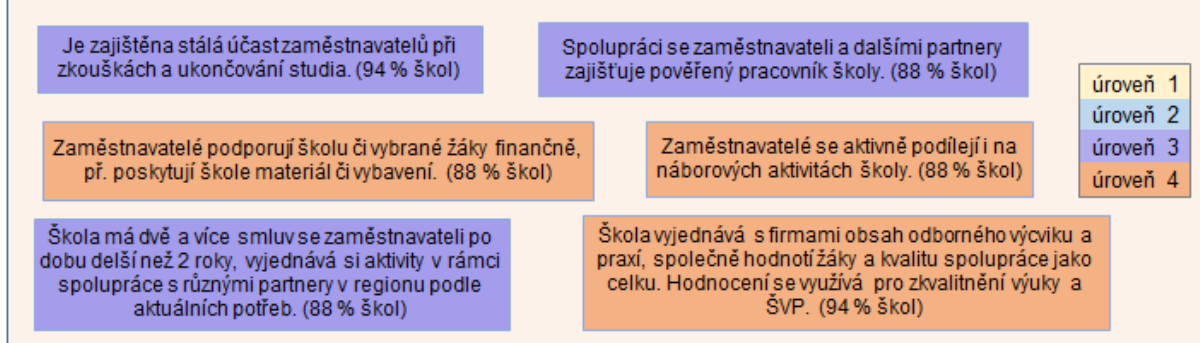
V prostředním modrém boxu jsou nejprve uvedeny školami nejčastěji realizované činnosti spadající do této oblasti, následně pak nejčastěji uváděné překážky, které komplikují její rozvoj, a nakonec nejčastěji uváděná opatření, která by školám v rozvoji této oblasti pomohla.

V dolním oranžovém boxu jsou uvedeny opět nejčastěji volené položky ze seznamu atributů reprezentujících 4 úrovně rozvoje oblasti *podpory odborného vzdělávání a spolupráce se zaměstnavateli*. V tomto případě však již nevypovídají o skutečné současné situaci, ale představují zamýšlený stav dané oblasti na škole po realizaci plánované intervence (projektů). Jedná se tedy o stručný obraz ideálního budoucího stavu, k němuž škola plánuje dospět s pomocí podpůrných projektů (realizované intervence).

Aktuální stav podpory odborného vzdělávání na SOU

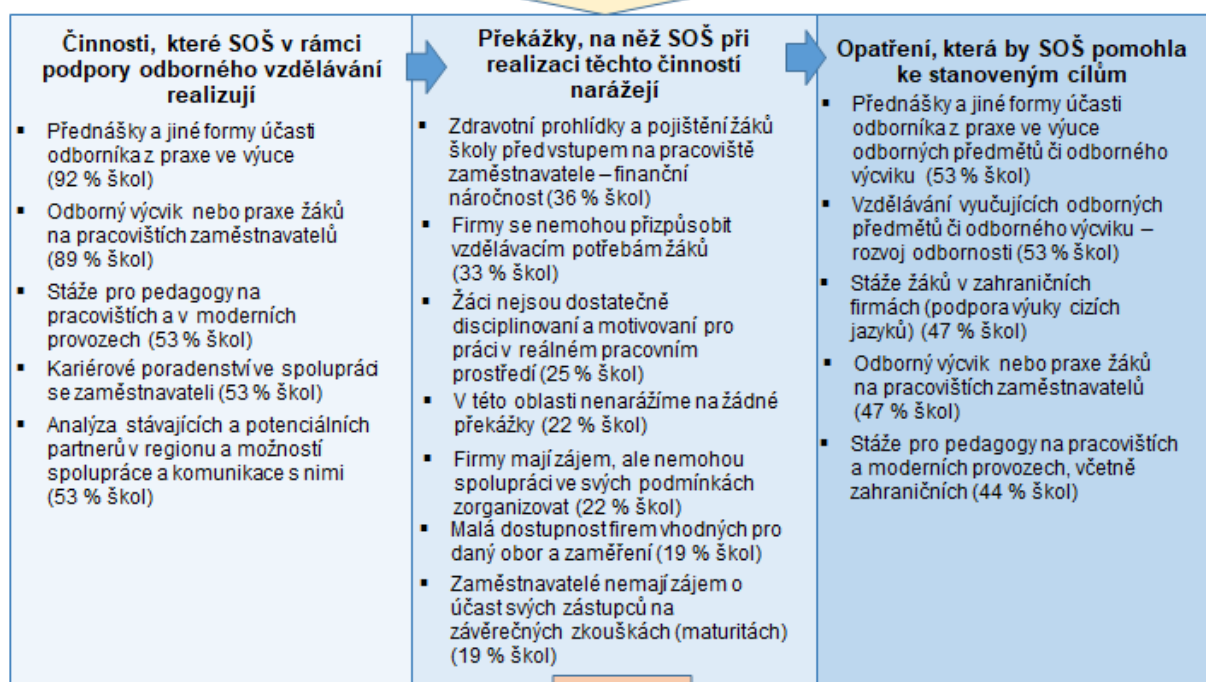
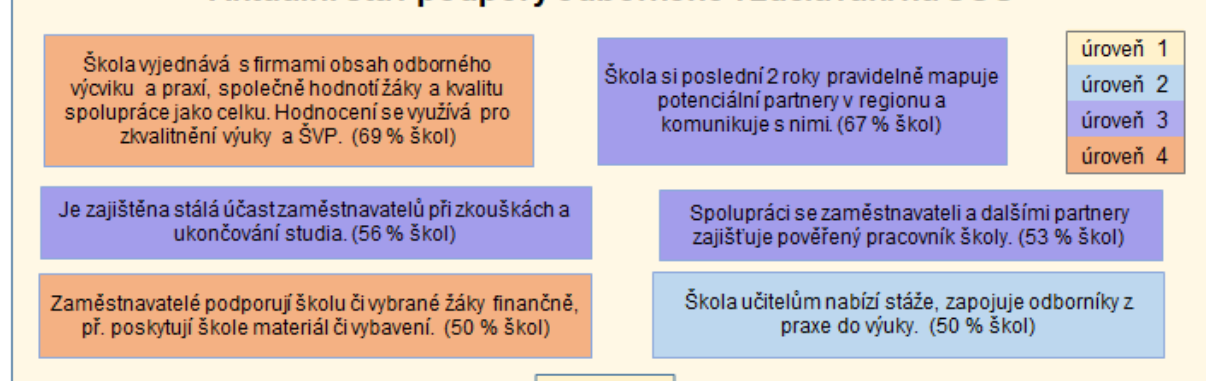

Cíle, které si v rámci podpory odborného vzdělávání stanovila SOU

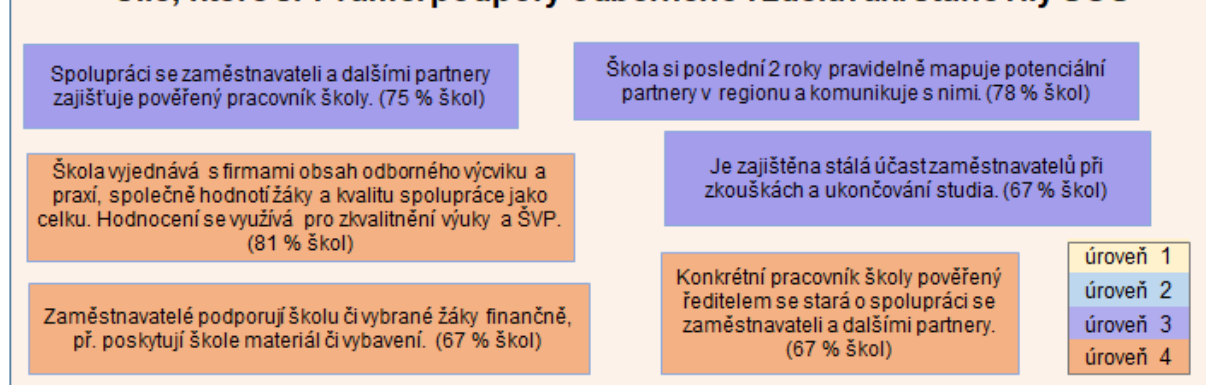

*Každé schéma zobrazuje prvních 5-7 nejčastěji uváděných položek z dané oblasti.
Procenta uvádějí podíl škol, které danou položku zvolily.

Aktuální stav podpory odborného vzdělávání na SOŠ

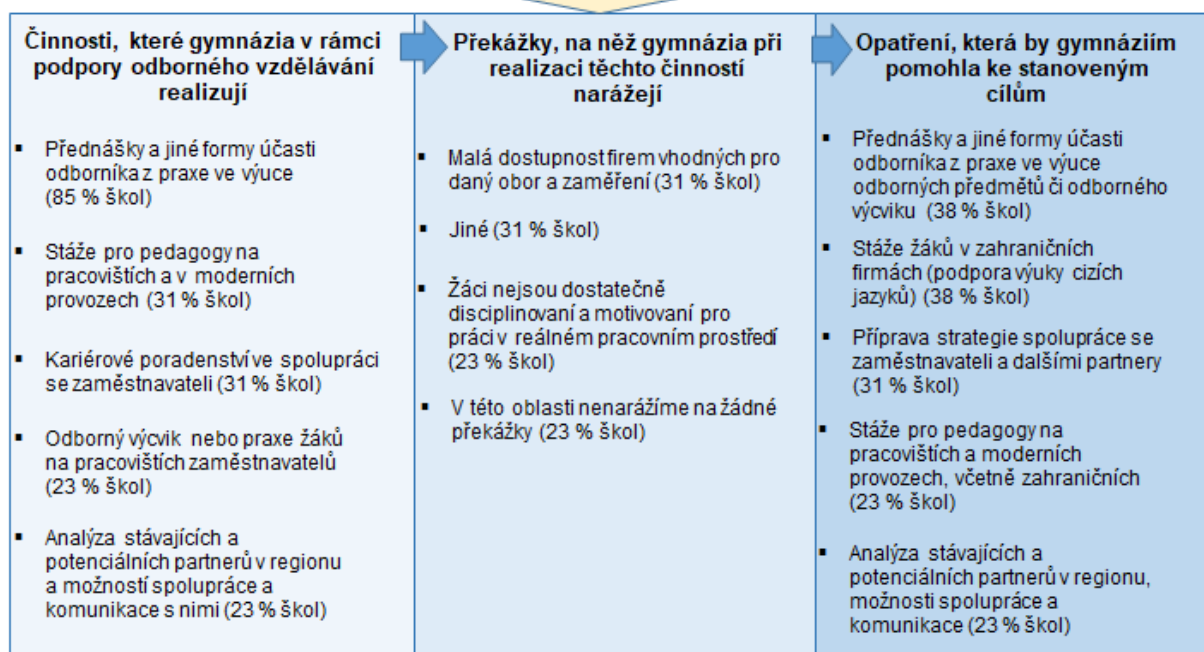
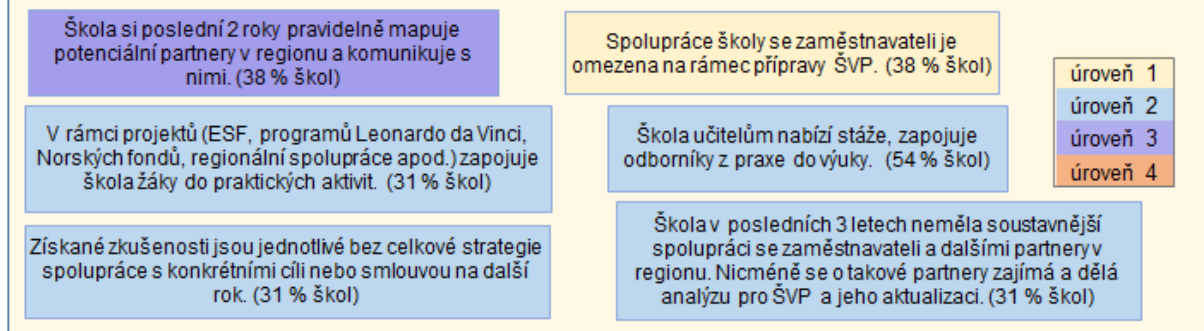

Cíle, které si v rámci podpory odborného vzdělávání stanovily SOŠ

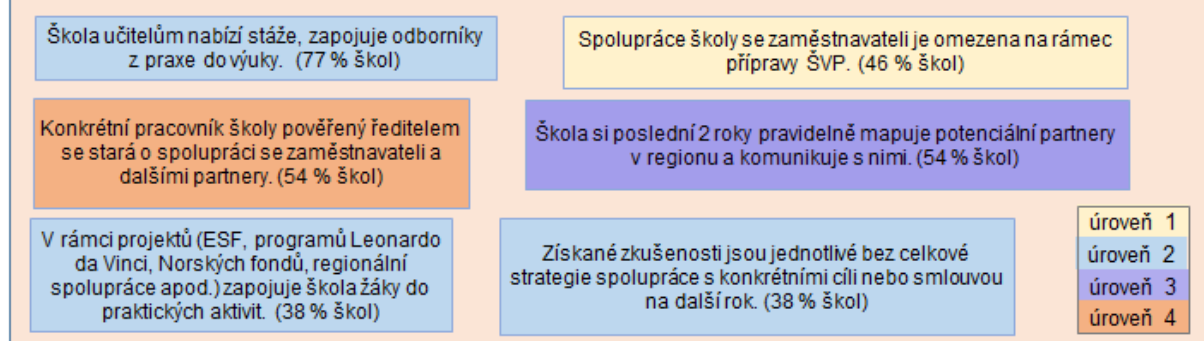

*Každé schéma zobrazuje prvních 5-7 nejčastěji uváděných položek z dané oblasti. Procenta uvádějí podíl škol, které danou položku zvolily.

Aktuální stav podpory odborného vzdělávání na gymnáziích

Cíle, které si v rámci podpory odborného vzdělávání stanovila gymnázia

*Každé schéma zobrazuje prvních 4-6 nejčastěji uváděných položek z dané oblasti.
Procenta uvádějí podíl škol, které danou položku zvolily.

7 Podpora inkluzivního vzdělávání

Inkluzivní vzdělávání, označované také pojmem společné vzdělávání, vychází z požadavku přizpůsobení edukačního prostředí žákům. V takovém prostředí lze pracovat s heterogenní skupinou žáků a akceptovat tak různorodost pohlaví, etnicity, kultury, jazyka, sociálního prostředí, popř. věku; lze také pracovat s různou úrovní předpokladů, včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami či mimořádným nadáním. Inkluzivní vzdělávání dává možnost vytvoření „školy pro všechny“.

Zároveň je potřeba chápat, že **pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je zásadní volba vhodného oboru,** který odpovídá jejich osobním možnostem i omezením. Důležité je tedy racionální pochopení reálných hranic inkluze tak, aby byla skutečně přínosem pro všechny, neboť stanovení nereálných studijních cílů nepovede, ani při maximálním využití odpovídajících podpůrných opatření, k jejich naplnění, a v konečném důsledku povede naopak ke ztížení pracovního, a pravděpodobně i společenského uplatnění handicapovaného žáka v budoucnu. Zde je potřeba vyzdvihnout také význam motivace takových žáků ke správnému postoji, kde prioritní není dosažení nějaké formy úlevy, ale spíše využití podpory k rozvoji takového žáka.

Je důležité neopomenout ani význam podpory žáků s nadáním a mimořádným nadáním a vytváření (inkluzivního) prostředí, ve kterém budou mít možnost efektivně své nadání rozvíjet. V této souvislosti je potřeba nepodceňovat význam včasné identifikace, nebo i diagnostiky nadání a význam dostatečné metodické podpory dotčených pedagogů v této oblasti.

V této souvislosti chceme zmínit z důvodu **vymezení nadání** Renzulliho model¹ (1986), dle kterého mají lidé uznání za své výrazné výkony poměrně dobře definovatelnou sadu tří vzájemně se prolínajících shluků:

- nadprůměrná schopnost,
- angažovanost v úkolu,
- tvořivost.

Je důležité upozornit, že žádná z těchto komponent samostatně nadání netvoří. Jedná se totiž o interakci mezi zmíněnými třemi shluky.

Vývoj v této oblasti intervence se dá v podstatě popsat jako **posun od integrace k inkluzi**. Proto je důležité také vzájemné vymezení pojmů inkluze versus integrace. Dle Tomáše Houšky² na rozdíl od integrace, kdy se pomůže jednotlivci v začlenění do třídy a přizpůsobení se třídě, znamená inkluze vytvoření diferencovaných podmínek různým žákům tak, že všichni – ač se svými schopnostmi mohou lišit – získají prostředí, které je optimálně rozvíjí, a přitom mohou pracovat ve společné, výkonově heterogenní sociální skupině.

Definice oblasti této intervence je dána naplněním těchto základních znaků inkluzivního vzdělávání:

- ke vzdělávání mají přístup všichni bez rozdílu,
- vzdělávání je snadno a bezpečně fyzicky přístupné,
- vzdělávání si mohou dovolit všichni, je ekonomicky dostupné,
- vzdělávání je poskytováno v odpovídající kvalitě, reaguje na potřeby měnící se společnosti, včetně odborného náhledu na potřeby zdravotně postižených i komunit z odlišného kulturního a sociálního prostředí.

Základním a logickým východiskem je především školský zákon č. 561/2004 Sb., v platném znění, respektive vyhláška o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných (č.27/2016 Sb. v aktuálním znění). Těmito právními normami je zaváděn systém pěti stupňů podpůrných opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Příslušná vyhláška popisuje podpůrná opatření prvního stupně jako opatření, která představují minimální úpravu metod, organizace a hodnocení vzdělávání a jsou poskytována žákovi, u kterého se projevuje potřeba úprav ve vzdělávání

¹ www.nadanedeti.cz/pro-odborniky-modely-nadani

² HOUŠKA, T. Inkluzivní škola, Osmileté gymnázium Buďanka o.p.s. Praha: Česká pedagogická komora, 2007.

nebo školských službách a zapojení v kolektivu. Podpůrná opatření prvního stupně nemají normovanou finanční náročnost a jsou financována v režii školy. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně se poskytují na základě doporučení školského poradenského zařízení a s informovaným souhlasem zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. Financování těchto stupňů nárokuje škola ze státního rozpočtu.

Hlavní zjištění

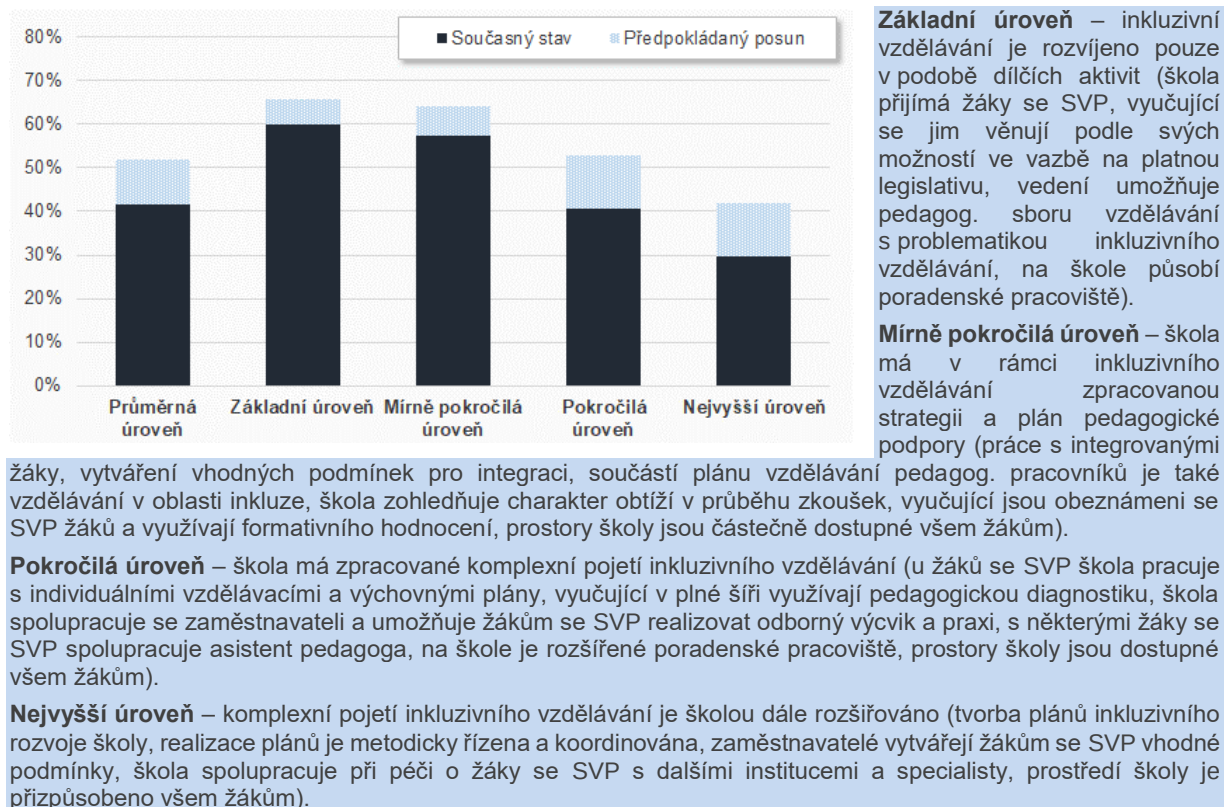
- Pokud jde o podporu inkluzivního vzdělávání na školách v Libereckém kraji, v nejvyšší míře jsou vykonávány aktivity základní a mírně pokročilé úrovně. V těchto úrovních je inkluzivní vzdělávání rozvíjeno převážně v podobě dílčích aktivit, v mírně pokročilé úrovni má škola již zpracovanou strategii a plán pedagogické podpory. Posun školy plánují především v rámci nejvyšší a pokročilé úrovně, čímž deklarují zájem o inkluzivní vzdělávání. Oproti předchozím vlnám šetření školy vykazují nárůst ve všech úrovních kromě základní úrovně. Oproti první vlně šetření se nejvíce zvýšila pokročilá a nejvyšší úroveň.
- V oblasti podpory inkluzivního vzdělávání střední školy a vyšší odborné školy v nejvyšší míře evidují žáky se SVP a volí vhodné formy, metody a styl v souladu se SVP žáků. Více než čtyři pětiny škol při péči o žáky se SVP spolupracují se školskými poradenskými zařízeními a vyučující volí vhodné metody pro zjišťování výsledků učení žáků. Většina gymnázií navíc zpracovává a průběžně vyhodnocuje individuální vzdělávací a výchovné plány. Zatímco ve druhé vlně došlo u většiny realizovaných aktivit ke zvýšení podílu škol, který tyto aktivity realizoval, ve třetí vlně se podíl škol u většiny aktivit mírně snížil.
- V souvislosti s překážkami, které omezují podporu inkluzivního vzdělávání na školách v Libereckém kraji, se neobjevila žádná překážka, se kterou by se setkala alespoň polovina škol. Nejčastěji školy naráží na absenci poradenského pracoviště v rozšířené podobě, nedostatečné finanční prostředky pro zajištění inkluzivního vzdělávání na škole a na příliš vysoký počet žáků ve třídě. Oproti I. vlně šetření se nejvíce zlepšila situace u nedostatečných finančních prostředků pro zajištění inkluzivního vzdělávání.
- Více než polovina škol by pro podporu inkluzivního vzdělávání ocenila vytvoření odpovídajících finančních podmínek pro inkluzivní vzdělávání, další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti metod a forem práce, organizace vzdělávání a v oblasti různých forem hodnocení a využívání formativního hodnocení. Necelá třetina škol se vyslovila pro vytvoření odpovídajících personálních podmínek pro inkluzivní vzdělávání. Oproti předchozím vlnám šetření došlo u většiny opatření k poklesu jejich potřeby.
- V rámci podpory nadaných a mimořádně nadaných žáků alespoň tři pětiny škol v Libereckém kraji vyzývají žáky k účasti na soutěžích pro nadané a mimořádně nadané žáky, podporují pedagogy, aby komunikovali o konkrétní formě podpory nadaných a mimořádně nadaných žáků, a při péči o nadané a mimořádně nadané žáky spolupracují s jejich zákonnými zástupci. Gymnázia se navíc ve velké míře podílejí na aktivitách a stážích určených pro nadané a mimořádně nadané žáky. Oproti druhé vlně šetření se podíl aktivních škol u většiny aktivit příliš nezměnil.

7.1 Současná úroveň škol a jejich předpokládaný posun

Pro rozvoj škol v oblasti podpory inkluzivního vzdělávání v Libereckém kraji jsou v nejvyšší míře vykonávány aktivity patřící do a základní (60 %) a mírně pokročilé úrovně (58 %). V těchto úrovních je inkluzivní vzdělávání rozvíjeno převážně v podobě dílčích aktivit, v mírně pokročilé úrovni má škola již zpracovanou strategii a plán pedagogické podpory. V nižší míře jsou vykonávány aktivity z pokročilé úrovně (41 %), ve které má škola zpracované komplexní pojetí inkluzivního vzdělávání. V nejnižší míře se realizují aktivity nejvyšší úrovně (30 %). V této úrovni je inkluzivní vzdělávání součástí školy a je dále rozšiřováno.

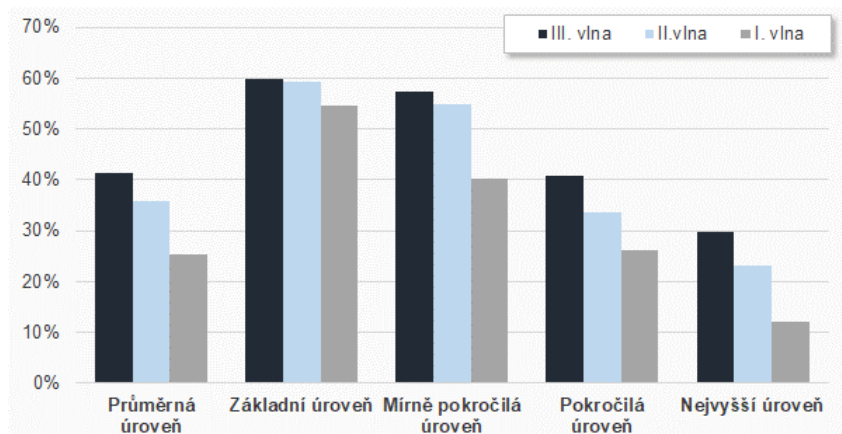
Pakliže měly školy zhodnotit předpokládaný posun v oblasti podpory inkluzivního vzdělávání, plánují rozvoj činností především v rámci nejvyšší a pokročilé úrovně (předpokládaný posun o 12 p. b.), čímž deklarují zájem inkluzivní vzdělávání. Již menší posuny lze očekávat také v rámci méně pokročilé (předpokládaný posun o 7 p. b.) a základní úrovně (předpokládaný posun o 6 p. b.).

Graf 70: Současná úroveň podpory inkluzivního vzdělávání a předpokládaný posun

Oproti předchozím vlnám šetření školy vykazují nárůst ve všech úrovních. Oproti první vlně šetření se nejvíce zvýšila mírně pokročilá (nárůst o 17 p. b.) a nejvyšší úroveň (nárůst o 18 p. b.).

Graf 71: Srovnání současné úrovně podpory inkluzivního vzdělávání

Základní úroveň – inkluzivní vzdělávání je rozvíjeno pouze v podobě dílčích aktivit (škola přijímá žáky se SVP, vyučující se jim věnují podle svých možností ve vazbě na platnou legislativu, vedení umožňuje pedagog. sboru vzdělávání s problematikou inkluzivního vzdělávání, na škole působí poradenské pracoviště).

Mírně pokročilá úroveň – škola má v rámci inkluzivního vzdělávání zpracovanou strategii a plán pedagogické podpory (práce s integrovanými

žáky, vytváření vhodných podmínek pro integraci, součástí plánu vzdělávání pedagog. pracovníků je také vzdělávání v oblasti inkluze, škola zohledňuje charakter obtíží v průběhu zkoušek, vyučující jsou obeznámeni se SVP žáků a využívají formativního hodnocení, prostory školy jsou částečně dostupné všem žákům).

Pokročilá úroveň – škola má zpracované komplexní pojetí inkluzivního vzdělávání (u žáků se SVP škola pracuje s individuálními vzdělávacími a výchovnými plány, vyučující v plné šíři využívají pedagogickou diagnostiku, škola spolupracuje se zaměstnavateli a umožňuje žákům se SVP realizovat odborný výcvik a praxi, s některými žáky se SVP spolupracuje asistent pedagoga, na škole je rozšířené poradenské pracoviště, prostory školy jsou dostupné všem žákům).

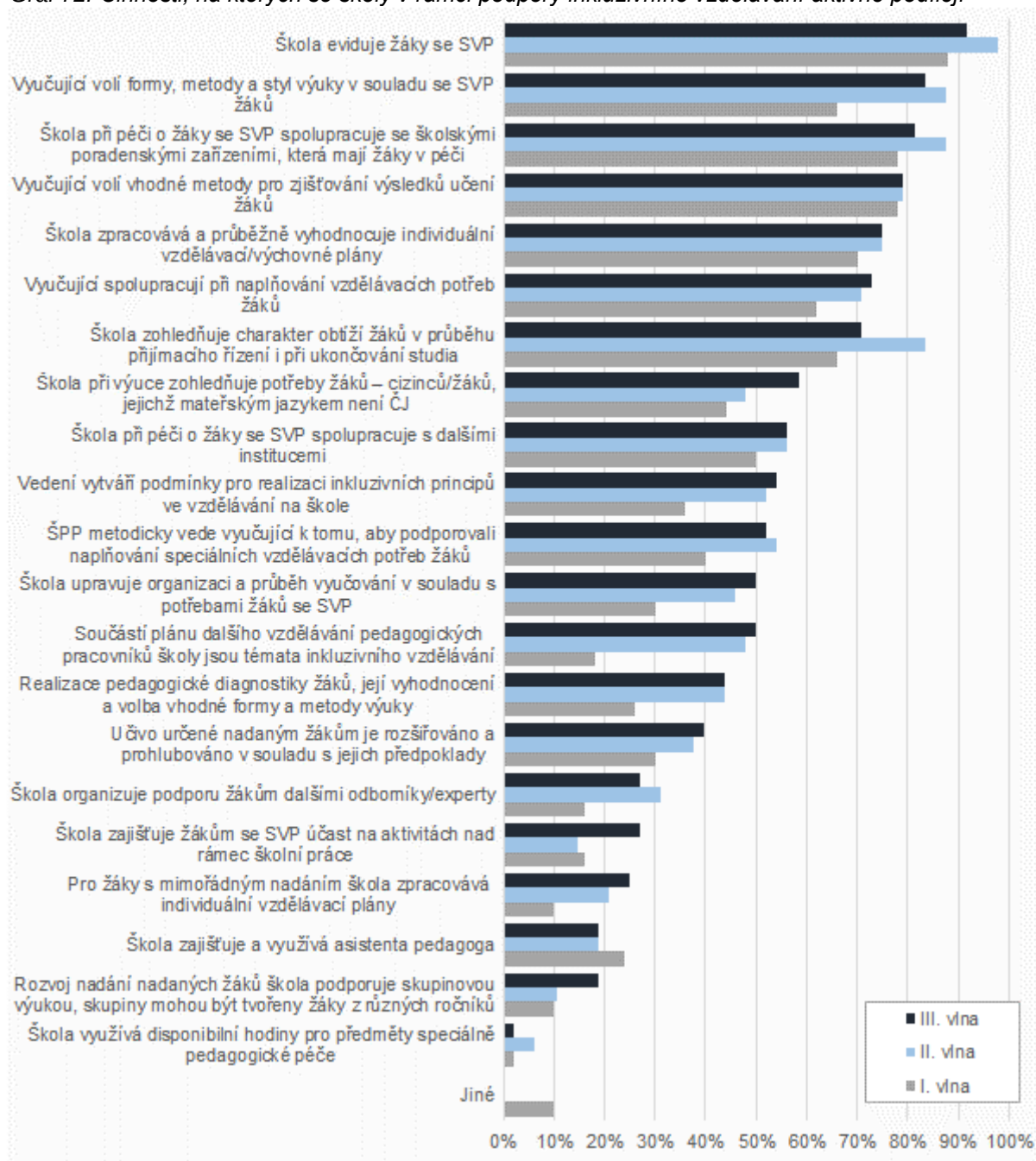
Nejvyšší úroveň – komplexní pojetí inkluzivního vzdělávání je školou dále rozšiřováno (tvorba plánů inkluzivního rozvoje školy, realizace plánů je metodicky řízena a koordinována, zaměstnavatelé vytvářejí žákům se SVP vhodné podmínky, škola spolupracuje při péči o žáky se SVP s dalšími institucemi a specialisty, prostředí školy je přizpůsobeno všem žákům).

7.2 Aktivita, které školy realizují v rámci této intervence

V rámci podpory inkluzivního vzdělávání střední a vyšší odborné školy nejčastěji evidují žáky se SVP (92 %) a vyučující na školách volí formy, metody a styl výuky v souladu se SVP žáků (83 %). Čtyři pětiny škol při péči o žáky se SVP spolupracují se školskými poradenskými zařízeními (81 %), vyučující volí vhodné metody pro zjišťování výsledků učení žáků (79 %) a zpracovávají a vyhodnocují individuální vzdělávací a výchovné plány (75 %). Podobný podíl škol podporuje vyučující, aby spolupracovali při naplňování vzdělávacích potřeb žáků (73 %), a zohledňuje charakter obtíží žáků v průběhu přijímacího řízení i při ukončování studia (71 %).

Zatímco ve druhé vlně došlo u většiny realizovaných aktivit ke zvýšení podílu škol, které tyto aktivity realizovaly, ve třetí vlně se podíl škol u většiny aktivit mírně snížil. K nejvyššímu poklesu došlo u škol, které zohledňují charakter obtíží žáků v průběhu přijímacího řízení i při ukončování studia (pokles o 13 p. b. vůči II. vlně šetření). Naopak k nejvyššímu zvýšení došlo u škol, které zajišťují žákům se SVP účast na aktivitách nad rámec školní práce (nárůst o 13 p. b. vůči II. vlně).

Graf 72: Činnosti, na kterých se školy v rámci podpory inkluzivního vzdělávání aktivně podílejí

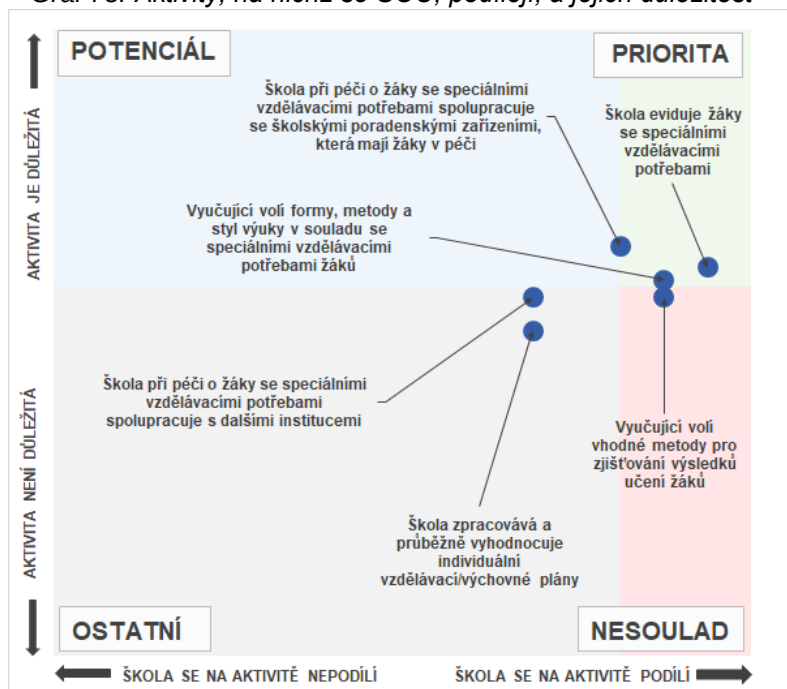

7.2.1 Důležitost nejčastěji zmiňovaných aktivit na vybraných typech škol

Střední odborná učiliště z výše uvedených aktivit v oblasti podpory inkluzivního vzdělávání nejčastěji evidují žáky se SVP (94 %). Naprostá většina učilišť také volí formy, metody a styl výuky v souladu se SVP žáků a vhodné metody pro zjišťování výsledků učení žáků (shodných 88 %). Podobný podíl SOU při péči o žáky se SVP spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními (81 %). Dvě třetiny škol zpracovávají a průběžně vyhodnocují individuální vzdělávací/výchovné plány a při péči o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracují s dalšími institucemi (shodných 69 %).

Pokud bychom v souvislosti s realizovanými aktivitami měli zohlednit jejich důležitost, prioritami pro SOU jsou evidence žáků se SVP a volba vhodných metod a forem výuky v souladu se SVP žáků. Tyto aktivity realizuje nejvyšší podíl SOU, který jim přisuzuje také nadprůměrnou důležitost.

Graf 73: Aktivita, na nichž se SOU, podílejí, a jejich důležitost

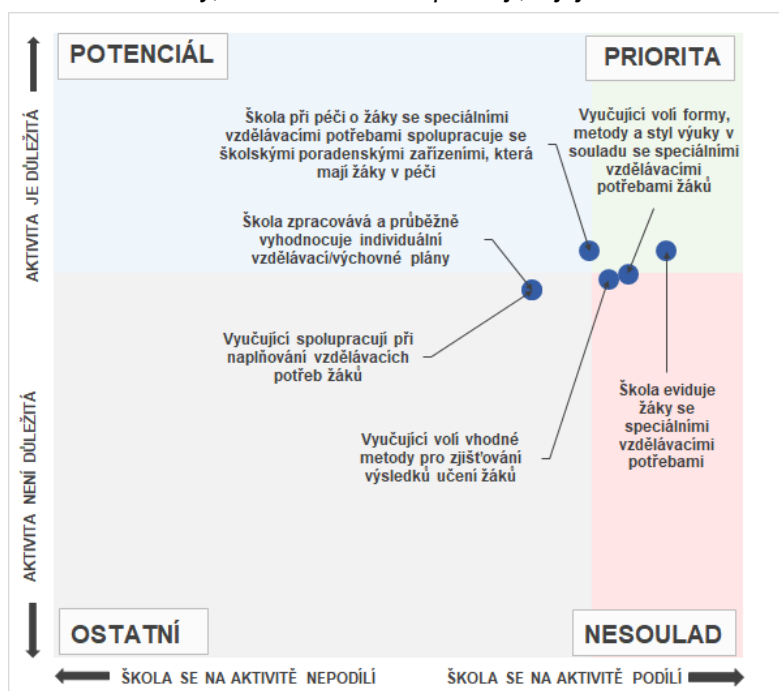
Volbu vhodných metod pro zjišťování výsledků učení žáků zmiňuje většina učilišť, nicméně této aktivitě přikládají lehce podprůměrnou důležitost, a proto pro ně představuje určitý nesoulad.

Potenciál pro podporu inkluzivního vzdělávání vykazuje péče o žáky se SVP ve spolupráci se školskými poradenskými zařízeními. Tuto aktivitu realizuje nižší podíl škol než aktivitu prioritní, ale školy jí přikládají nadprůměrně vysokou důležitost.

Ostatní aktivity jsou pro školy méně významné a podílí se na nich menší podíl škol.

Střední odborné školy pro podporu inkluzivního vzdělávání nejčastěji evidují žáky se SVP (89 %). Více než čtyři pětiny škol volí formy, metody a styl výuky v souladu SVP žáků (83 %) a vhodné metody pro zjišťování výsledků učení žáků (81 %). Tři čtvrtiny škol při péči o žáky se SVP spolupracují se školskými poradenskými zařízeními (78 %). Dvě třetiny škol zpracovávají a vyhodnocují individuální vzdělávací a výchovné plány a jejich vyučující spolupracují při naplňování vzdělávacích potřeb žáků (shodně 69 %).

Graf 74: Aktivita, na nichž se SOŠ podílejí, a jejich důležitost

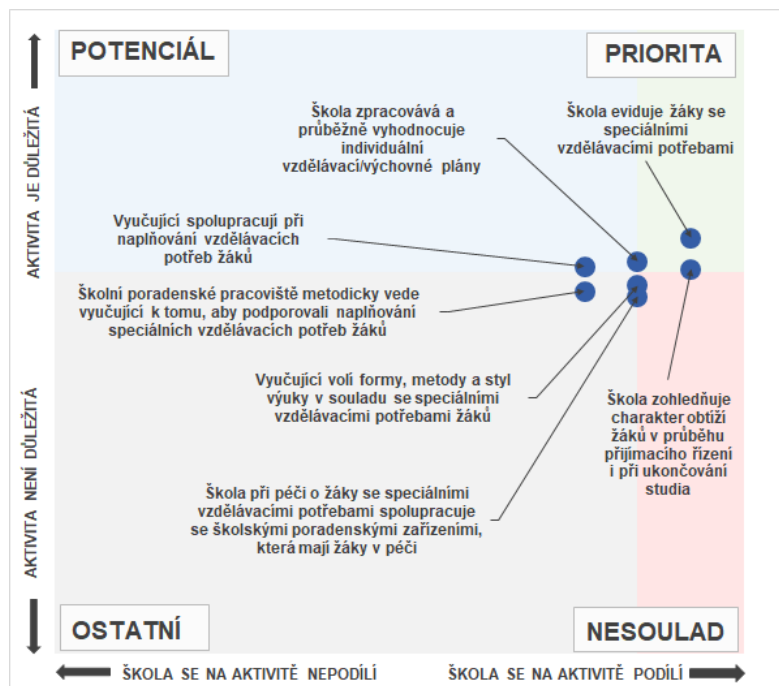

Prioritami v oblasti podpory inkluzivního vzdělávání jsou evidence žáků se SVP a částečně také volba vhodných metod a forem výuky v souladu se SVP žáků, volba vhodných metod pro zjišťování výsledků učení žáků a spolupráce se školskými poradenskými zařízeními, která mají žáky v péči při péči o žáky se SVP. Tyto aktivity realizuje vyšší podíl škol, který je považuje za důležité nebo průměrně důležité. Nicméně dvě zmíněné prioritní aktivity jsou na hranici nesouladu a jedna na hranici potenciálu.

Ostatní aktivity jsou relativně méně významné a podílí se na nich menší podíl škol.

Gymnázia jsou v rámci podpory inkluzivního vzdělání aktivní. Většina gymnázií eviduje žáky se SVP a zohledňují charakter obtíží při přijímacím řízení a při ukončování studia (shodných 92 %). Naprostá většina gymnázií zpracovává a vyhodnocuje individuální vzdělávací a výchovné plány, volí vhodné metody a styl výuky v souladu se SVP žáků a při péči o žáky se SVP spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními (shodně 85 %). Více než tři čtvrtiny gymnázií podporují vyučující, aby spolupracovali při naplňování vzdělávacích potřeb žáků (77 %).

Graf 75: Aktivita, na nichž se gymnázia podílejí, a jejich důležitost

Prioritami jsou pro gymnázia evidence žáků se SVP, zpracovávání a průběžné vyhodnocování individuálních vzdělávacích plánů a zohledňování charakteru obtíží žáků v průběhu přijímacího řízení i při ukončování studia. Na těchto aktivitách se gymnázia podílejí nejčastěji a zároveň je pokládají za důležité. Nicméně jedna ze zmíněných aktivit je na hranici nesouladu, jelikož je jí přisuzována nižší důležitost, a jedna na hranici potenciálu, jelikož se na ní podílí relativně nižší podíl škol.

Na hranici tzv. nesouladu je volba formy, metody a stylu výuky v souladu se SVP a spolupráce se školskými poradenskými zařízeními při péči o žáky se SVP.

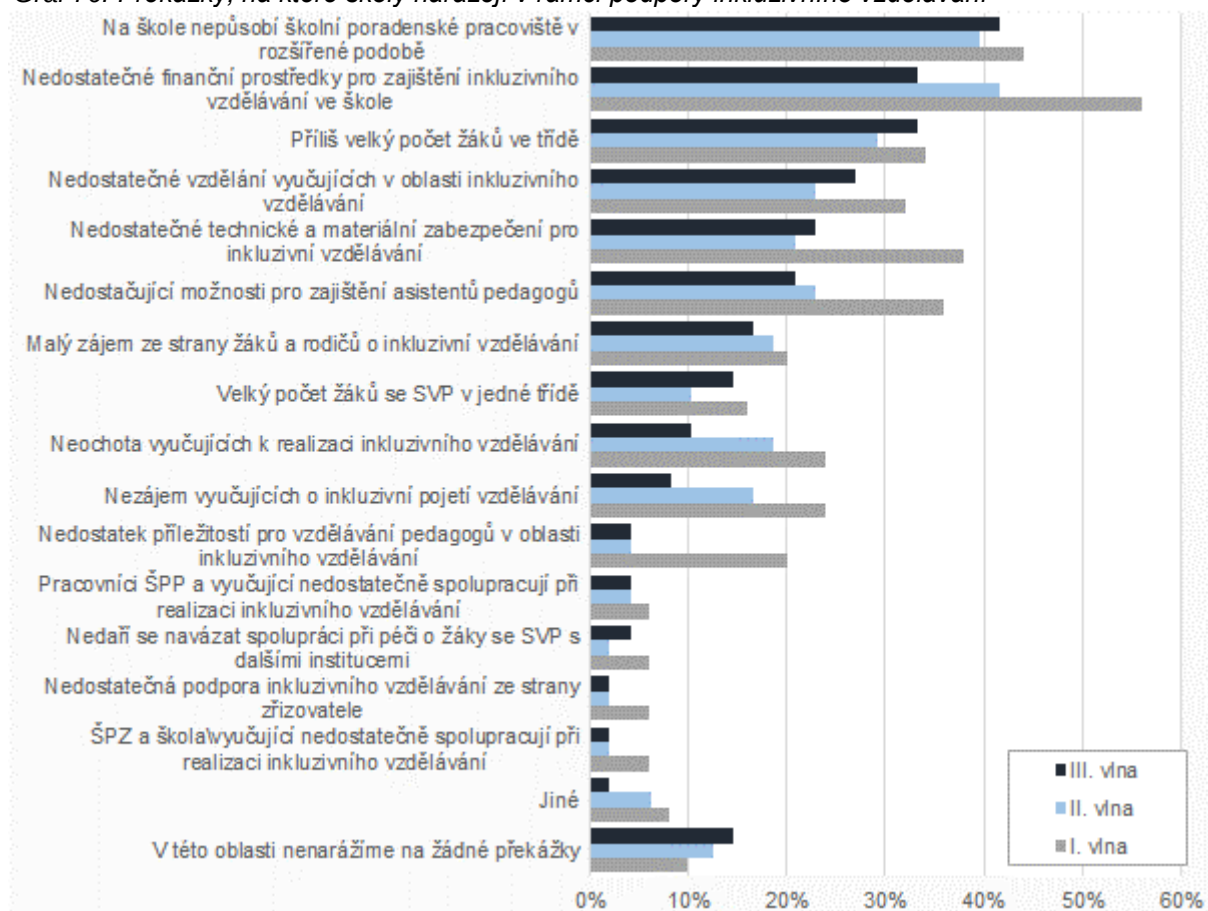
Potenciálem pro rozvoj této oblasti může být spolupráce při naplňování vzdělávacích potřeb žáků. Ostatní aktivity jsou spíše méně významné a podílí se na nich menší podíl škol.

7.3 Překážky, na které školy naráží v rámci této intervence

V souvislosti s překážkami, které omezují podporu inkluzivního vzdělávání na středních a vyšších odborných školách, se neobjevila žádná překážka, se kterou by se setkala alespoň polovina škol. Nejčastěji školy v Libereckém kraji naráží na absenci poradenského pracoviště v rozšířené podobě (42 %). Třetina škol si stěžuje na nedostatečné finanční prostředky pro zajištění inkluzivního vzdělávání na škole (33 %) a na příliš vysoký počet žáků ve třídě (33 %). Čtvrtina škol uvádí nedostatečné vzdělávání vyučujících v oblasti inkluzivního vzdělávání (27 %), nedostatečné technické a materiální zabezpečení pro inkluzivní vzdělávání (23 %) a nedostačující možnosti pro zajištění asistentů pedagogů (21 %). Na žádnou překážku nenaráží 15 % škol.

Oproti předchozím vlnám šetření došlo u většiny překážek k alespoň mírnému poklesu škol, který se s nimi potýká. Nejvíce se zlepšila situace u nedostatečných finančních prostředků pro zajištění inkluzivního vzdělávání ve škole (pokles o 23 p. b. vůči I. vlně šetření), nezájmu vyučujících o inkluzivní pojetí vzdělávání, nedostatku příležitostí pro vzdělávání pedagogů v oblasti inkluzivního vzdělávání (shodný pokles o 16 p. b. vůči I. vlně šetření), nedostatečného technického a materiálního zabezpečení pro inkluzivní vzdělávání a nedostačující možnosti pro zajištění asistentů pedagogů (shodný pokles o 15 p. b. vůči I. vlně šetření).

Graf 76: Překážky, na které školy narážejí v rámci podpory inkluzivního vzdělávání

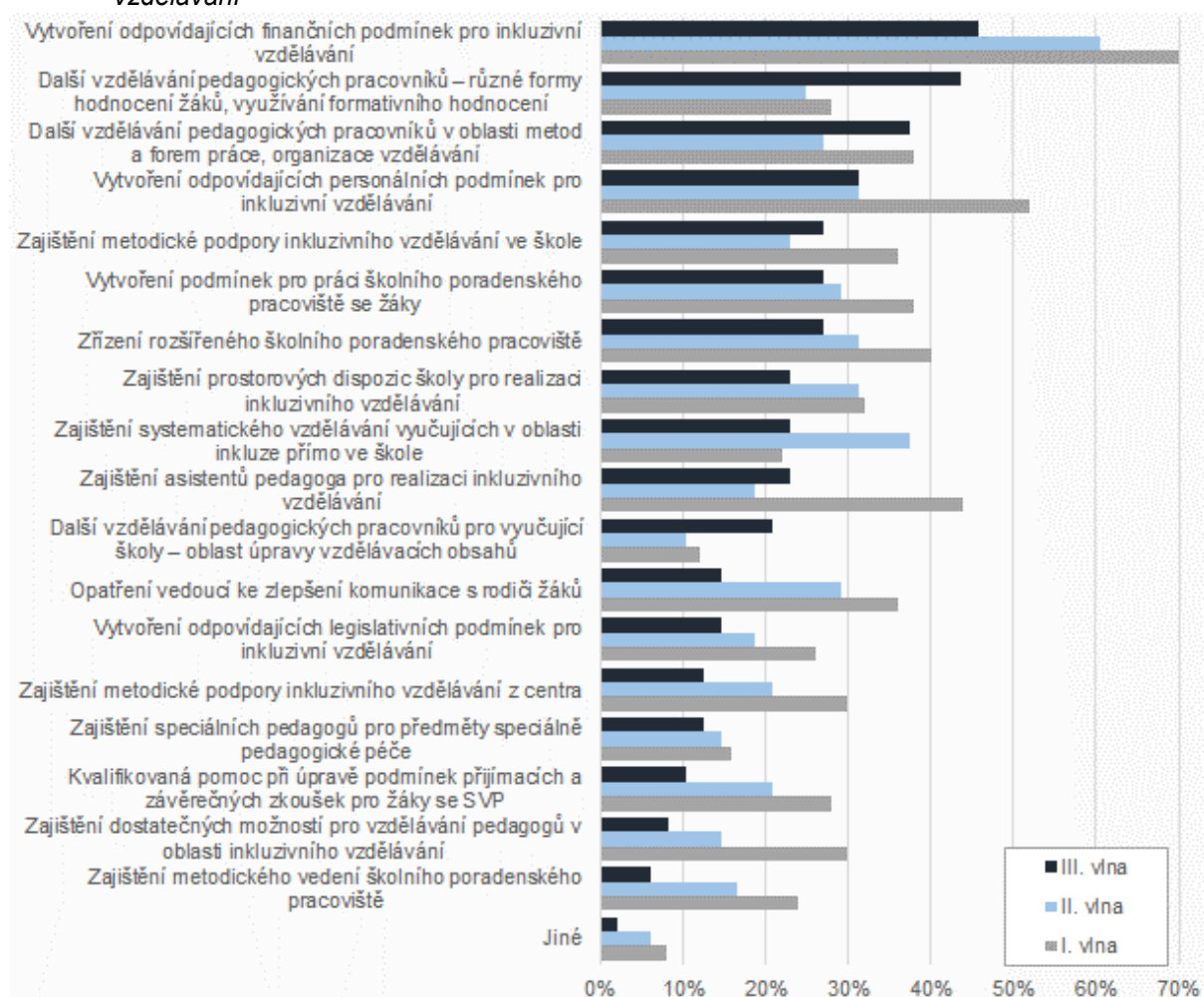

7.4 Opatření pro zlepšení realizace intervence

V oblasti podpory inkluzivního vzdělávání by školy v Libereckém kraji nejvíce ocenily vytvoření odpovídajících finančních podmínek pro inkluzivní vzdělávání (46 %), další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti různých forem hodnocení a využívání formativního hodnocení (44 %) či v oblasti metod a forem práce, organizace vzdělávání (38 %). Necelá třetina škol by potřebovala vytvoření odpovídajících personálních podmínek pro inkluzivní vzdělávání (31 %).

Oproti předchozím vlnám šetření došlo u většiny opatření k poklesu jejich potřebnosti. K nejvyššímu poklesu došlo u vytvoření odpovídajících finančních (pokles o 24 p. b. vůči I. vlně šetření), a personálních podmínek pro inkluzivní vzdělávání (pokles o 21 p. b. vůči I. vlně šetření) a také u zajištění dostatečných možností pro vzdělávání pedagogů v oblasti inkluzivního vzdělávání (pokles o 22 p. b. vůči I. vlně šetření). Naopak nárůst nastal v případě dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v různých formách hodnocení žáků (nárůst o 16 p. b. vůči I. vlně šetření).

Graf 77: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvoleného cíle v rámci podpory inkluzivního vzdělávání

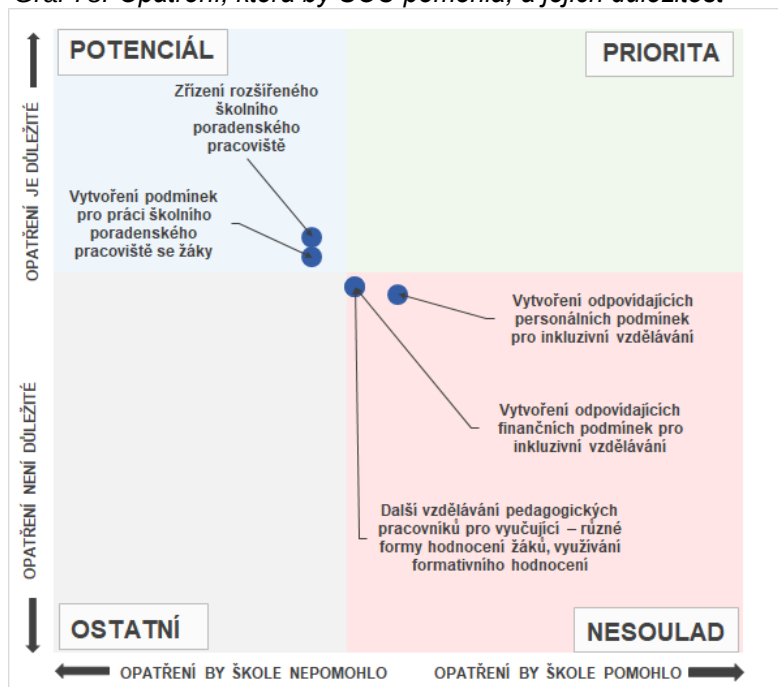

7.4.1 Důležitost nejčastěji zmiňovaných opatření na vybraných typech škol

Střední odborná učiliště uvedla, že by jim pro podporu inkluzivního vzdělávání nejvíce pomohlo vytvoření odpovídajících personálních (50 %) a finančních (44 %) podmínek pro inkluzivní vzdělávání. Dvě pětiny učilišť by potřebovaly další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti forem hodnocení (44 %). Více než třetina škol by ocenila zřízení rozšířeného školního poradenského pracoviště a vytvoření podmínek pro práci školního poradenského pracoviště se žáky (shodných 38 %).

Pokud bychom v souvislosti s navrhovanými opatřeními pro podporu inkluzivního vzdělávání zohlednili také jejich důležitost, představují potenciál středních odborných učilišť opatření vedoucí k vytvoření podmínek pro práci školního poradenského pracoviště se žáky a zřízení rozšířeného školního poradenského pracoviště. Tato opatření zmiňují školy méně často, ale ve srovnání s ostatními sledovanými položkami je hodnotí jako důležitá.

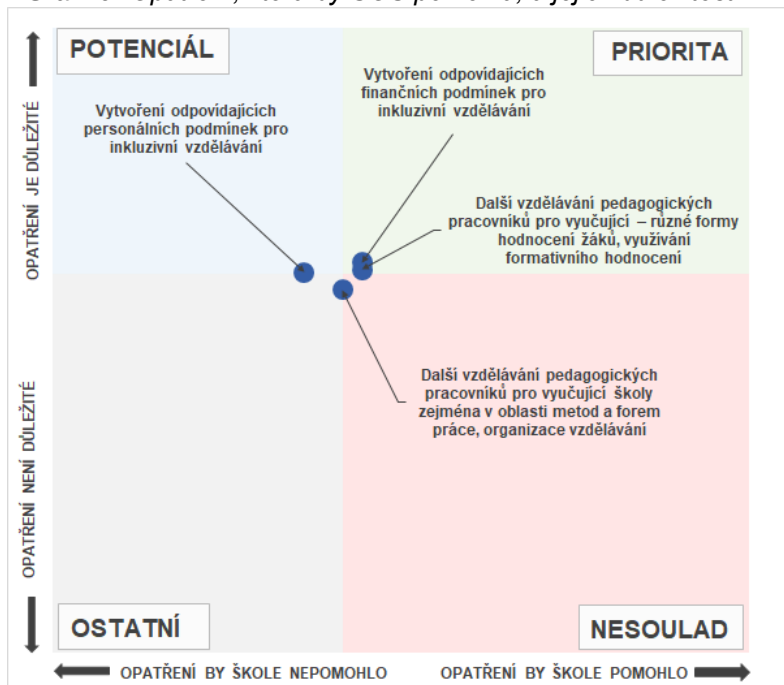
Graf 78: Opatření, která by SOU pomohla, a jejich důležitost

Další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti forem hodnocení žáků, vytvoření odpovídajících finančních a personálních podmínek, jsou opatření, která by pomohla vyššímu podílu učilišť, ale ta je považují za mírně podprůměrně důležitá, takže se ocitají v tzv. nesouladu.

Střední odborné školy by nejvíce ocenily vytvoření odpovídajících finančních podmínek pro inkluzivní vzdělávání a další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti metod a forem práce (shodných 44 %). Více než dvě pětiny škol by potřebovaly další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti forem hodnocení žáků (42 %) a třetina by ocenila vytvoření odpovídajících personálních podmínek pro inkluzivní vzdělávání (36 %).

Graf 79: Opatření, která by SOŠ pomohla, a jejich důležitost

Z hlediska důležitosti jednotlivých opatření podpory inkluzivního vzdělávání představuje největší prioritu vytvoření odpovídajících finančních podmínek a další vzdělávání pedagogických pracovníků pro vyučující v oblasti forem hodnocení žáků. Tato opatření školy zmiňovaly nejčastěji a zároveň jsou ve srovnání s ostatními sledovanými položkami hodnocena jako důležitá.

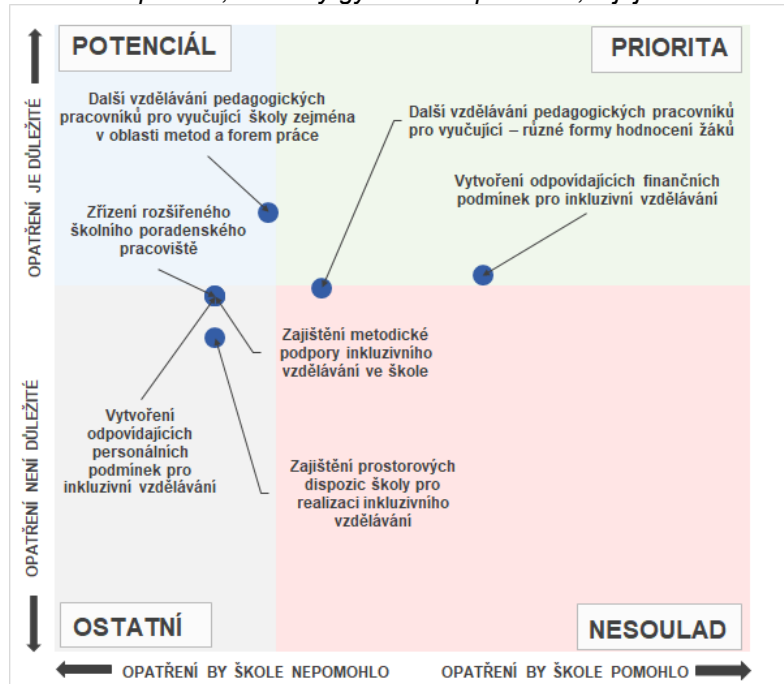
Další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti metod a forem práce by ocenil také vysoký podíl škol, ale přisouzená důležitost nabývá podprůměrných hodnot. Opatření vedoucí k vytvoření podmínek pro práci školního poradenského pracoviště by potřeboval nižší podíl škol než

opatření prioritní. SOŠ však tomuto opatření přisuzují mírně nadprůměrnou důležitost, proto pro ně představuje potenciál pro podporu inkluzivního vzdělávání.

Gymnázia by pro podporu inkluzivního vzdělávání nejvíce ocenila vytvoření odpovídajících finančních podmínek pro inkluzivní vzdělávání (62 %). Třetina škol zmiňuje další vzdělávání pedagogických

pracovníků ve formách hodnocení žáků (39 %) a v oblasti metod a forem práce (31 %). Čtvrtina gymnázií by potřebovala zajištění metodické podpory inkluzivního vzdělávání ve škole, zajištění prostorových dispozic školy pro realizaci inkluzivního vzdělávání, vytvoření odpovídajících personálních podmínek pro inkluzivní vzdělávání a zřízení rozšířeného školního poradenského pracoviště (shodně 23 %).

Graf 80: Opatření, která by gymnáziím pomohla, a jejich důležitost

Při zohlednění důležitosti jednotlivých opatření pro podporu inkluzivního vzdělávání je pro gymnázia prioritou vytvoření odpovídajících finančních podmínek pro inkluzivní vzdělávání a další vzdělávání pedagogických pracovníků pro vyučující v oblasti forem hodnocení. Tato opatření vykazují gymnázia nejčastěji, i když důležitost je spíše průměrná nebo mírně nadprůměrná.

Těsně na hranici prioritních opatření se umístilo další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti metod a forem práce. Toto opatření vyžaduje nižší podíl škol, ale přisouzená důležitost je spíše vyšší, a tak představuje pro školy

potenciál. Ostatní opatření jsou relativně méně důležitá a zároveň je školy méně často zmiňují.

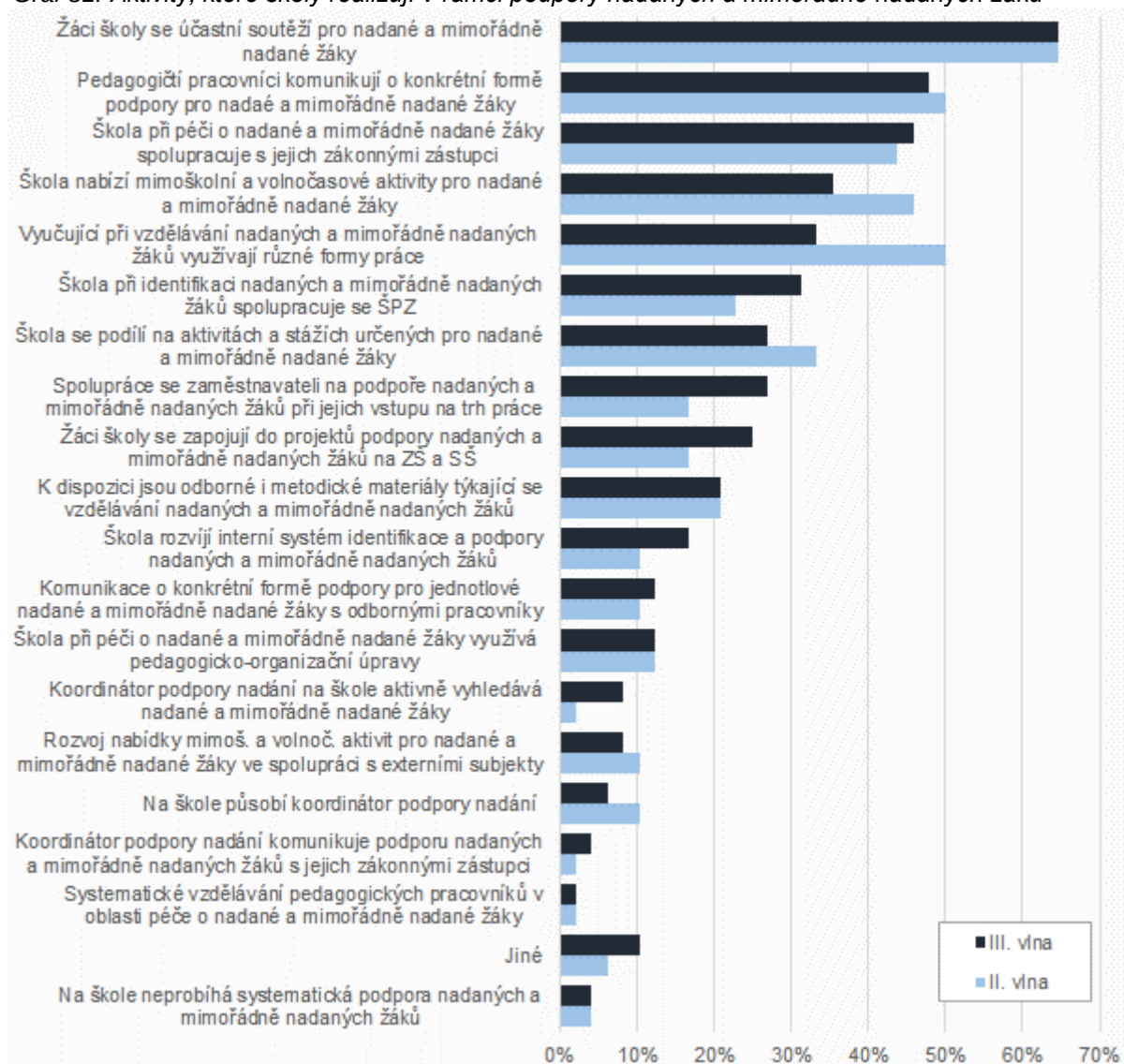
7.5 Aktivita, které školy realizují v rámci podpory nadaných a mimořádně nadaných žáků

V rámci podpory nadaných a mimořádně nadaných žáků na středních a vyšších odborných školách je nejčastější aktivitou účast žáků na soutěžích pro nadané a mimořádně nadané žáky (65 %). Téměř polovina škol komunikuje o konkrétní formě podpory nadaných a mimořádně nadaných žáků (48 %) a při péči o nadané a mimořádně nadané žáky spolupracuje s jejich zákonnými zástupci (46 %).

Alespoň třetina škol nabízí mimoškolní a volnočasové aktivity pro nadané a mimořádně nadané žáky (35 %), využívá při vzdělávání nadaných žáků různé formy práce (33 %) a při identifikaci nadaných a mimořádně nadaných žáků spolupracuje se ŠPZ (31 %). Na 4 % škol neprobíhá systematická podpora nadaných a mimořádně nadaných žáků.

Oproti druhé vlně šetření se většina realizovaných aktivit příliš nezměnila. K nejvyšším změnám došlo u škol, ve kterých vyučující při vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků využívají různé formy práce (pokles o 17 p. b.)

Graf 81: Aktivita, které školy realizují v rámci podpory nadaných a mimořádně nadaných žáků

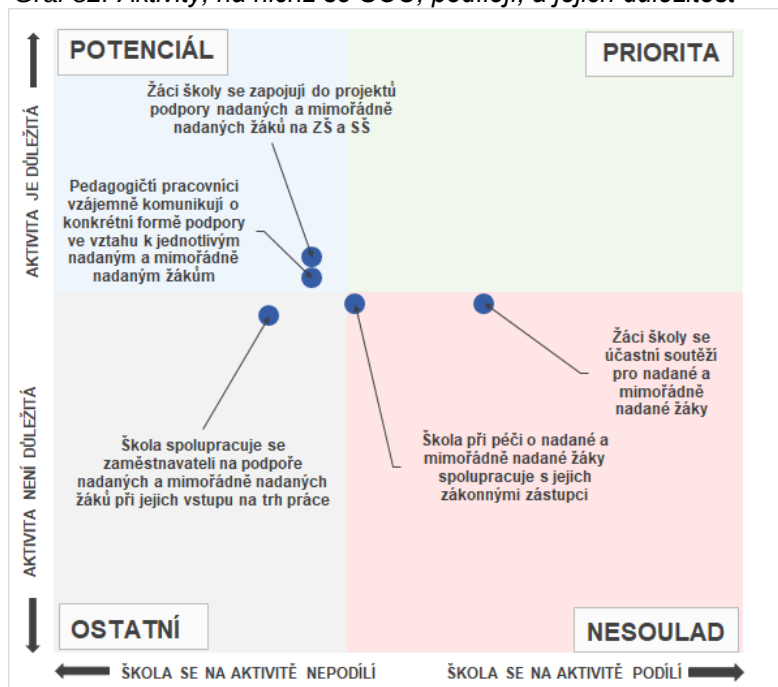
Pozn. data za první vlnu šetření nejsou k dispozici.

7.5.1 Důležitost nejčastěji zmiňovaných aktivit na vybraných typech škol

Střední odborná učiliště z výše uvedených aktivit v rámci nadaných a mimořádně nadaných žáků nejčastěji vyzývají žáky k účasti na soutěžích pro nadané a mimořádně nadané žáky (63 %). Školy ve velké míře pečují o tyto žáky ve spolupráci s jejich zákonnými zástupci (44 %). Na třetině škol pedagogičtí pracovníci komunikují o konkrétní formě podpory a žáci škol se zapojují do projektů podpory nadaných a mimořádně nadaných žáků na ZŠ a SŠ (shodně 38 %). Celkem 31% škol spolupracuje se zaměstnavateli na podpoře nadaných a mimořádně nadaných žáků při jejich vstupu na trh práce.

Pokud bychom v souvislosti s realizovanými aktivitami měli zohlednit jejich důležitost, tak žádná z aktivit není pro školy prioritní. V mírném nesouladu je pro školy spolupráce se zákonnými zástupci žáků a účast na soutěžích pro nadané a mimořádně nadané žáky. Tyto aktivity realizuje nejvyšší podíl SOU, který jim ale přisuzuje podprůměrnou důležitost.

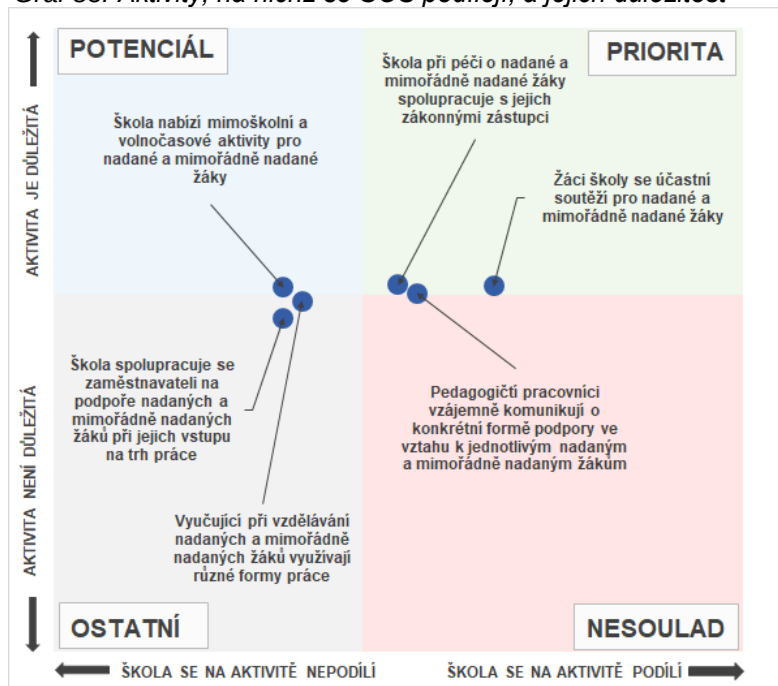
Graf 82: Aktivita, na nichž se SOU, podílejí, a jejich důležitost

Vzájemná komunikace mezi pedagogy o konkrétní formě podpory žáků a zapojení žáků do projektů podpory nadaných a mimořádně nadaných žáků ZŠ a SŠ představují aktivity s potenciálem. Tyto aktivity realizuje sice nižší podíl škol, ale ty jim přikládají nadprůměrně vysokou důležitost. Ostatní aktivity jsou relativně méně významné.

Střední odborné školy v rámci podpory nadaných a mimořádně nadaných žáků nejčastěji vysílají žáky na soutěže pro nadané a mimořádně nadané žáky (64 %) a jejich pedagogičtí pracovníci vzájemně komunikují o konkrétní formě podpory (53 %). Polovina škol při péči o nadané žáky spolupracuje s jejich zákonnými zástupci. Třetina škol nechává vyučující, aby při péči o tyto žáky využívali různé formy práce (36 %), nabízí mimoškolní a volnočasové aktivity pro nadané a mimořádně nadané žáky a spolupracuje se zaměstnavateli na podpoře nadaných a mimořádně nadaných žáků při jejich vstupu na trh práce (shodně 33 %).

Graf 83: Aktivita, na nichž se SOŠ podílejí, a jejich důležitost

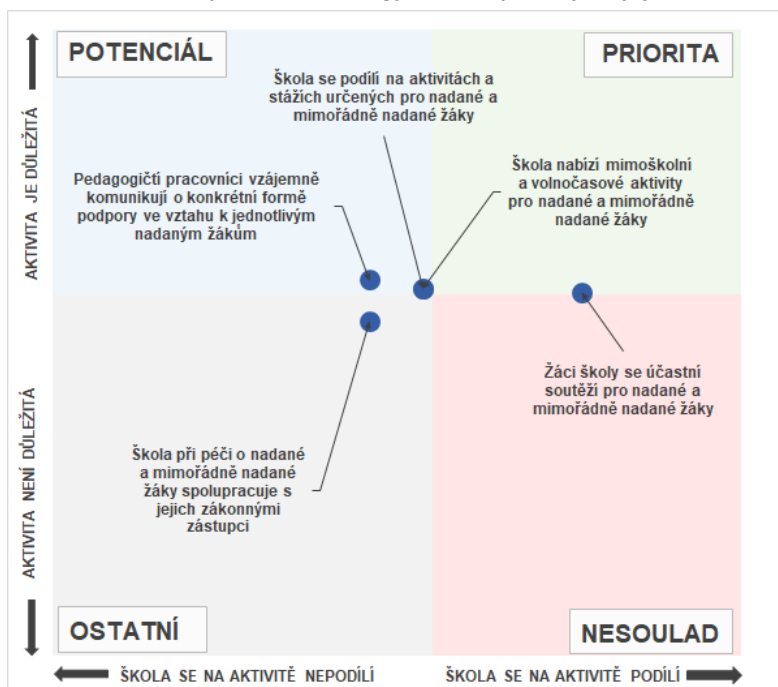
Z grafu je patrné, že několik nejčastějších aktivit leží přímo na hranici priorit a nesouladu. Mezi tyto aktivity patří péče o nadané žáky ve spolupráci s jejich zákonnými zástupci, účast žáků na soutěžích pro nadané a mimořádně nadané žáky a vzájemná komunikace pedagogů o konkrétní formě podpory žáků.

Potenciálem pro SOŠ je nabídka mimoškolních a volnočasových aktivit pro nadané a mimořádně nadané žáky, kterou považují školy za nadprůměrně důležitou. Ostatní aktivity mají menší důležitost a školy se na nich podílejí méně často.

Gymnázia v rámci podpory nadaných a mimořádně nadaných žáků nejčastěji podporují tyto žáky, aby se účastnili soutěží pro nadané a mimořádně nadané žáky (77 %). Celkem 54 % gymnázií nabízí mimoškolní a volnočasové aktivity a podílí se na aktivitách a stážích určených pro nadané a mimořádně nadané žáky. Více než dvě čtvrtiny gymnázií podporuje své vyučující, aby spolu komunikovali

o konkrétní formě podpory ve vztahu k jednotlivým žákům a při péči o nadané a mimořádně nadané žáky spolupracují s jejich zákonnými zástupci (shodných 46 %).

Graf 84: Aktivita, na nichž se gymnázia podílejí, a jejich důležitost

Na hranici priorit a nesouladu je pro gymnázia účast žáků na soutěžích pro nadané. Školy se na této aktivitě podílejí ve velké míře, ale přisuzují jí průměrnou důležitost.

Nabídka mimoškolních a volnočasových aktivit pro nadané a mimořádně nadané žáky, vzájemná komunikace pedagogů o konkrétní formě podpory žáků a podílení se na aktivitách a stážích pro nadané žáky představuje pro gymnázia potenciál. Tyto aktivity realizuje nižší podíl gymnázií než aktivity prioritní, ale je jim přisouzena nadprůměrná důležitost.

Ostatní aktivity jsou pro školy relativně méně významné a méně často se na nich podílejí.

7.6 Grafická sumarizace hlavních zjištění týkajících se oblasti „podpory inkluzivního vzdělávání“ na SOŠ, SOU a na gymnáziích

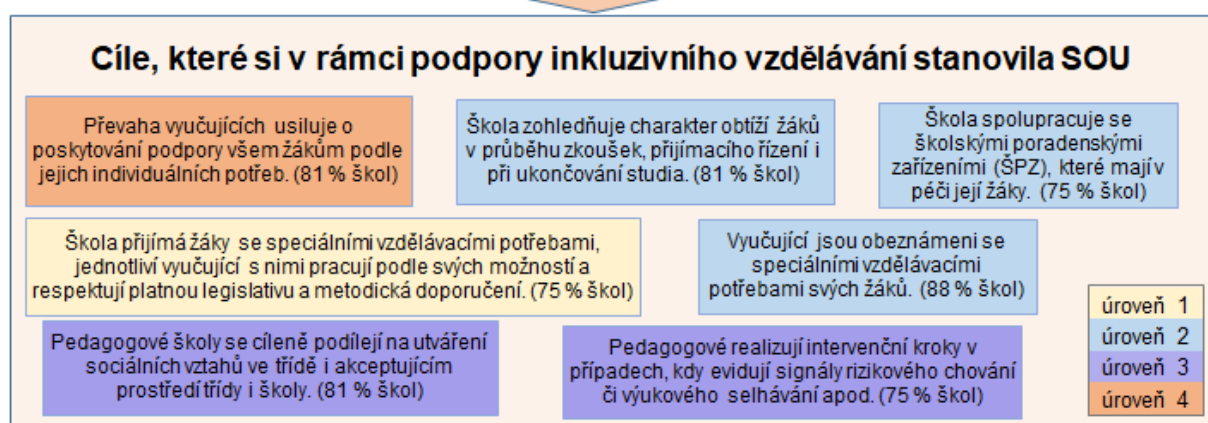
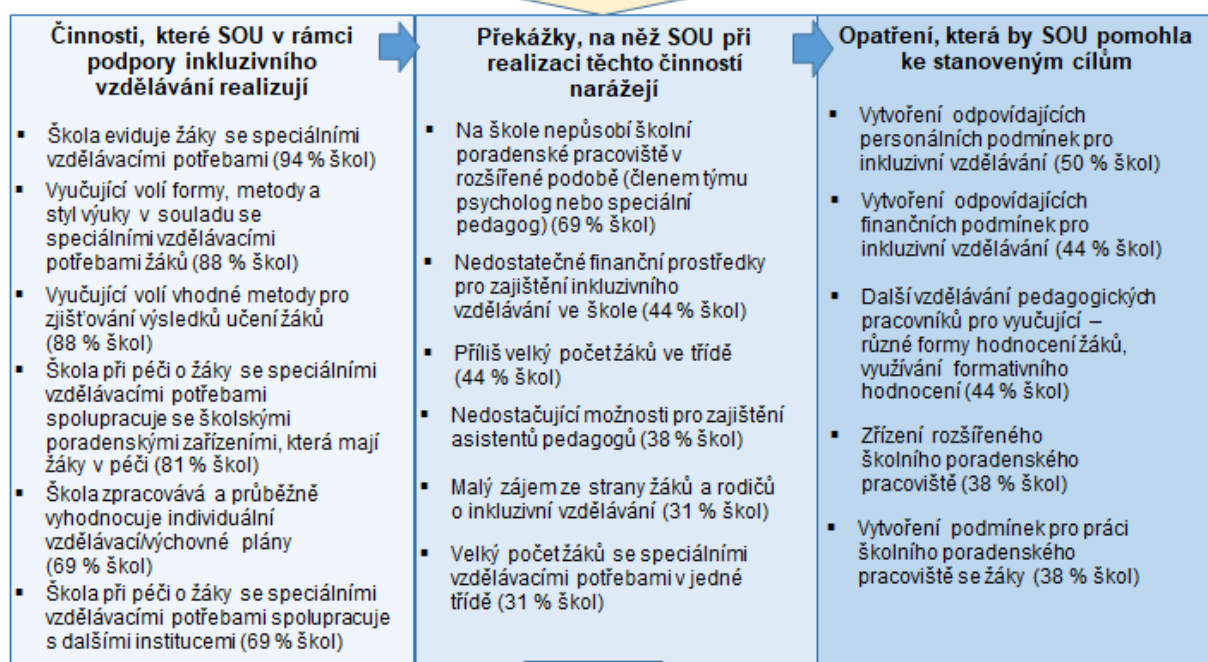
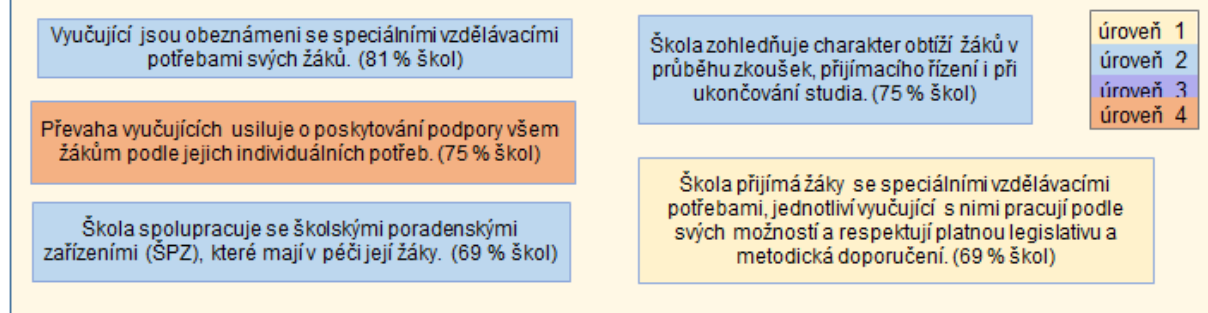
Následující tři grafická schémata přehledně shrnují klíčová zjištění týkající se oblasti *podpory inkluzivního vzdělávání* na třech nejčastěji zastoupených typech škol (SOŠ, SOU a gymnázia). Každé schéma je sestaveno ze tří (dále členěných) boxů – žlutého, modrého a oranžového.

V horním žlutém boxu jsou uvedeny školami nejčastěji volené položky z rozsáhlého seznamu jednotlivých atributů reprezentujících 4 úrovně rozvoje oblasti *podpory inkluzivního vzdělávání*. Tento box tak zprostředkovává stručný obraz aktuální situace v této oblasti v době před realizací intervence (projektů).

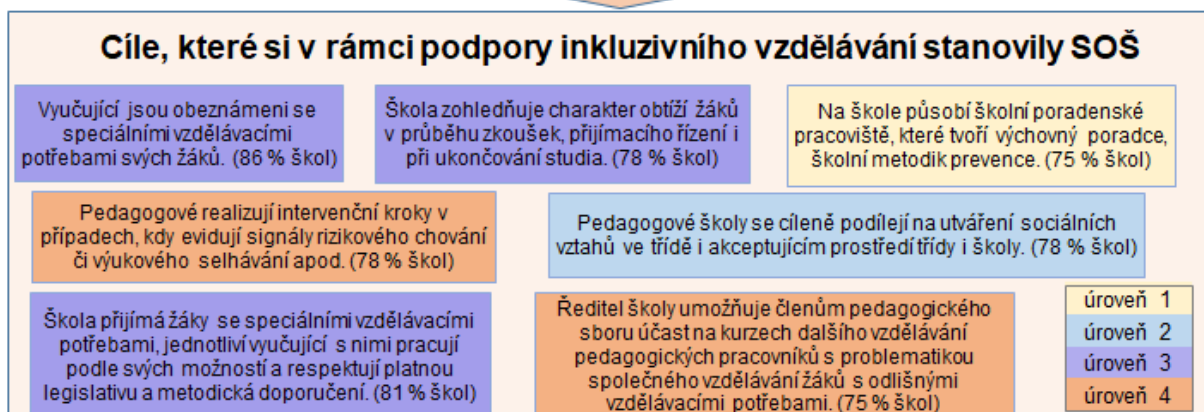
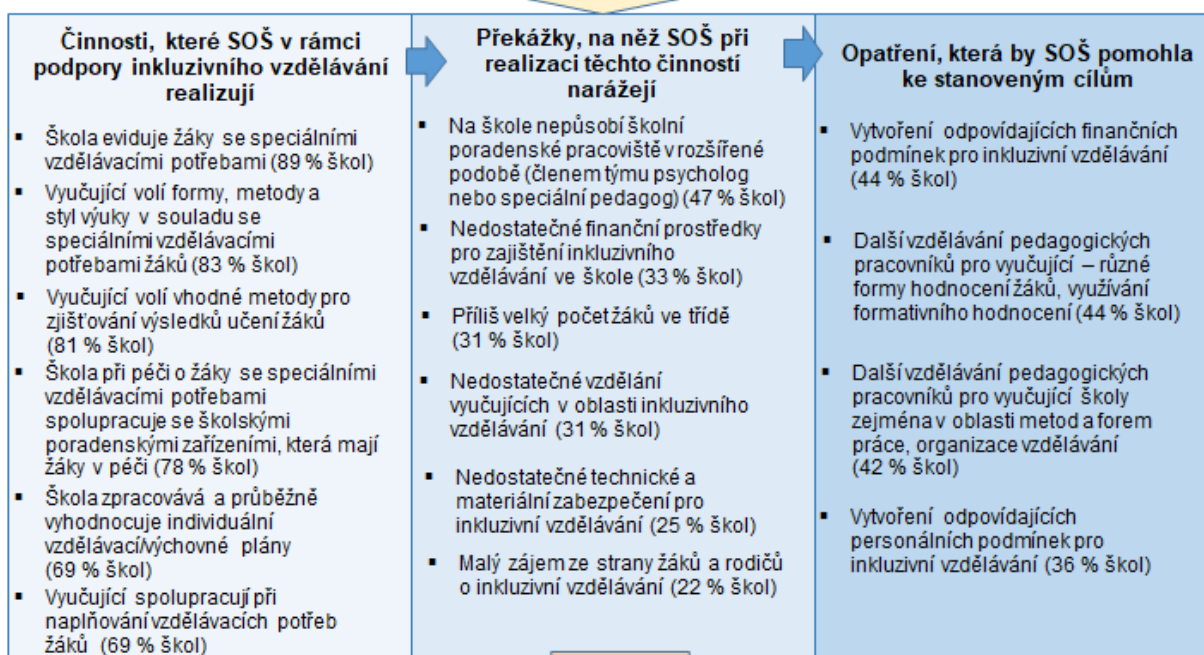
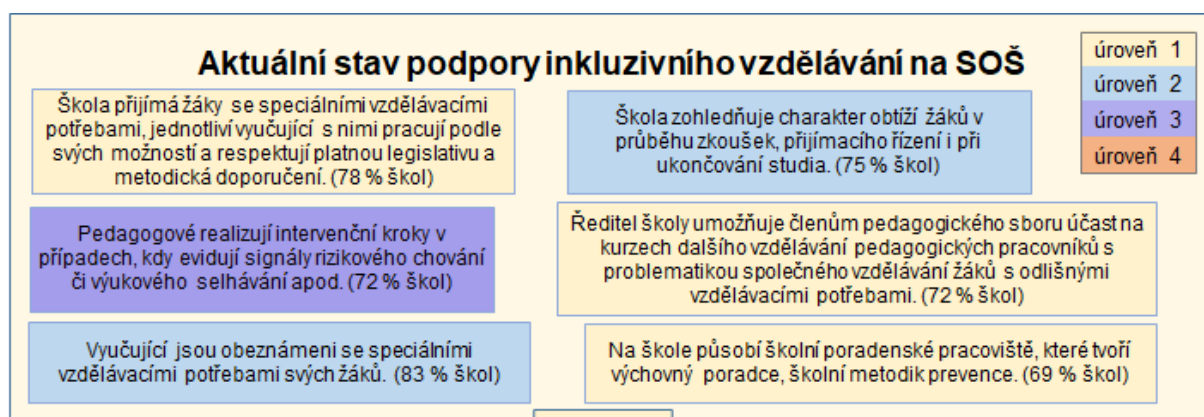
V prostředním modrém boxu jsou nejprve uvedeny školami nejčastěji realizované činnosti spadající do této oblasti, následně pak nejčastěji uváděné překážky, které komplikují její rozvoj, a nakonec nejčastěji uváděná opatření, která by školám v rozvoji této oblasti pomohla.

V dolním oranžovém boxu jsou uvedeny opět nejčastěji volené položky ze seznamu atributů reprezentujících 4 úrovně rozvoje oblasti *podpory inkluzivního vzdělávání*. V tomto případě však již nevypovídají o skutečné současné situaci, ale představují zamýšlený stav dané oblasti na škole po realizaci plánované intervence (projektů). Jedná se tedy o stručný obraz ideálního budoucího stavu, k němuž škola plánuje dospět s pomocí podpůrných projektů (realizované intervence).

Aktuální stav podpory inkluzivního vzdělávání na SOU

*Každé schéma zobrazuje prvních 5-7 nejčastěji uváděných položek z dané oblasti.
Procenta uvádějí podíl škol, které danou položku zvolily.

*Každé schéma zobrazuje prvních 4-7 nejčastěji uváděných položek z dané oblasti.
Procenta uvádějí podíl škol, které danou položku zvolily.

Aktuální stav podpory inkluzivního vzdělávání na gymnáziích

Vyučující jsou obeznámeni se speciálními vzdělávacími potřebami svých žáků. (77 % škol)

Škola zohledňuje charakter obtíží žáků v průběhu zkoušek, přijímacího řízení i při ukončování studia. (77 % škol)

Škola spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními (ŠPZ), které mají v péči její žáky. (77 % škol)

Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je zpracováván a průběžně vyhodnocován IVP, popř. IVyP (individuální výchovný plán). (77 % škol)

Pro žáky je zpracován plán pedagogické podpory (o poskytování podpůrných opatření). (77 % škol)

úroveň 1
úroveň 2
úroveň 3
úroveň 4

Činnosti, které gymnázia v rámci podpory inkluzivního vzdělávání realizují

- Škola eviduje žáky se SVP (92 % škol)
- Škola zohledňuje charakter obtíží žáků v průběhu přijímacího řízení i při ukončování studia (92 % škol)
- Vyučující volí formy, metody a styl výuky v souladu se speciálními vzdělávacími potřebami žáků (85 % škol)
- Škola při péči o žáky se SVP spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními, která mají žáky v péči (85 % škol)
- Škola zpracovává a průběžně vyhodnocuje individuální vzdělávací/výchovné plány (85 % škol)
- Vyučující spolupracují při naplňování vzdělávacích potřeb žáků (77 % škol)
- Školní poradenské pracoviště metodicky vede vyučující k tomu, aby podporovali naplňování speciálních vzdělávacích potřeb žáků (77 % škol)

Překážky, na něž gymnázia při realizaci těchto činností narážejí

- Nedostatečné finanční prostředky pro zajištění inkluzivního vzdělávání ve škole (38 % škol)
- Příliš velký počet žáků ve třídě (38 % škol)
- V této oblasti nenarážíme na žádné překážky (31 % škol)
- Na škole nepůsobí školní poradenské pracoviště v rozšířené podobě (členem týmu psycholog nebo speciální pedagog) (15 % škol)
- Nedostatečné vzdělání vyučujících v oblasti inkluzivního vzdělávání (15 % škol)
- Nedostatečné technické a materiální zabezpečení pro inkluzivní vzdělávání (15 % škol)
- Nedostačující možnosti pro zajištění asistentů pedagogů (15 % škol)

Opatření, která by gymnáziím pomohla ke stanoveným

- Vytvoření odpovídajících finančních podmínek pro inkluzivní vzdělávání (62 % škol)
- Další vzdělávání pedagogických pracovníků pro vyučující – různé formy hodnocení žáků, využívání formativního hodnocení (38 % škol)
- Další vzdělávání pedagogických pracovníků pro vyučující školy zejména v oblasti metod a forem práce, organizace vzdělávání (31 % škol)
- Vytvoření odpovídajících personálních podmínek pro inkluzivní vzdělávání (23 % škol)
- Zřízení rozšířeného školního poradenského pracoviště (23 % škol)
- Zajištění metodické podpory inkluzivního vzdělávání ve škole (23 % škol)
- Zajištění prostorových dispozic školy pro realizaci inkluzivního vzdělávání (23 % škol)

Cíle, které si v rámci podpory inkluzivního vzdělávání stanovila gymnázia

Ředitel školy umožňuje členům pedagogického sboru účast na kurzech dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků s problematikou společného vzdělávání žáků s odlišnými vzdělávacími potřebami. (77 % škol)

Škola přijímá žáky se SVP, jednotliví vyučující s nimi pracují podle svých možností a respektují platnou legislativu a metodická doporučení. (77 % škol)

Pro žáky je zpracován plán pedagogické podpory (77 % škol)

Škola zohledňuje charakter obtíží žáků v průběhu zkoušek, přijímacího řízení i při ukončování studia. (85 % škol)

Škola spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními (ŠPZ), které mají v péči její žáky. (77 % škol)

Pro žáky se SVP je zpracováván a průběžně vyhodnocován IVP, popř. IVyP. (77 % škol)

úroveň 1
úroveň 2
úroveň 3
úroveň 4

Vyučující jsou obeznámeni se SVP svých žáků. (92 % škol)

Školní prostředí je snadno a bezpečně fyzicky přístupné všem žákům. (77 % škol)

Pedagogové školy se cíleně podílejí na utváření sociálních vztahů ve třídě i akceptujícím prostředí třídy i školy. (77 % škol)

*Každé schéma zobrazuje prvních 5-9 nejčastěji uváděných položek z dané oblasti.
Procenta uvádějí podíl škol, které danou položku zvolily.

8 Rozvoj cizích jazyků

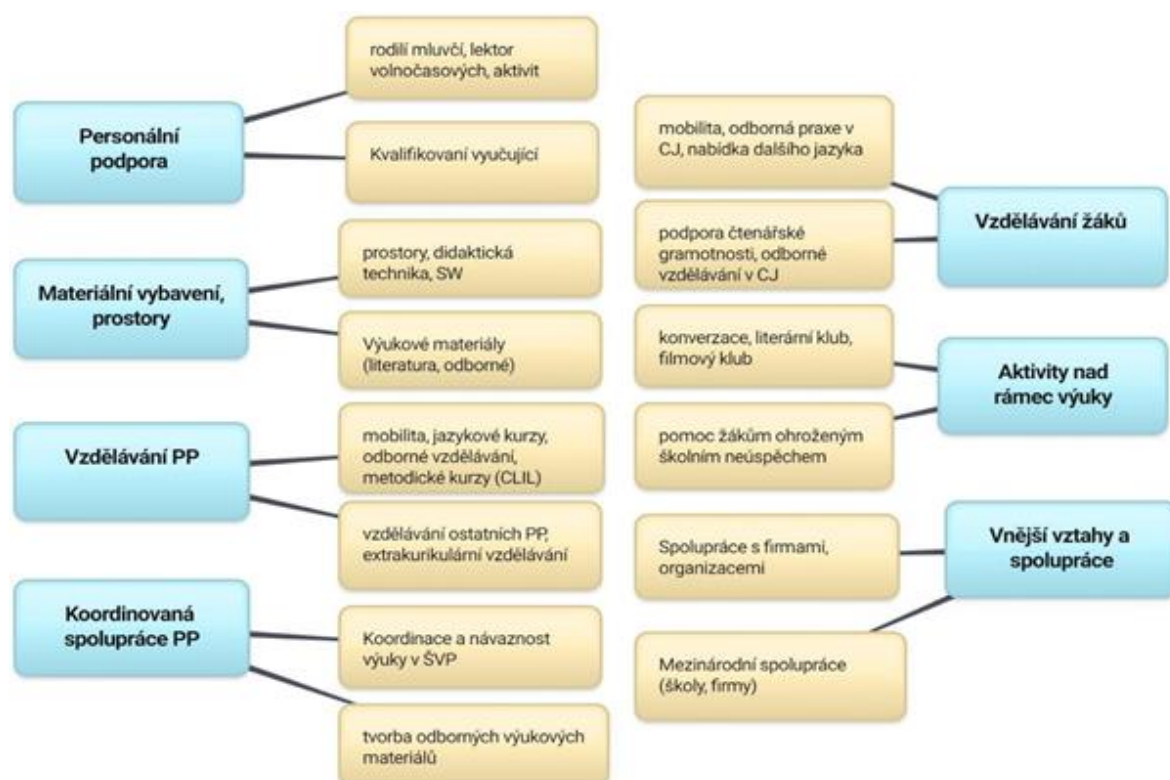
Jazykové vzdělávání dlouhodobě reflektuje současnou nezbytnost aktivní znalosti cizích jazyků, neboť přispívá k účinnější komunikaci v mezinárodním měřítku i k naplnění osobních potřeb žáků, kterým usnadňuje přístup k informacím a k intenzivnějším osobním kontaktům. Znalost cizího jazyka zvyšuje mobilitu žáka a jeho rychlejší orientaci. V současné době je ve výuce cizích jazyků kladen důraz na zvyšování komunikativní úrovně, aby žáci mohli v tomto jazyce účinně komunikovat o běžných tématech, mohli navazovat společenské a osobní vztahy a naučili se chápat a respektovat kultury a zvyky jiných lidí.

Mobilita pracovních sil pak přináší zvýšené nároky na znalost všeobecného i odborného jazyka a schopnost jeho využití v praxi. Současně jde o to připravit budoucí pracovníky na neustálý proces změny, aby se dokázali flexibilně přizpůsobit novým výzvám, potřebám, ale i příležitostem, které se nabízí. V souvislosti s cizími jazyky jde tedy o vytvoření sady pracovních strategií a nástrojů, které umožňují efektivní uchopování nových potřebných poznatků v rámci pracovního procesu.

Pro komplexní osvojování a evaluaci jazykových znalostí je nutné **systematicky využívat širokou škálu nástrojů, strategicky je propojovat a vzájemně doplňovat**. Většina moderních přístupů pak klade důraz na funkčně obsahovou stránku jazyka (komunikativní strategie, koherenci a kohezi textu, plynulost promluvy), zatímco strukturální složka jazyka (gramatika, výslovnost, intonace) je částečně upozaděna, pokud nebrání v porozumění.

Cílem oblasti intervence Rozvoj výuky cizích jazyků je celkový rozvoj výuky, nikoli pouze zvýšení jazykových kompetencí, což by měl být samozřejmě cíl zastřešující. K dosažení tohoto hlavního cíle je třeba strategicky plánovat v následujících oblastech:

- obsah výuky zaměřený na rozvoj aktivních komunikativních dovedností (s důrazem na **interakci a mediaci**) a vícejazyčnosti s plným přijetím digitálního věku;
- personální podpora s důrazem na systematické kontinuální vzdělávání pedagogických pracovníků, spolupráce v rámci předmětových týmů, zvýšení povědomí a informovanosti o existujících zdrojích, možnostech a úskalích jejich používání;
- materiální podpora zahrnující vybavení školy odpovídající současným potřebám jazykového vzdělávání a s výrazným akcentem na aktivní tvorbu vlastních výukových materiálů a využití již existujících prověřených zdrojů.

Pojetí oblasti intervence vychází ze Strategie digitálního vzdělávání do roku 2020, jedním z jejích tří cílů je otevřít vzdělávání novým metodám a způsobům učení prostřednictvím digitálních technologií. V definování pojmu blended learning převažuje pojetí, kde dominantní roli hraje spojení digitálních technologií a tradiční výuky ve třídě. Harvi Singh a Chris Ree definují blended learning jako učení zaměřující se na optimální dosažení učebních cílů za pomoci vhodných technologií, které odpovídají učebním stylům učícího se jedince, aby tak došlo k získání adekvátních dovedností správné osoby ve správný čas.

Hlavní zjištění

- Pro rozvoj cizích jazyků školy v Libereckém kraji v nejvyšší míře realizují aktivity z pokročilé úrovně. V této úrovni spolu jazykový předmětový tým spolupracuje v rámci ucelené koncepce podpory rozvoje výuky cizích jazyků a využívají se moderní výukové metody. V nižší míře jsou realizovány aktivity z mírně pokročilé úrovně, ve které škola využívá tradiční i moderní výukové metody. V nejnižší míře jsou vykonávány aktivity nejvyšší a základní úrovně. Školy plánují rozvoj především v rámci pokročilé a nejvyšší úrovně. Oproti předchozí vlně šetření školy vykazují navýšení činností v rámci pokročilé a nejvyšší úrovně. .
- V oblasti rozvoje cizích jazyků střední školy a vyšší odborné školy nejčastěji podporují žáky ohrožené školním neúspěchem. Zhruba tři čtvrtiny škol realizují výuku dalšího cizího jazyka, další vzdělávání vyučujících cizího jazyka v oblasti metod a forem práce, využívají autentické materiály ve výuce a diferenciaci výuky podle úrovně znalostí žáků. Mezi nejčastější aktivity SOU a SOŠ patří lokální mobilita žáků a další vzdělávání ostatních pedagogických pracovníků. Velký podíl gymnázií zmiňuje výuku dalšího cizího jazyka. Oproti II. vlně šetření došlo u většiny realizovaných aktivit k navýšení podílu škol, které tyto aktivity realizovaly.
- V souvislosti s překážkami, které omezují rozvoj cizích jazyků na středních a vyšších odborných školách, naráží alespoň polovina škol v Libereckém kraji na vysokou míru diferenciaci jazykové úrovně žáků v rámci třídy a nízkou vstupní úroveň jazykových znalostí žáků. Více než dvě pětiny škol se potýkají s absencí rodilého mluvčího na škole a s nedostatkem finančních zdrojů na nákup techniky a výukových materiálů. Oproti předchozí vlně šetření téměř u všech překážek poklesl podíl škol, který se s nimi setkává.
- V oblasti rozvoje cizích jazyků by zhruba dvě třetiny škol ocenily mobilitu vyučujících do zahraničí a prostředky na výuku vedenou rodilým mluvčím. Školy dále zmiňují prostředky na zajištění mobility žáků, digitální podporu výuky cizích jazyků a výukové materiály cizích jazyků s tematickým nebo odborným zaměřením. SOU by relativně nejvíce ocenila aby se vyučující cizího jazyka orientoval v oboru, pro který se žáci připravují. SOŠ by nejčastěji potřebovala systematické jazykové vzdělávání pro učitele odborných předmětů.

8.1 Současná úroveň škol a jejich předpokládaný posun

Pokud jde o rozvoj škol v oblasti výuky cizích jazyků, v nejvyšší míře jsou vykonávány aktivity patřící do pokročilé úrovně (45 %). V této úrovni spolu jazykový předmětový tým spolupracuje v rámci ucelené koncepce podpory rozvoje výuky cizích jazyků a využívají se moderní výukové metody. V nižší míře jsou realizovány aktivity z mírně pokročilé úrovně (29 %), ve které škola využívá tradiční i moderní výukové metody. V nejnižší míře jsou vykonávány aktivity nejvyšší (20 %) a základní úrovně (14 %).

Pakliže měly školy zhodnotit předpokládaný posun v oblasti rozvoje cizích jazyků, plánují rozvoj činností především v rámci pokročilé (předpokládaný posun o 19 p. b.) a nejvyšší úrovně (předpokládaný posun o 17 p. b.). Tím deklarují zájem o moderní výukové metody a o spolupráci předmětových týmů nejen cizích jazyků. Minimální posuny lze očekávat také v rámci mírně pokročilé (předpokládaný posun o 6 p. b.) a základní úrovně (předpokládaný posun o 1 p. b.).

Graf 85: Současná úroveň rozvoje cizích jazyků a předpokládaný posun

Základní úroveň – jazykové vzdělávání je na škole realizováno v souladu s RVP oborů, které se na škole vyučují, není zde však prakticky aplikována žádná ucelená koncepce podpory jejich výuky. Škola využívá tradiční výukové metody, efektivita výuky není na škole ověřována.

Mírně pokročilá úroveň – škola využívá tradiční i moderní (aktivizační) výukové metody a jednotliví učitelé se snaží začleňovat nové metody v návaznosti na DVPP. Škola se

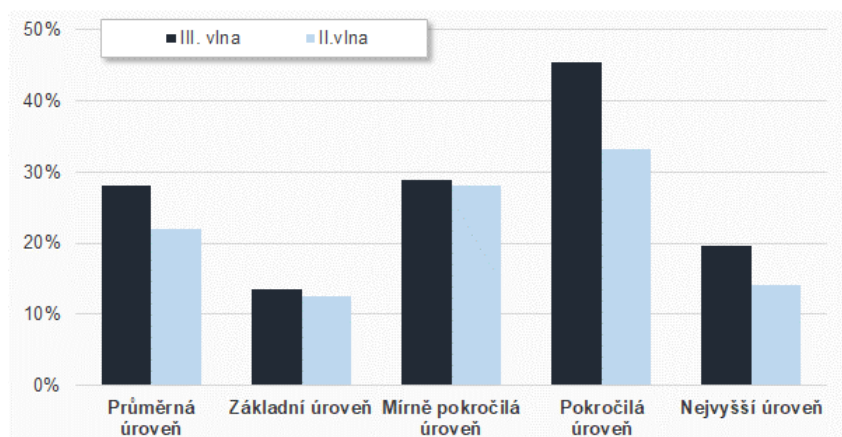
nesystematicky účastní projektů mezinárodní mobility (např. Erasmus, eTwinning). DVPP probíhá nepravidelně a bez jasných výstupů (pracovní listy, plány hodin, dovednostní certifikáty) a přesahu do výuky.

Pokročilá úroveň – jazykové předmětové týmy cizích jazyků se snaží spolupracovat v rámci ucelené koncepce podpory rozvoje výuky cizích jazyků s důrazem na konkrétní výstupy žáků. Efektivita výuky je pravidelně ověřována observacemi a testováním. Autoevaluace a vzájemné hodnocení mezi kolegy však není využíváno. Škola systematicky využívá ve výuce cizích jazyků moderní (aktivizační) výukové metody. Učitelé spolupracují při pravidelném zavádění nových metod výuky v návaznosti na DVPP.

Nejvyšší úroveň – předmětové týmy cizích jazyků plně spolupracují v rámci ucelené koncepce podpory rozvoje výuky cizích jazyků (týmová výuka). Spolupráce probíhá i s dalšími předmětovými týmy (tandemová výuka, tvorba materiálů atd.). Nové metody výuky jsou nejen systematicky využívány, ale i sdíleny v rámci jednotlivých předmětových týmů i mezi nimi. Škola má kromě účasti na projektech vytvořeny vlastní síť na podporu mezinárodní mobility žáků.

Oproti II. vlně šetření (v I. vlně šetření se úroveň jazykového vzdělání neměřila) školy vykazují navýšení činností v rámci pokročilé úrovně (nárůst o 12 p. b.) a nejvyšší úrovně (nárůst o 5 p. b.).

Graf 86: Srovnání současné úrovně rozvoje cizích jazyků

Základní úroveň – jazykové vzdělávání je na škole realizováno v souladu s RVP oborů, které se na škole vyučují, není zde však prakticky aplikována žádná ucelená koncepce podpory jejich výuky. Škola využívá tradiční výukové metody, efektivita výuky není na škole ověřována.

Mírně pokročilá úroveň – škola využívá tradiční i moderní (aktivizační) výukové metody a jednotliví učitelé se snaží začleňovat nové metody v návaznosti na DVPP. Škola se

nesystematicky účastní projektů mezinárodní mobility (např. Erasmus, eTwinning). DVPP probíhá nepravidelně a bez jasných výstupů (pracovní listy, plány hodin, dovednostní certifikáty) a přesahu do výuky.

Pokročilá úroveň – jazykové předmětové týmy cizích jazyků se snaží spolupracovat v rámci ucelené koncepce podpory rozvoje výuky cizích jazyků s důrazem na konkrétní výstupy žáků. Efektivita výuky je pravidelně ověřována observacemi a testováním. Autoevaluace a vzájemné hodnocení mezi kolegy však není využíváno. Škola systematicky využívá ve výuce cizích jazyků moderní (aktivizační) výukové metody. Učitelé spolupracují při pravidelném zavádění nových metod výuky v návaznosti na DVPP.

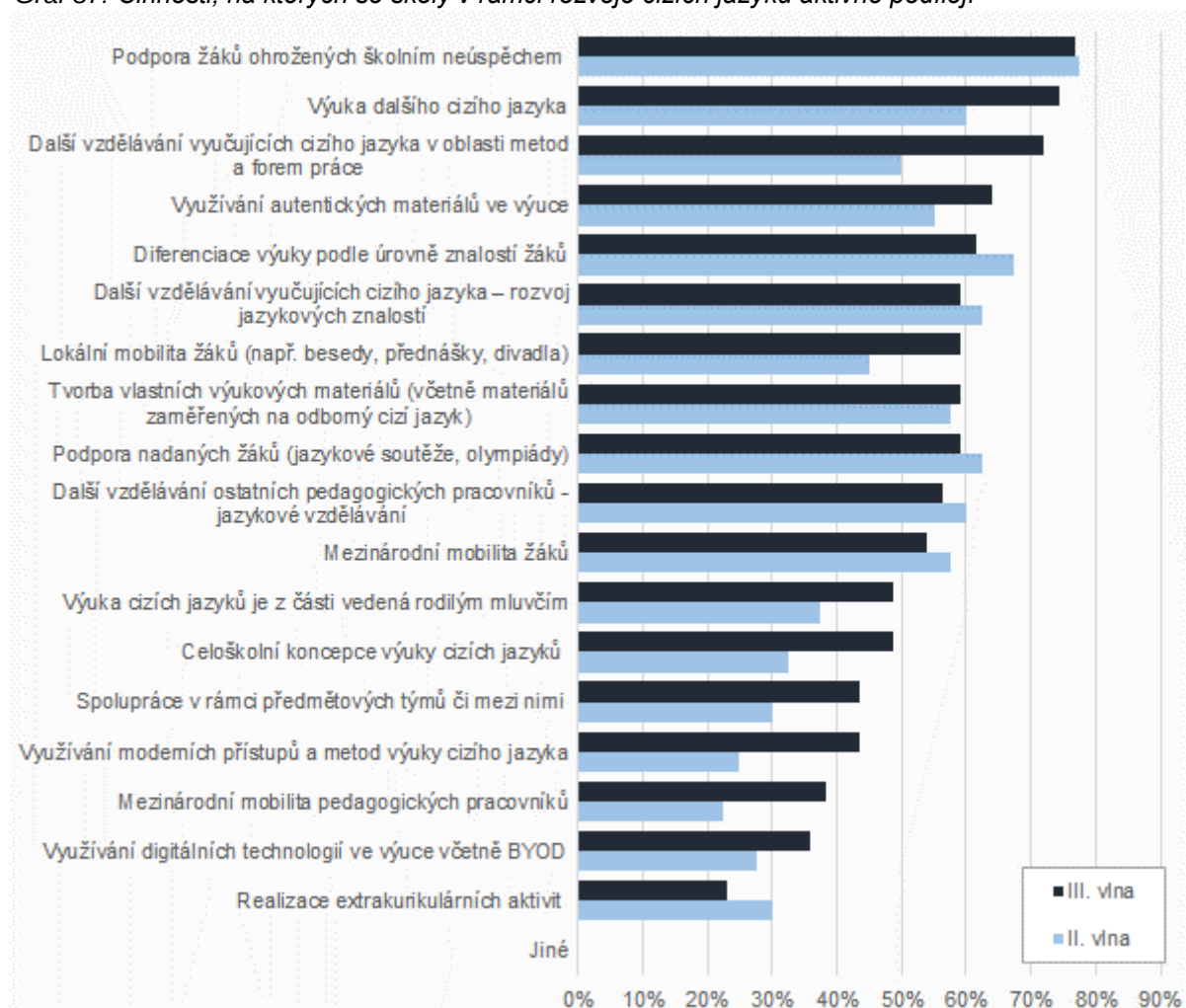
Nejvyšší úroveň – předmětové týmy cizích jazyků plně spolupracují v rámci ucelené koncepce podpory rozvoje výuky cizích jazyků (týmová výuka). Spolupráce probíhá i s dalšími předmětovými týmy (tandemová výuka, tvorba materiálů atd.). Nové metody výuky jsou nejen systematicky využívány, ale i sdíleny v rámci jednotlivých předmětových týmů i mezi nimi. Škola má kromě účasti na projektech vytvořeny vlastní síť na podporu mezinárodní mobility žáků.

8.2 Aktivita, které školy realizují v rámci této intervence

V rámci rozvoje cizích jazyků střední a vyšší odborné školy nejčastěji podporují žáky ohrožené školním neúspěchem (77 %). Zhruba tři čtvrtiny škol realizují výuku dalšího cizího jazyka (74 %) a další vzdělávání vyučujících cizího jazyka v oblasti metod a forem práce (72 %). Dvě třetiny škol využívají autentické materiály ve výuce (64 %) a diferencují výuku podle úrovně znalostí žáků (62 %). Více než polovina škol organizuje další vzdělávání vyučujících cizího jazyka, lokální mobilitu žáků, tvorbu vlastních výukových materiálů a podporu nadaných žáků (shodných 59 %). Ostatní aktivity vykonává méně než polovina škol v Libereckém kraji.

Oproti II. vlně šetření došlo u většiny realizovaných aktivit k navýšení podílu škol, které tyto aktivity realizovaly. K nejvyššímu navýšení došlo u dalšího vzdělávání vyučujících cizího jazyka v oblasti metod a forem práce (nárůst o 22 p. b.). Naopak k nejvyššímu poklesu došlo u Realizace extrakurikulárních aktivit (pokles o 7 p. b.).

Graf 87: Činnosti, na kterých se školy v rámci rozvoje cizích jazyků aktivně podílejí

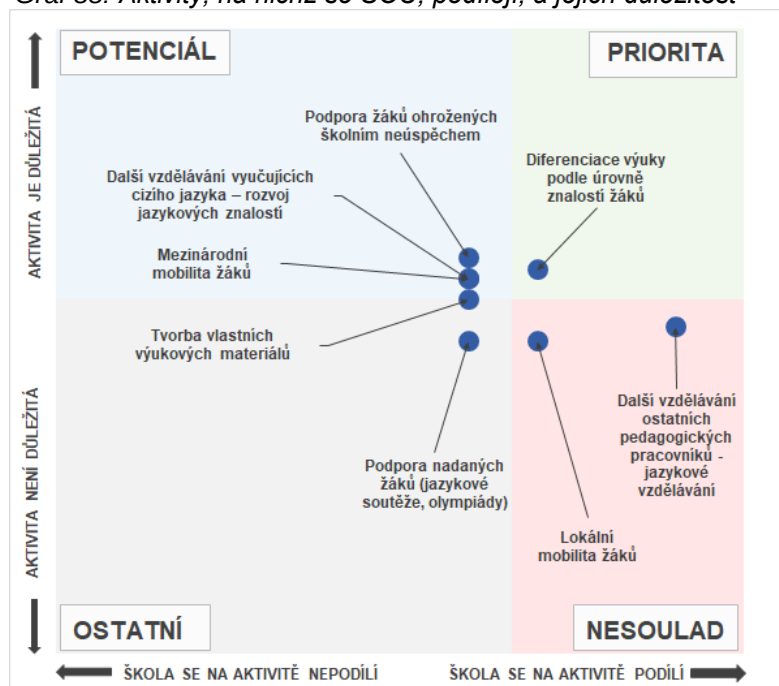
Pozn. data za první vlnu šetření nejsou k dispozici.

8.2.1 Důležitost nejčastěji zmiňovaných aktivit na vybraných typech škol

Střední odborná učiliště z výše uvedených aktivit v oblasti rozvoje cizích jazyků nejčastěji organizují další vzdělávání ostatních pedagogických pracovníků (90 %). Celkem 70 % škol podporuje lokální mobilitu žáků a diferenciaci výuky podle úrovně znalosti žáků. Tři pětiny učilišť podporují mezinárodní mobilitu žáků, podporují další vzdělávání vyučujících cizího jazyka, tvoří vlastní výukové materiály, podporují žáky ohrožené školním neúspěchem a nadané žáky (shodných 60 %).

Pokud bychom v souvislosti s realizovanými aktivitami měli zohlednit jejich důležitost, prioritou pro střední odborná učiliště je diferenciací výuky podle úrovně znalostí žáků. Tuto aktivitu realizuje nejvyšší podíl SOU, který jí přisuzuje také nadprůměrnou důležitost.

Graf 88: Aktivita, na nichž se SOU, podílejí, a jejich důležitost

Tvorbu vlastních výukových materiálů a podporu nadaných žáků realizuje menší podíl učilišť, která těmto aktivitám přikládají i menší význam.

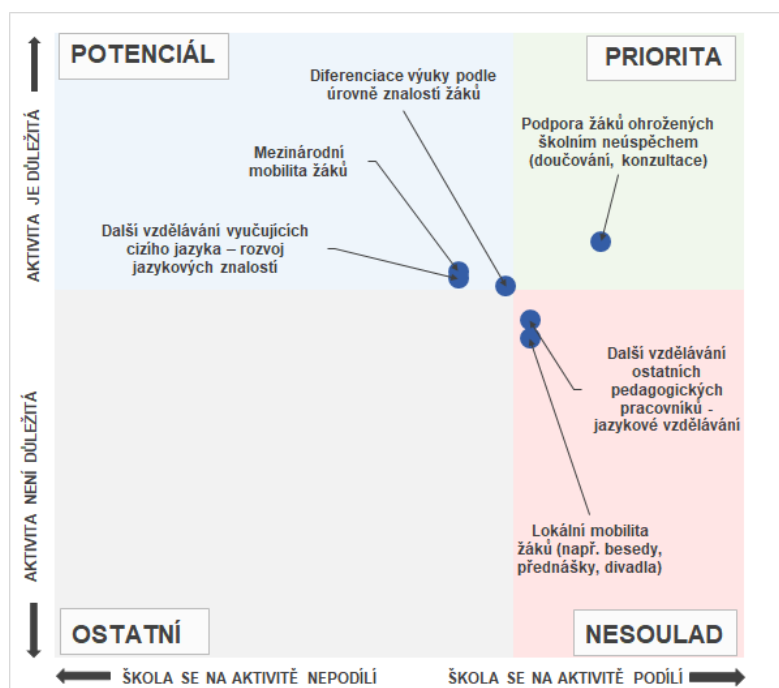
Naopak lokální mobilitu žáků a další vzdělávání ostatních pedagogických pracovníků v oblasti jazykového vzdělávání realizuje vysoký podíl škol. Nicméně těmto aktivitám přikládají učiliště podprůměrnou důležitost, a proto pro učiliště představují určitý nesoulad.

Potenciál pro rozvoj cizích jazyků vykazuje další vzdělávání vyučujících cizího jazyka v oblasti rozvoje jazykových znalostí, mezinárodní mobilita žáků a podpora žáků ohrožených

školním neúspěchem. Tyto aktivity realizuje nižší podíl škol než aktivity prioritní, ale školy jim přikládají nadprůměrně vysokou důležitost.

Střední odborné školy pro rozvoj cizích jazyků nejčastěji podporují žáky ohrožené školním neúspěchem (79 %). Dvě třetiny škol podporují lokální mobilitu žáků, další vzdělávání ostatních pedagogických pracovníků (shodných 69 %) a diferenciací výuky podle úrovně znalostí žáků (65 %). Více než polovina škol zmiňuje mezinárodní mobilitu žáků a další vzdělávání vyučujících cizího jazyka (shodných 59 %).

Graf 89: Aktivita, na nichž se SOŠ podílejí, a jejich důležitost

Prioritou v oblasti rozvoje cizích jazyků je podpora žáků ohrožených školním neúspěchem. Tuto aktivitu realizuje vysoký podíl škol, který ji považuje za důležitou.

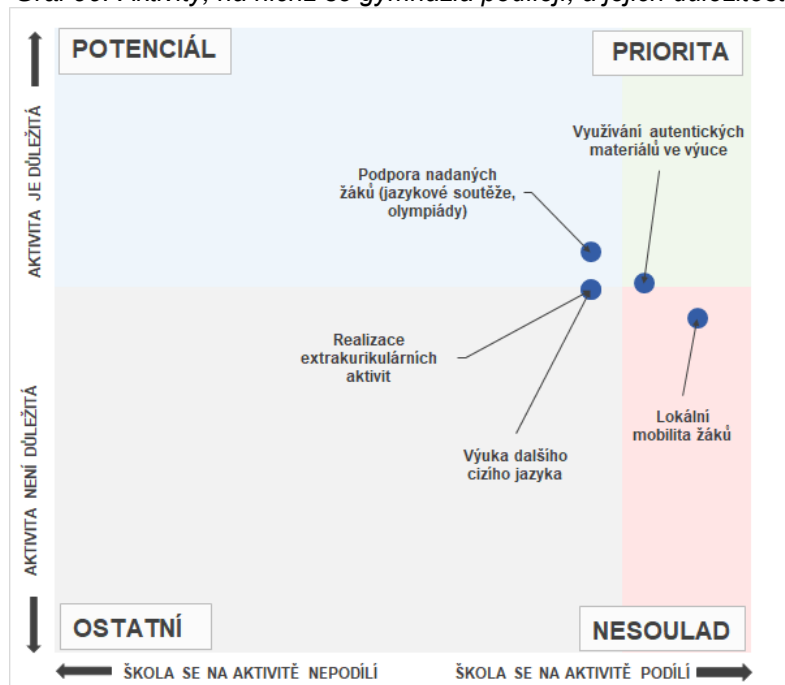
Vysoký podíl škol se věnuje lokální mobilitě žáků a dalšímu vzdělávání ostatních pedagogických pracovníků, ale těmto aktivitám je přisuzována nižší důležitost než aktivitě prioritní. Z tohoto důvodu se ocitají v tzv. nesouladu.

Potenciál pro rozvoj cizích jazyků představuje další vzdělávání vyučujících cizích jazyků v oblasti rozvoje jazykových dovedností, mezinárodní mobilita žáků a diferenciací výuky podle úrovně znalostí žáků. Tyto aktivity

realizuje nižší podíl škol než aktivity prioritní, ale jsou považovány za důležité.

Téměř všechna **gymnázia** v rámci podpory rozvoje cizích jazyků podporují lokální mobilitu žáků (92 %) a podobný podíl škol zavedl výuku dalšího cizího jazyka (85 %). Celkem 77 % gymnázií organizuje výuku dalšího cizího jazyka, realizuje extrakurikulární aktivity a podporuje nadané žáky.

Graf 90: Aktivity, na nichž se gymnázia podílejí, a jejich důležitost

Prioritou pro gymnázia může být využívání autentických materiálů ve výuce. Tuto aktivitu gymnázia zmiňují často a považují ji za průměrně důležitou, proto je na hranici priorit a nesouladu.

Lokální mobilitu žáků realizuje vysoký podíl gymnázií. Oproti prioritním aktivitám této aktivitě však přisuzují nižší důležitost, a proto pro gymnázia představuje tzv. nesoulad.

Podpora nadaných žáků představuje pro gymnázia potenciál. Tuto aktivitu realizuje nižší podíl gymnázií než aktivity zmíněné výše, ale je jí přisouzena nadprůměrně vysoká důležitost. Aktivity v podobě realizace extrakurikulárních aktivit a výuka

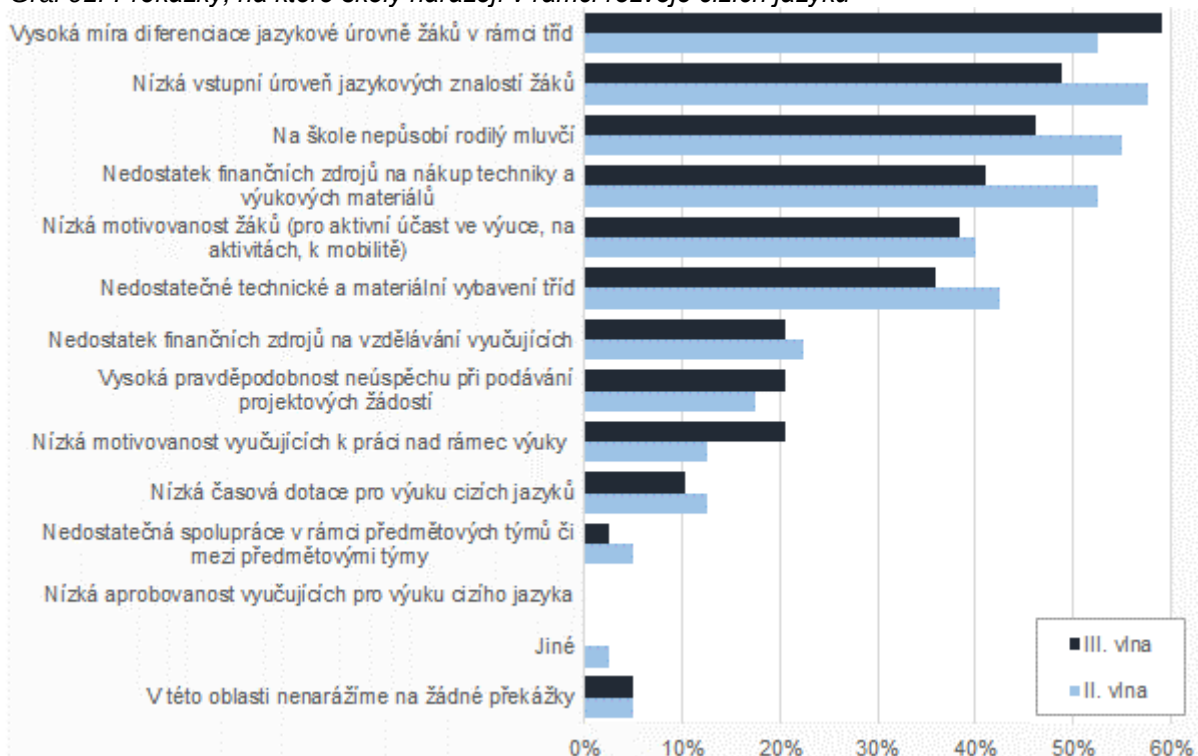
dalšího cizího jazyka se ocitají těsně pod hranicí aktivit s potenciálem.

8.3 Překážky, na které školy naráží v rámci této intervence

V souvislosti s překážkami, které omezují rozvoj cizích jazyků na středních a vyšších odborných školách, nejčastěji školy v Libereckém kraji naráží na vysokou míru diferenciací jazykové úrovně žáků v rámci třídy (59%) a nízkou vstupní úroveň jazykových znalostí žáků (49 %). Více než na dvou pětinach škol nepůsobí rodilý mluvčí (46 %) a podobný podíl škol se setkává s nedostatkem finančních zdrojů na nákup techniky a výukových materiálů (41 %). Na žádnou překážku nenaráží 5 % škol.

Oproti II. vlně šetření téměř u všech překážek poklesl podíl škol, který se s nimi setkává. K nejvyššímu snížení došlo u nedostatku finančních zdrojů na vzdělávání vyučujících (pokles o 11 p. b.). Také došlo k navýšení podílu škol, který se potýká s nízkou motivovaností vyučujících k práci nad rámec výuky (nárůst o 8 p. b.).

Graf 91: Překážky, na které školy narážejí v rámci rozvoje cizích jazyků

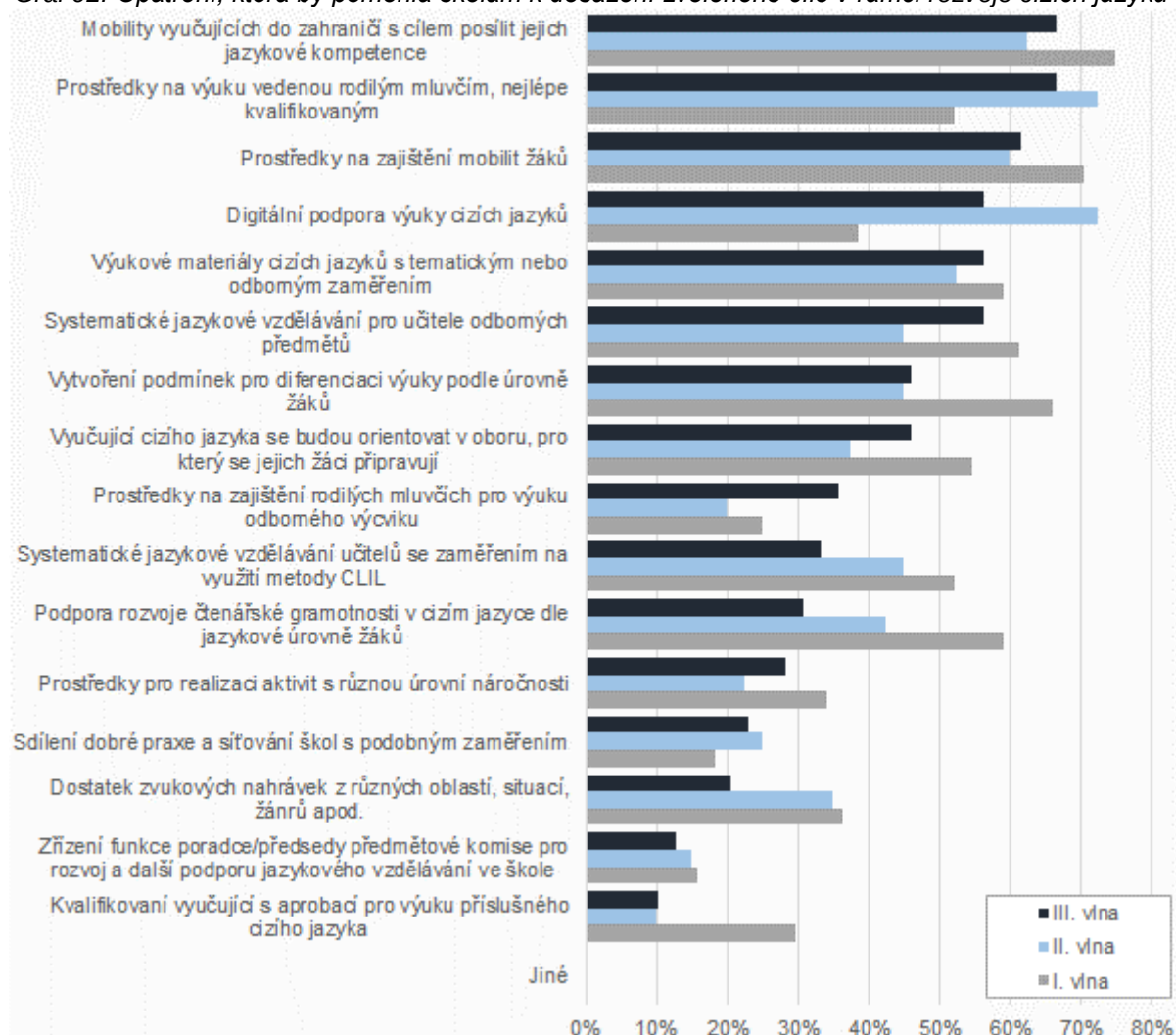
Pozn. data za první vlnu šetření nejsou k dispozici.

8.4 Opatření pro zlepšení realizace intervence

V oblasti rozvoje cizích jazyků by školy v Libereckém kraji nejčastěji potřebovaly mobility vyučujících do zahraničí a prostředky na výuku vedenou rodilým mluvčím (shodných 67 %). Necelé dvě třetiny škol by ocenily prostředky na zajištění mobilit žáků (62 %). Více než polovině škol by pomohla digitální podpora výuky cizích jazyků, výukové materiály cizích jazyků s tematickým nebo odborným zaměřením a systematické jazykové vzdělávání pro učitele odborných předmětů (shodných 56 %).

Oproti předchozím vlnám šetření došlo u většiny opatření k poklesu jejich potřebnosti. Oproti I. vlně šetření jsou méně potřebné především podpora rozvoje čtenářské gramotnosti v cizím jazyce dle jazykové úrovně žáků (pokles o 28 p. b. vůči I. vlně šetření) a vytvoření podmínek pro diferenciaci výuky podle úrovně žáků (pokles o 20 p. b. vůči I. vlně šetření). Oproti II. vlně šetření se nejvíce snížila potřeba digitální podpory výuky cizích jazyků (pokles o 16 p. b.) a dostatku zvukových nahrávek z různých oblastí (pokles o 14 p. b.).

Graf 92: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvoleného cíle v rámci rozvoje cizích jazyků

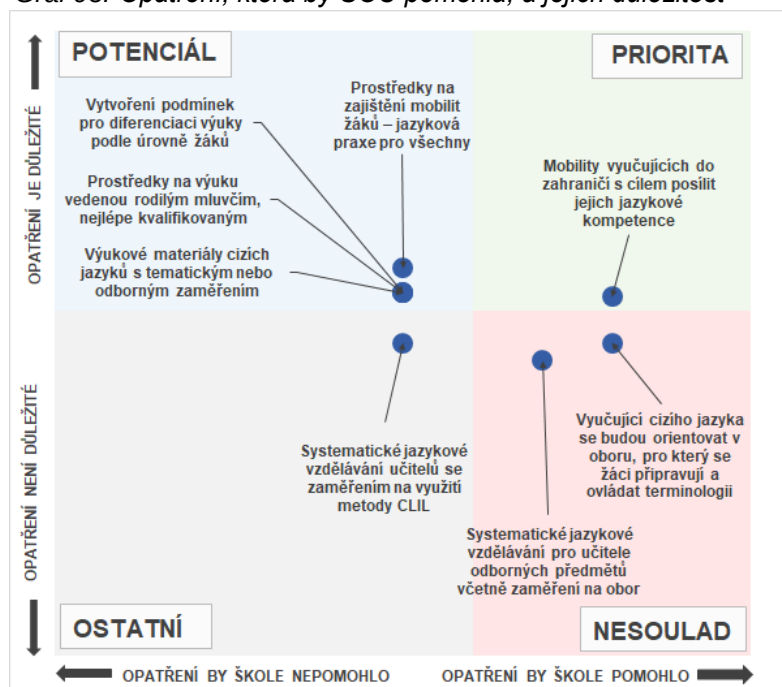
8.4.1 Důležitost nejčastěji zmiňovaných opatření na vybraných typech škol

Střední odborná učiliště uvedla, že by jim pro rozvoj cizích jazyků nejvíce pomohlo, kdyby se vyučující cizího jazyka orientovali v oboru, pro který se žáci připravují, a ovládali terminologii, a stejnému podílu škol by pomohly mobility vyučujících do zahraničí s cílem posílit jejich jazykové kompetence (shodných 80 %). Více než dvě třetiny učilišť by ocenily systematické jazykové vzdělávání pro učitele odborných předmětů (70 %). Je patrné, že nejčastěji zmiňovaná opatření se týkají především pedagogů a jejich rozvoje v této oblasti.

Polovina škol dále zmiňuje vytvoření podmínek pro diferenciaci výuky podle úrovně žáků, výukové materiály cizích jazyků s tematickým nebo odborným zaměřením, prostředky na výuku vedenou rodilým mluvčím, prostředky na zajištění mobilit žáků a systematické jazykové vzdělávání učitelů se zaměřením na využití metody CLIL (shodných 50 %).

Pokud bychom v souvislosti s navrhovanými opatřeními pro rozvoj cizích jazyků zohlednili také jejich důležitost, představují prioritu středních odborných učilišť mobility vyučujících do zahraničí s cílem posílení jejich jazykových kompetencí. Toto opatření zmiňují školy nejčastěji a zároveň ho ve srovnání s ostatními sledovanými položkami hodnotí jako nejdůležitější.

Graf 93: Opatření, která by SOU pomohla, a jejich důležitost

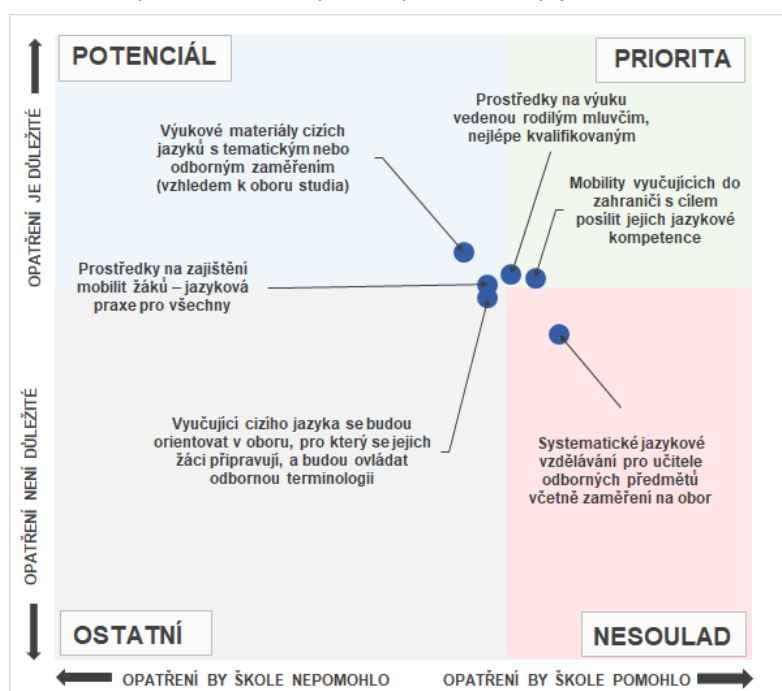
Opatření v podobě orientace vyučujících cizího jazyka v oboru, pro který se žáci připravují, a systematické jazykové vzdělávání pro učitele odborných předmětů by pomohla vyššímu podílu škol, ale školy je považují za mírně podprůměrně důležitá, a proto se řadí do tzv. nesouladu.

Prostředky na zajištění mobilit žáků a na výuku vedenou rodilým mluvčím, vytvoření podmínek pro diferenciaci výuky podle úrovně žáků a výukové materiály cizích jazyků s tematickým nebo odborným zaměřením vyžaduje nižší podíl středních odborných učilišť než opatření prioritní, těmto opatřením je však přisuzována vysoká důležitost. Z tohoto důvodu pro školy představují

potenciál v oblasti rozvoje podpory cizích jazyků. Systematické jazykové vzdělávání učitelů se zaměřením na metodu CLIL by ocenil nižší podíl učilišť než opatření zmíněná výše a je jí přisuzována také nižší důležitost.

Střední odborné školy by nejvíce ocenily systematické jazykové vzdělávání pro učitele odborných předmětů (72 %) a mobility vyučujících do zahraničí (69 %). Celkem 66 % škol by ocenilo prostředky na výuku vedenou rodilým mluvčím a podobný podíl škol zmiňuje potřebu toho, aby se vyučující orientovali v oboru, pro který se žáci připravují, a prostředky na zajištění mobilit žáků (shodných 62 %). Více než polovina škol by ocenila výukové materiály cizích jazyků s tematickým nebo odborným zaměřením (59 %).

Graf 94: Opatření, která by SOŠ pomohla, a jejich důležitost

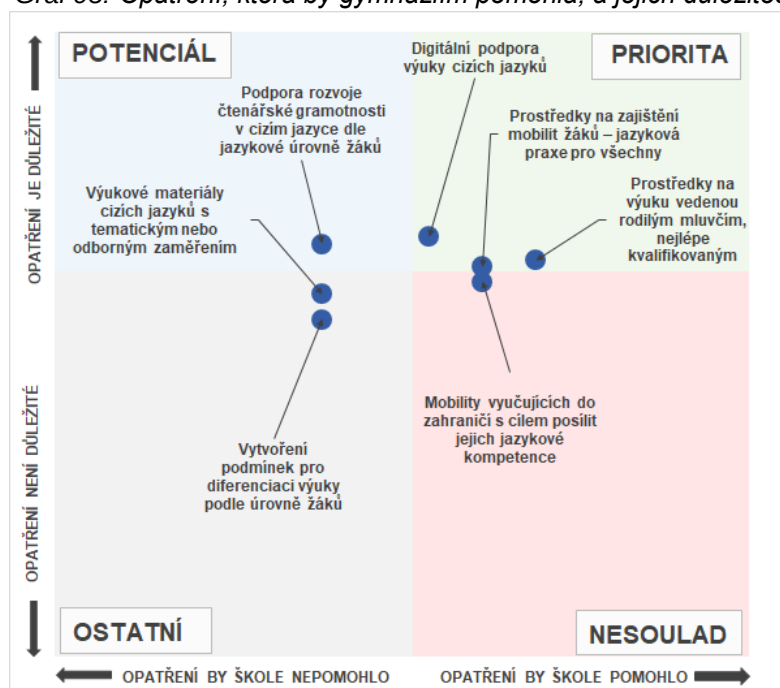
Z hlediska důležitosti jednotlivých opatření pro rozvoj cizích jazyků představují největší priority prostředky na výuku vedenou rodilým mluvčím a mobility vyučujících. Tato opatření školy zmiňovaly nejčastěji a zároveň je ve srovnání s ostatními sledovanými položkami hodnotily jako velice důležitá.

Prostředky pro zajištění mobilit žáků a výukové materiály cizích jazyků s tematickým nebo odborným zaměřením by potřeboval nižší podíl škol než opatření prioritní. SOŠ však těmto opatřením přisuzují nadprůměrnou důležitost, proto pro ně představují potenciál pro rozvoj cizích jazyků.

Vyučující cizího jazyka, kteří by se orientovali v oboru, pro který se jejich žáci připravují, by ocenil nižší podíl škol a tomuto opatření je přisuzována také nižší důležitost.

Gymnázia by pro rozvoj cizích jazyků nejvíce ocenila prostředky na výuku vedenou rodilým mluvčím (69 %). Celkem 62 % škol by pomohly prostředky na zajištění mobility žáků a mobility vyučujících do zahraničí. Více než polovina gymnázií se vyslovila pro digitální podporu výuky cizích jazyků (54 %). Více než třetina gymnázií by pomohlo vytvoření podmínek pro diferenciaci výuky podle úrovně žáků, výukové materiály cizích jazyků s tematickým nebo odborným zaměřením a podpora rozvoje čtenářské gramotnosti v cizím jazyce (shodných 39 %).

Graf 95: Opatření, která by gymnáziím pomohla, a jejich důležitost

Prioritami pro rozvoj jazykového vzdělávání jsou pro gymnázia prostředky na zajištění mobility žáků, prostředky na výuku vedenou rodilým mluvčím a digitální podpora výuky cizích jazyků.

Mobility vyučujících do zahraničí a digitální podpora výuky cizích jazyků se nachází na hranici priorit a nesouladu, jelikož tomuto opatření školy přisuzují podprůměrnou důležitost.

Podpora rozvoje čtenářské gramotnosti představuje pro gymnázia potenciál v oblasti jazykového vzdělávání. Sice se nejedná o nejčastěji zmiňované opatření, ale je mu přisuzována vyšší důležitost.

Z uvedených opatření jsou za méně důležitá považována opatření v podobě vytvoření podmínek pro diferenciaci výuky dle úrovně žáků a výukových materiálů cizích jazyků s tematickým zaměřením.

8.5 Grafická sumarizace hlavních zjištění týkajících se oblasti „rozvoje cizích jazyků“ na SOŠ, SOU a na gymnáziích

Následující tři grafická schémata přehledně shrnují klíčová zjištění týkající se oblasti *rozvoje cizích jazyků* na třech nejčastěji zastoupených typech škol (SOŠ, SOU a gymnázia). Každé schéma je sestaveno ze tří (dále členěných) boxů – žlutého, modrého a oranžového.

V horním žlutém boxu jsou uvedeny školami nejčastěji volené položky z rozsáhlého seznamu jednotlivých atributů reprezentujících 4 úrovně rozvoje oblasti *rozvoje cizích jazyků*. Tento box tak zprostředkovává stručný obraz aktuální situace v této oblasti v době před realizací intervence (projektů).

V prostředním modrém boxu jsou nejprve uvedeny školami nejčastěji realizované činnosti spadající do této oblasti, následně pak nejčastěji uváděné překážky, které komplikují její rozvoj, a nakonec nejčastěji uváděná opatření, která by školám v rozvoji této oblasti pomohla.

V dolním oranžovém boxu jsou uvedeny opět nejčastěji volené položky ze seznamu atributů reprezentujících 4 úrovně rozvoje oblasti *rozvoje cizích jazyků*. V tomto případě však již nevypovídají o skutečné současné situaci, ale představují zamýšlený stav dané oblasti na škole po realizaci plánované intervence (projektů). Jedná se tedy o stručný obraz ideálního budoucího stavu, k němuž škola plánuje dospět s pomocí podpůrných projektů (realizované intervence).

Aktuální stav rozvoje cizích jazyků na SOU

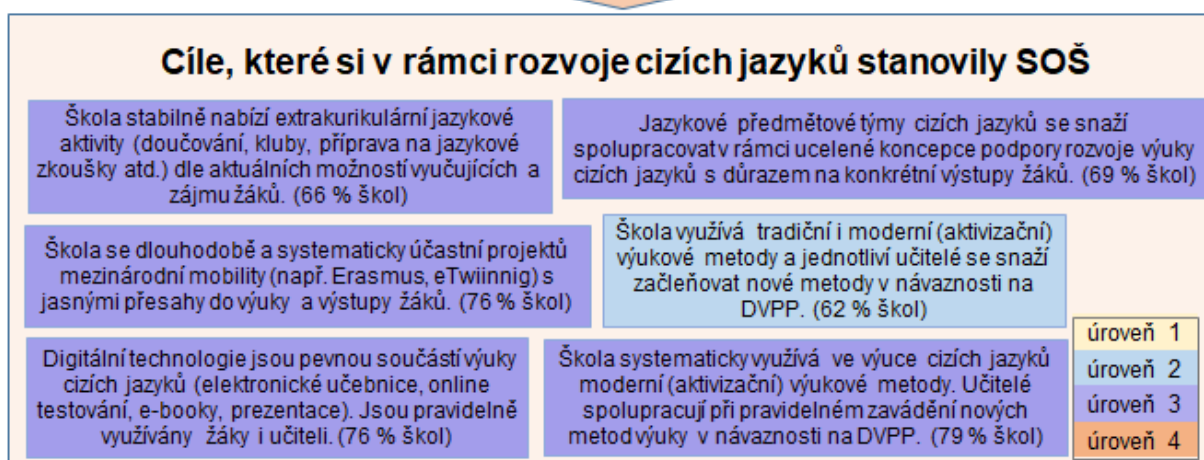
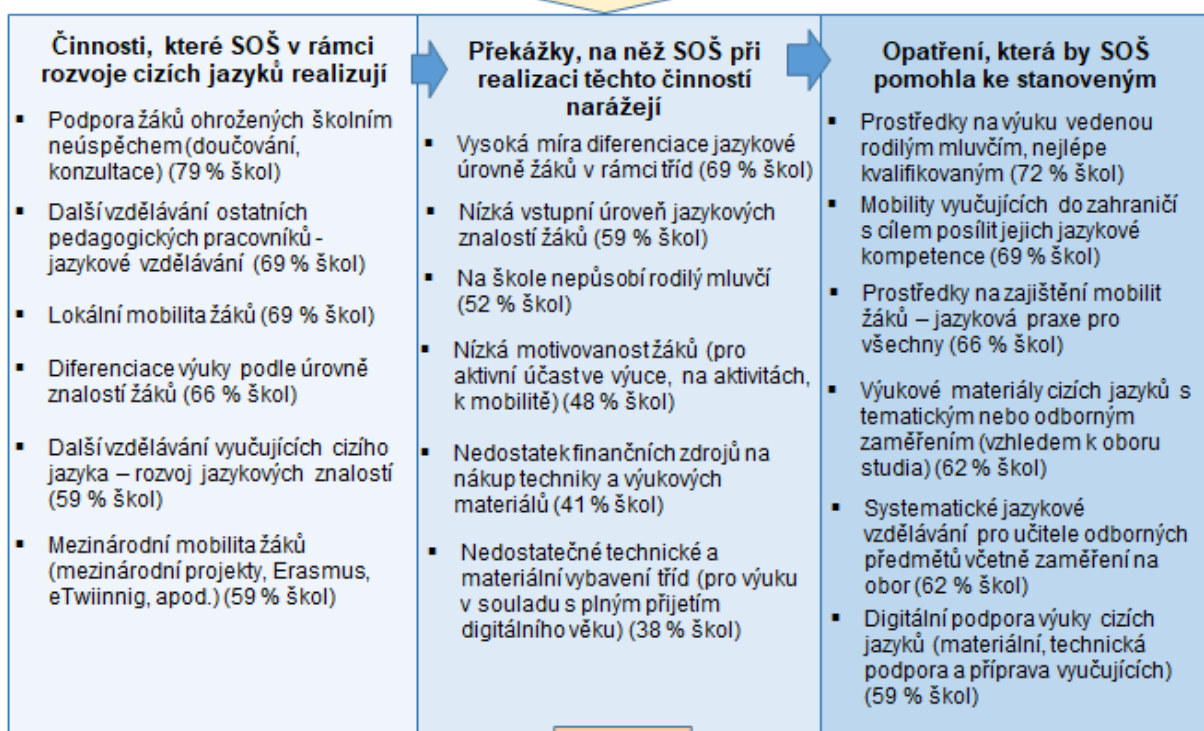
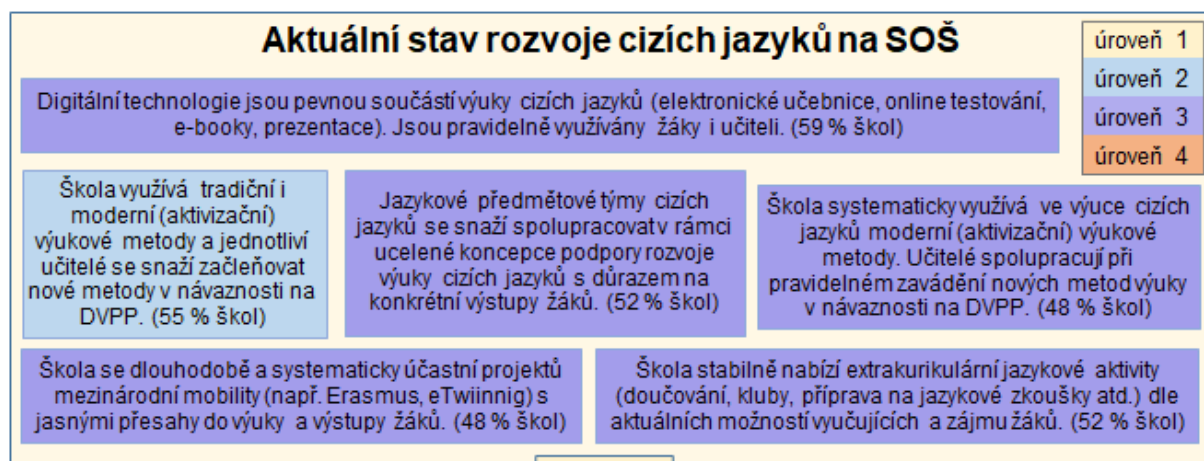
Škola využívá tradiční i moderní (aktivizační) výukové metody a jednotliví učitelé se snaží začleňovat nové metody v návaznosti na DVPP. (70 % škol)		
Jazykové předmětové týmy cizích jazyků se snaží spolupracovat v rámci ucelené koncepce podpory rozvoje výuky cizích jazyků s důrazem na konkrétní výstupy žáků. (50 % škol)	Jednotlivé jazykové předmětové týmy cizích jazyků pracují převážně individuálně dle ucelené koncepce podpory rozvoje výuky cizích jazyků s jasnými přesahy do výuky a konkrétními výstupy žáků. (50 % škol)	Škola využívá tradiční výukové metody. (50 % škol)
Ve výuce cizích jazyků jsou používány digitální technologie zejména vyučujícími. Žáci využívají technologie pouze příležitostně. (50 % škol)	Škola se dlouhodobě a systematicky účastní projektů mezinárodní mobility s jasnými přesahy do výuky a výstupy žáků. (50 % škol)	
Na škole probíhá příležitostné ověřování efektivity výuky. (60 % škol)	Digitální technologie jsou pevnou součástí výuky cizích jazyků. Jsou pravidelně využívány žáky i učiteli. (50 % škol)	úroveň 1 úroveň 2 úroveň 3 úroveň 4

Činnosti, které SOU v rámci rozvoje cizích jazyků realizují	Překážky, na něž SOU při realizaci těchto činností narážejí	Opatření, která by SOU pomohla ke stanoveným cílům
- Další vzdělávání ostatních pedagogických pracovníků - jazykové vzdělávání (90 % škol) - Lokální mobilita žáků (70 % škol) - Diferenciaci výuky podle úrovně znalostí žáků (70 % škol) - Podpora žáků ohrožených školním neúspěchem (60 % škol) - Další vzdělávání vyučujících cizího jazyka – rozvoj jazykových znalostí (60 % škol) - Tvorba vlastních výukových materiálů (60 % škol) - Podpora nadaných žáků (60 % škol) - Mezinárodní mobilita žáků (60 % škol)	- Vysoká míra diferenciaci jazykové úrovně žáků v rámci tříd (80 % škol) - Nízká motivovanost žáků (pro aktivní účast ve výuce, na aktivitách, k mobilitě) (80 % škol) - Nízká vstupní úroveň jazykových znalostí žáků (60 % škol) - Na škole nepůsobí rodilý mluvčí (30 % škol) - Nedostatek finančních zdrojů na nákup techniky a výukových materiálů (30 % škol) - Nedostatečné technické a materiální vybavení tříd (pro výuku v souladu s plným přijetím digitálního věku) (30 % škol) - Vysoká pravděpodobnost neúspěchu při podávání projektových žádostí (30 % škol)	- Prostředky na výuku vedenou rodilým mluvčím (80 % škol) - Mobility vyučujících do zahraničí s cílem posílit jejich jazykové kompetence (80 % škol) - Prostředky na zajištění mobilit žáků – jazyková praxe pro všechny (70 % škol) - Výukové materiály cizích jazyků s tematickým nebo odborným zaměřením (50 % škol) - Systematické jazykové vzdělávání pro učitele odborných předmětů (50 % škol) - Digitální podpora výuky cizích jazyků (50 % škol) - Vyučující cizího jazyka se budou orientovat v oboru a ovládat odbornou terminologii (50 % škol) - Vyučující cizího jazyka se budou orientovat v oboru a ovládat odbornou terminologii (50 % škol)

Cíle, které si v rámci rozvoje cizích jazyků stanovila SOU

Na škole probíhá příležitostné ověřování efektivity výuky. (60 % škol)		
Jednotlivé jazykové předmětové týmy cizích jazyků pracují převážně individuálně dle ucelené koncepce podpory rozvoje výuky cizích jazyků s jasnými přesahy do výuky a konkrétními výstupy žáků. (60 % škol)	Jazykové předmětové týmy cizích jazyků se snaží spolupracovat v rámci ucelené koncepce podpory rozvoje výuky cizích jazyků s důrazem na konkrétní výstupy žáků. (80 % škol)	úroveň 1 úroveň 2 úroveň 3 úroveň 4
Škola systematicky využívá ve výuce cizích jazyků moderní (aktivizační) výukové metody. Učitelé spolupracují při pravidelném zavádění nových metod výuky v návaznosti na DVPP. (80 % škol)	Digitální technologie jsou pevnou součástí výuky cizích jazyků. Jsou pravidelně využívány žáky i učiteli. (80 % škol)	
Škola se dlouhodobě a systematicky účastní projektů mezinárodní mobility (např. Erasmus, eTwinning) s jasnými přesahy do výuky a výstupy žáků. (60 % škol)	Škola využívá tradiční i moderní (aktivizační) výukové metody a jednotliví učitelé se snaží začleňovat nové metody v návaznosti na DVPP. (90 % škol)	

*Každé schéma zobrazuje prvních 7-8 nejčastěji uváděných položek z dané oblasti.
Procenta uvádějí podíl škol, které danou položku zvolily.

*Každé schéma zobrazuje prvních 6 nejčastěji uváděných položek z dané oblasti. Procenta uvádějí podíl škol, které danou položku zvolily.

Aktuální stav rozvoje cizích jazyků na gymnáziích

úroveň 1
úroveň 2
úroveň 3
úroveň 4

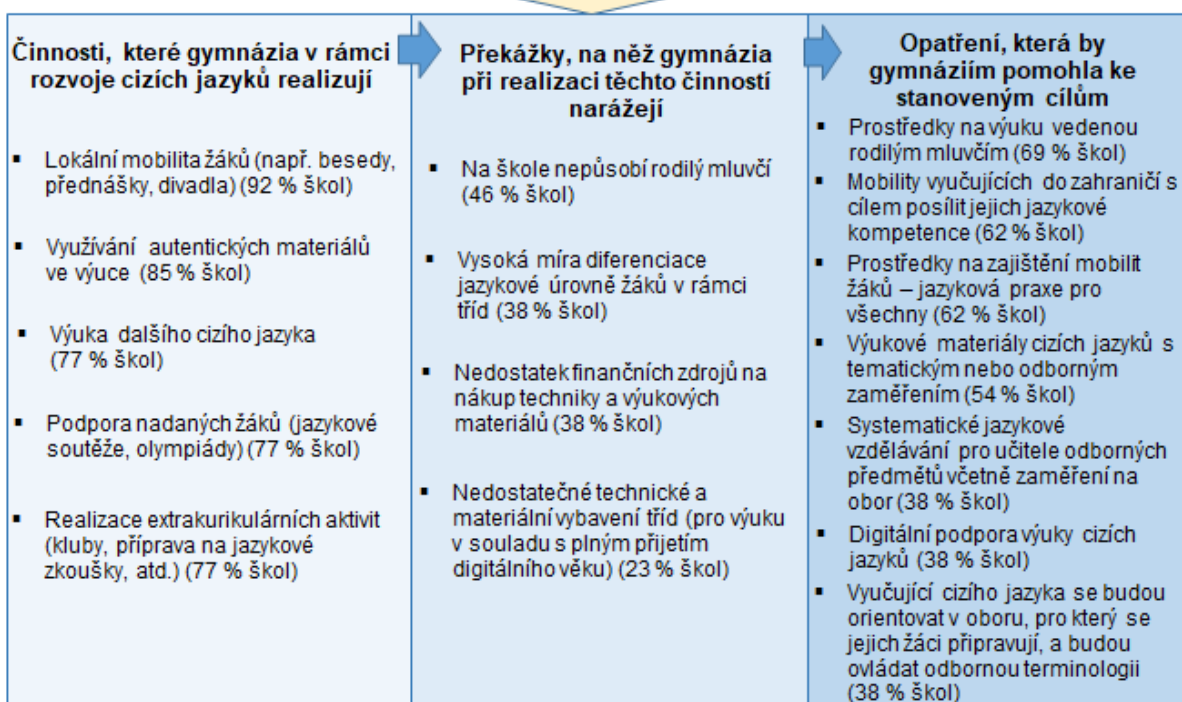
Škola systematicky využívá ve výuce cizích jazyků moderní (aktivizační) výukové metody. Učitelé spolupracují při pravidelném zavádění nových metod výuky v návaznosti na DVPP. (62 % škol)

Škola se dlouhodobě a systematicky účastní projektů mezinárodní mobility (např. Erasmus, eTwinning) s jasnými přesahy do výuky a výstupy žáků. (38 % škol)

Škola využívá tradiční i moderní (aktivizační) výukové metody a jednotliví učitelé se snaží začleňovat nové metody v návaznosti na DVPP. (54 % škol)

Jazykové předmětové týmy cizích jazyků se snaží spolupracovat v rámci ucelené koncepce podpory rozvoje výuky cizích jazyků s důrazem na konkrétní výstupy žáků. (62 % škol)

Digitální technologie jsou pevnou součástí výuky cizích jazyků (elektronické učebnice, online testování, e-booky, prezentace). Jsou pravidelně využívány žáky i učiteli. (77 % škol)

Cíle, které si v rámci rozvoje cizích jazyků stanovila gymnázia

Škola se dlouhodobě a systematicky účastní projektů mezinárodní mobility (např. Erasmus, eTwinning) s jasnými přesahy do výuky a výstupy žáků. (62 % škol)

Škola stabilně nabízí extrakurikulární jazykové aktivity (doučování, kluby, příprava na jazykové zkoušky atd.) dle aktuálních možností vyučujících a zájmu žáků. (69 % škol)

Nové metody výuky jsou nejen systematicky využívány, ale i sdíleny v rámci jednotlivých předmětových týmů i mezi nimi. (77 % škol)

Jazykové předmětové týmy cizích jazyků se snaží spolupracovat v rámci ucelené koncepce podpory rozvoje výuky cizích jazyků s důrazem na konkrétní výstupy žáků. (85 % škol)

Škola systematicky využívá ve výuce cizích jazyků moderní (aktivizační) výukové metody. Učitelé spolupracují při pravidelném zavádění nových metod výuky v návaznosti na DVPP. (69 % škol)

úroveň 1
úroveň 2
úroveň 3
úroveň 4

Škola využívá tradiční i moderní (aktivizační) výukové metody a jednotliví učitelé se snaží začleňovat nové metody v návaznosti na DVPP. (62 % škol)

Digitální technologie jsou pevnou součástí výuky cizích jazyků (elektronické učebnice, online testování, e-booky, prezentace). Jsou pravidelně využívány žáky i učiteli. (100 % škol)

*Každé schéma zobrazuje prvních 4-7 nejčastěji uváděných položek z dané oblasti. Procenta uvádějí podíl škol, které danou položku zvolily.

9 Digitální kompetence a rozvoj ICT infrastruktury

V dnešní době se setkáváme s digitálními technologiemi téměř na každém kroku a dá se předpokládat, že digitální kompetence budou v různé míře potřeba jak k práci, učení i k běžnému životu. Tato oblast je specifická svojí rychlostí změn a pokroku, a tedy i seznam jednotlivých kompetencí je často obměňován.

Digitální kompetence chápeme jako průřezové klíčové kompetence, tj. kompetence, bez kterých není možné rozvíjet u dětí a žáků plnohodnotně další klíčové kompetence. Jejich základní charakteristikou je aplikace – využití digitálních technologií při nejrůznějších činnostech, při řešení nejrůznějších problémů. Z toho plyne i jejich proměnlivost v čase v závislosti na tom, jak se mění způsob a šíře využívání digitálních technologií ve společnosti a v životě člověka.

S touto oblastí se ještě úzce pojí pojem **Informatické myšlení**, které je zjednodušeně řečeno schopností myslet jako informatik při řešení problémů. V mnoha oblastech se žáci učí použít hotové postupy řešení, v informatice se soustředí na samotnou schopnost hledání vlastního řešení a také na jeho efektivitu. Informaticky myslící člověk ve svém životě odhaluje rutinní postupy a snaží se je optimalizovat, aby mu nezabíraly tolik času, a automatizovat je tak, aby se místo nich mohl věnovat třeba rodině nebo koníčkům.

Jedním z hlavních východisek je národní dokument [Strategie digitálního vzdělávání do roku 2020](#), který definuje základní směry v této oblasti:

- nediskriminační přístup k digitálním vzdělávacím zdrojům,
- podmínky pro rozvoj digitální gramotnosti a informatického myšlení žáků,
- podmínky pro rozvoj digitální gramotnosti a informatického myšlení učitelů,
- budování a obnova digitální vzdělávací infrastruktury,
- inovační postupy, sledování, hodnocení a šíření jejich výsledků,
- systém podporující rozvoj škol v oblasti integrace digitálních technologií do výuky a do života školy,
- porozumění veřejnosti cílům a procesům integrace digitálních technologií do vzdělávání.

Na tento dokument navazuje Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+, která se také bude zaměřovat na implementaci DT do výuky, posilování digitálních kompetencí u pedagogů a snižování nerovností a prevenci vzniku digitální propasti.

Když mluvíme o implementaci digitálních technologií do výuky a zvyšování digitálních kompetencí, máme tím na mysli vše výše zmíněné, a to průřezově napříč celým vzdělávacím procesem. Je nutné si uvědomovat, že digitální technologie nestačí pouze používat, ale bude potřeba je chápat. Ve školách musíme vychovat nastupující generaci, která nebude pouze uživatelem, ale také tvůrcem našeho digitálního světa a bude se velice dobře orientovat v oblasti robotizace, programování a informatického myšlení. V dnešní digitální době je potřeba vědět, že digitální technologie transformují vlastně všechny obory, a proto je plánována modernizace rámcových vzdělávacích programů (RVP), která s velkou pravděpodobností rozšíří požadavky na informační myšlení a digitální gramotnost. Do výuky informatiky by se tak měli dostat například základy programování, algoritmizace nebo i základy počítačových sítí. Klasická výuka tabulkových a textových procesorů tak bude muset ustoupit do jiných předmětů, kde tyto aplikace budou použity jako prostředek pro dosažení výukového cíle. Kromě jiného by inovace měla spočívat také v použití moderních výukových metod, individualizace, týmové spolupráce a podobně, což vede ke zvýšení nároků na pedagogy a celý manažerský proces vedení a řízení výchovně vzdělávacího procesu v každé škole.

Hlavní zjištění

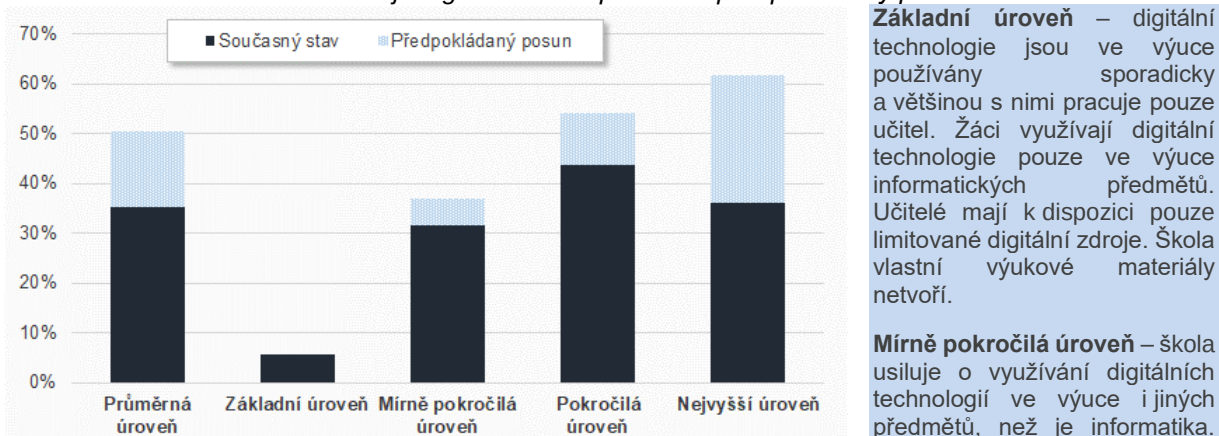
- Pro rozvoj digitálních kompetencí školy v Libereckém kraji v nejvyšší míře realizují aktivity z pokročilé úrovně. V této úrovni většina učitelů plánuje způsoby integrace digitálních technologií do připravovaných vzdělávacích aktivit. V nižší míře jsou realizovány aktivity z nejvyšší úrovně, ve které je digitální výuka ve výuce využívána zcela běžně, a mírně pokročilé úrovně, ve které škola usiluje o využívání digitálních technologií ve výuce i jiných předmětů. V nejnižší míře jsou vykonávány aktivity ze základní úrovně. Posun školy plánují především v rámci nejvyšší úrovně, čímž deklarují zájem o celkové využití digitální technologie ve výuce všech předmětů. Oproti II. vlně šetření školy vykazují navýšení činností v rámci pokročilé úrovně a nejvyšší úrovně. Ke snížení realizace činností došlo u mírně pokročilé a základní úrovně.
- V oblasti rozvoje digitálních kompetencí naprostá většina škol využívá ICT i v jiných předmětech než informatických. Více než čtyři pětiny škol podporují pedagogy k sebevzdělávání v oblasti ICT, pedagogové začleňují dovednosti v oblasti ICT do výuky a školy motivují žáky i pedagogy k účelnému používání ICT. Tři čtvrtiny škol nastavují pravidla použití ICT prostřednictvím školního řádu. Téměř všechna SOU a SOŠ podporují pedagogy k sebevzdělávání v oblasti ICT. Naprostá většina gymnázií motivuje žáky i pedagogy k účelnému používání ICT.
- V souvislosti s překážkami, které omezují rozvoj digitálních kompetencí na středních a vyšších odborných školách, se školy v Libereckém kraji nejčastěji setkávají se studenty, kteří nemají vlastní zařízení vhodná pro využití ve výuce, a v podobné míře školy zmiňují nedostatečné finance či prostory pro organizování a vedení nepovinných předmětů. Zhruba čtvrtina škol poukazuje na nedostatečné prostory či vybavení školy a na to, že vyučující nejsou schopni vyřešit problémy s ICT. Na žádnou překážku nenaráží pětina škol. Oproti předchozí vlně šetření téměř u všech překážek poklesl podíl škol, který se s nimi setkává.
- V oblasti rozvoje digitálních kompetencí v Libereckém kraji by školy nejčastěji potřebovaly aplikace – pořizování licencí a aktualizací, vybavení ICT učeben, technickou podporu a vybavení specializovaných učeben. Podobný podíl škol by ocenil vybavení běžných tříd a vysokorychlostní připojení k internetu. Dvěma pětinám škol by pomohlo vzdělávání a metodické materiály zaměřené na vedení výuky a vzdělávání zaměřené na práci s novými technologiemi. SOU by ocenily především podporu při budování školní počítačové sítě. SOŠ i gymnázia by nejčastěji ocenily pořizování licencí aplikací. Oproti předchozím vlnám šetření došlo u většiny opatření k poklesu jejich potřeby.

9.1 Současná úroveň škol a jejich předpokládaný posun

Pokud jde o rozvoj škol v oblasti digitální kompetence v Libereckém kraji, v nejvyšší míře jsou vykonávány aktivity patřící do pokročilé úrovně (44 %). V této úrovni většina učitelů plánuje způsoby integrace digitálních technologií do připravovaných vzdělávacích aktivit. V nižší míře jsou realizovány aktivity z nejvyšší úrovně (36 %), ve které je digitální výuka ve výuce využívána zcela běžně, a mírně pokročilé úrovně (32 %), ve které škola usiluje o využívání digitálních technologií ve výuce i jiných předmětů. V nejnižší míře jsou vykonávány aktivity ze základní úrovně (6 %).

Pakliže měly školy zhodnotit předpokládaný posun v oblasti rozvoje digitálních kompetencí, plánují rozvoj činností především v rámci nejvyšší úrovně (předpokládaný posun o 26 p. b.), čímž deklarují zájem o celkové využití digitální technologie ve výuce všech předmětů. Nižší posun lze předpokládat v pokročilé (předpokládaný posun o 10 p. b.) a v mírně pokročilé úrovni (předpokládaný posun o 5 p. b.). V základní úrovni se neočekává žádné navýšení.

Graf 96: Současná úroveň rozvoje digitálních kompetencí a předpokládaný posun

Základní úroveň – digitální technologie jsou ve výuce používány sporadicky a většinou s nimi pracuje pouze učitel. Žáci využívají digitální technologie pouze ve výuce informatických předmětů. Učitelé mají k dispozici pouze limitované digitální zdroje. Škola vlastní výukové materiály netvoří.

Mírně pokročilá úroveň – škola usiluje o využívání digitálních technologií ve výuce i jiných předmětů, než je informatika.

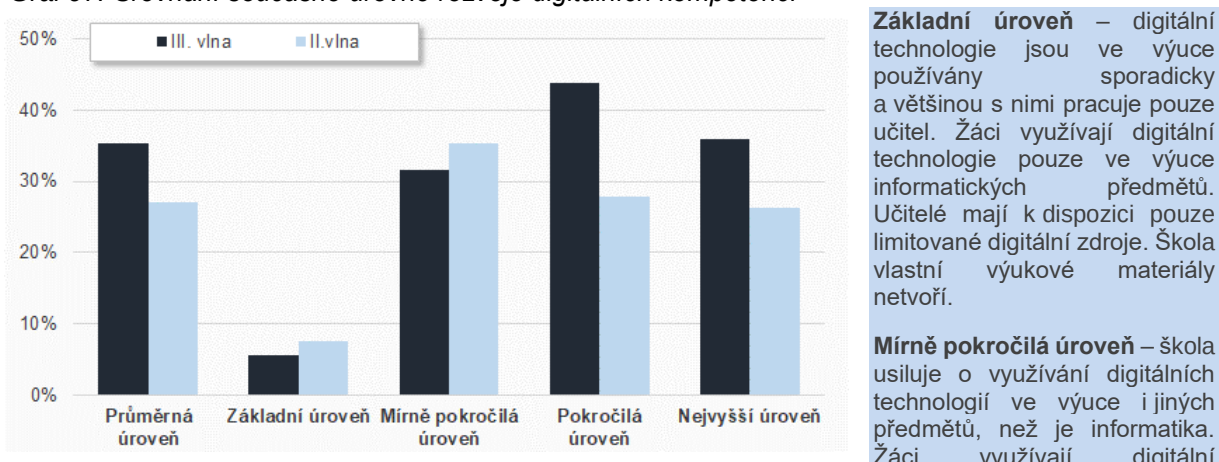
Žáci využívají digitální technologie v jiných předmětech, než je informatika, pouze sporadicky. Na škole působí ICT metodik a koordinátor, který vytváří plán nákupu a začlenění digitálních technologií do výuky.

Pokročilá úroveň – většina učitelů detailně plánuje způsoby integrace digitálních technologií do připravovaných vzdělávacích aktivit. Žáci jsou podporováni ve využívání digitálních technologií i v jiných předmětech, než je informatika. Ve výuce i mimo ni se využívají komunikační nástroje, které jsou používány pro řešení problémů, spolupráci a tvorbu společných výstupů.

Nejvyšší úroveň – digitální technologie jsou ve výuce využívány zcela běžně všemi účastníky dle stanovených pravidel, která reagují na aktuální potřeby školy a výuky. Na škole je zavedena banka digitálních učebních materiálů, které jsou sdílené mezi pedagogy napříč všemi předměty i mezi pedagogy a žáky. Učební materiály jsou průběžně obměňovány a doplňovány.

Oproti II. vlně šetření (v I. vlně šetření se úroveň digitálních kompetencí neměřila) školy vykazují navýšení činností v rámci pokročilé úrovně (nárůst o 16 p. b.) a nejvyšší úrovně (nárůst o 10 p. b.). Ke snížení realizace činností došlo u mírně pokročilé (pokles o 4 p. b.) a základní úrovně (pokles o 2 p. b.).

Graf 97: Srovnání současné úrovně rozvoje digitálních kompetencí

Základní úroveň – digitální technologie jsou ve výuce používány sporadicky a většinou s nimi pracuje pouze učitel. Žáci využívají digitální technologie pouze ve výuce informatických předmětů. Učitelé mají k dispozici pouze limitované digitální zdroje. Škola vlastní výukové materiály netvoří.

Mírně pokročilá úroveň – škola usiluje o využívání digitálních technologií ve výuce i jiných předmětů, než je informatika. Žáci využívají digitální

technologie v jiných předmětech, než je informatika, pouze sporadicky. Na škole působí ICT metodik a koordinátor, který vytváří plán nákupu a začlenění digitálních technologií do výuky.

Pokročilá úroveň – většina učitelů detailně plánuje způsoby integrace digitálních technologií do připravovaných vzdělávacích aktivit. Žáci jsou podporováni ve využívání digitálních technologií i v jiných předmětech, než je informatika. Ve výuce i mimo ni se využívají komunikační nástroje, které jsou používány pro řešení problémů, spolupráci a tvorbu společných výstupů.

Nejvyšší úroveň – digitální technologie jsou ve výuce využívány zcela běžně všemi účastníky dle stanovených pravidel, která reagují na aktuální potřeby školy a výuky. Na škole je zavedena banka digitálních učebních materiálů, které jsou sdílené mezi pedagogy napříč všemi předměty i mezi pedagogy a žáky. Učební materiály jsou průběžně obměňovány a doplňovány.

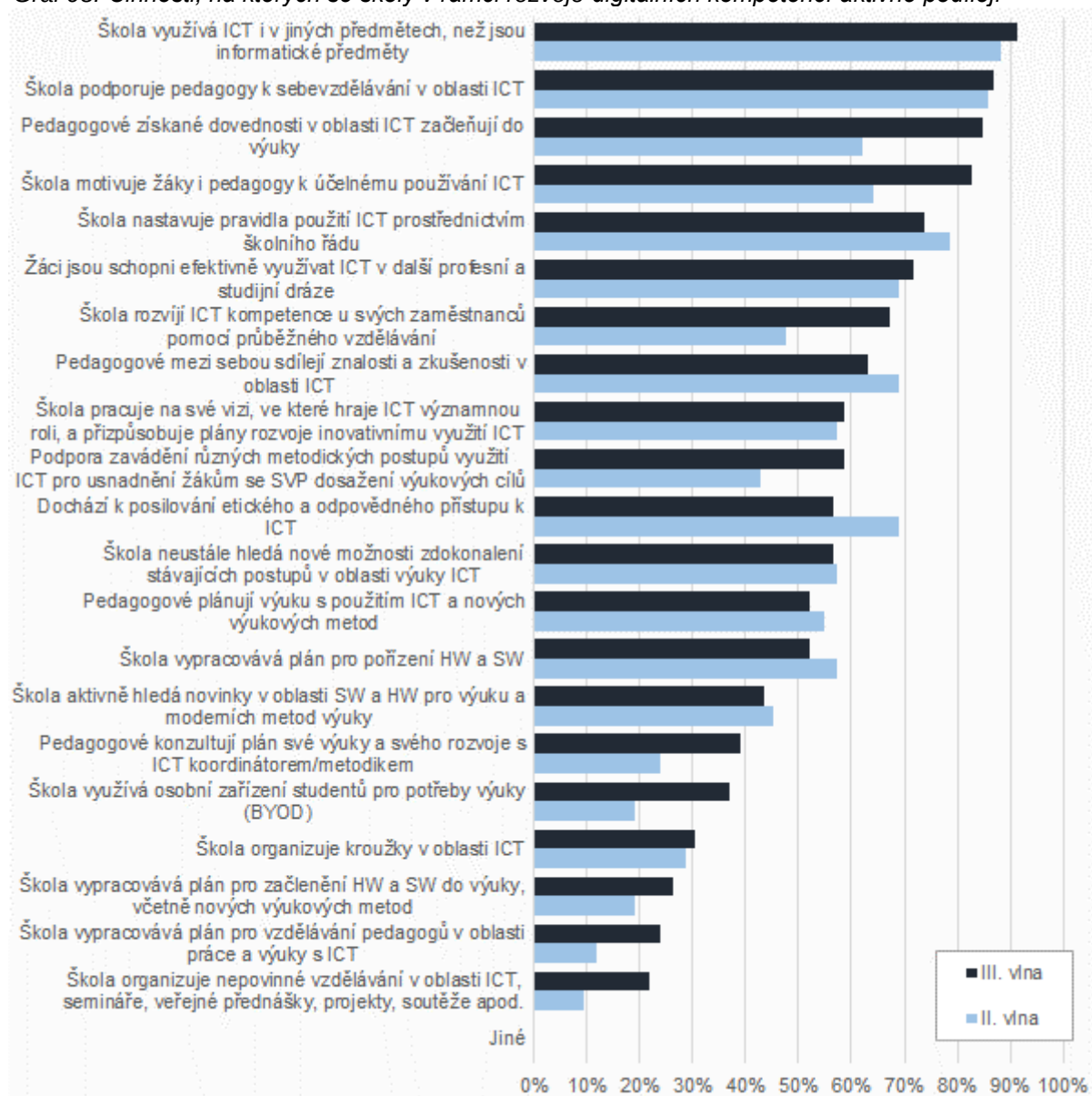
9.2 Aktivita, které školy realizují v rámci této intervence

V rámci rozvoje digitálních kompetencí střední a vyšší odborné školy nejčastěji využívají ICT i v jiných předmětech než informatických (91 %). Více než čtyři pětiny škol podporují pedagogy k sebevzdělávání v oblasti ICT (87 %), pedagogové začleňují dovednosti v oblasti ICT do výuky (85 %) a motivují žáky i pedagogy k účelnému používání ICT (83 %).

Zhruba tři čtvrtiny škol nastavují pravidla použití ICT prostřednictvím školního řádu (74 %), žáci jsou schopni efektivně využívat ICT v další profesní a studijní dráze (72 %) a rozvíjí ICT kompetence u svých zaměstnanců pomocí průběžného vzdělávání (67 %). Většinu ostatních aktivit pro rozvoj digitálních kompetencí realizuje více než čtvrtina škol v Libereckém kraji.

Oproti II. vlně šetření došlo u většiny realizovaných aktivit k navýšení podílu škol, který tyto aktivity realizoval. K nejvyššímu navýšení došlo u začleňování získaných dovedností v oblasti ICT pedagogy do výuky (nárůst o 23 p. b.), rozvíjení ICT kompetence u svých zaměstnanců pomocí průběžného vzdělávání (nárůst o 20 p. b.) a motivace žáků a pedagogů k účelnému využívání ICT (nárůst o 18 p. b.). K významnějšímu poklesu dochází u posilování etického a odpovědného přístupu k ICT (pokles o 13 p. b.).

Graf 98: Činnosti, na kterých se školy v rámci rozvoje digitálních kompetencí aktivně podílejí

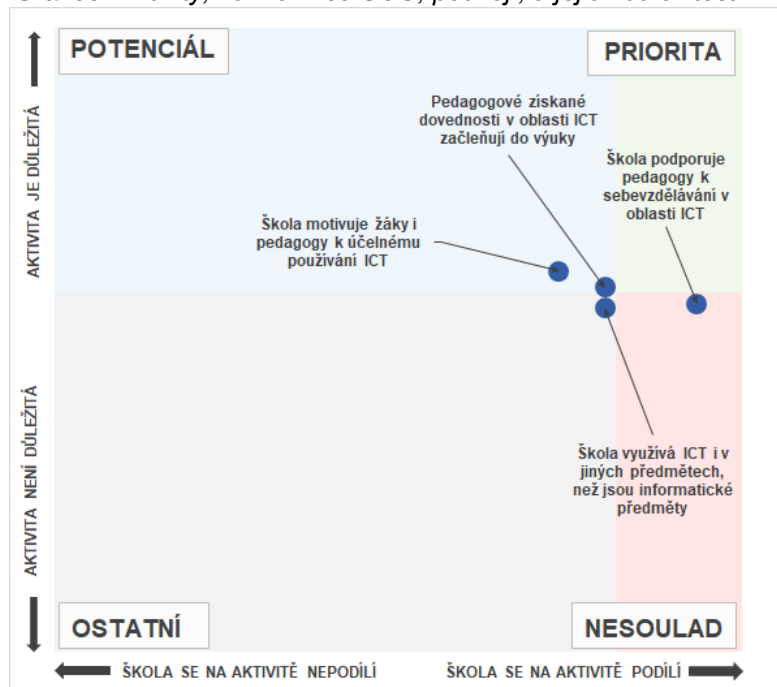

Pozn. data za první vlnu šetření nejsou k dispozici.

9.2.1 Důležitost nejčastěji zmiňovaných aktivit na vybraných typech škol

Střední odborná učiliště z výše uvedených aktivit v oblasti rozvoje digitálních kompetencí nejčastěji podporují pedagogy k sebevzdělávání v oblasti ICT (93 %), využívají ICT i v jiných předmětech než informatických a pedagogové také velmi často získané dovednosti v oblasti ICT začleňují do výuky (shodných 80 %). Celkem 73 % škol motivuje žáky a pedagogy k účelnému využívání ICT.

Graf 99: Aktivita, na nichž se SOU, podílejí, a jejich důležitost

Pokud bychom v souvislosti s realizovanými aktivitami měli zohlednit jejich důležitost, tak SOU žádnou z uvedených aktivit nepovažují za prioritu. Pod hranicí prioritní oblasti je podpora pedagogů k sebevzdělávání v oblasti ICT. Tuto aktivitu realizuje nejvyšší podíl SOU, který jí přisuzuje ale podprůměrnou důležitost.

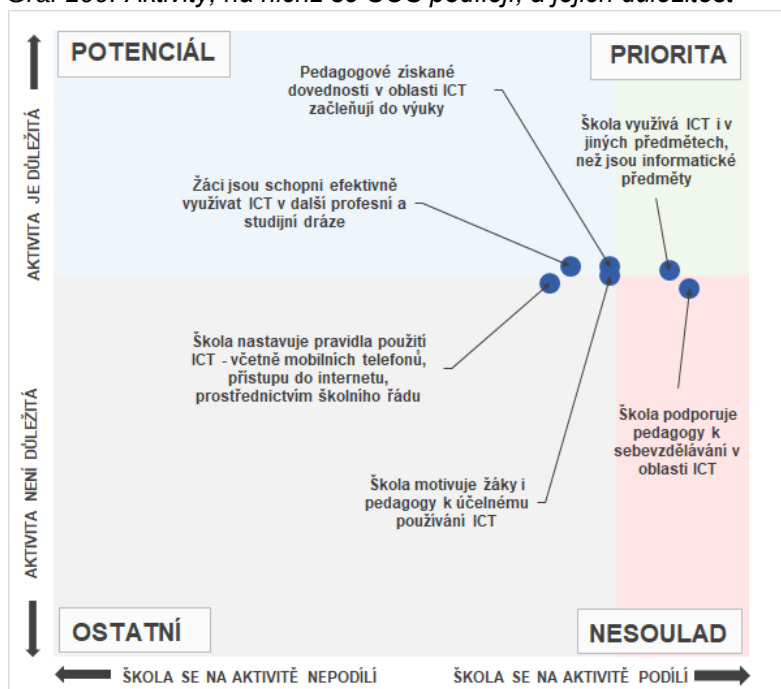
Potenciál pro rozvoj digitálních kompetencí vykazují pedagogové, kteří získané dovednosti začleňují do výuky, a motivace žáků a pedagogů k účelnému využívání ICT. Tyto aktivity realizuje nižší podíl škol než aktivity prioritní, ale školy jim přikládají nadprůměrně vysokou důležitost.

Využívání ICT i v jiných předmětech je pro školy spíše méně důležitou aktivitou.

Střední odborné školy pro rozvoj digitálních kompetencí nejčastěji podporují pedagogy k sebevzdělávání v oblasti ICT (91 %) a využívají ICT i v jiných předmětech než informatických (87 %). Značná část škol motivuje žáky i pedagogy k účelnému používání ICT a podporuje pedagogy k začleňování získaných dovedností v oblasti ICT do výuky (shodných 80 %). Na více než třech čtvrtinách škol (74 %) jsou žáci schopni efektivně využívat ICT a 71 % škol nastavuje pravidla používání ICT.

Prioritou v oblasti digitálních kompetencí je využívání ICT i v jiných předmětech než informatických. Tuto aktivitu realizuje vysoký podíl škol, který ji považuje za důležitou. Podporu pedagogů k sebevzdělávání v oblasti ICT realizuje vysoký podíl škol, ale této aktivitě je přisuzována mírně nižší důležitost než aktivitě prioritní. Z tohoto důvodu se ocitá v tzv. nesouladu. Z grafu je však patrné, že se tato aktivita umístila těsně u hranice s prioritními aktivitami.

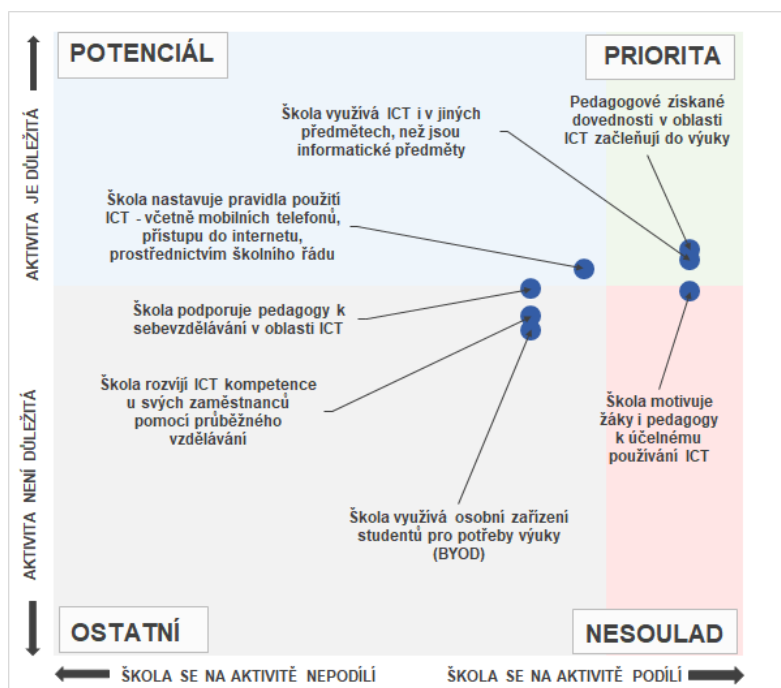
Graf 100: Aktivita, na nichž se SOŠ podílejí, a jejich důležitost

Potenciál pro rozvoj digitálních kompetencí představují pedagogové, kteří získané dovednosti v oblasti ICT začleňují do výuky, a schopnost žáků efektivně využívat ICT v další profesní a studijní dráze. Tyto aktivity realizuje nižší podíl škol než aktivity prioritní, ale jsou považovány za důležité. Motivace k účelnému používání ICT dosahuje průměrných hodnot, z grafu je však patrné, že se zmíněná aktivita ocitá těsně pod hranicí aktivit s potenciálem. Nastavení pravidel používání ICT je považováno za méně důležitou aktivitu.

Téměř všechna **gymnázia** v rámci rozvoje digitálních kompetencí motivují žáky i pedagogy k účelnému používání ICT, využívají ICT i v jiných předmětech než v informatických a podporují pedagogy k začleňování ICT dovedností do výuky (shodně 92 %). Tři čtvrtiny gymnázií nastavují pravidla používání ICT prostřednictvím školního řádu (77 %). Dvě třetiny škol rozvíjí ICT kompetence u svých zaměstnanců, podporují pedagogy k sebevzdělávání v oblasti ICT a využívají osobní zařízení studentů pro potřeby výuky (shodně 69 %).

Graf 101: Aktivita, na nichž se gymnázia podílejí, a jejich důležitost

Prioritou je pro gymnázia využívání ICT i v jiných předmětech než informatických a začleňování dovedností pedagogů v oblasti ICT do výuky.

Motivace žáků a pedagogů k účelnému užívání ICT je na hranici priorit a nesouladu, jelikož tuto aktivitu gymnázia považují za méně významnou.

Nastavení pravidel použití ICT prostřednictvím školního řádu realizuje nižší podíl gymnázií, která ale tuto aktivitu považují za důležitou, a proto pro gymnázia představuje potenciál. Na hranici potenciálních aktivit je i podpora pedagogů k sebevzdělávání v oblasti ICT. Ostatní aktivity jsou pro gymnázia relativně méně

významné.

9.3 Překážky, na které školy naráží v rámci této intervence

V souvislosti s překážkami, které omezují rozvoj digitálních kompetencí na středních a vyšších odborných školách, se školy v Libereckém kraji nejčastěji setkávají se studenty, kteří nemají vlastní zařízení vhodná pro využití ve výuce (37 %), a v podobné míře školy zmiňují nedostatečné finance či prostory pro organizování a vedení nepovinných předmětů (33 %). Více než čtvrtina škol poukazuje na nedostatečné prostory či vybavení školy (28 %) a na to, že vyučující nejsou schopni vyřešit problémy s ICT (26 %). Na ostatní překážky naráží menší podíl škol. Na žádnou překážku nenaráží 22 % škol.

Oproti II. vlně šetření téměř u všech překážek poklesl podíl škol, který se s nimi setkává. K nejvyššímu snížení došlo u nedostatečné motivace pedagogů k dalšímu vzdělávání v oblasti ICT (pokles o 25 p. b.) a u nedostatečného vzdělání pedagogů na škole v oblasti ICT (pokles o 16 p. b.). Naopak vzrostl podíl škol, na kterých studenti nemají vlastní zařízení vhodná pro využívání ve výuce (nárůst o 18 p. b.). Také se zvýšil podíl škol, který uvedl, že se v této oblasti s žádnými překážkami neseťkává (nárůst o 12 p. b.).

Graf 102: Překážky, na které školy narážejí v rámci rozvoje digitálních kompetencí

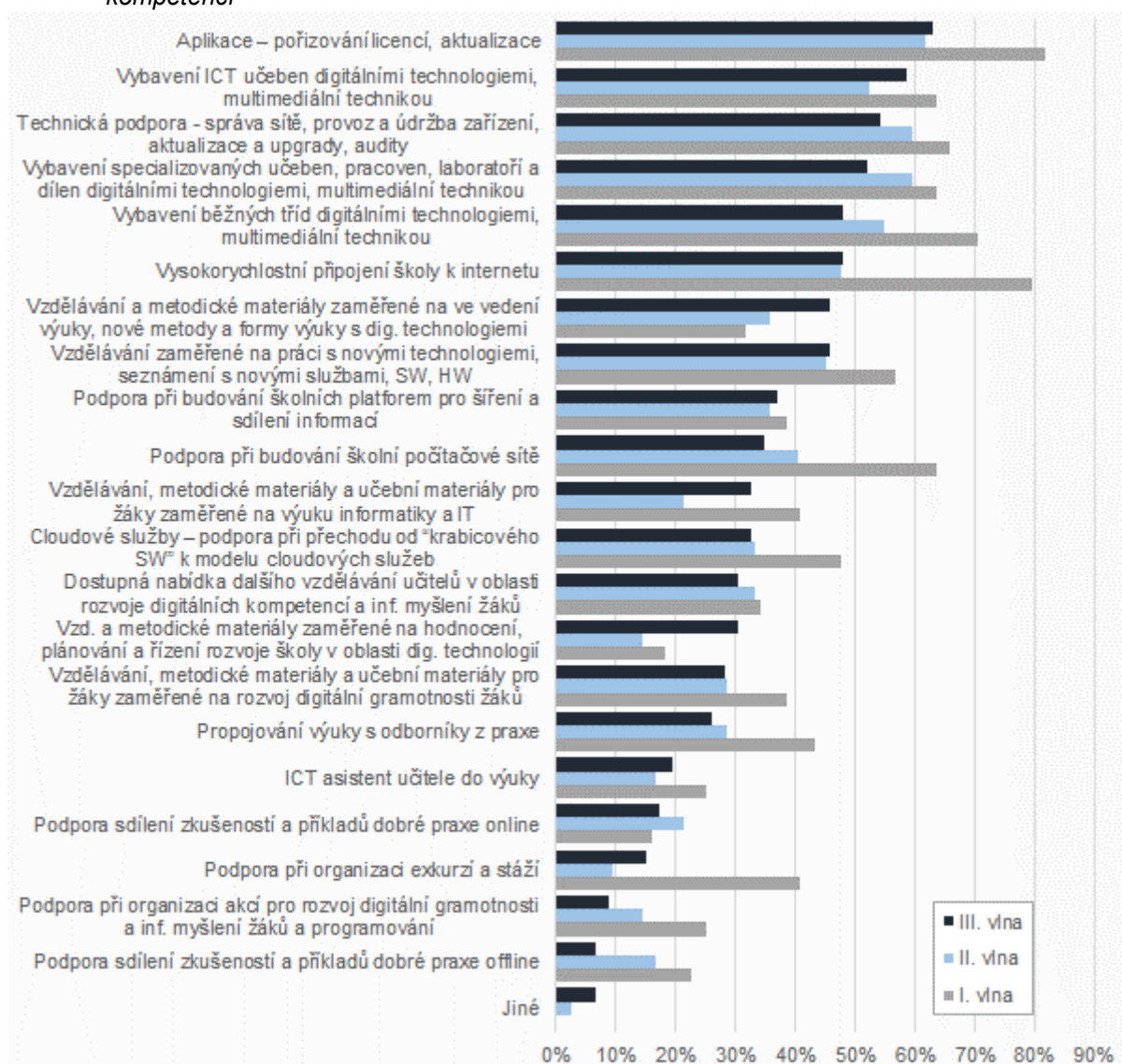
Pozn. data za první vlnu šetření nejsou k dispozici.

9.4 Opatření pro zlepšení realizace intervence

V oblasti rozvoje digitálních kompetencí v Libereckém kraji by školy nejčastěji potřebovaly aplikace – pořizování licencí a aktualizace (63 %), vybavení ICT učeben (59 %), technickou podporu (54 %) a vybavení specializovaných učeben digitálními technologiemi (52 %). Podobný podíl škol by ocenil vybavení běžných tříd digitálními technologiemi a vysokorychlostní připojení k internetu (shodných 48 %). Celkem 46 % škol by pomohlo vzdělávání a metodické materiály zaměřené na vedení výuky a vzdělávání zaměřené na práci s novými technologiemi.

Oproti předchozím vlnám šetření došlo u většiny opatření k poklesu jejich potřebnosti. Oproti I. vlně šetření je méně potřebné především vysokorychlostní připojení školy k internetu (shodný pokles o 32 p. b. vůči I. vlně šetření). Došlo také k snížení u podpory při budování školní počítačové sítě (pokles o 29 p. b. vůči I. vlně šetření).

Graf 103: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvoleného cíle v rámci rozvoje digitálních kompetencí

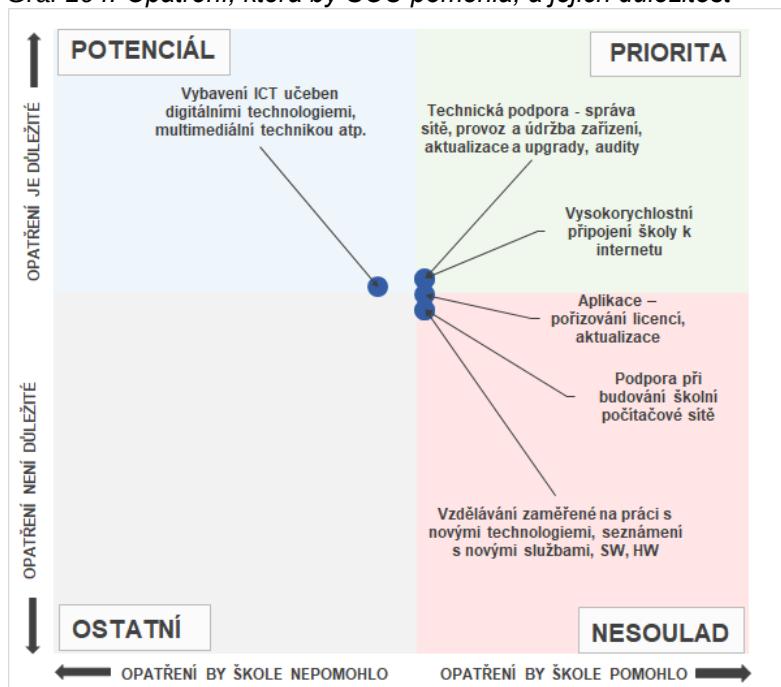

9.4.1 Důležitost nejčastěji zmiňovaných opatření na vybraných typech škol

Střední odborná učiliště uvedla, že by jim pro rozvoj digitálních kompetencí nejvíce pomohla podpora při budování školní počítačové sítě, vysokorychlostní připojení k internetu, pořizování licencí pro aplikace, vzdělávání zaměřené na práci s novými technologiemi a technická podpora (shodných 53 %). Celkem 47 % učilišť by ocenilo vybavení ICT učeben digitálními technologiemi a multimediální technikou.

Pokud bychom v souvislosti s navrhovanými opatřeními pro rozvoj digitálních kompetencí zohlednili také jejich důležitost, představuje priority vysokorychlostní připojení školy k internetu a technická podpora. Tato opatření zmiňují školy nejčastěji a zároveň je ve srovnání s ostatními sledovanými položkami hodnotí jako důležitější.

Graf 104: Opatření, která by SOU pomohla, a jejich důležitost

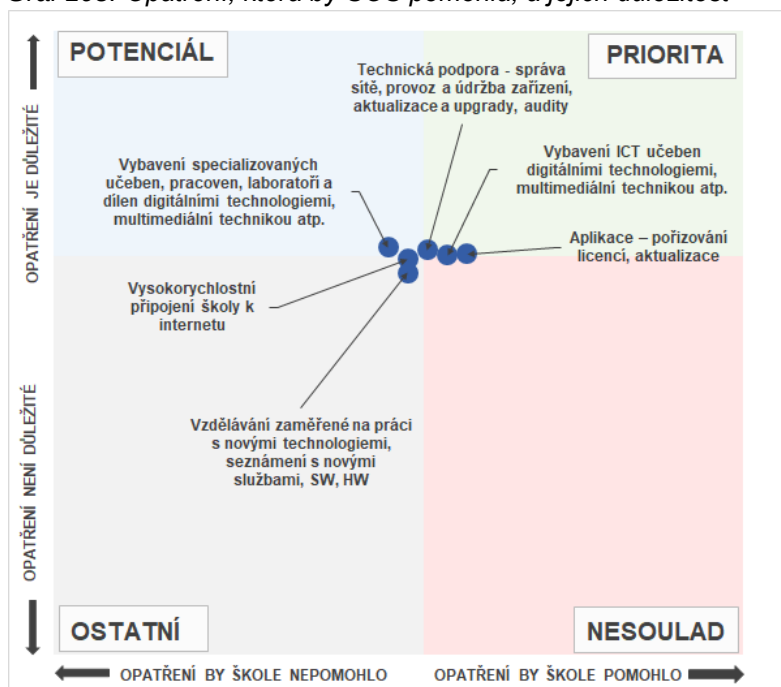
Opatření v podobě pořizování licencí k aplikacím se ocitá na hranici priorit a nesouladu, jelikož ho školy považují za průměrně významné opatření.

Podpoře při budování školní počítačové sítě a vzdělávání zaměřené na práci s novými technologiemi se věnuje stejný podíl škol jako opatřením prioritním, ale školy je považují za mírně podprůměrně důležitá opatření, proto se nachází v určitém nesouladu.

Vybavení ICT učeben by pomohlo menšímu podílu škol, ale ty ho považují za nadprůměrně důležité, proto představuje určitý potenciál v oblasti rozvoje digitálních kompetencí.

Střední odborné školy by nejvíce ocenily pořizování licencí k aplikacím (60 %) a vybavení ICT učeben (57 %). Více než polovině škol by pomohla technická podpora (54 %), vysokorychlostní připojení školy k internetu a vzdělávání zaměřené na práci s novými technologiemi (shodných 51 %). Podobný podíl škol by potřeboval vybavení specializovaných učeben digitálními technologiemi (49 %).

Graf 105: Opatření, která by SOŠ pomohla, a jejich důležitost

Z hlediska důležitosti jednotlivých opatření rozvoje digitálních kompetencí představují největší priority vybavení ICT učeben digitálními technologiemi a multimediální technikou, pořizování a aktualizování aplikací a technická podpora. Tato opatření školy zmiňovaly nejčastěji a zároveň je ve srovnání s ostatními sledovanými položkami hodnotily jako mírně nadprůměrně důležitá, proto jsou také na hranici s oblastí nesouladu.

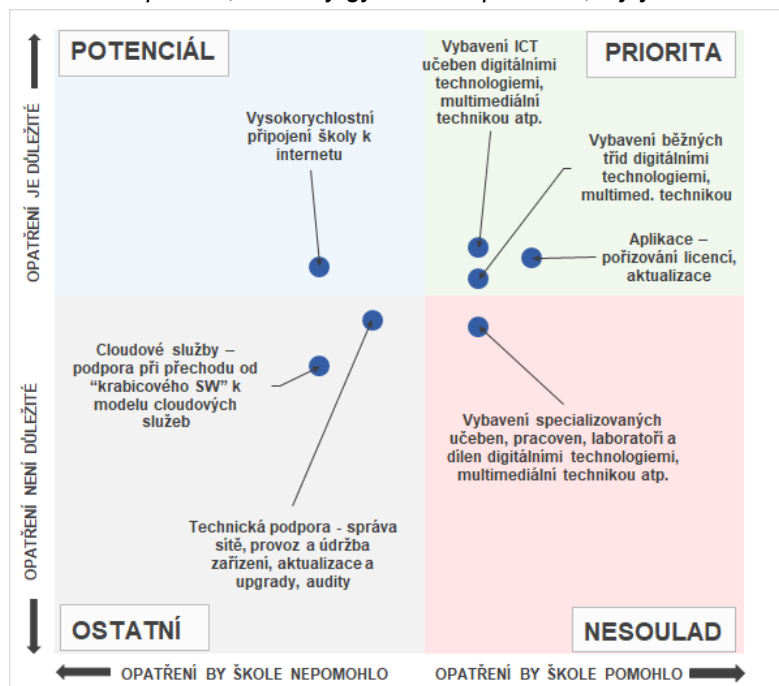
Vybavení specializovaných učeben digitálními technologiemi by ocenil nižší podíl škol, ale přisouzená důležitost nabývá mírně nadprůměrných hodnot, proto představuje potenciál pro rozvoj oblasti. Na hranici

potenciálu je také vysokorychlostní připojení školy k internetu. Vzdělávání zaměřené na práci s novými technologiemi je zmiňované v menší míře a i přisuzovaná důležitost tohoto opatření je nižší.

Gymnázia by pro rozvoj digitálních kompetencí nejvíce ocenila pořizování aplikací (69 %). Celkem 62 % gymnázií by potřebovalo vybavení ICT učeben, běžných tříd a specializovaných učeben a laboratoří digitálními technologiemi.

Téměř polovina gymnázií by ocenila technickou podporu (46 %) a více než třetina škol zmiňuje vysokorychlostní internet a cloudové služby (shodných 39 %).

Graf 106: Opatření, která by gymnáziím pomohla, a jejich důležitost

Opatření v podobě vybavení ICT učeben a běžných tříd digitálními technologiemi a multimediální technikou a pořizování aplikací jsou prioritami pro rozvoj této oblasti na gymnáziích.

Vybavení specializovaných učeben je gymnázii žádáno často, nicméně toto opatření gymnázia považují za méně důležité než prioritní opatření.

Vysokorychlostní připojení školy k internetu může představovat potenciál pro rozvoj digitálních kompetencí.

Z uvedených opatření jsou za méně důležitá považována opatření v podobě cloudových služeb a technické podpory.

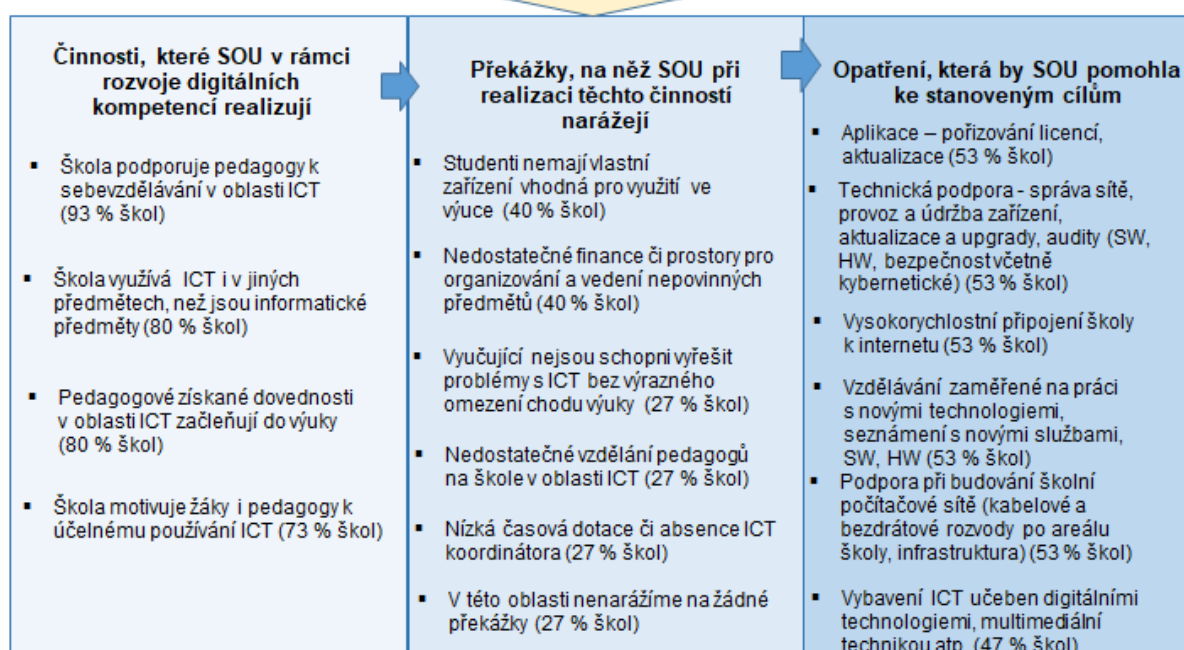
9.5 Grafická sumarizace hlavních zjištění týkajících se oblasti „rozvoje digitálních kompetencí“ na SOŠ, SOU a na gymnáziích

Následující tři grafická schémata přehledně shrnují klíčová zjištění týkající se oblasti *rozvoje digitálních kompetencí* na třech nejčastěji zastoupených typech škol (SOŠ, SOU a gymnázia). Každé schéma je sestaveno ze tří (dále členěných) boxů – žlutého, modrého a oranžového.

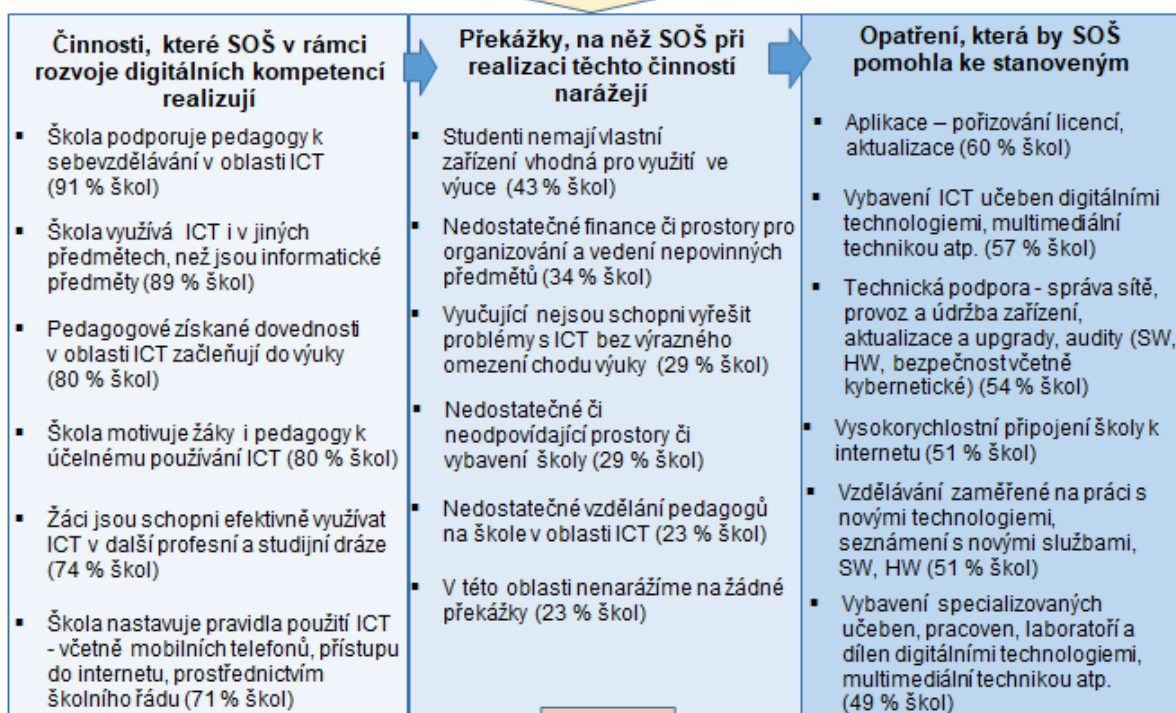
V horním žlutém boxu jsou uvedeny školami nejčastěji volené položky z rozsáhlého seznamu jednotlivých atributů reprezentujících 4 úrovně rozvoje oblasti *rozvoje digitálních kompetencí*. Tento box tak zprostředkovává stručný obraz aktuální situace v této oblasti v době před realizací intervence (projektů).

V prostředním modrém boxu jsou nejprve uvedeny školami nejčastěji realizované činnosti spadající do této oblasti, následně pak nejčastěji uváděné překážky, které komplikují její rozvoj, a nakonec nejčastěji uváděná opatření, která by školám v rozvoji této oblasti pomohla.

V dolním oranžovém boxu jsou uvedeny opět nejčastěji volené položky ze seznamu atributů reprezentujících 4 úrovně rozvoje oblasti *rozvoje digitálních kompetencí*. V tomto případě však již nevypovídají o skutečné současné situaci, ale představují zamýšlený stav dané oblasti na škole po realizaci plánované intervence (projektů). Jedná se tedy o stručný obraz ideálního budoucího stavu, k němuž škola plánuje dospět s pomocí podpůrných projektů (realizované intervence).

*Každé schéma zobrazuje prvních 4-7 nejčastěji uváděných položek z dané oblasti.
Procenta uvádějí podíl škol, které danou položku zvolily.

*Každé schéma zobrazuje prvních 6-7 nejčastěji uváděných položek z dané oblasti. Procenta uvádějí podíl škol, které danou položku zvolily.

Aktuální stav rozvoje digitálních kompetencí na gymnáziích

Běžně jsou využívány různé nástroje pro komunikaci, sdílení souborů na cloudovém úložišti, textová komunikace či videokonference. (62 % škol)

Na škole působí ICT metodik a koordinátor, který vytváří plán nákupu a začlenění digitálních technologií do výuky. (77 % škol)

Ve výuce i mimo ni se využívají komunikační nástroje, které jsou používány pro řešení problémů, spolupráci a tvorbu společných výstupů. (62 % škol)

Učitelé mají zásobu ověřených nekomerčních či komerčních digitálních výukových materiálů k podpoře výuky a opakovaně je používají. Příležitostně tvoří vlastní výukové materiály. (54 % škol)

Škola umožňuje v neomezené míře připojení žákovských mobilních zařízení do sítě. (54 % škol)

úroveň 1
úroveň 2
úroveň 3
úroveň 4

Činnosti, které gymnázia v rámci rozvoje digitálních kompetencí realizují

- Škola využívá ICT i v jiných předmětech, než jsou informatické předměty (92 % škol)
- Pedagogové získané dovednosti v oblasti ICT začleňují do výuky (92 % škol)
- Škola motivuje žáky i pedagogy k účelnému používání ICT (92 % škol)
- Škola nastavuje pravidla použití ICT - včetně mobilních telefonů, přístupu do internetu, prostřednictvím školního řádu (77 % škol)
- Škola podporuje pedagogy k sebevzdělávání v oblasti ICT (69 % škol)
- Škola rozvíjí ICT kompetence u svých zaměstnanců pomocí průběžného vzdělávání (69 % škol)
- Škola využívá osobní zařízení studentů pro potřeby výuky (BYOD) (69 % škol)

Překážky, na něž gymnázia při realizaci těchto činností narážejí

- V této oblasti nenarážíme na žádné překážky (31 % škol)
- Nedostatečné finance či prostory pro organizování a vedení nepovinných předmětů (23 % škol)
- Nedostatečné či neodpovídající prostory či vybavení školy (23 % škol)
- Nedostatečné SW vybavení školy (23 % škol)
- Učitelé nemají k dispozici vlastní pracovní počítač (23 % škol)
- Nedostatečné vzdělání pedagogů na škole v oblasti ICT (15 % škol)
- Nedostatečná motivace pedagogů k dalšímu vzdělávání v oblasti ICT (15 % škol)

Opatření, která by gymnáziím pomohla ke stanoveným cílům

- Aplikace – pořizování licencí, aktualizace (69 % škol)
- Vybavení ICT učeben digitálními technologiemi, multimediální technikou atp. (62 % škol)
- Vybavení specializovaných učeben, pracoven, laboratoří a dílen digitálními technologiemi, multimediální technikou atp. (62 % škol)
- Vybavení běžných tříd digitálními technologiemi, multimediální technikou atp. (62 % škol)
- Technická podpora - správa sítě, provoz a údržba zařízení, aktualizace a upgrady, audit (46 % škol)
- Vysokorychlostní připojení školy k internetu (38 % škol)
- Cloudové služby – podpora při přechodu od "krabicového SW" k modelu cloudových služeb (38 % škol)

Cíle, které si v rámci rozvoje digitálních kompetencí stanovila gymnázia

Prostory jsou vhodné a dostačující nejen pro výuku informatiky, ale také pro plnohodnotné využívání digitálních technologií napříč vyučovanými předměty. Internetové připojení je k dispozici v celé budově školy. (77 % škol)

Běžně jsou využívány různé nástroje pro komunikaci, sdílení souborů na cloudovém úložišti, textová komunikace či videokonference. (85 % škol)

Plán pořizování ICT a začleňování do výuky je významný pro vizi školy a je plně zahrnut do koncepce rozvoje školy. Škola má propracovanou politiku nákupu potřebných licencí pro použití učitelů i žáků nejen v prostorách školy. (69 % škol)

Na škole působí ICT metodik a koordinátor, který vytváří plán nákupu a začlenění digitálních technologií do výuky. (85 % škol)

Škola umožňuje v neomezené míře připojení žákovských mobilních zařízení do sítě. (62 % škol)

úroveň 1
úroveň 2
úroveň 3
úroveň 4

Ve výuce i mimo ni se využívají komunikační nástroje, které jsou používány pro řešení problémů, spolupráci a tvorbu společných výstupů. (62 % škol)

Digitální technologie jsou ve výuce využívány zcela běžně všemi účastníky dle stanovených pravidel, která reagují na aktuální potřeby školy a výuky. (77 % škol)

*Každé schéma zobrazuje prvních 5-7 nejčastěji uváděných položek z dané oblasti. Procenta uvádějí podíl škol, které danou položku zvolily.

10 Rozvoj čtenářské gramotnosti

Rada Evropské unie v Doporučení z května 2018 o klíčových kompetencích pro celoživotní učení doporučuje zaměřit vzdělávání na rozvoj kompetencí, a to jak žáků, tak učitelů. **Gramotnosti jsou podmínkou pro získání klíčových kompetencí i pro dosažení důležitých cílů vzdělávání a odborné přípravy.** Rozvoj gramotností je základem pro další učení i pro uplatnění na měnícím se pracovním trhu a je potřebné rozvíjet je **průřezově napříč vzdělávacími obory.**

Jedním z cílů Strategického rámce evropské spolupráce ve vzdělávání a odborné přípravě (ET 2020) je šířit osvědčené postupy týkající se **schopnosti žáků porozumět psanému textu** a vypracovat závěry, jak zlepšit gramotnost v celé EU, **zlepšit znalosti z matematiky a přírodních věd na vyšších stupních vzdělávání a odborné přípravy.** A rovněž více zohledňovat klíčové průřezové kompetence ve vzdělávacích oblastech, hodnocení a kvalifikacích.

Koncept gramotností má ústřední místo také v **šetření PISA**, který se užívá i v českém prostředí. Důležitým charakteristickým rysem projektu PISA je pravidelné zjišťování nabytých dovedností a vědomostí, o nichž se předpokládá, že budou nezbytné pro úspěšné zapojení žáků do reálného konkurenčního prostředí a budou pro ně výhodou v dalším vzdělávání i na trhu práce. Záměrem není zkoumat, jak žáci dovedou reprodukovat získané vědomosti, ale **jak dokáží v úlohách vytvořených na základě rozmanitých situací běžného života využít své schopnosti a osvojené dovednosti.**

V návaznosti na výše uvedené je tak cílem oblasti intervence Čtenářská a matematická gramotnost podporovat **systematický rozvoj gramotnosti ve školách** a tím přispívat k lepšímu uplatnění žáků v dalším vzdělávání a na pracovním trhu. Díky funkční schopnosti pracovat s texty a dokumenty, porozumět jim, zužitkovat získané informace, aplikovat získaný matematický aparát na úlohy z běžného života, přemýšlet v souvislostech a návaznostech, zaujmout postoj a sdílet a formulovat vlastní myšlenky mohou žáci zažít úspěch nejen ve škole, ale samozřejmě v práci a osobním i veřejném životě.

Čtenářská gramotnost ve smyslu schopnosti praktického uplatnění znalostí v rozmanitých životních situacích umožňuje **porozumět psanému textu**, který využívá jazyk ve své grafické podobě (včetně vizuálních útvarů jako např. diagramy, mapy, tabulky grafy), nakládat s **informacemi v kontextu**, vyvozovat a **usuzovat v souladu** s vlastními rostoucími **zkušenostmi**, posuzovat **věrohodnost textů** a číst z **většího počtu zdrojů**, často multimodálního charakteru. Psanými texty jsou myšleny vedle klasických, tzv. statických textů také tzv. dynamické texty, které jsou charakteristické pro digitální média.

Nezbytnou podmínkou pro získání čtenářské gramotnosti je **osvojení si čtenářských strategií**. Těžiště jejich rozvoje je v základním vzdělávání, na středních školách by měly být dále rozvíjeny a prohlubovány. Cílem je, aby se žáci naučili pracovat se strategiemi vědomě, aby věděli, kdy mají které použít, a hlavně aby přemýšleli, proč a jak by je měli použít. Strategie jsou prostředkem k dosažení toho, že žáci budou schopni přemýšlet o tom, co a jak čtou, a naučí se, jak porozumět obsahu textu, záměru autora apod. Pro úspěšný rozvoj čtenářské gramotnosti jsou základním předpokladem také **vhodné materiální a organizační podmínky ve škole.**

Zjištění šetření PISA ve výsledcích českých žáků dlouhodobě ukazují na **potřebu věnovat pozornost významným rozdílům ve výsledcích žáků jednotlivých druhů škol.** Rozdíl mezi výsledkem žáků víceletých gymnázií a středních odborných škol bez maturity je větší než dvě gramotnostní úrovně. Rozdílných výsledků je dosahováno také dívkami a chlapci, je proto třeba rovněž v rozvoji čtenářské gramotnosti pracovat s hlediskem genderových specifik.

Hlavní zjištění

- Pokud jde o rozvoj škol v oblasti čtenářské gramotnosti v Libereckém kraji, v nejvyšší míře jsou vykonávány aktivity patřící do mírně pokročilé a pokročilé úrovně (shodně 33 %). V těchto úrovních na škole působí koordinátor čtenářské gramotnosti a probíhá snaha o začlenění čtenářské gramotnosti do výuky. V podobné míře jsou rozvíjeny aktivity základní úrovně (29 %), ve které je rozvoj čtenářské gramotnosti realizován v rámci výuky českého jazyka a literatury. V nejnižší míře se rozvíjejí aktivity nejvyšší úrovně (22 %), v té je zpracovaná ucelená koncepce rozvoje čtenářské gramotnosti. Rozvoj činností školy plánují především v rámci pokročilé a nejvyšší úrovně, čímž deklarují zájem začlenění čtenářské gramotnosti do výuky. Oproti předchozí vlně šetření školy vykazují navýšení činností v rámci všech úrovní, vyjma základní úrovně.
- V rámci rozvoje čtenářské gramotnosti pracuje většina škol v Libereckém kraji s odbornými texty. Školy v podobné míře pomáhají žákům s vlastním výběrem četby, zvyšují motivaci žáků ke čtení. Tři čtvrtiny škol mají vlastní knihovnu, pracují s beletristickými texty ve výuce a s různou podobou textu. Dvě třetiny škol pracují s texty napříč předměty. Většina SOU a SOŠ častěji pomáhají žákům s vlastním výběrem četby. Všechna gymnázia pracují s různými druhy a podobami textů. Oproti předchozí vlně šetření došlo u většiny realizovaných aktivit k navýšení podílu škol, které tyto aktivity realizovaly.
- V souvislosti s překážkami, které omezují rozvoj čtenářské gramotnosti na středních a vyšších odborných školách, se nejčastěji školy setkávají s nedostatečnou úrovní čtenářské gramotnosti žáků ze ZŠ a s nedostatečnou motivací žáků k rozvoji čtenářské gramotnosti. Třetina škol se setkala s příliš nízkou časovou dotací na rozvoj čtenářské gramotnosti. Oproti předchozí vlně šetření téměř u všech překážek poklesl podíl škol, který se s nimi setkává.
- V oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti v Libereckém kraji by školy nejčastěji ocenily využívání ICT a interaktivních médií na podporu čtenářské gramotnosti, podporu čtenářské gramotnosti napříč předměty a další vzdělávání pedagogických pracovníků. SOU i SOŠ by častěji potřebovaly vzdělávání vyučujících k podpoře čtenářské gramotnosti. Gymnázia nejčastěji zmiňovala potřebu dostatečných prostředků na nákup pro školní knihovnu. Oproti předchozím vlnám šetření došlo u většiny opatření k poklesu jejich potřebnosti.

10.1 Současná úroveň škol a jejich předpokládaný posun

Pokud jde o rozvoj škol v oblasti čtenářské gramotnosti v Libereckém kraji, v nejvyšší míře jsou vykonávány aktivity patřící do mírně pokročilé a pokročilé úrovně (shodně 33 %). V těchto úrovních na škole působí koordinátor čtenářské gramotnosti a probíhá snaha o začlenění čtenářské gramotnosti do výuky. V podobné míře jsou rozvíjeny aktivity základní úrovně (29 %), ve které je rozvoj čtenářské gramotnosti realizován v rámci výuky českého jazyka a literatury. V nejnižší míře se rozvíjejí aktivity nejvyšší úrovně (22 %), v té je zpracovaná ucelená koncepce rozvoje čtenářské gramotnosti.

Pakliže měly školy zhodnotit předpokládaný posun v oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti, plánují rozvoj činností především v rámci nejvyšší (předpokládaný posun o 19 p. b.) a pokročilé úrovně (předpokládaný posun o 16 p. b.), čímž deklarují zájem začlenění čtenářské gramotnosti do výuky. Nižší posun lze předpokládat v mírně pokročilé úrovni (předpokládaný posun o 15 p. b.) a nejnižší posun v základní úrovni (předpokládaný posun o 5 p. b.).

Graf 107: Současná úroveň rozvoje čtenářské gramotnosti a předpokládaný posun

Základní úroveň – na škole nepůsobí koordinátor pro čtenářskou gramotnost. Na škole není komplexní pojetí začlenění čtenářské gramotnosti do výuky. Rozvoj čtenářské gramotnosti je na škole realizován v rámci výuky českého jazyka a literatury.

Mírně pokročilá úroveň – na škole působí koordinátor pro čtenářskou gramotnost. Rozvoj čtenářské gramotnosti na škole probíhá pouze prostřednictvím dílčích aktivit. Někteří učitelé

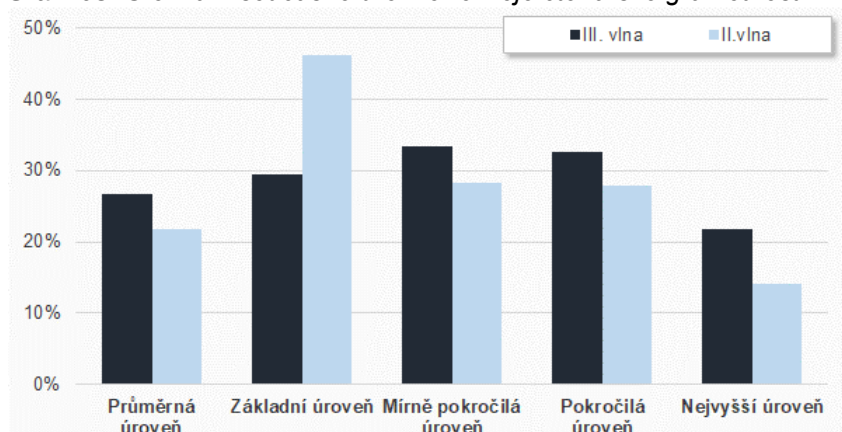
zařazují do výuky prvky k rozvoji čtenářské gramotnosti.

Pokročilá úroveň – koordinátor čtenářské gramotnosti spolupracuje s jednotlivými učiteli. Na škole je snaha o vytvoření uceleného pojetí začlenění čtenářské gramotnosti do výuky. Učitelé napříč předměty běžně zařazují do výuky prvky k rozvoji čtenářské gramotnosti.

Nejvyšší úroveň – čtenářská gramotnost je obsahově i časově koordinována pracovníkem, který k tomu má vytvořeny odpovídající podmínky. Škola má zpracovanou ucelenou koncepci rozvoje čtenářské gramotnosti. Pravidelně dochází ke sdílení poznatků, reflexi učitelů napříč předměty o zkušenostech ze zařazování prvků rozvoje čtenářské gramotnosti do jejich předmětů. Spolupráce s externími partnery (např. místní knihovna, známé osobnosti, nakladatelství apod.) je pravidelnou součástí výuky.

Oproti II. vlně šetření (v I. vlně šetření se úroveň čtenářské gramotnosti neměřila) školy vykazují navýšení činností v rámci nejvyšší úrovně (nárůst o 8 p. b.), pokročilé a mírně pokročilé úrovně (shodný nárůst o 5 p. b.). Ke snížení realizace činností došlo u základní úrovně (pokles o 17 p. b.).

Graf 108: Srovnání současné úrovně rozvoje čtenářské gramotnosti

Základní úroveň – na škole nepůsobí koordinátor pro čtenářskou gramotnost. Na škole není komplexní pojetí začlenění čtenářské gramotnosti do výuky. Rozvoj čtenářské gramotnosti je na škole realizován v rámci výuky českého jazyka a literatury.

Mírně pokročilá úroveň – na škole působí koordinátor pro čtenářskou gramotnost. Rozvoj čtenářské gramotnosti na škole probíhá pouze prostřednictvím dílčích aktivit. Někteří učitelé

zařazují do výuky prvky k rozvoji čtenářské gramotnosti.

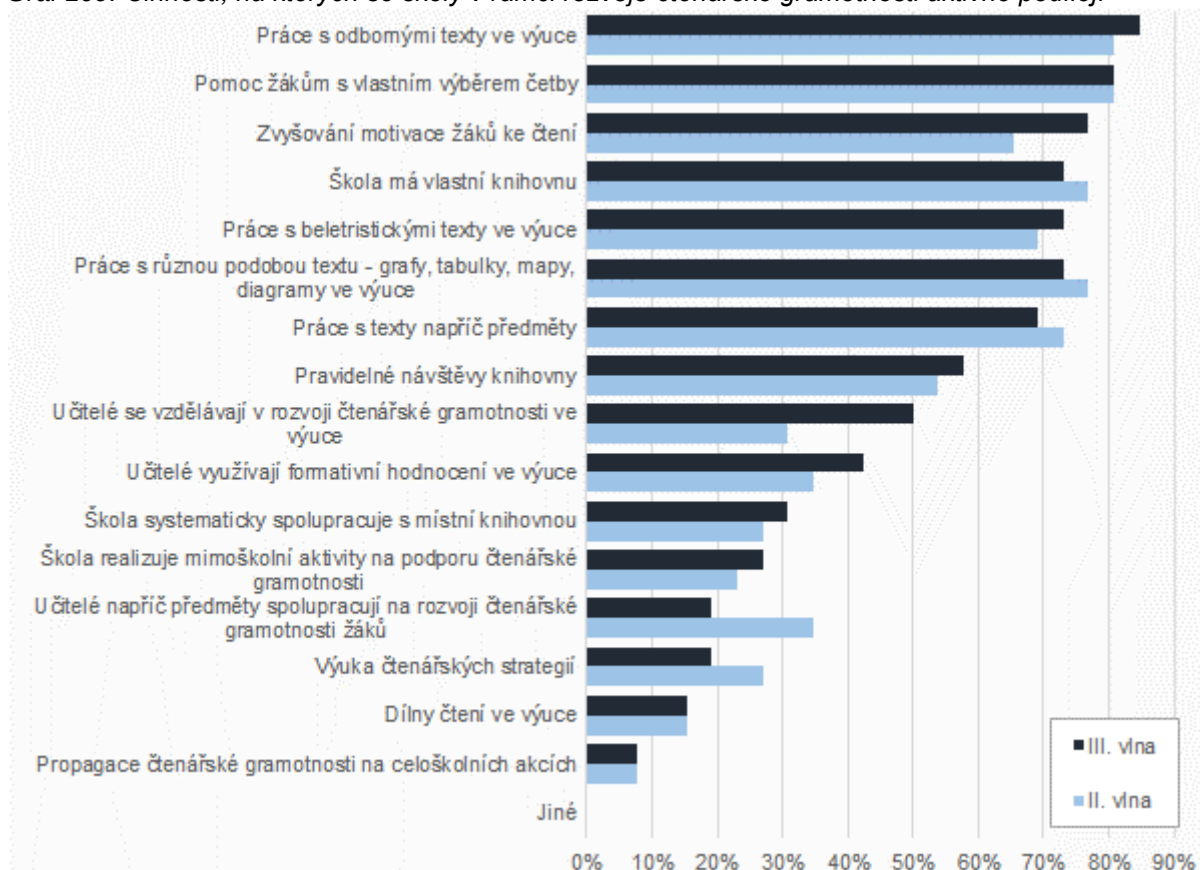
Pokročilá úroveň – koordinátor čtenářské gramotnosti spolupracuje s jednotlivými učiteli. Na škole je snaha o vytvoření uceleného pojetí začlenění čtenářské gramotnosti do výuky. Učitelé napříč předměty běžně zařazují do výuky prvky k rozvoji čtenářské gramotnosti.

Nejvyšší úroveň – čtenářská gramotnost je obsahově i časově koordinována pracovníkem, který k tomu má vytvořeny odpovídající podmínky. Škola má zpracovanou ucelenou koncepci rozvoje čtenářské gramotnosti. Pravidelně dochází ke sdílení poznatků, reflexi učitelů napříč předměty o zkušenostech ze zařazování prvků rozvoje čtenářské gramotnosti do jejich předmětů. Spolupráce s externími partnery (např. místní knihovna, známé osobnosti, nakladatelství apod.) je pravidelnou součástí výuky.

10.2 Aktivita, které školy realizují v rámci této intervence

V rámci rozvoje čtenářské gramotnosti pracuje většina škol v Libereckém kraji s odbornými texty (85 %). Školy v podobné míře pomáhají žákům s vlastním výběrem četby (81 %) a zvyšují motivaci žáků ke čtení (77 %). Celkem 73 % škol má vlastní knihovnu, pracuje s beletristickými texty ve výuce a s různou podobou textu. Dvě třetiny škol pracují s texty napříč předměty (69 %).

Graf 109: Činnosti, na kterých se školy v rámci rozvoje čtenářské gramotnosti aktivně podílejí

Pozn. data za první vlnu šetření nejsou k dispozici.

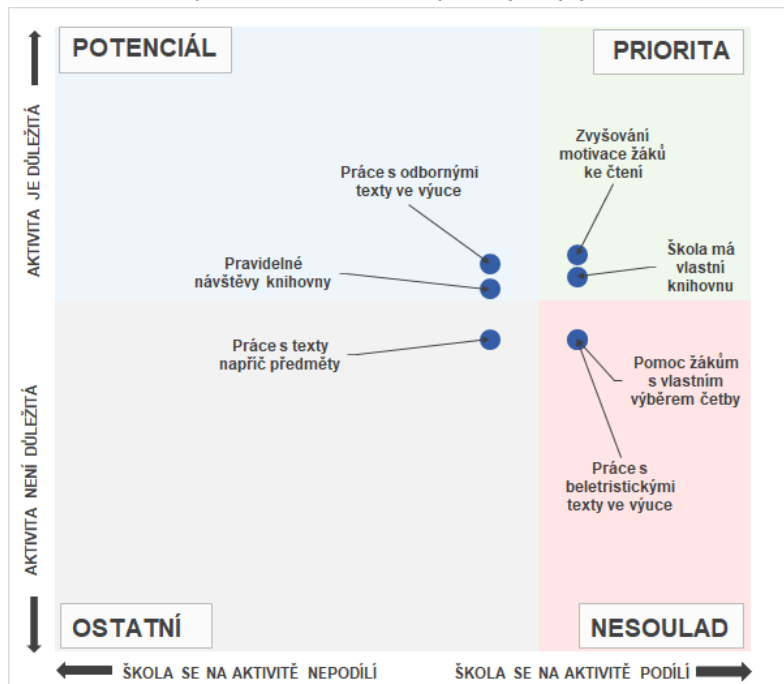
Oproti II. vlně šetření došlo u poloviny realizovaných aktivit k navýšení podílu škol, který tyto aktivity realizoval. K nejvyššímu navýšení došlo u škol, ve kterých se učitelé napříč předměty vzdělávají v rozvoji čtenářské gramotnosti ve výuce (nárůst o 19 p. b.) a u zvyšování motivace žáků ke čtení (nárůst o 12 p. b.). Naopak se snížil podíl škol, na kterých učitelé spolupracují na rozvoji čtenářské gramotnosti žáků napříč předměty (pokles o 15 p. b.).

10.2.1 Důležitost nejčastěji zmiňovaných aktivit na vybraných typech škol

Střední odborná učiliště z výše uvedených aktivit v oblasti čtenářské gramotnosti nejčastěji pracují s beletrickými texty ve výuce, zvyšují motivaci žáků ke čtení, pomáhají žákům s vlastním výběrem četby a disponují vlastní knihovnou (shodných 75 %). Téměř dvě třetiny škol udržují pravidelné návštěvy knihoven, pracují s texty napříč předměty a pracují s odbornými texty ve výuce (shodných 63 %).

Pokud bychom v souvislosti s realizovanými aktivitami měli zohlednit jejich důležitost, prioritami pro střední odborná učiliště je disponování vlastní knihovnou a zvyšování motivace žáků ke čtení. Tyto aktivity realizuje nejvyšší podíl SOU, který jim přisuzuje také nadprůměrnou důležitost.

Graf 110: Aktivita, na nichž se SOU, podílejí, a jejich důležitost

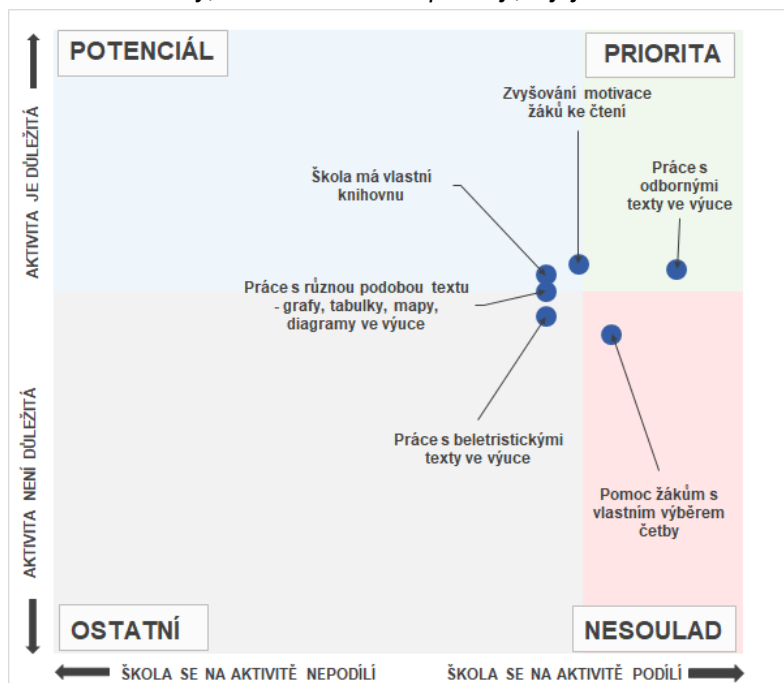
Pomoc žákům s vlastním výběrem četby a práce s beletristickými texty ve výuce realizuje vysoký podíl učilišť. Nicméně těmto aktivitám přiřkládají učiliště lehce podprůměrnou důležitost, a proto pro ně představují určitý nesoulad.

Potenciál pro rozvoj čtenářské gramotnosti vykazují práce s odbornými texty ve výuce a pravidelné návštěvy knihovny. Tyto aktivity realizuje nižší podíl škol než aktivity prioritní, ale školy jim přiřkládají nadprůměrně vysokou důležitost.

Práci s texty napříč předměty považují střední odborná učiliště z porovnávaných aktivit za nejméně důležitou aktivitu.

Střední odborné školy pro rozvoj čtenářské gramotnosti nejčastěji pracují s odbornými texty ve výuce (91 %) a pomáhají žákům s vlastním výběrem četby (81 %). Přibližně tři čtvrtiny škol zvyšují motivaci žáků ke čtení (76 %), pracují s beletristickými texty ve výuce a s různou podobou textu a disponují vlastní knihovnou (shodných 71 %).

Graf 111: Aktivita, na nichž se SOŠ podílejí, a jejich důležitost

Prioritou v oblasti čtenářské gramotnosti je práce s odbornými texty ve výuce. Tuto aktivitu realizuje vysoký podíl škol, který ji považuje za důležitou

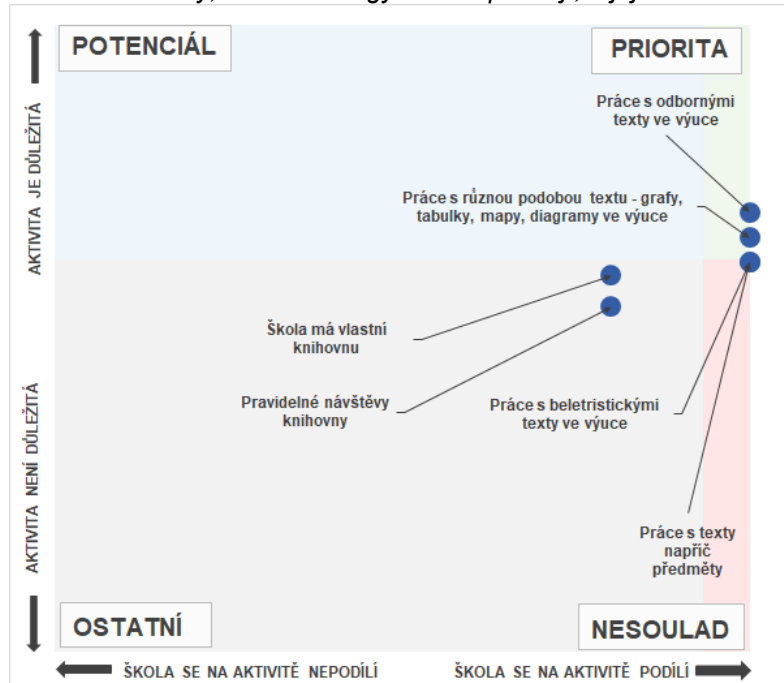
Podíly škol, které mají vlastní knihovnu nebo zvyšují motivaci ke čtení, jsou nižší. Nicméně školy těmto aktivitám přisuzují nadprůměrnou míru důležitosti. Z tohoto důvodu jsou pro školy potenciálem pro rozvoj této oblasti. Na hranici aktivit s potenciálem je i práce s různou podobou textu.

Pomoc žákům s vlastním výběrem četby organizují školy ve velké míře, ačkoli tuto aktivitu hodnotí jako méně významnou, proto se ocitá v tzv. nesouladu.

Práci s beletristickými texty ve výuce považují SOŠ za méně důležitou aktivitu.

Všechna **gymnázia** v Libereckém kraji pracují s texty napříč předměty, s odbornými texty, beletristickými texty a s různou podobou textu ve výuce (shodných 100 %). 80 % škol má vlastní knihovnu nebo pravidelně navštěvuje knihovny.

Graf 112: Aktivita, na nichž se gymnázia podílejí, a jejich důležitost

Gymnázia v rámci rozvoje čtenářské gramotnosti považují za priority práci s odbornými texty a s různou podobou textu. Tyto aktivity vykonávají všechna gymnázia a považují je za nejdůležitější aktivity.

Práci s beletristickými texty ve výuce a práci s texty napříč předměty realizují také všechna gymnázia, těmto aktivitám však přiřazují mírně podprůměrnou důležitost, a tak jsou umístěny na hranici priorit a nesouladu.

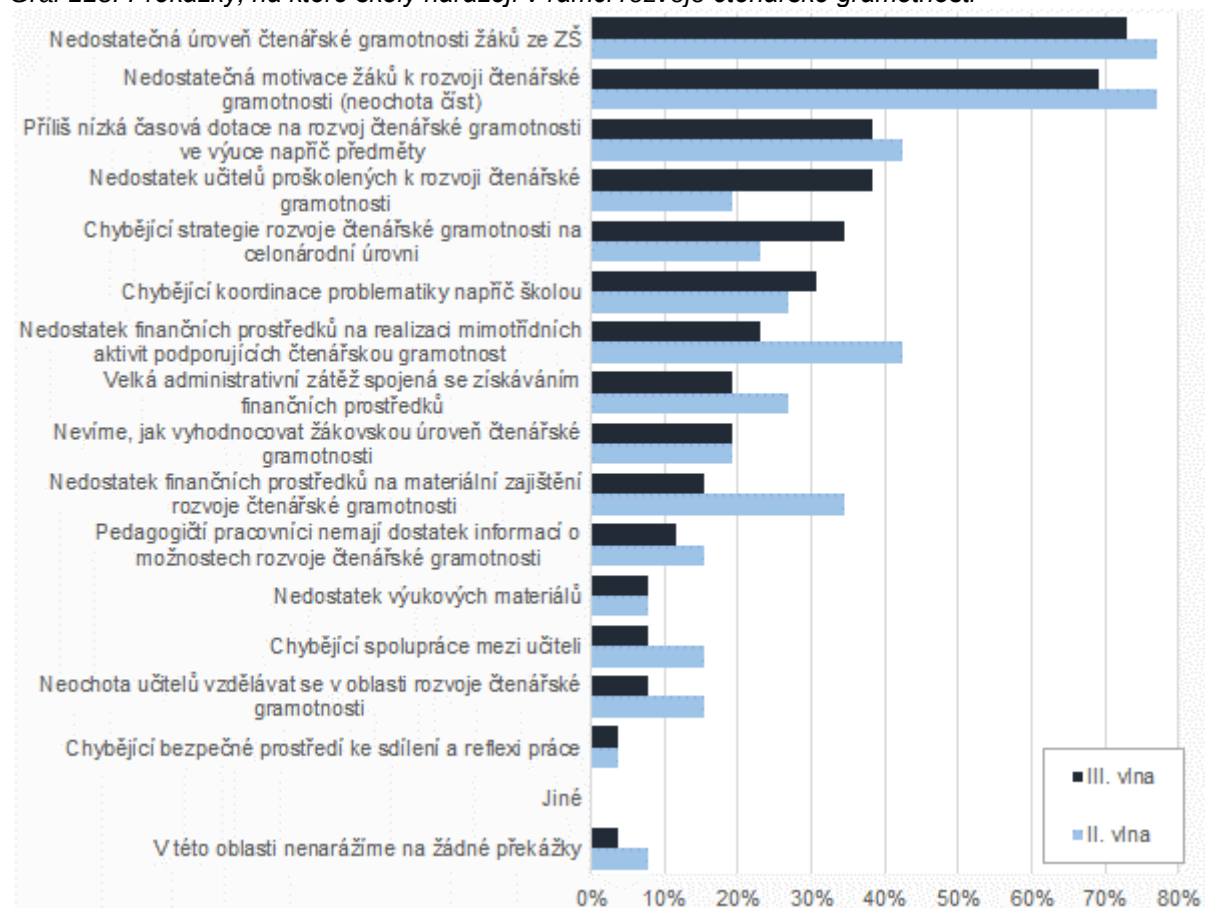
Ostatní aktivity jsou pro gymnázia méně důležité a vykonávají je relativně méně často.

10.3 Překážky, na které školy naráží v rámci této intervence

V souvislosti s překážkami, které omezují rozvoj čtenářské gramotnosti na středních a vyšších odborných školách, se nejčastěji školy v Libereckém kraji setkávají s nedostatečnou úrovní čtenářské gramotnosti žáků ze ZŠ (73 %) a s nedostatečnou motivací žáků k rozvoji čtenářské gramotnosti (69 %). Přibližně třetina škol se setkala s příliš nízkou časovou dotací na rozvoj čtenářské gramotnosti ve výuce napříč předměty (38 %), nedostatkem učitelů proškolených k rozvoji čtenářské gramotnosti (38 %), chybějící strategií rozvoje čtenářské gramotnosti na celonárodní úrovni (35 %) a chybějící koordinací problematiky napříč školou (31 %). Téměř čtvrtina škol se potýká s nedostatkem finančních prostředků na realizaci mimoškolních aktivit podporujících čtenářskou gramotnost (23 %). Na žádnou překážku nenaráží 4 % škol.

Oproti II. vlně šetření téměř u všech překážek poklesl podíl škol, který se s nimi setkává. K nejvyššímu snížení došlo u nedostatku finančních prostředků na materiální zajištění rozvoje čtenářské gramotnosti a nedostatku finančních prostředků na realizaci mimoškolních aktivit (pokles shodně o 19 p. b.).

Graf 113: Překážky, na které školy narážejí v rámci rozvoje čtenářské gramotnosti

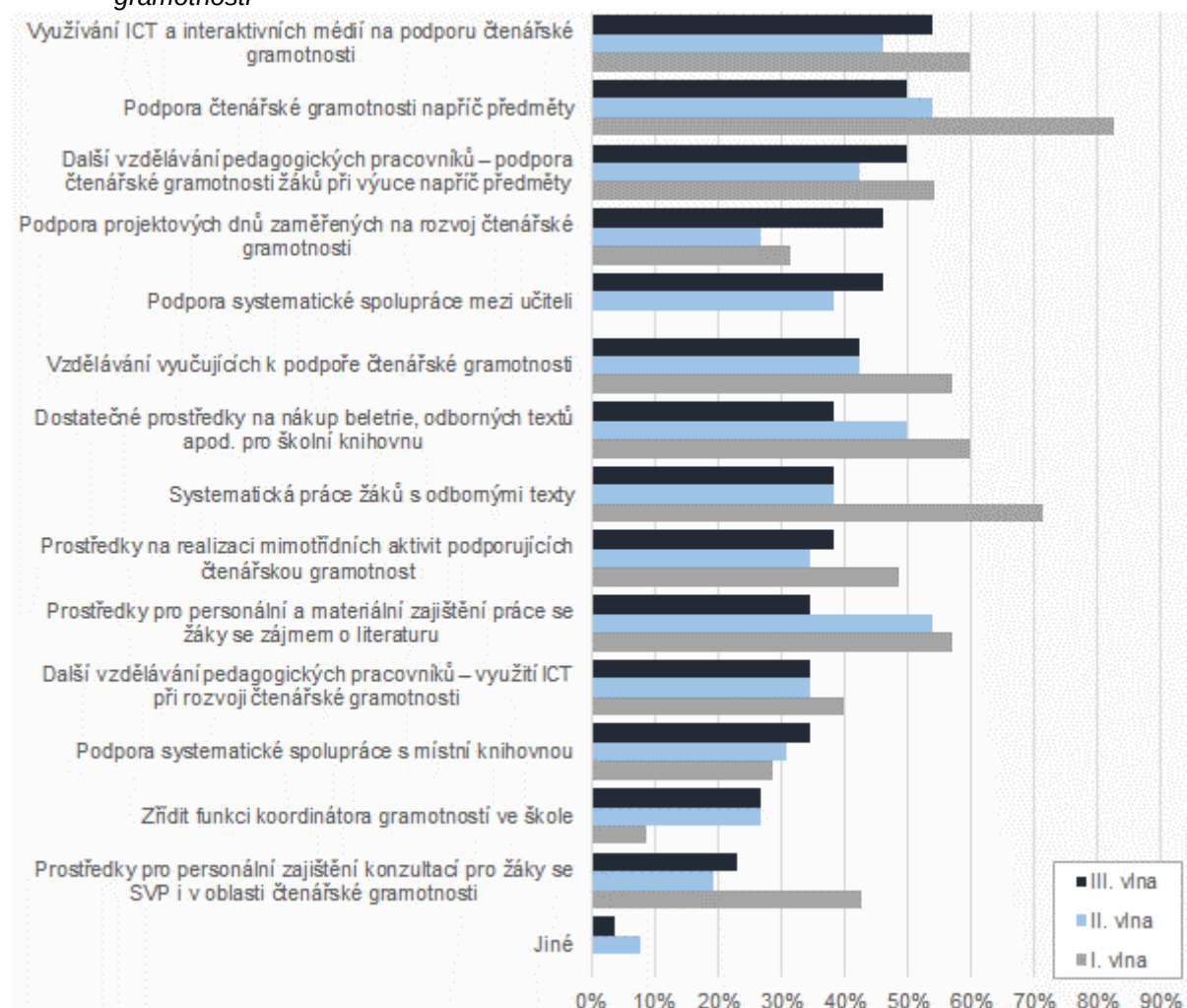
Pozn. data za první vlnu šetření nejsou k dispozici.

10.4 Opatření pro zlepšení realizace intervence

V oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti v Libereckém kraji by školy nejčastěji potřebovaly využívat ICT a interaktivní média na podporu čtenářské gramotnosti (54 %). Polovina škol by ocenila podporu čtenářské gramotnosti napříč předměty a další vzdělávání pedagogických pracovníků (shodných 50 %). Zhruba dvě pětiny škol by ocenily podporu projektových dnů zaměřených na rozvoj čtenářské gramotnosti žáků a systematickou spolupráci mezi učiteli (46 %). Celkem 42 % škol by ocenilo vzdělávání vyučujících k podpoře čtenářské gramotnosti. Ostatní opatření by ocenila nanejvýš třetina škol.

Oproti předchozím vlnám šetření došlo u většiny opatření k poklesu jejich potřeby. Oproti I. vlně šetření je méně potřebná především podpora čtenářské gramotnosti napříč předměty (pokles o 33 p. b. vůči I. vlně šetření) a systematická práce žáků s odbornými texty (pokles o 33 p. b. vůči I. vlně šetření).

Graf 114: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvoleného cíle v rámci rozvoje čtenářské gramotnosti

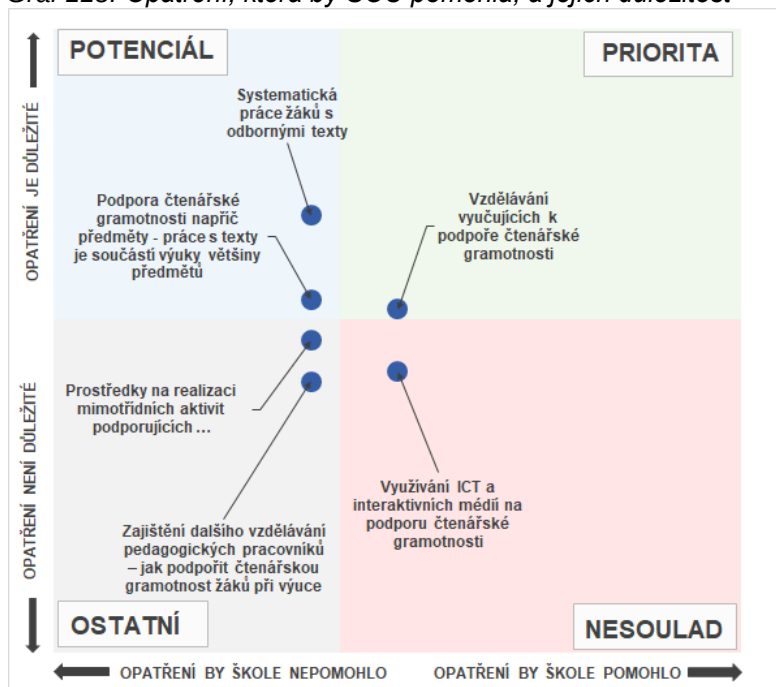

10.4.1 Důležitost nejčastěji zmiňovaných opatření na vybraných typech škol

Střední odborná učiliště uvedla, že by jim pro rozvoj čtenářské gramotnosti nejvíce pomohlo vzdělávání vyučujících k podpoře čtenářské gramotnosti využívání ICT a interaktivních médií na podporu čtenářské gramotnosti (50 %). Značný podíl učilišť se vyslovil pro podporu čtenářské gramotnosti napříč předměty, prostředky na realizaci mimořádných aktivit podporujících čtenářskou gramotnost, systematickou práci žáků s odbornými texty a zajištění dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (shodných 38 %).

Pokud bychom v souvislosti s navrhovanými opatřeními pro rozvoj čtenářské gramotnosti zohlednili také jejich důležitost, představuje prioritu vzdělávání vyučujících k podpoře čtenářské gramotnosti. Toto opatření zmiňují školy nejčastěji a zároveň ho hodnotí jako důležité.

Graf 115: Opatření, která by SOU pomohla, a jejich důležitost

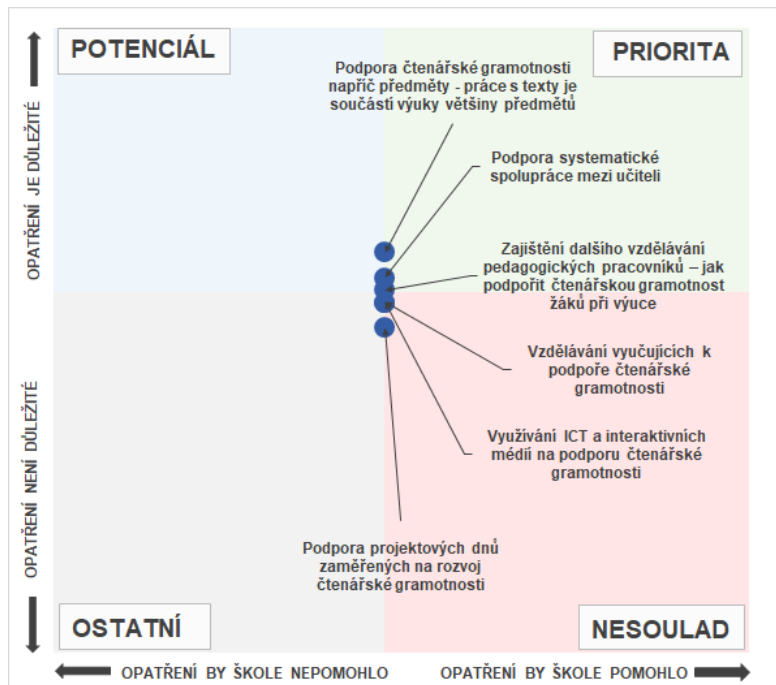
Opatření s potenciálem jsou pro SOU především systematická práce žáků s odbornými texty a podpora čtenářské gramotnosti napříč předměty. Tato opatření školy zmiňují v nižší míře, ale považují je za nadprůměrně důležitá.

Naopak využívání ICT a interaktivních médií na podporu čtenářské gramotnosti je sice častěji zmiňovaným opatřením, ale je považováno za méně významné, a proto se nachází v nesouladu.

Ostatní opatření jsou zmiňována v menší míře a taky je jim přikládán menší význam.

Střední odborné školy by nejvíce ocenily podporu čtenářské gramotnosti napříč předměty, vzdělávání vyučujících k podpoře čtenářské gramotnosti, využívání ICT a interaktivních médií, podporu projektových dnů, zajištění dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a podporu systematické spolupráce mezi učiteli. U všech těchto aktivit je shodný podíl 48 % škol.

Graf 116: Opatření, která by SOŠ pomohla, a jejich důležitost

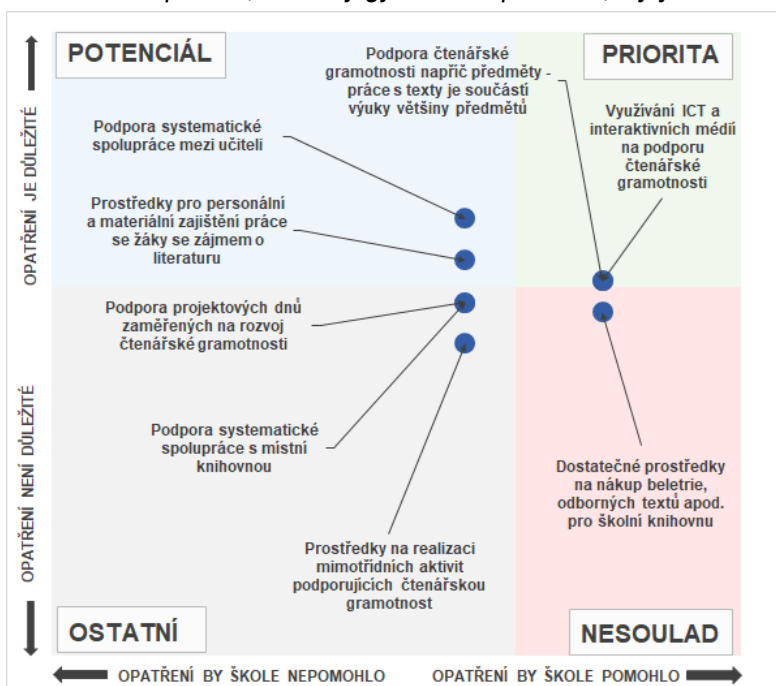
Z hlediska důležitosti jednotlivých opatření pro rozvoj čtenářské gramotnosti jsou na hranici priorit a potenciálu opatření jako podpora čtenářské gramotnosti, podpora systematické spolupráce mezi učiteli a zajištění dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Tato opatření školy považují ve srovnání s ostatními sledovanými položkami za více důležitá.

Vzdělávání vyučujících k podpoře čtenářské gramotnosti, využívání ICT a interaktivních médií na podporu čtenářské gramotnosti a podpora projektových dnů zaměřených na rozvoj čtenářské gramotnosti se ocitají na hranici nesouladu, jelikož je jim přisuzován menší význam.

Gymnázia by pro rozvoj čtenářské gramotnosti nejvíce ocenila podporu čtenářské gramotnosti napříč předměty, dostatečné prostředky na nákup beletrie a odborných textů do školní knihovny a využívání ICT a interaktivních médií na podporu čtenářské gramotnosti (80 %). Dvě třetiny škol by potřebovaly prostředky na realizaci mimotřídních aktivit podporujících čtenářskou gramotnost, podporu systematické

spolupráce s místní knihovnou a podporu projektových dnů zaměřených na rozvoj čtenářské gramotnosti (shodných 60 %).

Graf 117: Opatření, která by gymnáziím pomohla, a jejich důležitost

Z hlediska důležitosti nejčastěji potřebných opatření pro rozvoj čtenářské gramotnosti představují priority opatření v podobě podpory čtenářské gramotnosti napříč předměty a využívání ICT a interaktivních médií na podporu čtenářské gramotnosti.

Dostatečné prostředky na nákup beletrie jsou pro gymnázia méně důležité než prioritní opatření a ocitají se tedy v oblasti tzv. nesouladu.

Opatření v podobě podpory systematické spolupráce mezi učiteli a potřeby prostředků pro personální a materiální zajištění práce se žáky se zájmem o literaturu jsou opatření skýtající potenciál pro rozvoj čtenářské gramotnosti. Ostatní

opatření jsou zmiňována méně často a je jim přikládán i menší význam.

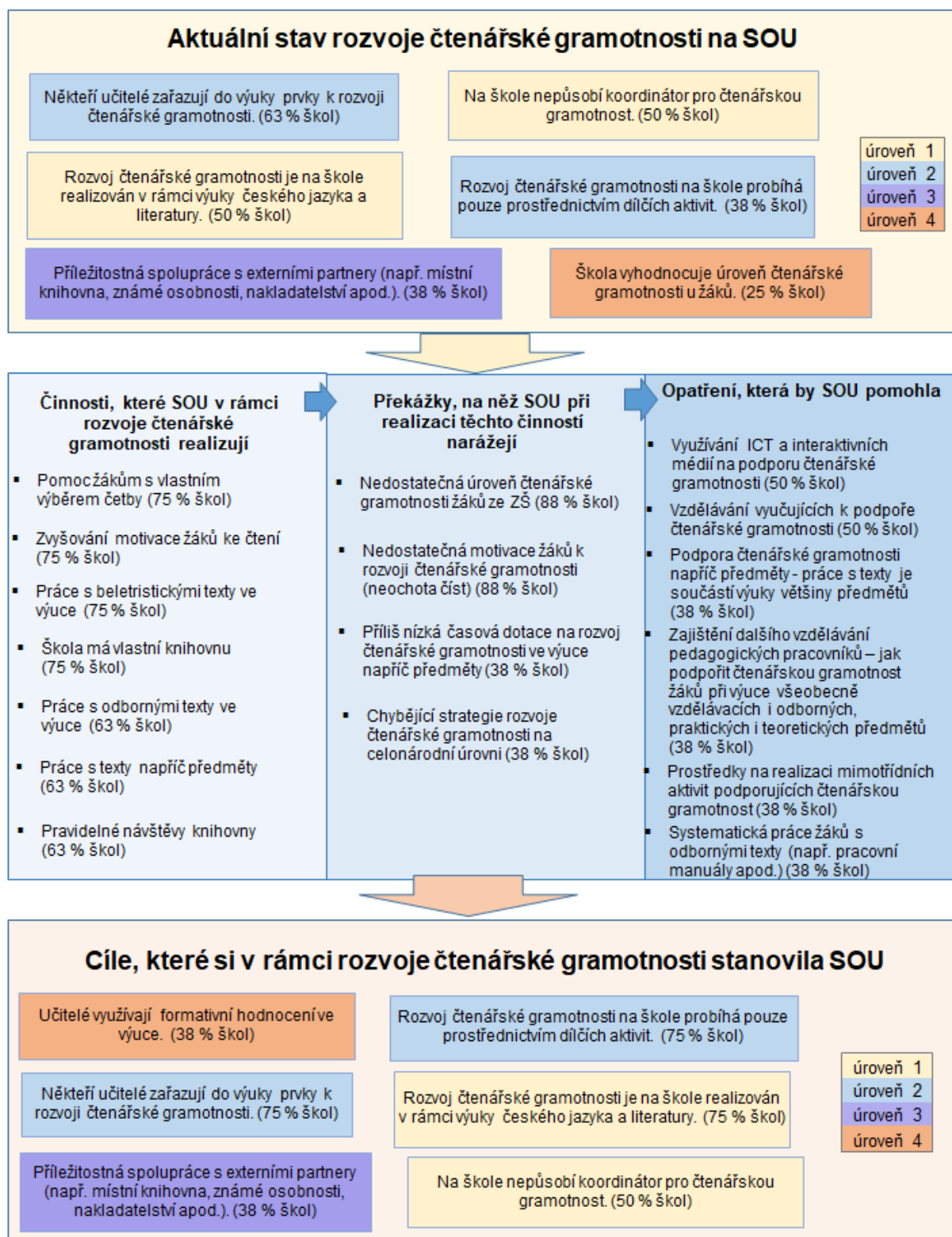
10.5 Grafická sumarizace hlavních zjištění týkajících se oblasti „rozvoje čtenářské gramotnosti“ na SOŠ, SOU a na gymnáziích

Následující tři grafická schémata přehledně shrnují klíčová zjištění týkající se oblasti *rozvoje čtenářské gramotnosti* na třech nejčastěji zastoupených typech škol (SOŠ, SOU a gymnázia). Každé schéma je sestaveno ze tří (dále členěných) boxů – žlutého, modrého a oranžového.

V horním žlutém boxu jsou uvedeny školami nejčastěji volené položky z rozsáhlého seznamu jednotlivých atributů reprezentujících 4 úrovně rozvoje oblasti *rozvoje čtenářské gramotnosti*. Tento box tak zprostředkovává stručný obraz aktuální situace v této oblasti v době před realizací intervence (projektů).

V prostředním modrém boxu jsou nejprve uvedeny školami nejčastěji realizované činnosti spadající do této oblasti, následně pak nejčastěji uváděné překážky, které komplikují její rozvoj, a nakonec nejčastěji uváděná opatření, která by školám v rozvoji této oblasti pomohla.

V dolním oranžovém boxu jsou uvedeny opět nejčastěji volené položky ze seznamu atributů reprezentujících 4 úrovně rozvoje oblasti *rozvoje čtenářské gramotnosti*. V tomto případě však již nevypovídají o skutečné současné situaci, ale představují zamýšlený stav dané oblasti na škole po realizaci plánované intervence (projektů). Jedná se tedy o stručný obraz ideálního budoucího stavu, k němuž škola plánuje dospět s pomocí podpůrných projektů (realizované intervence).

*Každé schéma zobrazuje prvních 4-7 nejčastěji uváděných položek z dané oblasti.
Procenta uvádějí podíl škol, které danou položku zvolily.

Aktuální stav rozvoje čtenářské gramotnosti na SOŠ

Někteří učitelé zařazují do výuky prvky k rozvoji čtenářské gramotnosti. (57 % škol)

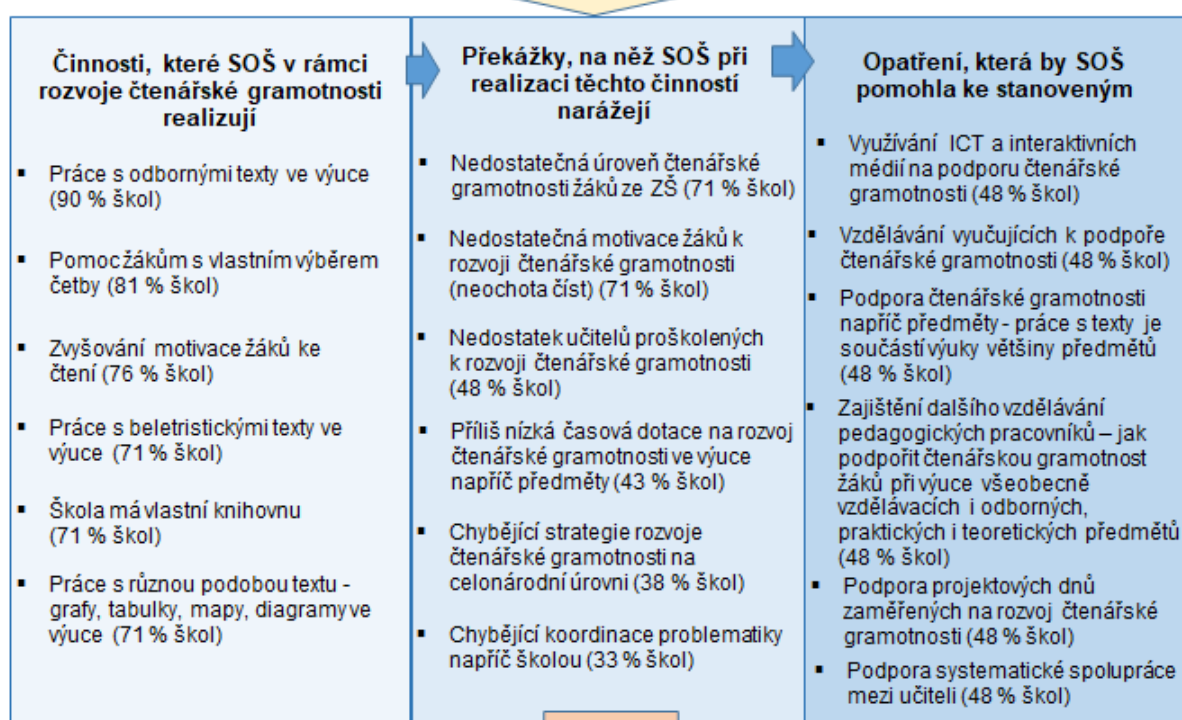
Příležitostná spolupráce s externími partnery (např. místní knihovna, známé osobnosti, nakladatelství apod.). (38 % škol)

Škola vyhodnocuje úroveň čtenářské gramotnosti u žáků. (33 % škol)

Na škole nepůsobí koordinátor pro čtenářskou gramotnost. (52 % škol)

Rozvoj čtenářské gramotnosti na škole probíhá pouze prostřednictvím dílčích aktivit. (33 % škol)

úroveň 1
úroveň 2
úroveň 3
úroveň 4

Cíle, které si v rámci rozvoje čtenářské gramotnosti stanovily SOŠ

Někteří učitelé zařazují do výuky prvky k rozvoji čtenářské gramotnosti. (62 % škol)

Škola vyhodnocuje úroveň čtenářské gramotnosti u žáků. (57 % škol)

Učitelé využívají formativní hodnocení ve výuce. (48 % škol)

Na škole nepůsobí koordinátor pro čtenářskou gramotnost. (52 % škol)

Na škole je snaha o vytvoření uceleného pojetí začlenění čtenářské gramotnosti do výuky. (48 % škol)

Rozvoj čtenářské gramotnosti je na škole realizován v rámci výuky českého jazyka a literatury. (48 % škol)

Příležitostná spolupráce s externími partnery (např. místní knihovna, známé osobnosti, nakladatelství apod.). (48 % škol)

Učitelé napříč předměty běžně zařazují do výuky prvky k rozvoji čtenářské gramotnosti. (48 % škol)

Rozvoj čtenářské gramotnosti na škole probíhá pouze prostřednictvím dílčích aktivit. (48 % škol)

úroveň 1
úroveň 2
úroveň 3
úroveň 4

*Každé schéma zobrazuje prvních 5-9 nejčastěji uváděných položek z dané oblasti. Procenta uvádějí podíl škol, které danou položku zvolily.

Aktuální stav rozvoje čtenářské gramotnosti na gymnáziích

Učitelé napříč předměty běžně zařazují do výuky prvky k rozvoji čtenářské gramotnosti. (80 % škol)

Příležitostná spolupráce s externími partnery (např. místní knihovna, známé osobnosti, nakladatelství apod.). (60 % škol)

úroveň 1
úroveň 2
úroveň 3
úroveň 4

Na škole je snaha o vytvoření uceleného pojetí začlenění čtenářské gramotnosti do výuky. (60 % škol)

Spolupráce s externími partnery (např. místní knihovna, známé osobnosti, nakladatelství apod.) je pravidelnou součástí výuky. (60 % škol)

Činnosti, které gymnázia v rámci rozvoje čtenářské gramotnosti realizují

- Práce s odbornými texty ve výuce (100 % škol)
- Práce s beletristickými texty ve výuce (100 % škol)
- Práce s různou podobou textu - grafy, tabulky, mapy, diagramy ve výuce (100 % škol)
- Práce s texty napříč předměty (100 % škol)
- Škola má vlastní knihovnu (80 % škol)
- Pravidelné návštěvy knihovny (80 % škol)

Překážky, na něž gymnázia při realizaci těchto činností narážejí

- Nedostatečná úroveň čtenářské gramotnosti žáků ze ZŠ (40 % škol)
- Nedostatečná motivace žáků k rozvoji čtenářské gramotnosti (neochota číst) (40 % škol)
- Nedostatek finančních prostředků na realizaci mimoškolních aktivit podporujících čtenářskou gramotnost (40 % škol)

Opatření, která by gymnáziím pomohla ke stanoveným cílům

- Využívání ICT a interaktivních médií na podporu čtenářské gramotnosti (80 % škol)
- Podpora čtenářské gramotnosti napříč předměty (80 % škol)
- Dostatečné prostředky na nákup beletrie, odborných textů apod. pro školní knihovnu (80 % škol)
- Podpora projektových dnů zaměřených na rozvoj čtenářské gramotnosti (60 % škol)
- Podpora systematické spolupráce mezi učiteli (60 % škol)
- Prostředky na realizaci mimoškolních aktivit podporujících čtenářskou gramotnost (60 % škol)
- Podpora systematické spolupráce s místní knihovnou (60 % škol)
- Prostředky pro personální a materiální zajištění práce se žáky se zájmem o literaturu, např. tvůrčí psaní, tvorba školního časopisu (60 % škol)

Cíle, které si v rámci rozvoje čtenářské gramotnosti stanovila gymnázia

Na škole je snaha o vytvoření uceleného pojetí začlenění čtenářské gramotnosti do výuky. (80 % škol)

Učitelé napříč předměty běžně zařazují do výuky prvky k rozvoji čtenářské gramotnosti. (80 % škol)

Učitelé využívají formativní hodnocení ve výuce. (80 % škol)

Spolupráce s externími partnery (např. místní knihovna, známé osobnosti, nakladatelství apod.) je pravidelnou součástí výuky. (80 % škol)

Škola vyhodnocuje úroveň čtenářské gramotnosti u žáků. (80 % škol)

úroveň 1
úroveň 2
úroveň 3
úroveň 4

*Každé schéma zobrazuje prvních 3-8 nejčastěji uváděných položek z dané oblasti. Procenta uvádějí podíl škol, které danou položku zvolily.

11 Rozvoj matematické gramotnosti

Rada Evropské unie v Doporučení z května 2018 o klíčových kompetencích pro celoživotní učení doporučuje zaměřit vzdělávání na rozvoj kompetencí, a to jak žáků, tak učitelů. **Gramotnosti jsou podmínkou pro získání klíčových kompetencí i pro dosažení důležitých cílů vzdělávání a odborné přípravy.** Rozvoj gramotností je základem pro další učení i pro uplatnění na měnícím se pracovním trhu a je potřebné rozvíjet je **průřezově napříč vzdělávacími obory.**

Jedním z cílů Strategického rámce evropské spolupráce ve vzdělávání a odborné přípravě (ET 2020) je šířit osvědčené postupy týkající se **schopnosti žáků porozumět psanému textu** a vypracovat závěry, jak zlepšit gramotnost v celé EU, **zlepšit znalosti z matematiky a přírodních věd na vyšších stupních vzdělávání a odborné přípravy.** A rovněž více zohledňovat klíčové průřezové kompetence ve vzdělávacích oblastech, hodnocení a kvalifikacích.

Koncept gramotností má ústřední místo také v **šetření PISA**, které se užívá i v českém prostředí. Důležitým charakteristickým rysem projektu PISA je pravidelné zjišťování nabytých dovedností a vědomostí, o nichž se předpokládá, že budou nezbytné pro úspěšné zapojení žáků do reálného konkurenčního prostředí a budou pro ně výhodou v dalším vzdělávání i na trhu práce. Záměrem není zkoumat, jak žáci dovedou reprodukovat získané vědomosti, ale **jak dokáží v úlohách vytvořených na základě rozmanitých situací běžného života využít své schopnosti a osvojené dovednosti.**

V návaznosti na výše uvedené je tak cílem oblasti intervence Čtenářská a matematická gramotnost podporovat **systematický rozvoj gramotnosti ve školách** a tím přispívat k lepšímu uplatnění žáků v dalším vzdělávání a na pracovním trhu. Díky funkční schopnosti pracovat s texty a dokumenty, porozumět jim, zužitkovat získané informace, aplikovat získaný matematický aparát na úlohy z běžného života, přemýšlet v souvislostech a návaznostech, zaujmout postoj a sdílet a formulovat vlastní myšlenky mohou žáci zažít úspěch nejen ve škole, ale samozřejmě v práci a osobním i veřejném životě.

Matematická gramotnost ve smyslu schopnosti praktického uplatnění znalostí v rozmanitých životních situacích umožňuje **používat a interpretovat matematiku v různých kontextech** a pomáhá uvědomit si, jako roli matematika v životě jedince a celé společnosti hraje.

Matematická gramotnost spočívá v (1) **potřebě** jedince opakovaně **zažívat radost** z úspěšně vyřešené úlohy, pochopení nového pojmu, vztahu, argumentu nebo situace a v důvěře ve vlastní schopnosti, (2) **porozumění** různým typům **matematického textu**, (3) schopnosti získávat a třídit zkušenosti pomocí **vlastní manipulativní a badatelské činnosti**, (4) zobecňování získaných zkušeností a objevování zákonitostí, (5) **tvoření modelů** a protipříkladů a dovednosti vhodně argumentovat, (6) **schopnosti účinně pracovat s chybou** jako podnětem k hlubšímu pochopení zkoumané problematiky, (7) **individuálně i v diskuzi analyzovat** procesy, pojmy, vztahy a situace v oblasti matematiky, (8) **vytvářet systém** v pojmech a souvislostech mezi nimi a (9) pohotově **používat početní dovednosti**. V neposlední řadě je matematická gramotnost také dovedností užívat různé pomůcky a nástroje (včetně digitálních), které mohou při matematické činnosti pomoci, a to s vědomím hranic jejich možností.

Podstatnou podmínkou rozvoje matematické gramotnosti žáků je překročit hranice hodin matematiky a rozvíjet ji napříč předměty a tím i efektivněji posilovat jejich kompetence nezbytné pro **samostatné řešení problémů a správné usuzování a rozhodování.**

Hlavní zjištění

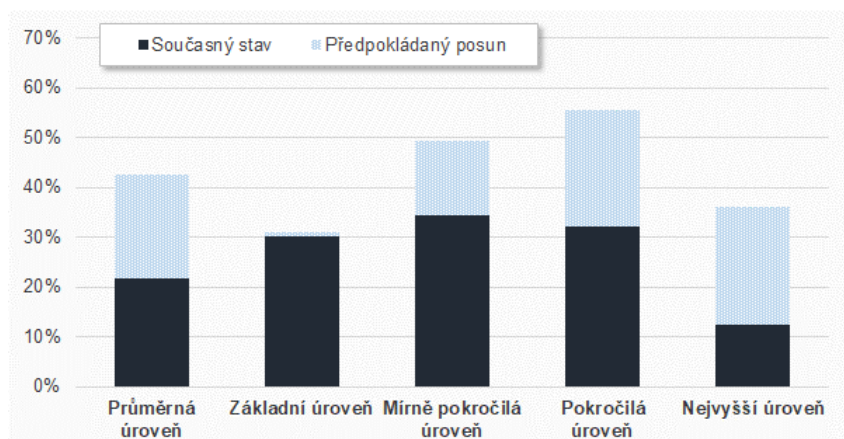
- Pro rozvoj matematické gramotnosti jsou školami v nejvyšší míře vykonávány aktivity patřící do mírně pokročilé úrovně, ve které je rozvoj matematické gramotnosti realizován prostřednictvím dílčích aktivit. V podobné míře se vykonávají aktivity pokročilé úrovně, ve které koordinátor matematické gramotnosti spolupracuje s jednotlivými učiteli a základní úrovně, ve které probíhá rozvoj matematické gramotnosti v rámci výuky matematiky. V nejnižší míře je rozvíjena nejvyšší úroveň, v té má škola zpracovanou ucelenou koncepci rozvoje matematické gramotnosti. Školy plánují rozvoj činností především v rámci nejvyšší úrovně, čímž deklarují zájem o ucelené pojetí začlenění matematické gramotnosti do výuky. Oproti předchozí vlně šetření školy vykazují navýšení činností v rámci nejvyšší a pokročilé úrovně.
- V rámci rozvoje matematické gramotnosti na alespoň čtyřech pětinach škol vyučující s žáky rozebírají jejich řešení, žákům jsou předkládány úlohy, které vychází z reálného života a organizují konzultace pro žáky. Více než čtyři pětiny učilišť motivují žáky k rozvoji matematické gramotnosti. SOU oproti SOŠ i gymnáziím, ve větší míře zajišťují konzultace pro žáky. Oproti druhé vlně došlo u většiny realizovaných aktivit k navýšení podílu škol, které tyto aktivity realizují.
- V souvislosti s překážkami, které omezují rozvoj matematické gramotnosti na středních a vyšších odborných školách, naprostá většina škol zmiňuje nedostatečnou úroveň matematické gramotnosti žáků ze ZŠ. Téměř dvě třetiny škol se setkávají s nedostatečnou motivací žáků k rozvoji matematické gramotnosti. Necelá polovina škol uvedla, že nastavení maturitní zkoušky z matematiky nesměřuje k rozvoji matematické gramotnosti. Oproti II. vlně šetření téměř u všech překážek poklesl podíl škol, které se s nimi setkávají. K nejvyššímu snížení došlo u chybějící strategie rozvoje matematické gramotnosti na celonárodní úrovni a nedostatku finančních prostředků na realizaci mimořádných aktivit podporujících matematickou gramotnost. Naopak k nárůstu došlo u nedostatečné znalosti matematiky žáků ze ZŠ.
- V oblasti rozvoje matematické gramotnosti by téměř tři čtvrtiny škol potřebovaly podporu rozvoje matematické gramotnosti napříč všemi předměty a nabídku dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Více než polovina škol by ocenila finanční podporu pro možné půlení hodin matematiky. Střední odborná učiliště by nejčastěji ocenila prostředky pro personální zajištění konzultačních hodin pro žáky se SVP. Gymnázia nejčastěji zmiňují finanční podporu pro možné půlení hodin matematiky a SOŠ navíc zmiňují výukové materiály na podporu propojení matematiky s každodenním životem a budoucí profesí. Oproti první vlně šetření došlo u většiny opatření k poklesu jejich potřebnosti.

11.1 Současná úroveň škol a jejich předpokládaný posun

Pokud jde o rozvoj škol v oblasti matematické gramotnosti v Libereckém kraji, v nejvyšší míře jsou vykonávány aktivity patřící do mírně pokročilé úrovně (34 %), ve které je rozvoj matematické gramotnosti realizován prostřednictvím dílčích aktivit. V podobné míře se vykonávají aktivity pokročilé úrovně (32 %), ve které koordinátor matematické gramotnosti spolupracuje s jednotlivými učiteli, a základní úrovně (30 %), ve které probíhá rozvoj matematické gramotnosti v rámci výuky matematiky. V nejnižší míře je rozvíjena nejvyšší úroveň (12 %), v té má škola zpracovanou ucelenou koncepci rozvoje matematické gramotnosti.

Při hodnocení předpokládaného posunu v oblasti rozvoje matematické gramotnosti plánují školy rozvoj činností především v rámci nejvyšší úrovně (předpokládaný posun o 24 p. b.) a pokročilé úrovně (předpokládaný posun o 23 p. b.), čímž deklarují zájem o ucelené pojetí začlenění matematické gramotnosti do výuky. Nižší posuny lze očekávat v mírně pokročilé úrovni (předpokládaný posun o 15 p. b.). V základní úrovni se předpokládá minimální posun rozvoje činností (předpokládaný posun o 1 p. b.).

Graf 118: Současná úroveň rozvoje matematické gramotnosti a předpokládaný posun

Základní úroveň – na škole nepůsobí koordinátor pro matematickou gramotnost. Na škole není komplexní pojetí začlenění matematické gramotnosti do výuky. Rozvoj matematické gramotnosti je na škole realizován především v rámci výuky matematiky.

Mírně pokročilá úroveň – na škole působí koordinátor pro matematickou gramotnost. Rozvoj matematické gramotnosti na škole probíhá pouze prostřednictvím dílčích

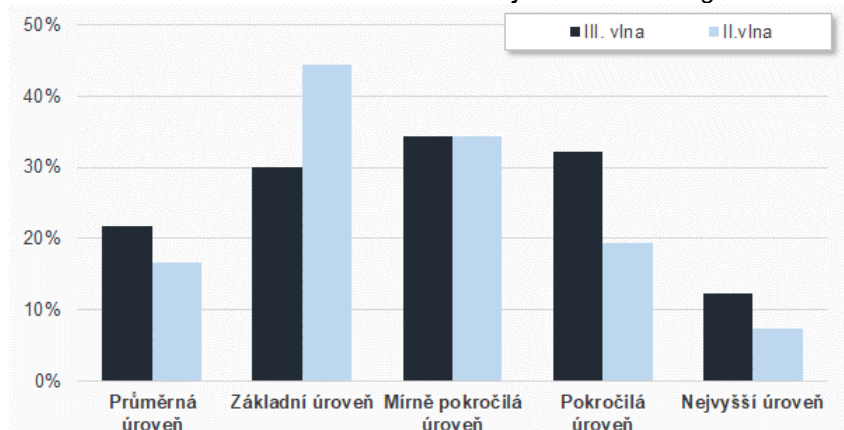
aktivit.

Pokročilá úroveň – koordinátor matematické gramotnosti spolupracuje s jednotlivými učiteli. Na škole je snaha o vytvoření uceleného pojetí začlenění matematické gramotnosti do výuky. Učitelé napříč předměty běžně zařazují do výuky prvky k rozvoji matematické gramotnosti.

Nejvyšší úroveň – matematická gramotnost je obsahově i časově koordinována pracovníkem, který k tomu má vytvořeny odpovídající podmínky. Škola má zpracovanou ucelenou koncepci rozvoje matematické gramotnosti. Pravidelně dochází ke sdílení poznatků, reflexi učitelů napříč předměty o zkušenostech ze zařazování prvků rozvoje matematické gramotnosti do jejich předmětů. Spolupráce s externími partnery (osobnosti, VŠ, výzkumné organizace apod.) je pravidelnou součástí výuky.

Oproti II. vlně šetření (v I. vlně šetření se úroveň matematické gramotnosti neměřila) školy vykazují navýšení činností v rámci pokročilé úrovně (nárůst o 13 p. b.) a nejvyšší úrovně (nárůst o 5 p. b.) Ke snížení realizace činností došlo u základní úrovně (pokles o 14 p. b.).

Graf 119: Srovnání současné úrovně rozvoje matematické gramotnosti

Základní úroveň – na škole nepůsobí koordinátor pro matematickou gramotnost. Na škole není komplexní pojetí začlenění matematické gramotnosti do výuky. Rozvoj matematické gramotnosti je na škole realizován především v rámci výuky matematiky.

Mírně pokročilá úroveň – na škole působí koordinátor pro matematickou gramotnost. Rozvoj matematické gramotnosti na škole probíhá pouze prostřednictvím dílčích

aktivit.

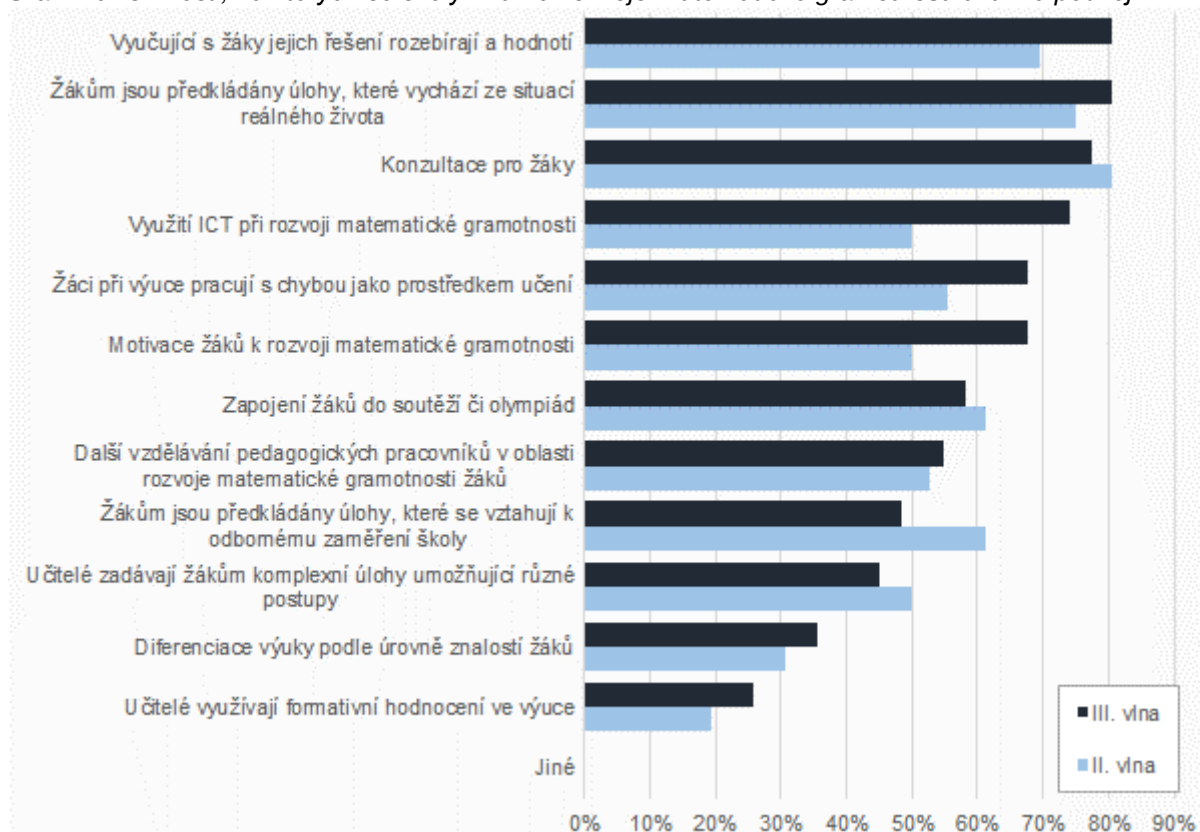
Pokročilá úroveň – koordinátor matematické gramotnosti spolupracuje s jednotlivými učiteli. Na škole je snaha o vytvoření uceleného pojetí začlenění matematické gramotnosti do výuky. Učitelé napříč předměty běžně zařazují do výuky prvky k rozvoji matematické gramotnosti.

Nejvyšší úroveň – matematická gramotnost je obsahově i časově koordinována pracovníkem, který k tomu má vytvořeny odpovídající podmínky. Škola má zpracovanou ucelenou koncepci rozvoje matematické gramotnosti. Pravidelně dochází ke sdílení poznatků, reflexi učitelů napříč předměty o zkušenostech ze zařazování prvků rozvoje matematické gramotnosti do jejich předmětů. Spolupráce s externími partnery (osobnosti, VŠ, výzkumné organizace apod.) je pravidelnou součástí výuky.

11.2 Aktivita, které školy realizují v rámci této intervence

V rámci rozvoje matematické gramotnosti na většině škol vyučující s žáky rozebírají jejich řešení (81 %), žákům jsou předkládány úlohy, které vychází z reálného života (81 %), a probíhají konzultace pro žáky (77 %). Na třech čtvrtinách škol se využívá ICT (74 %) a celkem 68 % škol při výuce pracuje s chybou jako prostředkem učení a motivují žáky k rozvoji matematické gramotnosti. Ostatní aktivity v rámci matematické gramotnosti realizuje alespoň čtvrtina škol.

Graf 120: Činnosti, na kterých se školy v rámci rozvoje matematické gramotnosti aktivně podílejí

Pozn. data za první vlnu šetření nejsou k dispozici.

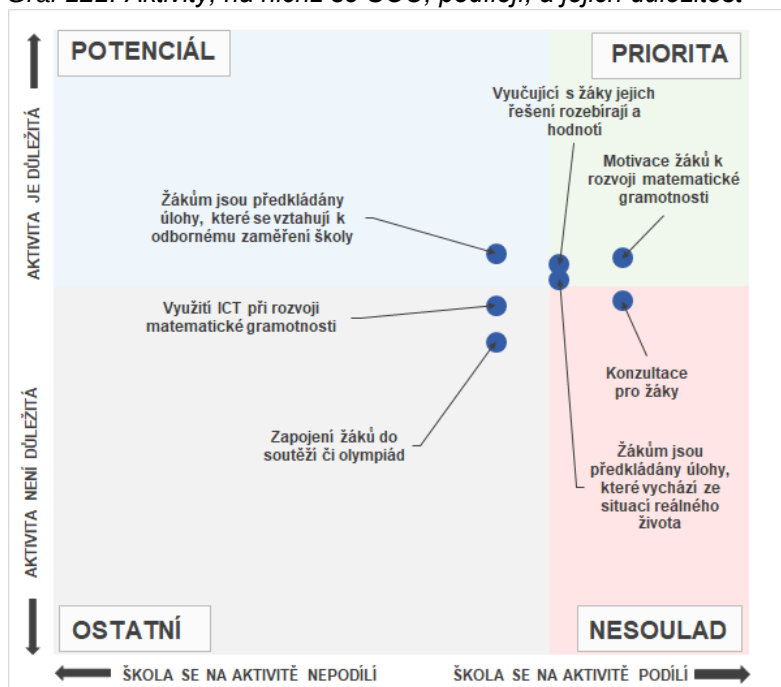
Oproti II. vlně šetření došlo u většiny realizovaných aktivit k navýšení podílu škol, který tyto aktivity realizoval. K nejvyššímu navýšení došlo u využití ICT při rozvoji matematické gramotnosti (nárůst o 24 p. b.). Naopak k mírnému snížení došlo u předkládání úloh, které se vztahují k odbornému zaměření školy (pokles o 13 p. b.).

11.2.1 Důležitost nejčastěji zmiňovaných aktivit na vybraných typech škol

Střední odborná učiliště z výše uvedených aktivit v oblasti rozvoje matematické gramotnosti nejčastěji motivují žáky k rozvoji matematické gramotnosti a organizují konzultace pro žáky (shodných 82 %). Celkem 73 % škol podporuje vyučující, aby s žáky jejich řešení rozebírali a hodnotili, a žákům předkládají úlohy, které vychází z reálného života. Téměř dvě třetiny škol žákům předkládají úlohy, které se vztahují k odbornému zaměření školy, využívají ICT při rozvoji matematické gramotnosti a zapojují žáky do soutěží či olympiád (shodných 64 %).

Pokud bychom v souvislosti s realizovanými aktivitami měli zohlednit jejich důležitost, prioritami pro střední odborná učiliště jsou vyučující, kteří s žáky rozebírají jejich řešení, předkládání žákům úloh, které vychází z reálného života, a motivace žáků k rozvoji matematické gramotnosti. Tyto aktivity realizuje nejvyšší podíl SOU, který jim přisuzuje také nadprůměrnou důležitost.

Graf 121: Aktivita, na nichž se SOU, podílejí, a jejich důležitost

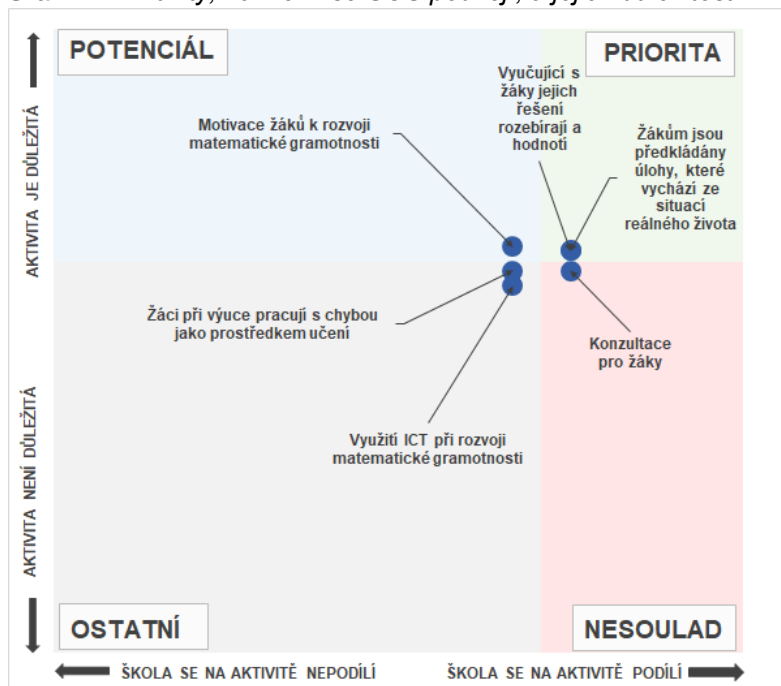
Konzultace pro žáky využívá vysoký podíl učilišť. Nicméně této aktivitě přiřkládají učiliště lehce podprůměrnou důležitost, a proto pro ně představuje určitý nesoulad.

Potenciál pro rozvoj matematické gramotnosti vykazuje předkládání úloh, které se vztahují k odbornému zaměření školy. Tuto aktivitu realizuje nižší podíl škol než aktivity prioritní, ale školy jí přiřkládají nadprůměrně vysokou důležitost.

Ostatní aktivity školy vykonávají v menší míře a pokládají je za méně důležité.

Střední odborné školy pro rozvoj matematické gramotnosti nejčastěji realizují aktivitu v podobě vyučujících, kteří s žáky jejich řešení rozebírají, a žákům předkládají úlohy, které vychází se situací reálného života, a umožňují žákům konzultace (shodných 75 %). Zhruba dvě třetiny škol se zaměřují na to, aby žáci při výuce pracovali s chybou jako prostředkem učení, na motivaci žáků k rozvoji matematické gramotnosti a využití ICT pro rozvoj matematické gramotnosti (shodných 67 %).

Graf 122: Aktivita, na nichž se SOŠ podílejí, a jejich důležitost

Prioritami v oblasti rozvoje matematické gramotnosti jsou vyučující, kteří s žáky rozebírají jejich řešení, a předkládání úloh, které vychází z reálného života. Tyto aktivity realizuje vysoký podíl škol, který je považuje za důležité.

Na hranici priorit a nesouladu jsou konzultace pro žáky, které školy organizují často, ale mají pro ně nižší význam.

Potenciál pro rozvoj matematické gramotnosti představuje motivace žáků k rozvoji matematické gramotnosti. Tuto aktivitu realizuje nižší podíl škol než aktivity prioritní, ale je považována za důležitou.

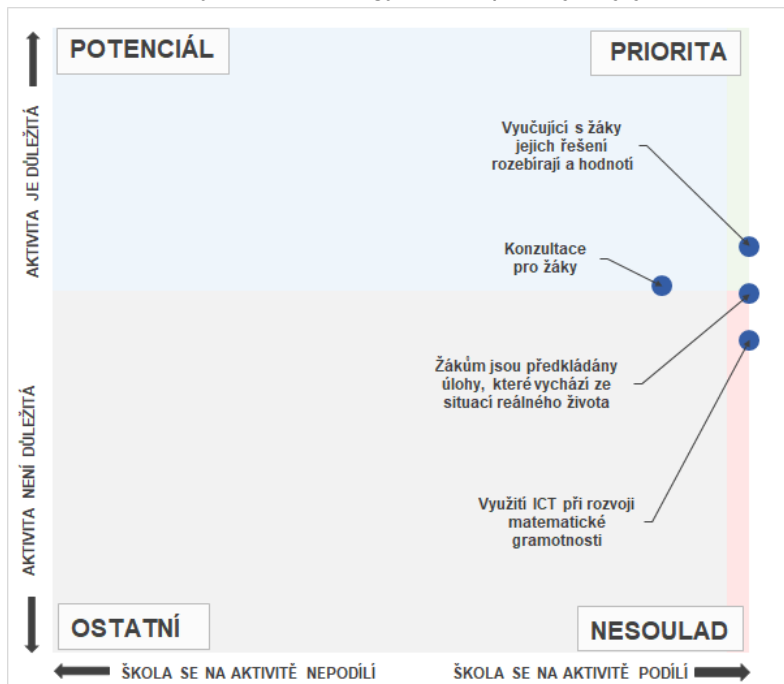
Aktivity v podobě využívání ICT při rozvoji matematické gramotnosti

a práci s chybou jako prostředkem učení považují střední odborné školy za méně důležité aktivity.

Všechna **gymnázia** v Libereckém kraji realizují aktivity v podobě vyučujících, kteří s žáky rozebírají jejich řešení, předkládají žákům úlohy, které vychází ze situací z reálného života, a využívají ICT při

rozvoji matematické gramotnosti (100 %). Na značné části gymnázií (88 %) probíhají konzultace pro žáky.

Graf 123: Aktivita, na nichž se gymnázia podílejí, a jejich důležitost

Prioritou pro gymnázia je aktivita v podobě vyučujících, kteří s žáky rozebírají jejich řešení.

ICT při rozvoji matematické gramotnosti využívá vysoký podíl gymnázií, ale je mu přisouzena nižší důležitost. Z tohoto důvodu pro gymnázia představuje tzv. nesoulad.

Na hranici priorit a nesouladu je předkládání úloh, které vychází ze situace reálného života.

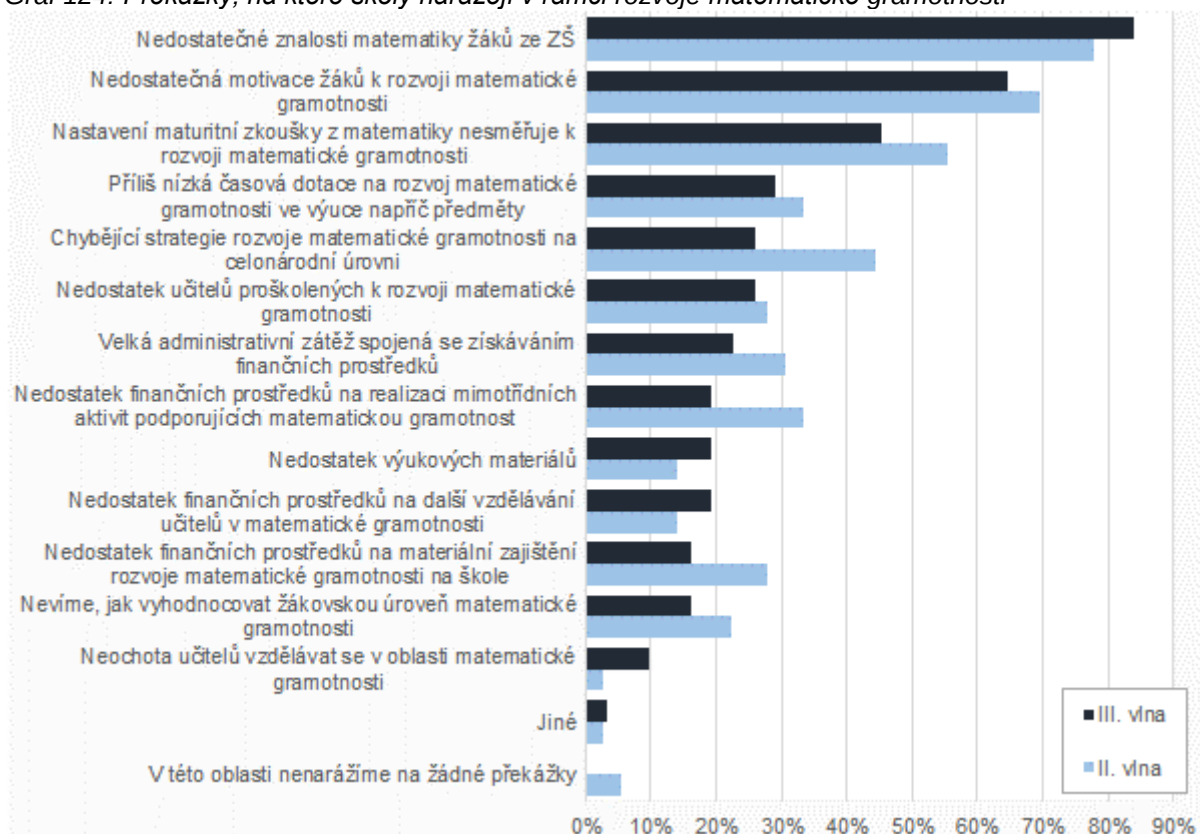
Potenciál pro rozvoj matematické gramotnosti představují konzultace pro žáky.

11.3 Překážky, na které školy naráží v rámci této intervence

V souvislosti s překážkami, které omezují rozvoj matematické gramotnosti na středních a vyšších odborných školách, se nejčastěji školy v Libereckém kraji setkávají s nedostatečnými znalostmi matematiky žáků ze ZŠ (84 %) a s nedostatečnou motivací žáků k rozvoji matematické gramotnosti (65 %). Necelá polovina škol uvedla, že nastavení maturitní zkoušky z matematiky nesměřuje k rozvoji matematické gramotnosti (45 %). Téměř třetina škol narazila na nízkou časovou dotaci na rozvoj matematické gramotnosti ve výuce napříč předměty (29 %). Podobný podíl škol zmiňuje chybějící strategii rozvoje matematické gramotnosti na celonárodní úrovni a nedostatek učitelů proškolených k rozvoji matematické gramotnosti (shodně 26 %).

Oproti II. vlně šetření téměř u všech překážek poklesl podíl škol, který se s nimi setkává. K nejvyššímu snížení došlo u chybějící strategie rozvoje matematické gramotnosti na celonárodní úrovni (pokles o 19 p. b.) a nedostatku finančních prostředků na realizaci mimořádných aktivit podporujících matematickou gramotnost (pokles o 14 p. b.).

Graf 124: Překážky, na které školy narážejí v rámci rozvoje matematické gramotnosti

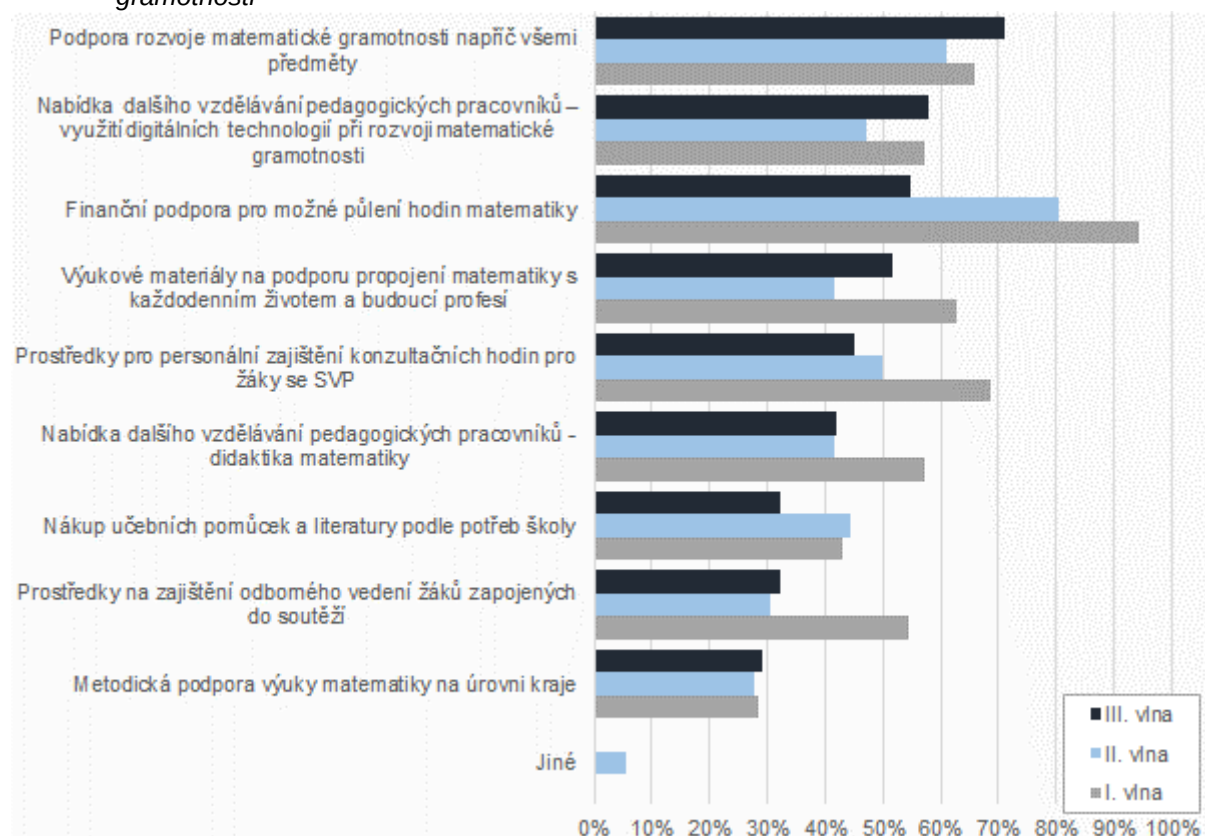
Pozn. data za první vlnu šetření nejsou k dispozici.

11.4 Opatření pro zlepšení realizace intervence

V oblasti rozvoje matematické gramotnosti v Libereckém kraji by školy nejčastěji potřebovaly podporu rozvoje matematické gramotnosti napříč všemi předměty (71 %). Více než polovina škol by ocenila další vzdělávání pedagogů v oblasti využití digitálních technologií při rozvoji matematické gramotnosti (58 %), finanční podporu pro možné půlení hodin matematiky (55 %) a výukové materiály na podporu propojení matematiky s každodenním životem (52 %). Ostatní opatření by ocenila alespoň čtvrtina škol.

Oproti předchozím vlnám šetření došlo téměř u všech opatření k poklesu jejich potřeby. Oproti oběma předchozím vlnám šetření se nejvíce snížila potřeba finanční podpory pro možné půlení hodin matematiky (pokles o 39 p. b. vůči I. vlně šetření a pokles o 26 p. b. oproti II. vlně) a prostředků pro personální zajištění konzultačních hodin pro žáky se SVP (pokles o 23 p. b. vůči I. a o 5 p. b. vůči II. vlně šetření).

Graf 125: Opatření, která by pomohla školám k dosažení zvoleného cíle v rámci rozvoje matematické gramotnosti

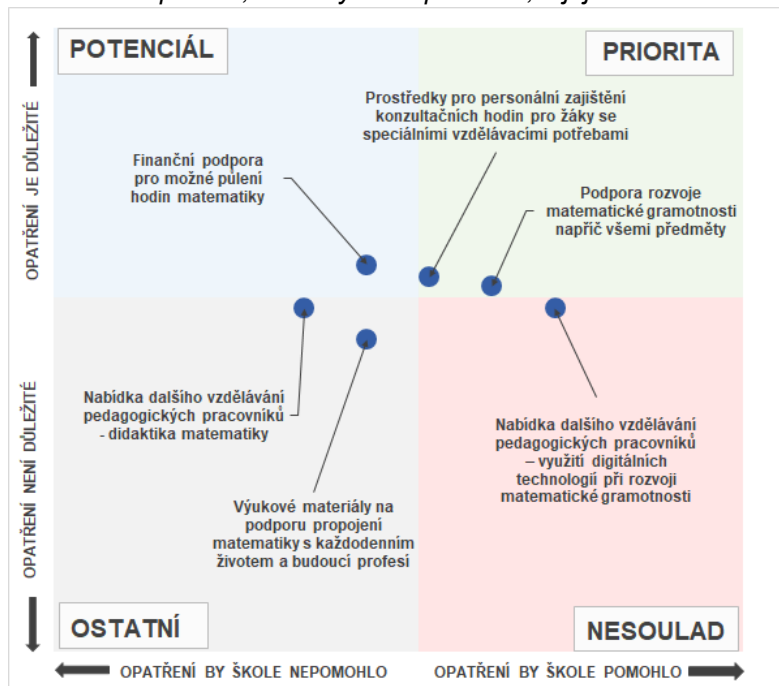

11.4.1 Důležitost nejčastěji zmiňovaných opatření na vybraných typech škol

Střední odborná učiliště uvedla, že by jim pro rozvoj matematické gramotnosti nejvíce pomohla nabídka dalšího vzdělávání v oblasti využití digitálních technologií při rozvoji matematické gramotnosti (73 %). Podobný podíl škol zmiňuje podporu rozvoje matematické gramotnosti napříč předměty (64 %). Více než polovina škol by uvítala prostředky pro personální zajištění konzultačních hodin pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (55 %), téměř polovina škol by ocenila finanční podporu pro možné půlení hodin matematiky a výukové materiály na podporu propojení matematiky s každodenním životem a budoucí profesí (shodně 46 %). Celkem 36 % škol zmiňuje nabídku dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti didaktiky matematiky.

Pokud bychom v souvislosti s navrhovanými opatřeními pro rozvoj matematické gramotnosti zohlednili také jejich důležitost, zařadili bychom mezi prioritní opatření podporu rozvoje matematické gramotnosti napříč předměty a potřebu prostředků pro personální zajištění konzultačních hodin pro žáky se SVP.

Graf 126: Opatření, která by SOU pomohla, a jejich důležitost

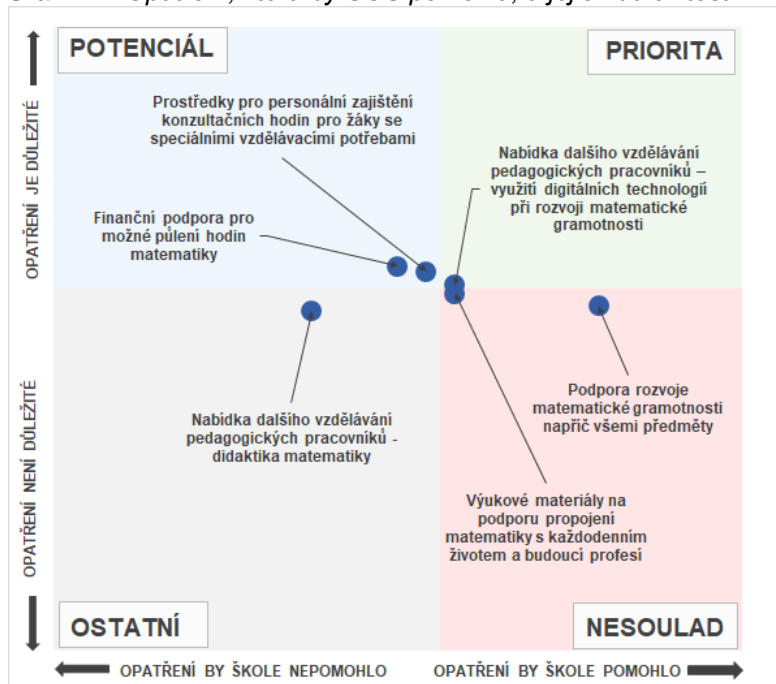

Blízko k prioritním opatřením stojí nabídka dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti využití ICT při rozvoji matematické gramotnosti. Jedná se o nejčastěji potřebné opatření, nicméně střední odborná učiliště mu přiřazují podprůměrnou důležitost, proto pro SOU představuje spíše nesoulad. Nicméně z grafu je patrné, že toto opatření je umístěno těsně pod hranici prioritní oblasti.

Potenciál pro rozvoj matematické gramotnosti představuje finanční podpora pro možné půlení hodin matematiky. Toto opatření je vyžadováno méně často než výše zmíněná opatření, ale je mu přisuzována nejvyšší důležitost. Ostatní zmíněná opatření jsou pro školy relativně méně významná.

Střední odborné školy by nejvíce ocenily podporu rozvoje matematické gramotnosti napříč všemi předměty (79 %). Zhruba polovina škol by potřebovala výukové materiály na podporu propojení matematiky s každodenním životem a budoucí profesí (58 %), další vzdělávání pedagogických pracovníků ve využití digitálních technologií při rozvoji matematické gramotnosti (58 %), prostředky pro personální zajištění konzultačních hodin pro žáky se SVP (54 %) a finanční podporu pro možné půlení hodin matematiky (50 %). Celkem 38 % škol by pomohla nabídka dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti didaktiky matematiky.

Graf 127: Opatření, která by SOŠ pomohla, a jejich důležitost

Z hlediska důležitosti jednotlivých opatření pro rozvoj matematické gramotnosti představuje prioritu nabídka dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti využití ICT. Toto opatření školy zmiňovaly častěji a zároveň ho ve srovnání s ostatními sledovanými položkami hodnotily jako nadprůměrně důležité, ačkoli se toto opatření nachází na hranici priorit a nesouladu.

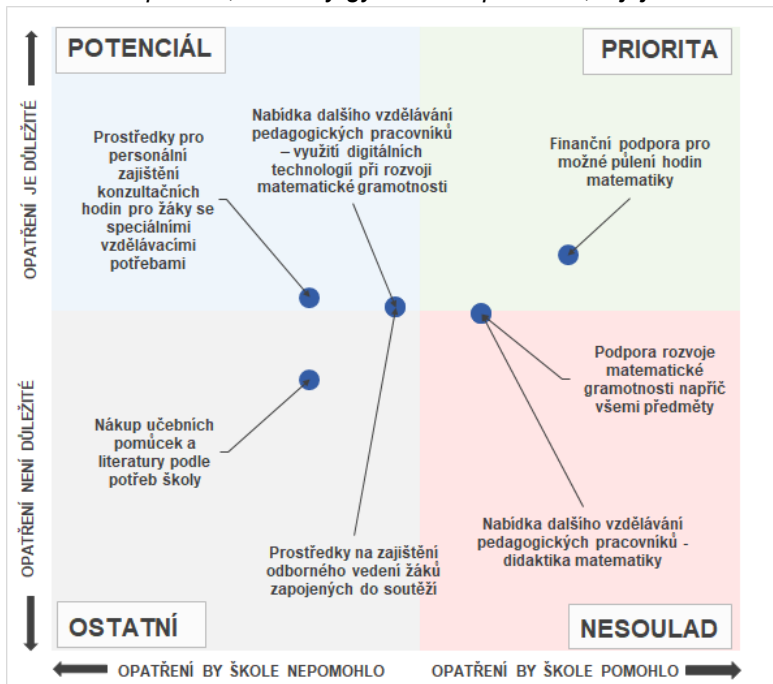
Podporu rozvoje matematické gramotnosti napříč všemi předměty a výukové materiály na podporu propojení matematiky s každodenním životem a budoucí profesí by ocenil také vysoký podíl škol, ale přisuzovaná důležitost nabývá podprůměrných hodnot, takže se tato opatření ocitají

v nesouladu. Potenciál pro rozvoj matematické gramotnosti představují prostředky pro personální zajištění konzultačních hodin pro žáky se SVP a finanční podpora pro možné půlení hodin matematiky.

Školy tato opatření hodnotí jako velice důležitá. Nabídka dalšího vzdělávání v oblasti didaktiky matematiky je pro školy méně významná.

Gymnázia by pro rozvoj matematické gramotnosti nejvíce ocenila finanční podporu pro možné půlení hodin matematiky (75 %). Téměř dvě třetiny škol by potřebovaly podporu rozvoje matematické gramotnosti napříč všemi předměty a nabídku dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti didaktiky matematiky (shodně 63 %). 50 % škol by využilo prostředky na zajištění odborného vedení žáků zapojených do soutěží a další vzdělávání pedagogických pracovníků ve využití digitálních technologií při rozvoji matematické gramotnosti. Více než třetina škol by ocenila prostředky pro personální zajištění konzultačních hodin pro žáky se SVP a nákup učebních pomůcek a literatury podle potřeb školy (shodně 38 %).

Graf 128: Opatření, která by gymnáziím pomohla, a jejich důležitost

Prioritu pro rozvoj matematické gramotnosti představuje opatření v podobě finanční podpory pro možné půlení hodin matematiky. Opatření v podobě podpory rozvoje matematické gramotnosti napříč všemi předměty a nabídky dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti didaktiky matematiky jsou pro gymnázia méně důležitá než prioritní opatření a ocitají se tedy na hranici oblasti tzv. nesouladu. Prostředky na zajištění odborného vedení žáků zapojených do soutěží, nabídka dalšího vzdělávání v oblasti využití ICT při rozvoji matematické gramotnosti a prostředky pro personální zajištění konzultačních hodin pro žáky se SVP jsou na hranici potenciálních opatřeních

pro rozvoj matematické gramotnosti.

11.5 Grafická sumarizace hlavních zjištění týkajících se oblasti „rozvoje matematické gramotnosti“ na SOŠ, SOU a na gymnáziích

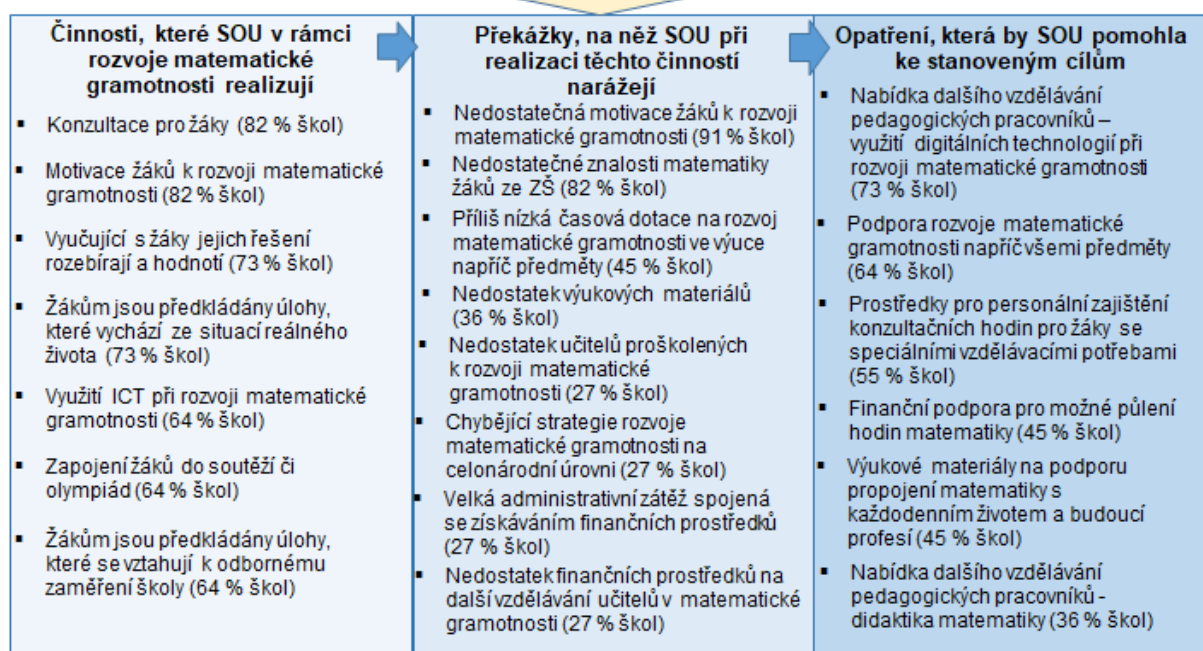
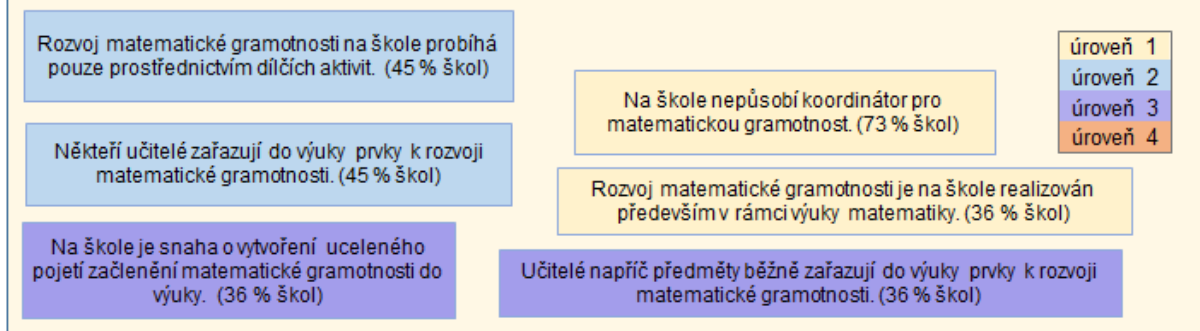
Následující tři grafická schémata přehledně shrnují klíčová zjištění týkající se oblasti *rozvoje matematické gramotnosti* na třech nejčastěji zastoupených typech škol (SOŠ, SOU a gymnázia). Každé schéma je sestaveno ze tří (dále členěných) boxů – žlutého, modrého a oranžového.

V horním žlutém boxu jsou uvedeny školami nejčastěji volené položky z rozsáhlého seznamu jednotlivých atributů reprezentujících 4 úrovně rozvoje oblasti *rozvoje matematické gramotnosti*. Tento box tak zprostředkovává stručný obraz aktuální situace v této oblasti v době před realizací intervence (projektů).

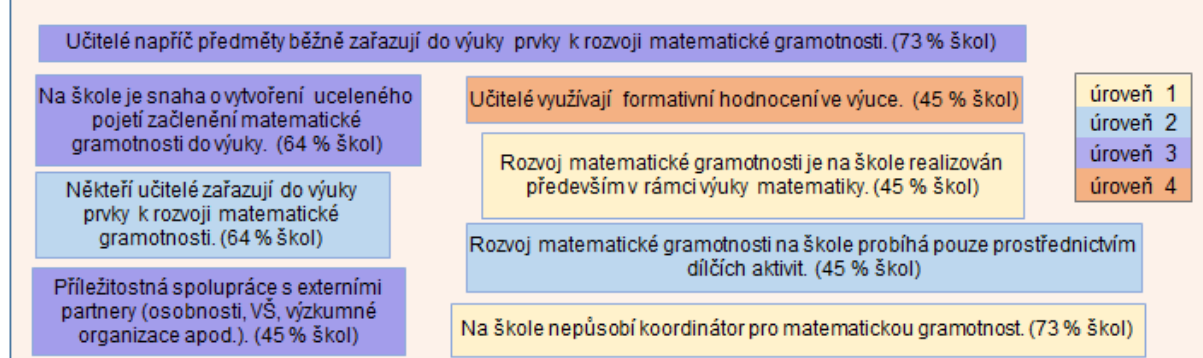
V prostředním modrém boxu jsou nejprve uvedeny školami nejčastěji realizované činnosti spadající do této oblasti, následně pak nejčastěji uváděné překážky, které komplikují její rozvoj, a nakonec nejčastěji uváděná opatření, která by školám v rozvoji této oblasti pomohla.

V dolním oranžovém boxu jsou uvedeny opět nejčastěji volené položky ze seznamu atributů reprezentujících 4 úrovně rozvoje oblasti *rozvoje matematické gramotnosti*. V tomto případě však již nevypovídají o skutečné současné situaci, ale představují zamýšlený stav dané oblasti na škole po realizaci plánované intervence (projektů). Jedná se tedy o stručný obraz ideálního budoucího stavu, k němuž škola plánuje dospět s pomocí podpůrných projektů (realizované intervence).

Aktuální stav rozvoje matematické gramotnosti na SOU

Cíle, které si v rámci rozvoje matematické gramotnosti stanovila SOU

*Každé schéma zobrazuje prvních 6-8 nejčastěji uváděných položek z dané oblasti. Procenta uvádějí podíl škol, které danou položku zvolily.

Aktuální stav rozvoje matematické gramotnosti na SOŠ

Rozvoj matematické gramotnosti na škole probíhá pouze prostřednictvím dílčích aktivit. (42 % škol)

Někteří učitelé zařazují do výuky prvky k rozvoji matematické gramotnosti. (46 % škol)

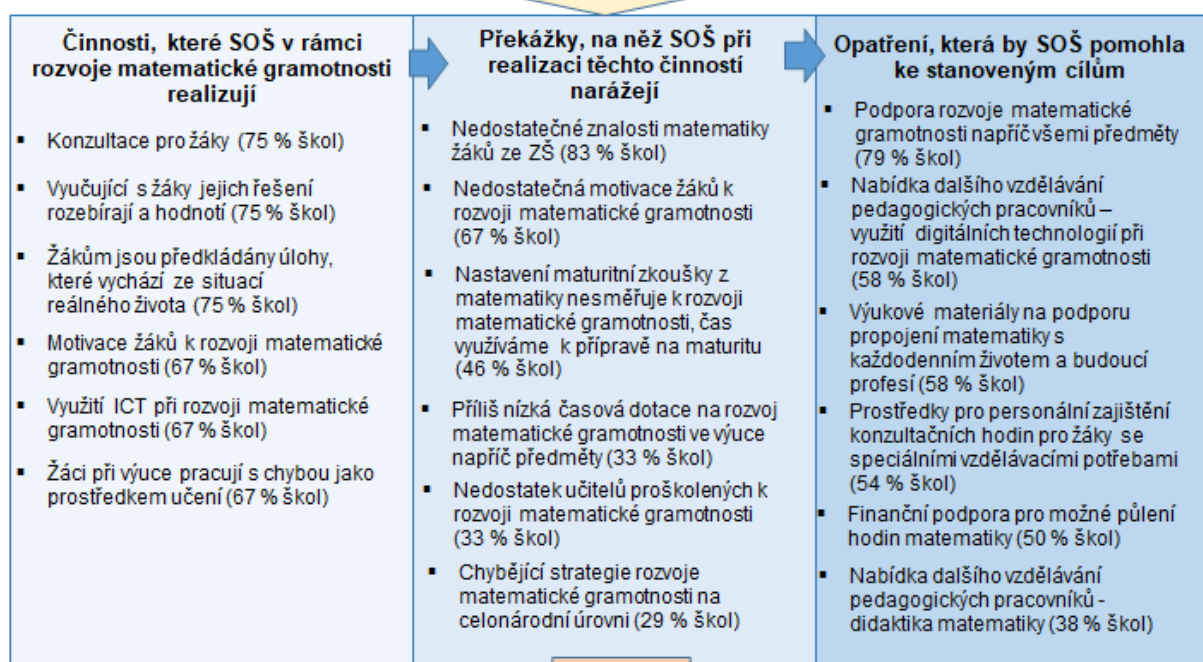
úroveň 1
úroveň 2
úroveň 3
úroveň 4

Na škole je snaha o vytvoření uceleného pojetí začlenění matematické gramotnosti do výuky. (38 % škol)

Učitelé napříč předměty běžně zařazují do výuky prvky k rozvoji matematické gramotnosti. (42 % škol)

Na škole nepůsobí koordinátor pro matematickou gramotnost. (63 % škol)

Příležitostná spolupráce s externími partnery (osobnosti, VŠ, výzkumné organizace apod.). (33 % škol)

Cíle, které si v rámci rozvoje matematické gramotnosti stanovily SOŠ

Někteří učitelé zařazují do výuky prvky k rozvoji matematické gramotnosti. (63 % škol)

Na škole je snaha o vytvoření uceleného pojetí začlenění matematické gramotnosti do výuky. (67 % škol)

Na škole nepůsobí koordinátor pro matematickou gramotnost. (63 % škol)

Učitelé napříč předměty běžně zařazují do výuky prvky k rozvoji matematické gramotnosti. (75 % škol)

Učitelé využívají formativní hodnocení ve výuce. (54 % škol)

Pravidelně dochází ke sdílení poznatků, reflexi učitelů napříč předměty o zkušenostech ze zařazování prvků rozvoje matematické gramotnosti do jejich předmětů. (50 % škol)

Škola vyhodnocuje úroveň matematické gramotnosti u žáků. (50 % škol)

úroveň 1
úroveň 2
úroveň 3
úroveň 4

*Každé schéma zobrazuje prvních 6-7 nejčastěji uváděných položek z dané oblasti. Procenta uvádějí podíl škol, které danou položku zvolily.

Aktuální stav rozvoje matematické gramotnosti na gymnáziích

Příležitostná spolupráce s externími partnery (osobnosti, VŠ, výzkumné organizace apod.). (63 % škol)

Učitelé napříč předměty běžně zařazují do výuky prvky k rozvoji matematické gramotnosti. (63 % škol)

Někteří učitelé zařazují do výuky prvky k rozvoji matematické gramotnosti. (50 % škol)

Rozvoj matematické gramotnosti na škole probíhá pouze prostřednictvím dílčích aktivit. (38 % škol)

Na škole je snaha o vytvoření uceleného pojetí začlenění matematické gramotnosti do výuky. (50 % škol)

Rozvoj matematické gramotnosti je na škole realizován především v rámci výuky matematiky. (38 % škol)

úroveň 1
úroveň 2
úroveň 3
úroveň 4

Činnosti, které gymnázia v rámci rozvoje matematické gramotnosti realizují

- Vyučující s žáky jejich řešení rozebírají a hodnotí (100 % škol)
- Žákům jsou předkládány úlohy, které vychází ze situací reálného života (100 % škol)
- Využití ICT při rozvoji matematické gramotnosti (100 % škol)
- Konzultace pro žáky (88 % škol)

Překážky, na něž gymnázia při realizaci těchto činností narážejí

- Nedostatečné znalosti matematiky žáků ze ZŠ (88 % škol)
- Nedostatečná motivace žáků k rozvoji matematické gramotnosti (38 % škol)
- Nastavení maturitní zkoušky z matematiky nesměřuje k rozvoji matematické gramotnosti, čas využíváme k přípravě na maturitu (38 % škol)
- Příliš nízká časová dotace na rozvoj matematické gramotnosti ve výuce napříč předměty (25 % škol)

Opatření, která by gymnáziím pomohla ke stanoveným cílům

- Finanční podpora pro možné půlení hodin matematiky (75 % škol)
- Podpora rozvoje matematické gramotnosti napříč všemi předměty (63 % škol)
- Nabídka dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků – didaktika matematiky (63 % škol)
- Nabídka dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků – využití digitálních technologií při rozvoji matematické gramotnosti (50 % škol)
- Prostředky na zajištění odborného vedení žáků zapojených do soutěží (50 % škol)
- Prostředky pro personální zajištění konzultačních hodin pro žáky se SVP (38 % škol)
- Nákup učebních pomůcek a literatury podle potřeb školy (38 % škol)

Cíle, které si v rámci rozvoje matematické gramotnosti stanovila gymnázia

Učitelé napříč předměty běžně zařazují do výuky prvky k rozvoji matematické gramotnosti. (100 % škol)

Na škole je snaha o vytvoření uceleného pojetí začlenění matematické gramotnosti do výuky. (75 % škol)

Příležitostná spolupráce s externími partnery (osobnosti, VŠ, výzkumné organizace apod.). (75 % škol)

Pravidelně dochází ke sdílení poznatků, reflexi učitelů napříč předměty o zkušenostech ze zařazování prvků rozvoje matematické gramotnosti do jejich předmětů. (63 % škol)

úroveň 1
úroveň 2
úroveň 3
úroveň 4

*Každé schéma zobrazuje prvních 4-7 nejčastěji uváděných položek z dané oblasti. Procenta uvádějí podíl škol, které danou položku zvolily.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Analýza potřeb na školách v Libereckém kraji – MŠMT

Obsah

1	Analýza potřeb na školách – MŠMT.....	1
1.1	Cíle analýzy potřeb na školách a její význam pro krajské akční plánování	1
1.2	Pozadí dotazníkového šetření „Analýza potřeb na školách – MŠMT“	1
2	Komplexní rozvoj každého dítěte/žáka/studenta	2
3	Podpora pedagogických, didaktických a manažerských dovedností pracovníků ve vzdělávání	6
4	Formální a neformální vzdělávání a školská poradenská zařízení.....	8

Seznam tabulek

Tabulka 1 Úspěšné aspekty komplexního rozvoje každého žáka na SŠ v LK	2
Tabulka 2 Neúspěšné aspekty komplexního rozvoje každého žáka na SŠ v LK, zájem o podporu.....	3
Tabulka 3 Překážky komplexního rozvoje každého žáka na SŠ v LK	4
Tabulka 4 Systematičnost vytváření vzdělávacích plánů a plánů osobního rozvoje	6
Tabulka 5 Četnost aktualizace vzdělávacích plánů	6
Tabulka 6 Překážky ve vzdělávání pedagogických pracovníků.....	6
Tabulka 7 Podpora rozvoje začínajících učitelů.....	7
Tabulka 8 Existence kvalitního kariérního systému	7
Tabulka 9 Role ŠD a ŠK.....	8
Tabulka 10 Zhodnocení spolupráce SŠ a ŠPZ	10
Tabulka 11 Zlepšení spolupráce mezi SŠ a ŠPZ	10

Seznam grafů

Graf 1 Formy podpory, které SŠ v LK v posledních 12 měsících poskytly sociálně či jinak znevýhodněným žákům.....	5
Graf 2 Počet škol, jejichž součástí je školní družina nebo školní klub.....	8
Graf 3 Zohledňování kompetencí získaných v rámci neformálního vzdělávání ve výuce	9
Graf 4 Zájem SŠ o užší spolupráci se subjekty neformálního vzdělávání.....	9

1 Analýza potřeb na školách – MŠMT

1.1 Cíle analýzy potřeb na školách a její význam pro krajské akční plánování

KAP (krajský akční plán) se zaměřuje na intervence napomáhající zkvalitnění řízení škol, zvýšení kvality vzdělávání a začlenění či rozvoj dlouhodobého plánování jako nástroje ke kvalitnímu řízení škol. Podpora spočívá ve vzdělávání vedení škol a zřizovatelů a v prohloubení spolupráce v rámci území. Klíčová témata, tzv. intervence, byla vybrána s ohledem na to, že mohou být svým konkrétním zaměřením územně specifická. Všechna klíčová témata jsou zároveň naplňována prostřednictvím průřezových témat, která vycházejí ze strategie 2030+.

Intervence:

- Kariérové poradenství
- Rozvoj podnikavosti, iniciativy a kreativity
- Podpora čtenářské gramotnosti
- Rozvoj potenciálu každého žáka
- Podpora odborného vzdělávání a spolupráce škol se zaměstnavateli
- Podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání
- Polytechnické vzdělávání
- Podpora matematické gramotnosti

Průřezová témata:

- Proměna obsahu a způsobu vzdělávání.
- Podpora učitelů, ředitelů a dalších pracovníků ve vzdělávání
- Digitální kompetence
- Snižování nerovností v přístupu ke vzdělávání
- Spolupráce ZŠ – SŠ a SŠ – VŠ a součinnost a spolupráce škol v území

1.2 Pozadí dotazníkového šetření „Analýza potřeb na školách – MŠMT“

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) za účelem doplnění strategického dokumentu KAP LK III. poskytlo RT KAP dotazníkové šetření na školách, které se zaměřovalo na tři klíčové oblasti vzdělávání. Jedná se o následující oblasti: „komplexní rozvoj každého žáka“, „podpora pedagogických, didaktických a manažerských dovedností pracovníků ve vzdělávání“ a „neformální vzdělávání a školská poradenská zařízení“. Jde o data zpracovaná z plošného šetření realizovaného pro MŠMT výzkumným konsorciem STEM a PAQ Research přes program BETA2 Technologické agentury.

Data z tohoto šetření doplňují již existující analýzu potřeb na školách, kterou provedl Národní pedagogický institut České republiky v rámci projektu P-KAP v roce 2021. (Viz Příloha č. 1a.) Společně jsou zohledněny ve všech dalších relevantních částech KAP LK III.

2 Komplexní rozvoj každého dítěte/žáka/studenta

V oblasti komplexního rozvoje každého žáka se otázky pro střední školy v Libereckém kraji týkaly toho, jak se školám daří a nedaří realizovat konkrétní oblasti, které s rozvojem potenciálu každého žáka souvisí. Dále tomu, jakým překážkám školy v rozvoji potenciálu každého žáka čelí. V neposlední řadě se pak dotazníkové šetření soustředilo na finanční a materiální podporu škol směrem k žákům socioekonomicky či jinak znevýhodněným.

Tabulka 1 Úspěšné aspekty komplexního rozvoje každého žáka na SŠ v LK zobrazuje pohled středních škol v Libereckém kraji na to, jak se jim daří realizovat různé aspekty komplexního rozvoje dítěte/žáka/studenta. Nejúspěšnějšími oblastmi jsou pozitivní vztah ke škole a mezilidské vztahy, podpora vzájemné komunikace a respektování vzájemných odlišností (sociální výchova). Dále se středním školám v Libereckém kraji subjektivně dobře daří v individuálním přístupu k rozvoji potenciálu každého žáka a v oblasti primární prevence.

Tabulka 1 Úspěšné aspekty komplexního rozvoje každého žáka na SŠ v LK

Otázka: Které aspekty související s komplexním rozvojem dítěte/žáka/studenta se podle Vás daří Vaší škole úspěšně realizovat?	
Pozitivní vztah ke škole	73 %
Mezilidské vztahy, podpora vzájemné komunikace a respektování vzájemných odlišností (sociální výchova)	71 %
Rozvoj potenciálu každého dítěte (individuální přístup ke vzdělávání, rozvoji a výchově dítěte)	64 %
Prevence (primární prevence, pozitivní trávení volného času, kyberbezpečnost, práce s dezinformacemi atp.)	56 %
Rozvoj osobnosti dítěte (osobnostní výchova)	53 %
Rozvoj kreativity a tvořivosti	49 %
Rozvoj digitálních kompetencí	42 %
Kritické myšlení a vnímání souvislostí	42 %
Rozvoj schopnosti učit se	38 %
Formování občanských postojů (spojeno např. s výchovou demokratického občana)	33 %
Well-being (zajištění tělesné a duševní pohody dětí)	29 %
Rozvoj podnikavosti	27 %
Multikulturní rozvoj a rozvoj interkulturních kompetencí	27 %
Výchova k dobrovolnictví	20 %
Zdravý životní styl (výchova ke zdraví, rozvoj pohybových aktivit)	16 %
Vzdělávání a výchova k udržitelnosti	16 %
Podpora výuky v přírodě	7 %
Růstové myšlení, výchova lídrů (osvojení principů)	4 %
Nedaří se nám realizovat žádný z uvedených aspektů	0 %

Méně úspěšné oblasti zahrnují růstové myšlení, výuku v přírodě, výchovu k udržitelnosti a výchovu ke zdraví. V porovnání s ostatními kraji střední školy v Libereckém kraji výrazně méně zmiňují oblast zdravého životního stylu. Jak je vidět z Tabulka 2 Neúspěšné aspekty komplexního rozvoje každého žáka na SŠ v LK, zájem o podporu, není to však aktuální prioritou, na které by chtěly střední školy v regionu pracovat.

Z oblastí, které se na středních školách v Libereckém kraji daří realizovat méně, mají školy největší zájem pracovat na růstovém myšlení žáků. Dále pak na rozvoji schopnosti učit se a na kritickém myšlení a vnímání souvislostí. 18 % škol by dále stálo o podporu v rozvoji podnikavosti a výuky v přírodě.

Tabulka 2 Neúspěšné aspekty komplexního rozvoje každého žáka na SŠ v LK, zájem o podporu

Otázka: Které aspekty související s komplexním rozvojem dítěte/žáka/studenta se podle Vás nedaří Vaší škole realizovat, a uvítali byste v tomto ohledu podporu?	
Růstové myšlení, výchova lídrů (osvojení principů)	40 %
Rozvoj schopnosti učit se	29 %
Kritické myšlení a vnímání souvislostí	20 %
Rozvoj podnikavosti	18 %
Podpora výuky v přírodě	18 %
Zdravý životní styl (výchova ke zdraví, rozvoj pohybových aktivit)	13 %
Rozvoj digitálních kompetencí	13 %
Pozitivní vztah ke škole	13 %
V žádné z uvedených oblastí	13 %
Výchova k dobrovolnictví	11 %
Well-being (zajištění tělesné a duševní pohody dětí)	9 %
Rozvoj potenciálu každého dítěte (individuální přístup ke vzdělávání, rozvoji a výchově dítěte)	9 %
Rozvoj kreativity a tvořivosti	9 %
Formování občanských postojů (spojeno např. s výchovou demokratického občana)	7 %
Rozvoj osobnosti dítěte (osobnostní výchova)	7 %
Vzdělávání a výchova k udržitelnosti	4 %
Multikulturní rozvoj a rozvoj interkulturních kompetencí	2 %
Prevence (primární prevence, pozitivní trávení volného času, kyberbezpečnost, práce s dezinformacemi atp.)	2 %
Mezilidské vztahy, podpora vzájemné komunikace a respektování vzájemných odlišností (sociální výchova)	2 %

Tabulka č. 3 se zaměřuje na to, kde školy vidí překážky pro komplexní rozvoj každého žáka. Pro školy v Libereckém kraji hraje v tomto ohledu roli především nízká motivace samotných žáků a pak také nedostačující kapacita školských poradenských pracovišť i samotných pedagogů. Velký vliv na žáky vidí školy na straně sociálních sítí a také rodiny a celkového zázemí. Problémy často působí vysoké absence žáků. Zároveň ani v odborných kruzích nepanuje shoda na tom, co vlastně komplexní rozvoj žáka znamená a co obsahuje. 20 % škol pak tato nejasná definice působí v překážky, protože není zcela jasné, co se od škol očekává. Stejně procento škol trápí nedostatečné materiální zabezpečení žáků, které někdy znemožňuje, aby se všichni žáci mohli plnohodnotně účastnit všech forem vzdělávání.

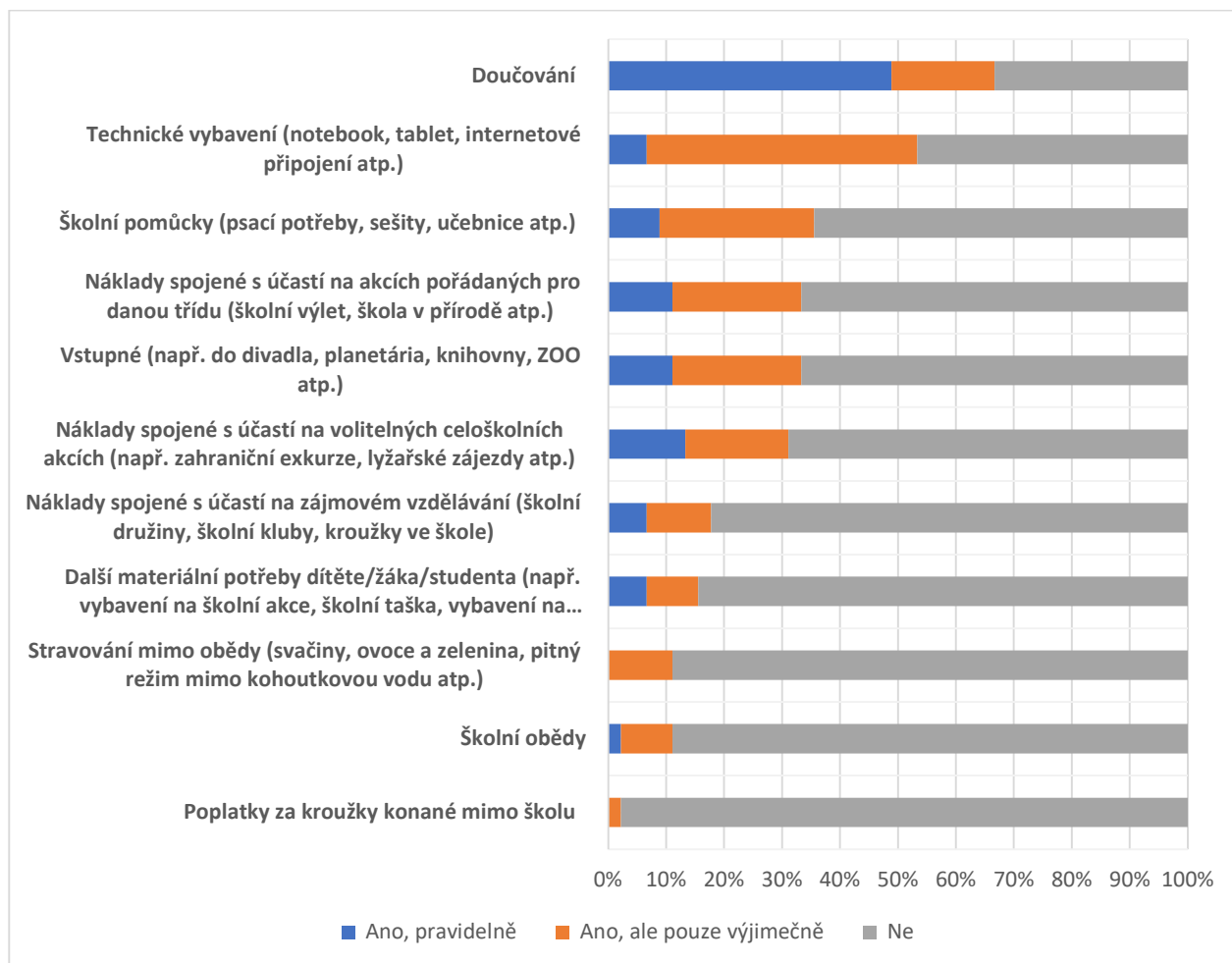
Všechny střední školy v Libereckém kraji jsou spokojené se spoluprací se školskými poradenskými zařízeními. Většina také nevidí překážky pro komplexní rozvoj žáků na straně zřizovatele, ani na straně samotných pedagogů.

Tabulka 3 Překážky komplexního rozvoje každého žáka na SŠ v LK

Otázka: Které z následujících položek nejvíce limitují komplexní rozvoj dětí/žáků/studentů ve Vaší škole?	
Nízká motivace samotných dětí/žáků/studentů	58 %
Nedostatečná kapacita školních psychologů, speciálních pedagogů, sociálních pedagogů a dalších pozic	56 %
Nedostatečná časová kapacita pedagogických pracovníků věnovat se individuálnímu a zároveň komplexnímu rozvoji každého dítěte/žáka/studenta	53 %
Vliv sociálních sítí a médií (např. youtubeři)	51 %
Vliv rodiny a dalších osob v blízkém okolí	49 %
Vysoká absence dětí/žáků/studentů	24 %
Nejasná definice toho, co komplexní rozvoj dítěte/žáka/studenta vlastně zahrnuje	20 %
Nedostatečné materiální zabezpečení žáků/dětí/studentů (např. chybějící psací potřeby a další pomůcky, nedostatečné prostředky na úhradu školních výletů, obědů atp.)	20 %
Nedostatečná metodická podpora pedagogických pracovníků	11 %
Neochota pedagogických pracovníků přistupovat k dětem/žákům/studentům individuálně a vnímat je jako osobnosti	7 %
Nedostatečná podpora ze strany zřizovatele	2 %
Neuspokojivá spolupráce se školskými poradenskými zařízeními (pedagogicko-psychologickými poradnami, speciálně pedagogickými centry)	0 %

Další část zjišťování se soustředila na konkrétní typy podpory sociálně či jinak znevýhodněným žákům, kterou škola poskytla v posledních 12 měsících. Většina škol se systematictěji zapojuje pouze do doučování těchto žáků. V individuálních případech přistupují některé střední školy v Libereckém kraji k poskytování technického vybavení jako např. počítačů a tabletů. K dalším formám podpory v Libereckém kraji přistupuje jen malé procento středních škol.

Graf 1 Formy podpory, které SŠ v LK v posledních 12 měsících poskytly sociálně či jinak znevýhodněným žákům

3 Podpora pedagogických, didaktických a manažerských dovedností pracovníků ve vzdělávání

V oblasti podpory pedagogických pracovníků se otázky zaměřovaly především na téma vzdělávacích plánů a plánů osobního rozvoje pedagogických pracovníků. Zda jde v Libereckém kraji o ojedinělé, nebo systematické aktivity. Dále se dotazníkové šetření soustředilo na podporu začínajících učitelů a kvalitu kariérního systému (řádu).

Následující Tabulka 4 Systematičnost vytváření vzdělávacích plánů a plánů osobního rozvoje dává nahlédnout do systematičnosti osobního a vzdělávacího rozvoje pedagogických pracovníků v Libereckém kraji. Více než 55 % dotázaných uvedlo, že jejich škola pro všechny pracovníky vytváří vzdělávací plány a plány osobního rozvoje.

Tabulka 4 Systematičnost vytváření vzdělávacích plánů a plánů osobního rozvoje

Otázka: Jsou ve Vaší škole vytvářeny vzdělávací plány, plány osobního rozvoje apod. pro pedagogické pracovníky?	
Ano, pro všechny pracovníky	56 %
Ano, jen pro některé pracovníky	24 %
Ne	20 %

Ke vzdělávacím plánům se váže i další otázka zabývající se tím, jak často jsou aktualizovány. Nadpoloviční většina respondentů uvádí, že vzdělávací plány jsou ve školách v Libereckém kraji aktualizovány každý rok.

Tabulka 5 Četnost aktualizace vzdělávacích plánů

Otázka: Jak často jsou vzdělávací plány aktualizovány?	
Každý rok	56 %
Jednou za 2-3 roky	25 %
Jednou za 4-5 let	14 %
Méně často	6 %

Z dotazníku MŠMT vyplývá, že největší překážkou ve vzdělávání pedagogických pracovníků v Libereckém kraji je nedostatečná časová kapacita pedagogických pracovníků pro účast na vzdělávání. 51 % dotázaných uvedlo, že pro ně je překážkou ve vzdělávání pedagogů omezená možnost, jak zajistit suplování během nepřítomnosti pedagogického pracovníka z důvodu vzdělávání. 40 % respondentů považuje za problém také nedostatek finančních zdrojů pro zajištění účasti na kvalitních vzdělávacích akcích (např. v zahraničí).

Tabulka 6 Překážky ve vzdělávání pedagogických pracovníků

Otázka: Na jaké překážky v souvislosti se vzděláváním pedagogických pracovníků Vaše škola často naráží?	
Nedostatečná časová kapacita pedagogických pracovníků pro účast na vzdělávání	73 %
Omezené možnosti, jak zajistit suplování během nepřítomnosti pedagogického pracovníka z důvodu vzdělávání	51 %
Nedostatek finančních zdrojů pro zajištění účasti na kvalitních vzdělávacích akcích (např. v zahraničí)	40 %

Nespokojenost s kvalitou absolvovaných kurzů	27 %
Omezená nabídka vzdělávacích kurzů (ve smyslu pestrosti, modernosti atp.)	31 %
Nezájem účastnit se dlouhodobých kurzů nebo se zapojovat do průběžných aktivit, jako mentoring	33 %
Neochota pedagogických pracovníků přijmout za své nové poznatky a metody výuky	11 %
Nezájem pracovníků o aktivní účast na dalším vzdělávání	29 %
Nepřehlednost a špatná orientace v nabídce vzdělávacích kurzů	27 %
Nedostatečné přenášení poznatků do praxe	11 %
Odlišné představy pedagogických pracovníků a vedení školy o zaměření dalšího vzdělávání	7 %
Neochota pedagogických pracovníků sdílet získané poznatky s ostatními kolegy	4 %
S žádnými problémy se nesetkáváme	4 %
Zhoršené vztahy na pracovišti (závist mezi pracovníky atp.)	0 %

Dotazníkové šetření se zaměřilo rovněž na otázku podpory začínajících učitelů formou mentoringu nebo např. uvádějících učitelů. Ze 45 dotázaných se 58 % vyjádřilo, že v Libereckém kraji jsou začínající učitelé podporováni systematicky na úrovni školy. Zároveň ze všech odpovědí vyplývá, že v Libereckém kraji jsou začínající učitelé nějakým způsobem podporováni všude.

Tabulka 7 Podpora rozvoje začínajících učitelů

Otázka: Je na Vaší škole podporován rozvoj začínajících učitelů (např. formou mentoringu, uvádějících učitelů)?	
Ano, jedná se o systematickou činnost na úrovni školy	58 %
Ano, ale jedná se o aktivitu několika zaměstnanců	38 %
Ano, ale podpora je spíše formální	4 %
Ne	0 %

Šetření MŠMT zjišťovalo také zájem pedagogů o existenci kvalitního kariérního systému (řádu). Z výsledků dotazování vyplynulo, že v Libereckém kraji zájem je.

Tabulka 8 Existence kvalitního kariérního systému

Otázka: Uvítal/a byste existenci kvalitního kariérního systému (řádu)?	
Určitě ano	33 %
Spíše ano	40 %
Spíše ne	24 %
Určitě ne	2 %

4 Formální a neformální vzdělávání a školská poradenská zařízení

V rámci mapování formálního a neformálního vzdělávání byly školy dotazovány, zda v rámci jejich organizace funguje školní družina či školní klub. Vzhledem k tomu, že obě zařízení jsou určena pro základní školy, nebo nižší stupeň víceletých gymnázií, odpověděly kladně pouze 2, tj. 4 % ze 45 (viz následující graf), obě organizace zahrnují jak střední, tak základní školu.

Graf 2 Počet škol, jejichž součástí je školní družina nebo školní klub

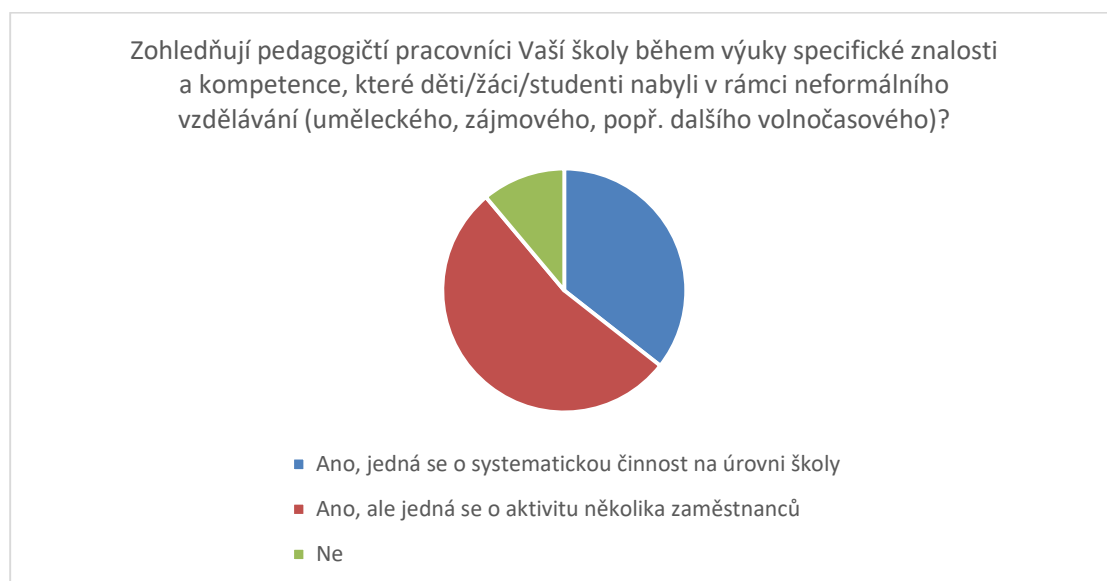
V následující tabulce jsou uvedeny odpovědi 3 (z celkových 45) škol na dotaz, jakou úlohu hraje ŠD a ŠK ve škole.

Tabulka 9 Role ŠD a ŠK

Otázka: Jaká je role školní družiny a školního klubu ve Vaší škole?	
Školní družiny a školní kluby jsou v naší škole místem, kde mohou žáci trávit volný čas v bezpečném prostředí.	67 %
Školní družiny a školní kluby plní v naší škole zejména funkci hlídání dětí dospělou osobou.	0 %
Ve školních družinách a školních klubech je zvolen méně náročný program, neboť jsou žáci po školní výuce unaveni.	67 %
Ve školních družinách a školních klubech mají žáci možnost věnovat se zejména svým oblíbeným aktivitám a zálibám.	33 %
Ve školních družinách a školních klubech soustředíme pozornost zejména na potřebné žáky, kterým pomáháme s plněním školních úkolů a obecně s lepším pochopením aktuálně probírané látky ve škole.	33 %

Následující otázka se zabývá tím, jak je neformální vzdělávání, respektive kompetence získané v jeho rámci, zohledňováno pedagogy ve výuce. V potaz je bráno umělecké, zájmové i jiné neformální vzdělávání.

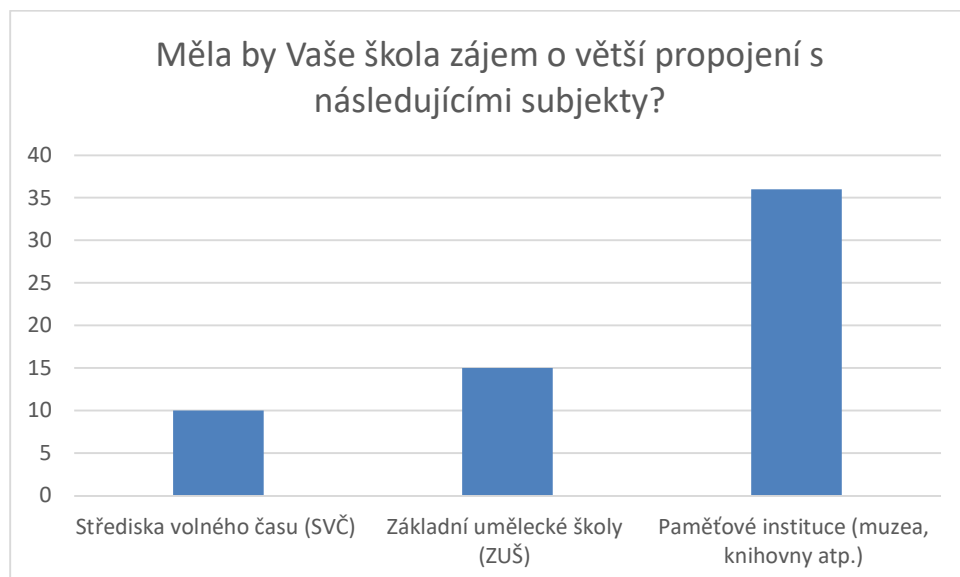
Graf 3 Zohledňování kompetencí získaných v rámci neformálního vzdělávání ve výuce

89 % středních škol odpovědělo na tuto otázku kladně, přičemž většina z nich uvádí, že tyto kompetence žáků nezohledňuje systematicky, ale pouze někteří pedagogové. Z odpovědí lze odvodit nemalý význam neformálního vzdělávání pro vzdělávání všeobecně, kdy kompetence získané v jeho rámci umocňují efekt vzdělávání formálního.

Střední školy následně odpovídaly na otázku, zda by rády spolupracovaly s některými vybranými typy institucí neformálního vzdělávání (viz následující graf). O další spolupráci s vyjmenovanými subjekty je mezi středními školami evidentní zájem, největší v případě paměťových institucí.

Graf 4 Zájem SŠ o užší spolupráci se subjekty neformálního vzdělávání

Střední školy byly dále dotazovány na zhodnocení spolupráce se školskými poradenskými zařízeními. Přehled odpovědí je uveden v následující tabulce. Výsledky ukazují, že naprostá většina škol je se spoluprací spokojena.

Tabulka 10 Zhodnocení spolupráce SŠ a ŠPZ

Otázka: Jak byste obecně zhodnotil(a) spolupráci Vaší školy se školskými poradenskými zařízeními?			
	SPC	PPP	SPC a PPP
Velmi dobrá	31 %	53 %	22 %
Dobrá	27 %	31 %	27 %
Dostačující	13 %	7 %	4 %
Neuspokojivá	0 %	0 %	0 %
Velmi neuspokojivá	0 %	0 %	0 %
Úroveň spolupráce se velmi různí	0 %	2 %	2 %
S tímto typem ŠPZ nespolutracujeme	29 %	7 %	44 %

Další tabulka uvádí návrhy na zlepšení spolupráce mezi středními školami a školskými poradenskými zařízeními.

Tabulka 11 Zlepšení spolupráce mezi SŠ a ŠPZ

Otázka: Co by podle Vás mohlo přispět ke zlepšení spolupráce Vaší školy se školskými poradenskými zařízeními?	
Větší časové kapacity naší školy pro bližší spolupráci	18 %
Posílení personálních kapacit našeho školního poradenského pracoviště	31 %
Posílení personálních kapacit na straně ŠPZ	40 %
Navýšení finanční podpory této oblasti	24 %
Užší spolupráce s pracovníky ŠPZ (např. častější terénní práce pracovníků ŠPZ)	22 %
Zlepšení úrovně odborných znalostí pedagogických pracovníků naší školy v oblasti práce s dětmi se speciálními vzdělávací	11 %
Posílení odborné úrovně pracovníků ŠPZ	4 %
Stávající podoba spolupráce je vyhovující	42 %

Největší počet středních škol uvedlo, že nemají potřebu spolupráci zlepšovat, stávající podoba je pro ně vyhovující, což koresponduje s odpověďmi v předchozí tabulce se zhodnocením spolupráce. Pokud by ale ke zlepšení mohlo dojít, tak prostřednictvím posílení personálních kapacit. Vítána by byla také finanční podpora této oblasti a užší spolupráce s pracovníky ŠPZ. Naopak odborná úroveň pracovníků ŠPZ je v naprosté většině vnímána jako vyhovující.

Roční akční plán pro rok 2023						
Klíčové téma PODPORA ODBORNÉHO VZDĚLÁVÁNÍ A SPOLUPRÁCE ŠKOL SE ZAMĚSTNAVATELI						
Označení cíle	Cíl	Činnosti	Průřezová témata	Zdroje financování	Zapojené subjekty	Kritérium
A2	Motivovat žáky k výběru a ke studiu technických oborů	A2.2 Prezentace škol na burzách a veletrzích vzdělávání	4,5	Fondy EU, KÚLK, vlastní	ZŠ, SŠ, sociální partneři	Min. 60 % středních škol ze zúčastní veletrh vzdělávání EDUCA nebo burzy škol v regionu
		A2.3 PR školy, účast na akcích pro veřejnost	3,4,5	Fondy EU, vlastní	SŠ	Min. 10 % středních škol se zapojí do popularizačních akcí pro veřejnost
		A2.4 Projektové dny na SŠ pro žáky ZŠ	1,4,5	Fondy EU, iDZ, Šablony	SŠ, ZŠ, KÚLK	Min. 60 % středních škol v území zrealizuje projektové dny pro žáky ZŠ
		A2.5 Podpora neformálního vzdělávání pro žáky ZŠ a SŠ	3,4,5	Fondy EU, Šablony, vlastní	Poskytovatelé neformálního vzdělávání	Nabídka min. 10 vzdělávacích aktivit ze strany poskytovatelů neformálního vzdělávání
A3	Přiblížit obsah odborného vzdělávání potřebám trhu práce a NSK	A3.1 Zapojení sociálních partnerů do tvorby koncepčních záměrů a ŠVP	1,2,3,5	Fondy EU, vlastní	SŠ, sociální partneři	Min. 10 % středních škol zapojí sociální partnery do tvorby ŠVP či koncepčních materiálů
		A3.2 Aktivity ve spolupráci se zaměstnavateli	1,2,5	Fondy EU, vlastní	SŠ, sociální partneři, KÚLK	Zástupci min. 10 % středních škol se zapojí do aktivit či projektů jiných subjektů zahrnujících návaznost na trh práce
		A3.3 Podpora dlouhodobé spolupráce se sociálními partnery	1,2,5	Šablony	SŠ, sociální partneři	Min. 10 % středních škol využije v projektech zjednodušeného vykazování šablonu Koordinátor spolupráce se zaměstnavateli
A4	Podpořit vzdělávání pedagogických pracovníků	A4.1 Využití fondů EU k DVPP	1,2,3,4	Fondy EU	KÚLK, vzdělavatelé, SŠ	Min. 60 % středních škol ročně využije fondy EU k DVPP
		A4.2 Stálá nabídka DVPP od etablovaných poskytovatelů	1,2,3,4	vlastní	Vzdělavatelé	Budou zveřejněny min. 2 vzdělávací nabídky na www.edulk.cz /jiných stránkách
Klíčové téma PODPORA PEDAGOGICKÝCH, DIDAKTICKÝCH A MANAŽERSKÝCH KOMPETENCÍ PRACOVNÍKŮ VE VZDĚLÁVÁNÍ						
Označení cíle	Cíl	Činnosti	Průřezová témata	Zdroje financování	Zapojené subjekty	Kritérium
A5	Podpořit rozvoj dovedností vedoucích i pedagogických pracovníků v komunikaci s rodiči žáka	A5.1 Realizace DVPP (např. komunikace, posilování sebevědomí, zvládání krizových situací atd.), koučink, podpora osobního rozvoje	1, 2, 4	Šablony, vlastní	SŠ, VOŠ	Min. 20 % středních škol zapojených do kurzů vzdělávání pedagogických pracovníků SŠ a VOŠ bez ohledu na akreditaci

A6	Podpořit ředitele škol k rozvoji role pedagogického lídra	A6.1 Zajištění kurzů pro další vzdělávání ředitelů a zástupců ředitele (např. tvorba a realizace kvalitního kariérního systému), podpora koučinku (např. tvorba vzdělávacích plánů pro pedagogy, podpora osobního rozvoje pedagogů, podpora začínajících učitelů), supervize	1, 2	Šablony, fondy EU	SŠ, VOŠ	Ředitelé/Zástupci ředitele z min. 30% středních škol se účastní dalšího vzdělávání pro vedoucí pracovníky, koučinku nebo supervize (např. projekty vzdělávání pracovníků SŠ)
A7	Podpořit pedagogy k dalšímu vzdělávání	A7.1 Realizace kurzů k podpoře nových metod - např. responzivní výuka, formativní hodnocení, digitální technologie, posilování sebevědomí, růstové myšlení atd.	1, 2, 3, 4	Šablony, fondy EU, vlastní	SŠ	Min. 20 % středních škol zapojených do projektů vzdělávání pedagogických pracovníků SŠ a VOŠ bez ohledu na akreditaci
A8	Podpořit zapojení odborníků a etablovaných organizací do vzdělávání	A8.1 Využívání fungujících prvků duálního systému, podpora konzultací, praxí a stáží pedagogů u zaměstnavatelů	1, 2, 3, 5	Šablony	SŠ, sociální partneři	Min. 20 % středních škol využije v projektech zjednodušeného vykazování šablonu Koordinátor spolupráce se zaměstnavateli
B1	Podpořit informovanost pedagogů o nabídce aktivit pro pedagogy i žáky v území	B1.1 Zlepšení využívání Informačního portálu EDULK	1, 2, 3, 4, 5	KÚLK	ZŠ, SŠ, VOŠ, KÚLK, další partneři	Počet zobrazení článků pro pedagogy se zvýší o 5% oproti roku 2022
C1	Zkvalitnit pracovní prostředí pro individuální i společnou přípravu pedagogických a vedoucích pracovníků	C1.1 Nákup pomůcek pro snižování stresu, ergonomického nábytku nebo investice do podnětného pracovního prostředí	1, 2	Fondy EU, dotace	SŠ, VOŠ	Min. 10% středních škol zapojených do investičních či neinvestičních projektů na zlepšení pracovního prostředí a rozvoje kompetencí pedagogických a vedoucích pracovníků
Klíčové téma ROZVOJ PODNIKAVOSTI, INICIATIVY A KREATIVITY						
Označení cíle	Cíl	Činnosti	Průřezová témata	Zdroje financování	Zapojené subjekty	Kritérium
A9	Podpořit žákovskou iniciativu	A9.1 Podpora aktivní tvorby žáků (např. časopisů, článků do městských novin, školního blogu, her, komiksů atd.)	1,3,4,5	Fondy EU, vlastní	SŠ, VOŠ, sociální partneři	Min. 10% středních škol má školní časopis/blog, kam píšou žáci, nebo se žáci věnují psaní článků do městských novin, psaní her, komiksů atd. a nebo minimálně 25% škol zapojených do projektů na podporu inovativního vzdělávání žáků v SŠ a VOŠ.
		A9.3 Příprava akcí pro veřejnost žáky	1,5	Fondy EU, vlastní	SŠ	Min. 10 % středních škol zapojuje žáky do akcí pro veřejnost
		A9.4 Zapojování žáků do rozhodovacích mechanismů školy	1,3,4	Vlastní	SŠ	Min. 30 % středních škol má žákovský parlament

		A9.5 Podpora projektového vyučování a fiktivních žákovských firem	1,3,4,5	Fondy EU, vlastní	SŠ, sociální partneři	Min. 10 % středních škol bude zapojeno do projektů na budování fiktivních žákovských firem (např. tzv. firmičky, soutěže typu Business talent, JA Czech, Navrhni projekt apod.)
		A9.6 Podpora finanční gramotnosti žáků	1,3,4,5	Fondy EU, vlastní	SŠ, sociální partneři	Min. 10 % středních škol se zapojí do programů na rozvoj finanční gramotnosti žáků
A10	Podpořit spolupráci škol a firem	A10.1 Besedy a projektové dny s odborníky z praxe (i z řad rodičů a absolventů školy)	1,3,4,5	Šablony	SŠ, VOŠ	Min. 40 % středních škol využije v projektech zjednodušeného vykazování šablonu Inovativní vzdělávání žáků v SŠ a min. 10 % VOŠ využije šablonu Inovativní vzdělávání studentů VOŠ
		A10.2 Podpora spolupráce škol a firem v rámci firemní sociální odpovědnosti (CSR)	4,5	Fondy EU, vlastní	KAP LK II, SŠ, sociální partneři	Realizace min. 1 setkání zástupců SŠ a zástupců zaměstnavatelů na podporu sociální odpovědnosti firem
A11	Podpořit školy k mezinárodní spolupráci	A11.1 Metodická podpora škol při podávání žádostí do Erasmus +	1,2,3,4,5	Erasmus+	SŠ, DZS, další partneři	Min. 10 % středních škol získá grant z programu Erasmus +
		A11.2 Podpora mobilit žáků	1,3,4,5	Erasmus+	SŠ, DZS, další partneři	Min. 100 žáků středních škol využije možnost výjezdu v rámci odborného vzdělávání a přípravy Erasmus+
		A11.3 Podpora mobilit pedagogů	2,3,5	Erasmus+	SŠ, DZS, další partneři	Min. 10 pracovníků středních škol využije možnost výjezdu v rámci odborného vzdělávání a přípravy Erasmus+
A12	Podpořit zapojování škol do dalších projektů a soutěží	A12.1 Zapojování žáků škol do vědeckých, technických a podnikatelských soutěží a projektů (např. firmičky, Lipo.ink, DEX, iQLANDIA, TUL, AMAVET)	1,3,5	Fondy EU, vlastní	SŠ, sociální partneři	Min. 20 % středních škol se zapojuje do projektů a soutěží pro žáky
		A12.2 Zlepšení využívání Informačního portálu EDULK	1, 2, 3, 4, 5	Fondy EU, vlastní	ZŠ, SŠ, VOŠ, KÚLK, další partneři	Počet zobrazení článků pro pedagogy se zvýší o 5 % oproti roku 2022
A13	Podpořit rozvoj pedagogů v oblasti podnikavosti	A13.1 Vzdělávání pedagogů v metodách na podporu podnikavosti (např. růstové myšlení, práce s nápadem, gamifikace, spolupráce s podnikateli apod.) a aktuálních trendech, včetně stáží u zaměstnavatelů	2,3,5	Šablony	SŠ, VOŠ	Min. 30 % středních škol využije v projektech zjednodušeného vykazování šablonu Vzdělávání pracovníků ve vzdělávání SŠ a min 10 % VOŠ využije šablonu Vzdělávání pracovníků ve vzdělávání VOŠ

		A13.2 Podpora spolupráce a sdílení inspirativní praxe pedagogů	1,2,3,4,5	Šablony	ZŠ, SŠ	Min. 20 % středních škol využije v projektech zjednodušeného vykazování šablonu Spolupráce pracovníků ve vzdělávání SŠ a min. 10 % základních škol využije v projektech zjednodušeného vykazování šablonu Spolupráce pracovníků ve vzdělávání ZŠ
Klíčové téma PODPORA MATEMATICKÉ GRAMOTNOSTI						
Označení cíle	Cíl	Činnosti	Průřezová témata	Zdroje financování	Zapojené subjekty	Kritérium
A14	Zvýšit využívání matematických znalostí v životě a v praxi	A14.1 Projektové dny na SŠ pro žáky ZŠ	1,4,5	Fondy EU, iDZ, Šablony	SŠ, ZŠ, KÚLK	Min. 20 % středních škol v území zrealizuje projektové dny pro žáky ZŠ
		A14.2 Projektové dny pro žáky SŠ a VOŠ	1,2,4,5	Fondy EU, Šablony	SŠ, VOŠ	Min. 60 % středních škol a min. 10 % VOŠ využije prostředky z evropských fondů na projektové dny pro své žáky (např. v projektech zjednodušeného vykazování šablonu Inovativní vzdělávání žáků v SŠ, šablonu Inovativní vzdělávání studentů VOŠ)
		A14.3 Podpora inovativních metod ve vzdělávání (např. fiktivní firmy)	1,2,3,4	Fondy EU, Šablony	SŠ, VOŠ	Min. 60 % středních škol a min. 10% VOŠ využije prostředky z evropských fondů na podporu inovativních metod vzdělávání (např. v projektech zjednodušeného vykazování šablonu Inovativní vzdělávání žáků v SŠ, šablonu Inovativní vzdělávání studentů VOŠ)
		A14.4 Projektové dny u sociálních partnerů	1,2,4,5	Fondy EU, iDZ, Šablony	SŠ	Min. 20 % škol využije možnosti absolvovat projektový den mimo školu ve spolupráci se sociálními partnery
		A14.5 Podpora finanční gramotnosti žáků	1,3,4,5	Fondy EU, vlastní	SŠ, sociální partneři	Min. 10 % středních škol se zapojí do programů na rozvoj finanční gramotnosti žáků
A15	Podpořit matematickou gramotnost v neformálním vzdělávání	A15.1 Podpora a propagace soutěží a olympiád	1,4	Dotační fond LK	SŠ, KÚLK	Z dotačního fondu Libereckého kraje bude podpořena oblast podpory Školství a mládeže, program Soutěží a podpory talentovaných dětí a mládeže
		A15.2 Podpora neformálního vzdělávání s matematickou tematikou (kroužky)	1,4,5	Fondy EU, Šablony, vlastní	poskytovatelé neformálního vzdělávání	Nabídka kroužků se zaměřením na matematiku či STEM od min. 5 poskytovatelů
A16	Podpořit vybavení škol	A16.1 Nákup vybavení z projektů (licence)	1,2,3,4	Fondy EU, iDZ	SŠ	Min. 40 % středních škol použije prostředky z evropských fondů k nákupu vybavení

A17	Podpořit odborné části vzdělávání pedagoga	A17.1 Využití fondů EU k DVPP	1,2,3,4	Fondy EU	KÚLK, vzdělavatelé, SŠ	Min. 60 % středních škol ročně využije fondy EU k DVPP
		A17.2 Stálá nabídka DVPP od etablovaných poskytovatelů	1,2,3,4	Fondy EU, vlastní	Vzdělavatelé	Budou zveřejněny min. 2 vzdělávací nabídky na www.edulk.cz/jiných stránkách
		A17.3 Podpora sdílení příkladů inspirativní praxe	1,2,5	Fondy EU	ZŠ, SŠ, VOŠ, sociální partneři, KÚLK	V kraji se kromě projektů zjednodušeného vykazování uskuteční alespoň 2 projekty zaměřené na sdílení příkladů inspirativní praxe na školách
Klíčové téma ROZVOJ POTENCIÁLU KAŽDÉHO ŽÁKA						
Označení cíle	Cíl	Činnosti	Průřezová témata	Zdroje financování	Zapojené subjekty	Kritérium
A18	Podpořit využívání metod k rozvoji potenciálu každého žáka	A18.1 Podpora inovativních metod ve vzdělávání	1,3,4,5	Šablony	SŠ, VOŠ	Min. 60 % středních škol využije v projektech zjednodušeného vykazování šablonu Inovativní vzdělávání žáků v SŠ a min. 10 % VOŠ využije šablonu Inovativní vzdělávání studentů VOŠ
		A18.2 Vzdělávání pedagogů v inovativních metodách	1,2,5	Šablony	SŠ, VOŠ	Min. 50 % středních škol využije v projektech zjednodušeného vykazování šablonu Vzdělávání pracovníků ve vzdělávání SŠ a min 10 % VOŠ využije šablonu Vzdělávání pracovníků ve vzdělávání VOŠ
		A18.3 Podpora spolupráce pracovníků ve vzdělávání	1,2,3,4,5	Šablony	ZŠ, SŠ	Min. 30 % středních škol využije v projektech zjednodušeného vykazování šablonu Spolupráce pracovníků ve vzdělávání SŠ a min. 10 % základních škol využije v projektech zjednodušeného vykazování šablonu Spolupráce pracovníků ve vzdělávání ZŠ
A19	Zlepšit klima škol	A19.2 Podpora supervize a koučinku pro pedagogy	2,5	Šablony, fondy EU, vlastní	SŠ	Pedagogové z min. 10 % středních škol využijí supervizi nebo koučink (Např. pomocí šablony Vzdělávání pracovníků ve vzdělávání SŠ)
A20	Podpořit žáky se speciálními vzdělávacími potřebami	A20.1 Podpora žáků formou stipendií	4	Fondy EU, KÚLK, firmy, nadace	SŠ	Žáci z min. 30 % středních škol byli podpořeni stipendiem
		A20.2 Zápůjčky a dary výpočetní techniky sociálně znevýhodněným žákům	3,4	Fondy EU, KÚLK, firmy, nadace	ZŠ, SŠ, sociální partneři	Min. 15 žáků podpořeno formou zápůjčky či daru výpočetní techniky
		A20.3 Nabídka nástrojů pro zavedení systémové podpory pro nadané žáky	1,2,4,5	Fondy EU	KÚLK, NPI, ZŠ, SŠ	Vznik (+ zveřejnění) metodiky na zavedení systémové péče o nadané žáky

		A20.4 Proškolení profesionálové školských poradenských zařízení v diagnostice nadaných a mimořádně nadaných žáků	2,4,5	Fondy EU, vlastní	ŠPZ	Min. 1 proškolený pracovník v každé PPP v kraji
		A20.5 Podpora žáků s odlišným mateřským jazykem	1,4	Šablony	SŠ	Min. 10 % středních škol využije v projektech zjednodušeného vykazování šablonu Podpora žáků s odlišným mateřským jazykem v SŠ
		A20.6 Doučování žáků ze sociálně znevýhodněného prostředí	1,4	Fondy EU, MŠMT	SŠ, sociální partneři	Min. 20 % SŠ realizuje doučování žáků ze sociálně znevýhodněného prostředí
		A20.7 Adaptační a harmonizační pobyty dostupné i pro žáky sociálně znevýhodněné	1,4,5	NAKAP LK II, iDZ, Šablony	SŠ, sociální partneři	Min. 20 % středních škol organizuje harmonizační pobyty
		A20.8 Poskytování materiální podpory sociálně znevýhodněným žákům (např. učební pomůcky, vstupné, školní výlety apod.)	4	Fondy EU, MŠMT	SŠ, NNO	Min. 15 % SŠ poskytuje materiální podporu sociálně znevýhodněným žákům
A21	Zvýšit počet podpůrných pozic na SŠ	A21.3 Školní psycholog	2,4	Šablony	SŠ	Min. 5 % středních škol využije v projektech zjednodušeného vykazování šablonu Školní psycholog SŠ
		A21.5 Kariérový poradce	2,4	Šablony	SŠ	Min. 40 % středních škol využije v projektech zjednodušeného vykazování šablonu Kariérový poradce SŠ
Klíčové téma POLYTECHNICKÉ VZDĚLÁVÁNÍ						
Označení cíle	Cíl	Činnosti	Průřezová témata	Zdroje financování	Zapojené subjekty	Kritérium
B3	Využít evropské fondy pro investice do škol	B3.2 Nákup vybavení z projektů	1,2,3,4	Fondy EU, iDZ	SŠ	Min. 40 % středních škol použije prostředky z evropských fondů k nákupu vybavení
B4	Podpořit mezipředmětové vazby	B4.1 Podpora inovativních metod ve vzdělávání	1,2,3,4	Šablony	SŠ, VOŠ	Min. 60 % středních škol využije v projektech zjednodušeného vykazování šablonu Inovativní vzdělávání žáků v SŠ a min. 10 % VOŠ využije šablonu Inovativní vzdělávání studentů VOŠ
		B4.2 Podpora spolupráce pedagogů	1,2,3,4,5	Šablony	ZŠ, SŠ	Min. 30 % středních škol využije v projektech zjednodušeného vykazování šablonu Spolupráce pracovníků ve vzdělávání SŠ, min. 10 % základních škol využije v projektech zjednodušeného vykazování šablonu Spolupráce pracovníků ve vzdělávání ZŠ

B5	Zvýšit motivaci žáků k výběru a ke studiu technických oborů	B5.1 Projektové dny na SŠ pro žáky ZŠ	1,4,5	Fondy EU, iDZ, Šablony	SŠ, ZŠ, KÚLK	Min. 20 % středních škol v území zrealizuje projektové dny pro žáky ZŠ
		B5.3 Prezentace škol na burzách a veletrzích vzdělávání	4,5	Fondy EU, KÚLK, vlastní	ZŠ, SŠ, sociální partneři	Min. 60 % středních škol ze zúčastní veletrhu vzdělávání EDUCA nebo burzy škol v regionu
		B5.4 Podpora PR školy, účast na akcích pro veřejnost	3,4,5	Fondy EU, vlastní	SŠ	Min. 10 % středních škol se zapojí do popularizačních akcí pro veřejnost
		B5.5 Podpora neformálního vzdělávání pro žáky ZŠ a SŠ	3,4,5	Fondy EU, Šablony, vlastní	poskytovatelé neformálního vzdělávání	Nabídka min. 10 vzdělávacích aktivit ze strany poskytovatelů neformálního vzdělávání
B6	Podpořit vzdělávání pedagogů	B6.1 Zajištění potřebného DVPP	1,2,5	Šablony	SŠ,VOŠ	Min. 50 % středních škol využije v projektech zjednodušeného vykazování šablonu Vzdělávání pracovníků ve vzdělávání SŠ a min 10 % VOŠ využije šablonu Vzdělávání pracovníků ve vzdělávání VOŠ
		B6.2 Podpora sdílení příkladů inspirativní praxe	1,2,5	Fondy EU	ZŠ, SŠ, VOŠ, sociální partneři, KÚLK	V kraji se kromě projektů zjednodušeného vykazování uskuteční alespoň 2 projekty zaměřené na sdílení příkladů inspirativní praxe na školách
		B6.3 Zvýšení motivace studentů pedagogiky nedostatkových aprobací na VŠ	1, 5	Fondy EU, vlastní	TUL, sociální partneři	1 vzdělávací akce pro studenty VŠ se zaměřením na ukázky inovativní výuky STEM
Klíčové téma PODPORA ČTENÁŘSKÉ GRAMOTNOSTI						
Označení cíle	Cíl	Činnosti	Průřezová témata	Zdroje financování	Zapojené subjekty	Kritérium
B7	Podpořit kritické myšlení žáka	B7.1 Podpora aktivní tvorby žáků (např. časopisů, článků do městských novin, školního blogu, her, komiksů atd.)	1, 2, 3, 4	Fondy EU, vlastní	SŠ, VOŠ, sociální partneři	Min. 10% škol má školní časopis/blog, kam píší žáci, nebo se žáci věnují psaní článků do městských novin, psaní her, komiksů atd. a nebo minimálně 25% škol zapojených do projektů na podporu inovativního vzdělávání žáků v SŠ a VOŠ.
		B7.2 Podpora sebehodnocení žáka	1, 4	Erasmus+, další programy na podporu mobilit	SŠ, VOŠ, sociální partneři	Min. 60% SŠ a VOŠ zapojených do programu mezinárodní mobility žáků (např. Erasmus+)
		B7.3 Realizace osvětových aktivit k rozpoznávání dezinformací	1, 2, 3, 4, 5	Fondy EU, vlastní	SŠ, VOŠ	Do aktivit na téma dezinformací se zapojilo se min. 40% SŠ a VOŠ

B8	Podpořit odborné části vzdělávání pedagoga	B8.1 Realizace vzdělávacích aktivit a sdílení příkladů inspirativní praxe v oblasti čtenářské gramotnosti	1, 2, 3, 4, 5	Šablony, fondy EU	ZŠ, SŠ, sociální partneři	Min. 50% SŠ použije prostředky z fondů EU na podporu sdílení PIP (např. Erasmus+, projekty spolupráce pracovníků ve vzdělávání SŠ/ZŠ, diskuze s odborníky)
		B8.2 Realizace DVPP	1, 2, 3, 4	Šablony	SŠ, VOŠ	Min. 50 % škol zapojených do projektů vzdělávání pedagogických pracovníků SŠ a VOŠ
B9	Podpořit motivaci žáka k rozvoji čtenářské gramotnosti	B9.1 Účast žáků na soutěžích, besedách, festivalech s autory, divadelních představeních pro žáky	1	Fondy EU, vlastní	SŠ, VOŠ, sociální partneři	Z uvedených aktivit je realizováno v kraji min. 20 ročně.
B10	Podpořit zapojení odborníků a etablovaných organizací do vzdělávání	B10.1 Spolupráce s KVKLI, nízkoprahovými zařízeními pro děti a mládež, sociálními službami	1, 2, 3, 4, 5	Fondy EU, vlastní	SŠ, VOŠ, sociální partneři	Min. 30% škol zapojených do aktivit etablovaných organizací souvisejících se čtenářskou gramotností
Klíčové téma KARIÉROVÉ PORADENSTVÍ						
Označení cíle	Cíl	Činnosti	Průřezová témata	Zdroje financování	Zapojené subjekty	Kritérium
B11	Předcházet předčasným odchodům ze vzdělávání	B11.1 Podpora žáků ohrožených předčasným odchodem ze vzdělávání	1,3,4,5	Šablony	SŠ, VOŠ	Min. 60 % středních škol využije v projektech zjednodušeného vykazování šablonu Inovativní vzdělávání žáků v SŠ a min. 10 % VOŠ využije šablonu Inovativní vzdělávání studentů VOŠ
		B11.2 Doučování žáků ohrožených školním neúspěchem	1,4	Fondy EU, MŠMT	SŠ, sociální partneři	Min. 20 % SŠ realizuje doučování žáků ohrožených školním neúspěchem
		B11.3 Příležitosti k seznámení se SŠ pro žáky ZŠ	1,4,5	NAKAP LK II, iDZ, Šablony	ZŠ, SŠ, sociální partneři	Min. 40 % středních škol v území zrealizuje projektové dny pro žáky ZŠ
		B11.4 Adaptační a harmonizační pobyty	1,4,5	NAKAP LK II, iDZ, Šablony	SŠ, sociální partneři	Min. 20 % středních škol organizuje harmonizační pobyty
		B11.6 Podpora prostupnosti vzdělávací soustavy	1,3,4,5	KAP LK II, KÚLK, fondy EU, iDZ	KÚLK, SŠ, VOŠ, další partneři	Realizace min. 1 setkání regionálních aktérů na podporu prostupnosti vzdělávací soustavy
B12	Podpořit provázanost vzdělávání a trhu práce	B12.1 Zapojování žáků škol do vědeckých, technických a podnikatelských soutěží a projektů (např. firmičky, Lipo.ink, DEX, iQLANDIA, TUL, AMAVET)	1,3,5	Fondy EU, vlastní	SŠ, sociální partneři	Min. 20 % středních škol se zapojuje do projektů a soutěží pro žáky
		B12.2 Spolupráce škol s odborníky a zaměstnavateli	1,2,5	Šablony	SŠ, sociální partneři	Min. 10 % středních škol využije v projektech zjednodušeného vykazování šablonu Koordinátor spolupráce se zaměstnavateli
		B12.3 Vzdělávání pedagogů v aktuálních trendech	1,2,3	Fondy EU	KÚLK, vzdělavatelé	Min. 60 % středních škol ročně využije fondy EU k DVPP

		B12.4 Spolupráce pracovníků ve vzdělávání	1,2,5	Šablony	ZŠ, SŠ, sociální partneři	Min. 30 % středních škol využije v projektech zjednodušeného vykazování šablonu Spolupráce pracovníků ve vzdělávání SŠ a min. 10 % základních škol využije v projektech zjednodušeného vykazování šablonu Spolupráce pracovníků ve vzdělávání ZŠ
		B12.5 Živé knihovny povolání a kulaté stoly pro kariérové poradce	1,2,4,5	Fondy EU	Svaz průmyslu a dopravy ČR, ZŠ, SŠ	Realizace 1 živé knihovny povolání 2 kulatých stolů pro kariérové a výchovné poradce
		B12.6 Odborné praxe žáků SŠ	1,3,4,5	Vlastní	SŠ, sociální partneři	Min. 40 % středních škol realizuje praxe v reálném pracovním prostředí
		B12.7 Prezentace škol na burzách a veletrzích vzdělávání	4,5	Fondy EU, firmy, KÚ LK	SŠ, sociální partneři	Min. 60 % středních škol ze zúčastní veletrhu vzdělávání EDUCA nebo burzy škol v regionu
		B12.8 Podpora mobilit žáků	1,4,5	Erasmus+	SŠ, DZS, sociální partneři	Min. 100 žáků středních škol využije možnost výjezdu v rámci odborného vzdělávání a přípravy Erasmus+
B13	Podpořit kariérové poradenství na školách	B13.1 Pozice kariérového poradce na škole	1,2,4	Šablony	SŠ	Min. 40 % středních škol využije v projektech zjednodušeného vykazování šablonu Kariérový poradce SŠ
		B13.2 Vzdělávání pedagogů v kariérovém poradenství	1,2,4,5	KÚLK	KÚLK, vzdělavatelé	Pravidelné zveřejňování nabídky vzdělávání pro kariérové poradce na internetových stránkách nebo na portálu EDULK minimálně 2x ročně
C2	Zefektivnit kurz pro získání základního vzdělání	C2.1 Realizace kurzu pro získání základního vzdělání na střední škole	1,4,5	KÚLK	KÚLK, SŠ, další partneři	Realizace kurzu pro získání základního vzdělání na SŠHL Frydlant

Roční akční plán pro rok 2024						
Klíčové téma PODPORA ODBORNÉHO VZDĚLÁVÁNÍ A SPOLUPRÁCE ŠKOL SE ZAMĚSTNAVATELI						
Označení cíle	Cíl	Činnosti	Průřezová témata	Zdroje financování	Zapojené subjekty	Kritérium
A1	Využít evropské fondy pro investice do škol	A1.1 Zapojení škol do projektů IROP	1,2,3,4,5	IROP	SŠ	Min.2 střední školy se zapojí do projektů IROP
A2	Motivovat žáky k výběru a ke studiu technických oborů	A2.1 Mediální podpora odborného a učňovského vzdělávání	1,4	Fondy EU, iDZ, KÚLK, vlastní	ZŠ, SŠ, KÚLK, vzdělavatelé	V území bude realizována min. 1 vzdělávací aktivita pro SŠ zaměřená na prezentaci školy na sociálních sítích nebo komunikační aktivita propagující odborné a učňovské vzdělávání s podporou ZŠ
		A2.2 Prezentace škol na burzách a veletrzích vzdělávání	4,5	Fondy EU, KÚLK, vlastní	ZŠ, SŠ, sociální partneři	Min. 70 % středních škol ze zúčastní veletrhu vzdělávání EDUCA nebo burzy škol v regionu
		A2.3 PR školy, účast na akcích pro veřejnost	3,4,5	Fondy EU, vlastní	SŠ	Min. 10 % středních škol se zapojí do popularizačních akcí pro veřejnost
		A2.4 Projektové dny na SŠ pro žáky ZŠ	1,4,5	Fondy EU, iDZ, Šablony	SŠ, ZŠ, KÚLK	Min. 60 % středních škol v území zrealizuje projektové dny pro žáky ZŠ
		A2.5 Podpora neformálního vzdělávání pro žáky ZŠ a SŠ	3,4,5	Fondy EU, Šablony, vlastní	poskytovatelé neformálního vzdělávání	Nabídka min. 10 vzdělávacích aktivit ze strany poskytovatelů neformálního vzdělávání
A3	Přiblížit obsah odborného vzdělávání potřebám trhu práce a NSK	A3.1 Zapojení sociálních partnerů do tvorby koncepčních záměrů a ŠVP	1,2,3,5	Fondy EU, vlastní	SŠ, sociální partneři	Min. 20 % středních škol zapojí sociální partnery do tvorby ŠVP či koncepčních materiálů
		A3.2 Aktivity ve spolupráci se zaměstnavateli	1,2,5	Fondy EU, vlastní	SŠ, sociální partneři, KÚLK	Zástupci min. 20 % středních škol se zapojí do aktivit či projektů jiných subjektů zahrnujících návaznost na trh práce
		A3.3 Podpora dlouhodobé spolupráce se sociálními partnery	1,2,5	Šablony	SŠ, sociální partneři	Min. 20 % středních škol využije v projektech zjednodušeného vykazování šablonu Koordinátor spolupráce se zaměstnavateli
A4	Podpořit vzdělávání pedagogických pracovníků	A4.1 Využití fondů EU k DVPP	1,2,3,4	Fondy EU	KÚLK, vzdělavatelé, SŠ	Min. 60 % středních škol ročně využije fondy EU k DVPP
		A4.2 Stálá nabídka DVPP od etablovaných poskytovatelů	1,2,3,4	Vlastní	Vzdělavatelé	Budou zveřejněny min. 2 vzdělávací nabídky na www.edulk.cz /jiných stránkách
Klíčové téma PODPORA PEDAGOGICKÝCH, DIDAKTICKÝCH A MANAŽERSKÝCH KOMPETENCÍ PRACOVNÍKŮ VE VZDĚLÁVÁNÍ						
Označení cíle	Cíl	Činnosti	Průřezová témata	Zdroje financování	Zapojené subjekty	Kritérium

A5	Podpořit rozvoj dovedností vedoucích i pedagogických pracovníků v komunikaci s rodiči žáka	A5.1 Realizace DVPP (např. komunikace, posilování sebevědomí, zvládání krizových situací atd.), koučink, podpora osobního rozvoje	1, 2, 4	Šablony, vlastní	SŠ, VOŠ	Min. 40 % středních škol zapojených do kurzů vzdělávání pedagogických pracovníků SŠ a VOŠ bez ohledu na akreditaci
A6	Podpořit ředitele škol k rozvoji role pedagogického lídra	A6.1 Zajištění kurzů pro další vzdělávání ředitelů a zástupců ředitele (např. tvorba a realizace kvalitního kariérního systému), podpora koučinku (např. tvorba vzdělávacích plánů pro pedagogy, podpora osobního rozvoje pedagogů, podpora začínajících učitelů), supervize	1, 2	Šablony, fondy EU	SŠ, VOŠ	Ředitelé/Zástupci ředitele z min. 40% středních škol se účastní dalšího vzdělávání pro vedoucí pracovníky, koučinku nebo supervize (např. projekty vzdělávání pracovníků SŠ)
A7	Podpořit pedagogy k dalšímu vzdělávání	A7.1 Realizace kurzů k podpoře nových metod - např. responzivní výuka, formativní hodnocení, digitální technologie, posilování sebevědomí, růstové myšlení atd.	1, 2, 3, 4	Šablony, fondy EU, vlastní	SŠ	Min. 40 % středních škol zapojených do projektů vzdělávání pedagogických pracovníků SŠ a VOŠ bez ohledu na akreditaci
A8	Podpořit zapojení odborníků a etablovaných organizací do vzdělávání	A8.1 Využívání fungujících prvků duálního systému, podpora konzultací, praxí a stáží pedagogů u zaměstnavatelů	1, 2, 3, 5	Šablony	SŠ, sociální partneři	Min. 20 % středních škol využije v projektech zjednodušeného vykazování šablonu Koordinátor spolupráce se zaměstnavateli
B1	Podpořit informovanost pedagogů o nabídce aktivit pro pedagogy i žáky v území	B1.1 Zlepšení využívání Informačního portálu EDULK	1, 2, 3, 4, 5	KÚLK	ZŠ, SŠ, VOŠ, KÚLK, další partneři	Počet zobrazení článků pro pedagogy se zvýší o 10% oproti roku 2022
C1	Zkvalitnit pracovní prostředí pro individuální i společnou přípravu pedagogických a vedoucích pracovníků	C1.1 Nákup pomůcek pro snižování stresu, ergonomického nábytku nebo investice do podnětného pracovního prostředí	1, 2	Fondy EU, dotace	SŠ, VOŠ	Min. 20% středních škol zapojených do investičních či neinvestičních projektů na zlepšení pracovního prostředí a rozvoje kompetencí pedagogických a vedoucích pracovníků
Klíčové téma ROZVOJ PODNIKAVOSTI, INICIATIVY A KREATIVITY						
Označení cíle	Cíl	Činnosti	Průřezová témata	Zdroje financování	Zapojené subjekty	Kritérium
A9	Podpořit žákovskou iniciativu	A9.1 Podpora aktivní tvorby žáků (např. časopisů, článků do městských novin, školního blogu, her, komiksů atd.)	1,3,4,5	Fondy EU, vlastní	SŠ, VOŠ, sociální partneři	Min. 20% středních škol má školní časopis/blog, kam píší žáci, nebo se žáci věnují psaní článků do městských novin, psaní her, komiksů atd. a nebo minimálně 50% škol zapojených do projektů na podporu inovativního vzdělávání žáků v SŠ a VOŠ.
		A9.2 Podpora dobrovolnictví	1,5	Dotace, dary, vlastní	SŠ, organizace s dobrovolnickými programy	Realizace min. 1 kampaně na podporu dobrovolnictví středoškoláků nebo spolupráce 10 % středních škol a organizací s dobrovolnickými programy

		A9.3 Příprava akcí pro veřejnost žáky	1,5	Fondy EU, vlastní	SŠ	Min. 10 % středních škol zapojuje žáky do akcí pro veřejnost
		A9.4 Zapojování žáků do rozhodovacích mechanismů školy	1,3,4	Vlastní	SŠ	Min. 30 % středních škol má žákovský parlament
		A9.5 Podpora projektového vyučování a fiktivních žákovských firem	1,3,4,5	Fondy EU, vlastní	SŠ, sociální partneři	Min. 10 % středních škol bude zapojeno do projektů na budování fiktivních žákovských firem (např. tzv. firmičky, soutěže typu Business talent, JA Czech, Navrhni projekt apod.)
		A9.6 Podpora finanční gramotnosti žáků	1,3,4,5	Fondy EU, vlastní	SŠ, sociální partneři	Min. 10 % středních škol se zapojí do programů na rozvoj finanční gramotnosti žáků
A10	Podpořit spolupráci škol a firem	A10.1 Besedy a projektové dny s odborníky z praxe (i z řad rodičů a absolventů školy)	1,3,4,5	Šablony	SŠ, VOŠ	Min. 60 % středních škol využije v projektech zjednodušeného vykazování šablonu Inovativní vzdělávání žáků v SŠ a min. 20 % VOŠ využije šablonu Inovativní vzdělávání studentů VOŠ
A11	Podpořit školy k mezinárodní spolupráci	A11.1 Metodická podpora škol při podávání žádostí do Erasmus +	1,2,3,4,5	Erasmus+	SŠ, DZS, další partneři	Min. 15 % středních škol získá grant z programu Erasmus +
		A11.2 Podpora mobilit žáků	1,3,4,5	Erasmus+	SŠ, DZS, další partneři	Min. 150 žáků středních škol využije možnost výjezdu v rámci odborného vzdělávání a přípravy Erasmus+
		A11.3 Podpora mobilit pedagogů	2,3,5	Erasmus+	SŠ, DZS, další partneři	Min. 15 pracovníků středních škol využije možnost výjezdu v rámci odborného vzdělávání a přípravy Erasmus+
		A11.4 Podpora přeshraniční spolupráce	1,2,3,4,5	Programy přeshraniční spolupráce	SŠ, další partneři	Min. 2 střední školy jsou partnery v projektech přeshraniční spolupráce
A12	Podpořit zapojování škol do dalších projektů a soutěží	A12.1 Zapojování žáků škol do vědeckých, technických a podnikatelských soutěží a projektů (např. firmičky, Lipo.ink, DEX, iQLANDIA, TUL, AMAVET)	1,3,5	Fondy EU, vlastní	SŠ, sociální partneři	Min. 20 % středních škol se zapojuje do projektů a soutěží pro žáky
		A12.2 Zlepšení využívání Informačního portálu EDULK	1, 2, 3, 4, 5	Fondy EU, vlastní	ZŠ, SŠ, VOŠ, KÚLK, další partneři	Počet zobrazení článků pro pedagogy se zvýší o 10 % oproti roku 2022
A13	Podpořit rozvoj pedagogů v oblasti podnikavosti	A13.1 Vzdělávání pedagogů v metodách na podporu podnikavosti (např. růstové myšlení, práce s nápadem, gamifikace, spolupráce s podnikateli apod.) a aktuálních trendech, včetně stáží u zaměstnavatelů	2,3,5	Šablony	SŠ, VOŠ	Min. 50 % středních škol využije v projektech zjednodušeného vykazování šablonu Vzdělávání pracovníků ve vzdělávání SŠ a min 20 % VOŠ využije šablonu Vzdělávání pracovníků ve vzdělávání VOŠ

		A13.2 Podpora spolupráce a sdílení inspirativní praxe pedagogů	1,2,3,4,5	Šablony	ZŠ, SŠ	Min. 50 % středních škol využije v projektech zjednodušeného vykazování šablonu Spolupráce pracovníků ve vzdělávání SŠ a min. 20 % základních škol využije v projektech zjednodušeného vykazování šablonu Spolupráce pracovníků ve vzdělávání ZŠ
Klíčové téma PODPORA MATEMATICKÉ GRAMOTNOSTI						
Označení cíle	Cíl	Činnosti	Průřezová témata	Zdroje financování	Zapojené subjekty	Kritérium
A14	Zvýšit využívání matematických znalostí v životě a v praxi	A14.1 Projektové dny na SŠ pro žáky ZŠ	1,4,5	Fondy EU, iDZ, Šablony	SŠ, ZŠ, KÚLK	Min. 30 % středních škol v území zrealizuje projektové dny pro žáky ZŠ
		A14.2 Projektové dny pro žáky SŠ a VOŠ	1,2,4,5	Fondy EU, Šablony	SŠ, VOŠ	Min. 80 % středních škol a min. 20 % VOŠ využije prostředky z evropských fondů na projektové dny pro své žáky (např. v projektech zjednodušeného vykazování šablonu Inovativní vzdělávání žáků v SŠ, šablonu Inovativní vzdělávání studentů VOŠ)
		A14.3 Podpora inovativních metod ve vzdělávání (např. fiktivní firmy)	1,2,3,4	Fondy EU, Šablony	SŠ, VOŠ	Min. 80 % středních škol a min. 20% VOŠ využije prostředky z evropských fondů na podporu inovativních metod vzdělávání (např. v projektech zjednodušeného vykazování šablonu Inovativní vzdělávání žáků v SŠ, šablonu Inovativní vzdělávání studentů VOŠ)
		A14.4 Projektové dny u sociálních partnerů	1,2,4,5	Fondy EU, iDZ, Šablony	SŠ	Min. 40 % škol využije možnosti absolvovat projektový den mimo školu ve spolupráci se sociálními partnery
		A14.5 Podpora finanční gramotnosti žáků	1,3,4,5	Fondy EU, vlastní	SŠ, sociální partneři	Min. 10 % středních škol se zapojí do programů na rozvoj finanční gramotnosti žáků
A15	Podpořit matematickou gramotnost v neformálním vzdělávání	A15.1 Podpora a propagace soutěží a olympiád	1,4	Dotační fond LK	SŠ, KÚLK	Z dotačního fondu Libereckého kraje bude podpořena oblast podpory Školství a mládeže, program Soutěží a podpory talentovaných dětí a mládeže
		A15.2 Podpora neformálního vzdělávání s matematickou tematikou (kroužky)	1,4,5	Fondy EU, Šablony, vlastní	Poskytovatelé neformálního vzdělávání	Nabídka kroužků se zaměřením na matematiku či STEM od min.5 poskytovatelů
A16	Podpořit vybavení škol	A16.1 Nákup vybavení z projektů (licence)	1,2,3,4	Fondy EU, iDZ	SŠ	Min. 50 % středních škol použije prostředky z evropských fondů k nákupu vybavení

		A16.2 Využívání zázemí sociálních partnerů	1,4,5	Fondy EU, iDZ	SŠ, sociální partneři	Min. 10 % středních škol navštíví zázemí sociálních partnerů (např. matematickou expozici iQLANDIA)
A17	Podpořit odborné části vzdělávání pedagoga	A17.1 Využití fondů EU k DVPP	1,2,3,4	Fondy EU	KÚLK, vzdělavatelé, SŠ	Min. 60 % středních škol ročně využije fondy EU k DVPP
		A17.2 Stálá nabídka DVPP od etablovaných poskytovatelů	1,2,3,4	Fondy EU, vlastní	Vzdělavatelé	Budou zveřejněny min. 2 vzdělávací nabídky na www.edulk.cz /jiných stránkách
Klíčové téma ROZVOJ POTENCIÁLU KAŽDÉHO ŽÁKA						
Označení cíle	Cíl	Činnosti	Průřezová témata	Zdroje financování	Zapojené subjekty	Kritérium
A18	Podpořit využívání metod k rozvoji potenciálu každého žáka	A18.1 Podpora inovativních metod ve vzdělávání	1,3,4,5	Šablony	SŠ, VOŠ	Min. 80 % středních škol využije v projektech zjednodušeného vykazování šablonu Inovativní vzdělávání žáků v SŠ a min. 20 % VOŠ využije šablonu Inovativní vzdělávání studentů VOŠ
		A18.2 Vzdělávání pedagogů v inovativních metodách	1,2,5	Šablony	SŠ, VOŠ	Min. 70 % středních škol využije v projektech zjednodušeného vykazování šablonu Vzdělávání pracovníků ve vzdělávání SŠ a min. 20 % VOŠ využije šablonu Vzdělávání pracovníků ve vzdělávání VOŠ
		A18.3 Podpora spolupráce pracovníků ve vzdělávání	1,2,3,4,5	Šablony	ZŠ, SŠ	Min. 50 % středních škol využije v projektech zjednodušeného vykazování šablonu Spolupráce pracovníků ve vzdělávání SŠ a min. 20 % základních škol využije v projektech zjednodušeného vykazování šablonu Spolupráce pracovníků ve vzdělávání ZŠ
A19	Zlepšit klima škol	A19.1 Investice do zlepšení zázemí školy	1,2	Fondy EU, dary, vlastní	SŠ	Min. 10 % středních škol využije fondy EU k investicím do zázemí pro učitele nebo žáky
		A19.2 Podpora supervize a koučinku pro pedagogy	2,5	Šablony, fondy EU, vlastní	SŠ	Pedagogové z min. 20 % středních škol využijí supervizi nebo koučink (Např. pomocí šablony Vzdělávání pracovníků ve vzdělávání SŠ)
A20	Podpořit žáky se speciálními vzdělávacími potřebami	A20.1 Podpora žáků formou stipendií	4	Fondy EU, KÚLK, firmy, nadace	SŠ	Žáci z min. 30 % středních škol byli podpořeni stipendiem
		A20.2 Zápůjčky a dary výpočetní techniky sociálně znevýhodněným žákům	3,4	Fondy EU, KÚLK, firmy, nadace	ZŠ, SŠ, sociální partneři	Min. 15 žáků podpořeno formou zápůjčky či daru výpočetní techniky

		A20.4 Proškolení profesionálové školských poradenských zařízení v diagnostice nadaných a mimořádně nadaných žáků	2,4,5	Fondy EU, vlastní	ŠPZ	Min. 1 proškolený pracovník v každé PPP v kraji
		A20.5 Podpora žáků s odlišným mateřským jazykem	1,4	Šablony	SŠ	Min. 20 % středních škol využije v projektech zjednodušeného vykazování šablonu Podpora žáků s odlišným mateřským jazykem v SŠ
		A20.6 Doučování žáků ze sociálně znevýhodněného prostředí	1,4	Fondy EU, MŠMT	SŠ, sociální partneři	Min. 30 % SŠ realizuje doučování žáků ze sociálně znevýhodněného prostředí
		A20.7 Adaptační a harmonizační pobyty dostupné i pro žáky sociálně znevýhodněné	1,4,5	NAKAP LK II, iDZ, Šablony	SŠ, sociální partneři	Min. 20 % středních škol organizuje harmonizační pobyty
		A20.8 Poskytování materiální podpory sociálně znevýhodněným žákům (např. učební pomůcky, vstupné, školní výlety apod.)	4	Fondy EU, MŠMT	SŠ, NNO	Min. 20 % SŠ poskytuje materiální podporu sociálně znevýhodněným žákům
A21	Zvýšit počet podpůrných pozic na SŠ					Min. 5 % středních škol využije v projektech zjednodušeného vykazování šablonu Školní asistent SŠ
		A21.1 Školní asistent	2,4	Šablony	SŠ	
		A21.2 Školní speciální pedagog	2,4	Šablony	SŠ	Min. 5 % středních škol využije v projektech zjednodušeného vykazování šablonu Školní speciální pedagog SŠ
		A21.3 Školní psycholog	2,4	Šablony	SŠ	Min. 15 % středních škol využije v projektech zjednodušeného vykazování šablonu Školní psycholog SŠ
		A21.4 Sociální pedagog	2,4	Šablony	SŠ	Min. 5 % středních škol využije v projektech zjednodušeného vykazování šablonu Sociální pedagog SŠ
		A21.5 Kariérový poradce	2,4	Šablony	SŠ	Min. 60 % středních škol využije v projektech zjednodušeného vykazování šablonu Kariérový poradce SŠ
		A21.6 Dvojazyčný asistent	2,4	Šablony	SŠ	Min. 5 % středních škol využije v projektech zjednodušeného vykazování šablonu Dvojazyčný asistent SŠ
B2	Podpořit spolupráci s rodiči					Min. 10 % středních škol využije v projektech zjednodušeného vykazování šablonu Odborně zaměřená tematická a komunitní setkávání v SŠ
		B2.1 Setkávání s rodiči žáků SŠ	4,5	Šablony	SŠ, sociální partneři	

		B2.2 Spolupráce škol s NNO (např. při komunikaci s rodiči sociálně znevýhodněných žáků)	2,4,5	Fondy EU (OP Z+, OP JAK), vlastní	SŠ, NNO	Min. 10 % středních škol spolupracuje s NNO
Klíčové téma POLYTECHNICKÉ VZDĚLÁVÁNÍ						
Označení cíle	Cíl	Činnosti	Průřezová témata	Zdroje financování	Zapojené subjekty	Kritérium
B3	Využít evropské fondy pro investice do škol	B3.1 Zapojení škol do projektů IROP	1,2,5	IROP	SŠ	Min. 2 střední školy se zapojí do projektů IROP
		B3.2 Nákup vybavení z projektů	1,2,3,4	Fondy EU, iDZ	SŠ	Min. 50 % středních škol použije prostředky z evropských fondů k nákupu vybavení
B4	Podpořit mezipředmětové vazby	B4.1 Podpora inovativních metod ve vzdělávání	1,2,3,4	Šablony	SŠ, VOŠ	Min. 80 % středních škol využije v projektech zjednodušeného vykazování šablonu Inovativní vzdělávání žáků v SŠ a min. 20 % VOŠ využije šablonu Inovativní vzdělávání studentů VOŠ
		B4.2 Podpora spolupráce pedagogů	1,2,3,4,5	Šablony	ZŠ, SŠ	Min. 50 % středních škol využije v projektech zjednodušeného vykazování šablonu Spolupráce pracovníků ve vzdělávání SŠ, min. 20 % základních škol využije v projektech zjednodušeného vykazování šablonu Spolupráce pracovníků ve vzdělávání ZŠ
B5	Zvýšit motivaci žáků k výběru a ke studiu technických oborů	B5.1 Projektové dny na SŠ pro žáky ZŠ	1,4,5	Fondy EU, iDZ, Šablony	SŠ, ZŠ, KÚLK	Min. 30 % středních škol v území zrealizuje projektové dny pro žáky ZŠ
		B5.2 Mediální podpora odborného a učňovského vzdělávání	1,4	Fondy EU, iDZ, KÚLK, vlastní	ZŠ, SŠ, KÚLK, vzdělavatelé	V území bude realizována min. 1 vzdělávací aktivita pro SŠ zaměřená na prezentaci školy na sociálních sítích nebo komunikační aktivita propagující odborné a učňovské vzdělávání s podporou ZŠ
		B5.3 Prezentace škol na burzách a veletrzích vzdělávání	4,5	Fondy EU, KÚLK, vlastní	ZŠ, SŠ, sociální partneři	Min. 70 % středních škol ze zúčastní veletrhu vzdělávání EDUCA nebo burzy škol v regionu
		B5.4 Podpora PR školy, účast na akcích pro veřejnost	3,4,5	Fondy EU, vlastní	SŠ	Min. 10 % středních škol se zapojí do popularizačních akcí pro veřejnost
		B5.5 Podpora neformálního vzdělávání pro žáky ZŠ a SŠ	3,4,5	Fondy EU, Šablony, vlastní	poskytovatelé neformálního vzdělávání	Nabídka min. 10 vzdělávacích aktivit ze strany poskytovatelů neformálního vzdělávání

B6	Podpořit vzdělávání pedagogů					Min. 70 % středních škol využije v projektech zjednodušeného vykazování šablonu Vzdělávání pracovníků ve vzdělávání SŠ a min 20 % VOŠ využije šablonu Vzdělávání pracovníků ve vzdělávání VOŠ
		B6.1 Zajištění potřebného DVPP	1,2,5	Šablony	SŠ,VOŠ	
		B6.3 Zvýšení motivace studentů pedagogiky nedostatkových aprobací na VŠ	1, 5	Fondy EU, vlastní	TUL, sociální partneři	1 vzdělávací akce pro studenty VŠ se zaměřením na ukázky inovativní výuky STEM
Klíčové téma PODPORA ČTENÁŘSKÉ GRAMOTNOSTI						
Označení cíle	Cíl	Činnosti	Průřezová témata	Zdroje financování	Zapojené subjekty	Kritérium
B7	Podpořit kritické myšlení žáka	B7.1 Podpora aktivní tvorby žáků (např. časopisů, článků do městských novin, školního blogu, her, komiksů atd.)	1, 2, 3, 4	Fondy EU, vlastní	SŠ, VOŠ, sociální partneři	Min. 20% škol má školní časopis/blog, kam píší žáci, nebo se žáci věnují psaní článků do městských novin, psaní her, komiksů atd. a nebo minimálně 50% škol zapojených do projektů na podporu inovativního vzdělávání žáků v SŠ a VOŠ.
		B7.2 Podpora sebehodnocení žáka	1, 4	Erasmus+, další programy na podporu mobility	SŠ, VOŠ, sociální partneři	Min. 60% SŠ a VOŠ zapojených do programu mezinárodní mobility žáků (např. Erasmus+)
		B7.3 Realizace osvětových aktivit k rozpoznávání dezinformací	1, 2, 3, 4, 5	Fondy EU, vlastní	SŠ, VOŠ	Do aktivit na téma dezinformací se zapojilo se min. 55% SŠ a VOŠ
B8	Podpořit odborné části vzdělávání pedagoga	B8.1 Realizace vzdělávacích aktivit a sdílení příkladů inspirativní praxe v oblasti čtenářské gramotnosti	1, 2, 3, 4, 5	Šablony, fondy EU	ZŠ, SŠ, sociální partneři	Min. 60% SŠ použije prostředky z fondů EU na podporu sdílení PIP (např. Erasmus+, projekty spolupráce pracovníků ve vzdělávání SŠ/ZŠ, diskuze s odborníky)
		B8.2 Realizace DVPP	1, 2, 3, 4	Šablony	SŠ, VOŠ	Min. 60 % škol zapojených do projektů vzdělávání pedagogických pracovníků SŠ a VOŠ
B9	Podpořit motivaci žáka k rozvoji čtenářské gramotnosti	B9.1 Účast žáků na soutěžích, besedách, festivalech s autory, divadelních představeních pro žáky	1	Fondy EU, vlastní	SŠ, VOŠ, sociální partneři	Z uvedených aktivit je realizováno v kraji min. 20 ročně.
B10	Podpořit zapojení odborníků a etablovaných organizací do vzdělávání	B10.1 Spolupráce s KVKLI, nízkoprahovými zařízeními pro děti a mládež, sociálními službami	1, 2, 3, 4, 5	Fondy EU, vlastní	SŠ, VOŠ, sociální partneři	Min. 40% škol zapojených do aktivit etablovaných organizací souvisejících se čtenářskou gramotností
Klíčové téma KARIÉROVÉ PORADENSTVÍ						
Označení cíle	Cíl	Činnosti	Průřezová témata	Zdroje financování	Zapojené subjekty	Kritérium

B11	Předcházet předčasným odchodům ze vzdělávání					Min. 80 % středních škol využije v projektech zjednodušeného vykazování šablonu Inovativní vzdělávání žáků v SŠ a min. 20 % VOŠ využije šablonu Inovativní vzdělávání studentů VOŠ
		B11.1 Podpora žáků ohrožených předčasným odchodem ze vzdělávání	1,3,4,5	Šablony	SŠ, VOŠ	
		B11.2 Doučování žáků ohrožených školním neúspěchem	1,4	Fondy EU, MŠMT	SŠ, sociální partneři	Min. 30 % SŠ realizuje doučování žáků ohrožených školním neúspěchem
		B11.3 Příležitosti k seznámení se SŠ pro žáky ZŠ	1,4,5	NAKAP LK II, iDZ, Šablony	ZŠ, SŠ, sociální partneři	90 % středních škol realizuje dny otevřených dveří
		B11.4 Adaptační a harmonizační pobyty	1,4,5	NAKAP LK II, iDZ, Šablony	SŠ, sociální partneři	Min. 20 % středních škol organizuje harmonizační pobyty
		B11.5 Setkávání s rodiči žáků SŠ	4,5	Šablony	SŠ, sociální partneři	Min. 10 % středních škol využije v projektech zjednodušeného vykazování šablonu Odborně zaměřená tematická a komunitní setkávání v SŠ
		B11.7 Spolupráce škol s NNO (např. při komunikaci s rodinou)	2,4,5	OP Z+, OP JAK, vlastní	SŠ, NNO	Min. 10 % středních škol spolupracuje s NNO
B12	Podpořit provázanost vzdělávání a trhu práce	B12.1 Zapojování žáků škol do vědeckých, technických a podnikatelských soutěží a projektů (např. firmičky, Lipo.ink, DEX, iQLANDIA, TUL, AMAVET)	1,3,5	Fondy EU, vlastní	SŠ, sociální partneři	Min. 20 % středních škol se zapojuje do projektů a soutěží pro žáky
		B12.2 Spolupráce škol s odborníky a zaměstnavateli	1,2,5	Šablony	SŠ, sociální partneři	Min. 20 % středních škol využije v projektech zjednodušeného vykazování šablonu Koordinátor spolupráce se zaměstnavateli
		B12.3 Vzdělávání pedagogů v aktuálních trendech	1,2,3	Fondy EU	KÚLK, vzdělavatelé	Min. 60 % středních škol ročně využije fondy EU k DVPP
		B12.4 Spolupráce pracovníků ve vzdělávání	1,2,5	Šablony	ZŠ, SŠ, sociální partneři	Min. 50 % středních škol využije v projektech zjednodušeného vykazování šablonu Spolupráce pracovníků ve vzdělávání SŠ a min. 20 % základních škol využije v projektech zjednodušeného vykazování šablonu Spolupráce pracovníků ve vzdělávání ZŠ
		B12.5 Živé knihovny povolání a kulaté stoly pro kariérové poradce	1,2,4,5	Fondy EU	Svaz průmyslu a dopravy ČR, ZŠ, SŠ	Realizace 1 živé knihovny povolání 2 kulatých stolů pro kariérové a výchovné poradce
		B12.7 Prezentace škol na burzách a veletrzích vzdělávání	4,5	Fondy EU, firmy, KÚ LK	SŠ, sociální partneři	Min. 70 % středních škol ze zúčastní veletrhu vzdělávání EDUCA nebo burzy škol v regionu

		B12.8 Podpora mobilit žáků	1,4,5	Erasmus+	SŠ, DZS, sociální partneři	Min. 150 žáků středních škol využije možnost výjezdu v rámci odborného vzdělávání a přípravy Erasmus+
B13	Podpořit kariérové poradenství na školách	B13.1 Pozice kariérového poradce na škole	1,2,4	Šablony	SŠ	Min. 60 % středních škol využije v projektech zjednodušeného vykazování šablonu Kariérový poradce SŠ
		B13.2 Vzdělávání pedagogů v kariérovém poradenství	1,2,4,5	KÚLK	KÚLK, vzdělavatelé	Pravidelné zveřejňování nabídky vzdělávání pro kariérové poradce na internetových stránkách nebo na portálu EDULK minimálně 2x ročně

Roční akční plán pro rok 2025						
Klíčové téma PODPORA ODBORNÉHO VZDĚLÁVÁNÍ A SPOLUPRÁCE ŠKOL SE ZAMĚSTNAVATELI						
Označení cíle	Cíl	Činnosti	Průřezová témata	Zdroje financování	Zapojené subjekty	Kritérium
A1	Využít evropské fondy pro investice do škol	A1.1 Zapojení škol do projektů IROP	1,2,3,4,5	IROP	SŠ	Min.1 střední škola se zapojí do projektů IROP
		A2.2 Presentace škol na burzách a veletrzích vzdělávání	4,5	Fondy EU, KÚLK, vlastní	ZŠ, SŠ, sociální partneři	Min. 80 % středních škol ze zúčastní veletrhu vzdělávání EDUCA nebo burzy škol v regionu
		A2.3 PR školy, účast na akcích pro veřejnost	3,4,5	Fondy EU, vlastní	SŠ	Min. 10 % středních škol se zapojí do popularizačních akcí pro veřejnost
		A2.4 Projektové dny na SŠ pro žáky ZŠ	1,4,5	Fondy EU, IDZ, Šablony	SŠ, ZŠ, KÚLK	Min. 60 % středních škol v území zrealizuje projektové dny pro žáky ZŠ
		A2.5 Podpora neformálního vzdělávání pro žáky ZŠ a SŠ	3,4,5	Fondy EU, Šablony, vlastní	poskytovatelé neformálního vzdělávání	Nabídka min. 10 vzdělávacích aktivit ze strany poskytovatelů neformálního vzdělávání
A3	Přiblížit obsah odborného vzdělávání potřebám trhu práce a NSK	A3.1 Zapojení sociálních partnerů do tvorby koncepčních záměrů a ŠVP	1,2,3,5	Fondy EU, vlastní	SŠ, sociální partneři	Min. 30 % středních škol zapojí sociální partnery do tvorby ŠVP či koncepčních materiálů
		A3.2 Aktivity ve spolupráci se zaměstnavateli	1,2,5	Fondy EU, vlastní	SŠ, sociální partneři, KÚLK	Zástupci min. 30 % středních škol se zapojí do aktivit či projektů jiných subjektů zahrnujících návaznost na trh práce
A4	Podpořit vzdělávání pedagogických pracovníků	A4.1 Využití fondů EU k DVPP	1,2,3,4	Fondy EU	KÚLK, vzdělavatelé, SŠ	Min. 60 % středních škol ročně využije fondy EU k DVPP
		A4.2 Stálá nabídka DVPP od etablovaných poskytovatelů	1,2,3,4	Vlastní	Vzdělavatelé	Budou zveřejněny min. 2 vzdělávací nabídky na www.edulk.cz /jiných stránkách
Klíčové téma PODPORA PEDAGOGICKÝCH, DIDAKTICKÝCH A MANAŽERSKÝCH KOMPETENCÍ PRACOVNÍKŮ VE VZDĚLÁVÁNÍ						
Označení cíle	Cíl	Činnosti	Průřezová témata	Zdroje financování	Zapojené subjekty	Kritérium
A5	Podpořit rozvoj dovedností vedoucích i pedagogických pracovníků v komunikaci s rodiči žáka	A5.1 Realizace DVPP (např. komunikace, posilování sebevědomí, zvládání krizových situací atd.), koučink, podpora osobního rozvoje	1, 2, 4	Šablony, IDZ, vlastní	SŠ, VOŠ	Min. 50 % středních škol zapojených do kurzů vzdělávání pedagogických pracovníků SŠ a VOŠ bez ohledu na akreditaci
A6	Podpořit ředitele škol k rozvoji role pedagogického lídra	A6.1 Zajištění kurzů pro další vzdělávání ředitelů a zástupců ředitele (např. tvorba a realizace kvalitního kariérního systému), podpora koučinku (např. tvorba vzdělávacích plánů pro pedagogy, podpora osobního rozvoje pedagogů, podpora začínajících učitelů), supervize	1, 2	Šablony, fondy EU, IDZ	SŠ, VOŠ	Ředitelé/Zástupci ředitele z min. 80 % středních škol se účastní dalšího vzdělávání pro vedoucí pracovníky, koučinku nebo supervize (např. projekty vzdělávání pracovníků SŠ)

A7	Podpořit pedagogy k dalšímu vzdělávání	A7.1 Realizace kurzů k podpoře nových metod - např. responzivní výuka, formativní hodnocení, digitální technologie, posilování sebevědomí, růstové myšlení atd.	1, 2, 3, 4	Šablony, fondy EU, iDZ, vlastní	SŠ	Min. 70 % středních škol zapojených do projektů vzdělávání pedagogických pracovníků SŠ a VOŠ bez ohledu na akreditaci
A8	Podpořit zapojení odborníků a etablovaných organizací do vzdělávání	A8.1 Využívání fungujících prvků duálního systému, podpora konzultací, praxí a stáží pedagogů u zaměstnavatelů	1, 2, 3, 5	Šablony	SŠ, sociální partneři	Min. 20 % středních škol využije v projektech zjednodušeného vykazování šablonu Koordinátor spolupráce se zaměstnavateli
B1	Podpořit informovanost pedagogů o nabídce aktivit pro pedagogy i žáky v území	B1.1 Zlepšení využívání Informačního portálu EDULK	1, 2, 3, 4, 5	KÚLK	ZŠ, SŠ, VOŠ, KÚLK, další partneři	Počet zobrazení článků pro pedagogy se zvýší o 15% oproti roku 2022
C1	Zkvalitnit pracovní prostředí pro individuální i společnou přípravu pedagogických a vedoucích pracovníků	C1.1 Nákup pomůcek pro snižování stresu, ergonomického nábytku nebo investice do podnětného pracovního prostředí	1, 2	Fondy EU, dotace	SŠ, VOŠ	Min. 30% středních škol zapojených do investičních či neinvestičních projektů na zlepšení pracovního prostředí a rozvoje kompetencí pedagogických a vedoucích pracovníků
Klíčové téma ROZVOJ PODNIKAVOSTI, INICIATIVY A KREATIVITY						
Označení cíle	Cíl	Činnosti	Průřezová témata	Zdroje financování	Zapojené subjekty	Kritérium
A9	Podpořit žákovskou iniciativu	A9.1 Podpora aktivní tvorby žáků (např. časopisů, článků do městských novin, školního blogu, her, komiksů atd.)	1,3,4,5	Fondy EU, vlastní	SŠ, VOŠ, sociální partneři	Min. 30% středních škol má školní časopis/blog, kam píšou žáci, nebo se žáci věnují psaní článků do městských novin, psaní her, komiksů atd. a nebo minimálně 80% škol zapojených do projektů na podporu inovativního vzdělávání žáků v SŠ a VOŠ.
		A9.3 Příprava akcí pro veřejnost žáky	1,5	Fondy EU, vlastní	SŠ	Min. 10 % středních škol zapojuje žáky do akcí pro veřejnost
		A9.4 Zapojování žáků do rozhodovacích mechanismů školy	1,3,4	Vlastní	SŠ	Min. 30 % středních škol má žákovský parlament
		A9.5 Podpora projektového vyučování a fiktivních žákovských firem	1,3,4,5	Fondy EU, vlastní	SŠ, sociální partneři	Min. 10 % středních škol bude zapojeno do projektů na budování fiktivních žákovských firem (např. tzv. firmičky, soutěže typu Business talent, JA Czech, Navrhni projekt apod.)
		A9.6 Podpora finanční gramotnosti žáků	1,3,4,5	Fondy EU, vlastní	SŠ, sociální partneři	Min. 10 % středních škol se zapojí do programů na rozvoj finanční gramotnosti žáků

A10	Podpořit spolupráci škol a firem	A10.1 Besedy a projektové dny s odborníky z praxe (i z řad rodičů a absolventů školy)	1,3,4,5	Šablony	SŠ, VOŠ	Min. 80 % středních škol využije v projektech zjednodušeného vykazování šablonu Inovativní vzdělávání žáků v SŠ a min. 20 % VOŠ využije šablonu Inovativní vzdělávání studentů VOŠ
A11	Podpořit školy k mezinárodní spolupráci	A11.1 Metodická podpora škol při podávání žádostí do Erasmus +	1,2,3,4,5	Erasmus+	SŠ, DZS, další partneři	Min. 20 % středních škol získá grant z programu Erasmus +
		A11.2 Podpora mobilit žáků	1,3,4,5	Erasmus+	SŠ, DZS, další partneři	Min. 200 žáků středních škol využije možnost výjezdu v rámci odborného vzdělávání a přípravy Erasmus+
		A11.3 Podpora mobilit pedagogů	2,3,5	Erasmus+	SŠ, DZS, další partneři	Min. 20 pracovníků středních škol využije možnost výjezdu v rámci odborného vzdělávání a přípravy Erasmus+
		A11.4 Podpora přeshraniční spolupráce	1,2,3,4,5	Programy přeshraniční spolupráce	SŠ, další partneři	Min. 1 další střední škola je partnerem v projektech přeshraniční spolupráce
A12	Podpořit zapojování škol do dalších projektů a soutěží	A12.1 Zapojování žáků škol do vědeckých, technických a podnikatelských soutěží a projektů (např. firmičky, Lipo.ink, DEX, iQLANDIA, TUL, AMAVET)	1,3,5	Fondy EU, vlastní	SŠ, sociální partneři	Min. 20 % středních škol se zapojuje do projektů a soutěží pro žáky
		A12.2 Zlepšení využívání Informačního portálu EDULK	1, 2, 3, 4, 5	Fondy EU, vlastní	ZŠ, SŠ, VOŠ, KÚLK, další partneři	Počet zobrazení článků pro pedagogy se zvýší o 15 % oproti roku 2022
A13	Podpořit rozvoj pedagogů v oblasti podnikavosti	A13.1 Vzdělávání pedagogů v metodách na podporu podnikavosti (např. růstové myšlení, práce s nápadem, gamifikace, spolupráce s podnikateli apod.) a aktuálních trendech, včetně stáží u zaměstnavatelů	2,3,5	Šablony	SŠ, VOŠ	Min. 70 % středních škol využije v projektech zjednodušeného vykazování šablonu Vzdělávání pracovníků ve vzdělávání SŠ a min 20 % VOŠ využije šablonu Vzdělávání pracovníků ve vzdělávání VOŠ
Klíčové téma PODPORA MATEMATICKÉ GRAMOTNOSTI						
Označení cíle	Cíl	Činnosti	Průřezová témata	Zdroje financování	Zapojené subjekty	Kritérium
A14	Zvýšit využívání matematických znalostí v životě a v praxi	A14.1 Projektové dny na SŠ pro žáky ZŠ	1,4,5	Fondy EU, iDZ, Šablony	SŠ, ZŠ, KÚLK	Min. 40 % středních škol v území zrealizuje projektové dny pro žáky ZŠ
		A14.4 Projektové dny u sociálních partnerů	1,2,4,5	Fondy EU, iDZ, Šablony	SŠ	Min. 60 % škol využije možnosti absolvovat projektový den mimo školu ve spolupráci se sociálními partnery
		A14.5 Podpora finanční gramotnosti žáků	1,3,4,5	Fondy EU, vlastní	SŠ, sociální partneři	Min. 10 % středních škol se zapojí do programů na rozvoj finanční gramotnosti žáků
A15	Podpořit matematickou gramotnost v neformálním vzdělávání	A15.1 Podpora a propagace soutěží a olympiád	1,4	Dotační fond LK	SŠ, KÚLK	Z dotačního fondu Libereckého kraje bude podpořena oblast podpory školství a mládeže, program Soutěží a podpory talentovaných dětí a mládeže

		A15.2 Podpora neformálního vzdělávání s matematickou tematikou (kroužky)	1,4,5	Fondy EU, Šablony, vlastní	Poskytovatelé neformálního vzdělávání	Nabídka kroužků se zaměřením na matematiku či STEM od min. 5 poskytovatelů
A16	Podpořit vybavení škol					Min. 20 % středních škol navštíví zázemí sociálních partnerů (např. matematickou expozici iQLANDIA)
		A16.2 Využívání zázemí sociálních partnerů	1,4,5	Fondy EU, IDZ	SŠ, sociální partneři	
A17	Podpořit odborné části vzdělávání pedagoga	A17.1 Využití fondů EU k DVPP	1,2,3,4	Fondy EU	KÚLK, vzdělavatelé, SŠ	Min. 60 % středních škol ročně využije fondy EU k DVPP
		A17.2 Stálá nabídka DVPP od etablovaných poskytovatelů	1,2,3,4	Fondy EU, vlastní	Vzdělavatelé	Budou zveřejněny min. 2 vzdělávací nabídky na www.edulk.cz /jiných stránkách
		A17.3 Podpora sdílení příkladů inspirativní praxe	1,2,5	Fondy EU	ZŠ, SŠ, VOŠ, sociální partneři, KÚLK	V kraji se kromě projektů zjednodušeného vykazování uskuteční alespoň 2 další projekty zaměřené na sdílení příkladů inspirativní praxe na školách
Klíčové téma ROZVOJ POTENCIÁLU KAŽDÉHO ŽÁKA						
Označení cíle	Cíl	Činnosti	Průřezová témata	Zdroje financování	Zapojené subjekty	Kritérium
A19	Zlepšit klima škol	A19.2 Podpora supervize a koučinku pro pedagogy	2,5	Šablony, fondy EU, vlastní	SŠ	Pedagogové z min. 30 % středních škol využijí supervizi nebo koučink (Např. pomocí šablony Vzdělávání pracovníků ve vzdělávání SŠ)
A20	Podpořit žáky se speciálními vzdělávacími potřebami	A20.1 Podpora žáků formou stipendií	4	Fondy EU, KÚLK, firmy, nadace	SŠ	Žáci z min. 30 % středních škol byli podpořeni stipendiem
		A20.2 Zápůjčky a dary výpočetní techniky sociálně znevýhodněným žákům	3,4	Fondy EU, KÚLK, firmy, nadace	ZŠ, SŠ, sociální partneři	Min. 20 žáků podpořeno formou zápůjčky či daru výpočetní techniky
		A20.4 Proškolení profesionálové školských poradenských zařízení v diagnostice nadaných a mimořádně nadaných žáků	2,4,5	Fondy EU, vlastní	ŠPZ	Min. 1 proškolený pracovník v každé PPP v kraji
		A20.6 Doučování žáků ze sociálně znevýhodněného prostředí	1,4	Fondy EU, MŠMT	SŠ, sociální partneři	Min. 40 % SŠ realizuje doučování žáků ze sociálně znevýhodněného prostředí
		A20.7 Adaptační a harmonizační pobyty dostupné i pro žáky sociálně znevýhodněné	1,4,5	NAKAP LK II, IDZ, Šablony	SŠ, sociální partneři	Min. 20 % středních škol organizuje harmonizační pobyty
		A20.8 Poskytování materiální podpory sociálně znevýhodněným žákům (např. učební pomůcky, vstupné, školní výlety apod.)	4	Fondy EU, MŠMT	SŠ, NNO	Min. 30 % SŠ poskytuje materiální podporu sociálně znevýhodněným žákům
Klíčové téma POLYTECHNICKÉ VZDĚLÁVÁNÍ						
Označení cíle	Cíl	Činnosti	Průřezová témata	Zdroje financování	Zapojené subjekty	Kritérium

B3	Využít evropské fondy pro investice do škol	B3.1 Zapojení škol do projektů IROP	1,2,5	IROP	SŠ	Min.1 střední škola se zapojí do projektů IROP
B5	Zvýšit motivaci žáků k výběru a ke studiu technických oborů	B5.1 Projektové dny na SŠ pro žáky ZŠ	1,4,5	Fondy EU, iDZ, Šablony	SŠ, ZŠ, KÚLK	Min. 40 % středních škol v území zrealizuje projektové dny pro žáky ZŠ
		B5.3 Prezentace škol na burzách a veletrzích vzdělávání	4,5	Fondy EU, KÚLK, vlastní	ZŠ, SŠ, sociální partneři	Min. 80 % středních škol ze zúčastní veletrhu vzdělávání EDUCA nebo burzy škol v regionu
		B5.4 Podpora PR školy, účast na akcích pro veřejnost	3,4,5	Fondy EU, vlastní	SŠ	Min. 10 % středních škol se zapojí do popularizačních akcí pro veřejnost
		B5.5 Podpora neformálního vzdělávání pro žáky ZŠ a SŠ	3,4,5	Fondy EU, Šablony, vlastní	poskytovatelé neformálního vzdělávání	Nabídka min. 10 vzdělávacích aktivit ze strany poskytovatelů neformálního vzdělávání
B6	Podpořit vzdělávání pedagogů	B6.2 Podpora sdílení příkladů inspirativní praxe	1,2,5	Fondy EU	ZŠ, SŠ, VOŠ, sociální partneři, KÚLK	V kraji se kromě projektů zjednodušeného vykazování uskuteční alespoň 2 další projekty zaměřené na sdílení příkladů inspirativní praxe na školách
		B6.3 Zvýšení motivace studentů pedagogiky nedostatkových aprobací na VŠ	1, 5	Fondy EU, vlastní	TUL, sociální partneři	1 vzdělávací akce pro studenty VŠ se zaměřením na ukázky inovativní výuky STEM
Klíčové téma PODPORA ČTENÁŘSKÉ GRAMOTNOSTI						
Označení cíle	Cíl	Činnosti	Průřezová témata	Zdroje financování	Zapojené subjekty	Kritérium
B7	Podpořit kritické myšlení žáka	B7.1 Podpora aktivní tvorby žáků (např. časopisů, článků do městských novin, školního blogu, her, komiksů atd.)	1, 2, 3, 4	Fondy EU, vlastní	SŠ, VOŠ, sociální partneři	Min. 30% škol má školní časopis/blog, kam píšou žáci, nebo se žáci věnují psaní článků do městských novin, psaní her, komiksů atd. a nebo minimálně 80% škol zapojených do projektů na podporu inovativního vzdělávání žáků v SŠ a VOŠ.
		B7.2 Podpora sebehodnocení žáka	1, 4	Erasmus+, další programy na podporu mobility	SŠ, VOŠ, sociální partneři	Min. 60% SŠ a VOŠ zapojených do programu mezinárodní mobility žáků (např. Erasmus+)
		B7.3 Realizace osvětových aktivit k rozpoznávání dezinformací	1, 2, 3, 4, 5	Fondy EU, vlastní	SŠ, VOŠ	Do aktivit na téma dezinformací se zapojilo se min. 70% SŠ a VOŠ
B8	Podpořit odborné části vzdělávání pedagoga	B8.1 Realizace vzdělávacích aktivit a sdílení příkladů inspirativní praxe v oblasti čtenářské gramotnosti	1, 2, 3, 4, 5	Šablony, fondy EU	ZŠ, SŠ, sociální partneři	Min. 70% SŠ použije prostředky z fondů EU na podporu sdílení PIP (např. Erasmus+, projekty spolupráce pracovníků ve vzdělávání SŠ/ZŠ, diskuze s odborníky)
		B8.2 Realizace DVPP	1, 2, 3, 4	Šablony, iDZ	SŠ, VOŠ	Min. 70 % škol zapojených do projektů vzdělávání pedagogických pracovníků SŠ a VOŠ

B9	Podpořit motivaci žáka k rozvoji čtenářské gramotnosti	B9.1 Účast žáků na soutěžích, besedách, festivalech s autory, divadelních představeních pro žáky	1	Fondy EU, vlastní	SŠ, VOŠ, sociální partneři	Z uvedených aktivit je realizováno v kraji min. 20 ročně.
B10	Podpořit zapojení odborníků a etablovaných organizací do vzdělávání	B10.1 Spolupráce s KVKLI, nízkoprahovými zařízeními pro děti a mládež, sociálními službami	1, 2, 3, 4, 5	Fondy EU, vlastní	SŠ, VOŠ, sociální partneři	Min. 50% škol zapojených do aktivit etablovaných organizací souvisejících se čtenářskou gramotností
Klíčové téma KARIÉROVÉ PORADENSTVÍ						
Označení cíle	Dílčí cíl	Činnosti	Průřezová témata	Zdroje financování	Zapojené subjekty	Kritérium
B11	Předcházet předčasným odchodům ze vzdělávání	B11.2 Doučování žáků ohrožených školním neúspěchem	1,4	Fondy EU, MŠMT	SŠ, sociální partneři	Min. 40 % SŠ realizuje doučování žáků ohrožených školním neúspěchem
		B11.4 Adaptační a harmonizační pobyty	1,4,5	NAKAP LK II, iDZ, Šablony	SŠ, sociální partneři	Min. 20 % středních škol organizuje harmonizační pobyty
		B11.6 Podpora prostupnosti vzdělávací soustavy	1,3,4,5	KAP LK II, KÚLK, fondy EU, iDZ	KÚLK, SŠ, VOŠ, další partneři	Rozšíření funkcí adresáře škol na EDULK.cz (např. rozcestník "Co dělat, když chci změnit školu" nebo chatbot)
B12	Podpořit provázanost vzdělávání a trhu práce	B12.1 Zapojování žáků škol do vědeckých, technických a podnikatelských soutěží a projektů (např. firmičky, Lipo.ink, DEX, iQLANDIA, TUL, AMAVET)	1,3,5	Fondy EU, vlastní	SŠ, sociální partneři	Min. 20 % středních škol se zapojuje do projektů a soutěží pro žáky
		B12.3 Vzdělávání pedagogů v aktuálních trendech	1,2,3	Fondy EU	KÚLK, vzdělavatelé	Min. 60 % středních škol ročně využije fondy EU k DVPP
		B12.5 Živé knihovny povolání a kulaté stoly pro kariérové poradce	1,2,4,5	Fondy EU	Svaz průmyslu a dopravy ČR, ZŠ, SŠ	Realizace 1 živé knihovny povolání 2 kulatých stolů pro kariérové a výchovné poradce
		B12.7 Prezentace škol na burzách a veletrzích vzdělávání	4,5	Fondy EU, firmy, KÚ LK	SŠ, sociální partneři	Min. 80 % středních škol ze zúčastní veletrhu vzdělávání EDUCA nebo burzy škol v regionu
		B12.8 Podpora mobility žáků	1,4,5	Erasmus+	SŠ, DZS, sociální partneři	Min. 200 žáků středních škol využije možnost výjezdu v rámci odborného vzdělávání a přípravy Erasmus+
B13	Podpořit kariérové poradenství na školách	B13.2 Vzdělávání pedagogů v kariérovém poradenství	1,2,4,5	KÚLK	KÚLK, vzdělavatelé	Pravidelné zveřejňování nabídky vzdělávání pro kariérové poradce na internetových stránkách nebo na portálu EDULK minimálně 2x ročně
C2	Zefektivnit kurz pro získání základního vzdělání	C2.1 Realizace kurzu pro získání základního vzdělání na střední škole	1,4,5	KÚLK	KÚLK, SŠ, další partneři	Realizace kurzu pro získání základního vzdělání na střední škole

Souhrnný rámec pro investice do infrastruktury středních a vyšších odborných škol																																				
Pořadí	Skupina	Číslo projektu pro účely PS VZO	Žadatel	Interní prioritizace	Identifikace organizace (školy či školského zařízení)					Název projektu	Obec realizace	Stručný popis investic projektu	Výdaje projektu v Kč		Předpokládaný termín realizace měsíc, rok		Typ projektu ¹⁾								Naplnění indikátorů IROP		Stav připravenosti projektu k realizaci									
					Název organizace	Zřizovatel (název, IČ)	IČ školy či školského zařízení	IZO	REDIZO				celkové výdaje projektu	z toho podíl EFRR 1)	zahájení realizace	ukončení realizace	s vazbou na podporovanou oblast IROP				Zásemi pro školní poradenské pracoviště ¹⁾	Vnitřní/venkovní zásemi pro komunitní aktivity vedoucí k sociální inkluzi ²⁾	budovní zásemi školních klubů pro žáky nižšího stupně víceletých gymnázií	konektivita	název indikátoru	cílová hodnota dosažená realizací projektu	stručný popis dle podmínek IROP, např. zpracovaná PD, zajištěné výskupy, výběr dodavatele	vydané stavební povolení ano/ne								
																	cizí jazyky	přirodní vědy ³⁾	polytechnické vzdělávání ⁴⁾	práce s digitálními tech. ⁵⁾																
A01	A	2	Liberecký kraj	1	Střední průmyslová škola technická, Jablonec nad Nisou, Belgická 4852, příspěvková organizace	Liberecký kraj 70891508	18385036	107850214	600010490	Centrum odborného vzdělávání UK strojírenství a robotiky - DPS Jablonec nad Nisou, p. o.	Jablonec nad Nisou	Rekonstrukce výukových prostor I. podlaží v učebně KDM (kontrola a měření) včetně pořízení přístrojového vybavení – stavební úpravy týkající se rekonstrukce stropů a osvětlení, pořízení nábytku a zejména moderního strojního vybavení -rekonstrukce výukových prostor II. podlaží v učebně robotiky a dílnách odborného výcviku strojního i ručního obrábění kovů vč. vybavení – doplnění výukové učebny robotiky o školní robotické pracoviště, rekonstrukce učeben strojního a ručního obrábění kovů (dílňa CNC, soustružná, frézárna) -modernizace kovárny ve II. podlaží vč. vybavení – přebudování vzduchotechniky, vybudování nového lapače koule a zplodin, pořízení nových kovářských vřtů, příslušné kovadliny a příslušenství k provozu -rekonstrukce výukových prostor V. podlaží v dílnách pro výuku oborů Elektrikář slinoproud, Elektrikář slaboproud a Mechanik elektrotechnik vč. vybavení – vybudování 3 „elektro-dílen“ s vybavenými žákovskými pracovišti po 12 stanovištích a pořízení vybavení pro tato stanoviště	43 822 986,66 Kč	37 249 538,66 Kč	01.04.2023	31.12.2024											RCO 67	620	zpracovaná DPS, 11/2022 bude zahájeno zadávací řízení na výběr zhotovitele stavby, zpracování technické specifikace požítovaného vybavení	ano						
A02	A	7	Liberecký kraj	2	Střední zdravotnická škola, Turnov, 28. října 1390, příspěvková organizace	Liberecký kraj 70891508	00581071	110010311	600019802	Centrum odborného vzdělávání UK zdravotnicko-sociální - SZS Turnov, p. o.	Turnov	Vybudování střední nástavby, která umožní přidání 4 učeben včetně kabinetů a sociálního zázemí. Zajištění bezbariérovosti objektu, nové vybudovaných učeben a dalších prostor prostřednictvím venkovního výstupu. Dále dojde k vybavení nově postavených učeben a k realiaci venkovních úprav (chodník a přístřešky k hlavnímu a bočnímu vchodu).	32 340 000,00 Kč	27 489 000,00 Kč	01.04.2023	31.12.2024	x	x		x							RCO 67	410	zpracovaná DPS, 11/2022 bude zahájeno zadávací řízení na výběr zhotovitele stavby, zpracování technické specifikace požítovaného vybavení	ano						
A03	A	3	Liberecký kraj	3	Střední škola strojí, stavební a dopravní, Liberec II, Truhlářská 360/3, příspěvková organizace	Liberecký kraj 70891508	00526517	107850451	600170608	Centrum odborného vzdělávání UK pro obrábění kovů a vřtíkácké plasty - SSSO Liberec, p. o.	Liberec	V rámci projektu dojde k rekonstrukci prostor v areálu strojních dílen (Řepná 1248/12, Liberec) a v areálu teoretické výuky (Jehdešská 358/106, Liberec), a to následovně: II areál strojních dílen - Řepná - modernizace dílených prostor včetně dispozičního uspořádání, příslušných rozvodů a skladovacích prostor, s tím souviseí výměna výpíné světlíků, příslušné elektrorozvody, osvětlení, odšávání, zabezpečení, apod. - pořízení strojního a přístrojového vybavení včetně doplňkových služeb (instalace a zaskolení) – např. konvenční soustruhy, CNC soustruhy, CNC frézka, CNC obráběcí centrum, vřtíkovací lis, sušička materiálů, apod. II areál teoretické výuky – Jehdešská - vybudování učebny simulátorů, včetně příslušných rozvodů – pořízení výpočetní techniky a specializovaného CAD, CAM a CAE software - vybudování učebny 3D tisku	29 926 946,11 Kč	25 437 904,19 Kč	01.06.2023	31.12.2024						x	x							RCO 67	364	11/2022 dopracována DPS včetně technických specifikací požítovaného vybavení	ano			
A04	A	4	Liberecký kraj	4	Střední škola, Semily, 28. října 607, příspěvková organizace	Liberecký kraj 70891508	00528714	181111217	600170896	Centrum odborného vzdělávání UK stavebnictví - SS Semily, p. o.	Semily	1. Demolice montované provizorní dřevostavby a výstavba nové zděné budovy o podobném půdorysu 36x13 m, bez sociálních zařízení, vybudování: - dílny a odborné učebny a kabinety pro učební obory instalatér, elektrikář a zedník - učebny a doprovodné prostory (kuchyňna, půdypn) studijního oboru poární ochrana (učebna Technických prostředků poární ochrany, učebna Poární bezpečnostního zařízení) - učebna IT 2. Modernizace původních zájemných budov: - rekonstrukce sociálních zařízení – příslušenství dílen - vybavení stávající dílny oboru truhlář a tesal – dřevobráběcí stroje, speciální nářadí a vybavení 3. Vybavení učeben a dílen: - učebna IT pro odborný výcvik - dílny oboru instalatér – multifunkční cvčné stěny, interaktivní výukové modely, montážní centrum, svařecí trenážer, speciální nářadí a stroje - dílny oboru elektrikář – speciální software, výukové panely měření a zapojování, diagnostické panely, panely cvčných instalací, speciální nářadí a přístroje - dílna oboru zedník – cvčné stěny a makety, speciální nářadí a vybavení - dílny oborů – panely návaznosti stavebních prací fmeesel, propojení znalostí, simulace řešení - učebny oboru poární ochrana – pomůcky a vybavení učebny Technických prostředků poární ochrany a učebny Poární bezpečnostního zařízení	56 039 049,90 Kč	47 633 192,42 Kč	01.04.2024	01.10.2025						x	x									RCO 67	180	zpracovaná DSP, podaná žádost o vydání společného územního rozhodnutí a stavebního povolení	ne	
A05	A	8	Liberecký kraj	5	Střední škola a Mateřská škola, Liberec, Na Bojišti 15, příspěvková organizace	Liberecký kraj 70891508	00671274	130002089	600170594	Centrum odborného vzdělávání UK elektromobility SS a MŠ Liberec, p. o.	Liberec	Vytvoření výukové platformy pro výuku oborů v oblasti elektromobility: - přístavba dílny odborného výcviku s vybavením pro servisní práce na hybridních automobilech a elektromobilech - elektromobil pro výuku odborného výcviku, výuku autodolky a měření - vybavení odborné učebny pro výuku teorie odborných předmětů - vybavení laboratoré pro měření - fotovoltaický panel pro dobíjení elektomobily a zařízení pro měření efektivty dobíjení	26 500 000,00 Kč	22 525 000,00 Kč	01.01.2024	30.06.2025							x	x							RCO 67	36	záměr	ne		
A06	A	9	Liberecký kraj	6	Střední průmyslová škola strojí a elektrotechnická a Vyšší odborná škola, Liberec I, Masarykova 3, příspěvková organizace	Liberecký kraj 70891508	006986277	000082147	600020398	Centrum odborného vzdělávání UK textilnictví - SPŠSE a VOŠ Liberec, p. o.	Liberec	Stavební úpravy budovy dílen - nástavba dvou nadzemních podlaží a spojovací chodby, vybudování venkovní trafostanice. Pořízení moderních technologií pro odbornou výuku.	85 720 000,00 Kč	72 862 000,00 Kč	01.01.2024	31.12.2024	x			x	x							RCO 67	50	záměr	ne					
A07	A	5	Liberecký kraj	8	Vyšší odborná škola sklářská a Střední škola, Nový Bor, Wolterova 316, příspěvková organizace	Liberecký kraj 70891508	49864688	102133743	600020347	Centrum odborného vzdělávání UK umělekořemeslné - VOŠS a SS Nový Bor, p. o.	Nový Bor	Modernizace učeben a příslušných prostor včetně pořízení vybavení v objektu Revoluční. - Dílny pro výrobu, zušlechťování, umlekořemeslné zpracování skla a design interiéru, brusčáký automat – výuka programování a seřizování zařízení - Dílna tavěné plastyky – rekonstrukce stávajícího skladu „VHC“ pro umístění pecí na tavěnou plastiku, umístění zásoby skleněných tyčí a drátě tyčí. - Modelárna – rekonstrukce stávajícího skladu „skleněných polotovarů“ na prostor modelárny a přípravný forem pro tavěnou plastiku, včetně příslušného skladu surovin a sušárn forem; - Dílna design interiéru - rekonstrukce stávající učebny a kabinetu – zvýšení kapacity učebny a úprava parametrů učebny (výšky stropu a osvětlení učebny) - Technologická laboratorál skla – zakládání přístrojového vybavení - Pásová chladicí pec - výuka ovládání a seřizování tavícího procesu - Obráběcí centrum - výuka programování a seřizování CNC zařízení - Skupová vřtačka, diamantová pila - Výuka robotiky – SW, HW a základní modulární robotická sestava	37 000 000,00 Kč	31 450 000,00 Kč	01.06.2024	31.05.2025									x	x							RCO 67	60	probíhá posuzování projektového záměru	ne
A08	A	16	Střední škola Kateřinky - Liberec, s.r.o.	1	Střední škola Kateřinky - Liberec, s.r.o.	Mgr. Václav Tichý, Výchovné vzdělávací družstvo_ČC-47282380	25016181	110025202	600010601	Rekonstrukce objektu školy na odb. učebny	Liberec	Přestavba objektu školy na p.č. 771 na odborné učebny vč. schodolezu -kompletní rekonstrukce stávajících prostor a vybudování sedmi nových odborných učeben: nové podlahy, okna, příčky, rozvody, elektroinstalace, počítačová síť, WIFI síť, nové vybavení učeben (bidle, stoly, interaktivní tabule/proječní plátna s video projektory, audio aparatura), nový kabinet pro učitelé, sociální zařízení a schodolez pro bezbariérový přístup.	31 000 000,00 Kč	26 350 000,00 Kč	06/2023	08/2026						x						RCO 67	135	Zpracovaná PD, podána žádost o stavební povolení. Dodavatelé do VŘ jsou předjednání.	zatím ne					
A09	A	17	Střední škola Kateřinky - Liberec, s.r.o.	4	Střední škola Kateřinky - Liberec, s.r.o.	Mgr. Václav Tichý, Výchovné vzdělávací družstvo_ČC-47282380	25016181	110025202	600010601	Modernizace odb. učebny ICT pro výuku programování CNC strojů a další technologie	Liberec	Rekonstrukce odborné učebny včetně sociálního zařízení - rekonstrukce stávající počítačové učebny (podlaha, elektroinstalace, počítačová síť) a její vybavení novým zařízením (počítačové sestavy, bidle, stoly, multifunkční tiskárna, proječní plátno, video projektor, audio aparatura), kompletní rekonstrukce sociálního zařízení na stejném patře.	4 000 000,00 Kč	3 400 000,00 Kč	06/2023	09/2023						x	x					RCO 67	30	Pro dodávku IT a dalšího vybavení máme příslib dodavatel v účasti ve výběrovém řízení na nové technologie v OV; tm - CNC stroje, virtuální realita, 3D tisk	ne					
A10	A	23	Střední umělecká škola v Liberci s.r.o.	x	Střední umělecká škola v Liberci s.r.o.	soukromý, Zdeněk Švácha, 25019660	25019660	600010716	108030717	Rekonstrukce půdních prostor a výstavba bezbariérového výstupu	463 31 Liberec 30	Rekonstrukce půdních prostor. Stavební úpravy. Realizace odborné učebny, zateplení, en instalace, napojení topení, dostupnost půdních prostor.	5 500 000,00 Kč	4 675 000,00 Kč	01.06.2022 (2023)	31.08.2022 (2023)						x	x				RCO 67	registřlová kapacita 100 žáků	Záměr	Zatím ne						
A11	A	11	Město Semily	1	Waldorfská základní a střední škola Semily, příspěvková organizace	Město Semily Husova 82, 513 01 Semily, IČ 00276111	00854824	151025886	600099296	Rekonstrukce 3. patra a vybudování podkrovní budovy Waldorfského lycea v Semilech pro zajištění odborných učeben	Semily	Vybudování odborných učeben a zásemi pro pedagogy včetně vybavení. V budově střední školy je ve 3. patře nedokončena rekonstrukce. Jejím dokončením a vybudováním podkrovní ziská škola potřebné odborné učebny, kterých má dlouhodobě nedostatek. Na tato zařízení poskytlá škola. Zároveň bude řešena bezbariérovost celé budovy. 3.NP s učebnami a kabinety, toaletami pro muže a ženy. Část 3.NP je již zrekonstruována – 2 učebny. Nově je navrženo využívat dalších dvou učeben pro výuku biologie a chemie včetně kabinetu chemie. 4.NP je podkroví, dosud využívané jako půda. Nový návrh přestavby má doplnit potřebný počet odborných učeben pro zajištění kvalitní výuky – 3 učebny jazyků pro dělné třídy, učebna informatiky polytechnický atelier, kabinet, zásemi pro učitelé spojené s knihovnou. Dispozičně je řešeno jako trojtrakt s učebnami v jižní části, střední chodbou a hygienickým zázemím v severní části. Krajní učebny jsou prostornější, využívají celé tříky patra. Střední severní část, která je původně rozdílná, slouží také jako učebna. Hygienické zásemi tvoří ve a sprchy pro potřebu učitelů. Záci budovu využívat toalety ve 3.NP. Zvýšenou pozornost je třeba věnovat návrhu nového navazujícího schodiště do 4. NP a přístavbě výstupu, protože budova není bezbariérová.	70 000 000,00 Kč	59 500 000,00 Kč	01.02.2022	31.12.2024	x	x		x	x											RCO 67	120	zpracovaná PD	ano	
A12	A	13	Město Semily	2	Waldorfská základní a střední škola Semily, příspěvková organizace	Město Semily Husova 82, 513 01 Semily, IČ 00276111	00854824	151025886	600099296	Rekonstrukce přízemí budovy Waldorfského lycea v Semilech na dělné prostory a centrum komunitních aktivit	Semily	V přízemí budovy zatím neproběhla rekonstrukce. Dílny jsou zatím umístěné v samostatné budově - domku, který bude vyžadovat rozsáhlou rekonstrukci, proto by bylo efektivnější a přínosnější, kdyby se rovnou provedla rekonstrukce zmíněných prostor školní budovy na školní dílny dřev, kov, kámen včetně vybavení.	5 000 000,00 Kč	4 250 000,00 Kč	01.02.2022	31.12.2024						x						RCO 67	120	zpracovaná PD, probíhá její aktualizace	ano					
A13	A	12	Město Semily	3	Waldorfská základní a střední škola Semily, příspěvková organizace	Město Semily Husova 82, 513 01 Semily, IČ 00276111	00854824	151025886	600099296	Vybudování venkovních učeben Waldorfského lycea v Semilech pro odborné vzdělávání a centrum vzdělanosti a komunitních aktivit	Semily	Výuka v přírodě s rychle dostupným zázemím je opravdovou školou života. Zásemi by tvořilo několik rozdílných staveb - dřevostavba, jurta, pasivní domek apod., které by zároveň byly ukázkou architektury citlivé k životnímu prostředí. Projekt školní zahrady a venkovních odborných učeben by byl vybudán jinými školami a dalšími organizacemi jako ukázkový s nabídkou vzdělávacích programů. Součástí je nákup pozemku se zahradou.	30 000 000,00 Kč	25 500 000,00 Kč	01.02.2023	31.12.2027				x	x									RCO 67	120	konceptní záměr	ne			
A14	A	10	Liberecký kraj	7	Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Liberec, Kosteří 9, příspěvková organizace	Liberecký kraj 70891508	00673731	110030745	600019713	Centrum odborného vzdělávání UK zdravotnické - SZS a VOŠ Liberec, p. o.	Liberec	Stavební úpravy a pořízení vybavení odborných učeben.	500 000 000,00 Kč	425 000 000,00 Kč	01.01.2024	31.12.2024	x			x	x						RCO 67	560	záměr	ne						

A15	A	22	Střední škola pedagogická a sociálně právní a střední zdravotnická škola Jana Blahoslava	X	Střední škola pedagogická a sociálně právní a střední zdravotnická škola Jana Blahoslava	Jednotná bratrská, IČO: 47 47 51 11	9951971	181119463	691014701	Rekonstrukce a vybavení SŠ Jana Blahoslava v Hejnicích	č. p. 349 463 62 Hejnice	17 000 000,00 Kč	14 450 000,00 Kč	01.07.2021	01.12.2024	x	x	x	x	x	x	RCO 67	240	Projekt je ve fázi přípravy. Problém I. fáze - výběrové řízení na dodavatele stavebních úprav v budově školy a na dodavatele vybavení nábytku, školních výukových pomůcek a ICT.	ne
A16	A	24	Doctrina - Podjelebské gymnázium, s.r.o.	x	Doctrina - Podjelebské gymnázium, s.r.o.	Doctrina – střední škola, základní škola a mateřská škola, s.r.o.	46708812	108030598	600010538	Gymnázium Doctrina - vybudování odborných učeben Fyzika a chemie, zajištění bezbariérovosti , Vybavení IT učebny, vytvoření malé auly pro volný čas studentů	Liberec	24 300 000,00 Kč	20 655 000,00 Kč	01.01.2023	01.06.2024	x	x	x		x		Počet podporemých škol či vzdělávacích zařízení	1	Příprava PD.	NE
B01	B	1	Euroškola Česká Lípa střední odborná škola s.r.o., Železničářská 2232, Česká Lípa	X	Euroškola Česká Lípa střední odborná škola s.r.o., Železničářská 2232, Česká Lípa	ESO Euroškola s.r.o., Praha	25022342	108028917	600010112	Budování vnitřní konektivity školy	Česká Lípa	1 800 000,00 Kč	1 530 000,00 Kč	3/2022	12/2025	x	x		x		x	RCO 67	300	záměr	ne
C01	C	20	Střední škola Klíč, s.r.o.	X	Střední škola Klíč, s.r.o.	Ing. Martina Matoušková	25014986	108029174	600010082	3D grafika	Česká Lípa	1 003 273,00 Kč	852 782,05 Kč	01.07.2021	31.12.2021	x		x	x		x	RCO 67	120/rok	K zajištění vysoké úrovně učebny je potřeba: 20 PC a 25 tis. Kč - nové zasílování učebny - celkem 530 tisíc Kč, Software Illustrator, Photoshop a InDesign - licence na 4 roky - celkem 67 000 Kč, 3D tiskárna Prusa li MK3S 3D Printer 27 000Kč + tiskové struny 4800 Kč, 20x monitory a 6000 Kč - celkem 120.000Kč, 20x klávesnice - a 500 Kč - celkem 10.000 Kč, 20x židle k PC a 1500 Kč - celkem 30.000 Kč, 7x robotická stavebnice s příslušenstvím – celkem 214.473 Kč (1x robotická stavebnice VEX IQ a 14.883 Kč, herní element 3.668 Kč, herní pole 12.088 Kč, celkem za jednu stavebnici s příslušenstvím 30.639 Kč) Technická připravenost projektu - technické řešení projektu bylo připraveno ve spolupráci s odborníkem z oblasti informačních technologií. Návrh řešení byl podrobně projednáván a navrhován tak, aby byl inovativní, udržitelný maximálně přívětivý, proveditelný, cenově přiměřený, a aby maximálně podpořil výuku žáků v oboru. Majetkoprávní vztahy - učebna je v majetku školy. Projektová dokumentace - předmětem projektu nejsou stavební práce. Připravenost dokumentace k zadávacímu a výběrovému řízení - máme připravenou dokumentaci k zadávacímu a výběrovému řízení. Organizační připravenost- Příprava projektu - máme sestavený projektový tým pro přípravu fázi projektu, který je tvořen pracovníky školy. Odpovědnost za realizaci projektu - Mgr. Eva Matoušková, ředitelka školy; Odpovědnost za vhodný výběr digitálních technologií pro výuku – Ing. Miroslav Kroulík, učitel; Odpovědnost za možné využívání digitálních technologií v ostatních vyučovacích předmětech – Ing. Martina Matoušková, zástupce ředitelky školy. Realizace projektu - v realizační fázi bude probíhat spolupráce mezi týmem školy a vybraným dodavatelem. Záruční servis a technická podpora bude zajištěna dodavatelem minimálně po dobu 5 let. Schvalování a kontrola v průběhu celého projektu - Mgr. Eva Matoušková	ne
C02	C	18	Střední škola Kateřinky - Liberec, s.r.o.	3	Střední škola Kateřinky Liberec, s.r.o.	Mgr. Václav Tichý, Výchovné vzdělávací družstvo_ČC-4782380	25016181	110025202	600010601	Modernizace odborné učebny pro obor Bezpečnostně právní činnost	Liberec	1 800 000,00 Kč	1 530 000,00 Kč	06/2023	09/2023				x			RCO 67	60	S dodavatelem speciálního vybavení pro IZS máme uzavřenu předběžnou dohodu o úložisti ve výběrovém řízení pro dodání vybraného zboží. Výběr učebních pomůcek pro práci v IZS byl doporučen zástup. České reususcitační rady a HZS LK.	ne
C03	C	19	Střední škola Kateřinky - Liberec, s.r.o.	5	Střední škola Kateřinky Liberec, s.r.o.	Mgr. Václav Tichý, Výchovné vzdělávací družstvo_ČC-4782380	25016181	110025202	600010601	Modernizace dílen tříletých oborů	Liberec	4 500 000,00 Kč	3 825 000,00 Kč	04/2023	08/2024				x			RCO 67	90	Pro vybavení dílen pro výuku nových technologií máme dohodu s několika dodavateli na jejich účast ve výběrovém řízení a dodání požadovaných strojů a zařízení. Garantem je Cech řezárenků, dekoratérů, truhlářů.	ne
C04	C	14	Střední škola designu interiéru Kateřinky - Liberec, s.r.o.	X	Střední škola designu interiéru Kateřinky - Liberec, s.r.o.	Mgr. Václav Tichý	25015362	102000930	600010651	Modernizace odborné učebny	Liberec	2 000 000,00 Kč	1 700 000,00 Kč	06/2023	08/2024				x	x		RCO 67	60	výběr dodavatele	ne
C05	C	21	Střední škola oděvního designu Kateřinky - Liberec, s.r.o.	X	Střední škola oděvního designu Kateřinky - Liberec, s.r.o.	Střední škola Kateřinky- Liberec, s.r.o.	25026470	107850389	600010635	Modernizace dílen oděvního designu	Liberec	2 000 000,00 Kč	1 700 000,00 Kč	06/2023	08/2024				x			RCO 67	30	výběr dodavatele	ne
D01	D	15	Střední škola Kateřinky - Liberec, s.r.o.	2	Střední škola Kateřinky Liberec, s.r.o.	Mgr. Václav Tichý, Výchovné vzdělávací družstvo_ČC-4782380	25016181	110025202	600010601	Komuntní prostor pro TV a sport	Liberec	5 000 000,00 Kč	4 250 000,00 Kč	06/2023	08/2025					x		RCO 67	30	Připravená studie, PD bude do 31. března 2021. S dodavateli do VR jsme domluveni	zatím ne
												1 016 252 255,67	863 814 417,32 Kč												

max. do výše 130 % stanovené alokace

1) Podíl EFRR bude doplněn/přeypočten v aktualizaci RAP dle podílu spolufinancování z EU v daném kraji, až bude míra spolufinancování pevně stanovena. Uvedená částka EFRR bude maximální částkou EFRR v žádosti podporu v IROP.

2) Relevantní označte klíčkem (zaškrtněte). Vazba investiční priority (projektu) na daný typ projektu/oblast vzdělávání bude posuzována v přijíatelnosti žádosti o podporu předložené do IROP, požadované musí být zaškrtnuto.

3) 4) Viz: soubor "Podporované obory klíčových kompetencí"

5) Schopnost práce s digitálními technologiemi bude podporována prostřednictvím odborných učeben pro výuku informatiky a dále pouze ve vazbě na cizí jazyk, přírodní vědy, technické a řemeslné obory.

6) Žázení pro školní poradenské pracoviště bude možné v IROP realizovat pouze pokud součast projektu s dalšími aktivitami, nikoliv jako samostatný projekt, musí být však uvedeno v RAP. Zohledněte v předpokládaných výdajích. Pro způsobilost výdajů musí být zaškrtnuto.

7) Vnitřní/venkovní zázení pro komunitní aktivity vedoucí k sociální inkluzi bude možné v IROP realizovat pouze pokud součast projektu s dalšími aktivitami, nikoliv jako samostatný projekt. Zohledněte v předpokládaných výdajích. Pro způsobilost výdajů musí být zaškrtnuto.

8) Z IROP nebudou podpořeny samostatné VOŠ, budou podpořeny jen VOŠ, které jsou součástí SŠ. Dále budou podporovány i konzervatoře.

9) Žázení pro pedagogické i nepedagogické pracovníky škol bude možné v IROP realizovat pouze pokud součast projektu s dalšími aktivitami, nikoliv jako samostatný projekt, nemusí být tedy uvedeno v RAP. Zohledněte v předpokládaných výdajích.

alokace	137 809 635,27
130%	179 152 525,85 Kč

Souhrnný rámec pro investice do infrastruktury školských poradenských zařízení a vzdělávání ve školách a třídách zřízených dle § 16 odst. 9 školského zákona																	
Seznam projektů	Žadatel	Identifikace organizace (školy či školského zařízení)					Název projektu	Obec realizace	Stručný popis investic projektu	Výdaje projektu v Kč		Předpokládaný termín realizace měsíc, rok		Naplnění indikátorů		Stav připravenosti projektu k realizaci	
		Název organizace	Zřizovatel (název, IČ)	IČ školy či školského zařízení	IZO	REDIZO				celkové výdaje projektu	z toho podíl EFRR ¹⁾	zahájení realizace	ukončení realizace	název indikátoru	čílová hodnota dosažená realizací projektu	stručný popis, např. zpracovaná PO, zajištěné výkupy, výběr dodavatele	vydané stavební povolení ano/ne
1	Město Hrádek nad Nisou, Horní náměstí 73, 463 34 Hrádek n/N.	Základní škola a Mateřská škola, Hrádek nad Nisou - Loučná, příspěvková organizace	Město Hrádek nad Nisou, IČ 262854	70983127	ZŠ 1022441341, MŠ 116400897	600080366	Zvyšování kvality podmínek ve vzdělávání v ZŠ a MŠ Hrádek nad Nisou - Loučná	Hartavská 220, 46334 Hrádek nad Nisou	Vybudování a vybavení odborných učeben v oblasti polytechnického vzdělávání - žákovské cvičné dílny, cvičné žákovské kuchyňky, odborné učebny pro výuku cizích jazyků, odborné učebny pro práci s digitálními technologiemi s cílem posílení rovného přístupu ke vzdělávání a odborné přípravy, podpory rozvoje klíčových kompetencí v oblasti odborného vzdělávání včetně digitálních technologií pro formální, zájmové a neformální vzdělávání s možností využití pro celoživotní učení potřebných pro aktivní občanský, profesní a osobní život. Budování zázemí pro pedagogické i nepedagogické pracovníky - kabinety.	38 000 000,00 Kč	32 300 000,00 Kč	01.01.2023	30.09.2023	RCO 67	ZŠ 66, MŠ 75	Zpracována projektová dokumentace + rozpočet	ano
2	Město Hrádek nad Nisou, Horní náměstí 73, 463 34 Hrádek n/N.	Základní škola a Mateřská škola, Hrádek nad Nisou - Loučná, příspěvková organizace	Město Hrádek nad Nisou, IČ 262854	70983127	ZŠ 1022441341	600080366	Odborná učebna pro aktivizační opatření	Hartavská 220, 46334 Hrádek nad Nisou	Vybudování a vybavení venkovní odborné učebny ve vazbě na přírodní vědy a EVVO. Odborná venkovní učebna má vazbu na klíčové kompetence - přírodní vědy, technické a řemeslné obory. Nová odborná učebna bude samostatnou stavbou, bezbariérově dostupná s širokým spektrem využití pro formální, neformální vzdělávání i pro zájmové vzdělávání.	8 500 000,00 Kč	7 225 000,00 Kč	01.06.2023	01.12.2023	RCO 67	ZŠ 66, MŠ 75	Zpracována studie	ne
3	Město Hrádek nad Nisou, Horní náměstí 73, 463 34 Hrádek n/N.	Základní škola a Mateřská škola, Hrádek nad Nisou - Loučná, příspěvková organizace	Město Hrádek nad Nisou, IČ 262854	70983127	MŠ 116400897	600080366	Zvyšování kvality podmínek vzdělávání v MŠ	Hartavská 220, 46334 Hrádek nad Nisou	Změny vnitřního uspořádání výukových prostor v MŠ vedoucí ke zvyšování kvality vzdělávání s ohledem na integraci dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, modernizace hygienického zázemí MŠ se zajištěním bezbariérovosti	38 000 000,00 Kč	32 300 000,00 Kč	01.05.2023	01.12.2023	RCO 67	MŠ 75	Zpracována projektová dokumentace + rozpočet	Ano
4	Město Hrádek nad Nisou, Horní náměstí 73, 463 34 Hrádek n/N.	Základní škola a Mateřská škola, Hrádek nad Nisou - Loučná, příspěvková organizace	Město Hrádek nad Nisou, IČ 262854	70983127	ZŠ 1022441341	600080366	Náštavba - jazyková učebna	Hartavská 220, 46334 Hrádek nad Nisou	Vybudování a vybavení odborné učebny pro výuku cizích jazyků s cílem posílení rovného přístupu ke vzdělávání a podpory rozvoje klíčových kompetencí potřebných pro profesní rozvoj, aktivní občanský a osobní život. Budování zázemí pro pedagogické i nepedagogické pracovníky - kabinety.	18 000 000,00 Kč	15 300 000,00 Kč	01.05.2025	01.12.2025	RCO 67	ZŠ 66, MŠ 75	Zpracována studie	Ano
5	Město Hrádek nad Nisou, Horní náměstí 73, 463 34 Hrádek n/N.	Základní škola a Mateřská škola, Hrádek nad Nisou - Loučná, příspěvková organizace	Město Hrádek nad Nisou, IČ 262854	70983127	ZŠ 1022441341, MŠ 116400897	600080367	Zvyšování kvality podmínek vzdělávání v ZŠ a MŠ a vytvoření komunitní aktivity při ZŠ, zázemí pro SPZ	Hartavská 220, 46334 Hrádek nad Nisou	Vybudování a vybavení odborných učeben v oblasti polytechnického vzdělávání - odborné učebny pro výuku přírodních věd, odborné učebny pro práci s digitálními technologiemi s cílem posílení rovného přístupu ke vzdělávání a odborné přípravy, podpora rozvoje klíčových kompetencí v oblasti odborného vzdělávání včetně digitálních technologií pro formální, zájmové a neformální vzdělávání s možností využití pro celoživotní učení. Vytvoření vnitřního zázemí pro komunitní aktivity při ZŠ vedoucí k sociální inkluzi vytvořením otevřené knihovny sloužící jako komunitní centrum s zachycením snižení nerovnosti v přístupu ke kvalitnímu vzdělávání a umožněním maximálního rozvoje potenciálu dětí a žáků i široké veřejnosti. Budování zázemí pro pedagogické i nepedagogické pracovníky - kabinety. Vybudování prostor pro potřeby školského poradenského zařízení (PPP, SPZ) - zázemí pro psychologické a speciálně pedagogické řešení dětí a žáků všech hradeckých a obcí přilehlých škol.	38 000 000,00 Kč	32 300 000,00 Kč	01.05.2025	01.12.2025	RCO 67	ZŠ 66, MŠ 75	Zpracována studie	Ano
6	Město Hrádek nad Nisou, Horní náměstí 73, 463 34 Hrádek n/N.	Základní škola a Mateřská škola, Hrádek nad Nisou - Loučná, příspěvková organizace	Město Hrádek nad Nisou, IČ 00262854	70983127	ZŠ 1022441341, MŠ 116400897	600080367	Rozšíření pracovních prostor školy - vybudování nových prostor s využitím půdních prostorů - knihovna, kabinety, odborné učebny	Hartavská 220, 46334 Hrádek nad Nisou	Vybudování a vybavení odborných učeben v oblasti polytechnického vzdělávání - žákovské cvičné dílny, cvičné žákovské kuchyňky, odborné učebny pro výuku cizích jazyků, přírodních věd, odborné učebny pro práci s digitálními technologiemi s cílem posílení rovného přístupu ke vzdělávání a odborné přípravy, podpory rozvoje klíčových kompetencí v oblasti odborného vzdělávání včetně digitálních technologií pro formální, zájmové a neformální vzdělávání s možností využití pro celoživotní učení potřebných pro aktivní občanský, profesní a osobní život. Budování zázemí pro pedagogické i nepedagogické pracovníky - kabinety. Vytvoření vnitřního zázemí pro komunitní aktivity při ZŠ vedoucí k sociální inkluzi vytvořením otevřené knihovny sloužící jako komunitní centrum pro veřejnost. Nové prostory pro školní družinu.	100 000 000,00 Kč	85 000 000,00 Kč	01.05.2025	01.12.2025	RCO 67	ZŠ 66, MŠ 75	Zpracována studie - část projektová dokumentace se st. povolením	NE
7	Statutární město Jablonec nad Nisou	Mateřská škola Jablonec nad Nisou, Palackého 37, příspěvková organizace	Statutární město Jablonec nad Nisou, IČ 262340	72743433	IZO MŠ 107563258 IZO ŠJ 102717915	600077918	Navýšení kapacity MŠ Palackého 37 nad Nisou	Jablonec nad Nisou	Předmětem projektu je výstavba nového objektu MŠ s kapacitou 144 míst – 4 běžné třídy a 2 třídy speciální. Součástí projektu budou úpravy venkovních prostor a instalace herních prvků. Na začátku problemé demolic stávajících paviliových objektů.	170 000 000,00 Kč	144 500 000,00 Kč	01.01.2025	31.12.2027	RCO 66	6x24=144	zpracovaná studie	ne
8	Město Semily	Základní škola praktická a speciální Semily, příspěvková organizace	Město Semily 00276111	70188408	102454221	600099458	celková modernizace a rekonstrukce školy	ZŠ praktická a speciální Semily, Jizerská 564, 51301 Semily	Pořízení interaktivní tabule, projektoru a PC vybavení do každé třídy, vybudování dílny, učecné vybavení, školní družina, cvičná kuchyňka, šorona, řetěha, chodby	1 500 000,00 Kč	1 275 000,00 Kč	01.01.2021	31.12.2027	RCO 66	78	dodavatel: HHV systém (smlouva o poskytování ICT služeb a správa počítačové sítě) A-Z služby škole	ne
9	Statutární město Liberec	Základní škola, Liberec, Orlí 140/7, příspěvková organizace	Statutární město Liberec, 00262978	72742038	102577790	600080412	Modernizace učeben ICT na budově v ul. Orlí, na budově ul. Gollva	Orlí 140, 46007 Liberec	kompletní modernizace učebny ICT na obou budovách, zasilování, datová úložiště, datové a elektro rozvody, kabeláž, 30 PC+přístupů, nábytek	1 400 000,00 Kč	1 190 000,00 Kč	01.01.2022	31.12.2022	RCO 67	30	zatím je pouze sámer	ne
10	Statutární město Liberec	Základní škola, Liberec, Orlí 140/7, příspěvková organizace	Statutární město Liberec, 00262978	72742038	102577790	600080412	Modernizace dílen a cvičných bytů na budově v ul. Orlí a v ul. Gollva	Orlí 140, 46007 Liberec	Kompletní modernizace dílen a cvičných bytů -na obou budovách, elektroinstalace, rozvody vody, světla, nábytek, kuchyňská linka, elektrospotřebice, vnitřní vybavení	2 240 000,00 Kč	1 904 000,00 Kč	01.01.2022	31.12.2022	RCO 67	56	zatím je pouze sámer	ne
11	Město Doksy	Základní škola a Mateřská škola Doksy –Staré Splavy	Město, Doksy 00280444	70698520	108029204	600074595	Učebna environmentální výchovy	Město Doksy	Zřízení venkovní učebny environmentální výchovy	5 300 000,00 Kč	4 505 000,00 Kč	01.06.2024	01.06.2025	Kapacita tříd nové nebo modernizované vzdělávací infrastruktury	20	sámer	ne
12	Město Doksy	Mateřská škola Doksy Pražská 836 - přisp. org.	Město, Doksy 00280444	70695369	107560232	600074455	IT vybavení MŠ	Město Doksy	IT vybavení tříd (interaktivní displeje 4 ks, tabule 50 ks) pro děti se speciálně vzdělávacími potřebami	1 000 000,00 Kč	850 000,00 Kč	01.09.2023	01.12.2024	Počet podpořených škol či vzdělávacích zařízení	1	sámer	nerelevantní
13	Město Nový Bor	Základní škola praktická, Nový Bor, náměstí Míru 104, okres Česká Lípa, příspěvková organizace	Město Nový Bor, 00260771	70975191	102005796	600075141	Modernizace učebny ICT a vybavení tříd interaktivní tabulí, modernizace učebny praktického vyučování	ZŠ praktická,nám.Míru 104,473 01 Nový Bor	Modernizace učebny ICT a učebny praktického vyučování	1 000 000,00 Kč	850 000,00 Kč	01.01.2024	01.12.2024	Kapacita učeben nových nebo modernizovaných vzdělávacích zařízení	80	v přípravě	ne
14	Město Nový Bor	Základní škola praktická, Nový Bor, náměstí Míru 104, okres Česká Lípa, příspěvková organizace	Město Nový Bor, 00260771	70975191	102005796	600075141	Bezbariérové sociální zařízení a bezbariérový přístup	ZŠ praktická,nám.Míru 104,473 01 Nový Bor	Bezbariérový přístup	1 000 000,00 Kč	850 000,00 Kč	01.05.2024	01.09.2024	Kapacita učeben nových nebo modernizovaných vzdělávacích zařízení	80	v přípravě	ne
15	Město Nový Bor	Základní škola praktická, Nový Bor, náměstí Míru 104, okres Česká Lípa, příspěvková organizace	Město Nový Bor, 00260771	70975191	102005796	600075141	Revitalizace školní zahrady	ZŠ praktická,nám.Míru 104,473 01 Nový Bor	Revitalizace školní zahrady sloužící jako přírodní učebna	1 000 000,00 Kč	850 000,00 Kč	01.05.2024	01.10.2024	Kapacita učeben nových nebo modernizovaných vzdělávacích zařízení	80	v přípravě	ne

16	Město Nový Bor	Základní škola praktická, Nový Bor, náměstí Míru 104, okres Česká Lípa, příspěvková organizace	Město Nový Bor, IČ 00260771	70975191	102005796	600075141	Realizace školní učebny v půdních prostorách školy, spojená s rekonstrukcí střechy	25 praktická-nám.Míru 104,473 01 Nový Bor	Rozičení školní učebny v půdních prostorách školy, rekonstrukce střechy	3 500 000,00 Kč	2 975 000,00 Kč	01.05.2024	01.10.2024	Kapacita učeben nových nebo modernizovaných vzdělávacích zařízení	80	v přípravě	ne
17	Město Mimoň	Základní škola a Mateřská škola Mírová 81, Mimoň, příspěvková organizace	Město Mimoň (IČ: 00260746)	48282545	102005494	600074935	Řemeslná dílna	Mírová 81, Mimoň	Škola by ráda zřídila učebnu praktických činností, vybavila ji odpovídajícím požadavkům moderní doby,především nábytkem (ponky). Cílem je rozvoj technické gramotnosti žáků, jejich lepší uplatnění na trhu práce.	1 100 000,00 Kč	935 000,00 Kč	01.01.2024	31.12.2024	RCO 67	200	příprava - provádíme průzkum trhu	ne
18	Město Chrástava	Základní škola Chrástava, náměstí 1. máje 228, okres Liberec - příspěvková organizace	Město Chrástava, IČ 00262871	72741643	102229554	600079783	Modernizace budovy ZŠ v Revoluční ulici	Chrástava	Vybudování a vybavení odborných učeben, vnitřní konektivita školy a zázemí pro práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Budování zázemí pro pedagogické i nepedagogické pracovníky škol.	80 000 000,00 Kč	68 000 000,00 Kč	01.01.2023	31.12.2025	RCO 67	150	téměř zpracovaná PD	ne
19	Město Frydlant	Základní škola speciální, Frydlant, okres Liberec, příspěvková organizace	Město Frydlant (IČ: 00262781)	46745751	102241325	600080315	rekonstrukce počítačové učebny a sklepních prostor na farnostní dleň	Husova 784, Frydlant	rekonstrukce počítačové učebny v podkrovní (zahrnuje opravu střechy) a sklepních prostor na farnostní dleň (zahrnuje opravu suterénu)	12 000 000,00 Kč	10 200 000,00 Kč	01.01.2021	31.12.2027	RCO 67	53	záměr	ne
20	Základní škola, Komenského, Jablonné v Podještědí, příspěvková organizace	Základní škola, Komenského, Jablonné v Podještědí, příspěvková organizace	Město Jablonné v Podještědí, 00260576	71294171	110036697	691007331	Učime se v zahradě	Jablonné v Podještědí, Komenského 453	Modernizace venkovního zázemí školy za účelem zvýšení kvality školního i mimoškolního vzdělávání. Cílem je úprava venkovního pozemku na přírodní učebnu - zabudované edukační prvky z přírodních materiálů se využijí pro výuku a osvětu žáků, ke komunitním a sportovním aktivitám, k relaxaci.	1 500 000,00 Kč	1 275 000,00 Kč	01.01.2024	31.12.2027	RCO 67	30	je zpracovaná projektová dokumentace na rekonstrukci školního areálu	ne
21	Liberecký kraj	Základní škola a Mateřská škola pro tělesně postižené, Liberec, Lužická 920/7, příspěvková organizace	Liberecký kraj 70891508	46749799	108030415, 000082848	600023427	Rekonstrukce objektu Zeyerova 31 v Liberci pro vzdělávání žáků se speciálním vzdělávacími potřebami	SM Liberec	Základní rekonstrukce objektu a úprava areálu v Zeyerově ulici, přizpůsobení prostor pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.	75 000 000,00 Kč	63 750 000,00 Kč	01.01.2024	30.04.2025	RCO 67	188	zpracována DSP, po vydání stavebního povolení pro II. etapu bude dopracována DPS	etapa I. - ANO etapa II. - NE
22	Liberecký kraj	Liberecký kraj	Liberecký kraj 70891508	46748059	391247, 000082856	600023401	Zkvalitnění poradenských služeb v Libereckém kraji	SM Liberec	Úprava prostor a pořízení vybavení za účelem soustředění speciálních pedagogických center	50 000 000,00 Kč	42 500 000,00 Kč	01.06.2023	31.12.2024	RCO 66	50	projektový záměr	ne
23	Město Tamvald	Základní škola, Tamvald, Ústolí Kamenice 238, příspěvková organizace	Liberecký kraj právní forma: kraj, IČO: 70 891 508	60254238	102177520	600023354	Tamvald - rekonstrukce a přístavba speciální ZŠ	město Tamvald	Stavební úpravy školy ve vztah ke zajištění potřebných podmínek pro odborné a terapeutické učebny školy pro aktivizační opatření a tranzitní program (tréninkové byty, tréninková pracoviště a dílny pro ergoterapii, rehabilitační, smyslové a multismyslové či relaxační místnosti). Stavební úpravy dále umožní modernizaci školního pedagogicko-psychologického poradenského pracoviště a speciálně pedagogického centra v v prostorách školy. Řešená opatření budou směřovat k přechodu do škol hlavního vzdělávacího proudu a k přípravě na nezávislý způsob života a zapojení se do společnosti.	60 000 000,00 Kč	51 000 000,00 Kč	01.10.2023	01.10.2025	Počet podpořených vzdělávacích zařízení	1	Zpracovaná studie, PO se zpracovává	ne
24	Město Česká Lípa	Základní škola, Praktická škola a Mateřská škola, Česká Lípa, Moskevská 679, příspěvková organizace	Město Česká Lípa,IČO 00260428	70982228	70982228	600075150	Novostavba pavilon E	Město Česká Lípa	Demolice stávajícího pavilonu mateřské školy a novostavba nového pavilonu zahrnující 4 učebny, jedná o projekt školského zařízení dle § 16 odst. 9 školského zákona	28 000 000,00 Kč	23 800 000,00 Kč	01.07.2022	30.08.2023	RCO 67	30	realizace	ano
25	Město Česká Lípa	Základní škola, Praktická škola a Mateřská škola, Česká Lípa, Moskevská 679, příspěvková organizace	Město Česká Lípa,IČO 00260429	70982228	70982228	600075150	Konektivita školy	Město Česká Lípa	Realizace kompletní konektivity školy, upgrade drátové sítě včetně centrálně spravovaných aktivních síťových prvků, pokrytí školy signálem WiFi, realizace nového serveru a zabezpečení sítě, vše ke splnění Standardu konektivity	2 750 000,00 Kč	2 337 500,00 Kč	01.01.2024	28.02.2024	PCR 71	247	PD	ne
26	Dětský diagnostický ústav, středisko výchovné péče a základní škola, Liberec	Dětský diagnostický ústav, středisko výchovné péče a základní škola, Liberec	MŠMT	46748083	110021711	600029123	SVP Jablonec nad Nisou	Město Jablonec nad Nisou	Vznik ambulantního Šfědiska výchovné péče pro spádovou oblast okresu Jablonec n. N.	1 000 000,00 Kč	850 000,00 Kč	01.06.2021	01.04.2022	RCO66	3	připravenost projektu není žádná	ne
27	Dětský diagnostický ústav, středisko výchovné péče a základní škola, Liberec	Dětský diagnostický ústav, středisko výchovné péče a základní škola, Liberec	MŠMT	46748083	110021711	600029123	SVP Semilý/ Turnov	Semilý/ Turnov	Vznik ambulantního Šfědiska výchovné péče pro spádovou oblast okresu Semilý	1 000 000,00 Kč	850 000,00 Kč	30.06.2024	31.12.2025	RCO66	3	připravenost projektu není žádná	ne
28	Město Rokytnice nad Jizerou	Základní škola, Rokytnice nad Jizerou, příspěvková organizace	Město Rokytnice nad Jizerou,, IČ: 276057	70910600	102442762	600099105	Cvičný byt.	172, 51244 Rokytnice nad Jizerou	Rekonstrukce 2 místnosti na cvičný byt pro děti spec. třídy.	1 500 000,00 Kč	1 275 000,00 Kč	01.06.2023	31.12.2028	RCO 66	12	Připravuje se.	ne
29	Město Rokytnice nad Jizerou	Základní škola, Rokytnice nad Jizerou, příspěvková organizace	Město Rokytnice nad Jizerou,, IČ: 276058	70910600	102442762	600099105	Společ. míst.	172, 51244 Rokytnice nad Jizerou	Rekonstr. místnosti na společ. místn. pro poraden. služby a další činnosti pro děti spec. třídy.	1 500 000,00 Kč	1 275 000,00 Kč	01.06.2023	31.12.2028	RCO 66	12	Připravuje se.	ne
30	Město Rokytnice nad Jizerou	Základní škola, Rokytnice nad Jizerou, příspěvková organizace	Město Rokytnice nad Jizerou,, IČ: 276059	70910600	102442762	600099105	WC, umývárna, sprcha - spec.tř.	172, 51244 Rokytnice nad Jizerou	Rekonstrukce WC - chlapci, dívky, umývárny a sprchy - zlepšení prostředí pro děti ve spec. třídě.	1 500 000,00 Kč	1 275 000,00 Kč	01.06.2023	31.12.2028	RCO 66	12	Připravuje se.	ne
31	Město Nové Město pod Smrkem	Základní škola Nové Město pod Smrkem, příspěvková organizace	město Nové Město pod Smrkem, IČ 002 63 036	72741996	102241121	600080315	Učebna a relaxační zóna	město Nové Město pod Smrkem, budova školy Tylova ulice	Pro nedostatečnou kapacitu vybudování učeben pro žáky vzdělávající se podle § 16 odst. 9, včetně relaxačních koutů v nevýlučných velkých půdních prostorách	7 000 000,00 Kč	5 950 000,00 Kč	01.07.2023	30.06.2025	RCO 67	32 osob	PD není zatím zpracována, bude jednáno se zřizovatelem.	ne
32	Město Český Dub	Základní škola Český Dub, okres Liberec, p. o.	Město Český Dub, IČ: 00262722	70695261	102229384	600079660	Místnost pro senzorickou integraci a vybavení učeben interaktivní technikou	Základní škola Český Dub, Komenského 46, Český Dub, 463 43	Speciálně vybavená a navržená místnost pro stimulaci jednotlivých smyslů, poskytující prostor pro aktivity na uplatnění terapie senzorické integrace a vybavení učeben interaktivní technikou (viz příloha: "Místnost pro senzorickou integraci a vybavení učeben interaktivní technikou")	1 134 680,00 Kč	964 478,00 Kč	01.05.2021	31.10.2021	RCO 67	65 žáků (během školního roku prostory projektu využije až 400 žáků)	záměr	ne
33	Město Raspenava	Základní škola a Mateřská škola, Raspenava, okres Liberec - příspěvková organizace	Město Raspenava, IČO 24686727,	72744189	102241198	600080064	Klíčová multisenzorální relaxační zóna s učebnou pro žáky s SVP	Fučkova 430, 46401 Raspenava	materiálně - technické vybavení, projektové a poradenské služby, terénní úpravy, materiální vybavení a úpravy vnitřních prostor, elektroinstalace, hmotné vybavení učebny	1 150 000,00 Kč	977 500,00 Kč	01.01.2024	31.12.2025	RCO 67	26	plánování	ne
34	Město Turnov	Základní škola Turnov, Zborovská 519, p. o.	Město Turnov	71294180	110003802	691007322	Vybudování nových prostor pro ZŠ	Turnov	Výkup a úprava stávajícího objektu, přebudování na třídy a ŠD, kabiny a potřebné zázemí	80 000 000,00 Kč	68 000 000,00 Kč	01.12.2023	31.12.2024	RCO 67	nové prostory pro 100 žáků	příprava projektu	ne